L. Laguerre inv. Lud. du Guernier Sculp.

L. Laguerre inv. Lud. du Guernier Sculp.

TITI LUCRETII CARI DE RERUM NATURA LIBRI SEX.

LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON,
& JOHANNIS WATTS.

M DCC XIII.
CUM PRIVILEGIO.

*64-1455

ANNE R.

WHEREAS Our Truſty and Well-beloved *Michael Maittaire*, Gent. hath humbly repreſented unto Us, That he hath with great Labour and Expence prepared for the Preſs a compleat *Collection* of all the *Greek* and *Latin* Authors in Twelves, with compleat Indexes, and has therefore humbly beſought Us to grant him our Royal Privilege and Licence or the ſole Printing and Publiſhing thereof for th Term of Fourteen Years: We being willing to give all due Encouragement to Works of this Nature, which tend to the Advancement of Learning, are Graciouſly pleaſed to condeſcend to his Requeſt; and do therefore, by theſe Preſents, Grant unto him the ſaid *Michael Maittaire*, his Executors, Adminiſtrators, and Aſſigns, Our Royal Licence for the ſole Printing and Publiſhing the Compleat *Collection* of all the *Greek* and *Latin* Authors in Twelves, with compleat Indexes aforeſaid, for the Term of Fourteen Years, from the Date hereof; ſtrictly forbidding all Our Subjects within Our Kingdoms and Dominions to Reprint the ſame, either in the like, or in any other Volume or Volumes whatſoever; or to Import, Buy, Vend, Utter, or Diſtribute any Copies thereof, Reprinted beyond the Seas, during the aforeſaid Term of Fourteen Years, without the Conſent or Approbation of the ſaid *Michael Maittaire*, his Heirs, Executors, and Aſſigns, under his or their Hands and Seals firſt had and obtained; as they will Anſwer the Contrary at their Peril. Whereof the Commiſſioners and other Officers of Our Cuſtoms, the Maſter, Wardens, and Company of *Stationers* are to take Notice, That the ſame may be entered in the Regiſter of the ſaid Company, and that due Obedience be rendred thereunto. Given at Our Court at St. *James*'s, the fourth Day of *April*, 1713. In the Twelfth Year of Our Reign.

By Her Majeſty's Command,

DARTMOUTH.

DOCTISSIMO VIRO

Richardo Mead, M.D.

Socio Regiæ Societatis,

S. D.

MICHAEL MAITTAIRE.

INTER Græcos, qui de Rerum Naturâ metricè ſcripſerunt, Authores Empedocli ſua antiquitas principatum dedit; eum tamen integrum noluit, ſed lacerum tantùm mutilúmque ſupereſſe. Hujus æmulus & laudator Lucretius in-

ter Latinos primus & ſolus abſtruſiores illas Philoſophiæ diſputationes carminis legibus tam feliciter aſtrinxit, ut dubium ſit in eo quem præferas, Philoſophum an Poetam; dum ille ſuorum Argumentorum gravitate hunc nugacem, hic verborum lepore illum ſeverum eſſe non ſinit; ille huic addit pondus, hic illi lucem; utrumque ita temperat, ut nemo poſſit in materiâ adeò ſalebrosâ ſtylum puriùs & ſuaviùs exercuiſſe. Chriſtianus lector magìs mirabitur Poetam; cui de ſuorum Numinum & Animæ naturâ minùs rectè ſentienti, ac in Ethnicis & pluſquam Cimmeriis tenebris ſæpius aberranti eò tamen faciliùs condonabit, quòd nunc temporis in luce Chriſtiani ſolis meridianâ tot prophanis impiiſque homuncionibus jejuna putidi cerebri figmenta & inſani-

entis ſapientiæ deliramenta palàm & audacter effutientibus per ſummam clementiam indulgeatur. Lucretius Græcorum, quotquot in Phyſicis verſantur, ſcrinia compilavit, & excuſſit diligentiſſimè ; inter quos neminem pluris fecit, quàm Epicurum, quem ob rerum majeſtatem & ipſius reperta non Dei ſolùm nomine dignatur, ſed etiam Diis multis antiſtare affirmat. Si, Horatio teſte optimo, *ut Pictura*, ſit *Poëſis* ; loco primario erit noſter, quo non alter meliùs, quicquid voluerit, animo & oculis repræſentet. Virgilius ipſe, Divinum illud Latinæ Poëſeos lumen, ſi ad idem argumentum, arduum ſanè & Heroïco forſan difficilius, certè infœcundius, applicuiſſet calamum, neſcio an Lucretio præluxiſſet. Id profectò (ſummi illius Poëtæ pace) confitendum eſt, Vir-

gilium Ennio (utì Homero, Heſiodo, Theocritóque) multa, nec pauca ipſi Lucretio debuiſſe; Hanc Lucretius laudem meretur ſolidam, quòd, cùm nemo ex Latinis ei facem prætulerit, ipſe prior viam nullius pede tritam ingreſſus ſit; & in eâdem nemo ipſum ſequi, operis difficultate deterritus, auſus fuerit. Eximii hujus ſcriptoris editio, quam pro modulo meo ornatam prodire volui, cujus nomine ornaretur, non mihi, Vir Doctiſſime, diu fuit ambigendum: ſtatim occurrit tuum. Nam ut mittam, quæ diu inter nos interceſſit, quámque ſpero fore perpetuam, conſuetudinem; ut mores ſuaviſſimos, quibus omnes tibi devincis; ut pronum in bonas literas animum: cui potiùs committerem Philoſophum, quàm viro in Naturæ arcanis diu &

optimè versato? Cui Poetam, quàm ut candido ita nec minùs acuto & emunctæ naris judici? Cui accuratum cœlestium planetarum, humani corporis morborúmque, quibuscum conflictari solet, exploratorem, quàm Medico peritissimo, qui de solis & lunæ in humana corpora imperio tam doctè disseruit? Cui demum elegantem Thucydidis in peste Atheniensi describendâ imitatorem, quàm illi, qui venenorum naturam penitus investigavit; quíque meliùs quàm quisquam, illi morbo in vicinis quibusdam regionibus nunc miserè grassanti (quem procul à nostrâ avertat Deus) obviàm ire potuerit. Sed tuas ultrà non prosequar laudes, quas nemo magìs meretur, nemo minùs libenter audit. Accipe, Vir Eruditissime, publicum hoc mei erga te officii

testimonium; vale; Diu te Deus Opt. Max. sospitet, quò possis nostræ omnium saluti, ubi opus fuerit, consulere.

1713. *Idib. Septemb.*

T. LUCRETII CARI
VITA
Ex PETRO CRINITO.

TITUS LUCRETIUS CARUS ex Lucretiorum familiâ natus creditur, quæ Romæ insignis & pervetusta habita est. Paulò antiquior fuit Terentio Varrone & M. Tullio. Ingenio summo traditur fuisse, & in scribendis carminibus maximè excitato: solebat enim per intervalla temporum ad carmen accedere non sinè quodam animi furore. Hinc illud Statii,

Et docti furor arduus Lucretî.

Fabius Quintilianus (cùm de Latinis Poëtis disserit) Æmilium Macrum & T. Lucretium præstare elegantiâ testatur, sed ipsius Lucretii carmen multum difficultatis retinere. Quæ res non modò

propter ipſam materiam illi contigit, ſed etiam propter egeſtatem linguæ & rerum novitatem ut ille inquit. Scripſit libros ſex de Rerum Naturâ : in quibus Epicuri doctrinam & Empedoclem poëtam ſecutus eſt, cujus carmen atque ingenium vehementer admiratur. Neque deſunt qui ſcribant fuiſſe Lucretii opus à M. Tullio emendatum. Quocirca veriſimile eſt propter importunum obitum ab eo imperfectum atque inemendatum relictum. Q. frater plurimum Lucretii verſibus conceſſit ; & in ejus opere multum eſſe artis atque ingenii refert ; neque mirari oportere, ſi Lucretii verſus interdum duriores videntur, & quaſi orationi ſolutæ ſimiles. Fuit hoc proprium illis temporibus ; ut optimè teſtatur apud Macrobium Furius Albinus, cujus verba hæc ſunt. Nemo debet antiquiores Poëtas viliores putare, quòd eorum verſus nobis ſcabri videntur. Ille enim ſtylus maximè tum placebat ; denique laboravit ætas ſecuta, ut magìs huic molliori ſtylo acquieſceret. Itaque minimè defuerunt imperantibus etiam Veſpaſianis, qui Lucretium pro Virgilio, & Lucilium pro Horatio legerent. Idem Lucretius miſit ſuum opus ad C. Memmium L. Memmii filium, qui à devictâ Achaiâ cognomen accepit, & urbem Corinthum diruit, ſignìſque ac tabulis ſpoliavit. Non me præterit alios in hôc diſſentire : Sed hi quidem, dum parum diligenter temporum rationem obſervant, facilè refelli poſ-

sunt. Publius Virgilius non modò verba aliquot accepit ex poëmatis Lucretii, sed locos penè integros ab eo transtulit ; quod & Grammatici veteres accuratè notârunt. De hôc autem Lucretii opere illud à Publio Ovidio scribitur.

Carmina sublimis tum sunt peritura Lucretî,
Exitio terras cùm dabit una dies.

Periit ætate integrâ, cùm paucos annos suprà quadraginta impleviſſet. Eusebius tradit tanto eum furore percitum fuisse assumpto amatorio poculo, ut propriâ manu se interfecerit : quo tempore (ut quidam testantur) P. Virgilius virilem togam assumpsit, C. Pompeio & M. Licinio Crasso iterum Consulibus. Inter alios veteres nominatur Lucretius Poëta Comicus; ut à Fulgentio relatum est in Commentario de priscis verbis.

Eadem ex Lilio Gregorio Gyraldo.

TITUS LUCRETIUS CARUS poëta fuit Romanus, qui Epicuream ſectam ſecutus, ſcripſit de Rerum Naturâ opus, quod etſi imperfectum, ut videtur, multis tamen luminibus ingenii & artis litum eſſe, docet quâdam ad Q. Fratrem epiſtolâ M. Cicero. Hieronymus verò ex Euſebio, etiam ab ipſo Cicerone emendatum, his ex libro de Temporibus verbis prodidit. Titus, inquit, Lucretius poëta naſcitur circa CLXXI. Olympiadem, qui poſtea amatorio poculo in furorem verſus, cùm aliquos libros per intervalla inſaniæ conſcripſiſſet, quos poſtea Cicero emendavit, propriâ ſe manu interfecit, quadrageſimo tertio ætatis ſuæ anno, id quod & ante Euſebium obſervavit Plinius. Sunt, qui ex Hieronymi verbis ad Ruffinum putent Luciliam amicam poculum dediſſe Lucretio. Lucilia, inquit, decepta furorem propinavit, pro amoris poculo. Extant in præſens, & leguntur ſex libri ejus de Rerum Naturâ, multorum eruditiſſimorum limâ caſtigati: plures tamen libros ipſum ſcripſiſſe innuit his verbis Varro, in primo de linguâ Latinâ,

H argumentum non paucis
mortem ejus affectan
ſuiſpe ſin impreſſa
tum

qui eodem vixit tempore: Lucretius, ait, ſuorum unius & viginti librorum initium fecit hoc,

Ætheris & terræ genitabile quærere tempus.

Sed & Priſcianus in ſexto, ſeptimum ejus librum citat; Macrobius verò xvii: quo argumento imperfectum opus dixi, quod & video placuiſſe Beroaldo Seniori.

Locus ex Cicerone de Lucretio, cujus Crinitus & Gyraldus mentionem faciunt, ita ſe habet libro Secundo Epiſtol. ad Quintum fratrem.

LUCRETII poëmata, ut ſcribis, * non ita ſunt multis luminibus ingenii, multæ tamen artis. Ad quem locum ita doctiſſ. Victorius: Quòd ſi cui mirum videtur judicatum eſſe quandoque Lucretium elegantiſſimum & ornatiſſimum poëtam, non ſatìs multis ingenii luminibus ſua poëmata ſcripſiſſe; is judicium Quinti reprehendat. Nam ſuſpicari poſſumus, cùm quo modo poteſt, eum tueatur, & ornet M. Cicero, non valde (etſi videatur illud confirmare) fratris judicio de hâc re ſtetiſſe: no-

* *Quidam legunt* lita ſunt.

luisse tamen iracundo homini adversari : qui fortasse, quòd ipse quoque versus scribebat, invidiâ motus verum non videbat : potuit tamen sic judicare, quòd Lucretius poëma suum non contexuit, ut ingenium ejus eluceſcat, sed rationem ab Epicuro traditam summâ industriâ & artificio explicavit.

BREVIS RERUM

IN SEX

LUCRETII libris comprehensarum

SYNOPSIS.

In LIBRO PRIMO:

OETA, *Venere invocatâ* (v. 1.), *suíque operis Memmio nuncupati Argumento breviter expoſito* (27. 49), *Epicuróque Relligionis hoſte laudato* (63. 67), *ſua totius Philoſophiæ fundamentum ponit, Nihil ex nihilo gigni aut in nihil reverti* (151. 217). *Hinc affirmat omnia è Corpuſculis adeò minutis, ut oculos fugiant, nata* (269): *Nil demum eſſe in Naturâ universâ præter Corpus & (ſinè quo corpus moveri nequit) Inane, atque his Conjuncta vel horum Eventa* (331 *ad* 450). *Porrò docet illa Corpuſcula eſſe ſimpliciſſima, immutabilia, nullis partibus prædita, ſolida & æterna* (575 *ad* 619). *Deinde rejicit Principia rebus à quibuſdam Philoſophis aſſignata, ab Heraclito Ignem, ab aliis unum aliquod Elementum, ab aliis duo, ab Empedocle quatuor, ab Anaxagorâ Homœo-*

meriam (636 ad 830). Denique negat Universo & Inani fines, & Corpusculis numerum, ullúmque, quò omnia nitantur, medium dari (957 ad 1052).

In SECUNDO:

SApientiâ, quæ Relligionum metu animum liberat, commendatâ (7. 43), disputat de corpusculorum vario, assiduo & celerrimo Motu, conflictu, nexu & pugnâ (64 ad 161). Tum Providentiâ Divinâ exclusâ (167), instat nihil suâ vi sursum, sed corpora deorsum ferri (185), paululùm tamen declinare, unde asseritur voluntatis libertas (220. 256), eundem motum ab æterno & fuisse & fore (297). Docet corpusculorum figuras varias esse & finitas (335. 477): nihil ex uno principiorum genere constare, sed omnia ex permisto; nec tamen omnia principia omnibus quibusvis connecti, ne fiant portenta (584. 700). Deinde monet principia sensibilium omnium Qualitatum sensûsque esse expertia (729 ad 965). Postremò affirmat mundos innumerabiles ex fortuito principiorum congressu nasci & interire (1051. 1104), ac Animalia non à cœlo aut mari, sed à terrâ originem duxisse (1152).

In TERTIO:

AB Epicuri ipsiúsque doctrinæ laudibus exorsus (1. 14), Animum Animámque examinat, quæ credit inter se conjuncta unam Naturam efficere, neque esse Harmoniam sed partem hominis corpoream (35 ad 137);

Animum ſitum in pectore, Animam per totum corpus diffuſam pro Animi nutu moveri (140. 145); *Utrumque ex perſubtilibus corporibus ſeminibúſque parvis conſtare, naturâ non ſimplice ſed ex quatuor primordiis compoſitâ* (180 *ad* 232): *illam naturam Corpúſque ſinè utriuſque pernicie non poſſe ſeparari, nec ſeorſim ſentire* (331. 335.) *errare Democritum ſingulas Animi partes ſingulis Corporis partibus apponentem* (372); *nos Animo magis quàm Animâ vivere* (397); *utrumque cum corpore naſci, creſcere, ægrotare, convaleſcere, ſeneſcere. interire* (418 *ad* 842); *mortem denique nihil eſſe, neque timendam* (842 *ad* 944), *nec ægre ferendam, quippe omnibus communem* (1037); *quæéque de Inferis fabulantur Poetæ, quaſi eorum, quæ in vitâ patimur, imagines proponi* (991).

In QUARTO.

DOcet *Senſum omnem fieri per ſimulacra quædam, vel de rerum ſuperficie miſſa, vel ſuâ ſponte in aere genita, tenuiſſima, celerrima viſui non obvia* (34 *ad* 238); *per quorum operam intermediam cernimus, audimus, guſtamus, olfacimus, corpore & animo movemur* (257. 527. 619. 677. 772. 727.) *Senſuum fidem ab omni, quem unicè in Animum transfert, errore vendicat* (380 *ad* 480). *Fusè diſputat de Viſu & vario ſpectulorum uſu* (270). *de ſono & voce vociſque imagine ſive Echo* (527. 575), *de diverſo ciborum ſapore*

(619), *de odore* (681). *Monet Sensuum Organa priùs data esse quàm eorum usum repertum* (821). *Agit denique de somno & insomniis* (905. 959), *iisque quæ ad rem Veneream pertinent* (1024).

In QUINTO:

POST *Epicurum Cereri, Baccho, Herculi, aliisque Divis ob inventam Sapientiam præpositum* (1. 10. 13), *docet Mundum hunc corpore mortali consistere* (65), *nullam hujus partem esse Deorum sedem* (147), *nec eum ab iis hominum causâ conditum* (157), *sed ex fortuito materiæ congressu ortum* (417); *non immortalem, quippe cujus partes nascuntur & intereunt* (236). *Inquirit in Astrorum motum* (510), *Terram in medio pensilem* (535), *stellarum magnitudinem* (565), *noctis & diei alternationem* (649), *Lunæ vices* (703. 715), *solis & lunæ defectus* (750). *Deinde describit primam herbarum, arbustorum, animantiúmque & monstrorum originem* (788 *ad* 876); *hominum primorum vires, mores ac vitam* (923); *primum Sermonis & Ignis à cœlo delapsi usum* (1026. 1091); *Indè Urbes conditas, Regna fundata, Respublicas per coortam adversùs Reges rebellionem constitutas, Leges latas, Magistratus creatos, Relligionem inductam, Metalla effossa* (1107 *ad* 1240); *Bellicarum denique Artium, lanificii, sationis, musicæ, navigationis, Literarúmque inventionem & progressum commemorat* (1295 *ad* 1456).

Athenis & Epicuro collaudatis (1. 5), *Calliope appellatâ* (92), *Meteororum cauſas excutit, unde oriantur tonitru, fulgur & fulmen* (95 *ad* 421), *preſter, turbo & vortex* (422. 442), *nubes, pluvia, Iris, nix, ventus, grando, pruina, gelu* (450 *ad* 526); *quomodo fiat terræ motus* (534): *cur mare aquis influentibus non augeatur* (607): *cur Ætna ardeat* (639), *Nilus increſcat* (712), *Averna aliáque loca infeſta animantibus noceant* (738); *cur puteorum aliquorúmque fontium aqua æſtate & die frigidior, hyeme & nocte calidior ſit* (840. 848); *cur fonti frigido admota ſtupa aut teda accendatur* (879); *cur fons in mari dulceſcat* (890); *qualis & quanta ſit Magnetis virtus* (906): *denique Morborum init rationem* (1087), *clauditque omnia elegantiſſima peſtis Athenienſis deſcriptio* (1134. *ad* 1284).

ERRATA hæc graviora, &, quæ alia deprehendet, lector benevolus condonabit.

Lib. 2. vers. 104. lege *Paucula* 172. *Ne genus* 907. *sensum partis* 3. 558. *vitâque fruuntur* 589. *distractam* 4. 130. *sola* 218. *lacessant.* 850. *credier,* 1146. *cupidine* 5. 1012. *nec violare*; 6. 252. *terrâ.*

T. LVCRETII CARI

DE

RERUM NATURA

LIBER PRIMUS.

AEneadum genetrix, hominum divûmque voluptas,
Alma Venus, cœli ſubter labentia ſigna
Quæ mare navigerum, quæ terras frugiferenteis
Concelebras: per te quoniam genus omne animantum
Concipitur, viſitque exortum lumina ſolis:
Te, Dea, te fugiunt venti, te nubila cœli,
Adventúmque tuum: tibi ſuaveis dædala tellus
Summittit flores, tibi rident æquora ponti,
Placatúmque nitet diffuſo lumine cœlum.
Nam ſimul ac ſpecies patefacta 'ſt verna diei,
Et reſerata viget genitabilis aura Favoni;
Aëriæ primùm volucres te, Diva, tuúmque
Significant initum percuſſæ corda tuâ vi.
Indè feræ pecudes perſultant pabula læta,
Et rapidos tranant amneis; ita capta lepore,
Illecebríſque tuis omnis natura animantum

Te ſequitur cupidè, quò quamque inducere pergis.
Denique per maria, ac monteis, fluvioſque rapaceis,
Frondiferáſque domos avium, campóſque virenteis,
Omnibus incutiens blandum per pectora amorem,
Efficis, ut cupidè generatim ſæcla propagent.
Quæ quoniam rerum naturam ſola gubernas;
Nec ſinè Te quicquam dias in luminis oras
Exoritur, neque fit lætum, neque amabile quicquam;
Te ſociam ſtudeo ſcribundis verſibus eſſe,
Quos ego de RERUM NATURA pangere conor
Memmiadæ noſtro: quem tu, Dea, tempore in omni
Omnibus ornatum voluiſti excellere rebus.
Quò magis æternum da dictis, Diva, leporem:
Effice, ut interea fera mœnera militiaï
Per maria, ac terras omneis ſopita quieſcant.
Nam Tu ſola potes tranquillâ pace juvare
Mortaleis, quoniam belli fera mœnera Mavors
Armipotens regit, in gremium qui ſæpe tuum ſe
Rejicit, æterno devinctus volnere amoris;
Atque ita ſuſpiciens tereti cervice repoſtâ
Paſcit amore avidos inhians in te, Dea, viſus:
Eque tuo pendet reſupini ſpiritus ore.
Hunc tu, Diva, tuo recubantem corpore ſancto
Circumfuſa ſuper, ſuaveis ex ore loquelas
Funde, petens placidam Romanis incluta pacem.
Nam neque nos agere hoc patriaï tempore iniquo
Poſſumus æquo animo: neque Memmi clara propago
Talibus in rebus communi de 'ſſe ſaluti.
Quod ſupereſt, vacuas aureis mihi, Memmiada, & te
Semotum à curis adhibe veram ad rationem,
Ne mea dona tibi ſtudio diſpoſta fideli,
Intellecta priùs quàm ſint, contempta relinquas.
Nam tibi de ſummâ cœli ratione, Deûmque
Diſſerere incipiam, & rerum primordia pandam:
Unde omneis Natura creet res, auctet, alátque:
Quóve eadem rurſum Natura perempta reſolvat:

Quæ nos Materiem, & Genitalia Corpora rebus
Reddundâ in ratione vocare, & Semina rerum
Appellare sùemus, & hæc eadem usurpare
Corpora Prima, quòd ex illis sunt omnia primis.
Omnis enim per se Divûm natura necesse 'st
Immortali ævo summâ cum pace fruatur,
Semota ab nostris rebus, sejunctáque longè;
Nam privata dolore omni, privata periclis,
Ipsa suis pollens opibus, nihil indiga nostri,
Nec bene promeritis capitur, nec tangitur irâ.
Humana ante oculos fœdè cùm vita jaceret
In terris oppressa gravi sub Relligione;
Quæ caput à cœli regionibus ostendebat,
Horribili super aspectu mortalibus instans:
Primùm GRAIUS homo mortaleis tollere contrà
Est oculos ausus, primúsque obsistere contrà:
Quem nec fama Deûm, nec fulmina, nec minitanti
Murmure compressit cœlum, sed eò magìs acrem
Virtutem irritât animi, confringere ut arcta
Naturæ primus portarum claustra cupiret.
Ergo vivida vis animi pervicit, & extra
Processit longè flammantia mœnia mundi:
Atque omne immensum peragravit mente animóque:
Unde refert nobis victor, quid possit oriri,
Quid nequeat; finita potestas denique quoique
Quânam fit ratione, atque altè terminus hærens.
Quare Relligio pedibus subjecta viciſſim
Obteritur, nos exæquat victoria cœlo.
Illud in his rebus vereor, ne fortè rearis
Impia te rationis inire elementa, viámque
Endogredi sceleris. Quod contrà, sæpius olim
Relligio peperit scelerosa, atque impia facta:
Aulide quo pacto Triviaï virginis aram
Iphianassaï turpârunt sanguine fœdè
Ductores Danaûm, delecti, prima virorum:
Cui simul infula virgineos circumdata comptus

Ex utrâque pari malarum parte profusa 'st,
Et mœstum simul ante aras adstare parentem
Sensit, & hunc propter ferrum celare ministros;
Aspectúque suo lacrymas effundere civeis:
Muta metu terram genibus summissa petebat:
Nec miseræ prodesse in tali tempore quibat,
Quòd Patrio princeps donârat nomine Regem.
Nam sublata virûm manibus tremebundáque ad aras
Deducta 'st, non ut, solenni more sacrorum
Perfecto, posset claro comitari Hymenæo:
Sed casta incestè, nubendi tempore in ipso,
Hostia concideret mactatu mœsta parentis,
Exitus ut classi felix, faustúsque daretur.
Tantum Relligio potuit suadere malorum.
Tutemet à nobis jam quovis tempore Vatum
Terriloquis victus dictis desciscere quæres?
Quippe etenim quàm multa tibi jam fingere possum
Somnia, quæ vitæ rationes vertere possint,
Fortunásque tuas omneis turbare timore?
Et meritò: nam si certam finem esse viderent
Ærumnarum homines, aliquâ ratione valerent
Relligionibus, atque minis obsistere Vatum:
Nunc ratio nulla 'st restandi, nulla facultas;
Æternas quoniam pœnas in morte timendum.
Ignoratur enim quæ sit natura animaï,
Nata sit, an contrà nascentibus insinuetur,
Et simul intereat nobiscum morte dirempta,
An tenebras Orci visat, vastásque lacunas;
An pecudes alias divinitus insinuet se,
ENNIUS ut noster cecinit, qui primus amœno
Detulit ex Helicone perenni fronde coronam,
Per genteis Italas hominum quæ clara clueret.
Etsi præterea tamen esse Acherusia templa
Ennius æternis exponit versibus, edens:
Quò neque permanent animæ, neque corpora nostra;
Sed quædam simulacra modis pallentia miris:

Unde ſibi exortam ſemper-florentis Homeri
Commemorat ſpeciem, lacrumas & fundere ſalſas
Cœpiſſe, & rerum naturam expandere dictis.
Quapropter bene cùm ſuperis de rebus habenda
Nobis eſt ratio; ſolis lunaéque meatus
Quâ fiant ratione; & quâ vi quæque genantur
In terris: tum cum primis ratione ſagaci,
Unde anima, atque animi conſtet natura, videndum;
Et quæ res nobis vigilantibus obvia menteis
Terrificet, morbo affectis, ſomnóque ſepultis:
Cernere utì videamur eos, audiréque coràm,
Morte obitâ quorum tellus amplectitur oſſa.
Nec me animi fallit, Graiorum obſcura reperta
Difficile illuſtrare Latinis verſibus eſſe,
(Multa novis verbis præſertim cùm ſit agendum,)
Propter egeſtatem linguæ, & rerum novitatem:
Sed tua me virtus tamen, & ſperata voluptas
Suavis amicitiæ quemvis perferre laborem
Suadet, & inducit noctеis vigilare ſerenas,
Quærentem, dictis quibus, & quo carmine demum
Clara tuæ poſſim præpandere lumina menti,
Res quibus occultas penitus conviſere poſſis.
Hunc igitur terrorem animi, tenebráſque neceſſe'ſt
Non radii ſolis, neque lucida tela diei
Diſcutiant, ſed naturæ ſpecies, ratióque:
Principium hinc cujus nobis exordia ſumet,
NULLAM REM E NIHILO GIGNI DIVINITUS UNQUAM.
Quippe ita formido mortaleis continet omneis,
Quòd multa in terris fieri, cœlóque tuentur,
Quorum operum cauſas nullâ ratione videre
Poſſunt, ac fieri Divino numine rentur.
Quas ob res, ubi viderimus nil poſſe creari
De nihilo: tum, quod ſequimur, jam rectiùs indè
Perſpiciemus; & unde queat res quæque creari,
Et quo quæque modo fiant operâ ſinè Divûm.
Nam ſi de nihilo fierent, ex omnibus rebus

Omne genus naſci poſſet; nil ſemine egeret:
E mare primùm homines, è terrâ poſſet oriri
Squammigerum genus, & volucres; erumpere cœlo
Armenta, atque aliæ pecudes: genus omne ferarum
Incerto partu culta, ac deſerta teneret:
Nec fructus iidem arboribus conſtare ſolerent,
Sed mutarentur: ferre omnes omnia poſſent.
Quippe, ubi non eſſent genitalia corpora quoique,
Quî poſſet mater rebus conſiſtere certa?
At nunc ſeminibus quia certis quidque creatur,
Indè enaſcitur, atque oras in luminis exit,
Materies ubi ineſt cujuſque & corpora prima.
Atque hâc re nequeunt ex omnibus omnia gigni,
Quòd certis in rebus ineſt ſecreta facultas.
Præterea, cur vere roſam, frumenta calore,
Viteis autumno fundi ſudante videmus:
Si non, certa ſuo quia tempore ſemina rerum
Cùm confluxerunt, patefit quodcunque creatur,
Dum tempeſtates adſunt, & vivida tellus
Tutò res teneras effert in luminis oras?
Quòd ſi de nihilo fierent, ſubitò exorerentur
Incerto ſpatio, atque alienis partibus anni:
Quippe ubi nulla forent primordia, quæ genitali
Concilio poſſent arceri tempore iniquo.
Nec porrò augendis rebus ſpatio foret uſus
Seminis ad coitum, è nihilo ſi creſcere poſſent.
Nam fierent juvenes ſubitò ex infantibu' parvis:
E terrâque exorta repentè arbuſta ſalirent.
Quorum nil fieri manifeſtum eſt, omnia quando
Paulatim creſcunt (ut par eſt) ſemine certo:
Creſcendóque genus ſervant; ut noſcere poſſis
Quæque ſuâ de materiâ grandeſcere, aliſque.
Huc accedit, utì ſinè certis imbribus anni
Lætificos nequeat fœtus ſummittere tellus:
Nec porrò ſecreta cibo natura animantum
Propagare genus poſſit, vitámque tueri:

Ut potiùs multis communia corpora rebus
Multa putes esse, ut verbis elementa videmus,
Quàm sinè principiis ullam rem existere posse.
Denique cur homines tantos natura parare
Non potuit, pedibus qui pontum per vada possent
Transire, & magnos manibus divellere montes,
Multáque vivendo vitalia vincere sæcla:
Si non, materies quia rebus reddita certa'st
Gignundis, è quâ constat quid possit oriri?
Nil igitur fieri de nilo posse fatendum'st:
Semine quando opus est rebus, quo quæque creatæ
Aëris in teneras possint proferrier auras.
Postremò, quoniam incultis præstare videmus
Culta loca, & manibus meliores reddere fœtus:
Esse videlicet in terris primordia rerum,
Quæ nos, fœcundas vertentes vomere glebas,
Terraïque solum subigentes, cimus ad ortus.
Quòd si nulla forent, nostro sinè quæque labore
Sponte suâ multo fieri meliora videres.
Huc accedit, utì quicque in sua corpora rursum
Dissolvat natura, neque ad nihilum interimat res.
Nam, si quid mortale è cunctis partibus esset,
Ex oculis res quæque repentè erepta periret;
Nullâ vi foret usus enim, quæ partibus ejus
Discidium parere, & nexus exsolvere posset.
At nunc, æterno quia constant semine quæque,
Donec vis obiit, quæ res diverberet ictu,
Aut intus penetret per inania, dissoluátque,
Nullius exitium patitur natura videri.
Præterea, quæcunque vetustate amovet ætas,
Si penitus perimit consumens materiem omnem,
Unde animale genus generatim in lumina vitæ
Reducit VENUS? aut reductum dædala tellus
Unde alit, atque auget, generatim pabula præbens?
Unde mare ingenui fontes, externáque longè
Flumina suppeditant? unde æther sidera pascit?

Omnia enim debet, mortali corpore quæ ſunt,
Infinita ætas conſumſe anteacta diéſque.
Quòd ſi in eo ſpatio, atque anteactâ ætate fuere,
E quibus hæc rerum conſiſtit ſumma refecta:
Immortali ſunt naturâ prædita certé.
Haud igitur poſſunt ad nilum quæque reverti.
Denique res omneis eadem vis, cauſáque volgò
Conficeret, niſi materies æterna teneret
Inter ſe nexas minùs aut magìs endopedité.
Tactus enim lethi ſatìs eſſet cauſa profectò:
Quippe, ubi nulla forent æterno corpore, eorum
Contextum vis deberet diſſolvere quæque.
At nunc, inter ſe quia nexus principiorum
Diſſimiles conſtant, æternáque materies eſt,
Incolumi remanent res corpore, dum ſatìs acris
Vis obeat pro texturâ cujuſque reperta:
Haud igitur redit ad nihilum res ulla; ſed omnes
Diſcidio redeunt in corpora materiaï.
Poſtremò pereunt imbres, ubi eos pater Æther
In gremium matris Terraï præcipitavit.
At nitidæ ſurgunt fruges, ramíque vireſcunt
Arboribus; creſcunt ipſæ, fœtúque gravantur.
Hinc alitur porrò noſtrum genus, atque ferarum:
Hinc lætas urbeis pueris florere videmus,
Frundiferáſque novis avibus canere undique ſylvas.
Hinc feſſæ pecudes pingues per pabula læta
Corpora deponunt, & candens lacteus humor
Uberibus manat diſtentis; hinc nova proles
Artubus infirmìs teneras laſciva per herbas
Ludit, lacte mero menteis percuſſa novellas.
Haud igìtur penitus pereunt quæcunque videntur:
Quando alid ex alio reficit natura, nec ullam
Rem gigni patitur, niſi morte adjutam alienâ.
Nunc age, res quoniam docui non poſſe creari
De nihilo, neque item genitas ad nil revocari;
Ne quà fortè tamen cœptes diffidere dictis,

Quòd nequeunt oculis rerum primordia cerni;
Accipe præterea, quæ corpora túte necesse 'st
Confiteare esse in rebus, nec posse videri.

Principio, venti vis verberat incita pontum,
Ingenteísque ruit naveis, & nubila differt;
Interdum rapido percurrens turbine campos
Arboribus magnis sternit, monteísque supremos
Sylvifragis vexat flabris: ita perfurit acri
Cum fremitu, sævítque minaci murmure pontus.
Sunt igitur venti nimirum corpora cæca,
Quæ mare, quæ terras, quæ denique nubila cœli
Verrunt, ac subito vexantia turbine raptant.
Nec ratione fluunt aliâ, stragémque propagant,
Ac cùm mollis aquæ fertur natura repentè
Flumine abundanti, quod largis imbribus auget
Montibus ex altis magnus decursus aquaï,
Fragmina conjiciens sylvarum, arbustáque tota;
Nec validi possunt pontes venientis aquaï
Vim subitam tolerare: ita magno turbidus imbri
Molibus incurrens validis cum viribus amnis,
Dat sonitu magno stragem; volvítque sub undis
Grandia saxa, ruit quà quidquid fluctibus obstat.
Sic igitur debent venti quoque flamina ferri:
Quæ, veluti validum flumen, cùm procubuere
Quamlibet in partem, trudunt res antè, ruúntque
Impetibus crebris; interdum vertice torto
Corripiunt, rapidóque rotantia turbine portant.
Quare etiam atque etiam sunt venti corpora cæca:
Quandoquidem factis ac moribus æmula magnis
Amnibus inveniuntur, aperto corpore qui sunt.

Tum porrò varios rerum sentimus odores,
Nec tamen ad nareis venienteis cernimus unquam:
Nec calidos æstus tuimur, nec frigora quimus
Usurpare oculis, nec voces cernere suemus;
Quæ tamen omnia corporeâ constare necesse 'st
Naturâ: quoniam sensus impellere possunt.

TANGERE ENIM ET TANGI, NISI CORPUS, NULLA POTEST RES.

Denique fluctifrago ſuſpenſæ in littore veſtes
Uveſcunt, eædem diſpanſæ in ſole fereſcunt;
At neque quo pacto perſederit humor aquaï,
Viſu 'ſt, nec rurſum quo pacto fugerit æſtu;
In parvas igitur parteis diſpergitur humor,
Quas oculi nullâ poſſunt ratione videre.

Quin etiam multis ſolis redeuntibus annis
Annulus in digito ſubterrenuatur habendo:
Stillicidi caſus lapidem cavat: uncus aratri
Ferreus occultè decreſcit vomer in arvis:
Strataque jam volgi pedibus detrita viarum
Saxea conſpicimus: tum portas propter ahena
Signa manus dextras oſtendunt attenuari
Sæpe ſalutantum tactu, prætérque meantum.
Hæc igitur minui, cùm ſint detrita, videmus;
Sed quæ corpora decedant in tempore quoque,
Invida præcluſit ſpeciem natura videndi.

Poſtremò, quæcunque dies, naturaque rebus
Paulatim tribuit, moderatim creſcere cogens,
Nulla poteſt oculorum acies contenta tueri;
Nec porrò quæcunque ævo, maciéque ſeneſcunt:
Nec mare quæ impendent veſco ſale ſaxa pereſa,
Quid quoque amittant in tempore, cernere poſſis.
Corporibus cæcis igitur natura gerit res.

Nec tamen undique corporeâ ſtipata tenentur
Omnia naturâ; namque eſt in rebus INANE.
Quod tibi cognôſſe in multis erit utile rebus:
Nec ſinet errantem dubitare, & quærere ſemper
De ſummâ rerum, & noſtris diffidere dictis.
Quapropter locus eſt intactus Inane, vacánſque.
Quod ſi non eſſet, nullâ ratione moveri
Res poſſent; namque officium, quod corporis extat,
Officere atque obſtare, id in omni tempore adeſſet
Omnibus: haud igitur quidquam procedere poſſet,
Principium quoniam cedendi nulla daret res.

At nunc per maria, ac terras, sublimáque cœli,
Multa modis multis variâ ratione moveri
Cernimus ante oculos; quæ, si non esset Inane,
Non tam sollicito motu privata carerent;
Quàm genita omnino nullâ ratione fuissent:
Undique materies quoniam stipata quiêsset.
Præterea quamvis solidæ res esse putentur,
Hinc tamen esse licet raro cum corpore cernas:
In saxis, ac speluncis permanat aquarum
Liquidus humor, & uberibus flent omnia guttis.
Dissupat in corpus sese cibus omne animantum:
Crescunt arbusta, & fœtus in tempore fundunt,
Quòd cibus in totas usque ab radicibus imis
Per truncos, ac per ramos diffunditur omneis:
Inter septa meant voces, & clausa domorum
Transvolitant: rigidum permanat frigus ad ossa.
Quod, nisi Inania sint, quà possent corpora quæque
Transire, haud ullâ fieri ratione videres.
Denique cur alias aliis præstare videmus
Pondere res rebus, nihilo majore figurâ?
Nam, si tantundem 'st in lanæ glomere, quantum
Corporis in plumbo 'st, tantundem pendere par est;
Corporis officium est quoniam premere omnia deorsum:
Contrà autem natura manet sinè pondere Inanis.
Ergo quod magnum 'st æquè, leviúsque videtur,
Nimirum plus esse sibi declarat Inanis.
At contrà gravius plus in se Corporis esse
Dedicat, & multo Vacui minus intus habere.
Est igitur nimirum id, quod ratione sagaci
Quærimus, admistum rebus, quod Inane vocamus.
Illud in his rebus, te ne deducere vero
Possit, quod quidam fingunt, præcurrere cogor.
Cedere squamigeris latices nitentibus aiunt,
Et liquidas aperire vias; quia post loca pisces
Linquant, quò possint cedentes confluere undæ:
Sic alias quoque res inter se posse moveri,

Et mutare locum; quamvis sint omnia plena.
Scilicet id falsâ totum ratione receptum 'st.
Nam quò squamigeri poterunt procedere tandem,
Nî spatium dederint latices? concedere porrò
Quô poterunt undæ, cùm pisces ire nequibunt?
Aut igitur motu privandum 'st corpora quæque;
Aut esse admistum dicendu 'st rebus Inane;
Unde initum primum capiat res quæque movendi.
Postremò duo de concursu corpora lata
Si cita dissiliant; nempe aër omne necesse 'st,
Inter corpora quod fuvat, possidat Inane.
Is porrò quamvis circùm celerantibus auris
Confluat, haud poterit tamen uno tempore totum
Compleri spatium: nam primum quemque necesse 'st
Occupet ille locum, deinde omnia possideantur.
Quòd si fortè aliquis, cùm corpora dissiluere,
Tum putat id fieri, quia se condenseat aër,
Errat; nam Vacuum tum fit, quod non fuit antè;
Et repletur item, Vacuum quod constitit antè:
Nec tali ratione potest denserier aër,
Nec, si jam posset, sinè Inani posset, opinor,
Se ipse in se trahere, & parteis conducere in unum.
Quapropter, quamvis causando multa moreris,
Esse in rebus Inane tamen fateare necesse 'st.
Multáque præterea tibi possum commemorando
Argumenta, fidem dictis conradere nostris;
Verùm animo satis hæc vestigia parva sagaci
Sunt, per quæ possis cognoscere cætera túte.
Namque canes ut montivagæ persæpe ferai
Naribus inveniunt intectas frunde quietes,
Cùm semel institerunt vestigia certa viaï:
Sic alid ex alio per te túte ipse videre
Talibus in rebus poteris, cæcásque latebras
Insinuare omneis, & verum protrahere indé.
Quòd si pigrâris, paulúmve receserís ab re,
Hoc tibi de plano possum promittere, MEMMI,

Usque adeò largos haustus de fontibu' magnis
Lingua meo suavis diti de pectore fundet,
Ut verear, ne tarda priùs per membra senectus
Serpat, & in nobis vitaï claustra resolvat,
Quàm tibi de quâvis unâ re versibus omnis
Argumentorum sit copia missa per aureis.
Sed nunc jam repetam cœptum pertexere dictis.
Omnis ut est igitur per se, Natura duabus
Consistit rebus; nam CORPORA sunt, & INANE,
Hæc in quo sita sunt, & quà diversa moventur:
Corpus enim per se communis deliquat esse
Sensus; quo nisi prima fides fundata valebit,
Haud erit, occultis de rebus quo referentes
Confirmare animi quicquam ratione queamus.
Tum porrò locus, ac spatium, quod Inane vocamus,
Si nullum foret, haud usquam sita corpora possent
Esse, neque omnino quáquam diversa meare;
Id quod jam superà tibi paulò ostendimus anté.
Præterea nihil est, quod possis dicere ab omni
Corpore sejunctum, secretúmque esse ab Inani:
Quod quasi tertia sit rerum natura reperta.
Nam quodcunque erit, esse aliquid debebit id ipsum
Augmine vel grandi, vel parvo denique, dum sit;
Cui si tactus erit quamvìs levis, exiguúsque,
Corporum augebit numerum, summámque sequetur:
Sin intactile erit, nullâ de parte quòd ullam
Rem prohibere queat per se transire meantem;
Scilicet hoc id erit vacuum, quod Inane vocamus.
Præterea per se quodcunque erit, aut faciet quid,
Aut aliis fungi debebit agentibus ipsum;
Aut erit, ut possint in eo res esse, gerique:
At facere & fungi sinè Corpore nulla potest res:
Nec præbere locum porrò, nisi Inane, vacánsque.
Ergo præter Inane, & Corpora, tertia per se
Nulla potest rerum in numero natura relinqui;
Nec quæ sub sensus cadat ullo tempore nostros,

Nec ratione animi quam quisquam possit apisci.
Nam quæcunque cluent, aut his CONJUNCTA duabus
Rebus ea invenies; aut horum EVENTA videbis.
Conjunctum est id, quod nunquam sinè perniciali
Discidio potis est sejungi, séque gregari:
Pondus utì saxis, calor ignibus, liquor aquaï,
Tactus corporibus cunctis, intactus inani.
Servitium contrà, libertas, divitiaéque,
Paupertas, bellum, concordia, cætera, quorum
Adventu manet incolumis natura, abitúque,
Hæc soliti sumus, ut par est, Eventa vocare.
Tempus item per se non est, sed rebus ab ipsis
Consequitur sensus, transactum quid sit in ævo;
Tum quæ res instet; quid porrò deinde sequatur:
Nec per se quemquam Tempus sentire fatendu'st
Semotum ab rerum motu, placidâque quiete.
Denique Tyndaridem raptam, bellóque subactas
Trojugenas genteis cùm dicunt esse, videndu'st,
Ne fortè hæc per se cogant nos esse fateri:
Quando ea sæcla hominum, quorum hæc Eventa fuere,
Irrevocabilis abstulerit jam præterita ætas.
Namque aliud rebus, aliud regionibus ipsis
Eventum dici poterit, quódcunque erit actum.
Denique materies si rerum nulla fuisset,
Nec locus, ac spatium, res in quo quæque gerantur;
Nunquam Tyndaridis formæ conflatus amore
Ignis Alexandri Phrygio sub pectore glisceus
Clara accendisset sævi certamina belli:
Nec clàm durateus Trojaï Pergama partu
Inflammâsset equus nocturno Grajugenarum:
Perspicere ut possis res gestas funditus omneis,
Non ita utì Corpus per se constare, nec esse:
Nec ratione cluere eâdem, quâ constat Inane:
Sed magìs ut meritò possis Eventa vocare
Corporis, atque loci, res in quo quæque gerantur.
Corpora sunt porrò partim Primordia rerum,

Partim Concilio quæ conſtant principiorum.
Sed quæ ſunt rerum primordia, nulla poteſt vis
Stringere; nam ſolido vincunt ea corpore demum:
Etſi difficile eſſe videtur credere quicquam
In rebus ſolido reperiri corpore poſſe;
Tranſit enim fulmen cœli per ſepta domorum,
Clamor ut, ac voces: ferrum candeſcit in igne:
Diſſiliúntque fero ferventia ſaxa vapore:
Conlabefactatus rigor auri ſolvitur æſtu:
Tum glacies æris flammâ devicta liqueſcit:
Permanat calor argentum, penetraléque frigus,
Quando utrumque, manu retinentes pocula rite,
Senſimus infuſo lympharum rore ſupernè:
Uſque adeò in rebus ſolidi nihil eſſe videtur.
Sed quia vera tamen ratio, naturáque rerum
Cogit, ades, paucis dum verſibus expediamus,
Eſſe ea, quæ ſolido, atque æterno corpore conſtent,
Semina quæ rerum, primordiáque eſſe docemus:
Unde omnis rerum nunc conſtet ſumma creata.
Principio quoniam duplex natura duarum
Diſſimilis rerum longè conſtare reperta 'ſt,
Corporis atque loci, res in quo quæque geruntur;
Eſſe utramque ſibi per ſe, puránque neceſſe 'ſt.
Nam quacunque vacat ſpatium, quod Inane vocamus;
Corpus eà non eſt: quà porrò cunque tenet ſe
Corpus, eà vacuum nequaquam conſtat Inane.
Sunt igitur ſolida, ac ſinè Inani Corpora prima.
Præterea quoniam genitis in rebus Inane 'ſt,
Materiem circùm ſolidam conſtare neceſſe 'ſt:
Nec res ulla poteſt verâ ratione probari
Corpore Inane ſuo celare, atque intus habere;
Si non, quod cohibet, ſolidum conſtare relinquas.
Id porrò nihil eſſe poteſt, niſi materiaï
Concilium, quod Inane queat rerum cohibere.
Materies igitur ſolido quæ corpore conſtat,
Eſſe æterna poteſt, cùm cætera diſſolvantur.

Tum porrò ſi nil eſſet, quod inane vacaret;
Omne foret ſolidum: niſi contrà corpora cæca
Eſſent, quæ loca complerent, quæcunque tenerent;
Omne, quod eſt, ſpatium vacuum conſtaret inane.
Alternis igitur nimirum Corpus Inani
Diſtinctu 'ſt, quoniam nec plenum naviter extat;
Nec porrò vacuum: ſunt ergo corpora cæca,
Quæ ſpatium pleno poſſint diſtinguere inane.
Hæc neque diſſolvi plagis extrinſecus icta
Poſſunt: nec porrò penitus penetrata retexi;
Nec ratione queunt aliâ tentata labare:
Id quod jam ſuperà tibi paulò oſtendimus anté.
Nam neque conlidi ſinè Inani poſſe videtur
Quicquam, nec frangi, nec findi in bina ſecando:
Nec capere humorem, neque item manabile frigus,
Nec penetralem ignem, quibus omnia conficiuntur:
Et quàm quæque magis cohibet res intus Inane,
Tam magìs his rebus penitus tentata labaſcit.
Ergo, ſi ſolida, ac ſine Inani corpora prima
Sunt, ita utì docui, ſint hæc æterna neceſſe 'ſt.
Præterea, niſi materies æterna fuiſſet,
Antehac ad nihilum penitus res quæque rediſſent;
De nihilóque renata forent, quæcunque videmus.
At quoniam ſuperà docui nil poſſe creari
De nihilo, neque quod genitu 'ſt, ad nil revocari:
Eſſe immortali primordia corpore debent,
Diſſolvi quò quæque ſupremo tempore poſſint;
Materies ut ſuppeditet rebus reparandis.
Sunt igitur ſolidâ primordia ſimplicitate,
Nec ratione queunt aliâ ſervata per ævum
Ex infinito jam tempore res reparare.
Denique, ſi nullam finem natura parâſſet
Frangendis rebus, jam corpora materiaï
Uſque redacta forent, ævo frangente priore,
Ut nihil ex illis à certo tempore poſſet
Conceptum, ſummum ætatis pervadere florem:

Nam quidvis citiùs diſſolvi poſſe videmus,
Quàm rurſus refici. Quapropter longa diei
Infinitæ ætas anteacti temporis omnis
Quod fregiſſet adhuc, diſturbans, diſſolvénſque,
Id nunquam reliquo reparari tempore poſſet:
At nunc nimirum frangendi reddita finis
Certa manet: quoniam refici rem quamque videmus,
Et finita ſimul generatim tempora rebus
Stare, quibus poſſint ævi contingere florem.
Huc accedit, utì ſolidiſſima materiaï
Corpora cùm conſtant, poſſint tamen omnia reddi
Mollia, quæ fiant aër, aqua, terra, vapores,
Quo pacto fiant, & quâ vi cunque genantur,
Admiſtum quoniam ſimul eſt in rebus Inane.
At contrà, ſi mollia ſint primordia rerum,
Unde queant validi ſilices, ferrúmque creari,
Non poterit ratio reddi. Nam funditus omnis
Principio fundamenti natura carebit.
Sunt igitur ſolidâ pollentia ſimplicitate,
Quorum condenſo magìs omnia conciliatu
Arctari poſſunt, validáſque oſtendere vireis.
Denique jam quoniam generatim reddita finis
Creſcendi rebus conſtat, vitámque tuendi,
Et quid quæque queant per fœdera naturaï,
Quid porrò nequeant, ſancitum quandoquidem exſtat;
Nec commutatur quicquam, quin omnia conſtant
Uſque adeò, variæ volucres ut in ordine cunctæ
Oſtendant maculas generaleis corpori ineſſe:
Immutabile materiæ quoque corpus habere
Debent nimirum. Nam ſi primordia rerum
Commutari aliquâ poſſent ratione revicta,
Incertum quoque jam conſtet, quid poſſit oriri,
Quid nequeat; finita poteſtas denique quoique
Quânam ſit ratione, atque altè terminus hærens;
Nec toties poſſent generatim ſæcla referre
Naturam, motus, victum, moréſque parentum.

Tum porrò, quoniam extremum cujuſque cacumen
Corporis eſt aliquod, noſtrî quod cernere ſenſus
Jam nequeunt; id nimirum ſinè partibus exſtat,
Et minimâ conſtat naturâ; nec fuit unquam
Per ſe ſecretum, neque poſthac eſſe valebit:
Alterius quoniam eſt ipſum pars, primáque, & ima:
Indè aliæ, atque aliæ ſimiles ex ordine partes
Agmine condenſo naturam corporis explent.
Quæ quoniam per ſe nequeunt conſtare, neceſſe 'ſt
Hærere, ut nequeant ullâ ratione revelli.
Sunt igitur ſolidâ primordia ſimplicitate:
Quæ minimis ſtipata cohærent partibus arctè,
Non ex ullorum conventu conciliata,
Sed magìs æternâ pollentia ſimplicitate:
Unde neque avelli quicquam, neque deminui jam
Concedit natura reſervans ſemina rebus.
Præterea niſi erit minimum, parviſſima quæque
Corpora conſtabunt ex partibus infinitis;
Quippe ubi dimidiæ partis pars ſemper habebit
Dimidiam partem, nec res perfiniet ulla:
Ergo rerum inter ſummam, minimámque quid eſcit?
Non erit, ut diſtent: nam quamvìs funditus omnis
Summa ſit infinita, tamen parviſſima quæ ſunt,
Ex infinitis conſtabunt partibus æqué.
Quoi quoniam ratio reclamat vera, negátque
Credere poſſe animum, victus fateare neceſſe 'ſt,
Eſſe ea, quæ nullis jam prædita partibus exſtent,
Et minimâ conſtent naturâ: quæ quoniam ſunt,
Illa quoque eſſe tibi ſolida, atque æterna fatendum.
Denique nî minimas in parteis cuncta reſolvi
Cogere conſuêſſet rerum Natura creatrix,
Jam nihil ex illis eadem reparare valeret:
Propterea quia, quæ multis ſunt partibus aucta,
Non poſſunt ea, quæ debet genitalis habere
Materies, varios connexus, pondera, plagas,
Concurſus, motus, per quæ res quæque geruntur.

Porrò, si nulla 'st frangendis reddita finis
Corporibus, tamen ex æterno tempore quædam
Nunc etiam superare necesse 'st corpora rebus,
Quæ nondum clueant ullo tentata periclo:
At quoniam fragili naturâ prædita constant,
Discrepat æternum tempus potuisse manere
Innumerabilibus plagis vexata per ævum.

Quapropter qui materiem rerum esse putárunt
Ignem, atque ex igni summam consistere solo,
Magnopere à verâ lapsi ratione videntur.
HERACLITUS init quorum dux prœlia primus,
Clarus ob obscuram linguam magis inter inaneis,
Quamde graveis inter Graios, qui vera requirunt.
Omnia enim stolidi magis admirantur, amántque,
Inversis quæ sub verbis latitantia cernunt:
Veráque constituunt, quæ bellè tangere possunt
Aureis, & lepido quæ sunt fucata sonore.

Nam cur tam variæ res possent esse, requiro,
Ex vero si sunt igni, puróque creatæ.
Nil prodesset enim calidum denserier ignem,
Nec rarefieri, si partes ignis eandem
Naturam, quam totus habet supèr ignis, haberent.
Acrior ardor enim conductis partibus esset:
Languidior porrò disjectis, disque supatis.
Amplius hoc fieri nihil est, quod posse rearis
Talibus in causis, nedum variantia rerum
Tanta queat densis, rarísque ex ignibus esse.
Atque Hi si faciant, admistum rebus Inane;
Denseri poterunt ignes, rarique relinqui:
Sed, quia multa sibi cernunt contraria, mussant,
Et fugitant in rebus Inane relinquere purum, &,
Ardua dum metuunt, amittunt vera viaï:
Nec rursum cernunt, exempto rebus Inani,
Omnia denseri, fieríque ex omnibus unum
Corpus, nil ab se quod possit mittere raptim,
Æstifer ignis utì lumen jacit, atque vaporem:

Ut videas non è ſtipatis partibus eſſe.
Quòd ſi fortè ullâ credunt ratione poteſſe
Igneis in cœtu ſtingui, mutaréque corpus;
Scilicet ex ullâ facere id ſi parte reparcent,
Occidet ad nihilum nimirum funditus ardor
Omnis, & ex nihilo fient, quæcunque creantur.
Nam quodcunque ſuis mutatum finibus exit,
Continuò hoc mors eſt illius, quod fuit antè:
Proinde aliquid ſuperare neceſſe 'ſt incolume olli,
Ne tibi res redeant ad nîlum funditus omnes,
De nihilóque renata vireſcat copia rerum.
Nunc igitur, quoniam certiſſima corpora quædam
Sunt, quæ conſervant naturam ſemper eandem,
Quorum abitu, aut aditu, mutatóque ordine, mutant
Naturam res, & convertunt corpora ſeſe;
Scire licet non eſſe hæc ignea corpora rerum,
Nil referret enim quædam decedere, abire,
Atque alia attribui, mutaríque ordine quædam;
Si tamen ardoris naturam cuncta tenerent.
Ignis enim foret omnimodis, quodcunque crearent.
Verùm, ut opinor, ita 'ſt: ſunt quædam corpora, quorum
Concurſus, motus, ordo, poſitura, figuræ,
Efficiunt ignes, mutatóque ordine mutant
Naturam; neque ſunt igni ſimulata, neque ullæ
Prætereà rei, quæ corpora mittere poſſit
Senſibus, & noſtros adjectu tangere tactus.
Dicere porrò ignem res omneis eſſe, neque ullam
Rem veram in numero rerum conſtare, niſi ignem,
Quod facit Hic idem, perdelirum eſſe videtur.
Nam contra ſenſus ab ſenſibus ipſe repugnat:
Et labefactat eos, unde omnia credita pendent:
Unde hic cognitus eſt ipſi, quem nominat ignem.
Credit enim ſenſus ignem cognoſcere verè;
Cætera non credit, nihilo quæ clara minùs ſunt:
Quod mihi cùm vanum, tum delirum eſſe videtur.
Quò referemus enim? Quid nobis certius ipſis

Sensibus esse potest, quo vera ac falsa notemus?
Præterea, quare quisquam magìs omnia tollat,
Et velit ardoris naturam linquere solam,
Quàm neget esse ignis, summam tamen esse relinquat?
Æqua videtur enim dementia dicere utrumque.
Quapropter qui materiem rerum esse putârunt
Ignem, atque ex igni summam consistere posse;
Et qui principium gignundis aëra rebus
Constituere: aut humorem quicunque putârunt
Fingere res ipsum per se: terrámve creare
Omnia, & in rerum naturas vertier omneis:
Magnopere à vero longéque errâsse videntur.
Adde etiam qui conduplicant primordia rerum,
Aëra jungentes igni, terrámque liquori:
Et qui quatuor ex rebus posse omnia rentur,
Ex igni, terrâ, atque animâ procrescere, & imbri.
Quorum Acragantinus cumprimis EMPEDOCLES est:
Insula quem Triquetris terrarum gessit in oris:
Quam fluitans circùm magnis amfractibus æquor
Ionium glaucis aspergit virus ab undis:
Angustóque fretu rapidum mare dividit undis
Italiæ terraï oras à finibus ejus.
Hìc est vasta Charybdis: & hìc Ætnæa minantur
Murmura flammarum rursum se conligere iras,
Faucibus eruptos iterum ut vis evomat igneis;
Ad cœlúmque ferat flammaï fulgura rursum.
Quæ cùm magna modis multis miranda videtur
Gentibus humanis regio, visendáque fertur,
Rebus opima bonis, multâ munita virûm vi:
Nil tamen hôc habuisse viro præclarius in se,
Nec sanctum magìs, & mirum, carúmque videtur.
Carmina quin etiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclara reperta;
Ut vix humanâ videatur stirpe creatus.
Hic tamen, & superà quos diximus, inferiores
Partibus egregiè multis, multóque minores,

Quanquam multa bene, ac divinitus invenientes
Ex adyto tanquam cordis responsa dedere
Sanctiùs, & multo certâ ratione magìs, quàm
Pythia, quæ tripode ex Phœbi, lauróque profatur;
Principiis tamen in rerum fecere ruinas,
Et graviter magni magno cecidere ibi casu.
Primùm, quòd motus, exempto rebus Inani,
Constituunt, & res molleis, raráſque relinquunt,
Aëra, solem, ignem, terras, animalia, fruges:
Nec tamen admiscent in eorum corpus Inane.
Deinde quòd omnino finem non esse secandis
Corporibus faciunt, neque pausam stare fragori;
Nec prorsum in rebus minimum consistere quicquam:
Cùm videamus id extremum cujusque cacumen
Esse, quod ad sensus nostros minimum esse videtur:
Conjicere ut possis ex hôc, quod cernere non quis,
Extremum quod habent, minimum consistere rebus.
Huc accedit item, quòd jam primordia rerum
Mollia constituunt, quæ nos nativa videmus
Esse, & mortali cum corpore funditus. Atqui
Debeat ad nihilum jam rerum summa reverti,
De nihilóque renata viresscere copia rerum:
Quorum utrumque quid à vero, jam, distet, habebas.
Deinde inimica modis multis sunt, atque venena
Ipsa sibi inter se; quare aut congressa peribunt,
Aut ita diffugient, ut tempestate coortâ
Fulmina diffugere, atque imbreis ventósque videmus.
Denique quatuor ex rebus si cuncta creantur,
Atque in eas rursum res omnia dissolvuntur,
Quî magìs illa queunt rerum primordia dici,
Quàm contrà res illorum, retróque putari?
Alternis gignuntur enim, mutántque colorem,
Et totam inter se naturam tempore ab omni.
Sin ita fortè putas, ignis, terraéque coire
Corpus, & aërias auras, rorémque liquorum,
Nil in concilio naturam ut mutet eorum:

Nulla tibi ex illis poterit res esse creata;
Non animans, non exanimo quid corpore, ut arbos:
Quippe suam quidque in cœtu variantis acervi
Naturam ostendet, mistúsque videbitur aër
Cum terrâ simul, atque ardor cum rore manere:
At primordia gignundis in rebus oportet
Naturam clandestinam, cæcámque adhibere,
Emineat nequid, quod contrà pugnet, & obstet,
Quo minùs esse queat propriè, quodcunque creatur.
Quin etiam repetunt à cœlo, atque ignibus ejus,
Et primum faciunt ignem se vertere in auras
Aëris; hinc imbrem gigni, terrámque creari
Ex imbri, retróque à terrâ cuncta reverti,
Humorem primùm, pòst aëra, deinde calorem:
Nec cessare hæc inter se mutare, meare
De cœlo ad terram, de terrâ ad sidera mundi:
Quod facere haud ullo debent primordia pacto,
Immutabile enim quiddam superare necesse 'st;
Ne res ad nihilum redigantur funditus omnes.
Nam quodcunque suis mutatum finibus exit,
Continuò hoc mors est illius, quod fuit antè.
Quapropter quoniam, quæ paulò diximus antè,
In commutatum veniunt, constare necesse 'st
Ex aliis ea, quæ nequeant convertier unquam:
Ne tibi res redeant ad nîlum funditus omnes:
Quin potiùs tali naturâ prædita quædam
Corpora constituas, ignem si fortè creârint,
Posse eadem demptis paucis, paucísque tributis,
Ordine mutato, & motu, facere aëris auras:
Sic alias aliis rebus mutarier omneis.
At manifesta palàm res indicat, inquis, in auras
Aëris è terrâ res omneis crescere, alíque;
Et nisi tempestas indulget tempore fausto,
Imbribus, & tabe nimborum arbusta vacillant;
Solque suâ pro parte fovet, tribuítque calorem:
Crescere non possunt fruges, arbusta, animantes,

Scilicet, & nisi nos cibus aridus, & tener humor
Adjuvat; amisso jam corpore, vita quoque omnis
Omnibus è nervis atque ossibus exsolvatur:
Adjutamur enim dubio procul, atque alimur nos
Certis ab rebus, certis aliæ atque aliæ res.
Nimirum quia multa modis communia multis
Multarum rerum in rebus primordia mista
Sunt, ideo variis variæ res rebus aluntur.
Atque eadem, magni refert, primordia sæpe
Cum quibus, & quali positurâ contineantur:
Et quos inter se dent motus, accipiántque.
Namque eadem cœlum, mare, terras, flumina, solem
Constituunt; eadem fruges, arbusta, animanteis:
Verùm aliis, alióque modo commista moventur.
Quin etiam passim nostris in versibus ipsis
Multa elementa vides multis communia verbis:
Cùm tamen inter se versus, ac verba necesse 'st
Confiteare & re, & sonitu distare sonanti:
Tantum elementa queunt permutato ordine solo.
At rerum quæ sunt primordia, plura adhibere
Possunt, unde queant variæ res quæque creari.
Nunc & ANAXAGORÆ scrutemur Homœomeriam,
Quam Græci memorant, nec nostrâ dicere linguâ
Concedit nobis patrii sermonis egestas:
Sed tamen ipsam rem facile 'st exponere verbis,
Principium rerum quam dicit Homœomeriam:
Ossa videlicet è pauxillis atque minutis
Ossibu': sic & de pauxillis atque minutis
Visceribus viscus gigni: sanguénque creari,
Sanguinis inter se multis coëuntibu' guttis:
Ex auríque putat micis consistere posse
Aurum: & de terris terram concrescere parvis:
Ignibus ex ignem: humorem ex humoribus esse:
Cætera consimili fingit ratione, putátque.
Nec tamen esse ullâ parte Idem in rebus Inane
Concedit, neque corporibus finem esse secandis:

Quare

Quare in utrâque mihi pariter ratione videtur
Errare, atque Illi, ſuperà quos diximus anté.
Adde, quòd imbecilla nimis primordia fingit,
Si primordia ſunt, ſimili quæ prædita conſtant
Naturâ, atque ipſæ res ſunt; æquéque laborant,
Et pereunt, neque ab exitio res ulla refrænat:
Nam quid in oppreſſu valido durabit eorum,
Ut mortem effugiat lethi ſub dentibus ipſis? [oſſa?
Ignis? an humor? an aura? quid horum? ſanguen? an
Nil, ut opinor, ubi ex æquo res funditus omnis
Tam mortalis erit, quàm quæ manifeſta videmus
Ex oculis noſtris aliquâ vi victa perire.
At neque recidere ad nihilum res poſſe, neque autem
Creſcere de nihilo, teſtor res antè probatas.
Præterea quoniam cibus auget corpus, alſtque:
Scire licet, nobis venas, & ſanguen, & oſſa,
Et nervos alienigenis ex partibus eſſe.
Sive cibos omneis commiſto corpore dicent
Eſſe, & habere in ſe nervorum corpora parva,
Oſſáque, & omnino venas, parteſſque cruoris;
Fiet, utì cibus omnis & aridus, & liquor ipſe,
Ex alienigenis rebus conſtare putetur,
Oſſibus, & nervis, veníſque, & ſanguine miſto.
Præterea quæcunque è terrâ corpora creſcunt,
Si ſunt in terris, terras conſtare neceſſe 'ſt
Ex alienigenis, quæ terris exoriuntur.
Transfer item, totidem verbis utare licebit:
In lignis ſi flamma latet, fumúſque, ciníſque:
Ex alienigenis conſiſtant ligna neceſſe 'ſt.
Linquitur hìc tenuis latitandi copia quædam:
Id quod ANAXAGORAS ſibi ſumit, ut omnibus omneis
Res putet immiſtas rebus latitare: ſed illud
Apparere unum, cujus ſint pluria miſta,
Et magìs in promptu, primâque in fronte locata:
Quod tamen à verâ longè ratione repulſum 'ſt.
Conveniebat enim fruges quoque ſæpe minutas,

Robore cùm ſaxi franguntur, mittere ſignum
Sanguinis, aut aliûm, noſtro quæ corpore aluntur:
Cùm lapidi lapidem terimus, manare cruorem.
Conſimili ratione herbas quoque ſæpe decebat,
Et latices dulceis guttas, ſimilíque ſapore
Mittere, lanigeræ quali ſunt ubera lactis:
Scilicet & glebis terrarum ſæpe friatis
Herbarum genera, & fruges, frondeſque videri
Diſpertita, atque in terris latitare minutè:
Poſtremò, in lignis cinerem fumúmque videri,
Cùm præfracta forent, igneſque latere minutos.
Quorum nil fieri quoniam manifeſta docet res,
Scire licet non eſſe in rebus res ita miſtas:
Verùm ſemina multimodis immiſta latere
Multarum rerum in rebus communia debent.
At ſæpe in magnis ſit montibus, inquis, ut altis
Arboribus vicina cacumina ſumma terantur
Inter ſe, validis facere id cogentibus auſtris,
Donec fulſerunt flammaï flore coorto:
Scilicet: & non eſt lignis tamen inſitus ignis,
Verùm ſemina ſunt ardoris multa, terendo
Quæ cùm confluxere, creant incendia ſylvis.
Quòd ſi tanta foret ſylvis abſcondita flamma;
Non poſſent ullum tempus celarier ignes:
Conficerent vulgò ſylvas, arbuſta cremarent.
Jámne vides igitur, paullò quod diximus antè,
Permagni referre, eadem primordia ſæpe
Cum quibus, & quali poſiturâ contineantur.
Et quos inter ſe dent motus, accipiántque:
Atque eadem paulò inter ſe mutata creare
Igneis è lignis; quo pacto verba quoque ipſa
Inter ſe paulò mutatis ſunt elementis,
Cùm LIGNA, atque IGNEIS diſtinctâ voce notemus?
Denique jam quæcunque in rebus cernis apertis,
Si fieri non poſſe putas, quin materiaï
Corpora conſimili naturâ prædita ſingas,

Hâc ratione tibi pereunt primordia rerum:
Fiet, utì risu tremulo concussa cachinnent,
Et lacrymis salsis humectent ora, genásque.
Nunc age, quod superest, cognosce, & clariùs audi.
Nec me animi fallit, quàm sint obscura, sed acri
Percussit thyrso laudis spes magna meum cor,
Et simul incussit suavem mî in pectus amorem
Musarum: quo nunc instinctus, mente vigenti
Avia Pieridum peragro loca, nullius antè
Trita solo: juvat integros accedere fonteis,
Atque haurire: juvátque novos decerpere flores:
Insignémque meo capiti petere indè coronam,
Unde priùs nulli velârint tempora Musæ:
Primùm quòd magnis doceo de rebus, & arctis
Relligionum animos nodis exsolvere pergo:
Deinde quòd obscurâ de re tam lucida pango
Carmina, Musêo contingens cuncta lepore.
Id quoque enim non ab nullâ ratione videtur:
Sed veluti pueris absinthia tetra medentes
Cùm dare conantur, priùs oras pocula circùm
Contingunt mellis dulci flavóque liquore,
Ut puerorum ætas improvida ludificetur
Labrorum tenus, interea perpotet amarum
Absinthî laticem, deceptáque non capiatur,
Sed potiùs tali facto recreata valescat:
Sic ego nunc, quoniam hæc ratio plerumque videtur
Tristior esse, quibus non est tractata, retróque
Volgus abhorret ab hâc; volui tibi suaviloquenti
Carmine Pierio rationem exponere nostram,
Et quasi Musêo dulci contingere melle,
Si tibi fortè animum tali ratione tenere
Versibus in nostris possem, dum perspicis omnem
Naturam rerum, quâ constet compta figurâ.
Sed quoniam docui, solidissima materiaï
Corpora perpetuò volitare invicta per ævum;
Nunc age summaï ecquænam sit finis eorum,

Nécne ſit, evolvamus: item, quod Inane repertum 'ſt,
Seu locus, ac ſpatium, res in quo quæque genantur.
Pervideamus, utrùm finitum funditus Omne
Conſtet, an immenſum pateat vel aduſque profundum.
Omne quod eſt, igitur, nullâ regione viarum
Finitum 'ſt: namque extremum debebat habere.
Extremum porrò nullius poſſe videtur
Eſſe, niſi ultrà ſit quod finiat, ut videatur,
Quò non longiùs hæc ſensûs natura ſequatur.
Nunc extra ſummam quoniam nihil eſſe fatendum 'ſt,
Non habet extremum: caret ergo fine, modóque:
Nec refert, quibus aſſiſtas regionibus ejus;
Uſque adeò quem quiſque locum poſſidit, in omneis
Tantundem parteis infinitum omne relinquit.
Præterea, ſi jam finitum conſtituatur
Omne quod eſt ſpatium, ſi quis procurrat ad oras
Ultimus extremas, jaciátque volatile telum;
Id validis utrùm contortum viribus ire,
Quò fuerit miſſum, mavis, longéque volare,
An prohibere aliquid cenſes, obſtaréque poſſe?
Alterutrum fatearis enim, ſumáſque neceſſe 'ſt,
Quorum utrumque tibi effugium præcludit, & omne
Cogit ut exemptâ concedas fine patere.
Nam ſive eſt aliquid, quod prohibeat, officiátque,
Quò minù' quò miſſum 'ſt veniat, finíque locet ſe,
Sive foras fertur, non eſt ea fini' profectó.
Hôc pacto ſequar, atque oras ubicunque locâris
Extremas, quæram quid telo denique fiat.
Fiet, utì nuſquam poſſit conſiſtere finis:
Effugiúmque fugæ prolatet copia ſemper.
Præterea ſpatium ſummaï totius omne
Undique ſi incluſum certis conſiſteret oris,
Finitúmque foret; jam copia materiaï
Undique ponderibus ſolidis confluxet ad imum;
Nec res ulla geni ſub cœli tegmine poſſet:
Nec foret omnino cœlum, neque lumina ſolis:

Quippe ubi materies omnis cumulata jaceret
Ex infinito jam tempore ſubſidendo.
At nunc nimirum requies data principiorum
Corporibus nulla'ſt: quia nil eſt funditus imum,
Quò quaſi confluere, & ſedes ubi ponere poſſint;
Semper & aſſiduo motu res quæque genuntur
Partibus in cunctis, æternáque ſuppeditantur
Ex infinito cita corpora materiaï.
Poſtremò ante oculos rem res finire videtur:
Aër diſſepit colleis, atque aëra montes;
Terra mare, & contrà mare terras terminat omneis.
Omne quidem verò nihil eſt quod finiat extrà.
Eſt igitur natura loci, ſpatiúmque profundi,
Quod neque clara ſuo percurrere flumina curſu
Perpetuo poſſint ævi labentia tractu:
Nec prorſum facere, ut reſtet minus ire, meando.
Uſque adeò paſſim patet ingens copia rebus,
Finibus exemptis in cunctas undique parteis.
Ipſa modum porrò ſibi rerum ſumma parare
Ne poſſit, natura tenet: quia corpus inani,
Et quod inane autem'ſt, finiri corpore cogit:
Ut ſic alternis infinita omnia reddat.
Aut etiam, alterutrum niſi terminet alterum eorum,
Simplice naturâ & pateat tantùm immoderatum:
Nec mare, nec tellus, nec cœli lucida templa,
Nec mortale genus, nec Divûm corpora ſancta
Exiguum poſſent horaï ſiſtere tempus.
Nam diſpulſa ſuo de cœtu materiaï
Copia ferretur magnum per inane ſoluta,
Sive adeò potiùs nunquam concreta creâſſet
Ullam rem, quoniam cogi disjecta nequiſſet.
Nam certè neque conſilio primordia rerum
Ordine ſe quæque, atque ſagaci mente locârunt;
Nec quos quæque darent motus, pepigere profectò:
Sed quia multimodis, multis, mutata, per omne
Ex infinito vexantur percitæ plagis,

Omne genus motûs, & cœtûs experiundo,
Tandem deveniunt in taleis disposituras,
Qualibus hæc rebus consistit summa creata:
Et multos etiam magnos servata per annos,
Ut semel in motus conjecta'st convenienteis,
Efficit, ut largis avidum mare fluminis undis
Integrent amnes, & solis terra vapore
Fota novet fœtus, summissáque gens animantum
Floreat, & vivant labentes ætheris ignes.
Quod nullo facerent pacto, nisi materiaï
Ex infinito suboriri copia posset,
Unde amissa solent reparari in tempore quoque.
Nam veluti privata cibo natura animantum
Diffluit amittens corpus; sic omnia debent
Dissolvi, simul ac defecit suppeditare
Materies rectâ regione aversa viaï.
Nec plagæ possent extrinsecus undique summam
Conservare omnem, quæcunque'st conciliata.
Cudere enim crebrò possunt, partémque morari,
Dum veniant aliæ, ac suppleri summa queatur.
Interdum resilire tamen coguntur, & unà
Principiis rerum spatium, tempúsque fugaï
Largiri, ut possint à cœtu libera ferri.
Quare etiam atque etiam suboriri multa necesse'st,
Et tamen ut plagæ quoque possint suppetere ipsæ,
Infinita opus est vis undique materiaï.
Illud in his rebus longè fuge credere, Memmi,
In medium summæ (quòd dicunt) omnia niti,
Atque ideo mundi naturam stare sinè ullis
Ictibus externis, neque quóquam posse resolvi
Summa atque ima, quòd in medium sint omnia nixa;
(Ipsum si quicquam posse in se sistere credis:
Et quæ pondera sunt sub terris, omnia sursum
Nitier, in terrâque retro requiescere posta:
Ut per aquas quæ nunc rerum simulacra videmus:)
Et simili ratione animalia subtu' vagari

Contendunt, neque posse è terris in loca cœli
Recidere inferiora magis, quàm corpora nostra
Sponte suâ possint in cœli templa volare:
Illi cùm videant solem, nos sidera noctis
Cernere, & alternis nobiscum tempora cœli
Dividere, & noctes parileis agitare, diésque.
Sed vanus stolidis hæc omnia finxerit error,
Amplexi quòd habent perversè prima viaï.
Nam medium nihil esse potest, ubi inane, locúsque
Infinita: neque omnino, si jam medium sit,
Possit ibi quicquam hâc potiùs consistere causâ,
Quàm quâvis aliâ longè regione manere.
Omnis enim locus, ac spatium, quod Inane vocamus,
Per medium, per non medium concedat oportet
Æquis ponderibus, motus quacunque feruntur.
Nec quisquam locus est, quò corpora cùm venere,
Ponderis amissâ vi possint stare in inani:
Nec quod inane autem 'st, illis subsistere debet,
Quin, sua quod natura petit, concedere pergat.
Haud igitur possunt tali ratione teneri
Res in concilio, medii cuppedine victæ.
Præterea quoque jam non omnia corpora fingunt
In medium niti, sed terrarum, atque liquorum,
Humorem ponti, magnisque è montibus undas,
Et quasi terreno quæ corpore contineantur:
At contrà tenues exponunt aëris auras,
Et calidos simul à medio differrier igneis,
Atque ideo totum circumtremere æthera signis,
Et solis flammam per cœli cærula pasci,
Quòd calor à medio fugiens ibi colligat igneis.
(Quippe etiam vesci è terrâ mortalia sæcla:
Nec prorsum arboribus summos frondescere ramos
Posse, nisi à terris paulatim cuique cibatum
Terra det) at suprà circùm tegere omnia cœlum,
Ne volucrum ritu flammarum, mœnia mundi
Diffugiant subitò magnum per inane soluta,

Et ne cætera consimili ratione sequantur:
Néve ruant cœli tonitralia templa supernè,
Terráque se pedibus raptim subducat, & omnes
Inter permistas terræ, cœlíque ruinas
Corpora solventes, abeant per inane profundum,
Temporis ut puncto nihil exstet relliquiarum,
Desertum præter spatium, & primordia cæca.
Nam quacunque priùs de parti corpora cêsse
Constitues, hæc rebus erit pars janua lethi:
Hâc se turba foras dabit omnis materiaï.
Hæc si pernosces parvâ perfunctus opellâ,
(Namque alid ex alio clarescet) non tibi cæca
Nox iter eripiet, quin ultima naturaï
Pervideas; ita res accendent lumina rebus.

T. LUCRETII CARI

DE

RERUM NATURA

LIBER SECUNDUS.

SUAVE, mari magno turbantibus æquora ventis,
E terrâ magnum alterius spectare laborem;
Non quia vexari quemquam 'st jucunda voluptas,
Sed, quibus ipse malis careas, quia cernere suave 'st.
Suave etiam belli certamina magna tueri,
Per campos instructa, tuâ sinè parte pericli:
Sed nil dulcius est, bene quàm munita tenere
Edita doctrinâ sapientum templa serenâ;
Despicere unde queas alios, passimque videre
Errare, atque viam palanteis quærere vitæ;
Certare ingenio; contendere nobilitate;

Nocteis atque dies niti præstante labore
Ad summas emergere opes, rerúmque potiri.
O miseras hominum menteis! ô pectora cæca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantísque periclis
Degitur hoc ævi, quodcunque 'st! nónne videre
Nil aliud sibi naturam latrare, nisi ut, cùm
Corpore sejunctus dolor absit, mente fruatur
Jucundo sensu, curâ semota, metúque?
Ergo corpoream ad naturam pauca videmus
Esse opus omnino, quæ demant quemque dolorem;
Delicias quoque uti multas substernere possint;
Gratius interdum neque natura ipsa requirit.
Si non aurea sunt juvenum simulacra per ædeis
Lampadas igniferas manibus retinentia dextris,
Lumina nocturnis epulis ut suppeditentur;
Nec domus argento fulget, auróque renidet;
Nec citharis reboant laqueata auratáque templa:
Attamen inter se prostrati in gramine molli,
Propter aquæ rivum, sub ramis arboris altæ,
Non magnis opibus jucundè corpora curant;
Præsertim cùm tempestas arridet, & anni
Tempora conspergunt viridanteis floribus herbas.
Nec calidæ citiùs decedunt corpore febres,
Textilibus si in picturis, ostróque rubenti
Jactaris, quàm si plebeiâ in veste cubandu 'st.
Quapropter quoniam nil nostro in corpore gazæ
Proficiunt, neque nobilitas, neque gloria regni:
Quod superest, animo quoque nil prodesse putandum.
Si non fortè tuas legiones per loca campi
Fervere cùm videas, belli simulacra cieteis;
Fervere cùm videas classem, latéque vagari;
His tibi tum rebus timefactæ Religiones
Effugiunt animo pavidæ, mortísque timores:
Tum vacuum pectus linquunt, curâque solutum.
Quòd si ridicula hæc, ludibriáque esse videmus,
Reveráque metus hominum, curaéque sequaces,

Nec metuunt ſonitus armorum, nec fera tela;
Audactérque inter Reges, rerúmque potenteis
Verſantur; neque fulgorem reverentur ab auro,
Nec clarum veſtis ſplendorem purpureaï:
Quid dubitas, quin omne ſit hoc rationis egeſtas,
Omnis cùm in tenebris præſertim vita laboret?
Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: ſic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ ſunt metuenda magìs, quàm
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura.
Hunc igitur terrorem animi, tenebráſque neceſſe ſt
Non radii ſolis, neque lucida tela diei
Diſcutiant, ſed naturæ ſpecies, ratióque.
Nunc age, quo motu GENITALIA materiaï
CORPORA res varias gignant, genitáſque reſolvant;
Et quâ vi facere id cogantur; quaéve ſit ollis
Reddita mobilitas magnum per Inane meandi,
Expediam: tu te dictis præbere memento.
Nam certè non inter ſe ſtipata cohæret
Materies: quoniam minui rem quamque videmus;
Et quaſi longinquo fluere omnia cernimus ævo,
Ex oculiſque vetuſtatem ſubducere noſtris:
Cùm tamen incolumis videatur ſumma manere,
Propterea quia, quæ decedunt corpora cuique,
Unde abeunt, minuunt: quò venere, augmine donant;
Illa ſeneſcere, at hæc contrà floreſcere cogunt.
Nec remorantur ibi: ſic rerum ſumma novatur
Semper, & inter ſe mortales mutuà vivunt.
Augeſcunt aliæ gentes, aliæ minuuntur:
Inque brevi ſpatio mutantur ſæcla animantum;
Et, quaſi curſores, vitaï lampada tradunt.
Si ceſſare putas rerum primordia poſſe,
Ceſſandóque novos rerum progignere motus:
Avius à verâ longè ratione vagaris.
Nam, quoniam per Inane vagantur, cuncta neceſſe ſt
Aut gravitate ſui ferri primordia rerum,

Aut ictu auferri alterius : nam cita ſupernè
Obvia cùm fixere, fit, ut diverſa repentè
Diſſiliant: neque enim mirum, duriſſima quæ ſint,
Ponderibus ſolidis, neque quicquam à tergis obſtet.
Et quò jactari magìs omnia materiaï
Corpora pervideas, reminiſcere totius imum
Nil eſſe in ſummâ; neque habere ubi corpora prima
Conſiſtant: quoniam ſpatium ſinè fine, modóque'ſt:
Immenſúmque patere in cunctas undique parteis,
Pluribus oſtendi, & certâ ratione probatu'ſt.
Quod quoniam conſtat, nimirum nulla quies eſt
Reddita corporibus primis per Inane profundum:
Sed magìs aſſiduo, varióque exercita motu,
Partim intervallis magnis conflicta reſultant:
Pars etiam brevibus ſpatiis nexantur ab ictu.
Et quæcunque magìs condenſo conciliatu,
Exiguis intervallis connexa reſultant,
Endopedita ſuis perplexis ipſa figuris;
Hæc validas ſaxi radices, & fera ferri
Corpora conſtituunt, & cætera de genere horum
Baucula: Quæ porrò magnum per Inane vagantur,
Et cita diſſiliunt longè, longéque recurſant
In magnis intervallis; hæc aëra rarum
Sufficiunt nobis, & ſplendida lumina ſolis.
Multáque præterea magnum per Inane vagantur,
Conciliis rerum quæ ſunt rejecta, nec uſquam
Conſociare etiam motus potuere recepta:
Cujus, utì memoro, rei ſimulacrum, & imago
Ante oculos ſemper nobis verſatur, & inſtat.
Contemplator enim, cùm ſolis lumina cunque
Inſertim fundunt radios per opaca domorum:
Multa minuta modis multis per Inane videbis
Corpora miſceri radiorum lumine in ipſo;
Et velut æterno certamine prœlia, pugnáſque
Edere turmatim certantia; nec dare pauſam,
Conciliis, & diſcidiis exercita crebris:

Conjicere ut poſſis ex hôc, primordia rerum,
Quale ſit, in magno jactari ſemper Inani.
Duntaxat rerum magnarum parva poteſt res
Exemplare dare, & veſtigia notitiaï.
Hôc etiam magis hæc animum te advertere par eſt
Corpora, quæ in ſolis radiis turbare videntur:
Quòd tales turbæ motus quoque materiaï
Significant clandeſtinos, cæcóſque ſubeſſe.
Multa videbis enim plagis ibi percita cæcis
Cummutare viam, retróque repulſa reverti
Nunc huc, nunc illuc, in cunctas denique parteis.
Scilicet hic à principiis eſt omnibus error.
Prima moventur enim per ſe primordia rerum;
Indè ea, quæ parvo ſunt corpora conciliatu,
Et quaſi proxima ſunt ad vireis principiorum,
Ictibus illorum cæcis impulſa cientur;
Ipſáque, quæ porrò paulò majora, laceſſunt.
Sic à principiis aſcendit motus, & exit
Paulatim noſtros ad ſenſus; ut moveantur
Illa quoque, in ſolis quæ lumine cernere quimus:
Nec quibus id faciant plagis, apparet aperté.
Nunc, quæ mobilitas ſit reddita materiaï
Corporibus, paucis licet hinc cognoſcere, Memmi.
Primùm aurora novo cùm ſpargit lumine terras,
Et variæ volucres nemora avia pervolitantes
Aëra per tenerum liquidis loca vocibus opplent:
Quàm ſubitò ſoleat ſol ortus tempore tali
Conveſtire ſuâ perfundens omnia luce,
Omnibus in promptu, manifeſtúmque eſſe videmus.
At vapor is, quem ſol mittit, luménque ſerenum
Non per Inane meat vacuum; quò tardiùs ire
Cogitur, aërias quaſi cùm diverberet undas:
Nec ſingillatim corpuſcula quæque vaporis,
Sed complexa meant inter ſe, cónque globata:
Quapropter ſimul inter ſe retrahuntur, & extrà
Officiuntur; utì cogantur tardiùs ire.

At, quæ ſunt ſolidâ primordia ſimplicitate,
Cùm per Inane meant vacuum, nec res remoratur
Ulla foris; atque ipſa ſuis è partibus unum,
Unum in quem cœpere locum connixa feruntur:
Debent nimirum præcellere mobilitate;
Et multo citiùs ferri, quàm lumina ſolis:
Multiplexque loci ſpatium tranſcurrere eodem
Tempore, quo ſolis pervolgant fulgura cœlum:
Nam neque conſilio debent tardata morari;
Nec perſcrutari primordia ſingula quæque,
Ut videant, quâ quidque geratur cum ratione.
At quidam contra hæc ignari, materiaï
Naturam non poſſe Deûm ſinè numine reutur
Tantopere humanis rationibus, ac moderatis,
Tempora mutare annorum, frugeſque creare:
Nec jam cætera, mortaleis quæ ſuadet adire,
Ipſaque deducit dux vitæ dia Voluptas;
Ut res per Veneris blanditim ſæcla propagent,
Nec genus occidat humanum: quorum omnia causâ
Conſtituiſſe Deos fingunt: ſed in omnibu' rebus
Magnopere à verâ lapſi ratione videntur.
Nam quamvis rerum ignorem primordia quæ ſint,
Hoc tamen ex ipſis cœli rationibus auſim
Confirmare, aliiſque ex rebus reddere multis;
Nequaquam nobis divinitus eſſe creatam
Naturam mundi, quæ tantâ 'ſt prædita culpâ:
Quæ tibi poſteriùs, Memmi, faciemus aperta.
Nunc id quod ſupereſt de motibus expediemus.
Nunc locus eſt, ut opinor, in his illud quoque rebus
Confirmare tibi, nullam rem poſſe ſuâ vi
Corpoream ſurſum ferri, ſurſúmque meare.
Ne tibi dent in eo flammarum corpora fraudem;
Surſus enim vorſùs gignuntur, & augmina ſumunt:
Et ſurſùm nitidæ fruges, arbuſtáque creſcunt:
Pondera, quantum in ſe 'ſt, cùm deorſum cuncta ferantur.
Nec cùm ſubſiliunt ignes ad tecta domorum,

Et celeri flammâ degustant tigna, trabeisque;
Sponte suâ facere id, finè vi subigente, putandu'st:
Quod genus, è nostro cùm missus corpore sanguis
Micat exsultans altè, spargúque cruorem.
Nónne vides etiam, quantâ vi tigna, trabeisque
Respuat humor aquæ? nam quàm magì' mersimus altùm
Directa, & magnâ vi multi pressimus ægre;
Tam cupidè sursum revomit magìs, atque remittit,
Plùs ut parte foras emergant, exsiliántque.
Nec tamen hæc, quantu'st in se, dubitamus, opinor,
Quin vacuum per Inane deorsum cuncta ferantur.
Sic igitur debent flammæ quoque posse per auras
Aëris expressæ sursum succedere, quanquam
Pondera, quantum in se'st, deorsum deducere pugnent.
Nocturnásque faces cœli sublime volanteis
Nónne vides longos flammarum ducere tractus,
In quascunque dedit parteis natura meatum?
Non cadere in terram stellas, & sidera cernis?
Sol etiam summo de vertice dissupat omneis
Ardorem in parteis, & lumine conserit arva:
In terras igitur quoque solis vergitur ardor.
Transversósque volare per imbres fulmina cernis:
Nunc hinc, nunc illinc abrupti nubibus ignes
Concurrant: cadit in terras vis flammea volgó.
Illud in his quoque te rebus cognoscere avemus:
Corpora cùm deorsum rectùm per Inane feruntur
Ponderibus propriis, incerto tempore ferme,
Incertísque locis, spatio decedere paulùm;
Tantum quod momen mutatum dicere possis.
Quòd nisi declinare solerent; omnia deorsum,
Imbris uti guttæ, caderent per Inane profundum:
Nec foret offensus natus, nec plaga creata
Principiis: ita nil unquam natura creâsset.
Quòd si fortè aliquis credit graviora potesse
Corpora, quò citiùs rectùm per Inane feruntur,
Incidere è supero levioribus, atque ita plagas

Gignere, quæ poſſint genitaleis reddere motus:
Avius à verâ longè ratione recedit.
Nam per aquas quæcunque cadunt, atque aëra deorſum,
Hæc pro ponderibus caſus celerare neceſſe 'ſt:
Propterea, quia corpus aquæ, naturáque tenuis
Aëris haud poſſunt æquè rem quamque morari:
Sed citiùs cedunt gravioribus exſuperata.
At contrà nulli de nullâ parte, neque ullo
Tempore, Inane poteſt vacuum ſubſiſtere rei,
Quin, ſua quod natura petit, concedere pergat.
Omnia quapropter debent per Inane quietum
Æquè ponderibus non æquis concita ferri.
Haud igitur poterunt levioribus incidere unquam
Ex ſupero graviora; neque ictus gignere per ſe,
Qui varient motus, per quos natura genat res.
Quare etiam atque etiam paulum clinare neceſſe 'ſt
Corpora, nec plùs quàm minimùm: ne fingere motus
Obliquos videamur, & id res vera refutet.
Namque hoc in promptu, manifeſtúmque eſſe videmus;
Pondera, quantum in ſe 'ſt, non poſſe obliqua meare,
Ex ſupero cùm præcipitant: quod cernere poſſis.
Sed nihil omnino rectâ regione viaï
Declinare, quis eſt, qui poſſit cernere, ſeſe?
Denique ſi ſemper motus connectitur omnis,
Et vetere exoritur ſemper novus ordine certo;
Nec declinando faciunt primordia motûs
Principium quoddam, quod fati fœdera rumpat;
Ex infinito ne cauſam cauſa ſequatur:
Libera per terras unde hæc animantibus extat,
Unde eſt hæc (inquam) fatis avolſa voluntas,
Per quam progredimur, quò ducit quemque voluptas?
Declinamus item motus, nec tempore certo,
Nec regione loci certâ, ſed ubi ipſa tulit mens.
Nam dubio procul his rebus ſua cuique voluntas
Principium dat; & hinc motus per membra rigantur.
Nónne vides etiam, patefactis tempore puncto

Carceribus, non posse tamen prorumpere equorum
Vim cupidam tam desubitò, quàm mens avet ipsa?
Omnis enim totum per corpus materiaï
Copia conquiri debet, concita per artus
Omneis, ut studium mentis connexa sequatur.
Ut videas initum motûs à corde creari;
Ex animíque voluntate id procedere primum:
Indè dari porrò per totum corpus, & artus.
Nec simile'st, ut cùm impulsi procedimus ictu,
Viribus alterius magnis, magnóque coactu;
Nam tum materiam totius corporis omnem
Perspicuu'st, nobis invitis, ire, rapíque,
Donicum eam refrænavit per membra voluntas.
Jámne vides igitur, quanquam vis extera multos
Pellit, & invitos cogit procedere sæpe,
Præcipiteísque rapit; tamen esse in pectore nostro
Quiddam, quod contrà pugnare, obstaréque possit;
Cujus ad arbitrium quoque copia materiaï
Cogitur interdum flecti per membra, per artus;
Et projecta refrænatur, retróque resídit?
Quare in seminibus quoque idem fateare necesse'st,
Esse aliam præter plagas, & pondera causam
Motibus, unde hæc est nobis innata potestas:
De nihilo quoniam fieri nil posse videmus.
Pondus enim prohibet, ne plagis omnia fiant,
Externâ quasi vi: sed ne mens ipsa necessum
Intestinum habeat cunctis in rebus agendis;
Et devicta quasi cogatur ferre, patíque:
Id facit exiguum Clinamen principiorum,
Nec regione loci certâ, nec tempore certo.
Nec stipata magis fuit unquam materiaï
Copia; nec porrò majoribus intervallis.
Nam neque adaugescit quicquam, neque deperit indé.
Quapropter quo nunc in motu principiorum
Corpora sunt; in eodem anteactâ ætate fuere;
Et posthac semper simili ratione ferentur:

Et quæ conſuêrunt gigni, gignentur eâdem
Conditione; & erunt, & creſcent, ínque valebunt,
Quantum cuique datum 'ſt per fœdera naturaï,
Nec rerum ſummam commutare ulla poteſt vis.
Nam neque quò poſſit genus ullum materiaï
Effugere ex omni, quicquam 'ſt: neque rurſus, in omne
Unde coorta queat nova vis irrumpere; & omnem
Naturam rerum mutare, & vertere motus.
Illud in his rebus non eſt mirabile, quare,
Omnia cùm rerum primordia ſint in motu,
Summa tamen ſummâ videatur ſtare quiete;
Præterquam, ſi quid proprio dat corpore motus.
Omnis enim longè noſtris ab ſenſibus infrà
Primorum natura jacet: quapropter, ubi illa
Cernere jam nequeas, motus quoque ſurpere debent:
Præſertim cùm, quæ poſſimus cernere, celent
Sæpe tamen motus, ſpatio diducta locorum.
Nam ſæpe in colli tondentes pabula læta
Lanigeræ reptant pecudes, quò quamque vocantes
Invitant herbæ gemmantes rore recenti:
Et ſatiati agni ludunt, blandéque coniſcant:
Omnia quæ nobis longè confuſa videntur;
Et veluti in viridi candor conſiſtere colli.
Præterea magnæ legiones cùm loca curſu
Camporum complent, belli ſimulacra cientes;
Et circumvolitant equites, medióſque repentè
Tranſmittunt valido quatientes impete campos;
Fulgur ubi ad cœlum ſe tollit; totáque circùm
Ære renideſcit tellus; ſubtérque virûm vi
Excitur pedibus ſonitus; clamoréque montes
Icti rejectant voces ad ſidera mundi:
Et tamen eſt quidam locus altis montibus, unde
Stare videtur, & in campis conſiſtere fulgur.
Nunc, age, jam deinceps cunctarum exordia rerum
Qualia ſint, & quàm longè diſtantia formis,
Percipe, multigenis quàm ſint variata figuris:

Non quòd multa parum ſimili ſint prædita formâ,
Sed quia non volgò paria omnibus omnia conſtant.
Nec mirum: nam cùm ſit eorum copia tanta,
Ut neque finis, utì docui, neque ſumma ſit ulla:
Debent nimirum non omnibus omnia prorſum
Eſſe pari filo, ſimilíſque affecta figurâ.
Præterea genus humanum, mutaéque natantes
Squammigerûm pecudes, & læta armenta, feraéque,
Et variæ volucres; lætantia quæ loca aquarum
Concelebrant, circùm ripas, fonteíſque, lacúſque;
Et quæ pervolgant nemora avia pervolitantes:
Horum unum quodvis generatim ſumere perge:
Invenies tamen inter ſe diſtare figuris.
Nec ratione aliâ proles cognoſcere matrem,
Nec mater poſſet prolem; quod poſſe videmus,
Nec minùs atque homines inter ſe nota cluere.
Nam ſæpe ante Deûm vitulus delubra decora
Thuricremas propter mactatus concidit aras,
Sanguinis exſpirans calidum de pectore flumen:
At mater virideis ſaltus orbata peragrans,
Linquit humi pedibus veſtigia preſſa biſulcis,
Omnia conviſens oculis loca, ſi queat uſquam
Conſpicere amiſſum fœtum; complétque querelis
Frundiferum nemus adſiſtens; & crebra reviſit
Ad ſtabulum deſiderio perfixa juvenci:
Nec teneræ ſalices, atque herbæ rore vigentes,
Fluminéque ulla queunt ſummis labentia ripis
Oblectare animum, ſubitámque avertere curam:
Nec vitulorum aliæ ſpecies per pabula læta
Derivare queunt aliò, curâque levare:
Uſque adeò quiddam proprium, notúmque requirit.
Præterea teneri tremulis cum vocibus hœdi
Cornigeras nôrunt matres, agníque petulci
Balantum pecudes: ita, quod natura repoſcit,
Ad ſua quiſque ferè decurrunt ubera lactis.
Poſtremò quodvis frumentum, non tamen omne

Quodque ſuo in genere inter ſe ſimile eſſe videbis,
Quin intercurrat quædam diſtantia formis.
Concharúmque genus parili ratione videmus
Pingere telluris gremium, quà mollibus undis
Littoris incurvi bibulam pavit æquor arenam.
Quare etiam atque etiam ſimili ratione neceſſe'ſt,
Naturâ quoniam conſtant, neque facta manu ſunt
Unius ad certam formam primordia rerum,
Diſſimili inter ſe quædam volitare figurâ.

Perfacile'ſt jam animi ratione exſolvere nobis,
Quare fulmineus multo penetralior ignis,
Quàm noſter, fluat è tædis terreſtribus ortus.
Dicere enim poſſis cœleſtem fulminis ignem
Subtilem magìs è parvis conſtare figuris:
Atque ideo tranſire foramina, quæ nequit ignis
Noſter hic è lignis ortus, tædâque creatus.

Præterea lumen per cornu tranſit; at imber
Reſpuitur: Quare? niſi luminis illa minora
Corpòra ſunt, quàm de quibus eſt liquor almus aquarum.
Et quamvìs ſubitò per colum vina videmus
Perfluere; at contrà tardum cunctatur olivum:
Aut quia nimirum majoribus eſt elementis;
Aut magìs hamatis inter ſe, pérque plicatis.
Atque ideo fit, utì non tam deducta repentè
Inter ſe poſſint primordia ſingula quæque
Singula per cujuſque foramina permanare.

Huc accedit, utì mellis lactíſque liquores
Jucundo ſenſu linguæ tractentur in ore:
At contrà tetra abſinthi natura, ferúque
Centaurì, fœdo pertorquent ora ſapore:
Ut facilè agnoſcas è lævibus, atque rotundis
Eſſe ea, quæ ſenſus jucundè tangere poſſunt:
At contrà quæ amara, atque aſpera cunque videntur,
Hæc magìs hamatis inter ſe nexa teneri;
Proptereàque ſolere vias reſcindere noſtris
Senſibus, introitúque ſuo perrumpere corpus.

Omnia poſtremò bona ſenſibus, & mala tactu,
Diſſimili inter ſe pugnant perfecta figurâ:
Ne tu fortè putes ferræ ſtridentis acerbum
Horrorem conſtare elementis lævibus æquè,
Ac Muſêa mele, per chordas Organici quæ
Mobilibus digitis expergefacta figurant.
Neu ſimili penetrare putes primordia formâ
In nareis hominum, cùm tetra cadavera torrent,
Et cùm ſcena croco Cilici perfuſa recens eſt,
Aráque Panchæos exhalat propter odores.
Néve bonos rerum ſimili conſtare colores
Semine conſtituas, oculos qui paſcere poſſunt;
Et qui compungunt aciem, lacrymaréque cogunt;
Aut fœdâ ſpecie tetri, turpéſque videntur.
Omnis enim, ſenſus quæ mulcet, cauſa, juvátque,
Haud ſinè principiali aliquo lævore creata 'ſt:
At contrà, quæcunque moleſta, atque aſpera conſtat,
Non aliquo ſinè materiæ ſqualore reperta 'ſt.
Sunt etiam, quæ jam nec lævia jure putantur
Eſſe, neque omnino flexis mucronibus unca;
Sed magìs angululis paulùm proſtantibus; & quæ
Titillare magìs ſenſus, quàm lædere poſſunt:
Fæcula jam quo de genere 'ſt, inulaéque ſapores.
Denique jam calidos igneis, gelidámque pruinam,
Diſſimili dentata modo compungere ſenſus
Corporis, indicio nobis eſt tactus uterque.
Tactus enim, tactus, (proh Divûm numina ſancta!)
Corporis eſt ſenſus, vel cùm res extera ſeſe
Inſinuat; vel cùm lædit, quæ in corpore nata 'ſt;
Aut juvat egrediens genitaleis per Veneris res;
Aut ex offenſu cùm turbant corpore in ipſo
Semina, confundúntque inter ſe concita ſenſum:
Ut, ſi fortè manu quamvis jam corporis ipſe
Túte tibi partem ferias, æquè experiare.
Quapropter longè formas diſtare neceſſe 'ſt
Principiis, varios quæ poſſint edere ſenſus.

Denique, quæ nobis durata ac ſpiſſa videntur,
Hæc magìs hamatis inter ſeſe eſſe neceſſe 'ſt,
Et quaſi ramoſis altè compacta teneri.
In quo jam genere in primis adamantina ſaxa
Primâ acie conſtant, ictus contemnere ſueta;
Et validi ſilices; ac duri robora ferri;
Æráque, quæ clauſtris reſtantia vociferantur.
Illa autem debent ex lævibus atque rotundis
Eſſe magìs, fluido quæ corpore liquida conſtant.
Nec retinentur enim inter ſe glomeramina quæque;
Et procurſus item in proclive volubilis extat.
Omnia poſiremò, quæ puncto tempore cernis
Diffugere, ut fumum, nebulas, flammáſque, neceſſe 'ſt,
Si minùs omnibu' ſunt è lævibus atque rotundis;
At non eſſe tamen perplexis endopedita,
Pungere utì poſſint corpus, penetraréque ſaxa:
" Et tamen hærere inter ſe, quod quiſque videmus
" Senſibus eſſe datum: facilè ut cognoſcere poſſis
" Non è perplexis, ſed acutis eſſe elementis. "
Sed quòd amara vides eadem, quæ fluvida conſtant;
Sudor utì maris eſt; minimè id mirabile habendum.
Nam quod fluvidum eſt, è lævibus atque rotundis
Eſt: at lævibus, atque rotundis miſta doloris
Corpora; nec tamen hæc retineri hamata neceſſe 'ſt:
Scilicet eſſe globoſa, tamen cùm ſqualida conſtent;
Provolvi ſimul ut poſſint, & lædere ſenſus.
Et quò miſta putes magìs aſpera lævibus eſſe
Principiis, unde 'ſt Neptuni corpus acerbum;
Eſt ratio ſecernundi, ſeorſúmque videndi.
Humor dulcit, ubi per terras crebriùs idem
Percolatur, ut in foveam fluat, ac manſueſcat.
Linquit enim ſuperà tetri primordia viri
Aſpera; quò magìs in terris hæreſcere poſſunt.
Quod quoniam docui, pergam connectere rem, quæ
Ex hôc apta fidem ducit: primordia rerum
Finitâ variare figurarum ratione.

Quod si non ita sit, rursum jam semina quædam
Esse infinito debebunt corporis auctu.
Namque in eâdem unâ cujuscujus brevitate
Corporis, inter se multùm variare figuræ
Non possunt. fac enim minimis è partibus esse
Corpora prima: tribus, vel paulò pluribus auge:
Nempe ubi eas parteis unius corporis omneis,
Summa atque ima locans, transmutans dextera lævis,
Omnimodis expertus eris, quam quisque det ordo
Formaï speciem totius corporis ejus;
Quod superest, si fortè voles variare figuras,
Addendum parteis alias erit: indè sequetur
Adsimili ratione, alias ut postulet ordo,
Si tu fortè voles etiam variare figuras.
Ergo formaï novitatem corporis augmen
Subsequitur: quare non est ut credere possis,
Esse infinitis distantia semina formis:
Ne quædam cogas immani maximitate
Esse; suprà quod jam docui non posse probari.
Jam tibi Barbaricæ vestes, Melibœáque fulgens
Purpura, Thessalico concharum tincta colore, &
Aurea pavonum ridenti imbuta lepore
Sæcla, novo rerum superata colore jacerent:
Et contemptus odor myrrhæ; mellísque sapores;
Et Cycnêa mele, Phœbêáque dædala chordis
Carmina, consimili ratione oppressa silerent.
Namque aliis aliud præstantius exoreretur.
Cedere item retro possent in deteriores
Omnia sic parteis; ut diximus in meliores:
Namque aliis aliud retro quoque tetrius esset
Naribus, auribus, atque oculis, orísque sapori.
Quæ quoniam non sunt in rebus reddita, certa &
Finis utrinque tenet summam: fateare necesse'st
Materiam quoque finitis differre figuris.
Denique, ab ignibus ad gelidas, hyemísque pruinas
Finitu'st, retróque pari ratione remensa'st.

Finit enim calor, ac frigus; mediíque tepores
Inter utrumque jacent, explentes ordine ſummam.
Ergo finitâ diſtant ratione creata;
Ancipiti quoniam mucrone utrinque notantur.
Hinc flammis, illinc rigidis inſeſſa pruinis.
Quod quoniam docui, pergam connectere rem, quæ
Ex hôc apta fidem ducit: primordia rerum,
Inter ſe ſimili quæ ſunt perfecta figurâ,
Infinita cluere: etenim diſtantia cùm ſit
Formarum finita, neceſſe 'ſt, quæ ſimiles ſint,
Eſſe infinitas: aut ſummam materiaï
Finitam conſtare: id quod non eſſe probavi.
Quod quoniam docui, nunc ſuaviloquis, age, paucis
Verſibus oſtendam, corpuſcula materiaï
Ex infinito ſummam rerum uſque tenere,
Undique protelo plagarum continuato.
Nàm quòd rara vides magìs eſſe animalia quædam,
Fœcundámque minùs naturam cernis in illis;
At regione, locóque alio, terríſque remotis
Multa licet genere eſſe in eo, numerúmque repleri,
Sicuti quadrupedum cum primis eſſe videmus
In genere anguimanos elephantos, India quorum
Millibus è multis vallo munitur eburno,
Ut penitus nequeat penetrari: tanta ferarum
Vis eſt, quarum nos perpauca exempla videmus.
Sed tamen id quoque utì concedam, quamlibèt, eſto
Unica res quædam, nativo corpore ſola,
Cui ſimilis toto terrarum non ſit in orbe:
Infinita tamen niſi erit vis materiaï,
Unde ea progigni poſſit concepta; creari
Non poterit: neque, quod ſupereſt, procreſcere, alíque.
Quippe etenim ſumant oculi, finita per Omne
Corpora jactari unius genitalia rei;
Unde, ubi, quâ vi, & quo pacto congreſſa coibunt
Materiæ tanto in pelago, turbâque alienâ?
Non (ut opinor) habent rationem conciliandi:

Sed

Sed quasi, naufragiis magnis multísque coortis,
Disjectare solet magnum mare transtra, guberna,
Antennas, proram, malos, tonsásque natanteis;
Per terrarum omneis oras fluitantia apluſtra
Ut videantur; & indicium mortalibus edant,
Infidi maris insidias, virelsque, dolúmque
Ut vitare velint; néve ullo tempore credant,
Subdola cùm ridet placidi pellacia ponti:
Sic tibi si finita semel primordia quædam
Constitues; ævum debebunt sparsa per omne
Disjectare æstus diversi materiaï:
Nunquam in concilium ut possint compulsa coire;
Nec remorari in concilio; nec crescere adaucta.
Quorum utrumque palàm fieri manifesta docet res;
Et res progigni; & genitas procrescere posse.
Esse igitur genere in quovis primordia rerum
Infinita palàm 'st, unde omnia suppeditantur.
Nec superare queunt motus utique exitiales
Perpetuò, neque in æternum sepelire salutem:
Nec porrò rerum genitales, auctificíque
Motus perpetuò possunt servare creata.
Sic æquo geritur certamine principiorum
Ex infinito contractum tempore bellum:
Nunc hìc, nunc illìc superant vitalia rerum;
Et superantur item: miscetur funere vagor,
Quem pueri tollunt visentes luminis oras:
Nec nox ulla diem, neque noctem aurora secuta 'st,
Quæ non audierit mistos vagitibus ægris
Ploratus, mortis comites, & funeris atri.
Illud in his obsignatum quoque rebus habere
Convenit, & memori mandatum mente tenere:
Nil esse, in promptu quorum natura tenetur,
Quod genere ex uno consistat principiorum:
Nec quicquam, quod non permisto semine constet.
Et quàm quicque magis multas vis possidet in se,
Atque potestates; ita pluria principiorum

In ſeſe genera, ac varias docet eſſe figuras.
Principio, Tellus habet in ſe corpora prima,
Unde mare immenſum volventes flumina fontes
Aſſiduè renovent: habet, ignes unde oriantur:
Nam multis ſuccenſa locis ardent ſola terræ;
Eximiis verò furit ignibus impetus Ætnæ.
Tum porrò nitidas fruges, arbuſtáque læta
Gentibus humanis habet unde extollere poſſit:
Unde etiam fluidas frondeis, & pabula læta
Montivago generi poſſit præbere ferarum.
Quare magna Deûm mater, matérque ferarum,
Et noſtri genetrix hæc dicta 'ſt corporis una.
Hanc veteres Graiûm docti cecinere poëtæ
Sublimem in curru bijugos agitare leones:
Aëris in ſpatio magnam pendere docentes
Tellurem; neque poſſe in terrâ ſiſtere terram.
Adjunxere feras; quia, quamvìs effera, proles
Officiis debet molliri victa parentum.
Muralíque caput ſummum cinxere coronâ;
Eximiis munita locis quòd ſuſtinet urbeis.
Quo nunc inſigni per magnas prædita terras
Horrificè fertur divinæ Matris imago.
Hanc variæ gentes, antiquo more ſacrorum,
Idæam vocitant matrem, Phrygiáſque catervas
Dant comites; quia primùm ex illis finibus edunt
Per terrarum orbem fruges cœpiſſe creari.
Gallos attribuunt; quia, numen qui violârint
Matris, & ingrati genitoribus inventi ſint,
Significare volunt indignos eſſe putandos,
Vivam progeniem qui in oras luminis edant.
Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circùm
Concava; rauciſonóque minantur cornua cantu;
Et Phrygio ſtimulat numero cava tibia menteis;
Teláque præportant violenti ſigna furoris;
Ingratos animos, atque impia pectora volgi
Conterrere metu quæ poſſint numine Divæ.

Ergo cùm primùm magnas invecta per urbeis
Munificat tacitâ mortaleis muta salute:
Ære atque argento sternunt iter omne viarum,
Largificâ stipe ditantes; ningúntque rosárum
Floribus, umbrantes Matrem, comitúmque catervas.
Hìc armata manus (Curetas nomine Graii
Quos memorant Phrygios) inter se fortè catenas
Ludunt, in numerúmque exsultant, sanguine læti, &
Terrificas capitum quatientes numine cristas:
Dictæos referunt Curetas; qui Jovis illum
Vagitum in Cretâ quondam occultâsse feruntur;
Cùm pueri circùm puerum pernice choreâ
Armati in numerum pulsarent æribus æra,
Ne Saturnus eum malis mandaret adeptus,
Æternúmque daret matri sub pectore volnus.
Propterea magnam armati matrem comitantur:
Aut quia significant Divam prædicere, ut armis,
Ac virtute velint patriam defendere terram;
Præsidióque parent, decoríque parentibus esse.
Quæ bene, & eximiè quamvìs dispósta ferantur,
Longè sunt tamen à verâ ratione repulsa.
Omnis enim per se Divûm natura necesse 'st
Immortali ævo summâ cum pace fruatur,
Semota à nostris rebus, sejunctáque longé.
Nam privata dolore omni, privata periclis,
Ipsa suis pollens opibus, nihil indiga nostri,
Nec bene promeritis capitur, nec tangitur irâ.
Terra quidem verò caret omni tempore sensu:
Sed quia multarum potitur primordia rerum,
Multa modis multis effert in lumina solis.
Hìc si quis mare Neptunum, Cererémque vocare
Constituet fruges; & Bacchi nomine abuti
Mavolt, quàm laticis proprium proferre vocamen:
Concedamus, ut hic terrarum dictitet orbem
Esse Deûm Matrem, dum re non sit tamen apse.
Sæpe itaque ex uno tondentes gramina campo

Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles,
Bucciriaéque greges, ſub eodem tegmine cœli,
Ex unóque ſitim ſedantes flumine aquaï,
Diſſimili vivunt ſpecie; retinéntque parentum
Naturam; & mores generatim quæque imitantur:
Tanta 'ſt in quovis genere herbæ materiaï
Diſſimilis ratio: tanta 'ſt in flumine quoque.
Jam verò quamvis animantem, ex omnibus unam,
Oſſa, cruor, venæ, calor, humor, viſcera, nervi
Conſtituunt; quæ ſunt porrò diſtantia longè
Diſſimili perfecta figurâ principiorum.
Tum porrò quæcunque igni flammata cremantur;
Si nil præterea, tamen ex ſe ea corpora trudunt,
Unde ignem jacere, & lumen ſummittere poſſint;
Scintilláſque agere, ac latè differre favillam.
Cætera conſimili mentis ratione peragrans,
Invenies intus multarum ſemina rerum
Corpore celare, & varias cohibere figuras.
Denique multa vides, quibus eſt odor, & ſapor unà,
Reddita ſunt cum odore; imprimis pleraque dona,
Relligione animum turpi cùm tangere parto:
Hæc igitur variis debent conſtare figuris.
Nidor enim penetrat, quà ſuccus non it in artus;
Succus item ſeorſum, & rerum ſapor infinuatur
Senſibus; ut noſcas primis differre figuris.
Diſſimiles igitur formæ glomeramen in unum
Conveniunt: & res permiſto ſemine conſtant.
Quinetiam paſſim noſtris in verſibus ipſis
Multa elementa vides multis communia verbis;
Cùm tamen inter ſe verſus, ac verba neceſſe 'ſt
Confiteare alia ex aliis conſtare elementis.
Non quòd multa parum communis littera currat;
Aut nulla inter ſe duo ſint ex omnibus iſdem:
Sed quia non vulgò paria omnibus omnia conſtant.
Sic aliis in rebus item communia multa,
Multarum rerum cùm ſint primordia, longè

Dissimili tamen inter se consistere summâ
Possunt: ut meritò ex aliis constare ferantur
Humanum genus, ac fruges, arbustáque læta.
Nec tamen omnimodis connecti posse putandu'st
Omnia: nam volgò fieri portenta videres;
Semiferas hominum species existere; & altos
Interdum ramos egigni corpore vivo;
Multáque connecti terrestria membra marinis:
Tum flammam tetro spiranteis ore Chimæras
Pascere naturam per terras omniparenteis.
Quorum nil fieri manifestu'st: omnia quando
Seminibus certis, certâ genetrice, creata
Conservare genus crescentia posse videmus.
Scilicet id certâ fieri ratione necesse'st.
Nam sua cuique cibis ex omnibus intus in artus
Corpora discedunt; connexáque convenienteis
Efficiunt motus: at contrà aliena videmus
Rejicere in terras naturam: multáque cæcis
Corporibus fugiunt è corpore percita plagis;
Quæ neque connecti cuiquam potuere, neque intrà
Vitaleis motus consentire, atque animari.
Sed ne fortè putes animalia sola teneri
Legibus his: eadem ratio res terminat omneis.
Nam veluti totâ naturâ dissimiles sunt
Inter se genitæ res quæque; ita quamque necesse'st
Dissimili constare figurâ principiorum.
Non quod multa parum simili sint prædita formâ;
Sed quia non vulgò paria omnibus omnia constent.
Semina cùm porrò distent; differre necesse'st
Intervalla, vias, connexus, pondera, plagas,
Concursus, motus: quæ non animalia solùm
Corpora sejungunt, sed terras, ac mare totum
Secernunt, cœlúmque à terris omne retentant.
Nunc age, dicta meo dulci quæsita labore
Percipe: ne fortè hæc albis ex alba reatis
Principiis esse, ante oculos quæ candida cernis:

Aut ea, quæ nigrant, nigro de ſemine nata:
Néve alium quemvis quæ ſunt induta colorem,
Propterea gerere hunc credas, quòd materiaï
Corpora confimili ſint ejus tincta colore:
Nullus enim color eſt omnino materiaï
Corporibus, neque par rebus, neque denique diſpar.
In quæ corpora ſi nullus tibi fortè videtur
Poſſe animi injectus fieri, procul avius erras.
Nam cùm cæcigeni, ſolis qui lumina nunquam
Aſpexere, tamen cognoſcant corpora tactu,
Ex ineunte ævo, nullo contincta colore:
Scire licet, menti quoque noſtræ corpora poſſe
Verti in notitiam nullo circumlita fuco.
Denique nos ipſi cæcis quæcunque tenebris
Tangimus, haud ullo ſentimus tincta colore.
Quod quoniam vinco fieri, nunc eſſe docebo.
Omnis enim color omnino mutatur in omneis:
Quod facere haud ullo debent primordia pacto.
Immutabile enim quiddam ſuperare neceſſe 'ſt;
Ne res ad nihilum redigantur funditus omnes.
Nam quodcunque ſuis mutatum finibus exit,
Continuò hoc mors eſt illius, quod fuit anté.
Proinde colore cave contingas ſemina rerum:
Ne tibi res redeant ad nîlum funditus omnes.
Præterea, ſi nulla coloris principiis eſt
Reddita natura; at variis ſunt prædita formis,
E quibus omnigenos gignunt, variántque colores.
Præterea, magni quòd refert, ſemina quæque
Cum quibus, & quali poſiturâ contineantur,
Et quos inter ſe dent motus, accipiántque:
Perfacilè extemplo rationem reddere poſſis,
Cur ea, quæ nigro fuerint paulò antè colore,
Marmoreo fieri poſſint candore repenté.
Ut mare, cùm magni commôrunt æquora venti,
Vertitur in canos candenti marmore fluctus.
Dicere enim poſſis, nigrum quod ſæpe videmus,

Materies ubi permista 'st illius, & ordo
Principiis mutatus, & addita, demptáque quædam,
Continuò id fieri ut candens videatur, & album:
Quòd si cæruleis constarent æquora ponti
Seminibus, nullo possent albescere pacto.
Nam quocunque modo perturbes, cærula quæ sint,
Nunquam in marmoreum possunt migrare colorem.
Sin alio, atque alio sunt semina tincta colore,
Quæ maris efficiunt unum, purúmque nitorem:
Ut sæpe ex aliis formis, variísque figuris
Efficitur quiddam quadratum, unaéque figuræ:
Conveniebat, utì in quadrato cernimus esse
Dissimileis formas; ita cernere in æquore ponti,
Aut alio in quovis uno, puróque nitore,
Dissimileis longè inter se, varióque colores.
Præterea, nihil officiunt, obstántque figuræ
Dissimiles, quò quadratum minùs omne sit extrà:
At varii rerum impediunt, prohibéntque colores,
Quò minùs esse uno possit res tota nitore.
Tum porrò, quæ ducit & inlicit, ut tribuamus
Principiis rerum nonnunquam, causa, colores,
Occidit, (ex albis quoniam non alba creantur;
Nec quæ nigra cluent, de nigris; sed variis de.)
Quippe etenim multo procliviùs exorientur
Candida de nullo, quàm de nigrante colore,
Aut alio quovis, qui contrà pugnet, & obstet.
Præterea, quoniam nequeunt sinè luce colores
Esse, neque in lucem existunt primordia rerum:
Scire licet, quàm sint nullo velata colore.
Qualis enim cæcis poterit color esse tenebris,
Lumine qui mutatur in ipso, propterea quòd
Rectâ aut obliquâ percussus luce refulget?
Pluma columbarum quo pacto in sole videtur,
Quæ sita cervices circùm, collúmque coronat:
Namque aliàs fit, utì rubro sit clara pyropo;
Interdum quodam sensu fit, utì videatur

Inter cæruleum virideis miſcere ſmaragdos.
Caudáque pavonis, largâ cùm luce replera'ſt,
Conſimili mutat ratione obverſa colores:
Qui quoniam quodam gignuntur luminis ictu,
Scilicet id ſinè eo fièri non poſſe putandu'ſt.
Et quoniam plagæ quoddam genus excipit in ſe
Pupula, cùm ſentire colorem dicitur album;
Atque aliud porrò, nigrum cùm, & cætera ſentit;
Nec refert ea, quæ tangas, quo fortè colore
Prædita ſint, verùm quali magìs apta figurâ,
Scire licet, nil principiis opus eſſe colores:
Sed variis formis varianteis edere tactus.
Præterea, quoniam non certis certa figuris
Eſt natura coloris, & omnia principiorum
Formamenta queunt in quovis eſſe nitore:
Cur ea, quæ conſtant ex illis, non pariter ſunt
Omnigenis perfuſa coloribus in genere omni?
Conveniebat enim corvos quoque ſæpe volanteis
Ex albis album pennis jactare colorem;
Et nigros fieri nigro de ſemine cycnos,
Aut alio quovis uno, varióque colore.
Quin etiam quanto in parteis res quæque minutas
Diſtrahitur magis; hôc magìs eſt, ut cernere poſſis
Evaneſcere paulatim, ſtinguſque colorem:
Ut fit, ubi in parvas parteis diſcerpitur aurum,
Purpura, Pœniceuſque color clariſſimu' multo,
Filatim cùm diſtractus diſperditur omnis:
Noſcere ut hinc poſſis, priùs omnem efflare colorem
Particulas, quàm diſcedant ad ſemina rerum.
Poſtremò, quoniam non omnia corpora vocem
Mittere concedis, neque odorem: propterea fit,
Ut non omnibus attribuas ſonitus, & odores;
Sic, oculis quoniam non omnia cernere quimus,
Scire licet, quædam tam conſtare orba colore,
Quàm ſinè odore ullo quædam, ſonitúque remota.
Nec minùs hæc animum cognoſcere poſſe ſagacem,

Quàm quæ ſunt aliis rebus privata, notiſque.
Sed ne fortè putes ſolo ſpoliata colore
Corpora prima manere: etiam ſecreta teporis
Sunt, ac frigoris omnino, calidíque vaporis:
Et ſonitu ſterila, & ſucco jejuna feruntur:
Nec jaciunt ullum proprio de corpore odorem.
Sicut amaracini blandum, ſtactæque liquorem
Et nardi florem, nectar qui naribus halant,
Cùm facere inſtituas: cum primis quærere par eſt,
(Quoad licet, ac potis es reperire,) inolentis olivi
Naturam, nullam quæ mittat naribus auram:
Quàm minimè ut poſſit miſtos in corpore odores,
Concoctóſque, ſuo contactos perdere viro.
Propterea demum debent primordia rerum
Non adhibere ſuum gignundis rebus odorem;
Nec ſonitum; quoniam nihil ab ſe mittere poſſunt:
Nec ſimili ratione ſaporem denique quemquam;
Nec frigus, neque item calidum, tepidúmque vaporem; &
Cætera; quæ cùm ita ſunt tandem, ut mortalia conſtent,
Molli lenta, fragoſa putri, cava corpore raro,
Omnia ſint à principiis ſejuncta neceſſe 'ſt,
Immortalia ſi volumus ſubjungere rebus
Fundamenta, quibus nitatur ſumma ſalutis:
Ne tibi res redeant ad nîlum funditus omnes.
Nunc ea, quæ ſentire videmus cunque, neceſſe 'ſt
Ex inſenſilibus tamen omnia conſiteare
Principiis conſtare: neque id manifeſta refutant,
Nec contrà pugnant, in promptu cognita quæ ſunt:
Sed magis ipſa manu ducunt, & credere cogunt,
Ex inſenſilibus, quod dico, animalia gigni.
Quippe videre licet, vivos exiſtere vermeis
Stercore de terro, putrorem cùm ſibi nacta 'ſt
Intempeſtivis ex imbribus humida tellus.
Præterea cunctas itidem res vertere ſeſe.
Vertunt ſe fluvii, frondes, & pabula læta
In pecudes; vertunt pecudes in corpora noſtra

Naturam: & noſtro de corpore ſæpe ferarum
Augeſcunt vires, & corpora pennipotentum.
Ergo omneis natura cibos in corpora viva
Vertit, & hinc ſenſus animantum procreat omneis:
Non aliâ longè ratione, atque arida ligna
Explicat in flammas, & in igneis omnia verſat.
Jámne vides igitur, magni primordia rerum
Referre in quali ſint ordine quæque locata,
Et commiſta quibus dent motus, accipiántque?
Tum porrò quid id eſt, animum quod percutit ipſum?
Quod movet, & varios ſenſus expromere cogit,
Ex inſenſilibus ne credas ſenſile gigni?
Nimirum, lapides, & ligna, & terra quòd unà
Miſta, tamen nequeunt vitalem reddere ſenſum.
Illud in his igitur fœdus meminiſſe decebit;
Non ex omnibus omnino, quæcunque creant res,
Senſilia extemplo, & ſenſus me dicere gigni:
Sed magni referre, ea primùm quantula conſtent,
Senſile quæ faciunt, & quâ ſint prædita formâ,
Motibus, ordinibus, poſituris denique quæ ſint:
Quarum nil rerum in lignis, glebiſque videmus.
Et tamen hæc cùm ſunt quaſi putrefacta per imbreis,
Vermiculos pariunt; quia corpora materiaï
Antiquis ex ordinibus permota novâ re,
Conciliantur ita, ut debent animalia gigni.
Deinde ex ſenſilibus cùm ſenſile poſſe creari
Conſtituunt, porrò ex aliis ſentire ſuëtis;
Mollia tum faciunt: nam ſenſus jungitur omnis
Viſceribus, nervis, venis, quæcunque videmus
Mollia mortali conſiſtere corpore creta.
Sed tamen eſto jam poſſe hæc æterna manere:
Nempe tamen debent aut ſenſum patris habere;
Aut ſimilia totis animalibus eſſe putari.
At nequeant per ſe partes ſentire, nec eſſe:
Namque aliúm ſenſus membrorum reſpuit omnium:
Nec manus à nobis potis eſt ſecreta, neque ulla

Corporis omnino ſenſum pars ſola tenere.
Linquitur, ut totis animalibus adſimulentur;
Vitali ut poſſint conſentire undique ſenſu.
Quî poterunt igitur rerum primordia dici,
Et lethi vitare vias, animalia cùm ſint,
Atque animalibu' ſint mortalibus una, eadémque?
Quod tamen ut poſſint: ab cœtu concilióque
Nil facient, præter volgum, turbámque animantum:
Scilicet ut nequeant homines, armenta, feraéque
Inter ſeſe ullam rem gignere conveniendo
Per Veneris res, extra homines, armenta, feráſque.
Quòd ſi fortè ſuum dimittunt corpore ſenſum,
Atque alium capiunt: quid opus fuit attribui, quod
Detrahitur? Tum præterea, (quod fugimus antè)
Quatinus in pullos animaleis vertier ova
Cernimus alituum; vermeíſque effervere, terram
Intempeſtivos cùm putror cepit ob imbreis:
Scire licet gigni poſſe ex non-ſenſibu' ſenſus.
Quòd ſi fortè aliquis dicet, duntaxat oriri
Poſſe ex non-ſenſu ſenſus, mutabilitate
Antè aliquâ, tanquam partum, quàm proditur extrà:
Huic ſatìs illud erit planum facere, atque probare,
Non fieri partum, niſi concilio antè coacto
Nec commutari quicquam ſinè conciliatu
Primorum; ut nequeunt ullius corporis eſſe
Senſus ante ipſam genitam naturam animantis.
Nimirum quia materies diſjecta tenetur
Aëre, fluminibus, terris, flammâque creatis:
Nec congreſſa modo vitaleis convenienti
Contulit inter ſe motus, quibus omnituentes
Accenſi ſenſus animantem quamque tuentur.
Præterea quamvis animantem grandior ictus,
Quàm patitur natura, repentè adfligit, & omneis
Corporis, atque animi pergit confundere ſenſus.
Diſſolvuntur enim poſituræ principiorum;
Et penitus motus vitales impediuntur;

Donec materies omnes concussa per artus
Vitaleis animæ nodos è corpore solvit,
Dispersámque foras per caulas ejicit omneis.
Nam quid præterea facere ictum posse reamur
Oblatum, nisi discutere, ac dissolvere quæque?
Fit quoque, uti soleant minùs oblato acriter ictu
Reliquiæ motûs vitalis vincere sæpe,
Vincere, & ingenteis plagæ sedare tumultus,
Inque suos quicquid rursus revocare meatus,
Et quasi jam lethi dominantem in corpore motum
Discutere, ac penè amissos accendere sensus.
Nam, quare potiùs lethi jam limine ab ipso
Ad vitam possint conlectâ mente reverti,
Quàm quò decursum propè jam siet, ire, & abire?
Præterea, quoniam dolor est, ubi materiaï
Corpora vi quâdam per viscera viva, per artus
Sollicitata suis trepidant in sedibus intus:
Inque locum quando remigrant, fit blanda voluptas:
Scire licet, nullo primordia posse dolore
Tentari; nullámque voluptatem capere ex se:
Quandoquidem non sunt ex ullis principiorum
Corporibus, quorum motus novitate laborent;
Aut aliquem fructum capiant dulcedinis almæ.
Haud igitur debent esse ullo prædita sensu.
Denique, uti possint sentire animalia quæque,
Principiis si etiam 'st sensus tribuendus eorum:
Quid? genus humanum propritim de quibu' factum 'st?
Scilicet & risu tremulo concussa cachinnant;
Et lacrymis spargunt rorantibus ora, genásque;
Multáque de rerum misturâ dicere callent;
Et sibi proporro quæ sint primordia quærunt.
Quandoquidem totis mortalibus adsimulata
Ipsa quoque ex aliis debent constare elementis;
Indè alia ex aliis, nusquam consistere ut ausis.
Quippe sequar, quodcunque loqui, rideréque dices,
Et sapere, ex aliis eadem hæc facientibus ut sit.

Quòd ſi delira hæc, furioſáque cernimus eſſe;
Et ridere poteſt ex non ridentibu' factus;
Et ſapere, & doctis rationem reddere dictis,
Non ex ſeminibus ſapientibus, atque diſertis:
Quî minùs eſſe queant ea, quæ ſentire videmus,
Seminibus permiſta carentibus undique ſenſu?
Denique cœleſti ſumus omnes ſemine oriundi:
Omnibus ille idem Pater eſt, unde alma liquenteis
Humorum guttas Mater cùm Terra recepit,
Fœta parit nitidas fruges, arbuſtáque læta;
Et genus humanum, & parit omnia ſæcla ferarum,
Pabula cùm præbet, quibus omnes corpora paſcunt,
Et dulcem ducunt vitam, prolémque propagant.
Quapropter meritò maternum nomen adepta'ſt.
Cedit item retro, de terrâ quod fuit antè,
In terras: & quod miſſum'ſt ex ætheris oris,
Id rurſum cœli relatum templa receptant.
Nec ſic interimit mors res, ut materiaï
Corpora conficiat, ſed cœtum diſſupat ollis:
Indè aliis aliud conjungit, & efficit, omnes
Res ut convertant formas, muténtque colores,
Et capiant ſenſus, & puncto tempore reddant:
Ut noſcas referre, eadem primordia rerum
Cum quibus, & quali poſiturâ contineantur,
Et quos inter ſe dent motus, accipiántque:
(Néve putes æterna penès reſidere poteſſe
Corpora prima, quòd in ſummis fluitare videmus
Rebus, & interdum naſci, ſubitóque perire:)
Quin etiam refert noſtris in verſibus ipſis,
Cum quibus, & quali ſint ordine quæque locata.
Namque eadem cœlum, mare, terras, flumina, ſolem
Significant; eadem fruges, arbuſta, animanteis;
Si non omnia ſint, at multo maxima pars eſt
Conſimilis: verùm poſiturâ diſcrepitant hæc.
Sic ipſis in rebus item jam materiaï
Intervalla, viæ, connexus, pondera, plagæ,

Concurſus, motus, ordo, poſitura, figuræ
Cùm permutantur, mutari res quoque debent.
Nunc animum nobis adhibe veram ad rationem.
Nam tibi vehementer nova res molitur ad aureis
Accidere, & nova ſe ſpecies oſtendere rerum.
Sed neque tam facilis res ulla 'ſt, quin ea primùm
Difficilis magìs ad credendum conſtet: itémque
Nil adeò magnum, nec tam mirabile quicquam
Principio, quod non minuant mirarier omnes
Paulatim: ut cœli clarum purúmque colorem,
Quémque in ſe cohibent palantia ſidera paſſim,
Lunaéque, & ſolis præclarâ luce nitorem:
Omnia quæ ſi nunc primùm mortalibus adſint,
Ex improviſo ceu ſint objecta repentè;
Quid magìs his rebus poterat mirabile dici,
Aut minùs antè quod auderent fore credere gentes?
Nil, ut opinor, ita hæc ſpecies miranda fuiſſet;
Quom tibi jam nemo feſſus ſatiate videndi
Suſpicere in cœli dignatur lucida templa.
Deſine quapropter novitate exterritus ipsâ
Exſpuere ex animo rationem: ſed magìs acri
Judicio perpende, &, ſi tibi vera videtur,
Dede manus: aut, ſi falſa eſt, accingere contrá.
Quærit enim ratione animus, cùm ſumma loci ſit
Infinita foras hæc extra mœnia mundi;
Quid ſit ibi porrò, quò proſpicere uſque velit mens;
Atque animi jactus liber quò pervolet ipſe.
Principio, nobis in cunctas undique parteis,
Et latere ex utroque, infrà, ſuperáque, per Omne
Nulla 'ſt finis, (utì docui) res ipſáque per ſe
Vociferatur, & elucet natura profundi.
Nullo jam pacto veriſimile eſſe putandum 'ſt,
(Undique cùm vorsùs ſpatium vacet infinitum,
Seminâque innumero numero, ſummâque profundâ
Multimodis volitent æterno percita motu:)
Hunc unum terrarum orbem, cœlúmque creatum;

Nil agere illa foris tot corpora materiaï:
Cùm præsertim hic sit naturâ factus; & ipsa
Sponte suâ fortè offensando semina rerum
Multimodis, temere, incassum, frustráque, coacta
Tandem cooluerint ea, quæ conjecta repentè
Magnarum rerum fierent exordia semper,
Terraï, maris, & cœli, generísque animantum.
Quare etiam atque etiam taleis fateare necesse'st
Esse alios alibi congressus materiaï,
Qualis hic est, avido complexu quem tenet æther.
Præterea, cùm materies est multa parata;
Cùm locus est præstò; nec res, nec causa moratur
Ulla; geni debent nimirum, & confieri res.
Nunc & seminibus si tanta'st copia, quantam
Enumerare ætas animantum non queat omnis;
Vísque eadem, & natura manet, quæ semina rerum
Conjicere in loca quæque queat, simili ratione,
Atque huc sunt conjecta: necesse'st confiteare
Esse alios aliis terrarum in partibus orbeis,
Et varias hominum genteis, & sæcla ferarum.
Huc accedit, ut in summâ res nulla sit una,
Unica quæ gignatur, & unica, soláque crescat:
" Quin cujusque sient sæcli, permultáque eodem
" sint genere, in primis animalibus, indice mente.
Invenies sic montivagum genus esse ferarum;
Sic hominum genitam prolem; sic denique mutas
Squammigerûm pecudes; & corpora cuncta volantum.
Quapropter cœlum simili ratione fatendum'st,
Terramque, & solem, lunam, mare, cætera, quæ sunt,
Non esse unica, sed numero magìs innumerali:
Quandoquidem vitæ depactus terminus altè
Tam manet his; & tam nativo hæc corpore constant,
Quàm genus omne, quod his generatim rebus abundat.
Quæ bene cognita si teneas: Natura videtur
Libera continuò, dominis privata superbis,
Ipsa suâ per se sponte omnia Diis agere expers.

Nam (proh ſancta Deûm tranquillâ pectora pace
Quæ placidum degunt ævum, vitámque ſerenam!)
Quis regere immenſi ſummam; quis habere profundi
Endo manu validas potis eſt moderanter habenas?
Quis pariter cœlos omneis convertere? & omneis
Ignibus ætheriis terras ſuffire feraceis?
Omnibus ínque locis eſſe omni tempore præſtó?
Nubibus ut tenebras faciat; cœlíſque ſerena
Concutiat ſonitu? tum fulmina mittat; & ædeis
Sæpe ſuas diſturbet; & in deſerta recedens
Sæviat, exercens telum, quod ſæpe nocenteis
Præterit, exanimátque indignos, ínque merenteis?
Multáque poſt mundi tempus genitale, diémque
Primigenum maris, & terræ, ſoliſque coortum,
Addita corpora ſunt extrinſecus; addita circùm
" Semina, quæ magnum jaculando contulit Omne;
Unde mare, & terræ poſſent augeſcere; & unde
Adpareret ſpatium cœli domus, altáque tecta
Tolleret à terris procul: & conſurgeret aër.
Nam ſua cuique locis ex omnibus omnia plagis
Corpora diſtribuuntur, & ad ſua fœcla recedunt:
Humor ad humorem; terreno corpore terra
Creſcit: & ignem ignes procudunt, ætheráque æther:
Donicum ad extremum creſcendi perfica finem
Omnia perduxit rerum natura creatrix.
Ut fit, ubi nihilo jam plus eſt, quod datur intrà
Vitaleis venas, quàm quod fluit, atque recedit:
Omnibus his ætas debet conſiſtere rebus:
His natura ſuis refrænat viribus auctum.
Nam, quæcunque vides hilaro grandeſcere adauctu,
Paulatímque gradus ætatis ſcandere adultæ;
Plura ſibi adſumunt, quàm de ſe corpora mittunt:
Dum facilè in venas cibus omnis diditur; & dum
Non ita ſunt latè diſperſa, ut multa remittant;
Et plus diſpendi faciant, quàm veſcitur ætas.
Nam certè fluere, ac decedere corpora rebus

Multa, manus dandum 'ſt: ſed plura accedere debent,
Donicum oleſcendi ſummum tetigere cacumen.
Indè minutatim vireis, & robur adultum
Frangit; & in partem pejorem liquitur ætas.
Quippe etenim quanto eſt res amplior; (augmine demto,)
Et quo latior eſt; in cunctas undique parteis
Pluria eò diſpergit, & à ſe corpora mittit.
Nec facilè in venas cibus omnis diditur èii;
" Nec ſatìs eſt, pro quàm largos exæſtuat æſtus,
Unde queat tantum ſuboriri, ac ſuppeditare,
Quantum opus eſt; & quod ſatìs eſt, natura novare.
Jure igitur pereunt, cùm rarefacta fluendo
Sunt: & cùm externis ſuccumbunt omnia plagis:
Quandoquidem grandi cibus ævo denique defit;
Nec tuditantia rem ceſſant extrinſecus ullam
Corpora conficere, & plagis infeſta domare.
Sic igitur magni quoque circùm mœnia mundi
Expugnata dabunt labem, putreſſque ruinas.
Omnia debet enim cibus integrare novando:
" Et fulcire cibis, ac omnia ſuſtentare.
Nequicquam: quoniam nec venæ perpetiuntur,
Quod ſatìs eſt; neque quantum opus eſt, natura miniſtrat.
Jámque adeò affecta 'ſt ætas; effœtáque tellus
Vix animalia parva creat, quæ cuncta creavit
Sæcla, dedítque ferarum ingentia corpora partu.
Haud (ut opinor) enim mortalia ſæcla ſuperne
Aurea de cœlo demiſit funis in arva;
Nec mare, nec fluctus plangentes ſaxa creârunt:
Sed genuit tellus eadem, quæ nunc alit ex ſe.
Præterea nitidas fruges, vinetáque læta
Sponte ſuâ primùm mortalibus ipſa creavit;
Ipſa dedit dulceis fœtus, & pabula læta:
Quæ nunc vix noſtro grandeſcunt aucta labore:
Conterimúſque boves, & vires agricolarum:
" Conficimus ferrum vix aryis ſuppeditati:
Uſque adeò pereunt fœtus, augéntque labores.

Jámque caput quaſſans grandis ſuſpirat arator
Crebriùs incaſſum magnum cecidiſſe laborem:
Et cùm tempora temporibus præſentia confert
Præteritis; laudat fortunas ſæpe parentis:
Et crepat, antiquum genus ut pietate repletum
Perfacilè anguſtis tolerârit finibus ævum;
Cùm minor eſſet agri multo modus antè viritim:
Nec tenet, omnia paulatim tabeſcere, & ire
Ad ſcopulum ſpatio ætatis defeſſa vetuſto.

T. LUCRETII CARI

DE

RERUM NATURA

LIBER TERTIUS.

E Tenebris tantis tam clarum extollere lumen
Qui primus potuisti, illustrans commoda vitæ;
Te sequor, ô Graiæ gentis decus; inque tuis nunc
Fixa pedum pono pressis vestigia signis;
Non ita certandi cupidus, quàm propter amorem,
Quòd te imitari aveo. Quid enim contendat hirundo
Cycnis? aut quidnam tremulis facere artubus hœdi
Consimile in cursu possint, ac fortis equi vis?
Tu pater, & rerum inventor; tu patria nobis
Suppeditas præcepta; tuisque ex, inclute, chartis,
Floriferis ut apes in saltibus omnia limant,
Omnia nos itidem depascimur aurea dicta;
Aurea, perpetuâ semper dignissima vitâ.

Nam ſimul ac ratio tua cœpit vociferari
Naturam rerum haud divinâ mente coortam;
Diffugiunt animi terrores; mœnia mundi
Diſcedunt; totum video per Inane geri res.
Apparet Divûm numen, ſedéſque quietæ;
Quas neque concutiunt venti; neque nubila nimbis
Adſpergunt; neque nix acri concreta pruinâ
Cana cadens violat: ſempérque innubilus æther
Integit, & largè diffuſo lumine ridet.
Omnia ſuppeditat porrò natura: neque ulla
Res animi pacem delibrat tempore in ullo.
At contrà nuſquam apparent Acheruſia templa:
Nec tellus obſtat, quin omnia diſpiciantur,
Sub pedibus quæcunque infrà per Inane geruntur.
His tibi me rebus quædam divina voluptas
Percipit, atque horror; quòd ſic natura tuâ vi
Tam manifeſta patet ex omni parte retecta.
Et quoniam docui, cunctarum exordia rerum
Qualia ſint; & quàm variis diſtantia formis
Sponte ſuâ volitent alterno percita motu;
Quóque modo poſſint ex his res quæque creari:
Haſce ſecundùm res Animi natura videtur,
Atque Animæ claranda meis jam verſibus eſſe:
Et metus ille foras præceps Acheruntis agendus
Funditus, humanam qui vitam turbat ab imo;
Omnia ſuffundens mortis nigrore; neque ullam
Eſſe voluptatem liquidam purámque relinquit.
Nam, quòd ſæpe homines morbos magis eſſe timendos
Infaméque ferunt vitam, quàm Tartara lethi;
Et ſe ſcire animi naturam ſanguinis eſſe;
Nec prorſum quicquam noſtræ rationis egere:
Hinc licet advertas animum, magis omnia laudis,
Aut etiam venti, ſi fert ita fortè voluntas,
Jactari causâ, quàm quòd res ipſa probetur.
Extorres iidem patriâ, longéque fugati
Conſpectu ex hominum, fœdati crimine turpi,

Omnibus ærumnis affecti denique vivunt :
Et quocunque tamen miseri venere, parentant ;
Et nigras mactant pecudes ; & Manibu' divis
Inferias mittunt : multóque in rebus acerbis
Acriùs advertunt animos ad relligionem.
Quò magis in dubiis hominem spectare periclis
Convenit ; adversísque in rebus noscere, qui sit.
Nam veræ voces tum demum pectore ab imo
Ejiciuntur ; & eripitur persona, manet res.
Denique avaritiès, & honorum cæca cupido,
Quæ miseros homines cogunt transcendere fineis
Juris ; & interdum socios scelerum, atque ministros
Nocteis atque dies niti præstante labore
Ad summas emergere opeis : hæc vulnera vitæ
Non minimam partem mortis formidine aluntur.
Turpis enim fama, & contemptus, & acris egestas
Semota ab dulci vitâ stabilísque videntur ;
Et quasi jam lethi portas cunctarier ante :
Unde homines, dum se falso terrore coacti
Refugisse volunt longè, longéque recêsse ;
Sanguine civili rem conflant ; divitiásque
Conduplicant avidi, cædem cædi accumulantes :
Crudeles gaudent in trísti funere fratris :
Et consanguineûm mensas odere, timéntque.
Consimili ratione ab eodem sæpe timore
Macerat invidia : ante oculos illum esse potentem,
Illum aspectari, claróque incedere honore ;
Ipsi se in tenebris volvi, cœnóquè queruntur.
Intereunt partim statuarum, & nominis ergô :
Et sæpe usque adeò, mortis formidine, vitæ
Percipit humanos odium, lucísque videndæ,
Ut sibi consciscant mœrenti pectore lethum ;
Obliti fontem curarum hunc esse timorem ;
Hunc vexare pudorem ; hunc vincula amicitiaï
Rumpere ; & in summâ pietatem evertere fundo.
Nam jam sæpe homines patriam, carósque parenteis

Prodiderunt, vitare Acherusia templa petentes.
Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magìs, quàm
Quæ pueri in tenebris pavitant, fingúntque futura.
Hunc igitur terrorem animi, tenebrásque necesse 'st
Non radii solis, neque lucida tela diei
Discutiant, sed naturæ species, ratióque.
Primùm Animum dico (mentem quem sæpe vocamus,)
In quo concilium vitæ, regiménque locatum 'st,
Esse hominis partem nihilo minùs, ac manus, & pes,
Atque oculi partes animantis totius extant.
Quamvìs multa quidem sapientum turba putârunt
Sensum animi certâ non esse in parte locatum;
Verùm habitum quendam vitalem corporis esse;
Harmoniam Graii quam dicunt; quòd faciat nos
Vivere cum sensu, nullâ cùm in parte siet mens:
Ut bona sæpe valetudo cùm dicitur esse
Corporis; & non est tamen hæc pars ulla valentis:
Sic animi sensum non certâ parte reponunt:
Magnopere in quo mî diversi errare videntur.
Sæpe utique in promptu corpus, quod cernitur, ægrit;
Cùm tamen ex aliâ lætamur parte latenti:
Et retro fit, utì contrà sit sæpe vicissim,
Cùm miser ex animo, lætatur corpore toto:
Non alio pacto, quàm si pes cùm dolet ægri,
In nullo caput interea sit fortè dolore.
Præterea molli somno cùm dedita membra,
Effusúmque jacet sinè sensu corpus onustum:
Est aliud tamen in nobis, quod tempore in illo
Multimodis agitatur; & omneis accipit in se
Lætitiæ motus, & curas cordis inaneis.
Nunc Animam quoque ut in membris cognoscere possis
Esse, neque harmoniam corpus retinere solere:
Principio fit, utì detracto corpore multo,
Sæpe tamen nobis in membris vita moretur.

Atque eadem rursus, cùm corpora pauca caloris
Diffugere, foràsque per os est editus aër;
Deserit extemplo venas, atque ossa relinquit:
Noscere ut hinc possis, non æquas omnia parteis
Corpora habere; neque ex æquo fulcire salutem:
Sed magìs hæc, venti quæ sunt, calidíque vaporis
Semina, curare in membris ut vita moretur.
Est igitur calor, ac ventus vitalis in ipso
Corpore, qui nobis moribundos deserit artus.
Quapropter, quoniam'st animi natura reperta,
Atque animæ, quasi pars hominis: redde harmoniaï
Nomen ab organico saltu delatum Heliconis;
Sive aliunde ipsi porrò traxere; & in illam
Transtulerunt, proprio quæ tum res nomine egebat.
Quicquid id est, habeant: Tu cætera percipe dicta.
Nunc animum, atque animam dico conjuncta teneri
Inter se, atque unam naturam conficere ex se:
Sed caput esse quasi, & dominari in corpore toto
Consilium, quod nos animum, mentémque vocamus:
Idque situm mediâ regione in pectoris hæret.
Hìc exsultat enim pavor, ac metus; hæc loca circùm
Lætitiæ mulcent; hìc ergo mens animúsque'st.
Cætera pars animæ per totum dissita corpus
Paret; & ad numen mentis, moménque movetur:
Idque sibi solum per se sapit, & sibi gaudet:
Cùm neque res animam, neque corpus commovet ulla.
Et quasi, cùm caput aut oculus, tentante dolore,
Læditur in nobis, non omni concruciamur
Corpore: sic animus nonnunquam læditur ipse,
Lætitiâque viget; cùm cætera pars animaï
Per membra, atque artus nullâ novitate cietur.
Verùm ubi vehementi magìs est commota metu mens,
Consentire animam totam per membra videmus:
Sudores itaque, & pallorem existere toto
Corpore; & infringi linguam; vocémque aboriri;
Caligare oculos; sonere aureis; succidere artus.

Denique concidere ex animi terrore videmus
Sæpe homines: facilè ut quivis hinc noſcere poſſit,
Eſſe animam cum animo conjunctam; quæ, cùm animi vi
Percuſſa 'ſt, exin corpus propellit, & icit.
Hæc eadem ratio naturam animi, atque animaï
Corpoream docet eſſe: ubi enim propellere membra;
Conripere ex ſomno corpus; mutaréque voltum;
Atque hominem totum regere ac verſare videtur:
(Quorum nil fieri ſinè tactu poſſe videmus;
Nec tactum porrò ſinè corpore:) nónne fatendum 'ſt
Corporeâ naturâ animum conſtare, animámque?
Præterea pariter fungi cum corpore, & unà
Conſentire animum nobis in corpore cernis.
" Si minùs offendit vitam vis horrida teli,
" Oſſibus ac nervis diſcluſis intus adacta;
" Attamen inſequitur languor: terraéque petitus
" Suavis; & in terrâ mentis qui gignitur æſtus;
" Interdúmque quaſi exſurgendi incerta voluntas.
Ergo corpoream naturam animi eſſe neceſſe 'ſt:
Corporeis quoniam telis, ictúque laborat.
Is tibi nunc animus quali ſit corpore, & unde
Conſtiterit, pergam rationem reddere dictis.
Principio eſſe aio perſubtilem atque minutis
Perquam corporibus factum conſtare. Id ita eſſe,
Hinc licet advertas animum, ut pernoſcere poſſis.
Nil adeò fieri celeri ratione videtur,
Quàm ſi mens fieri proponit, & inchoat ipſa.
Ocyùs ergo animus, quàm res ſe perciet ulla,
Ante oculos quarum in promptu natura videtur.
At quod mobile tantopere 'ſt, conſtare rotundis
Perquam ſeminibus debet, perquámque minutis;
Momine utì parvo poſſint impulſa moveri.
Namque movetur aqua, & tantillo momine fluctat;
Quippe volubilibus, parvíſque creata figuris.
At contrà mellis conſtantior eſt natura,
Et pigri latices magis, & cunctantior actus;

Hæret

Hæret enim inter ſe magìs omnis materiaï
Copia: nimirum quia non tam lævibus extat
Corporibus; neque tam ſubtilibus atque rotundis.
Namque papaverum, aura poteſt ſuſpenſa, levíſque
Cogere, ut ab ſummo tibi diffluat altus acervus.
At contrà lapidum conjectum, ſpiclorúmque
Nenu poteſt. igitur parviſſima corpora quanto
Et lævíſſima ſunt, ita mobilitate feruntur.
At contrà quo quæque magìs cum pondere magno,
Aſperáque inveniuntur, eò ſtabilita magìs ſunt.
Nunc igitur, quoniam 'ſt animi natura reperta
Mobilis egregiè; perquam conſtare neceſſe 'ſt
Corporibus parvis & lævibus atque rotundis.
Quæ tibi cognita res in multis, ô bone, rebus
Utilis invenietur, & opportuna cluebit.
Hæc quoque res etiam naturam deliquat ejus,
Quàm tenui conſtet texturâ; quámque loco ſe
Contineat parvo, ſi poſſit conglomerari:
Quòd ſimul atque hominem lethi ſecura quies eſt
Indepta, atque animi natura, animaéque receſſit;
Nil ibi limatum de toto corpore cernas
Ad ſpeciem, nil ad pondus: mors omnia præſtat,
Vitalem præter ſenſum, calidúmque vaporem.
Ergo animam totam perparvis eſſe neceſſe 'ſt
Seminibus, nexam per venas, viſcera, nervos:
Quatinus omnis ubi è toto jam corpore ceſſit;
Extima membrorum circum-cæſura tamen ſe
Incolumem præſtat; nec deſit ponderis hilum:
Quod genus eſt, Bacchi cùm flos evanuit; aut cùm
Spiritus unguenti ſuaveis diffugit in auras:
Aut aliquo cùm jam ſuccus de corpore ceſſit:
Nil oculis tamen eſſe minor res ipſa videtur
Propterea; neque detractum de pondere quicquam:
Nimirum, quia multa, minutáque ſemina ſuccos
Efficiunt, & odorem in toto corpore rerum.
Quare etiam atque etiam mentis naturam, animaéque

Scire licet perquam pauxillis eſſe creatam
Seminibus: quoniam fugiens nil ponderis aufert.
Nec tamen hæc ſimplex nobis natura putanda'ſt.
Tenuis enim quædam moribundos deſerit aura,
Miſta vapore; vapor porrò trahit aëra ſecum;
Nec calor eſt quiſquam, cui non ſit miſtus & aër.
Rara quòd ejus enim conſtat natura, neceſſe'ſt
Aëris inter eum primordia multa cieri.
Jam triplex animi'ſt igitur natura reperta.
Nec tamen hæc ſat ſunt ad ſenſum cuncta creandum:
Nil horum quoniam recipit mens poſſe creare
Senſiferos motus, quædam qui mente volutent.
Quarta quoque his igitur quædam natura neceſſe'ſt
Attribuatur; (ea'ſt omnino nominis expers:)
Quâ neque mobilius quicquam; neque tenuius extat;
Nec magìs è parvis, aut lævibus ex elementis;
Senſiferos motus quæ didit prima per artus.
Prima cietur enim parvis perfecta figuris;
Indè calor motus, & venti cæca poteſtas
Accipit; indè aër; indè omnia mobilitantur:
Tum quatitur ſanguis; tum viſcera perſentiſcunt
Omnia; poſtremò datur oſſibus, atque medullis,
Sive voluptas eſt, ſive'ſt contrarius ardor.
Nec temere huc dolor uſque poteſt penetrare, neque
Permanare malum, quin omnia perturbentur: [acre
Uſque adeò ut vitæ deſit locus; atque animaï
Diffugiant partes per caulas corporis omneis.
Sed plerumque fit in ſummo quaſi corpore finis
Motibus: hanc ob rem vitam retinere valemus.
Nunc, ea quo pacto inter ſeſe miſta, quibúſque
Compta modis vigeant, rationem reddere aventem,
Abſtrahit invitum patrii ſermonis egeſtas.
Sed tamen, ut potero ſummatim attingere, tangam.
Inter enim curſant primordia principiorum
Motibus inter ſe, nihil ut ſecernier unum
Poſſit; nec ſpatio fieri diviſa poteſtas:

Sed quasi multæ vis unius corporis extant.
Quod genus in quovis animantum viscere volgò
Est odor, & quidam calor, & sapor; & tamen ex his
Omnibus est unum perfectum corporis augmen.
Sic calor, atque aër, & venti cæca potestas
Mista creant unam naturam, & mobilis illa
Vis, initum motûs ab se quæ dividit ollis;
Sensifer unde oritur primùm per viscera motus.
Nam penitus prorsum latet hæc natura, subéstque;
Nec magìs hâc infrà quicquam est in corpore nostro:
Atque anima 'st animæ proporro totius ipsa.
Quod genus in nostris membris, & corpore toto
Mista latens animi vis est, animaéque potestas;
Corporibus quia de parvis, paucísque creata 'st.
Sic tibi nominis hæc expers vis, facta minutis
Corporibus latet; atque animaï totius ipsa
Proporro 'st anima; & dominatur corpore toto.
Consimili ratione necesse 'st ventus, & aër,
Et calor inter se vigeant commista per artus;
Atque aliis aliud subsit magìs, emineátque;
Ut quiddam fieri videatur de omnibus unum:
Ne calor, ac ventus seorsum, seorsúmque potestas
Aëris interimant sensum, diductáque solvant.
Est etiam calor ille animo, quem sumit in irâ;
Cùm fervíscit, & ex oculis micat acribus ardor.
Est & frigida multa comes formidinis aura;
Quæ ciet horrorem in membris, & concitat artus.
Est etiam quoque pacati status aëris ille;
Pectore tranquillo qui fit, voltúque sereno.
Sed calidi plus est illis, quibus acria corda,
Iracundáque mens facilè efferviscit in irâ:
Quo genere in primis vis est violenta leonum;
Pectora qui fremitu rumpunt plerumque gementes;
Nec capere irarum fluctus in pectore possunt.
At ventosa magìs cervorum frigida mens est;
Et gelidas citiùs per viscera concitat auras;

Quæ tremulum faciunt membris exiſtere motum.
At natura boum placido magìs aëre vivit;
Nec nimis iraï fax unquam ſubdita percit
Fumida, ſuffundens cæcæ caliginis umbras;
Nec gelidi torpet telis perfixa pavoris:
Inter utroſque ſita 'ſt, cervos, ſævóſque leones.
Sic hominum genus eſt: quamvìs doctrina politos
Conſtituat pariter quoſdam; tamen illa relinquit
Naturæ cujuſque animæ veſtigia prima.
Nec radicitus evelli mala poſſe putandum 'ſt;
Quin procliviùs hic iras decurrat ad acreis;
Ille metu citiùs paulò tentetur; at ille
Tertius accipiat quædam clementiùs æquo.
Inque aliis rebus multis differre neceſſe 'ſt
Naturas hominum varias, moréſque ſequaceis:
Quorum ego nunc nequeo cæcas exponere cauſas;
Nec reperire figurarum tot nomina, quot ſunt
Principiis, unde hæc oritur variantia rerum.
Illud in his rebus videor firmare poteſſe;
Uſque adeò naturarum veſtigia linqui
Parvola, quæ nequeat ratio depellere dictis:
Ut nihil impediat dignam Diis degere vitam.
Hæc igitur natura tenetur corpore ab omni;
Ipſáque corporis eſt cuſtos; & cauſa ſalutis.
Nam communibus inter ſe radicibus hærent:
Nec ſinè pernicie divelli poſſe videntur.
Quod genus, è thuris glebis evellere odorem
Haud facile 'ſt, quin intereat natura quoque ejus.
Sic animi, atque animæ naturam corpore toto
Extrahere haud facile 'ſt, quin omnia diſſolvantur.
Implexis ita principiis ab origine primâ
Inter ſe fiunt conſorti prædita vitâ:
Nec ſinè vi quicquam alterius ſibi poſſe videtur
Corporis, atque animi ſeorſum ſentire poteſtas:
Sed communibus inter eos conflatur utrinque
Motibus accenſus nobis per viſcera ſenſus.

Præterea, corpus per ſe nec gignitur unquam;
Nec creſcit; nec poſt mortem durare videtur,
Non enim, ut humor aquæ dimittit ſæpe vaporem,
Qui datus eſt, neque ab hâc causâ convellitur ipſe,
Sed manet incolumis: non, inquam, ſic animaï
Diſcidium poſſunt artus perferre relicti:
Sed penitus pereunt convolſi, cónque putreſcunt.
Ex ineunte ævo ſic corporis atque animaï
Mutua vitaleis diſcunt contagia motus,
Maternis etiam in membris, alvóque repoſta;
Diſcidium ut nequeat fieri ſinè peſte, maloque:
Ut videas, quoniam conjuncta 'ſt cauſa ſalutis,
Conjunctam quoque naturam conſiſtere eorum.
Quod ſupereſt, ſi quis corpus ſentire renutat;
Atque animam credit permiſtam corpore toto
Suſcipere hunc motum, quem ſenſum nominitamus;
Vel manifeſtas res contra, veráſque repugnat.
Quid ſit enim corpus ſentire quis efferet unquam,
Si non ipſa palàm quod res dedit ac docuit nos?
At dimiſsâ animâ corpus caret undique ſenſu:
" Perdit enim quod non proprium fuit ejus in ævo:
Multáque præterea perdit, cùm expellitur ævo.
Dicere porrò oculos nullam rem cernere poſſe;
Sed per eos animum ut foribus ſpectare recluſis,
Deſipere 'ſt: contrà cùm ſenſus dicat eorum:
" Senſus enim trahit, atque acies detrudit ad ipſas;
Fulgida præſertim cùm cernere ſæpe nequimus;
Lumina luminibus quia nobis præpediuntur:
Quod foribus non fit: neque enim, quà cernimus ipſi,
Oſtia ſuſcipiunt ullum recluſa laborem.
Præterea, ſi pro foribus ſunt lumina noſtra;
Jam magìs exemptis oculis debere videtur
Cernere res animus ſublatis poſtibus ipſis.
Illud in his rebus nequaquam ſumere poſſis,
Democriti quod ſancta viri ſententia ponit;
Corporis atque animi primordia ſingula primis

Adpoſita alternis variare, ac nectere membra.
Nam cùm multo ſunt animaï elementa minora,
Quàm quibus è corpus nobis & viſcera conſtant;
Tum numero quoque concedunt; & rara per artus
Diſſita ſunt; duntaxat ut hoc promittere poſſis,
Quantula prima queant nobis injecta ciere
Corpora ſenſiferos motus in corpore, tanta
Intervalla tenere exordia prima animaï.
Nam neque pulveris interdum ſentimus adhæſum
Corpore; nec membris incuſſam inſidere cretam;
Nec nebulam noctu; nec aranei tenuia fila
Obvia ſentimus, quando obretimur euntes;
Nec ſupra caput ejuſdem cecidiſſe vietam
Veſtem; nec plumas avium; pappóſque volanteis,
Qui nimiâ levitate cadunt plenumque gravatim:
Nec repentis itum cujuſviſcunque animantis
Sentimus; nec priva pedum veſtigia quæque,
Corpore quæ in noſtro culices, & cætera ponunt.
Uſque adeò priùs eſt in nobis multa ciendum
Semina, corporibus noſtris immiſta per artus,
Quàm primordia ſentiſcant concuſſa animaï,
Et quàm intervallis tantis tuditantia poſſint
Concurſare, coire, & diſſultare viciſſim.
Et magìs eſt animus vitaï clauſtra coercens,
Et dominantior ad vitam, quàm vis animaï.
Nam ſinè mente, animóque nequit reſidere per artus
Temporis exiguam partem pars ulla animaï;
Sed comes inſequitur facilè, & diſcedit in auras;
Et gelidos artus in lethi frigore linquit.
At manet in vitâ, cui mens animúſque remanſit,
Quamvìs eſt circum-cæſis lacer undique membris:
Truncus, ademptâ animâ circùm, membríſque remotis,
Vivit, & ætherias vitaleis ſuſcipit auras:
Si non omnimodis, at magnâ parte animaï
Privatus, tamen in vitâ cunctatur, & hæret.
Ut lacerato oculo circùm ſi pupula manſit

Incolumis, ſtat cernendi vivata poteſtas
Dummodo ne totum corrumpas luminis orbem;
Sed circumcidas aciem, ſolámque relinquas:
Id quoque enim ſinè pernicie confiet eorum.
At ſi tantula pars oculi media illa pereſa 'ſt;
Incolumis quamvìs alioqui ſplendidus orbis;
Occidit extemplo lumen, tenebraéque ſequuntur:
Hôc anima atque animus vincti ſunt fœdere ſemper.
Nunc age, nativos animantibus, & mortaleis
Eſſe animos, animáſque leveis, ut noſcere poſſis;
Conquiſita diu, dulcíque reperta labore,
Digna tuâ pergam diſponere carmina vitâ.
Tu fac utrumque uno ſubjungas nomen eorum;
Atque animam, verbi causâ, cùm dicere pergam,
Mortalem eſſe docens; animum quoque dicere credas:
Quatinus eſt unum inter ſe, conjunctáque res eſt.
Principio, quoniam tenuem conſtare minutis
Corporibus docui; multóque minoribus eſſe
Principiis factam, quàm liquidus humor aquaï 'ſt,
Aut nebula, aut fumus; nam longè mobilitate
Præſtat, & à tenui causâ magìs icta movetur:
Quippe ubi imaginibus fumi, nebulaéque movetur:
Quod genus, in ſomnis ſopiti ubi cernimus alta
Exhalare vapore altaria, ferréque fumum:
Nam procul hæc dubio nobis ſimulacra geruntur:
Nunc igitur quoniam quaſſatis undique vaſis
Diffluere humorem, & laticem diſcedere cernis:
Et nebula, ac fumus quoniam diſcedit in auras:
Crede animam quoque diffundi; multóque perire
Ocyùs, & citiùs diſſolvi corpora prima,
Cùm ſemel omnibus è membris ablata receſſit.
Quippe etenim corpus, quod vas quaſi conſtitit ejus,
Cùm cohibere nequit conquaſſatum ex aliquâ re,
Ac rarefactum derracto ſanguine venis;
Aëre quî credas poſſe hanc cohiberier ullo?
Corpore quî noſtro rarus magìs am cohibeſſit?

Præterea, gigni pariter cum corpore; & unà
Creſcere ſentimus; paritérque ſeneſcere mentem.
Nam velut infirmo pueri, teneróque vagantur
Corpore; ſic animi ſequitur ſententia tenuis.
Indè ubi robuſtis adolevit viribus ætas;
Conſilium quoque majus, & auctior eſt animi vis.
Pòſt ubi jam validis quaſſatu'ſt viribus ævi
Corpus, & obtuſis ceciderunt viribus artus,
Claudicat ingenium; delirat linguáque, ménſque;
Omnia deficiunt; atque uno tempore deſunt.
Ergo diſſolvi quoque convenit omnem animaï
Naturam; ceu fumus in altas aëris auras:
Quandoquidem gigni pariter, paritérque videmus
Creſcere; & (ut docui) ſimul ævo feſſa fatiſcit.
Huc accedit, utì videamus, corpus ut ipſum
Suſcipere immaneis morbos, durúmque dolorem;
Sic animum curas acreis, luctúmque, metúmque.
Quare participem lethi quoque convenit eſſe.
Quinetiam morbis in corporis avius errat
Sæpe animus; dementit enim, deliráque fatur:
Interdúmque gravi lethargo fertur in altum,
Æternúmque ſoporem, oculis, nutúque cadenti:
Unde neque exaudit voces; neque noſcere vultus
Illorum potis eſt; ad vitam qui revocantes
Circumſtant, lacrymis rorantes ora, genáſque.
Quare animum quoque diſſolvi fateare neceſſe'ſt:
Quandoquidem penetrant in eum contagia morbi.
Nam dolor, ac morbus, lethi fabricator uterque'ſt;
Multorum exitio perdocti quòd ſumus anté.
Denique cur, hominem cùm vini vis penetravit
Acris; & in venas diſceſſit diditus ardor;
Conſequitur gravitas membrorum? præpediuntur
Crura vacillanti? tardeſcit lingua? madet mens?
Nant oculi? clamor, ſingultus, jurgia gliſcunt?
Et jam cætera de genere hôc quæcunque ſequuntur?
Cur ea ſunt; niſi quòd vehemens violentia vini

Conturbare animam consuevit corpore in ipso?
At quæcunque queunt conturbari, sinque pediri,
Significant, (paulò si durior insinuârit
Causa,) fore ut pereant, ævo privata futuro.
Quinetiam, subitâ vi morbi sæpe coactus
Ante oculos aliquis nostros, ut fulminis ictu,
Concidit; & spumas agit; ingemit; & tremit artus;
Desipit; extentat nervos; torquetur; anhelat
Inconstanter; & in jactando membra fatigat:
Nimirum, quia vis morbi distracta per artus
Turbat agens animum; spumans ut in æquore salso
Ventorum validis fervescit viribus unda.
Exprimitur porrò gemitus; quia membra dolore
Afficiuntur; & omnino quòd semina vocis
Ejiciuntur, & ore foras glomerata feruntur,
" Quà quasi consuêrunt, & sunt munita viaï.
Desipientia fit; quia vis animi, atque animaï
Conturbatur; & (ut docui) divisa seorsum
Dissectatur, eodem illo distracta veneno.
Indè, ubi jam morbi se flexit causa; redítque
In latebras ater corrupti corporis humor:
Tum quasi talipedans primùm consurgit; & omneis
Paulatim redit in sensus; animámque receptat.
Hæc igitur tantis ubi morbis corpore in ipso
Jactetur; miserísque modis distracta laboret:
Cur eandem credis, sinè corpore, in aëre aperto,
Cum validis ventis ætatem degere posse?
Et quoniam mentem sanari, corpus ut ægrum,
Cernimus; & flecti medicinâ posse videmus:
Id quoque præsagit mortalem vivere mentem.
Addere enim parteis, aut ordine trajicere æquum 'st,
Aut aliud prorsum de summâ detrahere illum,
Commutare animum quicunque adoritur, & infit;
Aut aliam quamvis naturam flectere quærit:
At neque transferri sibi parteis, nec tribui vult,
Immortale quod est quicquam; neque defluere hilum,

Nam quodcunque ſuis mutatum finibus exit,
Continuò hoc mors eſt illius, quod fuit antè.
Ergo animus ſive ægreſcit, mortalia ſigna
Mittit; (utì docui) ſeu flectitur à medicinâ:
Uſque adeò falſæ rationi vera videtur
Res occurrere; & effugium præcludere eunti;
Ancipitíque refutatu convincere falſum.
Denique ſæpe hominem paulatim cernimus ire:
Et membratim vitalem deperdere ſenſum:
In pedibus primùm digitos liveſcere, & ungueis;
Indè pedes, & crura mori: pòſt indè per artus
Ire alios tractim gelidi veſtigia lethi.
Scinditur atqui animæ quoniam natura, nec uno
Tempore ſincera exiſtit; mortalis habenda 'ſt.
Quòd ſi fortè putas ipſam ſe poſſe per artus
Introrſum trahere; & parteis conducere in unum;
Atque ideo cunctis ſenſum deducere membris:
At locus ille tamen, quò copia tanta animaï
Cogitur, in ſenſu debet majore videri.
Qui quoniam nuſquam 'ſt; nimirum (ut diximus antè)
Dilaniata foras diſpergitur; interit ergo.
Quin etiam, ſi jam libeat concedere falſum,
Et dare, poſſe animam glomerari in corpore eorum,
Lumina qui linquunt moribundi particulatim:
Mortalem tamen eſſe animam fateare neceſſe 'ſt.
Nec refert, utrùm pereat diſperſa per auras;
An contractis in ſe partibus obbruteſcat:
Quando hominem totum magìs, ac magìs undique ſen-
ſus
Deficit; & vitæ minus, & minus undique reſtat.
Et quoniam mens eſt hominis pars una; locóque
Fixa manet certo; velut aures, atque oculi ſunt
Atque alii ſenſus, qui vitam cunque gubernant:
Et veluti manus, atque oculus, naréſve, ſeorſum
Secreta à nobis nequeant ſentire; neque eſſe;
" Sed tamen in parvo linquuntur tempore tali:
Sic animus per ſe non quit ſinè corpore, & ipſo

Esse homine; illius quasi quod vas esse videtur,
Sive aliud quidvis potis es conjunctius eii
Fingere; quandoquidem connexus corpori adhæret.
Denique corporis, atque animi vivata potestas
Inter se conjuncta valent, vitque fruuntur.
Nec sinè corpore enim vitaleis edere motus
Sola potest animi per se natura; nec autem
Cassum animâ corpus durare, & sensibus uti.
Scilicet, avolsus radicitus ut nequit ullam
Dispicere ipse oculus rem, seorsum corpore toto:
Sic anima atque animus per se nil posse videntur:
Nimirum quia per venas, & viscera mistim,
Per nervos, atque ossa tenentur corpore ab omni.
Nec magnis intervallis primordia possunt
Libera dissultare; ideo concluſa moventur
Sensiferos motus; quos extra corpus in auras
Aëris haud possunt post mortem ejecta moveri:
Propterea quia non simili ratione tenentur.
Corpus enim atque animans erit aër; si cohibere
Sese anima, atque in eo poterit concludere motus,
Quos antè in nervis, & in ipso corpore agebat.
Quare etiam atque etiam resoluto corporis omni
Tegmine, & ejectis extrà vitalibus auris,
Dissolvi sensus animi fateare necesse 'st,
Atque animam; quoniam conjuncta est causa duobus.
Denique cùm corpus nequeat perferre animaï
Discidium, quin id tetro tabescat odore:
Quid dubitas, quin ex imo, penitúsque coorta
Emanârit, utì fumus, diffusa animæ vis?
Atque ideo tantâ mutatum putre ruinâ
Conciderit corpus penitus; quia mota loco sunt
Fundamenta foras animæ: manantque per artus,
Perque viarum omnes flexus: in corpore qui sunt,
Atque foramina? multimodis ut noscere possis
Dispertitam animæ naturam exisse per artus:
Et priùs esse sibi distracta corpore in ipso,

Quàm prolapſa foras enaret in aëris auras?
Quinetiam, fineis dum vitæ vertitur intrà,
Sæpe aliquâ tamen è causâ labefacta videtur
Ire anima; & toto ſolvi de corpore membra;
" Et quaſi ſupremo langueſcere tempore voltus;
Molliáque exangui cadere omnia corpore membra:
Quod genus eſt, animo malè factum cùm perhibetur,
Aut animum liquiſſe, ubi jam trepidatur, & omnes
Extremum cupiunt vires reprendere vinclum.
Conquaſſatur enim tum mens, animaéque poteſtas
Omnis: & hæc ipſo cum corpore conlabefiunt:
Ut gravior paulò poſſit diſſolvere cauſa.
Quid dubitas, tandem quin extra prodita corpus
Imbecilla foras, in aperto, tegmine dempto,
Non modò non omnem poſſit durare per ævum,
Sed minimum quodvis nequeat conſiſtere tempus?
Nec ſibi enim quiſquam moriens ſentire videtur
Ire foras animam incolumem de corpore toto;
Nec priùs ad jugulum, & ſuperas ſuccedere fauceis:
Verùm deficere in certâ regione locatam:
Ut ſenſus alios, in parti quemque ſuâ, ſcit
Diſſolvi: quòd ſi immortalis noſtra foret mens;
Non jam ſe moriens diſſolvi conquereretur:
Sed magìs ire foras, veſtémque relinquere, ut anguis,
Gauderet, prælonga ſenex aut cornua cervus.
Denique cur animi nunquam mens, conſiliúmque
Gignitur in capite, aut pedibus, manibúſve; ſed unis
Sedibus, & certis regionibus omnis inhæret:
Si non certa loca ad naſcendum reddita cuique
Sunt: & ubi quicquid poſſit durare creatum?
" Atque ita multimodis pro totis artubus eſſe,
" Membrorum ut nunquam exiſtat præpoſterus ordo.
Uſque adeò ſequitur res rem; neque flamma creari in
Fluminibus ſolita 'ſt; neque in igni gignier algor.
Præterea, ſi immortalis natura animaï 'ſt,
Et ſentire poteſt, ſecreta à corpore noſtro;

Quinque (ut opinor) eam faciendum 'ſt ſenſibus auctam:
Nec ratione aliâ noſmet proponere nobis
Poſſumus infernas animas Acherunte vagare.
Pictores itaque, & ſcriptorum ſæcla priora
Sic animas introduxerunt ſenſibus auctas.
At neque ſeorſum oculi, neque nares, nec manus ipſa
Eſſe poteſt animâ; neque ſeorſum lingua, nec aures
« Abſque animâ per ſe poſſunt ſentire; nec eſſe.
Et quoniam toto ſentimus corpore ineſſe
Vitalem ſenſum; & totum eſſe animale videmus;
Si ſubitò medium celeri præciderit ictu
Vis aliqua, ut ſeorſum partem ſecernat utramque;
Diſpertita procul dubio quoque vis animaï,
Et diſciſſa, ſimul cum corpore disjicietur:
At quod ſcinditur, & parteis diſcedit in ullas,
Scilicet æternam ſibi naturam abnuit eſſe.
Falciferos memorant currus abſcindere membra
Sæpe ita deſubito permiſtâ cæde calenteis,
Ut tremere in terrâ videatur ab artubus id, quod
Decidit abſciſſum: cùm mens tamen, atque hominis vis
Mobilitate mali non quit ſentire dolorem;
Et ſimul, in pugnæ ſtudio quòd dedita mens eſt,
Corpore cùm reliquo pugnam, cædeſque petiſſit:
Nec tenet, amiſſam lævam cum tegmine ſæpe
Inter equos abſtraxe rotas, falceſque rapaceis:
Nec cecidiſſe alius dextram, cùm ſcandit, & inſtat.
Indè alius conatur adempto ſurgere crure;
Cùm digitos agitat propter moribundus humi pes:
Et caput abſciſſum calido, viventéque trunco,
Servat humi voltum vitalem, oculóſque patenteis;
Donec relliquias animaï reddidit omneis.
Quin etiam tibi ſi linguâ vibrante minantis
Serpentis caudam procero corpore utrinque
Sit libitum in multas parteis diſcindere ferro;
Omnia jam ſeorſum cernes ameiſa recenti
Volnere tortari; & terram conſpergere tabo;

Ipſam ſéque retro partem petere ore priorem,
Vulneris ardenti ut morſu premat icta dolore.
Omnibus eſſe igitur totas dicemus in illis
Particulis animas? at eâ ratione ſequetur,
Unam animantem animas habuiſſe in corpore multas.
Ergo diviſa 'ſt ea, quæ fuit una ſimul cum
Corpore: quapropter mortale utrumque putandum 'ſt:
In multas quoniam parteis diſcinditur æqué.
Præterea, ſi immortalis natura animaï
Conſtat; & in corpus naſcentibus inſinuatur:
Cur ſuper anteactam ætatem meminiſſe nequimus?
Nec veſtigia geſtarum rerum ulla tenemus?
Nam ſi tantopere 'ſt animi mutata poteſtas,
Omnis ut actarum exciderit retinentia rerum:
Non (ut opinor) id ab letho jam longiter errat.
Quapropter fateare neceſſe 'ſt, quæ fuit antè,
Interiiſſe: & quæ nunc eſt, nunc eſſe creatam.
Præterea, ſi jam perfecto corpore nobis
Inferri ſolita 'ſt animi vivata poteſtas,
Tum cùm gignimur, & vitæ cùm limen inimus:
Haud ita conveniebat, utì cum corpore, & unà
Cum membris videatur in ipſo ſanguine crêſſe:
Sed velut in caveâ, per ſe ſibi vivere ſolam
" Convenit; ut ſenſu corpus tamen affluat omne.
Quare etiam atque etiam nec originis eſſe putandum 'ſt
Experteis animas; nec lethi lege ſolutas.
Nam neque tantopere adnecti potuiſſe putandum 'ſt
Corporibus noſtris extrinſecus inſinuatas:
Quod fieri totum contrà manifeſta docet res.
Namque ita connexa 'ſt per venas, viſcera, nervos,
Oſſáque; utì dentes quoque ſenſu participentur:
Morbus ut indicat; & gelidaï ſtringor aquaï;
Et lapis oppreſſus ſub dente è frugibus aſper.
Nec tam contextæ cùm ſint, exire videntur
Incolumes poſſe; & ſalvas exſolvere ſeſe
Omnibus è nervis, atque oſſibus, articuliſque.

Quòd ſi fortè putas extrinſecus inſinuatam
Permanare animam nobis per membra ſolere;
Tanto quæque magìs cum corpore fuſa peribit.
Quod permanat enim, diſſolvitur: interit ergo.
Diſpertitur enim per caulas corporis omneis:
Ut cibus in membra atque artus cùm diditur omneis,
Diſperit; atque aliam naturam ſufficit ex ſe:
Sic anima, atque animus, quamvìs integra recens in
Corpus eunt, tamen in manando diſſolvuntur:
Dum quaſi per caulas omneis diduntur in artus
Particulæ, quibus hæc animi natura creatur;
Quæ nunc in noſtro dominatur corpore, nata
Ex illâ, quæ tunc peritat partita per artus.
Quapropter neque natali privata videtur
Eſſe die natura animæ; neque funeris expers.
Semina præterea linquuntur, nécne, animaï
Corpore in exanimo? quòd ſi linquuntur, & inſunt,
Haud erit, ut meritò immortalis poſſit haberi:
Partibus amiſſis quoniam libata receſſit.
Sin ita ſinceris membris ablata profugit,
Ut nullas parteis in corpore liquerit ex ſe;
Unde cadavera rancenti jam viſcere vermeis
Expirant? atque unde animantum copia tanta
Exos, & exſanguis tumidos perfluctuat artus?
Quòd ſi fortè animas extrinſecus inſinuari
Vermibus; & privas in corpora poſſe venire
Credis; nec reputas, cur millia multa animarum
Conveniant, unde una receſſerit: hoc tamen eſt ut
Quærendum videatur, & in diſcrimen agendum;
Utrùm tandem animæ venentur ſemina quæque
Vermiculorum, ipſaéque ſibi fabricentur, ubi ſint;
An jam corporibus perfectis inſinuentur.
At neque, cur faciant ipſæ, quaréve laborent,
Dicere ſuppeditat; neque enim, ſinè corpore cùm ſunt,
Sollicitæ volitant morbis, algóque, faméque.
Corpus enim magìs his vitiis adfine laborat:

Et mala multa animus contagi fungitur ejus.
Sed tamen his eſto quamvis facere utile corpus,
Quod ſubeant: at quâ poſſint, via nulla videtur.
Haud igitur faciunt animæ ſibi corpora, & artus.
Nec tamen eſt, ut jam perfectis inſinuentur
Corporibus: neque enim poterunt ſubtiliter eſſe
Connexæ; neque conſenſu contagia fient.
Denique cur acris violentia triſte leonum
Seminium ſequitur: dolu' volpibus, & fuga cervis
A patribus datur, & patrius pavor incitat artus?
Et jam cætera de genere hôc; cur omnia membris
Ex ineunte ævo ingeneraſcunt, ſnque genuntur;
Si non certa ſuo quia ſemine, ſeminióque
Vis animi pariter creſcit cum corpore toto?
Quòd ſi immortalis foret, & mutare ſoleret
Corpora; permiſtis animantes moribus eſſent:
Effugeret canis Hyrcano de ſemine ſæpe
Cornigeri incurſum cervi; tremerétque per auras
Aëris accipiter fugiens veniente columbâ;
Deſiperent homines; ſaperent fera ſæcla ferarum.
Illud enim falsâ fertur ratione, quod aiunt,
Immortalem animam mutato corpore flecti.
Quod mutatur enim, diſſolvitur: interit ergo.
Trajiciuntur enim partes, atque ordine migrant.
Quare diſſolvi quoque debent poſſe per artus,
Denique ut intereant unà cum corpore cunctæ.
Sin animas hominum dicent in corpora ſemper
Ire humana; tamen quæram, cur è ſapienti
Stulta queat fieri; nec prudens ſit puer ullus:
Nec tam doctus equæ pullus, quàm fortis equi vis:
Si non certa ſuo quia ſemine, ſeminioque
Vis animi pariter creſcit cum corpore toto.
Scilicet in tenero teneraſcere corpore mentem
Non fugient; quod ſi jam ſit, fateare neceſſe'ſt,
Mortalem eſſe animam; quoniam mutata per artus
Tantopere amittit vitam, ſenſúmque priorem.

Quóve modo poterit pariter cum corpore quoque
Confirmata cupitum ætatis tangere florem
Vis animi, niſi erit conſors in origine primâ?
Quídve foras ſibi vult membris exire ſenectis?
An metuit concluſa manere in corpore putri?
Et domus ætatis ſpatio ne feſſa vetuſto
Obruat? at non ſunt immortali ulla pericla.
Denique connubia ad Veneris, partúſque ferarum
Eſſe animas præſtò, deridiculum eſſe videtur;
Et ſpectare immortaleis mortalia membra
Innumero numero; certaréque præproperanter
Inter ſe, quæ prima, potiſſimáque inſinuetur:
Si non fortè ita ſunt animarum fœdera pacta,
Ut, quæ prima volans advenerit, inſinuetur
Prima; neque inter ſe contendant viribus hilum.
Denique in æthere non arbor; non æquore in alto
Nubes eſſe queunt; nec piſces vivere in arvis;
Nec cruor in lignis; nec ſaxis ſuccus ineſſe:
Certum ac diſpoſitum 'ſt, ubi quicquid creſcat, & inſit:
Sic animi natura nequit ſinè corpore oriri
Sola; neque à nervis, & ſanguine longiùs eſſe.
Hoc ſi poſſet enim, multo priùs ipſa animi vis
In capite, aut humeris, aut imis calcibus eſſe
Poſſet; & innaſci quâvis in parte ſoleret:
Tandem in eodem homine, atque in eodem vaſe manet.
Quod quoniam in noſtro quoque conſtat corpore certum;
Diſpoſitúmque videtur, ubi eſſe, & creſcere poſſit
Seorſum anima, atque animus: tanto magìs inficiandum
Totum poſſe extra corpus durare, genſque.
Quare, corpus ubi interiit, periiſſe neceſſe 'ſt
Confiteare animam diſtractam in corpore toto.
Quippe etenim mortale æterno jungere; & unà
Conſentire putare; & fungi mutua poſſe;
Deſipere 'ſt: quid enim diverſius eſſe putandum 'ſt,
Aut magìs inter ſe disjunctum, diſcrepitánſque,
Quàm, mortale quod eſt, immortali, atque perenni

Junctum, in concilio ſævas tolerare procellas?
Præterea, quæcunque manent æterna, neceſſe 'ſt,
Aut quia ſunt ſolido cum corpore, reſpuere ictus,
Nec penetrare pati ſibi quicquam, quod queat arctas
Diſſociare intus parteis; ut materiaï
Corpora ſunt; quorum naturam oſtendimus antè:
Aut ideo durare ætatem poſſe per omnem,
Plagarum quia ſunt expertia; ſicut Inane 'ſt;
Quod manet intactum, neque ab ictu fungitur hilum:
Aut ideo, quia nulla loci ſit copia circùm,
Quò quaſi res poſſint diſcedere, diſſolvíque:
Sicut ſummarum ſumma 'ſt æterna; neque extrà
Quis locus eſt, quò diffugiat; neque corpora ſunt, quæ
Poſſint incidere, & validâ diſſolvere plagâ.
At neque (utì docui) ſolido cum corpore mentis
Natura 'ſt; quoniam admiſtum 'ſt in rebus inane:
Nec tamen eſt ut inane: neque autem corpora deſunt,
Ex infinito quæ poſſint fortè coorta
Proruere hanc mentis violento turbine molem;
Aut aliam quamvis cladem importare pericli:
Nec porrò natura loci, ſpatiúmque profundi
Deficit, exſpergi quò poſſit vis animaï;
Aut aliâ quâvis poſſit vi pulſa perire.
Haud igitur lethi præcluſa 'ſt janua menti.
Quòd ſi fortè ideo magìs immortalis habenda 'ſt,
Quòd lethalibus ab rebus munita tenetur;
Aut quia non veniunt omnino aliena ſalutis;
Aut quia quæ veniunt, aliquâ ratione recedunt
Pulſa priùs, quàm, quid noceant, ſentire queamus:
Scilicet à verâ longè ratione remotum 'ſt.
Præter enim quàm quòd morbis tum corporis ægrit,
Advenit id, quod eam de rebus ſæpe futuris
Macerat; ínque metu malè habet; curíſque fatigat:
Præteritíſque admiſſa annis peccata remordent.
Adde furorem animi proprium; atque oblivia rerum;
Adde, quòd in nigras lethargi mergitur undas.

Nil igitur mors est; ad nos neque pertinet hilum;
Quandoquidem natura animi mortalis habetur:
Et velut anteacto nil tempore sensimus ægri,
Ad confligendum venientibus undique Pœnis;
Omnia cùm belli trepido concussa tumultu
Horrida contremuere sub altis ætheris auris:
In dubióque fuit, sub utrorum regna cadendum
Omnibus humanis esset, terrâque, marique:
Sic, ubi non erimus, cùm corporis, atque animaï
Discidium fuerit, quibus è sumus uniter apti;
Scilicet haud nobis quicquam, qui non erimus tum,
Accidere omnino poterit, sensúmque movere:
Non, si terra mari miscebitur, & mare cœlo.
Et, si jam nostro sentit de corpore, postquam
Dissracta'st animi natura, animaéque potestas;
Nil tamen hoc ad nos, qui cœtu, conjugióque
Corporis, atque animæ consistimus uniter apti.
Nec, si materiam nostram conlegerit ætas
Post obitum; rursúmque redegerit, ut sita nunc est;
Atque iterum nobis fuerint data lumina vitæ;
Pertineat quicquam tamen ad nos id quoque factum?
Interrupta semel cùm sit repetentia nostra.
Et nunc nil ad nos de nobis attinet, antè
Qui fuimus; nec jam de illis nos afficit angor,
Quos de materiâ nostrâ nova proferet ætas.
Nam cùm respicias immensi temporis omne
Præteritum spatium; tum motus materiaï
Multimodi quàm sint: facilè hoc adcredere possis,
Semina sæpe in eodem, ut nunc sunt, ordine posta:
Nec memori tamen id quimus deprendere mente.
Inter enim jecta'st vitaï pausa; vagéque
Deerrârunt passim motus ab sensibus omnes.
Debet enim, miserè quoi fortè ægréque futurum'st,
Ipse quoque esse in eo tum tempore, cùm malè possit
Accidere: At quoniam mors eximit im, prohibétque
Illum, cui possint incommoda conciliari

Hæc eadem, in quibus & nunc nos ſumus, antè fuiſſe;
Scire licet nobis nihil eſſe in morte timendum:
Nec miſerum fieri, qui non eſt, poſſe: neque hilum
Differre, an nullo fuerit jam tempore natus,
Mortalem vitam mors cui immortalis ademit.
Proinde ubi ſe videas hominem miſerarier ipſum,
Poſt mortem fore, ut aut puteſcat corpore poſto;
Aut flammis interfiat; malíſve ferarum:
Scire licet, non ſincerum ſonere; atque ſubeſſe
Cæcum aliquem cordi ſtimulum, quamvis neget ipſe
Credere ſe quemquam ſibi ſenſum in morte futurum.
Non (ut opinor) enim dat, quod promittit; & indè
Nec radicitus è vitâ ſe tollit, & eicit;
Sed facit eſſe ſui quiddam ſupèr inſcius ipſe.
Vivus enim ſibi cùm proponit quiſque futurum,
Corpus utì volucres lacerent in morte, feraéque;
Ipſe ſui miſeret: neque enim ſe vindicat hilum,
Nec removet ſatìs à projecto corpore; & illud
Se fingit; ſenſúque ſuo contaminat adſtans.
Hinc indignatur ſe mortalem eſſe creatum;
Nec videt, in verâ nullum fore morte alium ſe,
Qui poſſit vivus ſibi ſe lugere peremptum,
Stánſque jacentem; nec lacerari, urſve dolore.
Nam ſi in morte malum 'ſt malis, morſúque ferarum
Tractari: non invenio, quì non ſit acerbum
Ignibus impoſitum calidis torreſcere flammis;
Aut in melle ſitum ſuffocari; atque rigere
Frigore, cùm in ſummo gelidi cubat æquore ſaxi:
Urgeríve ſupernè obtritum pondere terræ.
At jam non domus accipiet te læta: neque uxor
Optima, nec dulces occurrent oſcula nati
Præripere; & tacitâ pectus dulcedine tangent:
Non poteris factis tibi fortibus eſſe, tuíſque
Præſidio: miſer! ô miſer! aiunt, omnia ademit
Una dies infeſta tibi tot præmia vitæ.
Illud in his rebus non addunt; nec tibi earum

Jam desiderium insidet rerum insuper una.
Quod bene si videant animo, dictisque sequantur;
Dissolvant animi magno se angore, metuque.
Tu quidem, ut es letho sopitus, sic eris ævi,
Quod supereſt, cunctis privatu' doloribus ægris:
At nos horrifico cinefactum te propè busto
Insatiabiliter deflebimus; æternumque
Nulla dies nobis mœrorem è pectore demet.
Illud ab hôc igitur quærendum 'st; quid sit amari
Tantopere, ad somnum si res redit, atque quietem,
Cur quisquam æterno possit tabescere luctu?
Hoc etiam faciunt, ubi discubuere, tenéntque
Pocula sæpe homines; & inumbrant ora coronis;
Ex animo ut dicant, brevis hic est fructus homullis:
Jam fuerit, neque pòst unquam revocare licebit.
Tanquam in morte mali cumprimis hoc sit eorum,
Quòd sitis exurat miseros, atque arida torreat;
Aut aliæ cujus desiderium insideat rei.
Nec sibi enim quisquam tum se, vitámque requirit,
Cùm pariter mens & corpus sopita quiescunt:
Nam licet æternum per nos sic esse soporem,
Nec desiderium nostri nos adtigit ullum:
Et tamen haudquaquam nostros tunc illa per artus
Longè ab sensiferis primordia motibus errant:
Quin conreptus homo ex somno se conligit ipse.
Multo igitur mortem minus ad nos esse putandum;
Si minus esse potest, quàm quod nihil esse videmus.
Major enim turbæ disjectus materiaï
Consequitur letho; nec quisquam expergitus exstat,
Frigida quem semel est vitaï pausa secuta.
Denique si vocem rerum Natura repentè
Mittat; & hoc aliquoi nostrûm sic increpet ipsa:
Quid tibi tantopere 'st, mortalis, quòd nimis ægris
Luctibus indulges? quid mortem congemis, ac fles?
Nam si grata fuit tibi vita anteacta, priórque;
Et non omnia, pertusum congesta quasi in vas,

Commoda perfluxere, atque ingrata interiere:
Cur non, ut plenus vitæ conviva, recedis?
Æquo animóque capis ſecuram, ſtulte, quietem?
Sin ea, quæ fructus cumque es, periere profuſa;
Vitáque in offenſu'ſt; cur amplius addere quæris,
Rurſum quod pereat malè, & ingratum occidat omne:
Nec potiùs vitæ finem facis, atque laboris?
Nam tibi præterea quod machiner, inveniámque
Quod placeat, nihil eſt: eadem ſunt omnia ſemper.
Si tibi non annis corpus jam marcet, & artus
Confecti languent: eadem tamen omnia reſtant;
Omnia ſi pergas vivendo vincere ſæcla:
Atque etiam potiùs, ſi nunquam ſis moriturus.
Quid reſpondeamus, niſi juſtam intendere litem
Naturam? & veram verbis exponere cauſam?
At qui obitum lamentetur miſer ampliùs æquo;
Non meritò inclamet magìs, & voce increpet acri?
Aufer abhinc lacrymas, barathro, & compeſce querelas.
Grandior hic verò ſi jam, ſeniórque queratur:
Omnia perfructus vitaï præmia, marces?
Sed quia ſemper aves, quod abeſt; præſentia temnis;
Imperfecta tibi elapſa 'ſt, ingratáque vita:
Et nec-opinanti mors ad caput adſtitit antè,
Quàm ſatur, ac plenus poſſis diſcedere rerum.
Nunc aliena tuâ tamen ætate omnia mitte;
Æquo animóque, agedum, jam aliis concede: neceſſe 'ſt.
Jure (ut opinor) agat, jure increpet, incilétque:
Cedit enim rerum novitate extruſa vetuſtas
Semper; & ex aliis aliud reparare neceſſe 'ſt:
Nec quidquam in barathrum, nec tartara decidit atra.
Materies opus eſt, ut creſcant poſtera ſæcla:
Quæ tamen omnia te, vitâ perfuncta, ſequentur.
Nec minùs ergo antè hæc, quàm nunc, cecidere, ca-
Sic alid ex alio nunquam deſiſtet oriri; [dentque.
Vitáque mancupio nulli datur, omnibus uſu.
Reſpice item, quàm nil ad nos anteacta vetuſtas

Temporis æterni fuerit, quàm naſcimur anté.
Hoc igitur ſpeculum nobis natura futuri
Temporis exponit, poſt mortem denique noſtram.
Num quid ibi horribile apparet? num triſte videtur
Quicquam? nónne omni ſomno ſecurius exſtat?
Atque ea nimirum, quæcunque Acherunte profundo
Prodita ſunt eſſe, in vitâ ſunt omnia nobis.
Nec miſer impendens magnum timet aëre ſaxum
Tantalus, ut fama 'ſt, caſsâ formidine torpens:
Sed magis in vitâ Divûm metus urget inanis
Mortaleis; caſúmque timent, quemcunque ferat fors.
Nec Tityon volucres ineunt Acherunte jacentem;
Nec, quod ſub magno ſcrutentur pectore, quidquam
Perpetuam ætatem poterunt reperire profectò,
Quamlibèt immani projectu corporis exſtet,
Qui non ſola novem diſpenſis jugera membris
Obtineat, ſed qui terraï totius orbem:
Non tamen æternum poterit perferre dolorem;
Nec præbere cibum proprio de corpore ſemper:
Sed Tityos nobis hic eſt; in amore jacentem
Quem volucres lacerant; atque exeſt anxius angor;
Aut aliâ quâvis ſcindunt cuppedine curæ.
Siſyphus in vitâ quoque nobis ante oculos eſt;
Qui petere à populo faſceis, ſæváſque ſecureis
Imbibit; & ſemper victus, triſtíſque recedit:
Nam petere imperium, quod inane 'ſt, nec datur unquam;
Atque in eo ſemper durum ſufferre laborem,
Hoc eſt adverſo nixantem trudere monte
Saxum; quod tamen à ſummo jam vertice rurſum
Volvitur, & plani raptim petit æquora campi.
Deinde animi ingratam naturam paſcere ſemper,
Atque explere bonis rebus; ſatiaréque nunquam:
Quod faciunt nobis annorum tempora, circùm
Cùm redeunt; fœtúſque ferunt, variéſque lepores;
Nec tamen explemur vitaï fructibus unquam:
Hoc (ut opinor) id eſt, ævo florente puellas,

Quod memorant, laticem pertuſum congerere in vas;
Quod tamen expleri nullâ ratione poteſtur.
Cerberus, & Furiæ jam verò, & lucis egenus
Tartarus, horriferos eructans faucibus æſtus,
Hæc neque ſunt uſquam; neque poſſunt eſſe profectò.
Sed metus in vitâ pœnarum pro malefactis
Eſt inſignibus inſignis; ſceleríſque luela
Carcer; & horribilis de ſaxo jactu' deorſum;
Verbera; carnifices; robur; pix; lamina; tædæ:
Quæ tamen & ſi abſunt; at mens ſibi conſcia facti,
Præmetuens, adhibet ſtimulos, torrétque flagellis;
Nec videt interea, qui terminus eſſe malorum
Poſſit; nec quæ ſit pœnarum denique finis:
Atque eadem metuit, magìs hæc ne in morte graveſcant:
Hinc Acheruſia fit ſtultorum denique vita.
Hoc etiam tibi túte interdum dicere poſſis:
Lumina ſis oculis etiam bonus Ancu' reliquit;
Qui melior multis, quàm tu, fuit, improbe, rebus.
Indè alii multi reges, rerúmque potentes
Occiderunt, magnis qui gentibus imperitârunt.
Ille quoque ipſe, viam qui quondam per mare magnum
Stravit; itérque dedit legionibus ire per altum;
Ac pedibus ſalſas docuit ſuper ire lacunas;
Et contemſit, aquis inſultans, murmura ponti;
Lumine adempto, animam moribundo corpore fudit.
Scipiades, belli fulmen, Carthaginis horror,
Oſſa dedit terræ; proinde ac famul infimus eſſet.
Adde repertores doctrinarum, atque leporum;
Adde Heliconiadum comites; quorum unus Homerus
Sceptra potitus, eâdem aliis ſopitu' quiete'ſt.
Denique Democritum poſtquam matura vetuſtas
Admonuit memorem motus langueſcere mentis;
Sponte ſuâ letho caput obvius obtulit ipſe.
Ipſe Epicurus obît decurſo lumine vitæ,
Qui genus humanum ingenio ſuperavit; & omneis
Præſtinxit, ſtellas exortus utì ætherius ſol.

Tu

Tu verò dubitabis, & indignabere obire,
Mortua quoi vita eſt propè jam vivo, atque videnti?
Qui ſomno partem majorem conteris ævi?
Et vigilans ſtertis; nec ſomnia cernere ceſſas;
Sollicitámque geris caſsâ formidine mentem?
Nec reperire potes, quid ſit tibi ſæpe mali, cùm
Ebrius urgeris multis miſer undique curis;
Atque animi incerto fluitans errore vagaris?
Si poſſent homines (proinde ac ſentire videntur
Pondus ineſſe animo, quod ſe gravitate fatiget)
Et quibus id fiat cauſis, cognoſcere, & unde
Tanta mali tanquam moles in pectore conſtet:
Haud ita vitam agerent, ut nunc plerumque videmus;
Quid ſibi quiſque velit, neſcire; & quærere ſemper;
Commutare locum, quaſi onus deponere poſſit.
Exit ſæpe foras magnis ex ædibus ille,
Eſſe domi quem pertæſum 'ſt; ſubitóque revertit:
Quippe foris nihilo melius qui ſentiat eſſe.
Currit agens mannos ad villam hic præcipitanter,
Auxilium tectis quaſi ferre ardentibus inſtans:
Oſcitat extemplo, tetigit cùm limina villæ;
Aut abit in ſomnum gravis; atque oblivia quærit;
Aut etiam properans urbem petit, atque reviſit.
Hôc ſe quiſque modo fugit: at, quem ſcilicet, ut ſit,
Effugere haud potis eſt, ingratis hæret, & angit:
Propterea, morbi quia cauſam non tenet ægre:
Quam bene ſi videat, jam rebus quiſque relictis
Naturam primùm ſtudeat cognoſcere rerum:
Temporis æterni quoniam, non unius horæ,
Ambigitur ſtatus; in quo ſit mortalibus omnis
Ætas poſt mortem, quæ reſtat cumque, manenda.
Denique tantopere in dubiis trepidare periclis
Quæ mala nos ſubigit vitaï tanta cupido?
Certa quidem finis vitæ mortalibus adſtat;
Nec devitari lethum pote, quin obeamus.
Præterea, verſamur ibidem, atque inſumus uſque:

Nec nova vivendo procuditur ulla voluptas.
Sed dum abeſt, quod avemus, id exſuperare videtur
Cætera: pòſt aliud, cùm contigit illud, avemus;
Et ſitis æqua tenet vitaï ſemper hianteis:
Poſteráque in dubio 'ſt, fortunam quam vehat ætas;
Quídve ferat nobis caſus; quíve exitus inſtet.
Nec prorſum, vitam ducendo, demimus hilum
Tempore de mortis; nec delibrare valemus,
Quò minùs eſſe diu poſſimus morte peremti.
Proinde licet quotvis vivendo condere ſæcla;
Mors æterna tamen nihilominus illa manebit:
Nec minùs ille diu jam non erit, ex hodierno
Lumine qui finem vitaï fecit; & ille,
Menſibus, atque annis qui multis occidit anté.

T. LVCRETII CARI

DE

RERUM NATURA

LIBER QUARTUS.

AVIA Pieridum peragro loca, nullius antè
Trita solo; juvat integros accedere fonteis;
Atque haurire: juvátque novos decerpere flores,
Insignémque meo capiti petere indè coronam,
Unde priùs nulli velârint tempora Musæ.
Primùm quòd magnis doceo de rebus; & arctis
Relligionum animos nodis exsolvere pergo:
Deinde, quòd obscurâ de re tam lucida pango
Carmina, Musêo contingens cuncta lepore.
Id quoque enim non ab nullâ ratione videtur.
Nam veluti, pueris absinthia terra medentes
Cùm dare conantur, priùs oras pocula circùm

Contingunt mellis dulci, flavóque liquore,
Ut puerorum ætas improvida ludificetur
Labrorum tenus; interea perpotet amarum
Absinthi laticem, deceptáque non capiatur;
Sed potiùs tali tactu recreata valescat.
Sic ego nunc, quoniam hæc ratio plerumque videtur
Tristior esse, quibus non est tractata; retróque
Volgus abhorret ab hâc; volui tibi suaviloquenti
Carmine Pierio rationem exponere nostram;
Et quasi Musêo dulci contingere melle:
Si tibi fortè animum tali ratione tenere
Versibus in nostris possem, dum perspicis omnem
Naturam rerum; ac persentis utilitatem.
Sed quoniam docui, cunctarum exordia rerum
Qualia sint; & quàm variis distantia formis
Sponte suâ volitent, æterno percita motu;
Quóque modo possint res ex his quæque creari:
Atque, animi quoniam docui natura quid esset;
Et quibus è rebus cum corpore compta vigeret;
Quóve modo distracta rediret in ordia prima:
Nunc agere incipiam tibi, quod vehementer ad has res
Attinet, esse ea, quæ rerum simulacra vocamus:
Quæ quasi membranæ summo de corpore rerum
Dereptæ volitant ultro citróque per auras:
Atque eadem nobis vigilantibus obvia menteis
Terrificant; atque in somnis, cùm sæpe figuras
Contuimur miras simulacráque luce carentum;
Quæ nos horrificè languenteis sæpe sopore
Excierunt: ne fortè animas Acherunte reamur
Effugere; aut umbras inter vivos volitare:
Néve aliquid nostri post mortem posse relinqui,
Cùm corpus simul, atque animi natura perempta,
In sua discessum dederunt primordia quæque.
Dico igitur, rerum effigias, tenuesque figuras
Mittier ab rebus, summo de corpore earum;
Quæ quasi membrana, vel cortex nominitanda 'st;

Quòd ſpeciem, ac formam ſimilem gerit ejus imago,
Quojuſcunque cluet de corpore fuſa vagari.
Id licet hinc quamvìs hebeti cognoſcere corde.
Principio, quoniam mittunt in rebus apertis
Corpora res multæ; partim diffuſa ſolutè;
Robora ſeu fumum mittunt; ignéſque vaporem;
Et partim contexta magìs, condenſáque; ut olim
Cùm veteres ponunt tunicas æſtate cicadæ;
Et vituli cùm membranas de corpore ſummo
Naſcentes mittunt; & item cùm lubrica ſerpens
Exuit in ſpinis veſtem: nam ſæpe videmus
Illorum ſpoliis vepreis volitantibus auctas.
Hæc quoniam fiunt; tenuis quoque debet imago
Ab rebus mitti, ſummo de corpore earum.
Nam, cur illa cadant magìs, ab rebúſque recedant,
Quàm quæ tenuia ſunt, hiſcendi'ſt nulla poteſtas.
Præſertim cùm ſint in ſummis corpora rebus
Multa minuta; jaci quæ poſſint ordine eodem,
Quo fuerint, veterem & formæ ſervare figuram:
Et multo citiùs, quanto minùs endopediri
Pauca queunt; & ſunt in primâ fronte locata.
Nam certè jaci, atque emergere multa videmus
Non ſolùm ex alto, penitúſque, ut diximus antè;
Verùm de ſummis ipſum quoque ſæpe colorem:
Et vulgò faciunt id lutea, ruſſáque vela,
Et ferrugina, cùm magnis intenta Theatris,
Per malos volgata, trabeíſque trementia flutant.
Namque ibi conſeſſum caveaï ſubter, & omnem
Scenaï ſpeciem, Patrum, Matrúmque, Deorúmque,
Inficiunt; cogúntque ſuo fluitare colore:
Et quanto circùm magè ſunt incluſa Theatri
Mœnia, tam magìs hæc intus perfuſa lepore
Omnia conrident, conreptâ luce diei.
Ergo lintea de ſummo cùm corpore fucum
Mittunt; effigias quoque debent mittere tenueis
Res quæque: ex ſummo quoniam jaculantur utraéque.

Sunt igitur jam formarum vestigia certa,
Quæ vulgò volitant, subtili prædita filo,
Nec singillatim possunt secreta videri.

Præterea, omnis odos, fumus, vapor, atque aliæ res
Confimiles, ideo diffusæ è rebus abundant;
Ex alto quia dum veniunt intrinsecus ortæ,
Scinduntur per iter flexum; nec recta viarum
Ostia sunt, quà contendunt exire coortæ.
At contrà, tenuis summi membrana coloris
Cùm jacitur, nihil est, quod eam discerpere possit;
In promptu quoniam 'st in primâ fronte locata.

Postremò, in speculis, in aquâ, splendoréque in omni
Quæcunque apparent nobis simulacra, necesse 'st,
Quandoquidem simili specie sunt prædita rerum,
Esse in imaginibus missis consistere eorum.
Nam, cur illa cadant magis, ab rebúsque recedant
Corpora, res multæ quæ mittunt corpore aperto,
Quàm quæ tenuia sunt, hiscendi 'st nulla potestas.

Sunt igitur tenues formarum, consimilesque
Effigiæ, singillatim quas cernere nemo
Cùm possit; tamen assiduo, crebróque repulsu
Rejectæ, reddunt speculorum ex æquore visum:
Nec ratione aliâ servari posse videntur
Tantopere, ut similes reddantur quoique figuræ.

Nunc age, quàm tenui naturâ constet imago,
Percipe: & inprimis quoniam primordia tantùm
Sunt infra nostros sensus; tantóque minora,
Quàm quæ primùm oculi cœptant non posse tueri.
Nunc tamen id quoque utì confirmem, exordia rerum
Cunctarum quàm sint subtilia, percipe paucis.

Primùm animalia sunt jam partim tantula, eorum
Tertia pars nullâ ut possit ratione videri.
Horum intestinum quodvis, quale esse putandum 'st?
Quid? cordis globus, aut oculi? quid? membra? quid? artus?
Quantula sunt? quid? præterea primordia quæque,
Unde anima, atque animi constet natura, necessum 'st,

Nónne vides, quàm ſint ſubtilia, quámque minuta?
Præterea, quæcunque ſuo de corpore odorem
Exſpirant acrem, panaces, abſinthia tetra,
Abrotoníque graves, & triſtia centaurea:
Horum unumquodvis leviter ſi fortè ciebis,
Quamprimum noſcas rerum ſimulacra vagare
Multa, modis multis, nullâ vi, caſſáque ſenſu.
Quorum quantula pars ſit imago, dicere nemo 'ſt,
Qui poſſit, neque eam rationem reddere dictis.
Sed ne fortè putes ea demum ſole vagare,
Quæcunque ab rebus rerum ſimulacra recedunt:
Sunt etiam, quæ ſponte ſuâ gignuntur, & ipſa
Conſtituuntur in hôc cœlo, qui dicitur aër;
Quæ multis formata modis ſublimè feruntur;
Nec ſpeciem mutare ſuam liquentia ceſſant;
Et quoiuſquemodi formarum vertere in ora.
Ut nubeis facilè interdum concreſcere in ako
Cernimus, & mundi ſpeciem violare ſerenam,
Aëra mulcenteis motu: nam ſæpe gigantum
Ora volare videntur, & umbram ducere latè:
Interdum magni montes, avolſáque ſaxa
Montibus anteire, & ſolem ſuccedere præter:
Indè alios trahere, atque inducere bellua nimbos.
Nunc ea quàm facili, & celeri ratione genantur;
Perpetuóque fluant ab rebus, lapſáque cedant.
Semper enim ſummum quidquid de rebus abundat,
Quod jaculentur; & hoc alias cùm pervenit in res,
Tranſit; ut in primis veſtem: ſed in aſpera ſaxa,
Aut in materiem ut ligni pervenit; ibi jam
Scinditur, ut nullum ſimulacrum reddere poſſit.
At cùm, ſplendida quæ conſtant, oppoſita fuerunt,
Denſáque, ut in primis ſpeculum 'ſt: nihil accidit horum.
Nam neque, utì veſtem, poſſit tranſire; neque antè
Scindi, quàm meminit lævor præſtare ſalutem.
Quapropter fit, ut hinc nobis ſimulacra genantur.
Et quamvis ſubitò, quovis in tempore, quamque

Rem contra ſpeculum ponas, apparet imago:
Perpetuò fluere ut noſcas è corpore ſummo
Texturas rerum tenueis, tenueſſque figuras.
Ergo multa brevi ſpatio ſimulacra genuntur,
Ut meritò celer his rebus dicatur origo.
Et quaſi multa brevi ſpatio ſummittere debet
Lumina ſol; ut perpetuò ſint omnia plena:
Sic à rebus item ſimili ratione, neceſſe 'ſt,
Temporis in puncto rerum ſimulacra ferantur
Multa, modis multis, in cunctas undique parteis:
Quandoquidem ſpeculum queiſcunque obvertimus oris,
Res ibi reſpondent ſimili formâ, atque colore.
Prætera, modò quom fuerit liquidiſſima cœli
Tempeſtas, perquam ſubitò ſit turbida fœdè
Undique; utì tenebras omneis Acherunta rearis
Liquiſſe, & magnas cœli complêſſe cavernas;
Uſque adeò, tetrâ nimborum nocte coortâ,
Impendent atræ formidinis ora ſuperné.
Quorum quantula pars ſit imago, dicere nemo 'ſt,
Qui poſſit, neque eam rationem reddere dictis.
Nunc age, quàm celeri motu ſimulacra ferantur;
Et quæ mobilitas ollis tranantibus auras
Reddita ſit; longo ut ſpatio brevis hora teratur,
In quemcunque locum diverſo numine tendunt;
Suavidicis potiùs, quàm multis verſibus edam:
Parvus ut eſt cycni melior canor, ille gruum quàm
Clamor, in ætheriis diſperſus nubibus Auſtri.
Principio perſæpe leveis res, atque minutis
Corporibus factas, celereis licet eſſe videre.
In quo jam genere 'ſt ſolis lux; & vapor ejus;
Propterea quia ſunt è primis facta minutis:
Quæ quaſi truduntur; pérque aëris intervallum
Non dubitant tranſire, ſequenti concita plagâ.
Suppeditatur enim confeſtim lumine lumen;
Et quaſi protelo ſtimulatur fulgure fulgur.
Quapropter ſimulacra pari ratione neceſſe 'ſt

Immemorabile per ſpatium tranſcurrere poſſe
Temporis in puncto: primùm quòd parvola cauſa
Eſt, procul à tergo quæ provehat, atque propellat:
Deinde, quòd uſque adeò texturâ prædita rarâ
Mittuntur, facilè ut quaſvis penetrare queant res;
Et quaſi permanare per aëris intervallum.
Præterea, ſi, quæ penitus corpuſcula rerum
Ex alto in terras mittuntur, ſolis utì lux,
Ac vapor, hæc puncto cernuntur lapſa diei
Per totum cœli ſpatium diffundere ſeſe;
Perque volare mare, ac terras; cœlúmque rigare
Quod ſuperà 'ſt; ubi tam volucri hæc levitate feruntur:
Quid? quæ ſunt igitur jam primâ in fronte parata,
Cùm jaciuntur; & emiſſum res nulla moratur;
Nonne vides citiùs debere, & longiùs ire:
Multipléxque loci ſpatium tranſcurrere eodem
Tempore, quo ſolis pervolgant lumina cœlum?
Hoc etiam in primis ſpecimen verum eſſe videtur,
Quàm celeri motu rerum ſimulacra ferantur;
Quòd ſimul ac primum ſub divo ſplendor aquaï
Ponitur; extemplo, cœlo ſtellante, ſerena
Sidera reſpondunt in aquâ radiantia mundi.
Jámne vides igitur, quàm puncto tempore imago
Ætheris ex oris ad terrarum accidat oras?
Quare etiam atque etiam mitti hæc fateare neceſſe 'ſt
Corpora, quæ feriant oculos viſúmque laceſſant
Perpetuóque fluunt certis ab rebus odores:
Frigus ut à fluviis; calor à ſole; æſtus ab undis
Æquoris, exeſor mœrorum litora circúm.
Nec variæ ceſſant voces volitare per auras:
Denique in os ſalſi venit humor ſæpe ſaporis,
Cùm mare verſamur propter: dilutáque contrà
Cùm tuimur miſceri abſinthia, tangit amaror.
Uſque adeò omnibus ab rebus res quæque fluenter
Fertur; & in cunctas dimittitur undique partes;
Nec mora, nec requies inter datur ulla fluendi:

Perpetuò quoniam ſentimus; & omnia ſemper
Cernere, odorari licet, & ſentire ſonorem.
Præterea, quoniam manibus tractata figura
In tenebris quædam cognoſcitur eſſe eadem, quæ
Cernitur in luce, & claro candore; neceſſe'ſt
Conſimili causâ tactum, viſúmque moveri.
Nunc igitur, ſi quadratum tentamus; & id nos
Commovet in tenebris: in luci quæ poterit res
Accidere ad ſpeciem, quadrata niſi ejus imago?
Eſſe in imaginibus quapropter cauſa videtur
Cernendi; neque poſſe ſinè his res ulla videri.
Nunc ea, quæ dico, rerum ſimulacra, feruntur
Undique; & in cunctas jaciuntur dicta parteis:
Verùm, nos oculis quia ſolis cernere quimus,
Propterea fit, utì, ſpeciem quò vertimus, omnes
Res ibi eam contrà feriant formâ, atque colore.
Et quantum quæque à nobis res abſit, imago
Efficit, ut videamus, & internoſcere curat.
Nam cùm mittitur, extemplo protrudit. agítque
Aëra, qui inter ſe cumque'ſt, oculóſque locatus:
Iſque ita per noſtras acies perlabitur omnis;
Et quaſi perterget pupillas, atque ita tranſit.
Propterea fit, utì videamus, quàm procul abſit
Res quæque; & quanto plus aëris antè agitatur,
Et noſtros oculos perterget longior aura;
Tam procul eſſe magìs res quæque remota videtur.
Scilicet hæc ſummè celeri ratione geruntur,
Quale ſit, ut videamus; & unà quàm procul abſit.
Illud in his rebus minimè mirabile habendum'ſt,
Cur ea, quæ feriant oculos ſimulacra, videri
Singula cùm nequeant, res ipſæ perſpiciantur.
Ventus enim quoque paulatim cùm verberat; & cùm
Acre ferit frigus; non privam quamque ſolemus
Particulam venti ſentire, & frigoris ejus;
Sed magìs unverſum: fieríque perinde videmus
Corpore tum plagas in noſtro; tanquam aliquæ res

Verberet; atque ſui det ſenſum corporis extrá.
Præterea, lapidem digito cùm tundimus; ipſum
Tangimus extremum ſaxi, ſummúmque colorem:
Nec ſentimus eum tactu, verùm magìs ipſam
Duritiem penitus ſaxi ſentimus in alto.
Nunc age, cur ultra ſpeculum videatur imago,
Percipe, nam certè penitus remota videtur.
Quod genus illa, foris quæ verè tranſpiciuntur,
Janua cùm per ſe tranſpectum præbet apertum:
Multa facítque foris ex ædibus ut videantur.
Is quoque enim duplici geminóque fit aëre viſus.
Primus enim 'ſt, citra poſteis qui cernitur aër:
Inde fores ipſæ dextrâ, lævâque ſequuntur:
Poſt extraria lux oculos perterget; & aër
Alter; & illa, foris quæ verè tranſpiciuntur.
Sic ubi ſe primùm ſpeculi projecit imago,
Dum venit ad noſtras acies, protrudit, agítque
Aëra, qui inter ſe cumque 'ſt oculoſque locatus:
Et facit, ut priùs hunc omnem ſentire queamus,
Quàm ſpeculum: ſed ubi ſpeculum quoq; ſentimus ipſum,
Continuò à nobis in id hæc, quæ fertur, imago
Pervenit; & noſtros oculos rejecta reviſit;
Atque alium præ ſe propellens aëra volvit;
Et facit, ut priùs hunc, quàm ſe, videamus: eóque
Diſtare à ſpeculo tantùm remota videtur.
" Quare etiam atque etiam minimè mirarier eſt par
" Illis, quæ reddunt ſpeculorum ex æquore viſum,
" Aëribus binis; quoniam res conſit utroque.
Nunc ea, quæ nobis membrorum dextera pars eſt,
In ſpeculis fit, ut in lævâ videatur; eò quòd
Planitiem ad ſpeculi veniens cùm offendit imago,
Non convertitur incolumis; ſed recta retrorſum
Sic eliditur, ut ſiquis priùs, arida quàm ſit
Cretea perſona, adlidat pilaéve, trabíve;
Atque ea continuò rectam ſi fronte figuram
Servet, & eliſam retro ſeſe exprimat ipſa:

Fiet ut, antè oculus fuerit qui dexter, hic idem
Nunc ſit lævus; & è lævo ſit mutuà dexter.
Fit quoque, de ſpeculo in ſpeculum ut tradatur imago:
Quinque etiam, ſéxve ut fieri ſimulacra ſuêrint.
Nam quæcunque retro parte interiore latebunt,
Indè tamen, quamvìs tortè, penitúſque remota,
Omnia per flexos aditus educta licebit
Pluribus hæc ſpeculis videantur in ædibus eſſe.
Uſque adeò è ſpeculo in ſpeculum tralucet imago:
Et cùm læva data 'ſt, fit rurſum, ut dextera fiat:
Indè retrorſum reddit ſe, & convertit eódem.
Quinetiam, quæcunque latuſcula ſunt ſpeculorum
Adſimili lateris flexurâ prædita noſtri:
Dextera ea propter nobis ſimulacra remittunt;
Aut quia de ſpeculo in ſpeculum transfertur imago;
Indè ad nos eliſa bis advolat: aut etiam quòd
Circùm agitur, cùm venit imago; propterea quòd
Flexa figura docet ſpeculi convertier ad nos.
Endogredi porrò pariter ſimulacra, pedémque
Ponere nobiſcum credas, geſtúmque imitari;
Propterea, quia de ſpeculi quâ parte recedas,
Continuò nequeunt illino ſimulacra reverti:
Omnia quandoquidem cogit natura referri,
Ac reſilire, ab rebus ad æquos reddita flexus.
Splendida porrò oculi fugitant, vitantque tueri:
Sol etiam cæcat, contrà ſi tendere pergas:
Propterea, quia vis magna 'ſt ipſius; & altè
Aëra per purum graviter ſimulacra feruntur;
Et feriunt oculos, turbantia compoſituras.
Præterea, ſplendor, quicunque 'ſt acer, adurit
Sæpe oculos; ideo quòd ſemina poſſidet ignis
Multa, dolorem oculis quæ gignunt inſinuando.
Lurida præterea fiunt quæcunque tuentur
Arquati: quia luroris de corpore eorum
Semina multa fluunt ſimulacris obvia rerum;
Multáque ſunt oculis in eorum denique miſta,

Quæ contage ſuâ palloribus omnia pingunt.
E tenebris autem, quæ ſunt in luce, tuemur:
Propterea, quia cùm propior caliginis aër
Ater init oculos prior, & poſſedit apertos:
Inſequitur candens confeſtim lucidus aër,
Qui quaſi purgat eos, ac nigras diſcutit umbras
Aëris illius: nam multis partibus hic eſt
Mobilior; multíſque minutior; & magè pollens,
Qui ſimul atque vias oculorum luce replevit;
Atque patefecit, quas antè obſederat ater:
Continuò rerum ſimulacra adaperta ſequuntur,
Quæ ſita ſunt in luce; laceſſúntque, ut videamus.
Quod contrà facere in tenebris à luce nequimus:
Propterea, quia poſterior caliginis aër
Craſſior inſequitur, qui cuncta foramina complet;
Obſidítque vias oculorum, ne ſimulacra
Poſſint ullarum rerum conjecta moveri.
Quadratáſque procul turreis cùm cernimus urbis,
Propterea fit, utì videantur ſæpe rotundæ,
Angulus obtuſus quia longè cernitur omnis;
Sive etiam potiùs non cernitur; ac perit ejus
Plaga; nec ad noſtras acies perlabitur ictus:
Aëra per multum quia dum ſimulacra feruntur,
Cogit hebeſcere eum crebris offenſibus aër.
Hinc, ubi ſuffugit ſenſum ſimul angulus omnis,
Fit, quaſi tornata ut ſaxorum ſtructa tuantur:
Non tamen ut coràm quæ ſunt, veréque rotunda,
Sed quaſi adumbratim paulùm ſimulata videntur.
Umbra videtur item nobis in ſole moveri,
Et veſtigia noſtra ſequi, geſtúmque imitari;
(Aëra ſi credas privatum lumine poſſe
Endogredi, motus hominum, geſtúſque ſequentem.
Nam nihil eſſe poteſt aliud niſi lumine caſſus
Aër, id, quod nos umbram perhibere ſüemus.)
Nimirum, quia terra locis ex ordine certis
Lumine privatur ſolis, quacunque meantes

Officimus: repletur item, quod liquimus ejus.
Propterea fit, utì videatur, quæ fuit umbra
Corporis, è regione eadem nos uſque ſecuta.
Semper enim nova ſe radiorum lumina fundunt;
Primáque diſpereunt, quaſi in ignem lana trahatur.
Propterea facilè & ſpoliatur lumine terra:
Et repletur item, nigráſque ſibi abluit umbras.
Nec tamen hìc oculos falli concedimus hilum.
Nam, quocunque loco ſit lux, atque umbra, tueri
Illorum eſt: eadem verò ſint lumina, nécne;
Umbráque, quæ fuit hìc, eadem num tranſeat illuc;
An potiùs fiat, paulò quod diximus antè;
Hoc animi demum ratio diſcernere debet:
Nec poſſunt oculi naturam noſcere rerum.
Proinde animi vitium hoc oculis adfingere noli.
Quâ vehimur navi, fertur, cùm ſtare videtur:
Quæ manet in ſtatione, ea præter creditur ire:
Et fugere ad puppim colles, campíque videntur,
Quos agimus præter navim, velíſque volamus.
Sidera ceſſare ætheriis adfixa cavernis
Cuncta videntur; at adſiduo in ſunt omnia motu:
Quandoquidem longos obitus exorta reviſunt,
Cùm permenſa ſuo ſunt cœlum corpore claro:
Sólque pari ratione manere, & Luna videtur
In ſtatione; ea quæ ferri res indicat ipſa.
Exſtantéſque procul medio de gurgite montes,
Claſſibus inter quos liber patet exitus, "ìdem
"Apparent; & longè divolſi licèt," ingens
Inſula conjunctis tamen ex his una videtur.
Atria verſari, & circumcurſare columnæ
Uſque adeò fit utì pueris videantur, ubi ipſi
Deſierunt verti; vix ut jam credere poſſint,
Non ſupra ſeſe ruere omnia tecta minari.
Jámque rubrum tremulis jubar ignibus erigere altè
Cùm cœptat natura; ſupráque extollere monteis:
Quos tibi tum ſupra ſol monteis eſſe videtur,

Comminus ipſe ſuo contingens fervidus igni;
Vix abſunt nobis miſſus bis mille ſagittæ:
Vix etiam curſus quingentos ſæpe veruti:
Inter eos, ſolémque jacent immania ponti
Æquora, ſubſtrata ætheriis ingentibus oris:
Interjectáque ſunt terrarum millia multa,
Quæ variæ retinent gentes, & fæcla ferarum.
At conlectus aquæ, digitum non altior unum,
Qui lapides inter ſiſtit per ſtrata viarum,
Deſpectum præbet ſub terras impete tanto,
A terris quantùm cœli patet altus hiatus:
Nubila deſpicere, & cœlum ut videare videre, "&
"Corpora mirando ſub terras abdita cœlo.
Denique, ubi in medio nobis equus acer obhæſit
Flumine, & in rapidas amnis reſpeximus undas:
Stantis equi corpus tranſverſum ferre videtur
Vis, & in adverſum flumen contrudere raptim:
Et, quocunque oculos trajecimus, omnia ferri,
Et fluere adſimili nobis ratione videntur.
Porticus æquali quamvis eſt denique ductu,
Stanſque in perpetuum paribus ſuffulta columnis;
Longa tamen parte ab ſummâ cùm tota videtur,
Paulatim trahit anguſti faſtigia coni;
Tecta ſolo jungens, atque omnia dextera lævis:
Donicum in obſcurum coni conduxit acumen.
In pelago nautis ex undis ortus, in undis
Sol fit uti videatur obire, & condere lumen:
Quippe ubi nil aliud niſi aquam, cœlúmque tuentur;
Ne leviter credas labefactari undique ſenſus.
At maris ignaris, in portu clauda videntur
Navigia, apluſtris fractis, obnitier undis.
Nam quæcunque ſupra rorem ſalis edita pars eſt
Remorum, recta 'ſt; & recta ſupernè guberna:
Quæ demerſa liquore obeunt, refracta videntur
Omnia converti; ſurſúmque ſupina reverti;
Et reflexa propè in ſummo fluitare liquore.

Raráque per cœlum cùm venti nubila portant
Tempore nocturno; tum ſplendida ſigna videntur
Labier adversùm nubeis; atque ire ſupernè
Longè aliam in partem, quàm quò ratione feruntur.
At ſi fortè oculo manus uni ſubdita, ſubtèr
Preſſit eum; quodam ſenſu fit, utì videantur
Omnia, quæ tuimur, fieri tum bina tuendo;
Bina lucernarum florentia lumina flammis;
Bináque per totas ædeis geminare ſupellex;
Et duplices hominum facies, & corpora bina.
Denique cùm ſuavi devinxit membra ſopore
Somnus; & in ſummâ corpus jacet omne quiete:
Tum vigilare tamen nobis; & membra movere
Noſtra videmur; & in noctis caligine cæcâ
Cernere cenſemus ſolem, lumenque diurnum;
Concluſoque loco cœlum, mare, flumina, monteis
Mutare; & campos pedibus tranſire videmur;
Et ſonitus audire, ſevera ſilentia noctis
Undique cùm conſtent; & reddere dicta tacentes.
Cætera de genere hôc mirando multa videmus;
Quæ violare fidem quaſi ſenſibus omnia quærunt:
Nequicquam: quoniam pars horum maxima fallit
Propter opinatus animi, quos addimus ipſi;
Pro viſis ut ſint, quæ non ſunt ſenſibu' viſa.
" Nam nihil egregius, quàm res ſecernere apertas
" A dubiis, animus quas ab ſe protinus addit.
Denique, nil ſciri ſiquis putat, id quoque neſcit,
An ſciri poſſit; quom ſe nil ſcire fatetur.
" Hunc igitur contra mittam contendere cauſam,
" Qui capite ipſe ſuo inſtituit veſtigia retro.
Et tamen hoc quoque utì concedam ſcire; at id ipſum
Quæram, quom in rebus veri nil viderit antè;
Unde ſciat, quid ſit ſcire, & neſcire viciſſim;
Notitiam veri quæ res, falſique creârit;
Et dubium certo quæ res differre probârit.
Invenies primis ab ſenſibus eſſe creatam

Notitiam veri; neque ſenſus poſſe refelli:
Nam majore fide debet reperirier illud,
Sponte ſuâ veris quod poſſit vincere falſa.
Quid majore fide porrò, quàm ſenſus haberi
Debet? an ab ſenſu falſo ratio orta valebit
Dicere eos contra, quæ tota ab ſenſibus orta 'ſt?
Qui niſi ſint veri, ratio quoque falſa ſit omnis.
An poterunt oculos aureis reprehendere? an aureis
Tactus? an hunc porrò tactum ſapor arguet oris?
An confutabunt nares, oculíve revincent?
Non, ut opinor, ita 'ſt: nam ſeorſum quoique poteſtas
Diviſa 'ſt; ſua vis quoique 'ſt: ideóque neceſſe 'ſt,
Quod molle aut durum eſt, gelidum fervénſve; ſeorſum
Id molle aut durum, gelidum fervénſve videri:
Et ſeorſum varios rerum ſentire colores;
Et quæcunque coloribu' ſunt conjuncta, neceſſe 'ſt.
Seorſus item ſapor oris habet vim; ſeorſus odores
Naſcuntur; ſeorſum ſonitus: ideóque neceſſe 'ſt,
Non poſſint alios alii convincere ſenſus.
Nec porrò poterunt ipſi reprendere ſeſe;
Æqua fides quoniam debebit ſemper haberi.
Proinde, quod in quoqu 'ſt his viſum tempore, verum 'ſt.
Et, ſi non poterit ratio diſſolvere cauſam,
Cur ea, quæ fuerint juxtim quadrata, procul ſint
Viſa rotunda: tamen præſtat, rationis egentem
Reddere mendosè cauſas utriuſque figuræ,
Quàm manibus manifeſta ſuis emittere quæquam;
Et violare fidem primam, & convellere tota
Fundamenta, quibus nixatur vita, ſalúſque.
Non modò enim ratio rúat omnis; vita quoque ipſa
Concidat extemplo, niſi credere ſenſibus auſis;
Præcipiteſque locos vitare, & cætera, quæ ſint
In genere hôc fugienda; ſequi, contraria quæ ſint.
Illa tibi eſt igitur verborum copia caſſa
" Omnis, quæ contra ſenſus inſtructa, parata 'ſt.
Denique ut in fabricâ, ſi prava 'ſt regula prima;

Normáque ſi fallax rectis regionibus exit;
Et libella aliquâ ſi ex parti claudicat hilum;
Omnia mendosè fieri, atque obſtipa neceſſum 'ſt,
Prava, cubantia, prona, ſupina, atque abſona tecta;
Jam ruere ut quædam videantur velle; ruántque,
Prodita judiciis fallacibus omnia primis.
Sic igitur ratio tibi rerum prava, neceſſe 'ſt,
Falſáque ſit, falſis quæcumque ab ſenſibus orta 'ſt,
Nunc alii ſenſus, quo pacto quiſque ſuam rem
Sentiat, haudquaquam ratio ſcrupoſa relicta 'ſt.
Principio, auditur ſonus, & vox omnis; in aureis
Inſinuata ſuo pepulere ubi corpore ſenſum.
Corpoream quoque enim vocem conſtare fatendum 'ſt,
Et ſonitum; quoniam poſſunt impellere ſenſus.
Præterradit enim vox fauceis ſæpe; facítque
Aſperiora foras gradiens arteria clamor.
Quippe, per anguſtum turbâ majore coortâ
Ire foras ubi cœperunt primordia vocum:
Scilicet expletis quoque janua raditur oris
" Rauca viis; & iter lædit, quà vox it in auras.
Haud igitur dubium eſt, quin voces, verbáque conſtent
Corporeis è principiis; ut lædere poſſint.
Nec te fallit item, quid corporis auferat, & quid
Detrahat ex hominum nervis, ac viribus ipſis
Perpetuus ſermo, nigraï noctis ad umbram,
Auroræ perductus ab exoriente nitore;
Præſertim ſi cum ſummo 'ſt clamore profuſus.
Ergo corpoream vocem conſtare neceſſe 'ſt;
Multa loquens quoniam amittit de corpore partem.
Aſperitas autem vocis fit ab aſperitate
Principiorum; & item lævor lævore creatur,
Nec ſimili penetrant aureis primordia formâ,
Quom tuba depreſſo graviter ſub murmure mugit;
" Aut reboant raucum retrocita cornua bombum;
Vallibus & cycni gelidis orti ex Heliconis
Cùm liquidam tollunt lugubri voce querelam.

Haſce igitur penitus voces cùm corpore noſtro
Exprimimus, rectóque foras emittimus ore,
Mobilis articulat verborum dædala lingua;
Formaturáque labrorum pro parte figurat.
Atque ubi non longum ſpatium 'ſt, unde illa profecta
Perveniat vox quæque; neceſſe 'ſt verba quoque ipſa
Planè exaudiri; diſcernſque articulatim:
Servat enim formaturam, ſervátque figuram.
At ſi interpoſitum ſpatium ſit longius æquo:
Aëra per multum confundi verba neceſſe 'ſt;
Et conturbari vocem, dum tranſvolat auras.
Ergo fit, ſonitum ut poſſis audire, neque hilum
Internoſcere, verborum ſententia quæ ſit:
Uſque adeò confuſa venit vox, ínque pedita.
Præterea, edictum ſæpe unum perciet aureis
Omnibus in populo, emiſſum præconis ab ore:
In multas igitur voces vox una repentè
Diffugit; in privas quoniam ſe dividit aureis,
Obſignans formam verbis, clarúmque ſonorem.
At, quæ pars vocum non aureis accidit ipſas,
Præterlata perit, fruſtra diffuſa per auras;
Pars ſolidis adliſa locis, rejecta ſonorem
Reddit; & interdum fruſtratur imagine verbi.
Quæ bene cùm videas, rationem reddere poſſis
Túte tibi, atque aliis, quo pacto per loca ſola
Saxa pareis formas verborum ex ordine reddant,
Palanteis comites cùm monteis inter opacos
Quærimus, & magnâ diſperſos voce ciemus.
Sex etiam, aut ſeptem loca vidi reddere voces,
Unam cùm jaceres: ita colles collibus ipſis
Verba repulſantes iterabant dicta referre.
Hæc loca capripedes Satyros, Nymphaſque tenere
Finitimi fingunt; & Faunos eſſe loquuntur;
Quorum noctivago ſtrepitu, ludóque jocanti
Adfirmant volgò taciturna ſilentia rumpi;
Chordarúmque ſonos fieri; dulceſſque querelas,

Tibia quas fundit digitis pulſata canentum:
Et genus agricolûm latè ſentiſcere, cùm Pan
Pinea ſemiferi capitis velamina quaſſans,
Unco ſæpe labro calamos percurrit hianteis;
Fiſtula ſylveſtrem ne ceſſet fundere muſam.
Cætera de genere hôc monſtra, ac portenta loquuntur;
Ne loca deſerta ab Divis quoque fortè putentur
Sola tenere: ideo jactant miracula dictis,
Aut aliquâ ratione aliâ ducuntur; ut omne
Humanum genus eſt avidum nimis auricularum.
Quod ſupereſt, non eſt mirandum, quâ ratione
Quæ loca per nequeunt oculi res cernere apertas,
Hæc loca per voces veniant, aureſſque laceſſant:
" Cùm loquimur clauſis foribus, quod ſæpe videmus.
Nimirum, quia vox per flexa foramina rerum
Incolumis tranſire poteſt; ſimulacra renutant:
Perſcinduntur enim, niſi recta foramina tranant;
Qualia ſunt vitri, ſpecies quæ tranſvolat omnis.
Præterea, parteis in cunctas dividitur vox:
Ex aliis aliæ quoniam gignuntur; ubi una
Diſſiluit ſemel in multas exorta: quaſi ignis
Sæpe ſolet ſcintilla ſuos ſe ſpargere in igneis.
Ergo replentur loca vocibus, abdita retro
Omnia quæ circùm fuerint, ſonitúque cientur.
At ſimulacra viis directis omnia tendunt,
Ut ſunt miſſa ſemel: quapropter cernere nemo
Se ſupra potis eſt: at voces accipere extrà.
Et tamen ipſa quoque hæc, dum tranſit clauſa viarum,
Vox obtunditur; atque aureis confuſa penetrat:
Et ſonitum potiùs, quam verba, audire videmur.
Hæc, queis ſentimus ſuccum, lingua atque palatum
Pluſculum habent in ſe rationis, plúſque operaï.
Principio, ſuccum ſentimus in ore, cibum cùm
Mandendo exprimimus: ceu plenam ſpongiam aquaï,
Si quis fortè manu premere, exſiccaréque cœpit.
Indè, quòd exprimimus, per caulas omne palati

Diditur; & raræ per plexa foramina linguæ.
Hæc ubi lævia sunt manantis corpora succi,
Suaviter attingunt, & suaviter omnia tractant
Humida linguaï circùm sudantia templa:
At contrà pungunt sensum, lacerántque coorta,
Quanto quæque magìs sunt asperitate repleta.
Deinde voluptas est è succo in fine palati:
Cùm verò deorsum per fauceis præcipitavit;
Nulla voluptas est, dum diditur omnis in artus:
Nec refert quicquam, quo victu corpus alatur;
Dummodo, quod capias, concoctum didere possis
Artubus; & stomachi humectum servare tenorem.
Nunc aliis alius cur sit cibus, ut videamus,
Expediam; quaréve, aliis quod triste, & amarum 'st,
Hoc tamen esse aliis possit prædulce videri;
Tantáque in his rebus distantia, differitásque 'st,
Ut quod alis cibus est, aliis fuat acre venenum.
Est utique; ut serpens hominis contacta salivis
Disperit; ac sese mandendo conficit ipsa.
Prætérea, nobis veratrum est acre venenum;
At capris adipes, & coturnicibus auget.
Ut, quibus id fiat rebus, cognoscere possis;
Principio meminisse decet, quæ diximus antè,
Semina multimodis in rebus mista teneri.
Porrò omnes, quæcunque cibum capiunt animantes,
Ut sunt dissimiles extrinsecus; & generatim
Extima membrorum circumcæsura coercet;
Proinde & seminibus distant, variántque figurâ.
Semina cùm porrò distent; differre necesse 'st
Intervalla, viásque, foramina quæ perhibemus,
Omnibus in membris, & in ore, ipsóque palato.
Esse minora igitur quædam, majoráque debent;
Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse 'st:
Multa rotunda, modis multis multangula quædam.
Namque figurarum ut ratio, motúsque reposcunt,
Proinde foraminibus debent differre figuræ;

Et variare viæ, proinde ac textura coercet.
Ergo ubi quod ſuave'ſt aliis, aliis fit amarum:
Illis, queis ſuave'ſt, lævíſſima corpora debent
Contrectabiliter caulas intrare palati:
At contrà, quibus eſt eadem res intus acerba;
Aſpera nimirum penetrant, hamatáque fauceis.
Nunc facile ex his eſt rebus cognoſcere quæque.
Quippe, ubi quoi febris bili ſuperante coorta'ſt,
Aut aliâ ratione aliqua'ſt vis excita morbi;
Perturbatur ibi totum jam corpus; & omnes
Commutantur ibi poſituræ principiorum:
Fit, priùs ad ſenſum ut quæ corpora conveniebant,
Nunc non conveniant; & cætera ſint magìs apta,
Quæ penetrata queunt ſenſum progignere acerbum.
Utraque enim ſunt in mellis commiſta ſapore:
Id quod jam ſuperà tibi ſæpe oſtendimus anté.
Nunc age, quo pacto nareis adjectus odoris
Tangat, agam. Primùm res multas eſſe neceſſe'ſt,
Unde fluens volvat varius ſe fluctus odorum.
Nam fluere, & mitti volgò, ſpargíque putandum'ſt.
Verùm aliis alius magìs eſt animantibus aptus,
Diſſimileis propter formas: ideóque per auras
Mellis apes quamvìs longè ducuntur odore,
Volturiſque cadaveribus; tum fiſſa ferarum
Ungula quò tulerit greſſum, promiſſa canum vis
Ducit; & humanum longè præſentit odorem
Romulidarum arcis ſervator candidus anſer.
Sic aliis alius nidor datus ad ſua quemque
Pabula ducit; & à tetro reſilire veneno
Cogit; eóque modo ſervantur fæcla ferarum.
Hic odor ipſe igitur, nareis quicunquo laceſſit,
Eſt, alio ut poſſit permitti longiùs alter.
Sed tamen haud quiſquam tam longé fertur eorum,
Quàm ſonitus; quàm vox; mitto jam dicere, quàm res,
Quæ feriunt oculorum acies, viſúmque laceſſunt.
Errabundus enim tardè venit; ac perit antè

Paulatim facilis diſtractus in aëris auras:
Ex alto primùm quia vix emittitur ex re.
Nam penitus fluere, atque recedere rebus odores
Significat, quòd fracta magis redolere videntur
Omnia; quòd contrita; quòd igni conlabefacta.
Deinde videre licet majoribus eſſe creatum
Principiis voci: quoniam per ſaxea ſepta
Non penetrat, quà vox volgò, ſonitúſque feruntur.
Quare etiam quod olet, non tam facile eſſe videbis
Inveſtigare, in quâ ſit regione locatum:
Refrigeſcit enim cunctando plaga per auras;
Nec calida ad ſenſum decurrit nuntia rerum.
Errant ſæpe canes itaque, & veſtigia quærunt.
Nec tamen hoc ſolis in odoribus, atque ſaporum
In genere eſt: ſed item ſpecies rerum, atque colores
Non ita conveniunt ad ſenſus omnibus omnes,
Ut non ſint aliis quædam magis acria viſu.
Quinetiam gallum, noctem explaudentibus alis
Auroram clarâ conſuetum voce vocare,
Nenu queunt rapidi contra conſtare leones,
Inque tueri: ita continuò meminere fugaï:
Nimirum, quia ſunt gallorum in corpore quædam
Semina; quæ, cùm ſunt oculis immiſſa leonum,
Pupillas interfodiunt, acrémque dolorem
Præbent; ut nequeant contrà durare feroces;
Cùm tamen hæc noſtras acies nil lædere poſſint:
Aut quia non penetrant; aut quòd penetrantibus illis
Exitus ex oculis liber datur, in remeando
Lædere ne poſſint ex ullâ lumina parte.
Nunc age, quæ moveant animum res, accipe; & unde,
Quæ veniunt, veniant in mentem, percipe paucis.
Principio hoc dico, rerum ſimulacra vagari
Multa modis multis in cunctas undique parteis
Tenuia; quæ facilè inter ſe junguntur in auris,
Obvia cùm veniunt: ut aranea, bracteáque auri.
Quippe etenim multo magis hæc ſunt tenuia textu,

Quàm quæ percipiunt oculos, viſúmque laceſſunt:
Corporis hæc quoniam penetrant per rara; cientque
Tenuem animi naturam intus; ſenſúmque laceſſunt.
Centauros itaque, & Scyllarum membra videmus,
Cerbereáſque canum facies; ſimulacráque eorum,
Quorum morte obitâ tellus amplectitur oſſa:
Omne genus quoniam paſſim ſimulacra feruntur;
Partim ſponte ſuâ quæ fiunt aëre in ipſo;
Partim quæ variis ab rebus cumque recedunt;
Et quæ conſiſtunt ex horum facta figuris.
Nam certè ex vivo Centauri non fit imago:
Nulla fuit quoniam talis natura animalis.
Verùm ubi equi, atque hominis caſu convenit imago;
Hæreſcit facilè extemplo, quod diximus anté,
Propter ſubtilem naturam, & tenuia texta.
Cætera de genere hôc eâdem ratione creantur.
Quæ cùm mobiliter ſummâ levitate feruntur,
Ut priùs oſtendi; facilè uno commovet ictu
Quælibet una animum nobis ſubtilis imago:
Tenuis enim mens eſt, & mirè mobilis ipſa.
Hæc fieri, ut memoro, facilè hinc cognoſcere poſſis:
Quatenus hoc ſimile eſt oculis, quod mente videmus;
Atque oculis ſimili fieri ratione neceſſe 'ſt.
Nunc igitur quoniam docui me fortè leones
Cernere per ſimulacra, oculos quæcunque laceſſunt:
Scire licet mentem ſimili ratione moveri
Per ſimulacra leonum cætera, quæ videt æquè,
Nec minùs, atque oculi: niſi quod magè tenuia cernit.
Nec ratione aliâ, cùm ſomnus membra profudit,
Mens animi vigilat; niſi quòd ſimulacra laceſſunt
Hæc eadem noſtros animos, quæ, quom vigilamus:
Uſque adeò, certè ut videamur cernere eum, quem
Reddita vitaï jam mors, & terra potita 'ſt.
Hoc ideo fieri cogit natura; quòd omnes
Corporis offecti ſenſus per membra quieſcunt;
Nec poſſunt falſum veris convincere rebus.

Præterea,

Præterea, meminiſſe jacet, languétque ſopore;
Nec diſſentit, eum mortis, lethíque potitum
Jampridem, quem mens vivum ſe cernere credit.
Quod ſupereſt, non eſt mirum, ſimulacra moveri;
Brachiáque in numerum jactare, & cætera membra:
Nam fit, ut in ſomnis facere hoc videatur imago.
Quippe, ubi prima perit, alióque eſt altera nata
Endo ſtatu; prior hæc geſtum mutâſſe videtur.
Scilicet id fieri celeri ratione putandum 'ſt.
Multáque in his rebus quæruntur, multáque nobis
Clarandum 'ſt, planè ſi res exponere avemus.
Quæritur in primis, quare, quod quoique libido
Venerit, extemplo mens cogitet ejus idipſum.
Anne voluntatem noſtram ſimulacra tuentur?
Et ſimulac volumus, nobis occurrit imago?
Si mare, ſi terram cordi 'ſt, ſi denique cœlum,
Conventus hominum, pompam, convivia, pugnas,
Omnia ſub verbóne creat natura, parátque?
Quom præſertim aliis eâdem in regione, locóque
Longè diſſimileis animus res cogitet omnis?
Quid porrò, in numerum procedere quom ſimulacra
Cernimus in ſomnis, & mollia membra movere,
Mollia mobiliter quom alternis brachia mittunt?
Et repetunt oculis geſtum pede convenienti?
Scilicet arte madent ſimulacra, & docta vagantur,
Nocturno facere ut poſſint in tempore ludos?
An magìs illud erit verum, quia tempore in uno
" Cùm ſentimus id; ut cùm vox emittitur una;
Tempora multa latent, ratio quæ comperit eſſe:
Propterea fit, utì quovis in tempore quæque
Præſtò ſint ſimulacra locis in queiſque parata?
Tanta eſt mobilitas, & eorum copia tanta.
Et quia tenuia ſunt, niſi ſe contendit, acutè
Cernere non potis eſt animus; proinde omnia, quæ ſunt
Præterea, pereunt, niſi ſic ſeſe ipſe paravit.
Ipſe parat ſeſe porrò, ſperátque futurum.

Ut videat, quod conſequitur rem quamque : fit ergo.
Nónne vides, oculos etiam, quom, tenuia quæ ſint,
Cernere cœperunt, contendere ſe, atque parare,
Nec ſinè eo fieri poſſe, ut cernamus acuté?
Et tamen in rebus quoque apertis noſcere poſſis,
Si non advertas animum, proinde eſſe, quaſi omni
Tempore ſemotæ fuerint, longéque remotæ.
Cur igitur mirum eſt, animus ſi cætera perdit,
Præter quàm quibus eſt in rebus deditus ipſe?
Deinde adopinamur de ſignis maxima parvis;
Ac nos in fraudem induimus, fruſtramur & ipſi.
Fit quoque, ut interdum non ſuppeditetur imago
Ejuſdem generis, ſed fœmina quæ fuit antè,
In manibus vir tum factus videatur adeſſe:
Aut alia ex aliâ facies, ætáſque ſequatur:
Quod ne miremur, ſopor, atque oblivia curant.
Iſtud in his rebus vitium vehementer, & iſtum
Effugere errorem, vitaréque præmeditator,
Lumina ne facias oculorum clara creata,
Proſpicere ut poſſimus; &, ut proferre viaï
Proceros paſſus, ideo faſtigia poſſe
Surarum, ac feminum pedibus fundata plicari:
Brachia tum porrò validis ex apta lacertis
Eſſe, manúſque datas utrâque à parte miniſtras,
Ut facere ad vitam poſſimus, quæ foret uſus.
Cætera de genere hôc inter quæcunque pretantur,
Omnia perversâ præpoſtera ſunt ratione.
Nil adeò quoniam natum 'ſt in corpore, ut uti
Poſſemus, ſed quod natum 'ſt, id procreat uſum:
Nec fuit ante videre oculorum lumina nata;
Nec dictis orare priùs, quàm lingua creata 'ſt:
Sed potiùs longè linguæ præceſſit origo
Sermonem; multóque creatæ ſunt priùs aures,
Quàm ſonus eſt auditus: & omnia denique membra
Antè fuere, ut opinor, eorum quàm foret uſus.
Haud igitur potuere utendi creſcere causâ.

At contrà conferre manu certamina pugnæ,
Et lacerare artus, fœdaréque membra cruore,
Antè fuit multo, quàm lucida tela volarent.
Et volnus vitare priùs natura coëgit,
Quàm daret objectum parmaï læva per artem.
Scilicet & fessum corpus mandare quieti,
Multo antiquius est, quàm lecti mollia strata.
Et sedare sitim priùs est, quàm pocula, natum.
Hæc igitur possent utendi cognita causâ
Credier, ex usu quæ sunt vitâque reperta.
Illa quidem seorsum sunt omnia, quæ priùs ipsa
Nata, dedere suæ pòst notitiam utilitatis:
Quo genere in primis sensus, & membra videmus.
Quare etiam atque etiam procul est, ut credere possis,
Utilitatis ob officium potuisse creari.
Illud item non est mirandum, corporis ipsa
Quòd natura cibum quærit quoiusque animantis.
Quippe etenim fluere, atque recedere corpora rebus
Multa modis multis docui; sed plurima debent
Ex animalibus iis, quæ sunt exercita motu;
Multáque per sudorem ex alto pressa feruntur;
Multa per os exhalantur, quom languida anhelant,
His igitur rebus rarescit corpus; & omnis
Subruitur natura, dolor quam consequitur rem:
Propterea capitur cibus, ut suffulciat artus,
Et recreet vireis interdatus, atque patentem
Per membra ac venas ut amorem obturet edendi.
Humor item discedit in omnia quæ loca cunque
Poscunt humorem; glomeratáque multa vaporis
Corpora, quæ stomacho præbent incendia nostro,
Dissupat adveniens liquor, ac restinguit, ut ignem,
Urere ne possit calor ampliùs aridus artus.
Sic igitur tibi anhela sitis de corpore nostro
Abluitur, sic expletur jejuna cupido.
Nunc quî fiat, utì passus proferre queamus,
Cùm volumus, variéque datum sit membra movere;

Et quæ res tantum hoc oneris protrudere noſtri
Corporis inſuêrit, dicam: tu percipe dicta.
Dico animo noſtro primùm ſimulacra meandi
Accidere, atque animum pulſare, ut diximus anté.
Indè voluntas fit: neque enim facere incipit ullam
Rem quiſquam, quàm mens providit, quid velit anté.
At, quod providet, illius rei conſtat imago.
Ergo animus cùm ſeſe ita commovet, ut velit ire,
Inque gredi, ferit extemplo, quæ in corpore toto
Per membra, atque artus, animaï diſſita vis eſt:
Et facile 'ſt factu, quoniam conjuncta tenetur.
Indè ea proporro corpus ferit, atque ita tota
Paulatim moles protruditur, atque movetur.
Præterea, tum rareſcit quoque corpus, & aër,
Scilicet ut debet, qui ſemper mobilis exſtat,
Per patefacta venit, penetrátque foramina largus;
Et diſpergitur ad parteis ita quaſque minutas
Corporis: hinc igitur rebus fit utrinque duabus,
Corpus utì, ut navis velis, ventóque, feratur.
Nec tamen illud in his rebus mirabile conſtat,
Tantula quòd tantum corpus corpuſcula poſſint
Contorquere, & onus totum convertere noſtrum.
Quippe etenim ventus ſubtili corpore tenuis
Trudit agens magnam magno molimine navim;
Et manus una regit quantovis impete euntem,
Atque gubernaclum contorquet quólibet unum:
Multáque per trochleas, & tympana pondere magno
Commovet, atque levi ſuſtollit machina niſu.
Nunc quibus ille modis ſomnus per membra quietem
Inriget, atque animi curas è pectore ſolvat;
Suavidicis potiùs, quàm multis verſibus, edam:
Parvus ut eſt cycni melior canor, ille gruum quàm
Clamor, in ætheriis diſperſus nubibus Auſtri.
Tu mihi da tenueis aureis, animúmque ſagacem,
Ne fieri negites, quæ dicam poſſe; retróque
Vera repulſanti diſcedas pectore dicta:

Tutemet in culpâ quom ſis, ne cernere poſſis.
Principio ſomnus fit, ubi eſt diſtracta per artus
Vis animæ, partímque foras ejecta receſſit,
Et partim contruſa magis conceſſit in altum:
Diſſolvuntur enim tum demum membra, fluúntque.
Nam dubium non eſt, animaï quin operâ ſit
Senſus hic in nobis, quem cùm ſopor impedit eſſe,
Tum nobis animam perturbatam eſſe putandum 'ſt,
Ejectámque foras; non omnem; namque jaceret
Æterno corpus perfuſum frigore lethi:
Quippe ubi nulla latens animaï pars remaneret
In membris, cinere ut multâ latet obrutus ignis,
Unde reconflari ſenſus per membra repentè
Poſſit, ut ex igni cæco conſurgere flamma.
Sed quibus hæc rebus novitas confletur, & unde
Perturbari anima, & corpus langueſcere poſſit,
Expediam: tu fac, ne ventis verba profundam.
Principio, externâ corpus de parte neceſſum 'ſt,
Aëriis quoniam vicinum tangitur auris,
Tundier, atque ejus crebro pulſarier ictu.
Proptereáque ferè res omnes, aut corio ſunt,
Aut ſetâ, aut conchis, aut callo, aut cortice tectæ.
Interiorem etiam partem ſpirantibus aër
Verberat hic idem, cùm ducitur, atque reflatur.
Quare utrinque ſecus quom corpus vapulet, & quom
Perveniant plagæ per parva foramina nobis
Corporis ad primas parteis, elementáque prima;
Fit quaſi paulatim nobis per membra ruina.
Conturbantur enim poſituræ principiorum
Corporis, atque animi, ſic, ut pars indè animaï
Ejiciatur, & introrſum pars abdita cedat;
Pars etiam diſtracta per artus, non queat eſſe
Conjuncta inter ſe, nec motu mutua fungi:
Inter enim ſepit aditus natura, viáſque.
Ergo ſenſus abit mutatis motibus alté.
Et quoniam non eſt, quaſi quod ſuffulciat artus,

Debile fit corpus, langueſcunt omnia membra:
Brachia, palpebraéque cadunt, poplitéſque procumbunt.
Deinde cibum ſequitur ſomnus, quia quæ facit aër,
Hæc eadem cibus, in venas dum diditur omneis,
Efficit: & multo ſopor ille graviſſimus exſtat,
Quem ſatur, aut laſſus capias; quia plurima tum ſe
Corpora conturbant magno contuſa labore.
Fit ratione eâdem conjectus porrò animaï
Altior, atque foras ejectus largior ejus,
Et diviſior inter ſe, ac diſtractior intus.
Et quoi quiſque ferè ſtudio devinctus adhæret,
Aut quibus in rebus multùm ſumus antè morati,
Atque in quâ ratione fuit contenta magis mens,
In ſomnis eadem plerumque videmur obire:
Cauſidici cauſas agere, & componere leges:
Induperatores pugnare, ac prœlia obire:
Nautæ contractum cum ventis cernere bellum:
Nos agere hoc autem, & naturam quærere rerum
Semper, & inventam patriis exponere chartis.
Cætera ſic ſtudia, atque artes plerumque videntur
In ſomnis animos hominum fruſtrata tenere.
Et, quicunque dies multos ex ordine ludis
Adſiduas dederunt operas, plerumque videmus,
Quom jam deſtiterint ea ſenſibus uſurpare,
Reliquïas tamen eſſe vias in mente patenteis,
Quà poſſint eadem rerum ſimulacra venire.
Permultos itaque illa dies eadem obverſantur
Ante oculos, etiam vigilantes ut videantur
Cernere ſaltanteis, & mollia membra moventeis;
Et citharæ liquidum carmen, chordáſque loquenteis
Auribus accipere, & conſeſſum cernere eundem,
Scenaïque ſimul varios ſplendere decores.
Uſque adeò magni refert ſtudium, atque voluntas,
Et quibus in rebus conſuêrint eſſe operati
Non homines ſolùm, ſed verò animalia cuncta.
Quippe videbis equos forteis, cùm membra jacebunt,

In ſomnis ſudare tamen, ſpiraréque ſæpe,
Et quaſi de palmâ ſummas contendere vireis,
" Tunc quaſi carceribus patefactis ſæpe quiete:
Venantúmque canes in molli ſæpe quiete
Jactant crura tamen ſubitò, vocéſque repentè
Mittunt, & crebras reducunt naribus auras,
Ut veſtigia ſi teneant inventa ferarum.
Expergefactíque ſequuntur inania ſæpe
Cervorum ſimulacra, fugæ quaſi dedita cernant:
Donec diſcuſſis redeant erroribus ad ſe.
At conſueta domi catulorum blanda propago
Degere, ſæpe levem ex oculis, volucrémque ſoporem
Diſcutere, & corpus de terrâ conripere inſtant,
Proinde quaſi ignotas facies, atque ora tuantur.
Et quàm quæque magis ſunt aſpera ſemina eorum,
Tam magis in ſomnis eadem ſævire neceſſum 'ſt.
At variæ fugiunt volucres, pennísque repentè
Sollicitant divûm nocturno tempore lucos,
Accipitres ſomno in leni ſi prœlia, pugnáſque
Edere ſunt perſectantes, viſaéque volantes.
Porrò hominum mentes magnis quæ motibus edunt;
Magna etenim ſæpe in ſomnis faciúnt que, gerúntque.
Reges expugnant, capiuntur, prœlia miſcent;
Tollunt clamores, quaſi ſi jugulentur ibidem:
Multi depugnant, gemitúſque doloribus edunt;
Et quaſi pantheræ morſu, ſævíque leonis
Mandantur, magnis clamoribus omnia complent.
Multi de magnis per ſomnum rebu' loquuntur,
Indicióque ſui facti perſæpe fuere:
Multi mortem obeunt; multi, de montibus altis
Se quaſi præcipitent ad terram corpore toto,
Exterrentur, & ex ſomno, quaſi mentibu' capti,
Vix ad ſe redeunt permoti corporis æſtu.
Flumen item ſitiens, aut fontem propter amœnum
Adſidet, & totum propè faucibus occupat amnem.
Puſi ſæpe lacum propter, ſe, ac dolia curta,

Somno devincti credunt extollere veſtem,
Totius humorem ſaccatum ut corpori' fundant:
Cùm Babylonica magnifico ſplendore rigantur.
Tum, quibus ætatis freta primitus inſinuantur,
Semen ubi ipſa dies membris matura creavit;
Conveniunt ſimulacra foris è corpore quoque,
Nuntia præclari voltûs, pulchríque coloris;
Qui ciet inritans loca turgida ſemine multo,
Ut, quaſi tranſactis ſæpe omnibu' rebu', profundant
Fluminis ingenteis fluctus, veſtémque cruentent.
Sollicitatur id in nobis, quod diximus antè,
Semen; adulta ætas cùm primùm roborat artus.
Namque alias aliud res commovet, atque laceſſit:
Ex homine humanum ſemen ciet una hominis vis.
Quod ſimulatque ſuis ejectum ſedibus exit,
Per membra, atque artus decedit corpore toto
In loca conveniens nervorum certa, ciétque
Continuò parteis genitaleis corporis ipſas:
Inritata tument loca ſemine, fítque voluntas
Ejicere id, quò ſe contendit dira libido;
Idque petit corpus mens, unde 'ſt faucia amore:
" Namque omnes plerumque cadunt in vulnus, & illam
" Emicat in partem ſanguis, unde icimur ictu,
" Et ſi cominus eſt, hoſtem ruber occupat humor.
Sic igitur, Veneris qui telis accipit ictum,
Sive puer membris muliebribus hunc jaculatur,
Seu mulier toto jactans è corpore amorem,
Unde feritur, eò tendit, geſtítque coire,
Et jacere humorem in corpus de corpore ductum:
Namque voluptatem præſagit multa cupido.
Hæc Venus eſt nobis, hinc autem 'ſt nomen amoris:
Hinc illæ primum Veneris dulcedinis in cor
Stillavit gutta, & ſucceſſit fervida cura.
Nam ſi abeſt quod ames, præſtò ſimulacra tamen ſunt
Illius, & nomen dulce obverſatur ad aureis.
Sed fugitare decet ſimulacra, & pabula amoris

x non loca semine

Abſterrere ſibi, atque aliò convertere mentem,
Et jacere humorem conlectum in corpora quæque;
Nec retinere ſemel converſum unius amore,
Et ſervare ſibi curam, certúmque dolorem.
Ulcus enim viveſcit, & inveteraſcit alendo,
Inque dies gliſcit furor, atque ærumna graveſcit,
Si non prima novis conturbes volnera plagis,
Volgivagâque vagus Venere antè recentia cures,
Aut aliò poſſis animi traducere motus.

Nec Veneris fructu caret is, qui vitat amorem:
Sed potiùs, quæ ſunt ſinè pœnâ, commoda ſumit.
Nam certa, & pura eſt ſanis magis indè voluptas,
Quàm miſeris; etenim potiundi tempore in ipſo
Fluctuat incertis erroribus ardor amantum:
Nec conſtat, quid primum oculis, manibúſque fruantur.
Quod petiere, premunt arctè, faciúntque dolorem
Corporis, & denteis inlidunt ſæpe labellis,
Oſculáque adfigunt, quia non eſt pura voluptas:
Et ſtimuli ſubſunt, qui inſtigant laedere idipſum,
Quodcunque eſt, rabies unde illæ germina ſurgunt.
Sed leviter pœnas frangit Venus inter amorem,
Blandáque refrænat morſus admiſta voluptas.
Namque in eo ſpes eſt, unde 'ſt ardoris origo,
Reſtingui quoque poſſe ab eodem corpore flammam;
Quod fieri contra coràm natura repugnat:
Unáque res hæc eſt, quoius quàm pluria habemus,
Tam magis ardeſcit dirâ cuppedine pectus.
Nam cibus, atque humor membris adſumitur intus,
Quæ quoniam certas poſſunt obſidere parteis,
Hoc facilè expletur laticum, frugúmque cupido:
Ex hominis verò facie, pulchróque colore,
Nil datur in corpus præter ſimulacra fruendum
" Tenuia, quæ vento ſpes raptat ſæpe miſella.
Ut bibere in ſomnis ſitiens quom quærit, & humor
Non datur, ardorem in membris qui ſtinguere poſſit;
Sed laticum ſimulacra petit, fruſtráque laborat,

In medióque ſitit torrenti flumine potans.
Sic in amore Venus ſimulacris ludit amanteis;
Nec ſatiare queunt ſpectando corpora coràm,
Nec manibus quidquam teneris abradere membris
Poſſunt, errantes incerti corpore toto.
Denique quom membris conlatis flore fruuntur
Ætatis, quom jam præſagit gaudia corpus,
Atque in eo eſt Venus, ut muliebria conſerat arva;
Adfigunt avidè corpus, jungúntque ſalivas
Oris & inſpirant preſſantes dentibus ora,
Nequicquam: quoniam nihil indè abradere poſſunt,
Nec penetrare, & abire in corpus corpore toto.
Nam facere interdum id velle, & certare videntur:
Uſqueadeo cupidè Veneris compagibus hærent,
Membra voluptatis dum vi labefacta liqueſcunt.
Tandem ubi ſe rupit nervis conlecta cupido,
Parva fit ardoris violenti pauſa parumper;
Indè redit rabies eadem, & furor ille reviſit,
Quom ſibi quod cupiant ipſi, contingere quærunt:
Nec reperire malum id poſſunt quæ machina vincat:
Uſque adeò incerti tabeſcunt volnere cæco.
Adde, quòd abſumunt vireis, pereúntque labore:
Adde, quòd alterius ſub nutu degitur ætas.
Labitur interea res, & vadimonia fiunt,
Languent officia, atque ægrotat fama vacillans;
Unguenta, & pulchra in pedibus Sicyonia rident:
Scilicet & grandes viridi cum luce ſmaragdi
Auro includuntur, teritúrque thalaſſina veſtis
Aſſiduè, & Veneris ſudorem exercita potat:
Et bene parta patrum fiunt anademata, mitræ:
Interdum in pallam, ac Melitenſia, Ceáque vertunt.
Eximiâ veſte & victu convivia, ludi,
Pocula crebra, unguenta, coronæ, ſerta parantur;
Nequicquam: quoniam medio de fonte leporum
Surgit amari aliquid, quod in ipſis floribus angat:
Aut quòd conſcius ipſe animus ſe fortè remordet,

Desidiosè agere ætatem, lustríſque perire:
Aut quòd in ambiguo verbum jaculata reliquit;
Quod cupido adfixum cordi viveſcit, ut ignis:
Aut nimiùm jactare oculos, aliúmve tueri
Quòd putat, in voltúque videt veſtigia risûs.
Atque in amore mala hæc proprio, ſumméque ſecundo
Inveniuntur: in adverſo verò, atque inopi ſunt,
Prendere quæ poſſis oculorum lumine aperto,
Innumerabilia; ut melius vigilare ſit antè,
Quà docui ratione, caveréque, ne inlaqueeris.
Nam vitare, plagas in amoris ne laciamur,
Non ita difficile eſt, quàm captum retibus ipſis
Exire, & validos Veneris perrumpere nodos.
Et tamen implicitus quoque poſſis, ſnque peditus
Effugere infeſtum, niſi túte tibi obvius obſtes;
Et prætermittas animi vitia omnia primùm;
Tum quæ corpori' ſunt ejus, quam percupis, ac vis.
Nam hoc faciunt homines plerumque cupedine cæci,
Et tribuunt ea, quæ non ſunt his commoda veré.
Multimodis igitur pravas, turpeſſque videmus
Eſſe in deliciis, ſummóque in honore vigere.
" Atque alios alii inrident, Venerémque ſuadent
" Ut placent, quoniam fœdo adflictantur amore;
" Nec ſua reſpiciunt miſeri mala maxima ſæpe.
Nigra, μελίχρως eſt: immunda & fœtida, ἄκοσμος:
Cæſia, Παλλάδιον: nervoſa, & lignea, δορκάς.
Parvola, pumilio, χαρίτων ἴα, tota merum ſal:
Magna, atque immanis, κολοσσικὴ, plenáque honoris:
Balba, loqui non quit, τραυλίζει: muta, pudens eſt.
At flagrans, odioſa, loquacula, λαμπάδιον fit.
Ἰσχνὸν ἐξωμένιον tum fit, quom vivere non quit
Præ macie: ῥαδινὴ verò eſt, jam mortua tuſſi.
At gemina & mammoſa, Ceres eſt ipſa ab Iaccho:
Simula Σιληνὴ ac Satyra 'ſt: labioſa, φίλημα.
Cætera de genere hôc, longum 'ſt, ſi dicere coner,
Sed tamen eſto jam quantovis oris honore,

Quoi Veneris membris vis omnibus exoriatur:
Nempe aliæ quoque sunt; nempe hâc sinè vivimus antè;
Nempe eadem facit, & scimus facere omnia turpi;
Et miseram tetris se suffit odoribus ipsa;
Quam famulæ longè fugitant, furtimque cachinnant.
At lacrymans exclusus amator limina sæpe
Floribus & sertis operit, postesque superbos
Unguit amaracino, & foribus miser oscula figit.
Quem si jam admissum, venientem offenderit aura
Una modò, causas abeundi quærat honestas;
Et meditata diu cadat altè sumpta querela;
Stultitiaéque ibi se damnet, tribuisse quòd illi
Plus videat, quàm mortali concedere par est.
Nec Veneres nostras hoc fallit: quò magis ipsæ
Omnia summopere hos vitæ postscenia celant,
Quos retinere volunt, adstrictosque esse in amore.
Nequicquam: quoniam tu animo tamen omnia possis
Protrahere in lucem, atque omneis anquirere nisus.
Et si bello animo'st, & non odiosa vicissim,
Prætermittet te humanis concedere rebus.
Nec mulier semper ficto suspirat amore,
Quæ complexa viri corpus cum corpore jungit,
Et tenet adsuctis humectans oscula labris:
Nam facit ex animo sæpe, & communia quærens
Gaudia, sollicitat spatium decurrere amoris.
Nec ratione aliâ volucres, armenta, feraéque,
Et pecudes, & equæ maribus subsidere possent,
Si non, ipsa quòd illorum subat, ardet abundans
Natura, & Venerem salientum læta retractat.
Nonne vides etiam, quos mutua sæpe voluptas
Vinxit, ut in vinclis communibus excrucientur?
In triviis non sæpe canes discedere aventes,
Divorsi cupide summis ex viribu' tendunt,
Cùm interea validis Veneris compagibus hærent?
Quòd facerent nunquam, nisi mutua gaudia nôssent,
Quæ lacere in fraudem possent, vinctosque tenere.

Quare etiam atque etiam, ut dico, eſt communi' voluptas,
Et commiſcendo cùm ſemen forte virile
Fœmina commulxit ſubitâ vi, conripuítque;
Tum ſimiles matrum materno ſemine fiunt,
Ut patribus patrio: ſed quos utriuſque figuræ
Eſſe vides juxtim, miſcenteis volta parentum,
Corpore de patrio, & materno ſanguine creſcunt;
Semina quom Veneris ſtimulis excita per artus
Obvia conflixit conſpirans mutuus ardor,
Et neque utrum ſuperavit eorum, nec ſuperatum'ſt.
Fit quoque, ut interdum ſimiles exſiſtere avorum
Poſſint, & referant proavorum ſæpe figuras;
Propterea, quia multa modis primordia multis
Miſta ſuo celant in corpore ſæpe parentes,
Quæ patribus patres tradunt à ſtirpe profecta.
Indè Venus variâ producit ſorte figuras:
Majorúmque refert voltus, vocéſque, comáſque.
Quandoquidem nihilo minùs hæc de ſemine certo
Fiunt, quàm facies, & corpora, membráque nobis.
Et muliebre oritur patrio de ſemine ſæclum:
Maternóque mares exſiſtunt corpore creti.
Semper enim partus duplici de ſemine conſtat:
Atque, utri ſimile eſt magìs id, quodcunque creatur,
Ejus habet plus parte æquâ, quod cernere poſſis,
Sive virûm ſoboles, ſive 'ſt muliebris origo.
Nec divina ſatûm genitalem Numina quoiquam
Abſterrent, pater à natis ne dulcibus unquam
Appelletur, & ut ſterili Venere exigat ævum;
Quod plerique putant, & multo ſanguine mœſti
Conſpergunt aras, adolentque altaria donis,
Ut gravidas reddant uxores ſemine largo:
Nequicquam Divûm numen, ſorteſque fatigant.
Nam ſteriles nimiùm craſſo ſunt ſemine partim,
Et liquido præter juſtum, tenuíque viciſſim.
Tenue, locis quia non potis eſt adfigere adhæſum,
Liquitur extemplo, & revocatum cedit ab oſtu:

Craſſius hoc porrò, quoniam concretius æquo
Mittitur; aut non tam prolixo provolat ictu;
Aut penetrare locos æquè nequit; aut penetratum,
Ægre admiſcetur muliebri ſemine ſemen.
Nam multùm harmoniæ Veneris differre videntur:
Atque alias alii complent magìs, ex aliiſque
Suſcipiunt aliæ pondus magìs, ínque graveſcunt.
Et multæ ſteriles Hymenæis antè fuerunt
Pluribus, & nactæ pòſt ſunt tamen, unde puellos
Suſcipere, & partu poſſent diteſcere dulci.
Et, quibus antè domi fœcundæ ſæpe nequîſſent
Uxores parere, inventa'ſt illis quoque compar
Natura, ut poſſent natis munire ſenectam.
Uſque adeò magni refert, ut ſemina poſſint
Seminibus commiſceri genitaliter apta,
Craſſáque conveniant liquidis, & liquida craſſis,
Quæ quoi juncta viro ſit femina per Veneris res.
Atque adeò refert, quo victu vita colatur.
Namque aliis rebus concreſcunt ſemina membris,
Atque aliis extenuantur, tabéntque viciſſim.
Et quibus ipſa modis tractetur blanda voluptas,
Id quoque permagni refert: nam more ferarum,
Quadrupedúmque magìs ritu, plerumque putantur
Concipere uxores, quia ſic loca ſumere poſſunt
Pectoribus poſitis, ſublatis ſemina lumbis.
Nec molles opu' ſunt motus uxoribus hilum.
Nam mulier prohibet ſe concipere, atque repugnat,
Clunibus ipſa viri Venerem ſi læta retractet:
Atque exoſſato ciet omni pectore fluctus.
Eicit enim ſulci rectâ regione, viâque
Vomerem, atque locis avertit ſeminis ictum.
Idque ſuâ causâ conſuêrunt ſcorta moveri,
Ne complerentur crebrò, gravidaéque jacerent,
Et ſimul ipſa viris Venus ut concinnior eſſet:
Conjugibus quod nil noſtris opus eſſe videtur.
Nec divinitus eſt interdum, Veneríſque ſagittis

Deteriore fit ut formâ muliercula ametur.
Nam facit ipſa ſuis interdum fœmina factis,
Morigerïſque modis, & mundo corpori' cultu,
Ut facilè inſueſcat ſecum vir degere vitam.
Quod ſupereſt, conſuetudo concinnat amorem.
Nam leviter quamvis, quod crebro tunditur ictu,
Vincitur in longo ſpatio tamen, atque labaſcit.
Nónne vides, etiam guttas in ſaxa cadenteis
Humoris longo in ſpatio pertundere ſaxa?

T. LVCRETII CARI

DE

RERUM NATURA

LIBER QUINTUS.

QUIS potis eſt dignum pollenti pectore carmen
Condere, pro rerum majeſtate, hiſque repertis?
Quiſve valet verbis tantùm, qui fundere laudes
Pro meritis ejus poſſit, qui talia nobis
Pectore parta ſuo, quæſitáque præmia liquit?
Nemo, ut opinor, erit mortali corpore cretus.
Nam ſi, ut ipſa petit majeſtas cognita rerum,
Dicendum 'ſt; Deus ille fuit, Deus, inclute Memmi,
Qui princeps vitæ rationem invenit eam, quæ
Nunc appellatur SAPIENTIA; quíque per artem
Fluctibus è tantis vitam, tantíſque tenebris,
In tam tranquillo, & tam clarâ luce locavit.

Confer enim divina aliorum antiqua reperta.
Namque Ceres fertur fruges, Libérque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus inſtituiſſe;
Cùm tamen his poſſet ſinè rebus vita manere:
Ut fama'ſt aliquas etiam nunc vivere genteis.
At benè non poterat ſinè puro pectore vivi.
Quò magìs hic meritò nobis deus eſſe videtur;
Ex quo nunc etiam per magnas dídita genteis
Dulcia permulcent animos ſolatia vitæ.
Herculis antiſtare autem ſi facta putabis,
Longiùs à verâ multo ratione ferere.
Quid Nemeæus enim nobis nunc magnus hiatus
Ille leonis obeſſet, & horrens Arcadius ſus?
Denique quid Cretæ taurus, Lernæáque peſtis
Hydra venenatis poſſet vallata colubris?
Quíſdve tripectora tergemini vis Geryonaï?
Et Diomedis equi ſpirantes naribus ignem,
Thracen, Biſtoniáſque plagas, atque Iſmara propter,
Tantopere officerent nobis? uncíſque timendæ
Unguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?
Aureáque Heſperidum ſervans fulgentia mala
Aſper, acerbà tuens, immani corpore ſerpens,
Arboris amplexus ſtirpem? quid denique obeſſet,
Propter Atlantæum littus, pelagéque ſevera,
Quò neque noſter adit quiſquam, neque Barbarus audet?
Cætera de genere hôc quæ ſunt portenta peremta,
Si non victa forent, quid tandem viva nocerent?
Nil, ut opinor: ita ad ſatiatem terra ferarum
Nunc etiam ſcatit, & trepido terrore repleta'ſt
Per nemora ac monteis magnos, ſylváſque profundas:
Quæ loca vitandi plerumque eſt noſtra poteſtas.
At niſi purgatum'ſt pectus, quæ prœlia nobis,
Atque pericula tunc ingratìs inſinuandum?
Quantæ conſcindunt hominem cuppedinis acres
Sollicitum curæ? quantíque perinde timores?
Quíſdve ſuperbia, ſpurcities, petulantia, quantas

Efficiunt cladeis? quid luxus, desidiésque?
Hæc igitur qui cuncta subegerit, ex animóque
Expulerit dictis, non armis; nónne decebit,
Hunc hominem numero divûm dignarier esse?
Cùm bene præsertim multa, ac divinitus ipsis
Immortalibu' de divis dare dicta süêrit,
Atque omnem rerum naturam pandere dictis.
Quoius ego ingressus vestigia, nunc rationes
Persequor, ac doceo dictis, quo quæque creata
Fœdere sint, in eo quàm sit durare necessum:
Nec validas ævi valeant rescindere leges.
Quo genere in primis animi natura reperta'st,
Nativo primùm consistere corpore creta,
Nec posse incolumis magnum durare per ævum:
Sed simulacra solere in somnis fallere mentem,
Cernere cùm videamur eum, quem vita reliquit.
Quod supereſt, nunc me huc rationis detulit ordo,
Ut mihi, mortali consistere corpore mundum,
Nativúmque simul, ratio reddunda sit, esse:
Et quibus ille modis congressus materiaï
Fundârit terram, cœlum, mare, sidera, solem,
Lunaïque globum; tum quæ tellure animantes
Exstiterint, & quæ nullo sint tempore natæ.
Quóve modo genus humanum variante loquelâ
Cœperit inter se vesci per nomina rerum:
Et quibus ille modis divûm metus insinuârit
Pectora, terrarum qui in orbi sancta tuetur
Fana, lacus, lucos, aras, simulacráque divûm.
Præterea, solis cursus, lunaéque meatus
Expediam, quâ vi flectat natura gubernans:
Ne fortè hìc inter cœlum, terrámque reamur
Libera sponte suâ cursus lustrare perenneis,
Morigera ad fruges augendas, atque animanteis:
Néve aliquâ divûm volvi ratione putemus.
Nam, bene qui didicere Deos securum agere ævum,
Si tamen interea mirantur, quâ ratione

Quæque geri poſſint, præſertim rebus in illis,
Quæ ſuperà caput ætheriis cernuntur in oris;
Rurſus in antiquas referuntur relligiones,
Et dominos acreis adſciſcunt, omnia poſſe
Quos miſeri credunt, ignari quid queat eſſe,
Quid nequeat; finita poteſtas denique quoique
Quânam ſit ratione, atque altè terminus hærens.
Quod ſupereſt, ne te in promiſſis plura moremur,
Principio, maria ac terras, cœlúmque tuere:
Horum naturam triplicem, tria corpora, Memmi,
Treis ſpecies tam diſſimileis, tria talia texta,
Una dies dabit exitio; multóſque per annos
Suſtentata ruet moles & machina mundi.
Nec me animi fallit, quàm res nova, miráque menti
Accidat, exitium cœli terraéque futurum,
Et quàm difficile id mihi ſit pervincere dictis:
Ut ſit, ubi inſolitam rem adportes auribus antè,
Nec tamen hanc poſſis oculorum ſubdere viſu,
Nec jacere indu manus, via quà munita fidei
Proxima fert humanum in pectus, templáque mentis.
Sed tamen effabor: dictis dabit ipſa fidem res
Forſitan, & graviter terrarum motibus orbis
Omnia conquaſſari in parvo tempore cernes:
Quod procul à nobis flectat Fortuna gubernans;
Et ratio potiùs, quàm res perſuadeat ipſa,
Succidere horriſono poſſe omnia victa fragore.
Quâ priùs aggrediar quàm de re fundere fata
Sanctiùs, & multo certâ ratione magìs quàm
Pythia, quæ tripode è Phœbi, lauróque profatur:
Multa tibi expediam doctis ſolatia dictis;
Relligione refrænatus ne fortè rearis,
Terras, & ſolem, cœlum, mare, ſidera, lunam,
Corpore divino debere æterna manere;
Proptereáque putes ritu par eſſe Gigantum,
Pendere eos pœnas immani pro ſcelere omneis,
Qui ratione ſuâ diſturbent mœnia mundi,

Præclarúmque velint cœli reſtinguere ſolem,
Immortalia mortali ſermone notantes.
Quæ procul uſque adeò divino ab numine diſtent,
Inque deûm numero ſic ſunt indigna videri,
Notitiam potiùs præbere ut poſſe putentur,
Quid ſit vitali motu, ſenſúque remotum.
Quippe etenim non eſt, cum quovis corpore ut eſſe
Poſſe animi natura putetur, conſiliúmque.
Sicut in æthere non arbor, nec in æquore ſalſo
Nubes eſſe queunt, neque piſces vivere in arvis,
Nec cruor in lignis, nec ſaxis ſuccus ineſſe:
Certum, ac diſpoſitum 'ſt, ubi quicquid creſcat, & inſit.
Sic animi natura nequit ſinè corpore oriri
Sola, neque à nervis, & ſanguine longiter eſſe.
Hoc ſi poſſet enim, multo priùs ipſa animi vis
In capite, aut humeris, aut imis calcibus eſſe
Poſſet, & innaſci quâvis in parte ſoleret:
Tandem in eodem homine, atque in eodem vaſe maneret.
Quod quoniam noſtro quoque conſtat corpore certum,
Diſpoſitúmque videtur, ubi eſſe, & creſcere poſſit
Seorſum anima, atque animus: tanto magìs inficiandum,
Totum poſſe extra corpus, formámque animalem
Putribus in glebis terrarum, aut ſolis in igni,
Aut in aquâ durare, aut altis ætheris oris.
Haud igitur conſtant divino prædita ſenſu,
Quandoquidem nequeunt vitaliter eſſe animata.
Illud item non eſt ut poſſis credere, ſedes
Eſſe Deûm ſanctas in mundi partibus ullis.
Tenuis enim natura Deûm, longéque remota
Senſibus à noſtris, animi vix mente videtur.
Quæ quoniam manuum tactum ſuffugit, & ictum,
Tactile nil nobis quod ſit, contingere debet.
Tangere enim non quit, quod tangi non licet ipſum.
Quare etiam ſedes quoque noſtris ſedibus eſſe
Diſſimiles debent, tenues de corpore eorum.
Quæ tibi poſteriùs largo ſermone probabo.

Dicere porrò, hominum causâ voluiſſe parare
Præclaram mundi naturam, proptereáque
Id laudabile opus Divûm laudare decere,
Æternúmque putare, atque immortale futurum,
Nec fas eſſe, Deûm quod ſit ratione vetuſtâ
Gentibus humanis fundatum perpetuo ævo,
Sollicitare ſuis ullum de ſedibus unquam,
Nec verbis vexare, & ab imo evertere ſummam:
Cætera de genere hôc adfingere, & addere, Memmi,
Deſipere 'ſt. quid enim Immortalibus atque Beatis
Gratia noſtra queat largirier emolumenti,
Ut noſtrâ quicquam causâ gerere adgrediantur?
Quídve novi potuit tanto pòſt antè quietos
Inlicere, ut cuperent vitam mutare priorem?
Nam gaudere novis rebus debere videtur,
Cui veteres obſunt; ſed, cui nil accidit ægri
Tempore in anteacto, cùm pulchre degeret ævum,
Quid potuit novitatis amorem accendere tali?
An, credo, in tenebris vita, ac mœrore jacebat,
Donec diluxit rerum genitalis origo?
Quídve mali fuerat nobis non eſſe creatis?
Natus enim debet, quicunque 'ſt, velle manere
In vitâ, donec retinebit blanda voluptas.
Qui nunquam verò vitæ guſtavit amorem,
Nec fuit in numero, quid obeſt non eſſe creatum?
Exemplum porrò gignundis rebus, & ipſa
Notities hominum, Divis unde inſita primúm?
Quid vellent facere ut ſcirent, animóque viderent?
Quóve modo 'ſt unquam vis cognita principiorum,
Quidnam inter ſeſe permutato ordine poſſent,
Si non ipſa dedit ſpecimen natura creandi?
Namque ita multa modis multis primordia rerum
Ex infinito jam tempore percita plagis,
Ponderibúſque ſuis conſuêrunt concita ferri,
Omnimodíſque coire, atque omnia pertentare,
Quæcunque inter ſe poſſint congreſſa creare,

Ut non ſit mirum, ſi in taleis diſpoſituras
Decíderunt quoque, & in taleis venere meatus,
Qualibus hæc rerum genitur nunc ſumma novando.
Quòd ſi jam rerum ignorem primordia quæ ſint,
Hoc tamen ex ipſis cœli rationibus auſim
Confirmare, aliiſque ex rebus reddere multis,
Nequaquam nobis divinitus eſſe paratam
Naturam rerum; tantâ ſtat prædita culpâ.
Principio, quantum cœli tegit impetus ingens,
Indè avidam partem monteis, ſylvaéque ferarum
Poſſedere, tenent rupes, vaſtaéque paludes,
Et mare, quod latè terrarum diſtinet oras.
Indè duas porrò propè parteis fervidus ardor,
Aſſiduúſque geli caſus mortalibus aufert.
Quod ſupereſt arvi, tamen id natura ſuâ vi
Sentibus obducat, nî vis humana reſiſtat,
Vitaï causâ valido conſueta bidenti
Ingemere, & terram preſſis proſcindere aratris.
Si non fœcundas vertentes vomere glebas,
Terraïque ſolum ſubigentes cimus ad ortus;
Sponte ſuâ nequeant liquidas exiſtere in auras.
Et tamen interdum magno quæſita labore,
Cùm jam per terras frondent, atque omnia florent;
Aut nimiis torret fervoribus ætherius ſol,
Aut ſubiti perimunt imbres, gelidaéque pruinæ,
Flabráque ventorum violento turbine vexant.
Præterea genus horriferum natura ferarum,
Humanæ genti infeſtum, terrâque maríque,
Cur alit, atque auget? cur anni tempora morbos
Apportant? quare mors immatura vagatur?
Tum porrò puer, ut ſævis projectus ab undis
Navita, nudus humi jacet, infans, indigus omni
Vitali auxilio, cùm primùm in luminis oras
Nixibus ex alvo matris natura profudit;
Vagitúque locum lugubri complet, ut æquum'ſt,
Cui tantum in vitâ reſtet tranſire malorum.

At variæ creſcunt pecudes, armenta, feraéque:
Nec crepitacula eis opu' ſunt, nec cuiquam adhibenda 'ſt
Almæ nutricis blanda atque infracta loquela:
Nec varias quærunt veſteis pro tempore cœli.
Denique non armis opus eſt, non mœnibus altis,
Queis ſua tutentur, quando omnibus omnia largè
Tellus ipſa parit, naturáque dædala rerum.
Principio, quoniam terraï corpus, & humor,
Aurarúmque leves animæ, calidíque vapores,
E quibus hæc rerum conſiſtere ſumma videtur,
Omnia nativo ac mortali corpore conſtant;
Debet tota eadem mundi natura putari.
Quippe etenim quorum parteis, & membra videmus
Corpore nativo & mortalibus eſſe figuris;
Hæc eadem ferme mortalia cernimus eſſe,
Et nativa ſimul. Quapropter maxima mundi
Cùm videam membra, ac parteis conſumta regigni;
Scire licet, cœli quoque idem terraéque fuiſſe
Principiale aliquod tempus, cladémque futuram.
Illud in his rebus ne me arripuiſſe rearis,
Memmi, quòd terram, atque ignem mortalia ſumpſi
Eſſe; neque humorem dubitavi, auráſque perire;
Atque eadem gigni, rurſúſque augeſcere dixi.
Principio, pars terraï nonnulla peruſta
Solibus aſſiduis, multâ pulſata pedum vi,
Pulveris exhalat nebulam, nubeíſque volanteis,
Quas validi toto diſpergunt aëre venti:
Pars etiam glebarum ad diluviem revocatur
Imbribus, & ripas radentia flumina rodunt.
Præterea, pro parte ſuâ quodcunque alid auget,
Roditur: & quoniam dubio procul eſſe videtur
Omniparens, eadem rerum commune ſepulcrum;
Ergo terra tibi limatur, & aucta recreſcit.
Quod ſupereſt, humore novo mare, flumina, fonteis
Semper abundare, & latices manare perenneis,
Nil opus eſt verbis, magnus decurſus aquarum

Undique declarat: ſed primùm quicquid aquaï
Tollitur, in ſummâque fit, ut nihil humor abundet.
Partim quòd validi verrentes æquora venti
Deminuunt, radiíſque retexens ætherius ſol;
Partim quòd ſubtèr per terras diditur omneis.
Percolatur enim virus, retróque remanat
Materies humoris, & ad caput amnibus omnis
Convenit; indè ſuper terras fluit agmine dulci,
Quà via ſecta ſemel liquido pede detulit undas.
Aëra nunc igitur dicam, qui corpore toto
Innumerabiliter privas mutatur in horas.
Semper enim quodcunque fluit de rebus, id omne
Aëris in magnum fertur mare: qui niſi contrà
Corpora retribuat rebus, recreétque fluenteis,
Omnia jam reſoluta forent, & in aëra verſa.
Haud igitur ceſſat gigni de rebus, & in res
Recidere aſſiduè, quoniam fluere omnia conſtat.
Largus item liquidi fons luminis, ætherius ſol
Irrigat aſſiduè cœlum candore recenti,
Suppeditátque novo confeſtim lumine lumen.
Nam primum quicquid fulgoris diſperit eii,
Quocunque accidit: id licet hinc cognoſcere poſſis,
Quòd ſimul ac primùm nubes ſuccedere ſoli
Cœpere, & radios inter quaſi rumpere lucis,
Extemplo inferior pars horum diſperit omnis,
Terráque inumbratur, quà nimbi cunque feruntur;
Ut noſcas ſplendore novo res ſemper egere,
Et primum jactum fulgoris quemque perire,
Nec ratione aliâ res poſſe in ſole videri,
Perpetuò nî ſuppeditet lucis caput ipſum.
Quin etiam nocturna tibi, terreſtria quæ ſunt,
Lumina, pendentes lychni, claraéque coruſcis
Fulguribus pingues multâ caligine tædæ
Conſimili properant ratione, ardore miniſtro,
Suppeditare novum lumen, tremere ignibus inſtant;
Inſtant, nec loca lux inter quaſi rupta relinquit:

Uſqueadeo

Usqueadeo properanter ab omnibus ignibus ejus
Exitium celeri toleratur origine flammæ.
Sic igitur, solem, lunam, stellásque putandum
Ex alio atque alio lucem jactare subortu,
Et primum quicquid flammaï perdere semper;
Inviolabilia hæc ne credas fortè vigere.
Denique non lapides quoque vinci cernis ab ævo?
Nòn altas turreis ruere, & putrescere saxa?
Non delubra Deûm, simulacráque fessa fatiscì?
Nec sanctum numen fati protollere fineis
Posse? neque adversùs naturæ fœdera niti?
Denique non monumenta virûm dilapsa videmus
" Cedere proporro, subitóque senescere casu?
Non ruere avolsos silices à montibus altis,
Nec validas ævi vireis perferre, patíque
Finiti? neque enim caderent avolsa repentè,
Ex infinito quæ tempore pertolerâssent
Omnia tormenta ætatis privata fragore.
Denique jam tuere hoc circùm, supráque, quod omnem
Continet amplexu terram; quod procreat ex se
Omnia, (quod quidam memorant,) recipítque peremta:
Totum nativum mortali corpore constat.
Nam quodcunque alias ex se res auget, alítque,
Deminui debet, recreari cùm recipit res.
Præterea, si nulla fuit genitalis origo
Terraï & cœli, sempérque æterna fuere:
Cur superà bellum Thebanum, & funera Trojæ,
Non alias alii quoque res cecinere poëtæ?
Quò tot facta virûm toties cecidere? nec usquam
Æternis famæ monumentis insita florent?
Verùm, ut opinor, habet novitatem summa, recénsque
Natura'st mundi, neque pridem exordia cepit.
Quare etiam quædam nunc artes expoliuntur,
Nunc etiam augescunt, nunc addita navigiis sunt
Multa; modò organici melicos peperere sonores.
Denique natura hæc rerum, ratióque reperta'st

Nuper, &, hanc, primus cum primis ipſe repertus
Nunc ego ſum, in patrias qui poſſim vertere voces.
Quòd ſi fortè fuiſſe antehac eadem omnia credis;
Sed periiſſe hominum torrenti fæcla vapore,
Aut cecidiſſe urbeis magno vexamine mundi,
Aut ex imbribus aſſiduis exiſſe rapaceis
Per terras amneis, atque oppida cooperuiſſe:
Tanto quippe magis victus fateare neceſſe'ſt,
Exitium quoque terraï, cœlíque futurum.
Nam cùm res tantis morbis tantíſque periclis
Tentarentur; ibi ſi triſtior incubuiſſet
Cauſa, darent latè cladem, magnáſque ruinas:
Nec ratione aliâ mortales eſſe videmur
Inter nos, niſi quòd morbis ægriſcimus iſdem,
Atque illi, quos à vitâ natura removit.
Præterea, quæcunque manent æterna, neceſſe'ſt,
Aut quia ſunt ſolido cum corpore, reſpuere ictus,
Nec penetrare pati ſibi quicquam, quod queat arctas
Diſſociare intus parteis, ut materiaï
Corpora ſunt, quorum naturam oſtendimus antè:
Aut ideo durare ætatem poſſe per omnem,
Plagarum quia ſunt expertia, ſicut Inane'ſt,
Quod manet intactum, neque ab ictu fungitur hilum;
Aut etiam, quia nulla loci ſit copia circùm,
Quò quaſi res poſſint diſcedere, diſſolvíque:
Sicut ſummarum ſumma'ſt æterna, neque extrà
Quis locus eſt, quò diſſiliant; neque corpora ſunt, quæ
Poſſint incidere, & validâ diſſolvere plagâ.
At neque, utì docui, ſolido cum corpore mundi
Natura'ſt, quoniam admiſtum'ſt in rebus Inane:
Nec tamen eſt ut Inane: neque autem corpora deſunt,
Ex infinito quæ poſſint fortè coorta
Proruere hanc rerum violento turbine ſummam,
Aut aliam quamvis cladem importare pericli.
Nec porrò natura loci, ſpatiúmque profundi
Deficit, exſpergi quò poſſint mœnia mundi.

Aut aliâ quâvis poſſint vi pulſa perire.
Haud igitur lethi præcluſa 'ſt janua cœlo,
Nec ſoli, terraéque, nec altis æquoris undis;
Sed patet immani, & vaſto reſpectat hiatu.
Quare etiam nativa neceſſum 'ſt confiteare
Hæc eadem: neque enim, mortali corpore quæ ſunt,
Ex infinito jam tempore adhuc potuiſſent
Immenſi validas ævi contemnere vireis.
Denique tantopere inter ſe cùm maxima mundi
Pugnent membra, pio nequaquam concita bello;
Nónne vides aliquam longi certaminis ollis
Poſſe dari finem? vel cùm ſol, & vapor omnis
Omnibus epotis humoribus exſuperârint,
Quod facere intendunt, neque adhuc conata patrantur:
Tantum ſuppeditant amnes, ultróque minantur
Omnia diluviare ex alto gurgite ponti:
Nequicquam; quoniam verrentes æquora venti
Deminuunt, radiíſque retexens ætherius ſol;
Et ſiccare priùs confidunt omnia poſſe,
Quàm liquor incœpti poſſit contingere finem.
Tantum ſpirantes æquo certamine bellum
Magnis de rebus inter ſe cernere certant:
Cùm ſemel in terrâ fuerit ſuperantior ignis,
Et ſemel, ut fama 'ſt, humor regnârit in arvis.
Ignis enim ſuperavit, & ambens multa peruſſit,
Avia cùm Phaëthonta rapax vis ſolis equorum
Æthere raptavit toto, terráſque per omneis.
At Pater omnipotens irâ tum percitus acri
Magnanimum Phaëthonta repenti fulminis ictu
Deturbavit equis in terram; ſólque cadenti
Obvius æternam ſuccepit lampada mundi,
Disjectóſque redegit equos, junxítque trementeis:
Indè ſuum per iter recreavit cuncta gubernans;
Scilicet, ut veteres Graiûm cecinere poëtæ:
Quod procul à verâ 'ſt animi ratione repulſum.
Ignis enim ſuperare poteſt, ubi materiaï

Ex infinito ſunt corpora plura coorta;
Indè cadunt vires aliquâ ratione reviſtæ,
Aut pereunt res exuſtæ torrentibus auris.
Humor item quondam cœpit ſuperare coortus,
Ut fama 'ſt hominum, multas quando obruit urbeis;
Indè ubi vis aliquâ ratione averſa receſſit,
Ex infinito fuerat quæcunque coorta,
Conſtiterunt imbres, & flumina vim minuerunt.
Sed quibus ille modis conjectus materiaï
Fundârit cœlum ac terram, pontíque profunda,
Soliſque & lunæ curſus, ex ordine ponam.
Nam certè neque conſilio primordia rerum
Ordine ſe quæque, atque ſagaci mente locârunt;
Nec quos quæque darent motus, pepigere profectò:
Sed quia multa modis multis primordia rerum
Ex infinito jam tempore percita plagis,
Ponderibúſque ſuis conſuêrunt concita ferri,
Omnimodíſque coire, atque omnia pertentare,
Quæcunque inter ſe poſſent congreſſa creare;
Propterea fit, utì magnum volgata per ævum,
Omnigenos cœtus & motus experiundo,
Tandem ea conveniant, quæ ut convenere, repentè
Magnarum rerum fiant exordia ſæpe,
Terraï, maris, & cœli, generíſque animantum.
Hic neque tum ſolis rota cerni lumine largo
Altivolans poterat, neque magni ſidera mundi,
Nec mare, nec cœlum, nec denique terra, neque aër,
Nec ſimilis noſtris rebus res ulla videri;
Sed nova tempeſtas quædam, moléſque coorta.
Diffugere indè loci partes cœpere, paréſque
Cum paribus jungi res, & diſcludere mundum,
Membráque dividere, & magnas diſponere parteis
Omnigenis è principiis, diſcordia quorum
Intervalla, vias, connexus, pondera, plagas,
Concurſus, motus turbabat, prœlia miſcens,
Propter diſſimileis formas variáſque figuras;

Quòd non omnia ſic poterant conjuncta manere,
Nec motus inter ſeſe dare convenienteis:
Hoc eſt à terris altum ſecernere cœlum,
Et ſeorſum mare utì ſecreto humore pateret,
Seorſus item puri, ſecretíque ætheris ignes.
Quippe etenim primùm terraï corpora quæque,
Propterea quòd erant gravia, & perplexa, coibant,
In medióque imas capiebant omnia ſedes:
Quæ quanto magìs inter ſe perplexa coibant,
Tam magìs expreſſere ea, quæ mare, ſidera, ſolem,
Lunámque efficerent, & magni mœnia mundi.
Omnia enim magìs hæc è lævibus atque rotundis
Seminibus, multóque minoribu' ſunt elementis,
Quàm tellus: ideo per rara foramina terræ
Partibus erumpens primus ſe ſuſtulit æther
Signifer, & multos ſecum levis abſtulit igneis:
Non aliâ longè ratione, ac ſæpe videmus,
Aurea cùm primùm gemmanteis rore per herbas
Matutina rubent radiati lumina ſolis,
Exhalántque lacus nebulam, fluviſque perennes:
Ipſa quoque interdum tellus fumare videtur:
Omnia quæ ſurſum cùm conciliantur in alto,
Corpore concreto ſubtexunt nubila cœlum.
Sic igitur tum ſe levis, ac diffuſilis æther
Corpore concreto circumdatus undique ſepſit,
Et latè diffuſus in omneis undique parteis,
Omnia ſic avido complexu cætera ſepſit.
Hunc exordia ſunt ſolis lunaéque ſecuta;
Inter utroſque globi quorum vertuntur in auris:
Quæ neque terra ſibi adſcivit, neque maximus æther;
Quòd nec tam fuerint gravia, ut depreſſa ſederent;
Nec levia, ut poſſent per ſummas labier oras:
Et tamen inter utroſque ita ſunt, ut corpora viva
Verſent, & partes ut mundi totius extent.
Quod genus in nobis quædam licet in ſtatione
Membra manere, tamen cùm ſint ea, quæ moveantur.

His igitur rebus retractis, terra repentè,
Maxima quà nunc ſe ponti plaga cærula tendit,
Succidit, & ſalſo ſuffudit gurgite foſſas:
Inque dies quanto circùm magìs ætheris æſtus,
Et radii ſolis cogebant undique terram,
Verberibus crebris extrema ad limina apertam,
In medio ut propulſa ſuo condenſa coiret:
Tam magìs expreſſus ſalſus de corpore ſudor
Augebat mare manando, campóſque natanteis:
Et tanto magìs illa foras elapſa volabant
Corpora multa vaporis, & aëris, altáque cœli
Denſebant procul à terris fulgentia templa:
Sidebant campi, creſcebant montibus altis
Aſcenſus: neque enim poterant ſubſidere ſaxa,
Nec pariter tantundem omnes ſuccumbere partes.
Sic igitur terræ concreto corpore pondus
Conſtitit, atque omnis mundi quaſi limus in imum
Confluxit gravis, & ſubſedit funditus, ut fæx.
Indè mare, indè aër, indè æther ignifer ipſe.
Corporibus liquidis ſunt omnia pura relicta;
Et leviora aliis alia: & liquidiſſimus æther,
Atque leviſſimus aërias ſuper influit auras;
Nec liquidum corpus turbantibus aëris auris
Commiſcet: ſinit hæc violentis omnia verti
Turbinibus: ſinit incertis turbare procellis:
Ipſe ſuos igneis certo fert impete labens.
Nam modicè fluere, atque uno poſſe æthera niſu,
Significat ponti mare, certo quod fluit æſtu,
Unum labendi conſervans uſque tenorem.
Motibus aſtrorum nunc quæ ſit cauſa, canamus.
Principio, magnus cœli ſi vertitur orbis:
Ex utrâque polum parti premere aëra nobis
Dicendum'ſt, extráque tenere, & claudere utrinque;
Indè alium ſuperà fluere, atque intendere eódem,
Quò volvenda micant æterni ſidera mundi:
Aſt alium ſubtèr, contrà qui ſubvehat orbem:

Ut fluvios verſare rotas, atque hauſtra videmus.
Eſt etiam quoque, utì poſſit cœlum omne manere
In ſtatione, tamen cùm lucida ſigna ferantur:
Sive quòd incluſi rapidi ſunt ætheris æſtus,
Quærentéſque viam circumverſantur, & ignes
Paſſim per cœli volvunt ſe immania templa:
Sive aliunde fluens alicunde extrinſecus aër
Verſat agens igneis: ſive ipſi ſerpere poſſunt,
Quò cujuſque cibus vocat, atque invitat eunteis,
Flammea per cœlum paſcenteis corpora paſſim.
Nam quid in hôc mundo ſit eorum, ponere certum
Difficile 'ſt: ſed quid poſſit, fiátque per omne
In variis mundis variâ ratione creatis,
Id doceo; pluréſque ſequor diſponere cauſas
Motibus aſtrorum, quæ poſſint eſſe per omne.
E quibus una tamen ſit & hæc quoque cauſa neceſſe 'ſt,
Quæ vegeat motum ſignis: ſed quæ ſit earum
Præcipere, haud quaquam 'ſt pedetentim progredientis.
Terráque ut in mediâ mundi regione quieſcat,
Evaneſcere paulatim, & decreſcere pondus
Convenit; atque aliam naturam ſubtèr habere
Ex ineunte ævo conjunctam, atque uniter aptam
Partibus aëriis mundi, quibus inſita ſidit.
Propterea non eſt oneri, neque deprimit auras;
Et ſua cuique homini nullo ſunt pondere membra:
Nec caput eſt oneri collo, nec denique totum
Corporis in pedibus pondus ſentimus ineſſe.
At quæcunque foris veniunt, impoſtáque nobis
Pondera ſunt, lædunt permulto ſæpe minora:
Uſqueadeo magni refert, cui quæ adjaceat res.
Sic igitur tellus non eſt aliena repentè
Adlata, atque auris aliunde objecta alienis;
Sed pariter primâ concepta ab origine mundi,
Certáque pars ejus, quaſi nobis membra, videtur.
Præterea grandi tonitru concuſſa repentè
Terra, ſupra ſe quæ ſunt, concutit omnia motu:

Quod facere haud ullâ poſſet ratione, niſi eſſet
Partibus aëriis mundi, cœlóque revincta:
Nam communibus inter ſe radicibus hærent
Ex ineunte ævo conjuncta, atque uniter apta.
Nónne vides etiam, quàm magno pondere nobis
Suſtineat corpus tenuiſſima vis animaï,
Propterea quia tam conjuncta, atque uniter apta 'ſt?
Denique jam ſaltu pernici tollere corpus
Quis potis eſt, niſi vis animæ, quæ membra gubernat?
Jámne vides, quantum tenuis natura valere
Poſſit, ubi eſt conjuncta gravi cum corpore, ut aër
Conjunctus terris, & nobis eſt animi vis?
Nec nimio ſolis major rota, nec minor ardor
Eſſe poteſt, noſtris quàm ſenſibus eſſe videtur.
Nam quibus è ſpatiis cunque ignes lumina poſſunt
Adjicere, & calidum membris adflare vaporem,
Illa ipſa intervalla nihil de corpore limant
Flammarum, nihilo ad ſpeciem 'ſt contractior ignis.
Proinde calor quoniam ſolis, luménque profuſum
Perveniunt noſtros ad ſenſus, & loca tingunt:
Forma quoque hinc ſolis debet filúmque videri,
Nil adeò ut poſſis plus, aut minus addere veré.
Lunáque ſive notho fertur loca lumine luſtrans,
Sive ſuam proprio jactat de corpore lucem,
Quicquid id eſt, nihilo fertur majore figurâ,
Quàm, noſtris oculis quam cernimus, eſſe videtur.
Nam priùs omnia, quæ longè remota tuemur
Aëra per multum, ſpecie confuſa videntur,
Quàm minimum filum: quapropter luna neceſſe 'ſt,
Quandoquidem claram ſpeciem, certámque figuram
Præbet, ut eſt oris extremis cunque notata,
Quanta hæc cunque fuat, tanta hinc videatur in alto.
Poſtremò, quoſcunque vides hinc ætheris igneis,
(Quandoquidem, quoſcunque in terris cernimus igneis,
Dum tremor eſt clarus, dum cernitur ardor eorum,
Perparvum quiddam interdum mutare videntur

Alterutram in partem filum, cùm longiùs abſint,)
Scire licet, perquam pauxillo poſſe minores
Eſſe, vel exiguâ majores parte, breviſque.
Illud item non eſt mirandum, quâ ratione
Tantulus ille queat tantum ſol mittere lumen,
Quod maria, ac terras omneis cœlúmque rigando
Compleat, & calido perfundat cuncta vapore.
Nam licet hinc mundi patefactum totius unum
Largifluum fontem ſcatere, atque erumpere flumen
Ex omni mundo, quò ſic elementa vaporis
Undique conveniunt, & ſic conjectus eorum
Confluit, ex uno capite hic ut profluat ardor.
Nónne vides etiam, quàm latè parvus aquaï
Prata riget fons interdum, campíſque redundet?
Eſt etiam quoque, utì non magno ſolis ab igni
Aëra percipiat calidis fervoribus ardor,
Opportunus ita 'ſt ſi fortè, & idoneus aër,
Ut queat accendi parvis ardoribus ictus:
Quod genus interdum ſegetes ſtipulámque videmus
Accipere ex unâ ſcintillâ incendia paſſim.
Forſitan & roſeâ ſol altè lampade lucens
Poſſideat multum cæcis fervoribus ignem
Circùm ſe, nullo qui ſit fulgore notatus,
Æſtiferum ut tantum radiorum exaugeat ictum.
Nec ratio ſolis ſimplex, nec certa pateſcit,
Quo pacto æſtivis è partibus Ægocerotis
Brumaleis adeat flexus, atque indè revertens
Canceris ut vertat metas ſe ad ſolſtitialeis:
Lunáque menſibus id ſpatium videatur obire,
Annua ſol in quo conſumit tempora curſu:
Non, inquam, ſimplex his rebus reddita cauſa 'ſt.
Nam fieri vel cum primis id poſſe videtur,
Democriti quod ſancta viri ſententia ponit:
Quanto quæque magìs ſint terram ſidera propter,
Tanto poſſe minùs cum cœli turbine ferri.
Evaneſcere enim rapidas illius, & acreis

Imminui ſubtèr vireis, ideóque relinqui
Paulatim ſolem cum poſterioribu' ſignis,
Inferior multò quòd ſit, quàm fervida ſigna:
Et magìs hôc lunam: & quanto demiſſior ejus
Curſus abeſt procul à cœlo, terriſque propinquat,
Tanto poſſe minùs cum ſignis tendere curſum.
Flaccidiòre etiam quanto jam turbine fertur
Inferior quàm ſol, tanto magìs omnia ſigna
Hanc adipiſcuntur, circùm, prætérque feruntur.
Propterea fit, ut hæc ad ſignum quodque reverti
Mobiliùs videatur, ad hanc quia ſigna reviſunt.
Fit quòque, ut è mundi tranſverſis partibus aër
Alternis certo fluere alter tempore poſſit,
Qui queat æſtivis ſolem detrudere ſignis
Brumaleis uſque ad flexus, gelidúmque rigorem;
Et qui rejiciat gelidis à frigoris umbris
Æſtiferas uſque in parteis, & fervida ſigna.
Et ratione pari lunam, ſtelláſque putandum 'ſt,
Quæ volvunt magnos in magnis orbibus annos,
Aëribus poſſe alternis à partibus ire.
Nonne vides etiam diverſis nubila ventis
Diverſas ire in parteis, inferna ſupernis?
Quî minùs illa queant per magnos ætheris orbeis
Æſtibus inter ſe diverſis ſidera ferri?
At nox obruit ingenti caligine terras,
Aut ubi de longo curſu ſol extima cœli
Impulit, atque ſuos efflavit languidus ignèis
Concuſſos itere, & labefactos aëre multo:
Aut quia ſub terras curſum convertere cogit
Vis eadem, ſuperà terras quæ pertulit orbem.
Tempore item certo roſeam Matuta per oras
Ætheris auroram defert, & lumina pandit:
Aut quia ſol idem ſub terras ille revertens
Anticipat cœlum radiis accendere tentans;
Aut quia conveniunt ignes, & ſemina multa
Confluere ardoris conſuêrunt tempore certo,

Quæ faciunt ſolis nova ſemper lumina igni.
Quod genus Idæis fama 'ſt è montibus altis
Diſperſos igneis orienti lumine cerni:
Indè coire globum quaſi in unum, & conficere orbem.
Nec tamen illud in his rebus mirabile debet
Eſſe, quòd hæc ignis tam certo tempore poſſint
Semina confluere, & ſolis reparare nitorem.
Multa videmus enim, certo quæ tempore fiunt
Omnibus in rebus: floreſcunt tempore certo
Arbuſta, & certo dimittunt tempore florem.
Nec minùs in certo denteis cadere imperat ætas
Tempore, & impubem molli pubeſcere veſte,
Et pariter mollem malis demittere barbam.
Fulmina poſtremò, nix, imbres, nubila, venti,
Non nimis incertis fiunt in partibus anni.
" Namque ubi ſic fuerunt cauſarum exordia prima,
Atque utì res mundi cecidere ab origine primâ,
Conſequa natura 'ſt jam rerum ex ordine certo.
Creſcere itémque dies licet, & tabeſcere noctеis,
Et minui luces, cùm ſumant augmina noctes:
Aut quia ſol idem ſub terras, atque ſupernè,
Imparibus currens anfractibus ætheris oras
Partit, & in parteis non æquas dividit orbem:
Et quod ab alterutrâ detraxit parte, reponit
Ejus in adversâ tanto plus parte relatus,
Donicum ad id ſignum cœli pervenit, ubi anni
Nodus nocturnas exæquat lucibus umbras.
Nam medio curſu flatûs Aquilonis, & Auſtri,
Diſtinet æquato cœlum diſcrimine metas,
Propter ſigniferi poſituram totius orbis:
Annua ſol in quo contundit tempora ſerpens,
Obliquo terras, & cœlum lumine luſtrans:
Ut ratio declarat eorum, qui loca cœli
Omnia diſpoſitis ſignis ornata notârunt.
Aut quia craſſior eſt certis in partibus aër,
Sub terris ideo tremulum jubar hæſitat ignis,

Nec penetrare poteſt facilè, atque emergere ad ortus.
Propterea noctes hyberno tempore longæ
Ceſſant, dum veniat radiatum inſigne diei.
Aut etiam, quia ſic alternis partibus anni
Tardiùs & citiùs conſuêrunt confluere ignes,
Qui faciant ſolem certâ de ſurgere parte.
Luna poteſt ſolis radiis percuſſa nitere,
Inque dies majus lumen convertere nobis
Ad ſpeciem, quantum ſolis ſecedit ab orbe,
Donicum eum contra pleno bene lumine fulſit,
Atque oriens obitus ejus ſupèr edita vidit:
Indè minutatim retro quaſi condere lumen
Debet item, quanto propiùs jam ſolis ad ignem
Labitur ex aliâ ſignorum parte per orbem:
Ut faciunt, lunam qui fingunt eſſe pilaï
Conſimilem, curſûſque viam ſub ſole tenere:
Propterea fit, utì videantur dicere verum.
Eſt etiam quoque, utì proprio cum lumine poſſit
Volvier, & varias ſplendoris reddere formas.
Corpus enim licet eſſe aliud, quod fertur, & unà
Labitur omnimodis occurſans officiénſque,
Nec potis eſt cerni, quia caſſum lumine fertur.
Verſaríque poteſt, globus ut ſi fortè pilaï
Dimidiâ ex parti candenti lumine tinctus,
Verſandóque globum varianteis edere formas,
Donicum eam partem, quæcunque eſt ignibus aucta,
Ad ſpeciem vertit nobis, oculóſque patenteis:
Indè minutatim retro contorquet, & aufert
Luciferam partem glomeraminis, atque pilaï:
Ut Babylonica Chaldæam doctrina refutans
Aſtrologorum artem contrà convincere tendit:
Proinde quaſi fieri nequeat, quod pugnat uterque,
Aut minùs hoc illo ſit cur amplectier auſis.
Denique, cur nequeat ſemper nova luna creari
Ordine formarum certo, certíſque figuris,
Inque dies privos adoleſcere quæque creata,

Atque alia illius reparari in parte, locóque,
Difficile'ſt ratione docere, & vincere verbis;
Ordine cùm videas tam certo multa creari.
It ver; & Venus; & Veneris prænuncius antè
Pinnatus graditur Zephyrus veſtigia propter:
Flora quibus mater præſpergens antè viaï
Cuncta coloribus egregiis, & odoribus opplet.
Indè loci ſequitur calor aridus, & comes unà
Pulverulenta Ceres, & Eteſia flabra Aquilonum.
Indè Autumnus adit; graditur ſimul Euius Euan:
Indè aliæ tempeſtates, ventíque ſequuntur,
Altitonans Vulturnus, & Auſter fulmine pollens.
Tandem Bruma niveis adfert, pigrúmque rigorem
Reddit, hyems ſequitur, crepitans ac dentibus algus.
Quò minùs eſt mirum, ſi certo tempore luna
Gignitur, & certo deletur tempore rurſus:
Cùm fieri poſſint tam certo tempore multa.
Solis item quoque defectus, lunaéque latebras,
Pluribus è cauſis fieri tibi poſſe putandum'ſt.
Nam cur luna queat terram ſecludere ſolis
Lumine, & à terris altum caput obſtruere eii,
Objiciens cæcum radiis ardentibus orbem:
Tempore eodem aliud facere id non poſſe putetur
Corpus, quod caſſum labatur lumine ſemper?
Sólque ſuos etiam dimittere languidus igneis
Tempore cur certo nequeat, recrearéque lumen,
Cùm loca præteriit flammis infeſta per auras,
Quæ faciunt igneis interſtingui atque perire?
Et cur terra queat lunam ſpoliare viciſſim
Lumine, & oppreſſum ſolem ſupèr ipſa tenere,
Menſtrua dum rigidas coni perlabitur umbras:
Tempore eodem aliud nequeat ſuccurrere lunæ
Corpus, vel ſuperà ſolis perlabier orbem,
Quod radios interrumpat, luménque profuſum?
Et tamen ipſa ſuo ſi fulgit luna nitore,
Cur nequeat certâ mundi langueſcere parte.

Dum loca luminibus propriis inimica pererrat?
Quod ſupereſt, quoniam magni per cærula mundi
Quâ fieri quicquid poſſet ratione, reſolvi:
Solis utì varios curſus, lunaéque meatus
Noſcere poſſemus, quæ vis, & cauſa cieret:
Quóve modo ſoleant offecto lumine obire,
Et nec-opinanteis tenebris obducere terras:
Cùm quaſi connivent, & aperto lumine rurſum
Omnia conviſunt clarâ loca candida luce:
Nunc redeo ad mundi novitatem, & mollia terræ
Arva, novo fœtu quid primum in luminis oras
Tollere, & incertis tentârit credere ventis.
Principio, genus herbarum, viridémque nitorem
Terra dedit circùm colleis; campóſque per omneis
Florida fulſerunt viridanti prata colore:
Arboribúſque datum 'ſt variis exinde per auras
Creſcendi magnum immiſſis certamen habenis.
Ut pluma atque pili primùm ſetaéque creantur
Quadrupedum in membris, & corpore pennipotentum:
Sic nova tum tellus herbas virgultáque primùm
Suſtulit: indè loci mortalia ſæcla creavit
Multa modis multis variâ ratione coorta.
Nam neque de cœlo cecidiſſe animalia poſſunt,
Nec terreſtria de ſalſis exiſſe lacunis.
Linquitur, ut meritò maternum nomen adepta
Terra ſit, è terrâ quoniam ſunt cuncta creata.
Multáque nunc etiam exiſtunt animalia terris,
Imbribus, & calido ſolis concreta vapore.
Quò minùs eſt mirum, ſi tum ſunt plura coorta,
Et majora novâ tellure, atque æthere adulto.
Principio, genus alituum, variaéque volucres
Ova relinquebant excluſæ tempore verno:
Folliculos ut nunc teretes æſtate cicadæ
Linquunt, ſponte ſuâ victum, vitámque petentes.
Tum tibi terra dedit primùm mortalia ſæcla:
Multus enim calor, atque humor ſuperabat in arvis.

Hinc ubi quæque loci regio opportuna dabatur,
Creſcebant uteri terræ radicibus apti:
Quos ubi tempore maturo patefecerat ætas
Infantum fugiens humorem, auráſque petiſſens,
Convertebat ibi natura foramina terræ,
Et ſuccum venis cogebat fundere apertis
Conſimilem lactis; ſicut nunc fœmina quæque
Cùm peperit, dulci repletur lacte, quòd omnis
Impetus in mammas convertitur ille alimenti.
Terra cibum pueris, veſtem vapor, herba cubile
Præbebat multâ & molli lanugine abundans.

At novitas mundi nec frigora dura ciebat,
Nec nimios æſtus, nec magnis viribus auras:
Omnia enim pariter creſcunt, & robora ſumunt.
Quare etiam atque etiam maternum nomen adepta
Terra tenet meritò, quoniam genus ipſa creavit
Humanum, atque animal propè certo tempore ſudit
Omne, quod in magnis bacchatur montibu' paſſim,
Aëriáſque ſimul volucreis variantibu' formis.
Sed quia finem aliquam pariendi debet habere,
Deſtitit, ut mulier ſpatio defeſſa vetuſto;
Mutat enim mundi naturam totius ætas,
Ex alióque alius ſtatus excipere omnia debet,
Nec manet ulla ſui ſimilis res: omnia migrant;
Omnia commutat natura, & vertere cogit.
Namque aliud concreſcit, & ævo debile languet:
Porrò aliud concreſcit, & è contemtibus exit.
Sic igitur mundi naturam totius ætas
Mutat, & ex alio terram ſtatus excipit alter,
Quod potuit, nequeat; poſſit, quod non tulit antè.

Multáque tum Tellus etiam portenta creare
Conata'ſt, mirâ facie, membríſque coorta, [remotum)
" (Androgynum inter utrum, nec utrumque & utrinque
Orba pedum partim, manuum viduata viciſſim,
Multa ſinè ore etiam, ſinè voltu cæca reperta,
Vinctáque membrorum per totum corpus adhæſu;

Nec facere ut poſſent quicquam, nec cedere quóquam,
Nec vitare malum, nec ſumere, quod foret uſus.
Cætera de genere hôc monſtra, ac portenta creabat:
Nequicquam; quoniam natura abſterruit auctum:
Nec potuere cupitum ætatis tangere florem,
Nec reperire cibum, nec jungi per Veneris res.
Multa videmus enim rebus concurrere debere,
Ut propagando poſſint producere ſæcla.
Pabula primum ut ſint, genitalia deinde per artus
Semina quæ poſſint membris manare remiſſis:
Fœminâque ut maribus conjungi poſſit, habendum,
Mutua queis nectant inter ſe gaudia, utriſque.
Multáque tum interiiſſe animantum ſæcla neceſſe 'ſt,
Nec potuiſſe propagando procudere prolem.
Nam quæcunque vides veſci vitalibus auris,
Aut dolus, aut virtus, aut denique mobilitas eſt
Ex ineunte ævo genus id tutata reſervans.
Multáque ſunt, nobis ex utilitate ſuâ quæ
Commendata manent tutelæ tradita noſtræ.
Principio, genus acre leonum, ſæváque ſæcla
Tutata 'ſt virtus, vulpeis dolus, & fuga cervos.
At leviſomna canum fido cum pectore corda,
Et genus omne, quod eſt veterino ſemine partum,
Lanigeraéque ſimul pecudes, & bucera ſæcla,
Omnia ſunt hominum tutelæ tradita, Memmi.
Nam cupidè fugere feras, pacémque ſecutæ
Sunt, & larga ſuo ſinè pabula parta labore;
Quæ damus utilitatis eorum præmia causâ.
At, queis nil horum tribuit natura, nec ipſa
Sponte ſuâ poſſent ut vivere, nec dare nobis
Utilitatem aliquam, quare pateremur eorum
Præſidio noſtro paſci genus, eſſéque tutum?
Scilicet hæc aliis prædæ, lucróque jacebant
Indupedita ſuis fatalibus omnia vinclis,
Donicum ad interitum genus id natura redegit.
Sed neque Centauri fuerunt, neque tempore in ullo

Esse queat duplici naturâ, & corpore bino
Ex alienigenis membris compacta potestas,
Hinc illinc par vis ut non sic esse potis sit.
Id licet hinc quamvis hebeti cognoscere corde.
Principio, circùm tribus actis impiger annis
Floret equus, puer haudquaquam: quin sæpe etiam num
Ubera mammarum in somnis lactantia quærit.
Pòst ubi equum validæ vires ætate senectâ,
Membráque deficiunt fugienti languida vitâ;
Tum demum pueris ævo florente juventas
Occipit, & molli vestit lanugine malas:
Ne fortè ex homine, & veterino semine equorum
Confieri credas Centauros posse, nec esse:
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas, & cætera de genere horum,
Inter se quorum discordia membra videmus:
Quæ neque floresçunt pariter, neque robora sumunt
Corporibus, neque projiciunt ætate senectâ:
Nec simili Venere ardescunt, nec moribus unis
Conveniunt, nec sunt eadem jucunda per artus.
Quippe videre licet pingueſcere sæpe cicutâ
Barbigeras pecudes, homini quæ'st acre venenum.
Flamma quidem verò cùm corpora fulva leonum
Tam soleat torrere, atque urere, quàm genus omne
Viscéris, in terris quodcunque & sanguinis extet:
Qui fieri potuit, triplici cum corpore ut una
Prima leo, postrema draco, media ipsa Chimæra
Ore foras acrem efflaret de corpore flammam?
Quare etiam tellure novâ, cœloque recenti
Talia qui fingit potuisse animalia gigni,
Nixus in hôc uno novitatis nomine inani,
Multa licet simili ratione effutiat ore:
Aurea tum dicat per terras flumina volgò
Fluxisse, & gemmis florere arbusta süêsse:
Aut hominem tanto membrorum esse impete natum,
Trans maria alta pedum nisus ut ponere posset;

Et manibus totum circùm ſe vertere cœlum.
Nam quòd multa fuere in terris ſemina rerum,
Tempore quo primùm tellus animalia fudit;
Nil tamen eſt ſigni, miſtas potuiſſe creari
Inter ſe pecudes, compactáque membra animantum:
Propterea quia quæ de terris nunc quoque abundant
Herbarum genera, ac fruges, arbuſtáque læta,
Non tamen inter ſe poſſint complexa creari.
Res ſic quæque ſuo ritu procedit, & omnes
Fœdere naturæ certo diſcrimina ſervant.
Et genus humanum multo fuit illud in arvis
Durius, ut decuit, tellus quod dura creâſſet;
Et majoribus & ſolidis magis oſſibus intus
Fundatum, & validis aptum per viſcera nervis;
Nec facile ex æſtu, nec frigore quod caperetur,
Nec novitate cibi, nec labi corporis ullâ.
Multáque per cœlum ſolis volventia luſtra
Volgivago vitam tractabant more ferarum.
Nec robuſtus erat curvi moderator aratri
Quiſquam, nec ſcibat ferro molirier arva;
Nec nova defodere in terram virgulta, nec altis
Arboribus veteres decidere falcibu' ramos.
Quod ſol, atque imbres dederant, quod terra creârat
Sponte ſuâ, ſatis id placabat pectora donum:
Glandiferas inter curabant corpora quercus
Plerumque; & quæ nunc hyberno tempore cernis
Arbuta Pœniceo fieri matura colore,
Plurima tum tellus etiam majora ferebat:
Multáque præterea novitas tum florida mundi
Pabula dia tulit, miſeris mortalibus ampla.
At ſedare ſitim fluvii fontéſque vocabant:
Ut nunc montibus è magnis decurſus aquaï
Claricitat latè ſitientia ſæcla ferarum.
Denique noctivagi ſylveſtria templa tenebant
Nympharum, quibus exibant humore fluenta
Lubrica, proluvie largâ lavere humida ſaxa,

Humida ſaxa ſuper viridi ſtillantia muſco,
Et partim plano ſcatere, atque erumpere campo.
Necdum res igni ſcibant tractare, nec uti
Pellibus, & ſpoliis corpus veſtire ferarum:
Sed nemora, atque cavos monteis, ſylváſque colebant,
Et frutices inter condebant ſqualida membra,
Verbera ventorum vitare imbreſíſque coacti.
Nec commune bonum poterant ſpectare, nec ullis
Moribus inter ſe ſcibant, nec legibus uti.
Quod cuique obtulerat prædæ fortuna, ferebat,
Sponte ſuâ ſibi quiſque valere & vivere doctus.
Et Venus in ſylvis jungebat corpora amantum:
Conciliabat enim vel mutua quamque cupido,
Vel violenta viri vis, atque impenſa libido,
Vel pretium, glandes, atque arbuta, vel pira lecta.
Et manuum mirâ freti virtute, pedúmque,
Conſectabantur ſylveſtria ſæcla ferarum
Miſſilibus ſaxis, & magno pondere clavæ:
Multáque vincebant, vitabant pauca latebris;
Setigeríſque pares ſuibus ſylveſtria membra
Nuda dabant terræ nocturno tempore capti,
Circùm ſe foliis ac frondibus involventes.
Nec plangore diem magno, ſolémque per agros
Quærebant pavidi, palantes noctis in umbris:
Sed taciti reſpectabant, ſomnóque ſepulti,
Dum roſeâ face ſol inferret lumina cœlo.
A parvis quòd enim conſuêrant cernere ſemper
Alterno tenebras, & lucem tempore gigni,
Non erat, ut fieri poſſet, mirarier unquam,
Nec diffidere, ne terras æterna teneret
Nox, in perpetuum detracto lumine ſolis.
Sed magis illud erat curæ, quòd ſæcla ferarum
Infeſtam miſeris faciebant ſæpe quietem:
Ejectíque domo fugiebant ſaxea tecta
Setigeri ſuis adventu, validíque leonis,
Atque intempeſtâ cedebant nocte paventes

Hoſpitibus ſævis inſtrata cubilia fronde.
Nec nimio tum plùs, quàm nunc, mortalia ſæcla
Dulcia linquebant labentis lumina vitæ.
Unus enim tum quiſque magìs deprenſus eorum
Pabula viva feris præbebat dentibus hauſtus,
Et nemora ac monteis gemitu, ſylváſque replebat,
Viva videns vivo ſepeliri viſcera buſto.
At quos effugium ſervârat, corpore adeſo,
Poſteriùs tremulas ſuper ulcera tetra tenentes
Palmas, horriferis accibant vocibus Orcum,
Donicum eos vitâ privârunt vermina ſæva,
Experteis opis, ignaros, quid volnera vellent.
At non multa virûm ſub ſignis millia ducta
Una dies dabat exitio: nec turbida ponti
Æquora lædebant naves ad ſaxa, viroſque.
Sed temere, incaſſum mare fluctibu' ſæpe coortis
Sævibat, levitérque minas ponebat inaneis:
Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti
Subdola pellicere in fraudem ridentibus undis.
Improba navigii ratio tum cæca jacebat.
Tum penuria deinde cibi, languentia letho
Membra dabat: contrà nunc rerum copia merſat.
Illi imprudentes ipſi ſibi ſæpe venenum
Vergebant: nunc dant aliis ſollertiùs ipſi.
Indè caſas poſtquam, ac pelleis, ignémque parârunt,
Et mulier conjuncta viro conceſſit in unum;
Caſtáque privatæ Veneris connubia læta
Cognita ſunt, prolémque ex ſe videre creatam:
Tum genus humanum primùm molleſcere cœpit.
Ignis enim curavit, ut alſia corpora frigus
Non ita jam poſſent cœli ſub tegmine ferre:
Et Venus imminuit vireis, pueríque parentum
Blanditiis facilè ingenium fregere ſuperbum.
Tunc & amicitiam cœperunt jungere habentes
Finitima inter ſe, nec lædere, ne violare;
Et pueros commendârunt, muliebréque ſæclum

Vocibus, & geſtu, cùm balbè ſignificarent,
Imbecillorum eſſe æquum miſererier omnium.
Non tamen omnimodis poterat concordia gigni;
Sed bona, magnáque pars ſervabant fœdera caſti:
Aut genus humanum jam tum foret omne peremptum,
Nec potuiſſet adhuc perducere ſæcla propago.
At varios linguæ ſonitus natura ſubegit
Mittere, & utilitas expreſſit nomina rerum:
Non aliâ longè ratione, atque ipſa videtur
Protrahere ad geſtum pueros infantia linguæ,
Cùm facit, ut digito, quæ ſint præſentia, monſtrent.
Sentit enim vim quiſque ſuam, quam poſſit abuti:
Cornua nata priùs vitulo quàm frontibus extent,
Illis iratus petit, atque infenſus inurget.
At catuli pantherarum, ſcymníque leonum
Unguibus, ac pedibus jam tum, morſúque repugnant,
Vixdum cùm ipſis ſunt dentes unguéſque creati.
Alituum porrò genus alis omne videmus
Fidere, & à pennis tremulum petere auxiliatum.
Proinde putare aliquem tum nomina diſtribuiſſe
Rebus, & indè homines didiciſſe vocabula prima,
Deſipere 'ſt: nam cur hic poſſet cuncta notare
Vocibus, & varios ſonitus emittere linguæ,
Tempore eodem alii facere id non quiſſe putentur?
Præterea, ſi non alii quoque vocibus uſi
Inter ſe fuerant: unde inſita notities eſt
Utilitatis, & unde data 'ſt huic prima poteſtas,
Quid vellet, facere, ut ſcirent, animóque viderent?
Cogere item plureis unus, victóſque domare
Non poterat, rerum ut perdiſcere nomina vellent,
Nec ratione docere ullâ, ſuaderéque ſurdis,
Quid facto eſſet opus; faciles neque enim paterentur,
Nec ratione ullâ ſibi ferrent ampliùs aureis
Vocis inauditos ſonitus obtundere fruſtra.
Poſtremò, quid in hâc mirabile tantopere eſt re,
Si genus humanum, cui vox, & lingua vigeret,

Pro vario ſenſu varias res voce notaret,
Cùm pecudes mutæ, cùm denique ſæcla ferarum
Diſſimileis ſoleant voces variáſque ciere,
Cùm metus, aut dolor eſt, & cùm jam gaudia gliſcunt?
Quippe etenim id licet è rebus cognoſcere apertis.
Inritata canum cùm primùm magna Moloſsûm
Mollia ricta fremunt duros nudantia denteis,
Longè alio ſonitu rabie diſtracta minantur,
Et cùm jam latrant, & vocibus omnia complent.
At catulos blandè cùm linguâ lambere tentant,
Aut ubi eos jactant pedibus, morſúque petentes,
Suſpenſis teneros imitantur dentibus hauſtus,
Longè alio pacto gannitu vocis adulant,
Et cùm deſerti baubantur in ædibus, aut cùm
Plorantes fugiunt ſummiſſo corpore plagas.
Denique non hinnitus item differre videtur,
Inter equas ubi equus florenti ætate juvencus
Pinnigeri ſævit calcaribus ictus amoris,
Et fremitum patulis ſub naribus edit ad arma,
Ac cùm ſis aliàs concuſſis artubus hinnit?
Poſtremò, genus alituum, variaéque volucres,
Accipitres, atque offifragæ, mergíque marinis
Fluctibus in ſalſis victum vitámque petentes,
Longè alias alio jaciunt in tempore voces;
Et cùm de victu certant, prædâque repugnant.
Et partim mutant cum tempeſtatibus unà
Rauciſonos cantus, cornicum ut ſæcla vetuſta,
Corvorúmque greges, ubi aquam dicuntur & imbreis
Poſcere, & interdum ventos auráſque vocare.
Ergo, ſi varii ſenſus animalia cogunt,
Muta tamen cùm ſint, varias emittere voces:
Quanto mortaleis magìs æquum'ſt tum potuiſſe
Diſſimileis aliâ atque aliâ res voce notare?
Illud in his rebus tacitus ne fortè requiras:
Fulmen detulit in terras mortalibus ignem
Primitus: indè omnis flammarum diditur ardor.

Multa videmus enim cœleſtibus incita flammis
Fulgere, cùm cœli donavit plaga vapores.
Et ramoſa tamen cùm ventis pulſa vacillans
Æſtuat in ramos incumbens arboris arbor,
Exprimitur validis extritus viribus ignis:
Et micat interdùm flammaï fervidus ardor,
Mutua dum inter ſe rami ſtirpéſque teruntur:
Quorum utrumque dediſſe poteſt mortalibus ignem.
Indè cibum coquere, ac flammæ mollire vapore
Sol docuit, quoniam miteſcere multa videbant
Verberibus radiorum, atque æſtu victa per agros.
Inque dies magìs hi victum vitámque priorem
Commutare novis monſtrabant rebus, & igni,
Ingenio qui præſtabant, & corde vigebant.
Condere cœperunt urbeis, arcémque locare
Præſidium reges ipſi ſibi, perfugiúmque;
Et pecudes, & agros diviſere, atque dedere
Pro facie cujuſque, & viribus, ingenióque:
Nam facies multùm valuit, viréſque vigebant.
Poſteriùs res inventa'ſt, aurúmque repertum,
Quod facilè & validis & pulchris demſit honorem.
Divitioris enim ſectam plerumque ſequuntur
Quamlibèt & fortes, & pulchro corpore creti.
Quòd ſiquis verâ vitam ratione gubernet,
Divitiæ grandes homini ſunt, vivere parcè
Æquo animo; neque enim'ſt unquam penuria parvi.
At claros ſe homines voluere eſſe, atque potenteis,
Ut fundamento ſtabili fortuna maneret,
Et placidam poſſent opulenti degere vitam;
Nequicquam: quoniam ad ſummum ſuccedere honorem
Certantes, iter infeſtum fecere viaï.
Et tamen è ſummo quaſi fulmen dejicit ictos
Invidia interdùm contemtim in Tartara tetra:
Ut ſatius multo jam ſit parere quietum,
Quàm regere imperio res velle, & regna tenere.
Proinde, ſine incaſſum defeſſi ſanguine ſudent

Anguſtum per iter luctantes ambitionis:
" Invidiâ quoniam ſeu fulmine ſumma vaporant
" Plerumque, & quæ ſunt aliis magìs edita cunque:
Quandoquidem ſapiunt alieno ex ore, petúntque
Res ex auditis potiùs, quàm ſenſibus ipſis:
Nec magìs id nunc eſt, nec erit mox, quàm fuit anté.
Ergo regibus occiſis ſubverſa jacebat
Priſtina majeſtas ſoliorum, & ſceptra ſuperba;
Et capitis ſummi præclarum inſigne cruentum
Sub pedibus volgi magnum lugebat honorem.
Nam cupidè conculcatur nimis antè metutum.
Res itaque ad ſummam fæcem turbáſque redibat,
Imperium ſibi cùm, ac ſummatum quiſque petebat.
Inde magiſtratum partim docuere creare,
Juráque conſtituere, ut vellent legibus uti:
Nam genus humanum defeſſum vi colere ævum,
Ex inimicitiis languebat: quò magìs ipſum
Sponte ſuâ cecidit ſub leges, arctáque jura.
Acriùs ex irâ quòd enim ſe quiſque parabat
Ulciſci, quàm nunc conceſſum'ſt legibus æquis;
Hanc ob rem'ſt homines pertæſum vi colere ævum:
Unde metus maculat pœnarum præmia vitæ.
Circumretit enim vis atque injuria quemque,
Atque, unde exorta'ſt, ad eum plerumque revertit;
Nec facil' eſt placidam ac pacatam degere vitam,
Qui violat factis communia fœdera pacis.
Etſi fallit enim divum genus humanúmque,
Perpetuò tamen id fore clàm diffidere debet:
Quippe ubi ſe multi per ſomnia ſæpe loquentes,
Aut morbo delirantes procraxe ferantur,
Et celata diu in medium peccata dediſſe.
Nunc quæ cauſa Deûm per magnas numina genteis
Pervolgârit, & ararum compleverit urbeis,
Suſcipiendáque curârit ſollennia ſacra,
" Quæ nunc in magnis florent ſacra rebu', locíſque:
Unde etiam nunc eſt mortalibus inſitus horror,

Qui

Qui delubra Deûm nova toto ſuſcitat orbi
Terrarum, & feſtis cogit celebrare diebus:
Non ita difficile 'ſt rationem reddere verbis.
Quippe etenim jam tum divûm mortalia ſæcla
Egregias animo facies vigilante videbant,
Et magìs in ſomnis mirando corporis auctu.
His igitur ſenſum tribuebant, propterea quòd
Membra movere videbantur, vocéſque ſuperbas
Mittere pro facie præclarâ, & viribus amplis:
Æternámque dabant vitam, quia ſemper eorum
Suppeditabatur facies, & forma manebat,
(Et manet omnino) & quòd tantis viribus auctos
Non temere ullâ vi convinci poſſe putabant.
Fortuníſque ideo longè præſtare putabant,
Quòd mortis timor haud quemquam vexaret eorum,
Et ſimul in ſomnis quia multa, & mira videbant
Efficere, & nullum capere ipſos indè laborem.
Præterea, cœli rationes ordine certo,
Et varia annorum cernebant tempora verti;
Nec poterant quibus id fieret cognoſcere cauſis:
Ergo perfugium ſibi habebant omnia Divis
Tradere, & illorum nutu facere omnia flecti.
In cœlóque Deûm ſedes, & templa locârunt,
Per cœlum volvi quia ſol, & luna videntur:
Luna, dies, & nox, & noctis ſigna ſevera,
Noctivagaéque faces cœli, flammaéque volantes,
Nubila, ros, imbres, nix, venti, fulmina, grando,
Et rapidi fremitus, & murmura magna minarum.
O genus infelix humanum! talia Divis
Cùm tribuit facta, atque iras adjunxit acerbas:
Quantos tum gemitus ipſi ſibi, quantáque nobis
Volnera; quas lacrymas peperere minoribu' noſtris!
Nec pietas ulla 'ſt velatum ſæpe videri
Vertier ad lapidem, atque omneis accedere ad aras;
Nec procumbere humi proſtratum, & pandere palmas
Ante Deûm delubra, nec aras ſanguine multo

Spargere quadrupedum, nec votis nectere vota:
Sed magè pacatâ poſſe omnia mente tueri.
Nam cùm ſuſpicimus magni cœleſtia mundi
Templa ſupèr, ſtellíſque micantibus æthera fixum,
Et venit in mentem ſolis, lunaéque viarum;
Tunc aliis oppreſſa malis in pectore cura
Illa quoque expergefactum caput erigere infit,
Ecquæ fortè Deûm nobis immenſa poteſtas
Sit, vario motu quæ candida ſidera verſet.
Tentat enim dubiam mentem rationis egeſtas,
Ecquænam fuerit mundi genitalis origo:
Et ſimul, ecquæ ſit finis, quoad mœnia mundi,
Et tanti motus hunc poſſint ferre laborem:
An divinitus æternâ donata ſalute,
Perpetuo poſſint ævi labentia tractu,
Immenſi validas ævi contemnere vireis.
Præterea, cui non animus formidine Divûm
Contrahitur? cui non conrepunt membra pavore,
Fulminis horribili cùm plagâ torrida tellus
Contremit, & magnum percurrunt murmura cœlum?
Non populi, gentéſque tremunt? regéſque ſuperbi
Conripiunt Divûm perculſi membra timore,
Ne quod ob admiſſum fœdè, dictúmve ſuperbè
Pœnarum grave ſit ſolvendi tempus adactum?
Summa etiam cùm vis violenti per mare venti
Induperatorem claſſis ſuper æquora verrit,
Cum validis pariter legionibus, atque elephantis;
Non Divûm pacem votis adit? ac prece quæſit
Ventorum pavidus paces, animáſque ſecundas?
Nequicquam: quoniam violento turbine ſæpe
Conreptus nihilo fertur minùs ad vada lethi:
Uſqueadeo res humanas vis abdita quædam
Obterit, & pulchros faſceis, ſæváſque ſecureis
Proculcare, ac ludibrio ſibi habere videtur.
Denique ſub pedibus tellus cùm tota vacillat,
Concuſſaéque cadunt urbes, dubiaéque minantur:

Quid mirum, si se temnunt mortalia sæcla?
Atque potestates magnas, miráſque relinquunt
In rebus vireis Divûm, quæ cuncta gubernent?
Quod supereſt, æs, atque aurum, ferrúmque repertu'st,
Et simul argenti pondus, plumbíque potestas:
Ignis ubi ingenteis sylvas ardore cremârat
Montibus in magnis, seu cœli fulmine missо;
Sive quòd inter se bellum sylveſtre gerentes,
Hostibus intulerant ignem formidinis ergô;
Sive quòd inducti terræ bonitate, volebant
Pandere agros pingueis, & pascua reddere rura;
Sive feras interficere, & ditescere prædâ:
Nam foveâ, atque igni priùs est venarier ortum,
Quàm sepire plagis saltum, canibúsque ciere.
Quidquid id est, quacunque è causâ flammeus ardor
Horribili sonitu sylvas exederat altis
Ab radicibus, & terram percoxerat igni,
Manabat venis ferventibus in loca terræ
Concava conveniens argenti rivus & auri,
Æris item & plumbi; quæ cùm concreta videbant
Posteriùs claro in terris splendere colore,
Tollebant nitido capti, lævíque lepore:
Et simili formata videbant esse figurâ,
Atque lacunarum fuerant vestigia cuique:
Tum penetrabat eos, posse hæc liquefacta calore,
Quamlibet in formam, & faciem decurrere rerum,
Et prorsum quamvis in acuta ac tenuia posse
Mucronum duci fastigia procudendo;
Ut sibi tela parent, sylvásque excidere possint,
Materiem lævare, dolare, ac radere tigna,
Et terebrare etiam, ac pertundere, pérque forare.
Nec minùs argento facere hæc auróque parabant,
Quàm validi primùm violentis viribus æris:
Nequicquam: quoniam cedebat victa potestas,
Nec poterat pariter durum sufferre laborem,

Nam fuit in pretio magìs æs, aurúmque jacebat
Propter inutilitatem hebeti mucrone retuſum:
Nunc jacet æs, aurum in ſummum ſucceſſit honorem.
Sic volvenda ætas commutat tempora rerum:
Quod fuit in pretio, fit nullo denique honore:
Porrò aliud ſuccedit, & è contemtibus exit,
Inque dies magìs appetitur, floréteque repertum
Laudibus, & miro'ſt mortaleis inter honore.
Nunc tibi, quo pacto ferri natura reperta
Sit, facil' eſt ipſum per te cognoſcere, Memmi.
Arma antiqua, manus, ungues, dentéſque fuerunt,
Et lapides, & item ſylvarum fragmina rami;
Et flammæ, atque ignes poſtquam ſunt cognita primùm:
Poſteriùs ferri vis eſt, æríſque reperta;
Et prior æris erat quàm ferri cognitus uſus:
Quò facilis magìs eſt natura, & copia major.
Ære ſolum terræ tractabant, æréque belli
Miſcebant fluctus, & volnera vaſta ſerebant,
Et pecus, atque agros adimebant; nam facilè ollis
Omnia cedebant armatis nuda & inerma.
Indè minutatim proceſſit ferreus enſis;
Verſáque in opprobrium ſpecies eſt falcis ahenæ,
Et ferro cœpere ſolum proſcindere terræ;
Exæquatáque ſunt creperi certamina belli.
Et priùs eſt repertum in equi conſcendere coſtas,
Et moderarier hunc frænis, dextrâque vigere,
Quàm bijugo curru belli tentare pericla:
Et bijugo priùs eſt, quàm bis conjungere binos,
Et quàm falciferos inventum aſcendere currus.
Indè boves Lucas turrito corpore tetros
Anguimanos belli docuerunt volnera Pœni
Sufferre, & magnas Martis turbare catervas.
Sic alid ex alio peperit diſcordia triſtis,
Horribile humanis quod gentibus eſſet in armis;
Inque dies belli terroribus addidit augmen.

Tentârunt etiam tauros in mœnere belli,
Expertíque ſues ſævos ſunt mittere in hoſteis;
Et validos Parthi præ ſe miſere leones
Cum ductoribus armatis, ſævíſque magiſtris,
Qui moderarier hos poſſent, vinclíſque tenere:
Nequicquam; quoniam permiſtâ cæde calentes
Turbabant ſævi nullo diſcrimine turmas,
Terrificas capitum quatientes undique criſtas;
Nec poterant equites fremitu perterrita equorum
Pectora mulcere, & frænis convertere in hoſteis.
Inritata leæ jaciebant corpora ſaltu
Undique, & advorsùm venientibus ora petebant:
Et nec-opinanteis à tergo diripiebant,
Deplexaéque dabant in terram volnere vinctos,
Morſibus adfixæ validis, atque unguibus uncis.
Jactabántque ſues tauri, pedibúſque terebant;
Et latera, ac ventres hauribant ſubtèr equorum
Cornibus, ad terrámque minanti mente ruebant.
At validis ſocios cædebant dentibus apri,
" Tela infracta ſuo tinguentes ſanguine ſævi,
" In ſe fracta ſuo tinguentes ſanguine tela,
Permiſtáſque dabant equitum peditúmque ruinas.
Nam tranſverſa feros exibant dentis adactus
Jumenta, aut pedibus ventos erecta petebant:
Nequicquam; quoniam à nervis ſucciſa videres
Concidere, atque gravi terram conſternere caſu.
Sic, quos antè domi domitos ſatìs eſſe putabant;
Effervíſcere cernebant in rebus agundis,
Volneribus, clamore, fugâ, terrore, tumultu:
Nec poterant ullam partem reducere eorum.
Diffugiebat enim varium genus omne ferarum:
Ut nunc ſæpe boves Lucæ ferro malè mactæ
Diffugiunt, fera facta ſuis cùm multa dedere.
Sic fuit, ut facerent: ſed vix adducor, ut antè
Non quierint animo præſentire, atque videre,

Quàm commune malum fuerat, fœdúmque futurum,
Et magis id poſſis factum contendere in Omni,
In variis mundis variâ ratione creatis,
Quàm certo, atque uno terrarum quolibet orbi.
Sed facere id non tam vincendi ſpe voluerunt,
Quàm dare, quod gemerent hoſtes, ipſíque petire,
Qui numero diffidebant, armíſque vacabant.
Nexilis antè fuit veſtis, quàm textile tegmen:
Textile poſt ferrum 'ſt; quia ferro tela parantur:
Nec ratione aliâ poſſunt tam lævia gigni
Inſilia, ac fuſi, & radii, ſcapíque ſonantes.
Et facere antè virós lanam natura coëgit,
Quàm muliebre genus; nam longè præſtat in arte,
Et ſollertius eſt multo genus omne virile:
Agricolæ donec vitio vertere ſeveri,
Ut muliebribus id manibus concedere vellent,
Atque ipſi potiùs durum ſufferre laborem;
Atque opere in duro durarent membra, manúſque.
At ſpecimen ſationis, & inſitionis origo
Ipſa fuit rerum primùm natura creatrix.
Arboribus quoniam baccæ, glandéſque caducæ
Tempeſtiva dabant pullorum examina ſubtér.
Unde etiam libitum 'ſt ſtirpeis committere ramis,
Et nova defodere in terram virgulta per agros:
Indè aliam, atque aliam culturam dulcis agelli
Tentabant, fructúſque feros manſueſcere terrâ
Cernebant indulgendo, blandéque colendo.
Inque dies magis in montem ſuccedere ſylvas
Cogebant, infráque locum concedere cultis:
Prata, lacus, rivos, ſegetes, vinetáque læta
Collibus, & campis ut haberent, atque olearum
Cærula diſtinguens inter plaga currere poſſet
Per tumulos, & convalleis, campoſque profuſa:
Ut nunc eſſe vides vario diſtincta lepore
Omnia, quæ pomis interſita dulcibus ornant,

Arbuſtíſque tenent felicibus obſita circúm.
At liquidas avium voces imitarier ore
Antè fuit multo, quàm lævia carmina cantu
Concelebrare homines poſſent, aureíſque juvare.
Et Zephyri cava per calamorum ſibila primùm
Agreſteis docuere cavas inflare cicutas.
Indè minutatim dulceis didicere querelas,
Tibia quas fundit digitis pulſata canentum,
Avia per nemora, ac ſylvas ſaltúſque reperta,
Per loca paſtorum deſerta, atque otia dia:
Sic unum quicquid paulatim protrahit ætas
In medium, ratióque in luminis eruit oras.
Hæc animos ollis mulcebant, atque juvabant
Cum ſatiate cibi; nam tum ſunt omnia cordi.
Sæpe itaque inter ſe proſtrati in gramine molli
Propter aquæ rivum, ſub ramis arboris altæ,
Non magnis opibus jucundè corpora habebant:
Præſertim cùm tempeſtas ridebat, & anni
Tempora pingebant viridanteis floribus herbas,
Tum joca, tum ſermo, tum dulces eſſe cachinni
Conſuêrant: agreſtis enim tum muſa vigebat:
Tum caput, atque humeros plexis redimire coronis,
Floribus, & foliis laſcivia læta monebat:
Atque extra numerum procedere membra moventeis
Duriter, & duro terram pede pellere matrem:
Unde oriebantur riſus, dulcéſque cachinni,
Omnia quòd nova tum magis hæc, & mira vigebant.
Et vigilantibus hinc aderant ſolatia ſomni,
Ducere multimodis voces, & flectere cantus;
Et ſuperà calamos unco percurrere labro:
Unde etiam vigiles nunc hæc accepta tuentur,
Et numerum ſervare genus didicere; neque hilo
Majorem interea capiunt dulcedini' fructum,
Quàm ſylveſtre genus capiebat terrigenarum.
Nam quod adeſt præſtò, niſi quid cognovimus antè

Suavius, in primis placet, & pollere videtur;
Posteriórque ferè melior res illa reperta
Perdit, & immutat sensus ad pristina quæque.
Sic odium cœpit glandis: sic illa relicta
Strata cubilia sunt herbis, & frondibus aucta.
Pellis item cecidit, vestis contempta ferina'st,
Quam reor invidiâ tali tunc esse repertam;
Ut lethum insidiis, qui gessit primus, obiret:
Et tandem inter eos distractum, sanguine multo
Dispersisse, neque in fructum convertere quisse.
Tunc igitur pelles, nunc aurum, & purpura curis
Exercent hominum vitam, belloque fatigant:
Quò magis in nobis, ut opinor, culpa resîdit.
Frigus enim nudos sinè pellibus excruciabat
Terrigenas: at nos nil lædit veste carere
purpureâ, atque auro, signisque ingentibus aptâ;
Dum plebeia tamen sit, quæ defendere possit.
Ergo hominum genus incassum, frustráque laborat,
Semper & in curis consumit inanibus ævum;
Nimirum, quia non cognovit, quæ sit habendi
Finis, & omnino quoad crescat vera voluptas:
Idque minutatim vitam provexit in altum,
Et belli magnos commovit funditus æstus.
At vigiles mundi magnum & versatile templum
Sol & luna suo lustrantes lumine circùm
Perdocuere homines annorum tempora verti,
Et certâ ratione geri rem, atque ordine certo.
Jam validis septi degebant turribus ævum,
Et divisa colebatur, discretáque tellus:
Tum mare velivolum florebat navibu' pandis:
Auxilia, & socios jam pacto fœdere habebant:
Carminibus cùm res gestas cœpere poëtæ
Tradere: nec multo priù' sunt elementa reperta.
Propterea, quid sit priùs actum, respicere ætas
Nostra nequit, nisi quà ratio vestigia monstrat.

Navigia, atque agri culturas, mœnia, leges,
Arma, vias, veſteis, & cætera de genere horum,
Præmia, delicias quoque vitæ funditus omneis,
Carmina, picturas, & dædala ſigna polire,
Uſus, & impigræ ſimul experientia mentis
Paulatim docuit pedetentim progredientes.
Sic unum quicquid paulatim protrahit ætas
In medium, ratióque in luminis eruit oras.
Namque alid ex alio clareſcere corde videmus
Artibus, ad ſummum donec venere cacumen.

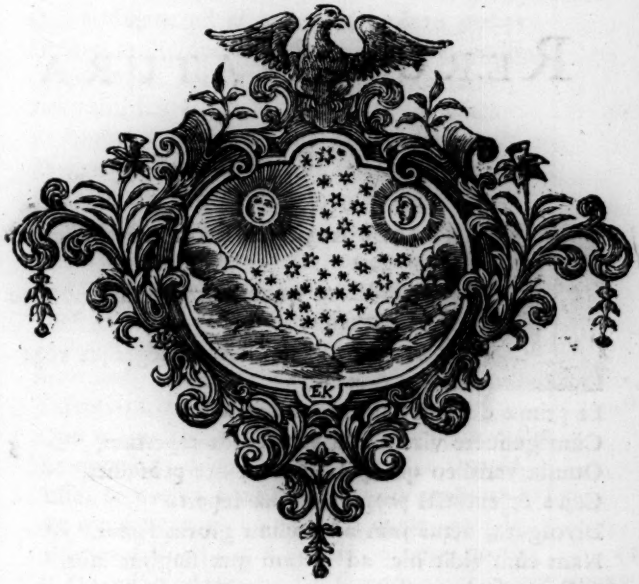

T. LVCRETII CARI

DE

RERUM NATURA

LIBER SEXTUS.

PRIMÆ frugiferos fœtus mortalibus ægris
Dididerunt quondam præclaro nomine Athenæ,
Et recreaverunt vitam, legesque rogârunt:
Et primæ dederunt solatia dulcia vitæ,
Cùm genuere virum tali cum corde repertum,
Omnia veridico qui quondam ex ore profudit;
Cujus & extincti propter divina reperta
Divolgata, vetus jam ad cœlum gloria fertur.
Nam cùm vidit hic, ad victum quæ flagitat usus,
" Et, per quæ possent vitam consistere tutam,
Omnia jam ferme mortalibus esse parata:
Divitiis homines, & honore, & laude potenteis

Affluere, atque bonâ natorum excellere famâ:
Nec minùs esse domi cuiquam tamen anxia corda.
Atque animum infestis cogi servire querelis:
Intellexit, ibi vitium vas efficere ipsum,
Omniáque illius vitio corrumpier intus,
Quæ conlata foris, & commoda cunque venirent;
Partim quòd fluxum, pertusúmque esse videbat,
Ut nullâ posset ratione explerier unquam;
Partim quòd tetro quasi conspurcare sapore
Omnia cernebat, quæcunque receperat intus.
Veridicis igitur purgavit pectora dictis,
Et finem statuit cuppedinis atque timoris,
Expositúmque bonum summum, quò tendimus omnes,
Quid foret, atque viam monstravit tramite prono,
Quà possemus ad id recto contendere cursu;
Quídve mali foret in rebus mortalibu' passim,
Quod flueret naturæ vi, variéque volaret,
Seu casu, seu vi, quòd sic natura parâsset:
Et quibus è portis occurri cuique deceret:
Et genus humanum frustra plerumque probavit
Volvere curarum tristeis in pectore fluctus.
Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magìs, quàm
Quæ pueri in tenebris pavitant, fingúntque futura.
Hunc igitur terrorem animi, tenebrásque necesse 'st
Non radii solis, nec lucida tela diei
Discutiant, sed naturæ species, ratióque:
Quo magis incœptum pergam pertexere dictis.
Et quoniam docui, mundi mortalia templa
Esse, & nativo consistere corpore cœlum;
Et quæcunque in eo fiunt, fientque, necesse
Esse ea dissolvi: quæ restant, percipe porrò;
" Quandoquidem semel insignem conscendere currum
" Vincendi spes hortata 'st, atque obvia cursu
" Quæ fuerant, sunt placato conversa furore.

16

eg the same verses Book 2nd Line 55, and B. 3 Line 86
C. P.

Cætera, quæ fieri in terris, cœlóque tuentur
Mortales, pavidis cùm pendent mentibu' ſæpe,
Efficiunt animos humileis formidine divûm,
Depreſſóſque premunt ad terram; propterea quòd
Ignorantia cauſarum conferre Deorum
Cogit ad imperium res, & concedere regnum: &
Quorum operum cauſas nullâ ratione videre
Poſſunt, hæc fieri divino numine rentur.
Nam bene qui didicere Deos ſecurum agere ævum,
Si tamen interea mirantur, quâ ratione
Quæque geri poſſint, præſertim rebus in illis,
Quæ ſuperà caput ætheriis cernuntur in oris,
Rurſus in antiquas referuntur relligiones.
Et dominos acreis aſciſcunt, omnia poſſe
Quos miſeri credunt, ignari, quid queat eſſe,
Quid nequeat; finita poteſtas denique cuique
Quânam ſit ratione, atque altè terminus hærens:
Quò magìs errantes totâ regione feruntur.
Quæ niſi reſpuis ex animo, longéque remittis,
Diis indigna putando, alienáque pacis eorum;
Delibrata Deûm per te tibi numina ſancta
Sæpe aderunt: non quòd violari ſumma Deûm vis
Poſſit, ut ex irâ pœnas petere imbibat acreis;
Sed quia túte tibi placidâ cum pace quietos
Conſtitues magnos irarum volvere fluctus;
Nec delubra Deûm placido cum pectore adibis;
Nec, de corpore quæ ſancto ſimulacra feruntur,
In menteis hominum divinæ nuntia formæ,
Suſcipere hæc animi tranquillâ pace valebis.
Indè videre licet, qualis jam vita ſequatur.
Quam quidem ut à nobis ratio veriſſima longè
Rejiciat, quanquam ſunt à me multa profata,
Multa tamen reſtant, & ſunt ornanda politis
Verſibus, & ratio cœli, ſpeciéſque tenenda:
Sunt tempeſtates, & fulmina clara canenda,
Quid faciant, & quâ de cauſâ quæque ferantur,

Ne trepides cœli diviſis partibus amens,
Unde volans ignis pervenerit, aut in utram ſe
Verterit hinc partem: quo pacto per loca ſepta
Inſinuârit, & hinc dominatus ut extulerit ſe:
Quorum operum cauſas nullâ ratione videre
Poſſunt, ac fieri divino numine rentur.
Tu mihi ſupremæ præſcripta ad candida calcis
Currenti ſpatium præmonſtra callida Muſa,
Calliope, requies hominum, divûmque voluptas;
Te duce ut inſignem capiam cum laude coronam.
Principio, tonitru quatiuntur cærula cœli
Propterea, quia concurrunt ſublimè volantes
Ætheriæ nubes contrà pugnantibu' ventis.
Nec fit enim ſonitus cœli de parte ſerenâ,
Verùm ubicunque magis denſo ſunt agmine nubes,
Tam magis hinc magno fremitus fit murmure ſæpe.
Præterea, neque tam condenſo corpore nubes
Eſſe queunt, quàm ſunt lapides, ac tigna: neque autem
Tam tenues, quàm ſunt nebulæ, fumíque volantes.
Nam aut cadere abrupto deberent pondere preſſæ,
Ut lapides; aut, ut fumus, conſtare nequirent,
Nec cohibere niveis gelidas, & grandinis imbreis.
Dant etiam ſonitum patuli ſuper æquora mundi,
Carbaſus ut quondam magnis intenta theatris
Dat crepitum malos inter jactata, trabeſſque:
Interdum perſciſſa furit petulantibus Euris,
Et fragileis ſonitus chartarum commeditatur:
Id quoque enim genus in tonitru cognoſcere poſſis,
Aut ubi ſuſpenſam veſtem, chartáſve volanteis
Verberibus venti verſant, plangúntque per auras.
Fit quoque enim interdum, ut non tam concurrere nubes
Frontibus adverſis poſſint, quàm de latere ire
Diverſo motu radentes corpori' tractum:
Aridus unde aureis terget ſonus ille, diúque
Ducitur, exierit donec regionibus arctis.
Hôc etiam pacto tonitru concuſſa videntur

Omnia sæpe gravi tremere, & divolsa repentè
Maxima dissiluisse capacis mœnia mundi,
Cùm subitò validi venti conlecta procella
Nubibus intorsit sese, conclusáque ibidem
Turbine versanti magìs ac magìs undique nubem
Cogit, utì fiat spisso cava corpore circúm.
Pòst ubi commovit vis ejus, & impetus acer,
Tum perterricrepo sonitu dat missa fragorem.
Nec mirum, cùm plena animæ vesicula parva
Sæpe ita dat pariter sonitum disploſa repentè.
Est etiam ratio, cùm venti nubila perflant,
Cur sonitus faciant: etenim ramosa videmus
Nubila sæpe modis multis, atque aspera ferri.
Scilicet ut crebram sylvam cùm flamina Cauri
Perflant, dant sonitum frondes, ramíque fragorem;
Fit quoque, ut interdum validi vis incita venti
Perscindat nubem perfringens impete recto.
Nam quid possit ibi flatus, manifesta docet res:
Hìc, ubi lenior est, in terrâ cùm tamen altâ
Arbusta evolvens radicibus haurit ab imis.
Sunt etiam fluctus per nubila, qui quasi murmur
Dant infringendo graviter: quod item fit in altis
Fluminibus, magnoque mari, cùm frangitur æstu.
Fit quoque, ubi è nube in nubem vis incidit ardens
Fulminis; hæc multo si fortè humore recepit
Ignem, continuò ut magno clamore trucidet:
Ut calidis candens ferrum è fornacibus olim
Stridit, ubi in gelidum properè demersimus imbrem.
Aridior porrò si nubes accipit ignem,
Uritur ingenti sonitu succensa repente:
Lauricomos ut si per monteis flamma vagetur,
Turbine ventorum comburens impete magno.
Nec res ulla magìs, quàm Phœbi Delphica laurus,
Terribili sonitu flammâ crepitante crematur.
Denique sæpe geli multus fragor, atque ruina
Grandinis, in magnis sonitum dat nubibus altè.

Ventus enim cùm confercit, franguntur in arctum
Concreti montes nimborum, & grandine mixti.
Fulgit item, nubes ignis cùm semina multa
Excussere suo concursu, seu lapidem si
Percutiat lapis, aut ferrum, nam tum quoque lumen
Exsilit, & claras scintillas dissupat ignis.
Sed tonitrum fit uti pòst auribus accipiamus,
Fulgere quàm cernant oculi, quia semper ad aureis
Tardiùs adveniunt, quàm visum quæ moveant res.
Id licet hinc etiam cognoscere: cædere siquem
Ancipiti videas ferro procul arboris auctum,
Antè fit ut cernas ictum, quàm plaga per aureis
Det sonitum: sic fulgorem quoque cernimus antè,
Quàm tonitrum accipimus, pariter qui mittitur igni,
E simili causâ, & concursu natus eodem.
Hôc etiam pacto volucri loca lumine tingunt
Nubes, & tremulo tempestas impete fulgit.
Ventus ubi invasit nubem, & versatus ibidem
Fecit, ut antè, cavam, docui, spissescere nubem,
Mobilitate suâ fervescit; ut omnia motu
Percalefacta vides ardescere: plumbea verò
Glans etiam longo cursu volvenda liquescit.
Ergo fervidus hic nubem cùm perscidit atram,
Dissupat ardoris quasi per vim expressa repentè
Semina, quæ faciunt nictantia fulgura flammæ:
Indè sonus sequitur, qui tardiùs adlicit aureis,
Quàm, quæ perveniunt oculos ad, lumina, nostros.
Scilicet hoc densis fit nubibus, & simul altè
Exstructis aliis alias super impete miro.
Nec tibi sit fraudi, quod nos infernè videmus,
Quàm sint lata magis, quàm sursum exstructa quid ex-
Contemplator enim, cùm montibus adsimilata [tent;
Nubila portabunt venti transversa per auras:
Aut ubi per magnos monteis cumulata videbis
Insuper esse aliis alia, atque urgere supernâ
In statione locata sepultis undique ventis:

Tum poteris magnas moleis cognoſcere eorum,
Speluncáſque velut ſaxis pendentibu' ſtructas
Cernere, quas venti cùm, tempeſtate coortâ,
Complêrunt, magno indignantur murmure clauſi
Nubibus, in caveíſque ferarum more minantur:
Nunc hinc, nunc illinc fremitus per nubila mittunt:
Quærentéſque viam circumverſantur, & ignis
Semina convolvunt è nubibus: atque ita cogunt
Multa, rotántque cavis flammam fornacibus intus,
Donec divolsâ fulſerunt nube coruſci.
Hâc etiam fit utì de causâ mobilis ille
Devolet in terram liquidi color aureus ignis,
Semina quòd nubeis ipſas permulta neceſſe 'ſt
Ignis habere: etenim cùm ſunt humore ſinè ullo,
Flammeus eſt plerumque colos & ſplendidus ollis.
Quippe etenim ſolis de lumine multa neceſſe 'ſt
Concipere, ut meritò rubeant, igneíſque profundant.
Haſce igitur cùm ventus agens contruſit in unum,
Compreſſítque locum cogens; expreſſa profundunt
Semina, quæ faciunt flammæ fulgere colores.
Fulgit item, cùm rareſcunt quoque nubila cœli.
Nam cùm ventus eas leviter diducit eunteis,
Diſſolvítque, cadant ingratìs illa neceſſe 'ſt
Semina, quæ faciunt fulgorem: tum ſinè tetro
Terrore, & ſonitu fulgit, nullóque tumultu.
Quod ſupereſt, quali naturâ prædita conſtent
Fulmina, declarant ictus, & inuſta vapore
Signa, notaéque graveis halantes ſulfuris auras.
Ignis enim ſunt hæc, non venti ſigna, neque imbris.
Præterea, per ſe accendunt quoque tecta domorum,
Et celeri flammâ dominantur in ædibus ipſis.
Hunc tibi ſubtilem cum primis ignibus ignem
Conſtituit natura minutis, mobilibúſque
Corporibus, cui nil omnino obſiſtere poſſit.
Tranſit enim validè fulmen per ſepta domorum,
Clamor utì, ac voces: tranſit per ſaxa, per æra:

Et liquidum puncto facit æs in tempore, & aurum.
Curat item, ut vasis integris vina repentè
Diffugiant; quia nimirum facilè omnia circùm
Conlaxat, rarèque facit lateramina vasis,
Adveniens calor ejus ut insinuatur in ipsum, &
Mobiliter solvens differt primordia vini:
Quod solis vapor ætatem non posse videtur
Efficere, usqueadeo pollens fervore coruſco:
Tanto mobilior vis, & dominantior hæc est.
Nunc ea quo pacto gignantur, & impete tanto
Fiant, ut possint ictu discludere turreis,
Disturbare domos, avellere tigna, trabesque,
Et monumenta virûm demoliri, atque ciere,
Exanimare homines, pecudes prosternere passim:
Cætera de genere hôc quâ vi facere omnia possint,
Expediam, neque te in promissis plura morabor.
Fulmina gignier è craſſis, altèque putandum'st
Nubibus exstructis; nam cœlo nulla sereno,
Nec leviter densis mittuntur nubibus unquam.
Nam dubio procul hoc fieri manifesta docet res,
Quòd tunc per totum concrescunt aëra nubes
Undique, utì tenebras omneis Acherunta reamur
Liquisse, & magnas cœli complêsse cavernas:
Usqueadeo terrâ nimborum nocte coortâ
Impendent atræ formidinis ora supernè,
Cùm commoliri tempestas fulmina cœptat.
Præterea, persæpe niger quoque per mare nimbus,
Ut picis è cœlo demissum flumen, in undas
Sic cadit, & fertur tenebris procul, & trahit atram
Fulminibus gravidam tempestatem, atque procellis,
Ignibus, ac ventis cumprimis ipse repletus:
In terrâ quoque ut horrescant, ac tecta requirant.
Sic igitur superà nostrum caput esse putandum'st
Tempestatem altam: neque enim caligine tantâ
Obruerent terras, nisi inædificata supernè
Multa forent multis exempto nubila sole:

Nec tanto posſent hæc terras opprimere imbri,
Flumina abundare ut facerent, campósque natare,
Si non exſtructis foret altè nubibus æther.
His igitur ventis, atque ignibus omnia plena
Sunt; ideo paſſim fremitus, & fulgura fiunt:
Quippe etenim ſuperà docui, permulta vaporis
Semina habere cavas nubeis; & multa neceſſe'ſt
Concipere ex ſolis radiis, ardoréque eorum.
Hic ubi ventus eas idem, qui cogit in unum
Fortè locum quemvis, expreſſit multa vaporis
Semina, ſéque ſimul cum eo commiſcuit igni:
Inſinuatus ibi vortex verſatur in alto,
Et calidis acuit fulmen fornacibus intus.
Nam duplici ratione accenditur; ipſe ſuâ nam
Mobilitate caleſcit, & è contagibus ignis.
Inde ubi percaluit vis venti, vel gravis ignis
Impetus inceſſit: maturum tum quaſi fulmen
Perſcindit ſubitò nubem, fertúrque coruſcis
Omnia luminibus luſtrans loca percitus ardor:
Quem gravis inſequitur ſonitus, diſploſa repentè
Opprimere ut cœli videantur templa ſuperné.
Indè tremor terras graviter pertentat, & altum
Murmura percurrunt cœlum: nam tota ferè tum
Tempeſtas concuſſa tremit, fremitúſque moventur:
Quo de concuſſu ſequitur gravis imber, & uber,
Omnis utì videatur in imbrem vertier æther,
Atque ita præcipitans ad diluviem revocare:
Tantus diſcidio nubis, ventíque procellâ,
Mittitur ardenti ſonitus cùm provolat ictu.
Eſt etiam, cùm vis extrinſecus incita venti
Incidit in validam maturo fulmine nubem:
Quam cùm perſcidit, extemplo cadit igneus ille
Vortex, quod patrio vocitamus nomine fulmen.
Hoc fit idem in parteis alias, quocunque tulit vis.
Fit quoque, ut interdum venti vis miſſa ſinè igni,
Igneſcat tamen in ſpatio, longóque meatu,

Dum venit, amittens in curſu corpora quædam
Grandia, quæ nequeunt pariter penetrare per auras;
Atque alia ex ipſo conradens aëre portat
Parvula, quæ faciunt ignem commiſta volando:
Non aliâ longè ratione, ac plumbea ſæpe
Fervida ſit glans in curſu, cùm multa rigoris
Corpora dimittens ignem concepit in auris.
Fit quoque, ut ipſius plagæ vis excitet ignem,
Frigida cùm venti pepulit vis miſſa ſinè igni:
Nimirum quia, cùm vehementi perculit ictu,
Confluere ex ipſo poſſunt elementa vaporis;
Et ſimul ex illâ, quæ tum res excipit ictum,
Ut lapidem ferro cùm cædimus, evolat ignis:
Nec quòd frigida vis ſit ferri, hôc ſecius illa
Semina concurrunt calidi fulgoris ad ictum:
Sic igitur quoque res accendi fulmine debet,
Opportuna fuit ſi fortè, & idonea flammis.
Nec temere omnino planè vis frigida venti
Eſſe poteſt, ex quo tantâ vi immiſſa ſupernè 'ſt:
Quin priùs in curſu ſi non accenditur igni,
At tepefacta tamen veniat commiſta calore.
Mobilitas autem ſit fulminis, & gravis ictus,
Et celeri ferme pergunt ſic fulmina lapſu:
Nubibus ipſa quòd omnino priùs incita ſe vis
Conligit, & magnum conamen ſumit eundi.
Indè, ubi non potuit nubes capere impetis auctum,
Exprimitur vis, atque ideo volat impete miro,
Ut validis quæ de tormentis miſſa feruntur.
Adde, quòd è parvis, ac lævibus eſt elementis:
Nec facile 'ſt tali naturæ obſiſtere quicquam:
Inter enim fugit, ac penetrat per rara viarum.
Non igitur multis offenſibus in remorando
Hæſitat: hanc ob rem celeri volat impete labens.
Deinde, quòd omnino naturâ pondera deorſum
Omnia nituntur: cùm plaga ſit addita verò,
Mobilitas duplicatur, & impetus ille graveſcit,

Ut vehementiùs, & citiùs, quæcunque morantur
Obvia, diſcutiat plagis, itinérque ſequatur.
Denique, quod longo venit impete, ſumere debet
Mobilitatem, etiam atque etiam quæ creſcit eundo,
Et validas auget vireis, & roborat ictum.
Nam facit, ut, quæ ſint illius ſemina cunque,
E regione locum quaſi in unum cuncta ferantur,
Omnia conjiciens in eum volventia curſum.
Forſan & ex ipſo veniens trahat aëre quædam
Corpora, quæ plagis intendunt mobilitatem.
Incolumeiſque venit per res, atque integra tranſit
Multa, foraminibus liquidis quia travolat ignis.
Multáque perfringit, cùm corpora fulminis ipſa
Corporibus rerum inciderint, quà texta tenentur.
Diſſolvit porrò facilè æs, aurúmque repentè
Confervefacit; è parvis quia facta minutè
Corporibus vis eſt, & lævibus ex elementis,
Quæ facilè inſinuantur, & inſinuata repentè
Diſſolvunt nodos omneis, & vincla relaxant.
Autumnóque magìs ſtellis fulgentibus alta
Concutitur cœli domus undique, totáque tellus;
Et cùm tempora ſe veris florentia pandunt.
Frigore enim deſunt ignes, ventíque calore
Deficiunt, neque ſunt tam denſo corpore nubes.
Inter utrumque igitur cùm cœli tempora conſtant,
Tum variæ cauſæ concurrunt fulminis omnes.
Nam fretus ipſe anni permiſcet frigus, & æſtum:
Quorum utrumque opus eſt fabricanda ad fulmina nobis;
Ut diſcordia ſit rerum, magnóque tumultu
Ignibus; & ventis furibundus fluctuet aër.
Prima caloris enim pars, & poſtrema rigoris,
Tempus id eſt vernum: quare pugnare neceſſe'ſt
Diſſimiles inter ſe res, turbaréque miſtas.
Et calor extremus primo cum frigore miſtus
Volvitur, autumni quod fertur nomine tempus.
Hìc quoque confligunt hyemes æſtatibus acres.

Propterea ſunt hæc bella anni nominitanda:
Nec mirum 'ſt, in eo ſi tempore plurima fiunt
Fulmina, tempeſtáſque cietur turbida cœlo,
Ancipiti quoniam bello turbatur utrinque,
Hinc flammis, illinc ventis, humoréque miſto.
Hoc eſt igniferi naturam fulminis ipſam
Perſpicere, &, quâ vi faciat rem quamque, videre:
Non Tyrrhena retro volventem carmina fruſtra
Indicia occultæ divûm perquirere mentis,
Unde volans ignis pervenerit, aut in utram ſe
Verterit hic partem, quo pacto per loca ſepta
Inſinuârit, & hinc dominatus ut extulerit ſe,
Quídve nocere queat de cœlo fulminis ictus.
Quòd ſi Jupiter atque alii fulgentia Divi
Terrifico quatiunt ſonitu cœleſtia templa,
Et jaciunt igneis, quò cuique 'ſt cumque voluptas,
Cur, quibus incautum ſcelus averſabile cumque 'ſt,
Non faciunt, icti flammas ut fulguris halent
Pectore perfixo, documen mortalibus acre?
Et potiùs nullæ ſibi turpis conſciu' rei
Volvitur in flammis innoxius, ínque peditur,
Turbine cœleſti ſubitò conreptus & igni?
Cur etiam loca ſola petunt, fruſtráque laborant?
An con brachia ſuefaciunt, firmántque lacertos?
In terrâque Patris cur telum perpetiuntur
Obtundi? cur ipſe ſinit, neque parcit in hoſteis?
Denique, cur nunquam cœlo jacit undique puro
Jupiter in terras fulmen, ſonitúſque profundit?
An ſimul ac nubes ſucceſſere, ipſe in eas tum
Deſcendit propè, ut hinc teli determinet ictus?
In mare quâ porrò mittit ratione? quid undas
Arguit, & liquidam molem, campóſque natantes?
Præterea, ſi vult caveamus fulminis ictum,
Cur dubitat facere, ut poſſimus cernere miſſum?
Si nec-opinanteis autem vult opprimere igni,
Cur tonat ex illâ parte, ut vitare queamus?

Cur tenebras antè, & fremitus, & murmura concit?
Et ſimul in multas parteis quî credere poſſis
Mittere? an hoc auſis nunquam contendere factum,
Ut fierent ictus uno ſub tempore plures?
At ſæpe'ſt numero factum, fieríque neceſſe'ſt,
Ut pluere in multis regionibus, & cadere imbreis,
Fulmina ſic uno fieri ſub tempore multa.
Poſtremò, cur ſancta Deûm delubra, ſuáſque
Diſcutit infeſto præclaras fulmine ſedes,
Et bene facta Deûm frangit ſimulacra? ſuíſque
Demit imaginibus violento volnere honorem?
Altáque cur plerumque petit loca? plurimáque hujus
Montibus in ſummis veſtigia cernimus ignis?
Quod ſupereſt, facile'ſt ex his cognoſcere rebus,
Πρηστῆρας Graii quos ab re nominitârunt,
In mare quâ miſſi veniant ratione ſuperné.
Nam fit, ut interdum tanquam demiſſa columna
In mare de cœlo deſcendat, quam freta circùm
Ferviſcunt graviter ſpirantibus incita flabris:
Et quæcunque in eo tum ſunt deprenſa tumultu
Navigia, in ſummum veniunt vexata periclum.
Hoc fit, ubi interdum non quit vis incita venti
Rumpere, quam cœpit, nubem; ſed deprimit, ut ſit
In mare de cœlo tanquam demiſſa columna
Paulatim, quaſi quid pugno, brachiíque ſupernè
Conjectu trudatur, & extendatur in undas:
Quam cùm diſcidit, hinc prorumpitur in mare venti
Vis, & fervorem mirum concinnat in undis.
Verſabundus enim turbo deſcendit, & illam
Deducit pariter lento cum corpore nubem.
Quam ſimul ac gravidam detruſit ad æquora ponti,
Ille in aquam ſubitò totum ſe immittit, & omne
Excitat ingenti ſonitu mare fervere cogens.
Fit quoque, ut involvat venti ſe nubibus ipſe
Vortex conradens ex aëre ſemina nubis,
Et quaſi demiſſum cœlo preſtera imitetur,

Hic ubi ſe in terras demiſit, diſſolvítque,
Turbinis immanem vim provomit, atque procellæ.
Sed quia fit rarò omnino, monteſſque neceſſe 'ſt
Officere in terris; apparet crebriùs idem
Proſpectu maris in magno, cœlóque patenti.
Nubila concreſcunt, ubi corpora multa volando
Hôc ſupèr in cœli ſpatio coiere repentè
Aſperiora, modis quæ poſſint indupedita
Exiguis, tamen inter ſe comprenſa teneri.
Hæc faciunt primùm parvas conſiſtere nubeis;
Indè ea comprendunt inter ſe, cónque gregantur,
Et conjungendo creſcunt, ventíſque feruntur
Uſqueadeo, donec tempeſtas ſæva coorta 'ſt.
Fit quoque, utì montis vicina cacumina cœlo
Quàm ſint quæque magis, tanto magìs edita fument
Aſſiduè fulvæ nubis caligine craſsâ;
Propterea quia, cùm conſiſtunt nubila primùm,
Antè videre oculi quàm poſſint tenuia, venti
Portantes cogunt ad ſumma cacumina montis.
Hìc demum fit, utì turbâ majore coortâ,
" Condenſa, ac ſtipata ſimul cernantur, & udo
Vertice de montis videantur ſurgere in æthram.
" Nam loca declarat ſurſum ventoſa patere
" Res ipſa, & ſenſus, monteis cùm aſcendimus altos.
Præterea, permulta mari quoque tollere toto
Corpora naturam, declarant littore veſtes
Suſpenſæ, cùm concipiunt humoris adhæſum.
Quò magìs ad nubeis augendas multa videntur
Poſſe quoque è ſalſo conſurgere momine ponti.
" Nam ratio cum ſanguine abeſt humoribus omnis.
Præterea, fluviis ex omnibus, & ſimul ipsâ
Surgere de terrâ nebulas, æſtúmque videmus:
Quæ velut halitus, hinc ita ſurſum expreſſa feruntur,
Suffundúntque ſuâ cœlum caligine, & altas
Sufficiunt nubeis paulatim conveniundo.
Urget enim quoque ſigniferi ſupèr ætheris æſtus,

Et quaſi denſendo ſubtexit cærula nimbis.
Fit quoque, ut hunc veniant in cœtum extrinſecus illa
Corpora, quæ faciunt nubeis, nimbóſque volanteis.
Innumerabilem enim numerum, ſummámque profundi
Eſſe infinitam docui: quantâque volarent
Corpora mobilitate, oſtendi, quámque repentè
Immemorabile per ſpatium tranſire ſolerent.
Haud igitur mirum 'ſt, ſi parvo tempore ſæpe
Tam magnos monteis tempeſtas, atque tenebræ
Cooperiant maria, ac terras, impenſa ſuperné.
Undique quandoquidem per caulas ætheris omneis,
Et quaſi per magni circùm ſpiracula mundi
Exitus, introitúſque elementis redditus extat.
Nunc age, quo pacto pluvius concreſcat in altis
Nubibus humor, & in terras demiſſus ut imber
Decidat, expediam. Primùm jam ſemina aquaï
Multa ſimul vincam conſurgere nubibus ipſis
Omnibus ex rebus, paritérque ita creſcere utraſque,
Et nubeis, & aquam, quæcunque in nubibus extat,
Ut pariter nobis corpus cum ſanguine creſcit,
" Sudor item atque humor quicunque eſt denique mem-
Concipiunt etiam multum quoque ſæpe marinum [bris.
Humorem, veluti pendentia vellera lanæ,
Cùm ſuperà magnum venti mare nubila portant.
Conſimili ratione ex omnibus amnibus humor
Tollitur in nubeis: quò cùm bene ſemina aquarum
Multa modis multis convenere undique adaucta:
Confertæ nubes vi venti mittere certant
Dupliciter: nam vis venti contrudit, & ipſa
Copia nimborum, turbâ majore coortâ,
Vrget, & è ſupero premit, ac facit effluere imbreis.
Præterea, cùm rareſcunt quoque nubila ventis,
Aut diſſolvuntur ſolis ſupèr icta calore;
Mittunt humorem pluvium, ſtillántque, quaſi igni
Cera ſuper calido tabeſcens multa liqueſcat.
Sed vehemens imber fit, ubi vehementer utroque

Nubila

Nubila vi cumulata premuntur, & impete venti.
At retinere diu pluviæ, longúmque morari
Conſuêrunt, ubi multa fuerunt ſemina aquarum;
Atque aliis aliæ nubes, nimbíque rigantes
Inſuper, atque omni volgò de parte feruntur;
Terráque cùm fumans humorem tota rehalat.
Hinc ubi ſol radiis tempeſtatem inter opacam
Adversâ fulſit nimborum aſpergine contrà:
Tum color in nigris exiſtit nubibus arqui.
Cætera, quæ ſurſum creſcunt, ſurſúmque creantur,
Et quæ concreſcunt in nubibus omnia, prorſum
Omnia, nix, venti, grando, gelidaéque pruinæ,
Et vis magna geli, magnum duramen aquarum,
Et mora, quæ fluvios paſſim refrenat eunteis:
Perfacil'ſt tamen hæc reperire, animóque videre,
Omnia quo pacto fiant, quaréve creentur,
Cùm bene cognôris, elementis reddita quæ ſint.
Nunc age, quæ ratio terraï motibus extet,
Percipe: & in primis terram fac ut eſſe rearis
Subtèr item, ut ſuperà'ſt; ventis, atque undique plenam
Speluncis, multóſque lacus multáſque lacunas
In gremio gerere, & rupeis, deruptáque ſaxa:
Multáque ſub tergo terraï flumina tecta
Volvere vi fluctus, ſubmerſáque ſaxa putandum'ſt;
Undique enim ſimilem eſſe ſui, res poſtulat ipſa.
His igitur rebus ſubjunctis, ſuppoſitíſque;
Terra ſupernè tremit magnis concuſſa ruinis
Subtèr, ubi ingenteis ſpeluncas ſubruit ætas:
Quippe cadunt toti montes, magnóque repentè
Concuſſu, latè diſſerpunt indè tremores:
Et meritò, quoniam plauſtris concuſſa tremiſcunt
Tecta viam propter non magno pondere tota.
Nec minùs exſultant, ubi currus fortis equûm vis
Ferratos utrinque rotarum ſuccutit orbeis.
Fit quoque, ubi magnas in aquæ, vaſtáſque lacunas
Gleba vetuſtate è terrâ provolvitur ingens,

Ut jactetur aqua, & fluctu quoque terra vacillet:
Ut vas in terrâ non quit constare, nisi humor
Destitit in dubio fluctu jactarier intus.
Præterea, ventus cùm per loca subcava terræ
Conlectus parti ex unâ procumbit, & urget
Obnixus magnis speluncas viribus altas:
Incumbit tellus, quò venti prona premit vis:
Tum, superà terram quæ sunt exstructa domorum,
Ad cœlúmque magìs quanto sunt edita quæque,
Inclinata minent in eandem prodita partem,
Protractaéque trabes impendent ire paratæ,
Et metuunt magni naturam credere mundi
Exitiale aliquod tempus, cladémque manere,
Cùm videant tantam terrarum incumbere molem.
Quòd nisi respirent venti, non ulla refrænet
Res, neque ab exitio possit reprendere eunteis:
Nunc quia respirant alternis, ínque gravescunt,
Et quasi conlecti redeunt, cedúntque repulsi;
Sæpius hanc ob rem minitatur terra ruinas,
Quàm facit: inclinatur enim, retróque recellit,
Et recipit prolapsa suas se in pondere sedeis:
Hâc igitur ratione vacillant omnia tecta,
Summa magìs mediis, media imis, ima perhilum.
Est hæc ejusdem quoque magni causa tremoris,
Ventus ubi, atque animæ subitò vis maxima quædam
Aut extrinsecus, aut ipsâ à tellure coorta
In loca se cava terraï conjecit, ibíque
Speluncas inter magnas fremit antè tumultu;
Versabundáque portatur: pòst incita cùm vis,
Exagitata foras erumpitur, & simul artam
Diffindens terram magnum concinnat hiatum:
In Tyriâ Sidone quod accidit, & fuit Ægis
In Peloponneso: quas exitus hic animaï
Disturbât urbeis, & terræ motus obortus!
Multáque præterea ceciderunt mœnia magnis
Motibus in terris, & multæ per mare pessum

Subſedere ſuis pariter cum civibus urbes.
Quòd niſi prorumpit, tamen impetus ipſe animaï
Et fera vis venti per crebra foramina terræ
Diſpertitur, ut horror; & incutit indè tremorem:
Frigus utì noſtros penitus cùm venit in artus,
Concutit invitos cogens tremere, atque moveri.
Ancipiti trepidant igitur terrore per urbeis:
Tecta ſupernè timent, metuunt infernè, cavernas
Terraï ne diſſolvat natura repentè:
Neu diſtracta ſuum latè diſpandat hiatum;
Idque ſuis confuſa velit complere ruinis.
Proinde licet, quamvis cœlum terrámque reantur
Incorrupta fore æternæ mandata ſaluti;
Attamen interdum præſens vis ipſa pericli
Subditat hunc ſtimulum quâdam de parte timoris,
Ne pedibus raptim tellus ſubtracta feratur
In barathrum, rerúmque ſequatur prodita ſumma
Funditùs, & fiat mundi confuſa ruina.
Nunc ratio reddúnda, augmen cur neſciat æquor.
Principio, mare mirantur non reddere majus
Naturam, quò tantu' fuat decurſus aquarum,
Omnia quò veniant ex omni flumina parte.
Adde vagos imbreis, tempeſtatéſque volanteis;
Omnia quæ maria, ac terras ſpargúntque, rigántque.
Adde ſuos fonteis: tamen ad maris omnia ſummam
Guttaï vix inſtar erunt unius ad augmen:
Quò minùs eſt mirum, mare non augeſcere magnum.
Præterea, magnam ſol partem detrahit æſtu.
Quippe videmus enim veſteis humore madenteis
Exſiccare ſuis radiis ardentibus ſolem.
At pelage multa, & latè ſubſtrata videmus.
Proinde licèt quamvis ex uno quoque loco ſol
Humoris parvam delibet ab æquore partem;
Largiter in tanto ſpatio tamen auferet undis.
Tum porrò venti magnam quoque tollere partem
Humoris poſſunt verrentes æquora ponti:

Unâ nocte vias quoniam perſæpe videmus
Siccari, mollíſque luti concreſcere cruſtas.
Præterea, docui multum quoque tollere nubeis
Humorem magno conceptum ex æquore ponti,
Et paſſim toto terrarum ſpargere in orbe,
Cùm pluit in terris, & venti nubila portant.
Poſtremò, quoniam raro cum corpore tellus
Eſt, & conjunctas oras maris undique cingit;
Debet, ut in mare de terris venit humor aquaï,
In terras itidem manare ex æquore ſalſo:
Percolatur enim virus, retróque remanat
Materies humoris, & ad caput amnibus omnis
Confluit: indè ſuper terras redit agmine dulci,
Quà via ſecta ſemel liquido pede detulit undas.
Nunc ratio quæ ſit, per fauceis montis ut Ætnæ
Exſpirent ignes interdum turbine tanto,
Expediam: neque enim mediâ de clade coorta
Flammæ tempeſtas Siculûm dominata per agros
Finitimis ad ſe convertit gentibus ora,
Fumida cùm cœli ſcintillare omnia templa
Cernentes pavidâ complebant pectora curâ,
Quid moliretur rerum natura novarum.
Híſce tibi rebus latè 'ſt, altéque videndum,
Et longè cunctas in parteis diſpiciendum,
Ut reminiſcaris, ſummam rerum eſſe profundam,
Et videas, cœlum ſummaï totius unum
Quàm ſit parvula pars, & quàm multeſima conſtet:
Et quota pars homo terraï ſit totius unus.
Quod bene propoſitum ſi planè contueare,
Ac videas planè; mirari multa relinquas.
Num quis enim noſtrûm miratur, ſiquis in artus
Accepit calido febrim fervore coortam,
Aut alium quemvis morbi per membra dolorem?
Obturgeſcit enim ſubitò pes, arripit acer
Sæpe dolor denteis, oculos invadit in ipſos:
Exiſtit ſacer ignis, & urit corpore ſerpens

Quamcunque arripuit partem, repítque per artus;
Nimirum, quia ſunt multarum ſemina rerum:
Et ſatis hæc tellus nobis cœlúmque mali fert,
Unde queat vis immenſi procreſcere morbi.
Sic igitur toti cœlo, terraéque putandum 'ſt
Ex infinito ſatis omnia ſuppeditare,
Unde repentè queat tellus concuſſa moveri,
Pérque mare, & terras rapidus percurrere turbo,
Ignis abundare Ætnæus, flammeſcere cœlum.
Id quoque enim fit, & ardeſcunt cœleſtia templa,
Ut tempeſtates pluviæ graviore coortu
Sunt, ubi fortè ita ſe tetulerunt ſemina aquarum.
At nimis eſt ingens incendI turbidus ardor.
Scilicet, & fluvius, qui non eſt, maximus eii 'ſt,
Qui non antè aliquem majorem vidit: & ingens
Arbor, homóque videtur: & omnia de genere omni,
Maxima quæ vidit quiſque, hæc ingentia fingit:
Cùm tamen omnia cum cœlo, terrâque, maríque
Nil ſint ad ſummam ſummaï totius omnem.
Nunc tamen, illa modis quibus inritata repente
Flamma foras vaſtis Ætnæ fornacibus efflet,
Expediam. Primùm totius ſubcava montis
Eſt natura, ferè ſilicum ſuffulta cavernis:
Omnibus eſt porrò in ſpeluncis ventus & aër.
Ventus enim fit, ubi eſt agitando percitus aër.
Hic ubi percaluit, calefecítque omnia circùm
Saxa furens, quà contingit, terrámque, & ab ollis
Excuſſit calidum flammis velocibus ignem:
Tollit ſe, ac rectis ita faucibus ejicit altè,
Fundítque ardorem longè, longéque favillam
Differt, & craſsâ volvit caligine fumum:
Extrudítque ſimul mirando pondere ſaxa:
Ne dubites, quin hæc animaï turbida ſit vis.
Præterea, magnâ ex parti mare montis ad ejus
Radices frangit fluctus, æſtúmque reſorbet.
Ex hôc uſque mari ſpeluncæ montis ad altas

Perveniunt ſubtèr fauceis: hàc ire fatendum 'ſt,
" Et penetrare mari penitus res cogit aperto,
Atque effiare foras, ideóque extollere flammas,
Saxáque ſubjectare, & arenæ tollere nimbos.
In ſummo ſunt ventigeni Crateres, ut ipſi
Nominitant, nos quas fauceis perhibemus, & ora.
Sunt aliquot quoque res, quorum unam dicere cauſam
Non ſatis eſt, verùm plureis, unde una tamen ſit.
Corpus ut exanimum ſi quod procul ipſe jacere
Conſpicias hominis; fit, ut omneis dicere cauſas
Conveniat lethi, dicatur ut illius una.
Nam neque cùm ferro, neque frigore vincere poſſis
Interiiſſe, neque à morbo, neque fortè veneno:
Verùm aliquid genere eſſe ex hôc, quod concio dicat,
Scimus: item in multis hoc rebus dicere habemus.
Nilus in æſtati creſcit, campíſque redundat
Unicus in terris Ægypti totius amnis.
Is rigat Ægyptum medium per ſæpe calorem,
Aut quia ſunt æſtate aquilones oſtia contra
Anni tempore eo, quo Eteſia flabra feruntur;
Et contra fluvium flantes remorantur, & undas
Cogentes ſurſus replent, cogúntque manere.
Nam dubio procul hæc adverſo flabra feruntur
Flumine, quæ gelidis à ſtellis axis aguntur.
Ille ex æſtiferâ parti venit amnis ab auſtro
Inter nigra virûm, percoctáque ſæcla calore,
Exoriens penitus mediâ ab regione diei.
Eſt quoque, utì poſſit magnus congeſtus arenæ
Fluctibus adverſis oppilare oſtia contrà,
Cùm mare permotum ventis ruit intus arenam.
Quo fit utì pacto liber minùs exitus amni,
Et proclivus item fiat minùs impetus undis.
Fit quoque, utì pluviæ forſan magìs ad caput ejus
Tempore eo fiant, quo Eteſia flabra aquilonum
Nubila conjiciunt in eas tunc omnia parteis.
Scilicet ad mediam regionem ejecta diei

Cùm convenerunt, ibi ad altos denique monteis
Contruſæ nubes coguntur, víque premuntur.
Forſit & Æthiopum penitus de montibus altis
Creſcat, ubi in campos albas deſcendere ningueis
Tabificis ſubigit radiis ſol omnia luſtrans.
Nunc age, Averna tibi quæ ſint loca cumque lacúſque,
Expediam, quali naturâ prædita conſtent.
Principio, quod Averna vocantur, nomen id ab re
Impoſitum 'ſt, quia ſunt avibus contraria cunctis,
E regione ea quòd loca cùm advenere volantes,
Remigii oblitæ pennarum vela remittunt,
Præcipitéſque cadunt molli cervice profuſæ
In terram, ſi fortè ita fert natura locorum,
Aut in aquam, ſi fortè lacus ſubſtratus Averno 'ſt.
Qualis apud Cumas locus eſt montémque Veſevum,
Oppleti calidis ubi fumant fontibus auctus.
Eſt & Athenæis in mœnibus, arcis in ipſo
Vertice, Palladis ad templum Tritonidos almæ,
Quò nunquam pennis appellunt corpora raucæ
Cornices, non cùm fumant altaria donis:
Uſqueadeo fugitant non iras Palladis acreis
Pervigilî causâ, Graiûm ut cecinere poetæ:
Sed natura loci hoc opus efficit ipſa ſuâ vi.
In Syriâ quoque fertur item locus eſſe, videri,
Quadrupedes quoque quò ſimul ac veſtigia primùm
Intulerint, graviter vis cogat concidere ipſa,
Manibus ut ſi ſint divis mactata repentè.
Omnia quæ naturali ratione geruntur,
Et, quibus è cauſis fiant, apparet origo:
Janua ne his Orci potiùs regionibus eſſe
Credatur poſita, hinc animas Acheruntis in oras
Ducere fortè deos Maneis infernè reamur:
Naribus alipedes ut cervi ſæpe putantur
Ducere de latebris ſerpentia ſæcla ferarum.
Quod procul à verâ quàm ſit ratione repulſum,
Percipe: namque ipsâ de re nunc dicere conor.

Principio hoc dico, quod dixi ſæpe quoque antè,
In terrâ cujuſque modi rerum eſſe figuras:
Multa, homini quæ ſunt vitalia: multáque, morbos
Incutere, & mortem quæ poſſint accelerare:
Et magìs eſſe aliis alias animantibus aptas
Res ad vitaï rationem, oſtendimus antè,
Propter diſſimilem naturam, diſſimileſque
Texturas inter ſeſe, primáſque figuras:
Multa meant inimica per aureis, multa per ipſas
Inſinuant nareis infeſta atque aſpera odore:
Nec ſunt multa parum tactu vitanda, nec autem
Aſpectu fugienda, ſaporéque triſtia quæ ſint.
Deinde videre licet, quàm multæ ſint homini res
Acriter infeſto ſenſu, ſpurcaéque, gravéſque.
Arboribus primùm certis gravis umbra tributa'ſt,
Uſqueadeo, capitis faciant ut ſæpe dolores,
Si quis eas ſubter jacuit proſtratus in herbis.
Eſt etiam in magnis Heliconis montibus arbos
Floris odore hominem tetro conſueta necare.
Scilicet hæc ideo terris ex omnia ſurgunt
Multa modis multis multarum ſemina rerum,
Quòd permiſta gerit tellus, diſcretáque tradit.
Nocturnúmque recèns extinctum lumen, ubi acri
Nidore offendit nareis, conſopit ibidem,
Dejicere ut pronos qui morbus ſæpe süevit.
Caſtoreóque gravi mulier ſopita recumbit,
Et manibus nitidum teneris opus effluit eii,
Tempore eo ſi odorata'ſt, quo menſtrua ſolvit.
Multáque præterea languentia membra per artus
Solvunt, atque animam labefactant ſedibus intus.
Denique, ſi in calidis etiam cunctere lavacris,
Plenior & ſolio in fueris ferventis aquaï:
Quàm facilè in medio fit, utì des ſæpe ruinas?
Carbonúmque gravis vis, atque odor inſinuatur
Quàm facilè in cerebrum, niſi aquam præcepimus antè?
At cùm membra hominis percepit fervida febris,

Tum fit odor vini plagæ mactabilis instar.
Nónne vides etiam terrâ quoque sulfur in ipsâ
Gignier? & tetro concrescere odore bitumen?
Denique ubi argenti venas, auríque sequuntur,
Terraï penitus scrutantes abdita ferro:
Qualeis exspirat scaptesula subtèr odores?
Quídve mali fit ut exhalent aurata metalla?
Quas hominum reddunt facies? qualeísque colores?
Nónne vides, audísve, perire in tempore parvo
Quàm soleant, & quàm vitaï copia desit,
Quos opere in tali cohibet vis magna? necesse 'st
Hos igitur tellus omneis exæstuet æstus,
Expirétque foras in aperta, promptáque cœli.
Sic & Averna loca alitibus summittere debent
Mortiferam vim, de terrâ quæ surgit in auras,
Ut spatium cœli quâdam de parte venenet;
Quò simul ac primùm pennis delata sit ales,
Impediatur ibi cœco conrepta veneno,
Ut cadat è regione loci, quà dirigit æstus,
Quò cùm conruit, hæc eadem vis illius æstûs,
Relliquias vitæ membris ex omnibus aufert.
Quippe etenim primò quasi quendam conciet æstum:
Posterius fit, uti cùm jam cecidere veneni
In fonteis ipsos, ibi sit quoque vita vomenda,
Propterea quòd magna mali sit copia circúm.
Fit quoque, ut interdum vis hæc, atque æstus Averni;
Aëra, qui inter aveis cunque 'st terrámque locatus,
Discutiat, propè uti locus hinc linquatur inanis:
Cujus ubi è regione loci venere volanteis,
Claudicat extemplo pennarum nisus inanis:
Et conamen utrinque alarum proditur omne.
Hic ubi nictari nequeunt, insisteréque alis,
Scil cet in terram delabi pondere cogit
Natura: & vacuum propè jam per inane jacentes
Dispergunt animas per caulas corporis omneis.
Frigidior porrò in puteis æstate fit humor,

Rarefcit quia terra calore, & femina ſiqua
Fortè vaporis habet, properè dimittit in auras.
Quò magìs eſt igitur tellus affecta calore,
Hôc fit frigidior, qui in terrâ 'ſt abditus, humor.
Frigore cùm premitur porrò omnis terra, coïtque,
Et quaſi concreſcit; fit ſcilicet, ut coëundo
Exprimat in puteos, ſiquem gerit ipſa, calorem.
Eſt apud Ammonis fanum fons luce diurnâ
Frigidus, at calidus nocturno tempore fertur:
Hunc homines fontem nimis admirantur, & acri
Sole putant ſubtèr terras ferviſcere raptim,
Nox ubi terribili terras caligine texit:
Quod nimis à verâ 'ſt longè ratione remotum:
Quippe ubi ſol nudum contrectans corpus aquaï,
Non quierit calidum ſuperâ de reddere parte,
Cùm ſuperum lumen tanto fervore fruatur:
Quî queat hic ſubter tam craſſo corpore terram,
Percoquere humorem, & calido ſociare vapori?
Præſertim cùm vix poſſit per ſepta domorum
Inſinuare ſuum radiis ardentibus æſtum?
Quæ ratio eſt igitur? nimirum terra magìs quòd
Rara tenet circùm hunc fontem, quàm cætera tellus.
Multáque ſunt ignis prope ſemina corpus aquaï.
Hinc ubi roriferis terram nox obruit umbris,
Extemplo ſubtus frigeſcit terra, coïtque.
Hâc ratione fit, ut, tanquam compreſſa manu ſit,
Exprimat in fontem, quæ ſemina cumque habet ignis,
Quæ calidum faciunt laticis tactum atque ſaporem.
Indè ubi ſol radiis terram dimovit obortis,
Et rarefecit calido miſcente vapore:
Rurſus in antiquas redeunt primordia ſedeis
Ignis, & in terram cedit calor omnis aquaï:
Frigidus hanc ob rem fit fons in luce diurnâ.
Præterea ſolis radiis jactatur aquaï
Humor, & in luci tremulo rareſcit ab æſtu:
Propterea fit, utì quæ ſemina cunque habet ignis,

Dimittat: quaſi ſæpe gelum, quod continet in ſe,
Mittit, & exolvit glaciem, nodóſque relaxat.
Frigidus eſt etiam fons, ſupra quem ſita ſæpe
Stupa jacit flammas concepto protinus igni:
Tædaque conſimili ratione accenſa per undas
Conlucet, quocunque natans impellitur auris:
Nimirum quia ſunt in aquâ permulta vaporis
Semina, de terrâque neceſſe 'ſt funditus ipſa
Ignis corpora per totum conſurgere fontem,
Et ſimul exſpirare foras, exiréque in auras,
Non tam viva tamen, calidus queat ut fieri fons.
Præterea, diſperſa foras erumpere cogit
Vis per aquam ſubitò, ſurſúmque ea conciliari:
Quod genus endo mari ſpirat fons, dulcis aquaï
Qui ſcatit, & ſalſas circùm ſe dimovet undas.
Et multis aliis præbet regionibus æquor
Utilitatem opportunam ſitientibu' nautis,
Quod dulceis inter ſalſas intervomit undas.
Sic igitur per eum poſſunt erumpere fontem,
Et ſcatere illa foras in ſtupam ſemina: quò cùm
Conveniunt, aut cùm tædaï corpori adhærent,
Ardeſcunt facilè extemplo; quia multa quoque in ſe
Semina habent ignis ſtupæ, tædaéque tenentes.
Nonne vides etiam, noſturna ad lumina lychnum
Nuper ubi extinctum admoveas, accendier antè,
Quàm tetigit flammam? tædámque pari ratione?
Multáque præterea priùs ipſo tacta vapore
Eminus ardeſcunt, quàm comminus imbuat ignis.
Hoc igitur fieri quoque in illo fonte putandum 'ſt.
Quod ſupereſt, agere incipiam, quo fœdere fiat
Naturæ, lapis hic ut ferrum ducere poſſit,
Quem Magneta vocant patrio de nomine Graii,
Magnetum quia ſit patriis in finibus ortus.
Hunc homines lapidem mirantur, quippe catenam
Sæpe ex annellis reddit pendentibus ex ſe.
Quinque etenim licet interdum, pluréſque videre

Ordine demiſſos levibus jactarier auris,
Unus ubi ex uno dependet ſubtèr adhærens;
Ex alióque alius lapidis vim, vincláque noſcit:
Uſqueadeo permananter vis pervalet ejus.
Hoc genus in rebus firmandum 'ſt multa priùs, quàm
Ipſius rei rationem reddere poſſis;
Et nimiùm longis ambagibus eſt adeundum:
Quò magìs attentas aureis, animúmque repoſco.
Principio, omnibus à rebus, quaſcunque videmus,
Perpetuò fluere, ac mitti, ſpargíque neceſſe 'ſt
Corpora, quæ feriant oculos, viſúmque laceſſant:
Perpetuóque fluunt certis ab rebus odores,
Frigus ut à fluviis, calor à ſole, æſtus ab undis
Æquoris exeſor mœrorum littora propter:
Nec varii ceſſant ſonitus manare per aures.
Denique in os ſalſi venit humor ſæpe ſaporis,
Cùm mare verſamur propter; dilutáque contrà
Cùm tuimur miſceri abſinthia, tangit amaror:
Uſqueadeo omnibus ab rebus res quæque fluenter
Fertur, & in cunctas dimittitur undique parteis:
Nec mora, nec requies inter datur ulla fluendi,
Perpetuò quoniam ſentimus, & omnia ſemper
Cernere, odorari licet, & ſentire ſonorem.
Nunc omnes repetam quàm raro corpore ſint res,
Commemorare quod in primo quoque carmine claret.
Quippe etenim, quamquàm multas hoc pertinet ad res
Noſcere, cum primis hanc ad rem protinus ipſam,
Quâ de diſſerere aggredior, firmare neceſſe 'ſt,
Nil eſſe in promptu, niſi miſtum corpus Inani.
Principio fit, ut in ſpeluncis ſaxa ſuperna
Sudent humore, & guttis manantibu' ſtillent:
Manat item nobis è toto corpore ſudor,
Creſcit barba, pilíque per omnia membra, per artus;
Diditus in venas cibus omneis auget, alítque
Corporis extremas quoque parteis, unguiculóſque.
Frigus item tranſire per æs, calidúmque vaporem

Sentimus: ſentimus item tranſire per aurum,
Atque per argentum, cùm pocula plena tenemus.
Denique per diſſepta domorum ſaxea voces
Pervolitant, permanat odos, frigúſque, vapóſque
Ignis: quin ferri quoque vim penetrare süevit,
Undique quà circùm corpus lorica coërcet,
Morbida vis quæcunque extrinſecus inſinuatur.
Et tempeſtates terrâ cœlóque coortæ
E cœlo emotæ terrâque repentè faceſſunt,
Quandoquidem nihil eſt, non raro corpore nexum.
Huc accedit, utì non omnia, quæ jaciuntur
Corpora cunque ab rebus, eodem prædita ſenſu,
Atque eodem pacto rebus ſint omnibus apta.
Principio, terram ſol excoquit, & facit are:
At glaciem diſſolvit, & altis montibus altè
Exſtructas ningueis radiis tabeſcere cogit:
Denique cera liqueſcit in ejus poſita vapore;
Ignis item liquidum facit æs, aurúmque reſolvit:
At coria, & carnem trahit, & conducit in unum.
Humor aquæ porrò ferrum condurat ab igni;
At coria, & carnem mollit durata calore.
Barbigeras oleaſter eò juvat uſque capellas,
Diffluat ambroſiâ quaſi verò, & nectare tinctus:
At nihil eſt, homini fronde hâc quod amarius extet.
Denique amaracinum fugitat ſus, & timet omne
Unguentum; nam ſetigeris ſubus acre venenum 'ſt,
Quod nos interdum tanquam recreare videtur.
At contrà nobis cœnum teterrima cùm ſit
Spurcities, eadem ſubus hæc res munda videtur,
Inſatiabiliter toti ut volvantur ibidem.
Hoc etiam ſupereſt, ipsâ quàm dicere de re
Aggredior, quod dicendum priùs eſſe videtur.
Multa foramina cùm variis ſint reddita rebus,
Diſſimili inter ſe naturâ prædita debent
Eſſe, & habere ſuam naturam quæque, viáſque;
Quippe etenim varii ſenſus animantibus inſunt,

Quorum quiſque ſuam propriè rem percipit in ſe.
Nam penetrare aliâ ſonitus, aliáque ſaporem
Cernimus è ſuccis, aliâ nidoris odores,
Propter diſſimilem naturam, textáque rerum.
Præterea manare aliud per ſaxa videtur;
Atque aliud per ligna; aliud tranſire per aurum;
Argentóque foras aliud, vitróque meare.
Nam fluere hàc ſpecies, illàc calor ire videtur,
Atque aliis aliud citiùs tranſmittere eádem.
Scilicet id fieri cogit natura viarum,
Multimodis varians, ut paulò oſtendimus anté.
Quapropter bene ubi hæc confirmata atque locata
Omnia conſtiterint nobis præpoſita, parata:
Quod ſupereſt, facilè hinc ratio reddetur, & omnis
Cauſa patefiet, quæ ferri pelliciat vim.
Principio, fluere è lapide hôc permulta neceſſe 'ſt
Semina, ſive æſtum, qui diſcutit aëra plagis,
Inter qui lapidem, ferrúmque 'ſt cunque locatus.
Hoc ubi inanitur ſpatium, multúſque vacefit
In medio locus: extemplo primordia ferri
In vacuum prolapſa cadunt conjuncta, fit útque
Annulus ipſe ſequatur, eátque ita corpore toto.
Nec res ulla magis primoribus ex elementis
Indupedita ſuis arctè connexa cohæret,
Quàm validi ferri naturæ frigidus horror.
Quò minùs eſt mirum, quod paulò diximus antè,
Corpora ſi nequeunt de ferro plura coorta
In vacuum ferri, quin annulus ipſe ſequatur:
Quod facit, & ſequitur, donec pervenit ad ipſum
Jam lapidem, cæcíſque in eo compagibus hæſit.
Hoc fit item cunctas in parteis, unde vacefit
Cunque locus, ſive ex tranſverſo, ſive ſupernè:
Corpora continuò in vacuum vicina feruntur.
Quippe agitantur enim plagis aliunde, nec ipſa
Sponte ſuâ ſurſum poſſunt conſurgere in auras.
Huc accedit item, quare queat id magis eſſe:

« Hæc quoque res adjumento, motúque juvatur:
Quòd ſimul à fronte eſt annelli rarior aër
Factus, inanitúſque locus magìs ac vacuatus;
Continuò fit, utì qui poſt eſt cunque locatus
Aër, à tergo quaſi provehat atque propellat.
Semper enim circùm poſitus res verberat aër.
Sed tali fit utì propellat tempore ferrum,
Parte quòd ex unâ ſpatium vacat, & capit in ſe.
Hic ubi, quem memoro, per crebra foramina ferri 'ſt
Parvas ad parteis ſubtiliter inſinuatus:
Trudit & impellit, quaſi navim veláque ventus.
Denique res omnes debent in corpore habere
Aëra, quandoquidem raro ſunt corpore, & aër
Omnibus eſt rebus circumdatus appoſitúſque.
Hic igitur, penitus qui in ferro 'ſt abditus aër,
Sollicito motu ſemper jactatur, eóque
Verberat annellum dubio procul, & ciet intus
Scilicet, atque eódem fertur, quò præcipitavit
Jam ſemel, & quamquàm in partem conamina ſumſit.
Fit quoque, ut à lapide hôc ferri natura recedat
Interdum, fugere, atque ſequi conſueta viciſſim.
Exſultare etiam Samothracia ferrea vidi,
Et ramenta ſimul ferri furere intus ahenis
In ſcaphiis, lapis hic Magnes cùm ſubditus eſſet:
Uſqueadeo fugere à ſaxo geſtire videtur.
Ære interpoſito diſcordia tanta creatur,
Propterea, quia nimirum priùs æſtus ubi æris
Præcepit, ferríque vias poſſedit apertas;
Poſterior lapidis venit æſtus, & omnia plena
Invenit in ferro: neque habet, quà tranet, ut anté.
Cogitur offenſare igitur, pulſaréque fluctu
Ferrea texta ſuo; quo pacto reſpuit ab ſe,
Atque per æs agitat, ſinè eo quæ ſæpe reſorbet.
Illud in his rebus mirari mitte, quòd æſtus
Non valet è lapide hôc alias impellere item res:
Pondere enim fretæ partim ſtant, quod genus aurum:

Ac partim, raro quia ſunt cum corpore, ut æſtus
Pervolet intactus, nequeunt impellier uſquam;
Lignea materies in quo genere eſſe videtur.
Inter utraſque igitur ferri natura locata,
Æris ubi accepit quædam corpuſcula; tum fit,
Impellant ut eam Magneſi ſemina ſaxi.
Nec tamen hæc ita ſunt aliarum rerum aliena,
Ut mihi multa parum genere ex hôc ſuppeditentur,
Quæ memorare queam inter ſe ſinglariter apta.
Saxa vides primùm ſolâ cooleſcere calce:
Glutine materies taurino ita jungitur unà,
Ut vitio venæ tabularum ſæpius hiſcant,
Quàm laxare queant compages taurea vincla.
Vitigeni latices in aquaï fontibus audent
Miſceri, cùm pix nequeat gravis, & leve olivum;
Purpureúſque colos conchyli mergitur unà
Corpore cum lanæ, dirimi qui non queat uſquam:
Non ſi Neptuni fluctu renovare operam des:
Non, mare ſi totum velit eluere omnibus undis.
Denique res auro argentum concopulat una,
Æríque æs plumbo fit utì jungatur ab albo.
Cætera jam quàm multa licet reperire? quid ergo?
Nec tibi tam longis opus eſt ambagibus uſquam,
Nec me tam multam hìc operam conſumere par eſt:
Sed breviter paucis reſtat comprendere multa.
Quorum ita texturæ ceciderunt mutua contrà,
Ut cava conveniant plenis hæc illius, illa
Hujúſque; inter ſe junctura horum optima conſtat.
Eſt etiam, quaſi ut annellis, hamíſque plicata
Inter ſe quædam poſſint coplata teneri:
Quod magìs in lapide hôc fieri ferróque videtur.
Nunc, ratio quæ ſit morbis, aut unde repentè
Mortiferam poſſit cladem conflare coorta
Morbida vis hominum generi, pecudúmque catervis,
Expediam. Primùm multarum ſemina rerum
Eſſe ſuprà docui, quæ ſint vitalia nobis:

Et contrà, quæ ſint morbo, mortíque, neceſſe 'ſt
Multa volare; ea cùm caſu ſunt fortè coorta,
Et perturbârunt cœlum, fit morbidus aër.
Atque ea vis omnis morborum, peſtilitáſque,
Aut extrinſecus, ut nubes nebulaéque ſuperne
Per cœlum veniunt, aut ipsâ ſæpe coorta
De terrâ ſurgunt, ubi putrorem humida nacta 'ſt,
Intempeſtivis pluviiſque, & ſolibus icta.
Nónne vides etiam cœli novitate & aquarum
Tentari, procul à patriâ quicunque domóque
Adveniunt? ideo quia longè diſcrepat aër.
Nam quid Britannum cœlum differre putamus,
Et quod in Ægypto 'ſt, quà mundi claudicat axis?
Quídve quod in Ponto 'ſt differre à Gadibus, atque
Uſque ad nigra virûm, percoctáque ſæcla calore?
Quæ cùm quatuor inter ſe diverſa videmus
Quatuor à ventis & cœli partibus eſſe,
Tum color & facies hominum diſtare videntur
Largiter, & morbi generatim ſæcla tenere.
Eſt elephas morbus, qui propter flumina Nili
Gignitur Ægypto in mediâ, neque præterea uſquam.
Atthide tentantur greſſus, oculíque in Achæis
Finibus, indè aliis alius locus eſt inimicus
Partibus ac membris: varius concinnat id aër.
Proinde ubi ſe cœlum, quod nobis fortè alienum 'ſt,
Commovet, atque aër inimicus ſerpere cœpit:
Ut nebula ac nubes paulatim repit, & omne,
Quà graditur, conturbat, & immutare coactat.
Fit quoque, ut, in noſtrum cùm venit denique cœlum,
Corrumpat, reddátque ſui ſimile atque alienum.
Hæc igitur ſubitò clades nova, peſtilitáſque,
Aut in aquas cadit, aut fruges perſidit in ipſas,
Aut alios hominum paſtus, pecudúmque cibatus:
Aut etiam ſuſpenſa manet vis aëre in ipſo:
Et cùm ſpiranteis miſtas hinc ducimus auras,
Illa quoque in corpus pariter ſorbere neceſſe 'ſt.

Consimili ratione venit bubus quoque sæpe
Pestilitas, etiam pecubus balantibus ægror.
Nec refert, utrùm nos in loca deveniamus
Nobis adversa, & cœli mutemus amictum:
An cœlum nobis ultro natura cruentum
Deferat, aut aliquid, quo non consuevimus uti,
Quod nos adventu possit tentare recenti.
Hæc ratio quondam morborum, & mortifer æstus
Finsbu' Cecropiis funestos reddidit agros,
Vastavítque vias, exhausit civibus urbem.
Nam penitus veniens Ægypti è finibus ortus,
Aëra permensus multum, campósque natanteis,
Incubuit tandem populo Pandionis: omnes
Indè catervatim morbo mortíque dabantur.
Principio, caput incensum fervore gerebant,
Et dupliceis oculos suffusâ luce rubenteis.
Sudabant etiam fauces intrinsecus atro
Sanguine, & ulceribus vocis via septa coibat;
Atque animi interpres manabat lingua cruore,
Debilitata malis, motu gravis, aspera tactu:
Indè, ubi per fauceis pectus complêrat, & ipsum
Morbida vis in cor mœstum confluxerat ægris;
Omnia tum verò vitaï claustra lababant.
Spiritus ore foras tetrum volvebat odorem,
Rancida quo perolent projecta cadavera ritu.
Atque animi prorsum vires totius, & omne
Languebat corpus, lethi jam limine in ipso.
Intolerabilibúsque malis erat anxius anguor
Assiduè comes, & gemitu commista querela,
Singultúsque frequens noctem per sæpe, diemque,
Conripere assiduè nervos & membra coactans,
Dissolvebat eos, defessos antè, fatigans.
Nec nimio cuiquam posses ardore tueri
Corporis in summo summam fervescere partem:
Sed potiùs tepidum manibus proponere tactum,
Et simul ulceribus quasi inustis omne rubere

Corpus, ut eſt, per membra ſacer cùm diditur ignis.
Intima pars homini verò flagrabat ad oſſa:
" Flagrabat ſtomacho flamma, ut fornacibus, intus.
Nil adeò poſſet cuiquam leve, tenuéque membris
Vertere in utilitatem: ad ventum & frigora ſemper,
In fluvios partim gelidos ardentia morbo
Membra dabant, nudum jacientes corpus in undas.
Multi præcipites lymphis putealibus altè
Inciderunt, ipſo venientes ore patente.
Inſedabiliter ſitis arida corpora merſans
Æquabat multum parvis humoribus imbrem.
Nec requies erat ulla mali; defeſſa jacebant
Corpora; muſſabat tacito medicina timore.
Quippe patentia cùm totas ardentia nocteis
Lumina verſarent oculorum expertia ſomno,
Multáque præterea mortis tum ſigna dabantur;
Perturbata animi mens in mœrore, metúque;
Triſte ſupercilium; furioſus voltus, & acer;
Sollicitæ porrò, plenaéque ſonoribus aures;
Creber ſpiritus, aut ingens, raróque coortus;
Sudoríſque madens per collum ſplendidus humos;
Tenuia ſputa, minuta, croci contincta colore,
Salſáque, per fauceis raucas vix edita tuſſi.
In manibus verò nervi trahier, tremere artus:
A pedibúſque minutatim ſuccedere frigus
Non dubitabat: item ad ſupremum denique tempus
Compreſſæ nares: naſi primoris acumen
Tenue; cavati oculi; cava tempora; frigida pellis,
Duráque; inhorrebat rictum; frons tenta minebat;
Nec nimiò rigidâ pòſt ſtrati morte jacebant:
Octavóque ferè candenti lumine ſolis,
Aut etiam nonâ reddebant lampade vitam.
Quorum ſiquis, ut eſt, vitârat funera lethi,
Ulceribus tetris, & nigrâ proluvie alvi;
Poſteriùs tamen hunc tabes lethúmque manebat:
Aut etiam multus capitis cum ſæpe dolore

Conruptus ſanguis plenis ex naribus ibat:
Huc hominis totæ vires corpúſque fluebat.
Profluvium porrò qui tetri ſanguinis acre
Exierat, tamen in nervos huic morbus & artus
Ibat, & in parteis genitaleis corporis ipſas.
Et graviter partim metuentes limina lethi
Vivebant ferro privati parte virili:
Et manibus ſinè nonnulli pedibúſque manebant
In vitâ tamen, & perdebant lumina partim:
Uſqueadeo mortis metus his inceſſerat acer.
Atque etiam quoſdam cepere oblivia rerum
Cunctarum, neque ſe poſſent cognoſcere ut ipſi.
Multáque humi cùm inhumata jacerent corpora ſupra
Corporibus, tamen alituum genus atque ferarum
Aut procul abſiliebat, ut acrem exiret odorem:
Aut, ubi guſtârat, languebat morte propinquâ.
Nec tamen omnino temere illis ſolibus ulla
Comparebat avis, nec noctibu' ſæcla ferarum
Exibant ſylvis: languebant pleraque morbo,
Et moriebantur: cum primis fida canum vis
Strata viis animam ponebat in omnibus ægram;
Extorquebat enim vitam vis morbida membris.
Incomitata rapi certabant funera vaſta:
Nec ratio remedI communis certa dabatur.
Nam quod alis dederat vitaleis aëris auras
Volvere in ore licere, & cœli templa tueri:
Hoc aliis erat exitio, lethúmque parabat.
Illud in his rebus miſerandum & magnopere unum
Ærumnabile erat; quòd, ubi ſe quiſque videbat
Implicitum morbo, morti damnatus ut eſſet,
Deficiens animo mœſto cum corde jacebat
Funera reſpectans, animam & mittebat ibidem:
Idque vel in primis cumulabat funere funus.
Quippe etenim nullo ceſſabant tempore apiſci
Ex aliis alios avidi contagia morbi:
Nam quicunque ſuos fugitabant viſere ad ægros,

Vitaï nimiùm cupidi, mortíſque timentes,
Pœnibat paulò pòſt turpi morte malâque
Deſertos, opis experteis, incuria mactans,
Lanigeras tanquam pecudes, & bucera ſæcla.
Qui fuerant autem præſtò, contagibus ibant,
Atque labore, pudor quem tum cogebat obire,
Blandáque laſſorum vox miſtâ voce querelæ.
Optimus hoc lethi genus ergo quiſque ſubibat:
Inque aliis alium populum ſepelire ſuorum
Certantes, lacrymis laſſi luctúque redibant.
Indè bonam partem in lectum mœrore dabantur:
Nec poterat quiſquam reperiri, quem neque morbus,
Nec mors, nec luctus tentaret tempore tali.
Præterea, jam paſtor, & armentarius omnis,
Et robuſtus item curvi moderator aratri,
Languebant; penitúſque caſis contruſa jacebant
Corpora, paupertate & morbo dedita morti.
Exanimis pueris ſuper exanimata parentum
Corpora nonnunquam poſſes, retróque videre
Matribus & patribus natos ſuper edere vitam.
Nec minimum partim ex agris ægroris in urbem
Confluxit, languens quem contulit agricolarum
Copia, conveniens ex omni morbida parti.
Omnia complebant loca tectáque, quò magè eos tum
Confertos ita acervatim mors accumulabat.
Multa ſiti proſtrata viam per, próque voluta
Corpora ſilanos ad aquarum ſtrata jacebant,
Interclusâ animâ nimiâ ab dulcedine aquaï.
Multáque per populi paſſim loca promta, viáſque,
Languida ſemianimo tum corpore membra videres,
Horrida pædore, & pannis cooperta, perire
Corporis inluvie: pellis ſupèr oſſibus una,
Ulceribus tetris propè jam ſordíque ſepulta.
Omnia denique ſancta Deûm delubra replêrat
Corporibus mors exanimis, oneratáque paſſim
Cuncta cadaveribus cœleſtûm templa manebant,

Hoſpitibus loca quæ complêrant ædituentes.
Nec jam relligio Divûm, nec numina magni
Pendebantur: enim præſens dolor exſuperabat.
Nec mos ille ſepulturæ remanebat in urbe,
Ut priùs hic populus ſemper conſuêrat humari.
Perturbatus enim totus trepidabat, & unus
Quiſque ſuum pro re conſortem mœſtus humabat.
Multáque vis ſubita, & paupertas horrida ſuaſit;
Namque ſuos conſanguineos aliena rogorum
Inſuper inſtructa ingenti clamore locabant,
Subdebántque faceis, multo cum ſanguine ſæpe
Rixantes potiùs, quàm corpora defererentur.

Variantium Lectionum ſpicilegium maximam partem ex optimis Creechii conjecturis collectum; quod ſi Lectori brevius videatur, adeat copioſam illam meſſem, quæ in nuperæ Londinenſis Lucretianæ editionis calce congeſta eſt.

LIB. I.

Verſ.

11 Genitalis aura.
47 nec mea
91 celerare miniſtros;
143 vigilare ſeveras,
174 quòd cunctis
176 uvas autumno
242 lethi omnibus eſſet
251 poſtremò haud pereunt
307 diſpenſæ *al.* diſpeſſæ
309 fugerit æſtus;
319 *omittitur.*
368 deliquat, &
561 nunquam reliciio reparari
592 motus, vultum,
598 ipſum: primæ quoque & imæ,
613 quid eſſet?
949 quâ conſtent cuncta
956 pateat vaſtéque profundum
971 *omittitur.*
1002 fulmina curſu
1004 minus in remeando;
1011 *omittitur. al.* naturâ pateat
1091 *omittitur.*

LIB. II.

Verſ.

42 *omittitur.*
84 ictu auferri alterius: nam percita ſæpe
111 uti memorabo,
164 *omittitur.*
220 momen mutatûs
329 blandéque coruſcant. *al.* coruſſant.
365 queunt animum, curâque
376 bibulam lavit æquor
679 ſunt, cùm adoles;
887 Ex inſenſibili
901 Denique principiis qui ſenſile
922 *in hujus verſûs loco* ſic itidem quæ ſunt minimis (*aut* quæ ſentimus) ſentire neceſſe eſt.
925 quod figimus antè,
931 ſenſus mutabilitate
932 totum partum quàm
1009 Neve putes interna minus *& ſubjungitur verſui* 958.

LIB. III.

Verſ.

24 delibrat.
102 vivere concentu
190 momine fluctuat;
201 mobilitate
214 nil ibi libatum *al.* nil delibratum
261 còpta modis
351 ſentire refutat:
445 hanc cohibeſſit
465 dementat
497 *omittitur.*
503 tum quaſi vacillans primùm
594. 595. 620. 621. *omittuntur.*
694 oppreſſus ſubitis è frugibus *al.* expreſſus ſubitò de fugibus
710 periit partita
732 algúque
747 765. corpore quoque?

758. 759. *omittuntur.*
767 confugient ; *al.* confingent ;
772 *omittitur.*
885 interfiat morſu maliſve
894 dividit hilum,
914 rerum ſuper inſidet
967 lacrymas, barde, *al.* baro, *al.* balatro,
1028 ſceleríſque numella
1054 obtulit. Ipſe
1055 limite vitæ,
1057 reſtinxit,
1101 delibare

LIB. IV.

Verſ.
31 cêpta vigeret ;
138 *cui ſubjungitur* v. 143. Indè alios trahere atque inducere nubila nimbos.
180 in quem quæque locum diverſo momine tendunt ;
200 ex altóque foras mittuntur,
519 obſtita neceſſum 'ſt,
619 Nec, queis
708 decurr int
770 Nec diſcernit,
894 corporis : his igitur
895 navis remis ventóque
993 ſeminiorum, *aut* ſemina rerum,
1051 numen amoris :
1059 conceptum unius
1173 veniens offenderit *al.* vel venti offenderit
1197 In triviis quum ſæpe

LIB. V.

Verſ.
56 dum rationes
261 libatur
407 verâ nimis eſt ratione
413 eſt, hominum multos quando obruit undis,
473 *omittitur.*
522 volvunt immania
561 Quid potis eſt,
597 erumpere lumen
676 Namque utì ſanxerunt
839 Muta ſinè ore
892 diſſortia membra
945 Clarior accitat ſitientia
973 taciti reſupinabant,
1142 didicere creare,
1150 *poſtponitur verſui* 1152.
1158 protraxe ferantur,
1218 horreſcunt membra
1265 quibu' ſylvas cædere
1314 *omittitur.*
1390 ſunt otia cordi.

LIB. VI.

Verſ.
29 *omittitur.*
69 Deïrata Deûm
119 exierunt donec
185 agmine miro.
200 in nubibus ;
228 *omittitur.*
278 ipſe ſuapte
348 liquidus quia
356 fulgentibus apta
522 redhalat.
568 euntem :
641 mediocri clade
756 eſſe, vigentes
836 nixari
869 radiis umbram dimovit
890 genus Aradius ſpirat
955 Fervida vis
verſui 1149. *ſubjunguntur verſus* 1152 & 1153.
1257 minimam partem ex agris ægror is

INDEX
IN
LUCRETIUM.

Monendus es, Amice Lector, hìc non tantùm vocum conſtructionem, ſed Figuras etiam Grammaticas Archaïſmóſque adnotari; ac vocabula quædam non in ſuo ordine Alphabetico, ſed ſub generalibus (E. G. *Adverbiorum, Nominum* &c.) titulis diſponi.

A.

A Cœtu lib. 1: verſ. 1047. fronte 6: 1022. tergo 4: 195. ab cœtu 2: 918. divis 4: 595. letho 3: 675. nullâ ratione 1: 934. radicibus imis 1: 353. ſe 4: 470.

Abhorret ab *ratione* 1: 944. 4: 20.

Abit in ſomnum gravis 3: 1079.

abitu quorum manet incolumis natura 1: 458.

Ablativus Tertiæ declinationis in -e pro -i. è mare 1: 162. *in -i pro -e.* in æſtati 6: 712. contagi 3: 734. in colli 2: 317. in igni 3: 623. ex imbri 1: 785. labi 5: 928. in luci 4: 236. in orbi 5: 75. de parti 1: 1104. ſordi 6: 1269

in -e longum --ſaméque 3: 732. ---tabe nimborum arbuſta vacillant 1: 806.

abluit ſibi umbras 4: 379, abluitur ſitis 474.

abnuit naturam ſibi æternam eſſe 3: 641.

aboleſcere in dies 5: 732.

aboriri vocem 3: 156.

abradere quicquam membris 4: 1097.

abrotoni graves 4: 124.

abrupto pondere 6: 104. abrupti nubibus ignes 2: 214.

abſcindere membra 3: 642, abſciſſum caput 654.

abſcondita ſylvis flamma 1: 903.

abſiliebat procul 6: 1215.

abſinthia tetra 1: 934. diluta 4: 215.

absona tecta 4: 520.
absque animâ neque lingua nec aures per se possunt sentire 3: 633.
absterrere sibi amoris pabula 4: 1057.
abstrahit invitum 3: 261.
absum. abest procul à cœlo 5: 629. absunt nobis bis mille missus sagittæ 4: 410. absit à nobis 4: 245.
absumunt vires 4: 1114.
abundat rebus 2: 1088. de rebus 4: 146. abundanti flumine 1: 283.
abuti nomine 2: 655. vim 5. 1032.
accedere fontes 1: 926. ad aras 5: 1198. huc accedit, ut 2: 1076. uti 1: 193. item, quare 4: 1020. item, quòd 1: 754.
accelerare mortem 6: 772.
accendent tibi res lumina rebus 1: 1110. accendere sensus amissos 2: 958. amorem novitatis tali 5: 174, cœlum radiis 658. certamina belli 1: 476.
accidit aures 4: 572. ad aures 2: 1024. animo 4: 880.
accingere contrà 2: 1042.
accire vocibus orcum 5: 994.
accipere voces 4: 615. incendia 5: 608. ignem 6: 149. ictum 4: 1045. motus 1: 819. tonitrum 6: 170. motus lætitiæ in se 3: 116. febrim in artus 6: 656. carmen chordásque auribus 4: 979. quædam clementiùs æquo 3: 314. accipiet te domus 3: 907.
accipitres visæ volantes 4: 1003.
accumulabat mors confertos 6: 1261. accumulantes cædem cædi 3: 71.
Accusativus post Gerundum in -dum. pœnas in morte timendum 1: 112. multa nobis clarandum est 4: 779. addendum partes alias erit 2: 491, multa novis verbis agendum 1: 139. multa semina ciendum est 3: 392, eam faciendum est sensibus auctam 626. motu privandum est corpora 1: 382. manus dandum est 2: 1128. *accusativus absolutè positus.* non minimam partem aluntur 3: 64. bonam partem in lectum dabantur 6: 1247.
acer splendor 4: 330, equus 422. impetus 6: 127, dolor 658, vultus 1182, metus 1210. acris vis 1: 247. egestas 3: 65, violentia 741, acre malum 253. frigus 4: 261, venenum 641. documen 6: 391, profluvium 1203. genus 5: 861. acrem virtutem 1: 70. dolorem 4: 720, odorem 123. flammam 5: 904. acri fremitu 1: 276, thyrso 921. judicio 2: 1040. pruinâ 3: 20, voce 966. irâ 5: 400. nidore 6: 791, sole 850. acres curæ 5: 46. hyemes 6: 372, pœnas 71. curas 3: 462, iras 312. dominos 5: 88, vires 24. acria corda 3: 295, acribus oculis 290. acria visu 4: 713. acrior ardor 1: 651. acriter oblato ictu 2: 953. acriùs advertunt animos 3: 54.
acerba res 4: 665. acerbum corpus 2: 471, horrorem 410. sensum 4: 674. acerbas iras 5: 1194. acerbis rebus 3: 53.
acervus altus papaverum 3: 198.
Achæis in finibus oculi tentantur 6: 1114.
Acheruntis. *vide Antitheses.*
acies oculorum 1: 325. aciem circumcidas 3: 412. compungunt

gunt 2. 410. acies lædere 4. 772, feriunt 695. acie primâ conſtant 2. 448.
ἄκοσμος 4. 1153.
acuit fulmen fornacibus 6. 277.
acumen naſi 6. 1191. coni obſcurum 4. 433.
acutè cernere 4. 801.
adacta vis 3. 172. adactum tempus 5. 1224.
adactus feros dentis exibant jumenta 5. 1329.
adamantina ſaxa 2. 447.
adaperta ſimulacra 4. 347.
adauctu hilaro grandeſcere 2. 1121.
adaugeſcit 2. 296.
adcredere hoc facilè poſſis 3. 869.
adde, quòd 1. 847 &c.
adducor vix, ut 5. 1340.
ademit mors vitam 3. 882, dies præmia 911, animâ ademptâ 405.
adeo. adeundum eſt longis ambagibus 6. 919. adit Divûm pacem votis 5. 1228. delubra 6. 74. ſol flexus brumales 5. 615.
aditus flexos 4. 307, interſepit natura 946.
adeps. adipes capris auget veratrum 4. 645.
adeſo corpore 5. 992.
adfecti omnibus ærumnis 3. 50. tellus adfecta calore 6. 843. morbo 1. 134. membra dolore adficiuntur 3. 495, nos adficit angor 865, deſiderium noſtri 935.
adfigunt oſcula 4. 1076, corpus 1101, adfigere adhæſum locis 1236, verbum adfixum cordi 1132. ſidera adfixa ætheriis cavernis 4. 392. leæ morſibus adfixæ 5. 1321.
adfine vitiis corpus 3. 733.
adfingere vitium oculis 4. 387.
adfligit ictus animantem 2. 944. adflictantur amore fœdo 4. 1152.
adflare calidum vaporem membris 5. 368.
adgredior differere 6. 940, dicere 980. gerere 5. 168.
adhærent corpori 6. 897. adhæſum 2. 1121. adhæſum ſentimus 3. 382. veſtes concipiunt humoris adhæſum 6. 471. vincta membrorum per corpus adhæſu 5. 840.
adhibet ſtimulos 3. 1032. odorem rebus 2. 854. naturam 1. 779. ad rationem te adhibe 1. 46. adhibe animum nobis ad rationem 2. 1022. adhibenda loquela nutricis 5. 230.
adjaceat cui quæque res 5. 546.
adjicere lumina 5. 568.
Adjectiva neutra in plurali frequenter adverbiaſcunt. acerbà tuens 5. 34. rami inter ſe mutuà teruntur 5. 1099, texturæ ceciderunt mutuà 1028. *Eadem, uti & Participia, in plurali ſæpe junguntur cum Genitivis Subſtantivorum*. abdita terraï ferro ſcrutantes 6. 809, aliena rogorum extructa 1281, expiret in aperta promptâque cœli 817, præſcripta ad candida calcis 91, cærula cœli quatiuntur 95. magni per cœrula mundi 5. 770. inter ſepta meant voces & clauſa domorum 1. 355. tranſit clauſa viarum 4. 616. præſpargens cuncta viaï 5. 739, extima cœli ſol impulit 650. quæ ſunt exſtructa domorum 6. 560, per diſſepta domorum ſaxea 951, per opaca domorum 2. 114. ductores delecti, prima virorum 1. 87. prima viaï 1068. cœlum ac terram pontíque profunda 2. 418. ſtrata viarum

ſaxea conſpicimus detrita 1. 316. ſaxorum ſtructa 4. 362. cœli ſerena 2. 1099. ſublimáque 1. 341, amittunt vera viaï 660, ultima naturaï pervideas 1109.
adjectus odoris nares tangat 4. 677. quæ poſſit noſtros adjectu tangere tactus 1. 690.
adipiſcuntur ſigna *lunam* 5. 633. adepta nomen maternum terra 2. 997.
adjunxit iras 5. 1194.
adjuvat nos humor 1. 810, adjutam morte alienâ rem 265, adjutamur 812. adjumento motúque juvatur res 6. 1021.
adlabitur ictus ad noſtras acies 4. 358.
adlicit aures ſonus tardiùs 6. 183.
adlidat pilæ trabíve *perſonam* 4. 298, adliſa locis ſolidis pars vocum 574.
admirantur magis omnia ſtolidi 1. 642.
admiſcent inane in eorum corpus 1. 746. admiſcetur ſemine ſemen 4. 1240. admiſtum rebus inane 1. 370.
admiſſa peccata præteritis annis remordent 3. 839. admiſſum *amatorem* 4. 1174. nequod ob admiſſum fœdè 5. 1223.
admonuit Democritum vetuſtas memorem motus langueſcere mentis 3. 1053.
admoveas lychnum ad lumina 6. 905.
adnecti animas corporibus inſinuatas 3. 688.
adolent altaria donis 4. 1231.
adolevit robuſtis viribus ætas 3. 450. adulta ætas roborat artus 4. 1032. adultæ ætatis gradus ſcandere 2. 1122, adultum robur 1130. adulto æthere 5. 798.
adopinamur de ſignis maxima parvis 4. 814.
adpario. unde adpareret ſpatium cœli domus 2. 1109.
adportant morbos anni tempora 5. 222, adportes rem inſolitam auribus 101.
adſciſcunt dominos 5. 88. adſcivit ſibi exordia 5. 474.
adſidet propter fontem 4. 1019.
adſimili ratione 2. 492. flexurâ 4. 313. adſimilentur animalibus 2. 913. adſimilata montibus nubila 6. 188.
adſiſtas regionibus 1. 964.
adſtat finis vitæ mortalibus 3. 1091, mors ad caput nec-opinanti 3. 972. adſtare ante aras 1. 90.
adſtrictos in amore 4. 1180.
adſuctis labris 4. 1187.
adſum. adeſt præſtò 5. 1411. in manibus 4. 818. aderunt tibi numina 6. 70.
adveniunt ad aures tardiùs 6. 165, procul à patriâ 1103, advenere ea loca volantes 742. adventu recenti tentare 6. 1135.
Adverbia in -tim. acervatim accumulabat 6, 1264. adumbratim ſimilata 4. 364. articulatim diſcerni verba 4. 559. blanditum propagent 2. 173. catervatim 6. 1142. contemtim dejicit 5. 1125. filatim diſtractus 2. 830. generatim propagent 1. 21. gravatim cadunt 3. 388. inſertim fundunt 2. 114. juxtim fuerint 4. 504. membratim deperdere 3. 526. minutatim frangit 2. 1130. mixtim tenentur 3. 365. moderatim creſcere 1. 324. particulatim linquunt 3. 541, propritim auctum 2. 974. pedetentim progredientis 5. 534. raptim contrudere 4. 425. ſummatim attingere 3. 262, tractim ire 529. turmatim certan-

tantia 2. 118. viritim esset agri modus minor 2. 1170.
advertunt animos acriùs ad religionem in rebus acerbis 3. 54. hæc animum te advertere par est corpora 2. 114. advertas animum omnia jactari 3. 45.
adversâ aspergine nimborum 6. 524. parte 5. 685. adverso monte saxum trudere 3. 1013. adverso amore 4. 1135. flumine 6. 719, adversa nobis loca 1132, adversis frontibus 116, fluctibus 725. rebus 3. 56.
adversùm nubes 4. 447. adversùm venientibus 5. 1318.
adulo. catuli gannitu vocis adulant 5. 1069.
advolat ad nos imago 4. 316.
adurit oculos splendor 4. 330.
adyto cordis 1. 738.
ædituens. hospitibus loca quæ complêrant ædituentes 6. 1273.
Ægis in Peloponneso 6. 584.
Ægocerotis brumales flexus 5. 614.
ægram animam 6. 1221. nil sensimus ægri 3. 844. cui nil accidit ægri 5. 172.
ægre pressimus 2. 198. quoi ægre futurum est 3. 874. ægre admiscetur 4. 1240.
ægrescit animus 3. 520. ægrescimus morbis 5. 350.
ægrit corpus 3. 107, *anima* morbis corporis ægrit 836.
ægror. venit pecubus balantibus ægror 6. 1130, ægroris minimum confluxit 1257.
ægrotat fama vacillans 4. 1118.
Ægypto, quà mundi claudicat axis 6. 1105.
æmula amnibus 1. 298.
æqua dementia videtur dicere utrumque 1. 705. æqua sitis 3. 1097, fides 4. 501, æquo animo 1. 43. certamine 2. 573. ex æquo 1. 854. æquo clementiùs 3. 314. longiùs 4. 561. ampliùs 3. 965.
æquora ponti 1. 8. mundi 6. 107. campi 3. 1015. in summo gelidi cubat æquore saxi 3. 905. speculorum ex æquore 4. 106, 291.
aër crassior 4. 351. inimicus 6. 1118. aëra rarum 2. 106, tenerum 145. multum 5. 580. aëris auras teneras 1. 208. primordia 3. 237. intervallum 4. 188. magnum mare 5. 277, corpora 491. aër semper mobilis extat 4. 891, ducitur atque reflatur 936. agitando percitus fit ventus 6. 685, abditus in ferro verberat annellum, & ciet intus 1035, omnibus rebus circumdatus 1034. aëris natura tenuis 2. 232. aëra in corpore habere res omnes debent 6. 1032. aëribus binis 4. 292. alternis 4. 644.
æris glacies 1. 494. pulsarent æribus æra 2. 636. *æris inventio & usus* 5. 1240. *ad* 1295.
ærumnabile unum magnopere erat, quòd &c. 6. 1229.
æstus mentis 3. 174. ætheris 5. 484. averni 6. 830, lapidis 1049. materiaï 2. 562. corporis 4. 1017, *maris* 5. 508. solis 6. 875. belli 5. 1434, æstibus diversis sidera inter se ferri 648.
æstivis è partibus 614, æstivis signis 638. æstifer ignis 1. 664. radiorum ictus 5. 612, æstiferas partes 641.
æstuat arbor ventis pulsa incumbens in ramos arboris 5. 1096.
ætas puerorum improvida 1. 938. affecta 2. 1149. liqui-

tur in partem pejorem 1131. volvenda 5. 1275. anteacta 1. 235. florens 5. 1073. præterita irrevocabilis 1. 469. ætatis freta quibus insinuantur primitus 4. 1024.
ætatem *i. e. diutissime* 6. 235.
æterna nox teneret terras 5. 978.
æther pater 1. 251. signifer 5. 459, ignifer 499, levis ac diffusilis 468, liquidissimus 501, stellis micantibus fixus 1204. innubilus 3. 21. sidera pascit 1. 232. modicè & uno nisu fluit 5. 507, non commiscet corpus liquidum auris aëris 504.
ætheriis cavernis 4. 392. oris 5. 86.
Æthiopum de montibus altis 6. 735.
æthra. surgere in æthram nubila 6. 466.
Ætnæus ignis 6. 669, *ejus causa* 639. Ætnæa murmura 1. 723.
ævi florem 1. 565, tractu 1003. vires 5. 315. leges 59. hoc ævi quantis periclis degitur 2. 16, ævo longinquo fluere 68, ævo immortali 646, grandi 1141. ex ineunte ævo 3. 745. ævo senescunt 1. 326.
ævum per omnem durare 3. 604.
affert nives bruma 5. 745.
affluere divitiis, honore, laude 6. 13. sensu 3. 685.
agedum 3. 975.
agelli dulcis culturam 5. 1366.
agere vitam 3. 1070, motus 574. ævum 5. 83. causas 4. 963, ætatem 1130. jure 3. 966. scintillas 2. 674. spumas 3. 488, animam 492, mannos 1076. nubes 6. 210. navim 4. 391. metus agendus præceps foras 3. 37. in rebus agendis 2. 290. agendum in discrimen 3. 726. agere incipiam, quo fœdere 6. 906.
agitare noctes pariles diésque 1. 1066. leones 2. 601. digitos 3. 653.
actus cunctantior 3. 193.
agmine condenso 1. 600. dulci 5. 272. denso 6. 99.
agni petulci 2. 368.
agros dividere 5. 1109, pingues pandere 1247, agri culturas 1447.
agricolæ severi 5. 1356. agricolarum languens copia 6. 1258. vires 2. 1160.
agrestis Musa 5. 1397, agrestes docuere Zephyri cicutas inflare 1382.
alarum conamen omne proditur 6. 835. alis noctem explodentibus 4. 714.
albescere 2. 772.
ales pennis delata 6. 821.
Alexandri Phrygio sub pectore glisćens ignis 1. 474.
algus. crepitans dentibus algus 5. 746. sollicitæ volitant morbis algúque faméque 3. 732. *Nonius legit* algóque.
aliâ atque aliâ voce 5. 1089, aliam atque aliam culturam 1336. alio atque alio colore 2. 775. aliæ atque aliæ res 1. 813. aliâ penetrare 6. 986. aliò derivare 2. 365. aliâ longè ratione, ac 6. 305. atque 2. 880.
alienum nobis cœlum 6. 1117. alienis partibus anni 1. 182. aliena salutis 3. 832. aliarum rerum 6. 1063, pacis eorum 68. tuâ ætate 3. 974.
alienigenis partibus 1. 861, rebus 866. membris 5. 878.

aliunde fluens alicunde extrinsecus aër versat agens ignes 5. 522.
aliôqui 3. 415.
alipedes cervi 6. 765.
aliquis, si fortè aliquis &c. 1. 392. tanquam aliquæ res verberet 4. 264.
aliquot sunt res 6. 703.
alo. alimur certis ab rebus 1. 812, variis variæ res rebus aluntur 816. vulnera vitæ aluntur mortis formidine 3. 64.
alimenti impetus omnis convertitur in mammas 5. 813.
alma Venus 1. 2. mater Terra 2. 991, almus liquor aquarum 390, almæ dulcedinis 970. nutricis 5. 231. Palladis 6. 750.
alsia corpora frigus non possent ferre 5. 1014.
altaria fumant donis 6. 752. adolent donis 4. 1230. cernimus alta exhalare vapore altaria 3. 433.
alterno tenebras & lucem tempore gigni 5. 976. alternis partibus anni 5. 700. alternis corpus inani distinctum est 1. 525, alternis tempora cœli nobiscum dividere 1065. alternis variare ac nectere membra 3. 374. brachia mittunt 4. 791. fluere 5. 637. respirant venti 6. 569.
alterutrum fatearis 1. 973.
altus acervus 3. 198. hiatus cœli 4. 419. altæ arboris 2. 30. alto æquore 3. 785. gurgite ponti 5. 388, in altum provexit vitam 1433. in alto 4. 137, penitus in alto 269, ex alto 90, 200, 698, ex alto penitúsque 71. altum æternúmque soporem 3. 466. ire per altum *mare* 3. 1043. digitum non altior unum 4. 416.
altè hærens terminus 1. 78. exsultans 2. 195, depactus 1086. feruntur 4. 327, erigere 406, sumpta querela 1175. lucens 5. 609. extructis 6. 184, ejicit 689, inciderunt 1272.
altùm mersimus 2. 197.
altitonans Vulturnus 5. 744.
altivolans solis rota 5. 434.
alvi proluvie 6. 1198. ex alvo matris 5. 226.
amant stolidi, quæ sub inversis verbis latitantia cernunt 1. 642. amantum corpora jungebat Venus 5. 960. si abest quod ames 4. 1054, ametur muliercula formâ deteriore 1272, amantes ludit Venus 1094, amantum ardor 1072.
amator exclusus 4. 1170.
amabile neque quicquam sinè te 1. 24.
amoris volnere 1. 35. pennigeri calcaribus 5. 1074. nomen 4. 1051, simulacra fugitare & pabula absterrere sibi 1056. plagas 1139, spatium 1189, amorem jactans è corpore 1047, vitat 1066, concinnat consuetudo 1277, edendi obturet 867. blandum incutiens 1. 20, suavem Musarum incussit 923. novitatis accendere 5. 174, vitæ gustavit 180. amore pascit visus 1. 37, formæ conflatus ignis 474. in amore jacentem 3. 1005. adstrictos 4. 1180. amore saucia mens 1041, unius conversum retinere 1059, proprio & summè secundo 1134, adverso & inopi 1135, ficto suspiras 1185, fœdo adflictantur 1151. amicitiæ suavis voluptas 1. 142. ami-

amicitiam jungere 5 1018.
amœno Helicone 1. 118. amœnum fontem 4. 1018.
amaracini liquorem blandum 2. 846.
amaracinum fugitat sus 6. 973. amaracino unguit postes 4. 1173.
amari aliquid surgit de medio fonte leporum 4. 1127.
amaror. tangit amaror. 4. 226. 6. 930.
am- vel an- pro circum-. omnia ancisa recenti volnere 3. 66c.
ambagibus tam longis nec tibi opus est 6. 1079.
ambens *pro ambedens.* ignis ambens multa perussit 5. 397.
ambigitur status æterni temporis 3. 1086.
ambiguus. in ambiguo verbum reliquit 4. 1130.
ambitionis iter per angustum luctantes 5. 1129.
ambrosiâ & nectare tinctus 6. 971.
amittit de corpore partem multa loquens 4. 545.
Ammonis fanum 6. 848. *ubi multa de miro illius fonte.*
amnes rapidos tranant 1. 15. amnes rapaces exîsse per terras 5. 342.
amovet quæcunque ætas vetustate 1. 226.
amplectitur ossa quorum tellus 1. 136, amplexi habent perversè prima viaï 1068. serpens amplexus arboris stirpem 5. 35, amplexu omnem terram continet 320.
ampla pabula 5. 942, amplis viribus 1173. res amplior 2. 1132. ampliùs æquo 3. 965.
anademata, mitræ 4. 1123.
Anastrophe vocûm. quàm nascimur antè 3. 986. adusque profundum 1. 956. ea propter 4. 314. portas propter 1. 317, ignibus ex 841. albis ex 2. 730. quibus è 3. 851. quâ de 6. 940. variis de 2. 790. viam per 6. 1262. portas cunctarier ante 3. 67. quos agimus præter 4. 391. validis ex apta lacertis 827. certâ de surgere parte 5. 702. *Syllabarum.* ordia prima 4. 32. facit are 6. 962.
Anaxagoræ *dogmata refutantur* 1. 830. ad 920.
ancipiti mucrone 2. 519. refutatu 3. 524. ferro 6. 167, bello 376, terrore 595.
Ancus bonus lumina reliquit 3. 1038.
anfractibus magnis fluitans æquor 1. 719. sol imparibus currens anfractibus 5. 682.
ango. hæret & angit 3. 1082. aliquid amari in ipsis floribus angat 4. 1127. angore animi magno se dissolvant 3. 916.
anguimanos elephantas 2. 537. boves Lucas 5. 1302.
anguis gaudet vestem deponere 3. 613.
angululis paulùm prostantibus 2. 428.
angulus omnis longè cernitur obtusus 4. 356.
anhela sitis 4. 873. anhelant languida 4. 862.
anima *i. e. aer.* omnia rentur ex igni terrâ atque animâ procrescere & imbri 1. 716. animas ventorum secundas 5. 1229, animæ leves auarum 237.
anima & animi natura una 3. 137, *corporea* 178, *nativa & mortalis* 418. *de hâc veterum quorundam Philosophorum ac Democriti opiniones explodit* 94, 372. animi virtutem irritât 1. 71. vis vivida 73, terrorem tenebrasque 147. injectus 2. 738,

738. jactus liber quò pervolet 1046. ſenſum 3. 99, vi percuſſa anima 160. motus aliò traducere 4. 1069. nec me fallit 1. 137, ratione quicquam confirmare 426, apiſci 449. animo nil prodeſſe 2. 39. ſagaci ſatis ſunt parva veſtigia 1. 403, animum ratione tenere 947. te advertere par eſt 2. 124, oblectare 363, quod pereutit ipſum 885, adhibe ad veram rationem 1022. ſagacem da 4. 910, quæ res moveant 726. animo videre 6. 531. bello eſt 4. 1183. peragravit omne immenſum 1. 75. animos advertunt ad relligionem 3. 54. animaï natura ignoratur 1. 113.

animal omne fudit natura 5. 821. animalia quædam rara 2. 532.

animale genus 1. 228. animalem formam 5. 142. animales pullos 2. 926, animalia corpora 726.

animans fœmin. Gener. animantem unam 3. 666.

annellis pendentibus 6. 911.

annis circùm tribus actis 5. 881.

anquirere omnes niſus 4. 1182.

anſer candidus Romulidarum arcis ſervator 4. 687.

ante oculos 8. 63, trudunt res antè 293.

anteacta dies 1. 234, ætas 235. vita 3. 948, vetuſtas 985. anteacti temporis 1. 559.

antennas, proram &c. 2. 554.

anticipat ſol cœlum radiis accendere tentans 5. 658.

Antipodia. Aut ſimilia totis-- 2. 908. Verùm ubi vehementi- 3. 155- nam tibi vehementer-- 2. 1023.

antiquo more ſacrorum 2. 610. antiquas relligiones 5. 87.

antiſto. Herculis antiſtare autem ſi facta putabis 5. 22.

Antitheſis ſive Exallage Literarum. o pro e. advorsùm 5. 1318. *i.* olli 1. 673. ollis 2. 63. *u pro o.* 2. 1037. Acheruntis oras 6. 763. Achemunta 4. 171. Acherunte vagari 3. 628, profundo 991, Acheruſia vita 1036. templa 1. 121. frundeſcere 1. 1092, *o pro u.* convolſi 3. 344. avolſa. 5. 316. divolsâ nube 6. 202. volgus 1. 944. volgata 4. 75. volgivago more ferarum. 5. 930. volnu 2. 638. voltus 6. 1182. volturii 4. 684.

huc refer bubus *pro bobus* 6. 1129.

u pro e. agundis 5. 1334. potiundi 4. 1070.

i. diſſupat 1. 351, incluta 41.

æ pro *u.* mœnere belli 5. 1308. fera mœnera 1. 30. mœrorum 4. 221. pœnibat 6. 1238. Pœniceo colore 5. 939.

s pro *r.* odos, vapos 6. 952, colos 207, humos 1185. arbos 1. 774.

que pro *cu in Relativo.* quoique 1. 77. quojuſcunque 4. 50, quojuſque modi 136.

anxia corda 6. 14.

aperire vias liquidas 1. 374. aperta tibi faciemus 2. 182. in aperto 3. 603. apertè apparet 2. 140.

apes mellis odore quamvis longè ducuntur 4. 683. floriferis in ſaltibus omnia limant 3. 11.

apiſci naturam ratione animi 1. 449. contagia morbi ex aliis 6. 1234.

apluſtrum. apluſtra fluitantia 2. 555. apluſtris fractis 4. 439.

apparet origo, quibus è cauſis fiant 6. 761.

appellunt quò nunquam pennis corpora raucæ cornices 6. 751.
appelletur pater. à natis 4. 1228.
appositus aër omnibus rebus 6. 1034.
aptus animantibus odor 4. 681.
aptam partibus terram 5. 538, genus aptum validis per viscera nervis 926. apta inter se 6. 1065. veste auro signisque ingentibus apta 5. 1427. brachia validis ex apta lacertis 4. 827. rem, quæ ex hôc apta fidem ducit 2. 478.
aquæ humor 2. 197, corpus 232. decursus magnus 1. 284, liquor 454. splendor 4. 212. semina 6. 496, sunt in aquâ permulta vaporis semina 884.
ara exhalat odores 2. 417. aram turpârunt sanguine 1. 85. ararum compleverit urbes 5. 1161. aras thuricremas 2. 353. conspergunt sanguine 4. 1230. spargere sanguine quadrupedum 5. 1200.
aranei fila obvia sentimus 3. 384.
aratri curvi robustus moderator 5. 931, pressis aratris terram proscindere 210.
arbitrium. ad arbitrium 2. 281.
arbor ramosa 5. 1095. arboribus certis gravis umbra tributa est 6. 783, est in Heliconis montibus arbos floris odore hominem tetro consueta necare 786.
arbusta florere gemmis 5. 910, floresçunt tempore certo 670. vacillant imbribus 1. 806, læta 2. 343. arbustis fœlicibus 5. 1377.
arbuta Pœniceo cernis fieri matura colore 5. 939.
Arcadiæ volucres uncis unguibus timendæ Stymphala colentes 5. 32. Arcadius sus horrens 5. 25.
arcem locare cœperunt 5. 1107.
arceri concilio 1. 184.
arctari condenso conciliatu 1. 577.
arctas partes 3. 809. arctis nodis religionum 1. 931. in arctum franguntur 6. 157.
arctè cohærent 1. 604.
ardent sola terræ 2. 592. abundans natura ardet 4. 1192.
ardens vis fulminis 6. 144.
ardenti dolore 3. 663. ictu 6. 293, ardentia morbo membra 1170, lumina oculorum 1178. ardentibus radiis 5. 754. tectis 3. 1077.
ardescit cuppedine pectus 4. 1084.
ardor flammeus 5. 1251, flammarum 1092. incendi turbidus nimis ingens 6. 673. violentus 4. 1110. duas propè partes terrarum aufert fervidus ardor & geli assiduus casus 5. 205.
arenæ nimbos tollere 6. 700.
argentum permanat calor penetraléque frigus 1. 495.
arguit Jupiter undas & liquidam molem campósque natantes 6. 404.
argumenta multa commemorando 1. 402, argumentorum copia 418.
arida sitis 6. 1174, aridior nubes 149.
arma antiqua manus, ungues dentésque fuerunt &c. 5. 1281. armorum sonitus 2. 48, armis patriam defendere 640.
armis vacabant 5. 1348.
armata manus 2. 628.
armipotens Mavors 1. 34.
armenta atque aliæ pecudes 1. 164. crescunt armenta ferræque 5. 229.

armentarius omnis 6. 1250.
arquati quæcunque tuentur, lurida fiunt 4. 334.
arquus. color in nigris existit nubibus arqui. 6. 525.
arridet tempestas 2. 32.
arripuit quamcunque partem sacer ignis 6. 661, arripit dolor dentes 658. ne me illud in his rebus arripuisse rearis, quòd 5. 248.
artes expoliuntur 5. 333. longè præstat in arte 5. 1354.
arterium *pro arteria.* facit asperiora foras gradiens arteria clamor 4. 532.
articulo. voces mobilis articulat verborum dædala lingua 4. 555.
artubus infirmis 1. 261. artus gelidos in lethi frigore linquit 3. 402.
arva terræ mollia 5. 778, ferro molirier 932. muliebria 4. 1100.
ascendere currus inventum est 5. 1300. ascendit motus à principiis 1. 137.
ascensus montibus altis crescebant 5. 494.
aspectari illum, claróque incedere honore 3. 76.
aspectu horribili 1. 66. aspectu fugienda 6. 780.
aspera tactu lingua 6. 1148.
asperitas vocis 4. 546, asperitate repleta 630.
aspergit æquor virus 1. 720. quas sedes nubila nimbis non aspergunt 3. 20.
aspergine nimborum 6. 524.
assiduus casus 5. 206. motus 1. 994. repulsus 4. 105. assiduis solibus 5. 253, imbribus 342.
assiduè renovent 2. 591, inrigat 283, recidere 281. assiduè comes 6. 1157.
assumitur cibus & humor membris 4. 1084.
ast alium subter &c. 5. 516.
astrologorum artem 5. 727.
astrorum motibus causas disponere 5. 531.
at nunc &c. 1. 170.
ater humor corporis 3. 502. aër 4. 340, atræ formidinis 174. atri funeris 2. 580. atram tempestatem 6. 257, atro sanguine 1135. atra tartara 3. 979.
Athenæ primæ fœtus frugiferos dididerunt, leges rogârunt &c. 6. 2.
Athenæis in mœnibus 6. 749.
Atlantæum propter litus 5. 36.
atque ita &c. 1. 36.
atqui debeat 1. 756.
atria versari videntur pueris 4. 402.
attamen inter se &c. 2. 29.
attentas aures animúmque reposco 6. 920.
attenuari manus dextras salutantum tactu ostendunt signa 1. 318.
Atthide tentantur gressus 6. 1114.
attinet ad nos nil de nobis 3. 864. quod vehementer ad has res attinet 4. 34.
attingunt suaviter 4. 627. ut potero summatim attingere 3. 262, nec desiderium nostri nos adtigit ullum 3. 935.
attribui alia nil referret 1. 682. quid opus fuit attribui, quod detrahitur 2. 924.
avarities & bonorum cæca cupido cogunt homines fines juris transcendere 3. 59.
audeo. quò neque noster adit quisquam, nec barbarus audet 5. 37. audent miscerí 6. 1070. minus antè quod auderent fore credere 2. 1035. ausus est tollere oculos 1. 68. ausim confirma-

mare 2. 178, eur ausis amplectier hoc minùs illo 5. 729. an hoc ausis nunquam contendere factum 6. 411.
audacter versari 2. 48.
audire coràm 1. 135.
avellere tigna trabésque 6. 240. avolsa saxa 4. 141. fatis avolsa voluntas 2. 257. oculus radicitus avolsus 3. 562.
aveo te imitari 3. 6, aves semper, quod abest 970. tam desubito, quàm mens avet ipsa 2. 265, avemus te cognoscere illud 216. dum abest, quod avemus, id exsuperare videtur cætera; pòst aliud, cum contigit illud, avemus 3. 1096. planè res exponere avemus 4. 779. rationem reddere aventem abstrahit patrii sermonis egestas 3. 260.
avidum mare 1. 1030. avidum est nimis auricularum genus humanum 4. 598. avidi morbi contagia 6. 1235. avido complexu 2. 1065. avidos visus 1. 37. avidam (*i. e. magnam*) partem 5. 202.
avidè adfigunt 4. 1101.
averni æstus 6. 830. averna vocantur; nomen id ab re impositum'st, quia sunt avibus contraria cunctis 6. 738, 740.
aversabile scelus 6. 389.
avertere curam 2. 363. ictum locis 4. 1268. aversa aliquâ ratione vis recessit 5. 414. materies rectâ regione aversa viaï 1. 1040.
aufer abhinc lacrymas 3. 967. largiter auferet undis 6. 622, aufert reliquias vitæ ex membris 825. præterita ætas abstulerit ea sæcla hominum 1. 469. ablata membris anima profugit 3. 717.
auget decursus aquæ flumen imbribus 1. 283, cibus auget corpus alítque 859. auget adipes capris 4. 645. auget vires 6. 341. labores augent 2. 1163. augebit numerum 1. 437. ad augendas fruges 5. 81. nubes 6. 472.
auctam quinque sensibus animam 3. 626. aucta herbis & frondibus strata cubilia 5. 1416. quæ sunt multis partibus aucta 1. 625. tantis viribus auctos 5. 1175, partem, quæcunque est ignibus aucta 722. auctior animi vis 3. 451.
auctifici rerum motus 2. 571.
aucto. omnes res natura auctet alátque 1. 51.
auctum refrænat his natura 2. 1120. natura absterruit auctum 5. 488. auctum arboris ferro cædere 6. 168, capere impetis auctum 326. auctu infinito corporis 2. 481. mirando 5. 1170. oppleti calidis ubi fumant fontibus auctus 6. 748.
augescunt gentes 2. 76, vires 877. artes 5. 334. mare magnum non augescere minùs est mirum 6. 615.
augmen corporis 2. 494. 3. 269. belli terroribus addidit augmen 5. 1306. augmen cur nesciat æquor 6. 607, ad maris omnia summam guttaï vix instar erunt unius ad augmen 614. augmina sumunt 2. 189. cùm sumant augmina noctes 5. 680. augmine vel grandi vel parvo. 1. 435. dempto 2. 1132, augmine donant 72.
avis nec ulla comparebat 6. 1218. avium frondiferas domos 1. 19. liquidas voces imi-

mitarier ore 5. 1378. avibus contraria loca 6. 741.
avius à verâ longè ratione vagaris 2. 81, recedit 229, procul avius erras 739. avius errat animus in morbis corporis 3, 465. avia vis solis equorum raptavit Phaëthonta 5. 398. avia Pieridum peragro loca 1. 925. avia nemora 2. 144.
Aulide 1. 85.
aura suspensa levísque 3. 197, tenuis 333, frigida multa comes formidinis 291. longior 4. 253. aurarum animæ 5. 237. auras aëris 2. 202. sulphuris 6. 220. ætherias vitales 3. 406, auris ætheris altis 847. celerantibus 1. 388.
aures vacuas mihi adhibe 1. 45, aures bellè tangere 645. attentas 6. 920. aures sollicitæ plenaéque sonoribus 6. 1183. auribus accipere 4. 979. adportes 5. 101.
auricularum avidum 4. 598.
aurora novo lumine spargit terras 2. 143. ab auroræ exoriente nitore 4. 542. auroram roseam 5. 656.
aurum ex auri micis consistere 1. 840. in magnum successit honorem 5. 1274, facilè & validis & pulchris dempsit honorem 1113, jacebat propter inutilitatem hebeti mucrone retusum 1273. reverentur fulgorem ab auro 2. 49. auri bractea 4. 731.
aureus color 6. 204. aurea simulachra 2. 24, sæcla pavonum 501. dicta 3. 12. matutina lumina solis 5. 462, mala Hesperidum 33, flumina 909.
aurata templa 2. 28. metalla 6. 811.
Auster fulmine pollens 5. 744. validis facere id cogentibus Austris 1. 898.
aut intus &c. 1. 224.
autem. contrà autem &c. 1. 364.
autumno cœli domus & Tellus magis concutitur 6. 356, calor extremus primo cum frigore mistus, autumni quod fertur nomine tempus 371. autumno sudante vites fundi 1. 176.
avus. avorum similes 4. 1212.
auxilia & socios pacto fœdere habebant 5. 1442, infans omni vitali auxilio indigus 225. auxilium ferre tectis ardentibus 3. 1077.
axis mundi quà claudicat 6. 1105, flabra, quæ gelidis à stellis axis aguntur 720.

B.

Babylonica magnifico splendore rigantur 4. 1023. Babylonica Chaldæûm doctrina 5. 726.
baccæ glandésque caducæ 5. 1362.
bacchatur in montibus 5. 822.
Bacchi cùm flos evanuit 3. 222.
balantum pecudes 2. 369. pecubus balantibus 6. 1130.
balba 4. 1157.
balbè significarent 5. 1021.
barathrum. in barathrum feratur tellus 6. 505.
Barathro. aufer abhinc lacrymas, Barathro. 3. 967.
barbam mollem malis demittere 5. 673.
barbigeras pecudes 5. 898. capellas 6. 970.
Barbarus quò non audet *ador* 5. 37.
Barbaricæ vestes 2. 499.
baubantur in ædibus deserti catuli 5. 1070.

Beati. Immortalibus atque Beatis 5. 166.
bella anni hæc 6. 373. bellum ſylveſtre 5. 1244. Thebanum 327. contractum ex infinito tempore 2. 574, belli certamina magna 5. tumultu trepido 3. 846. creperi certamina exæquata 5. 1295, pericla 1298, volnera 1302, terroribus 1306. ſimulacra 2. 42. fluctus 5. 1288, magnos æſtus 1434. fulmen 3. 1047. bello pio 5. 382. ancipiti 6. 376.
bello animo eſt 4. 1184.
bellè tangere 1. 644.
bibere in ſomnis ſitiens petit 4. 1090.
bibulam arenam 2. 376.
bidenti valido 5. 209.
bijugo curru 5. 1298. bijugos leones 2. 601.
bili ſuperante, coorta eſt febris 4. 668.
bina lucernarum lumina 4. 452.
bis conjungere binos *equos* 5. 1299.
Biſtonias plagas 5. 30.
biſulcis pedibus 2. 356.
bitumen tetro odore concreſcere 6. 807.
blanda voluptas 2. 965. propago catulorum 4. 995. loquela nutricis 5. 231. vox laſſorum 7. 1243. blandum amorem 1. 20. liquorem 846.
blandè coniſcant 3. 320. linguâ lambere catulos 5. 1066, colendo fructus 1368.
blanditiis ingenium ſuperbum parentum pueri fregere 5. 1017.
bombum raucum 4. 548.
bona valetudo 3. 103. bona magnáque pars 5. 1024. bonâ famâ 6. 13. omnia bona ſenſibus 2. 408. bonis rebus 2. 729. bonos colores 2. 418. o bone 3. 207. commune bonum 5. 956.
bene pleno lumine fulſit 5. 706.
melior, quàm tu, fuit multis rebus 3. 1039. melior res poſterior 5. 1413. meliores reddere fœtus 1. 210. cedere in meliores partes 2. 508. meliora fieri ſponte ſuâ ſinè labore 1. 215. nihilo melius foris eſſe ſentiat 3. 1075. optimus quiſque ſubibat hoc genus lethi 6. 1244, optima junctura 1084. uxor 3. 908.
bonitate terræ inductis 5. 1246.
boum natura placido magis aëre vivit 3. 303.
brevitate corporis 2. 482.
breviter paucis comprendere multa 6. 1081.
Britannum cœlum 6. 1104.
bruma nives adfert 5. 745.
brumales flexus ſol adeat 5. 615.
bucera ſæcla 5. 864. 6. 1240.
buceriæ greges 2. 661.
buſto horrifico 3. 919. viva videns vivo ſepeliri viſcera buſto 5. 991.

C.

Cachinni dulces 5. 1396.
cachinnant furtim 4. 1169. riſu tremulo concuſſa cachinnent 1. 918 2. 975.
cacumen extremum corporis 1. 596, cacumina ſumma *arborum* 897. montis vicina cœlo 6. 458. ad ſummum venere cacumen *artes* 5. 1455. oleſcendi ſummum tetigere cacumen *res* 2. 1129.
cadit in terras vis flammea 2. 215. in undas nimbus 6. 257, in aquas peſtilitas 1124, igneus vortex, fulmen 297.
cadunt brachia palpebræque 4. 950.

4. 950. aves præcipites in terram 6. 744. vires 5. 410, urbes concuſſæ 1236. toti montes 6. 545. cadere in terram ſtellas 2. 209. omnia membra exangui corpore 3. 595. dentes in certo tempore 5. 671, imbres 414. ſub ſenſus 1. 448. è regione loci 6. 823. ſub utrorum regna cadendum 3. 848. cadens pruina 3. 21, oculis nutúque cadenti 467. cecidit genus humanum ſub leges arctáque jura 5. 1146, pellis 1417. cecidere magno caſu 1. 742. tot facta virûm 5. 329, res mundi 1677. artus obtuſis viribus 3. 453. mœnia magnis motibus 6. 587, texturæ mutuâ contrà 1082. magnum cecidiſſe laborem incaſſum 2. 1164. urbes 5. 341.
cadavera tetra 2. 415. rancida projecta 6. 1153. rancenti viſcere vermes expirant 3. 719.
caducæ glandes 5. 1362.
caſu ſubito 5. 313, gravi 1332.
caſus celerare hæc neceſſe eſt 2. 231.
cæca jacebat navigii ratio 5. 1004. honorum cupido 3. 59, venti poteſtas 248. noctis caligo 4. 458. nox 1. 1108, natura 779. cæcas cauſas 3. 317. latebras 1. 409, cæca corpora 278, primordia 1103. pectora 2. 14. portenta 5. 839. cæco veneno 6. 822. igni 4. 926. cæcum cordi ſtimulum ſubeſſe 3. 887. orbem 5. 754. cæcos motus 2. 127. cæcis compagibus 6. 1014. tenebris 3. 87. plagis 2. 128, ictibus 135. fervoribus 5. 610. homines cupidine cæci 4. 1147.
cæcat ſol, contrà ſi tendere pergas 4. 726.
cæcigeni, qui ſolis lumina nunquam aſpexere 2. 740.
cæde permixtâ calentes 3. 643.
cædimus lapidem ferro 6. 313. validis ſocios cædebant dentibus apri 5. 1325.
cærula ponti plaga 5. 482, olearum plaga 1373. cærula quæ ſint 2. 775. cærula nimbis ſubtexit 6. 481. cœli 1. 1089. mundi 5. 770.
cæruleis ſeminibus 2. 771, inter cæruleum virides miſcere ſmaragdos 804.
cæſia, Παλλάδιον 4. 1155.
cætera pars animæ 3. 144, cætera tellus 6. 862. cætera de genere horum paucula 2. 103.
cætera de genere hôc 3. 480.
calamorum cava 5. 1381, calamos hiantes unco labro Pan percurrit 4. 592.
calcaribus ictus amoris 5. 1074.
calcis ſupremæ ad candida præſcripta currenti 6. 91.
calce ſola cooleſcere ſaxa 6. 1066.
calcibus imis 3. 72.
calentes cæde 3. 643.
caleſcit ſuâ mobilitate vortex & è contagibus ignis 6. 279.
calidus fons 6. 849. vapor 3. 127. calida plaga 4. 707. calidæ febres 2. 34.
calor permanat argentum 1. 495, calore frumenta fundi videmus 175.
caligare oculos 3. 157.
caligine craſſâ nubis 6. 462, cæcâ noctis 4. 458. terribili 6. 852.
callent dicere multa 2. 977.
Calliope requies hominum divûmque voluptas, callida muſa 6. 93
callo tectæ res 4. 934.
campos virentes 2. 19. natare facerent nubila 6. 266. plani æquora campi 3. 1015.
Cancris ad metas ſolſtitiales

se vertit *sol* 5. 615.
candens humor lacteus 1. 259. lucidus aër 4. 341. lumen 5. 720. ferrum 6. 147. marmor 2. 766.
candescit in igne ferrum 1. 491.
candore marmoreo 2. 764. claro 4. 233.
candida præscripta calcis 6. 91. clarâ luce loca 5. 777, sidera 1209.
canis Hyrcano de semine 3. 750. canes montivagæ 1. 405. errant sæpe, & vestigia quærunt 4. 708. canibus rapidis 5. 890, canum corda 862. vis promissa, fida 4. 685. 6. 1220. Cerbereas facies 4 737. ricta 5. 1063.
cano. canere sylvas avibus videmus 1. 257. hanc docti Graiûm cecinere poëtæ 2. 600. canor cycni 4. 181.
cantu rauciſono 2. 619.
canos fluctus 2. 766. cana nix 3. 21.
capellas barbigeras juvat oleaster 6. 570.
capere humorem, frigus, ignem 1. 535. voluptatem 2. 967. laborem 5. 1181. impetis auctum 6. 326. irarum fluctus 3. 299, securam quietem 952. ferrum in se 6. 1028. fructum dulcedinis 2. 970. cibum 4. 649. imas sedes 5. 452. coronam insignem cum laude 6. 94. exordia 5. 332. initum primum movendi 1. 384. cepit terram putror 2. 928. cepere quosdam oblivia rerum cunctarum 6. 1211. capitur promeritis 1. 62. ex æstu, frigore, novitate cibi, labi corporis ullâ 5. 927. capta lepore illecebrisque 1. 15. captum retibus 4. 1141.
capti mentibus 1016. noctarno tempore 5. 969.
capripedes satyros 4. 584.
caput *amnis* 5. 271, lucis *sol* 294. semiferum *Panis* 4. 591. capitis summi insigne 5. 1137. dolor 6. 1200. capiti petere coronam 1. 928. ex uno capite profluat 5. 600. capitum numine 2. 632. cristas 5. 1314.
carbasus intenta theatris 6. 108.
carbonum gravis vis atque odor in cerebrum facilè insinuatur 6. 802.
carcer sceleris luela 3. 1029.
carceribus patefactis prorumpere equorum vim 2. 264.
carere veste purpureâ &c. 5. 1426. principio fundamenti 1. 574, fine modóque 963. sensu 2. 989. luce 4. 39. motu 1. 344.
carmen liquidum citharæ 4. 978. carmina lucida 1. 933. Phœbea dædala 2. 504. lævia 5. 1379. Tyrrhena 6. 380.
carmine Pierio suaviloquenti 1. 945.
carnifices 3. 1030.
casis corpora jacebant 6. 1252.
cassus lumine 4. 369, sensu 127. animâ 3. 561. cassa copia verborum 4. 514. formido 3. 994.
castoreo gravi mulier sopita recumbit 6. 794.
Κατάπληξις 4. 1157.
catenam magnes ex annellis reddit pendentibus ex se 6. 910.
catervas Phrygias 2. 611. comitum 628. Martis 5. 1303.
pecudum 6. 1090.
catuli pantherarum 5. 1035, catulos lambere 1066.
cava tibia 2. 620. nubes 6. 126, cava tempora 1192, cava (i. e. *cavitates*) illius 1083, cavis fornacibus 201. cavos montes 5. 953.

cavat lapidem casus stillicidI 1. 314.
cavati oculi 6. 1192.
caveâ 3. 684.
cavernas magnas cœli 4. 172. 6. 251. terraï 6. 596, silicum 683. ætheriis cavernis 4. 392.
caula. *animam* dispersam foras per omnes caulas corporis ejicit 2. 950. animæ partes per caulas corporis diffugiunt 3. 255, 702, 707. 6. 839. per caulas omne palati ditur, quod exprimimus 4. 624, 664. per caulas ætheris omnes 6. 491.
cave contingas 2. 754. caveamus fulminis ictum 6. 405.
Cauri flamina perflant sylvam 6. 134.
causam ex infinito ne causa sequatur 2. 255. causam tristior incubuisset 5. 347. causam veram verbis exponere 3. 964, causam morbi non tenet æger 1064. causam contra hunc contendere 4. 473, dissolvere 503. dicere 6. 703. causas operum nullâ ratione videre 1. 154. plures disponere 5. 530. cæcas exponere 3. 317. agere causidici *videntur* 4. 963, mendosè reddere 506. honestas abeundi quærere 1174. causarum ignorantia cogit conferre res ad imperium Deorum 6. 53. causâ laudis aut venti omnia magis jactari 3. 45.
causando multa moraris 3. 99.
Cea. interdum in pallam ac Melitensia Ceáque vertunt 4. 1124.
Cecropiis finibus 6. 1137.
cedit retro, de terrâ quod fuit antè, in terras 2. 938. rerum novitate extrusa vetustas 3. 977. in terram calor aquaï 6. 872. cedere squamigeris latices nitentibus 1. 373. omnia in deteriores partes, in meliores 2. 507. proporro monumenta dilapsa 5. 313. nec cedere quóquam 6. 841. cedebat victa potestas 5. 1270, paventes cedebant hospitibus cubilia 984, omnia nuda & inerma armatis 1291. cessit è toto corpore omnis *anima* 3. 219.
celare atque intus habere Inane suo corpore 1. 515.
celebrare delubra Deûm festis diebus 5. 1166.
celeri ratione 3. 183. celer origo 4. 161.
celerare casus 2. 231.
censemus cernere solem 4. 459.
centaurea tristia 4. 124.
Centauri non fuerunt 5. 876, non confieri posse ex homine & veterino semine equorum 888. ex vivo centauri non fit imago 4. 743.
cera multa super calido igni tabescens liquescat 6. 515.
Cerberus & Furiæ 3. 1024.
Ceres ipsa ab Iaccho 4. 1162. pulverulenta 5. 741. Cererem vocare fruges 2. 654.
cernere acutè 4. 801. somnia 3. 1061. bellum 4. 965. magnis de rebus inter se cernere certant 5. 394.
certant de victu 4. 1081. ingenio 2. 11. certant mittere 6. 508. certandi cupidus 3. 5. certamen crescendi magnum datum est arboribus 5. 785. certamine æterno 2. 117, æquo geritur bellum 573. certamina belli 1. 476. pugnæ 4. 841.
certum ac dispositum est, ubi &c. 3. 788, certum constat, dispositúmque videtur 795. certum ponere difficile est, quid &c. 5. 530. *certus aliquan-*

do poni videtur pro quidam: arboribus certis gravis umbra tributa eſt 6. 783.
certé. nam certè &c. 1. 1020.
cervice tereti repoſtâ 1. 36. molli 6. 744.
cervus ſenex prælonga cornua gaudet relinquere 3. 614. cervi alipedes putantur naribus ducere de latebris ſerpentes 6. 766. cervi cornigeri 3. 751, cervorum ventoſa magis frigida mens eſt 300.
ceſſare videntur ſidera 4. 392. ceſſant noctes longæ hyberno tempore 5. 699.
ceu ſi quis &c. 4. 622. ceu fumus 3. 457.
Χαρίτων ἴα 4. 1156.
chartas volantes 6. 113. ex tuis chartis dicta depaſcimur 3. 10. chartis patriis 4. 967.
Charybdis vaſta 1. 723.
Chimæra. una triplici cum corpore, prima leo, poſtrema draco, media ipſa chimæra 5. 904. flammam tetro ſpirantes ore chimæras 2. 704.
chordas loquentes 4. 978, chordarum ſonos dulceſque querelas 588.
cibus aridus 1. 809. alius aliis 4. 637, cibus aliis quod eſt, aliis venenum 641, cibum mandendo exprimimus 622, cibum quærit naturâ animantis cujuſque 857.
choreâ pernice 2. 635.
cibatum cuique terra det 1. 1093. alios hominum paſtus pecudúmque cibatus 6. 1125.
cicadæ veteres ponunt tunicas æſtate 4. 56. teretes æſtate linquunt folliculos 5. 801.
cicutâ pingueſcere barbigeras pecudes, quæ homini venenum 5. 898, cicutas cavas inflare 1382.
ciere monumenta virûm 6. 241. comites voce 4. 580. ſaltum canibus 5. 1250. belli ſimulacra 2. 42. voces 5. 1059. horrorem in membris 3. 292, ſenſiferos motus 380. tenuem animi naturam 4. 735, ſemen 1034, partes genitales 1037. novitas mundi nec frigora dura ciebat, nec nimios æſtus nec magnis viribus auras 5. 816, quæ vis & cauſa cieret varios ſolis curſus &c. 773. cietur tempeſtas turbida cœlo 6. 375. loca ſonitu cientur 4. 612. annellum aër intus ciet 6. 1037. cimus ad ortus 1. 213. 5. 212. cita corpora 1. 996.
Cilici croco perfuſa recens ſcena 2. 416.
cinefactum buſto te deflebimus 3. 918.
cingit undique telhus oras maris conjunctas 6. 632. cinxere caput coronâ 2. 606.
circùm ripas 2. 345. circùm celerantibus auris 1. 388.
circumagitur imago 4. 317. annus 5. 881.
circumcidas aciem luminis 3. 412.
circum-cæſura extima membrorum 3. 220. 4. 651.
circumcurſare columnæ videantur 4. 402.
circumdatus aër omnibus rebus 6. 1034. æther 5. 469. infula circumdata virgineos comptus 1. 88.
circumfuſa ſuper hunc tu 1. 40.
circumlita nullo fuco corpora 2. 744.
circumretit vis atque injuria quemque 5. 1151.
circumſtant 3. 470.
circumtegere omnia cœlum 1. 1094.
circumtremere æthera ſignis 1. 1088.

circumverſantur viam quærentes 5. 521.
circumvolitant equites 2. 325.
citra poſtes 4. 276.
citro, ultro citróque 4. 36.
clades nova peſtilitáſque 6. 1123. cladem latè dare 5. 348. importare pericli 3. 825. mortiferam conflare 6. 1089. cladem cœli terraéque futuram 5. 247. mediâ de clade 6. 641. quantas efficiunt clades 5. 49.
clam id perpetuo fore diffidere debet 5. 1156.
clandeſtinam naturam 1. 779.
clandeſtinos motus 2. 127.
clarus ob obſcuram linguam 1. 640, clarus tremor 587. clara propago 1. 423. clara pyropo 2 802. claro honore incedere 3. 76. clarum ſplendorem veſtis 2. 50, colorem 1029. lumen 3. 1. claro hymenæo 1. 98. candore 4. 233, corpore 395. clarâ voce 4. 715. luce 5. 12. clara certamina 1. 476, flumina 1002. fulmina 6. 83. claram ſpeciem 5. 582, claræ tædæ 296. ſcintillæ 6. 162.
clariùs audi 1. 920.
claranda verſibus natura 3. 36.
claret in primo carmine 6. 937.
clareſcet alid ex alio 1. 1108.
claricitat decurſus aquaï latè ſitientia fæcla ferarum 5. 945.
clavæ magno pondere 5. 966.
clauda navigia 4. 438.
claudicat ingenium 3. 454. libella 4. 518. niſus pennarum 6. 834, mundi axis 1105.
claudere utrinque 5. 513. clauſis foribus 4. 602. venti nubibus clauſi 6. 196.
clauſtra naturæ 1. 72, vitaï 416. æra clauſtris reſtantia 2. 450.
clino. paulum clinare neceſſe eſt corpora 2. 243.
clueo. quæcunque cluent 1. 450. quæ nigra cluent 2. 790. imago cluet de corpore fuſa vagari 4. 50. quæ nondum clueant ullo tentata periclo 1. 632, ratione cluere eâdem 481. infinita cluere 2. 524, nota cluere 351. quæ clara clueret 1. 120. res opportuna cluebit 3. 208.
clunibus Venerem retractat 4. 1265.
cœlum placatum 1. 9. patens 6. 449, ſerenum 246, purum 399, cruentum 1133. continet omnem amplexu terram, nativum mortali corpore conſtat 5. 322. cœlum ſummaï totius unum pars parvula & multeſima 6. 650. cœli tegmen 1. 987. ſerena 2. 1099. ſublima 1. 341, lucida templa 1013, loca inferiora 1061, tempora 1065, cœrula 1089, templa 1063, templa tonitralia 1098. alta fulgentia 5. 491, immania 522. fumida 6. 644. domus 2. 1109. magnæ cavernæ 4. 172, altus hiatus 419, liquidiſſima tempeſtas 169. amictus 6. 1132. color clarus purúſque 2. 1029. impetus ingens 5. 201. diviſis partibus 6. 85.
cœleſtem ignem fulminis 2. 384. cœleſti turbine & igni 6. 394. ſemine ſumus oriundi 2. 990. cœleſtibus flammis 5. 1093. cœleſtia templa 6. 387. mundi templa 5. 1203. cœleſtûm templa 6. 1272.
cœnum nobis teterrima ſpurcities, ſubus res munda 6. 976. in cœno volvi 3. 77.
cœpit odium glandis 5. 1415.
cœptes diffidere 1. 268.
cœptum pertexere repetam 1. 419.

cœtus materiaï 1. 1016, acervi 775. cœtus omnigenos 5. 429.
cœt. coit terra 6. 845, via 1146. corpus 1. 177. coibant corpora 5. 451. in concilium 2. 563. omnimodis 5. 191, in unum globum 664. coeundo 6. 864. coeuntibus guttis 1. 838.
coitum ſeminis 1. 186.
coercet circùm lorica corpus 6. 954. coercens animus vitaï clauſtra 3. 397. coercet textura 4. 661, circumcæſura 651.
cogit in unum locum nubes ventus 6. 273. ratio naturáque rerum cogit 1. 500, cogit, ut &c. 975, uti &c 6. 126. procedere 2. 278.
coacti terrore 3. 68. coacta ea coaluerint 2. 1059, coacto concilio 934. coactus vi morbi 3. 485.
coactat immutare 6. 1120, conripere nervos & membra coactans 1159.
cogitet mens id ipſum 4. 781, animus res 788.
cognoſcere licet hinc paucis 2. 142. è rebus apertis 5. 1061. hebeti quamvis corde 880. naturam rerum 3. 1085. cognita in promptu quæ ſunt 2. 867.
cohæret materies 2. 66.
cohibet quæque res intus inane 1. 537. quos opere in tali cohibet vis magna 6. 815. cohibere varias figuras 2. 677, colorem in ſe 1030. ſeſe 3. 573. nives & imbres 6. 106. cohibeſſit *pro cohibuerit* 3. 445.
colere ævum vi 5. 1144, nemora, montes ſylváſque 953, volucres ſtymphala colentes 32, colebatur tellus 1439. blandè colendo fructus manſueſcere 1367. refert, quo victu vita colatur 4. 1255. culta ac deſerta 1. 165, culta loca præſtare incultis 210. culturam dulcis agelli tentabant 5. 1366.
colles videntur fugere ad puppim 4. 390, collibus verba repulſantes 582.
colorem omnem efflare 2. 831. color aureus ignis liquidi devolet in terram 6. 204. colores gignuntur luminis ictu 2. 807. coloris ſummi tenuis membrana jacitur 4. 93, colores omnes ad ſenſus omnibus non conveniunt 712. *principia* omnigenos gignunt variántque colores 2. 758. coloribus egregiis 5. 739. colore Theſſalico 2. 500. colos flammeus 6. 207.
colubris venenatis 5. 27.
colum. per colum vina perfluere 2. 391.
columbarum pluma quo pacto in ſole videtur 2. 800.
columna tanquam demiſſa in mare de cœlo 6. 425.
comas majorum refert 4. 1217.
comburens impete magno flamma 1. 152.
comito-as. ut poſſet comitari hymenæo 1. 98.
commeditatur fragiles ſonitus chartarum 6. 111.
commemorat ſpeciem exortam 1. 126, commemorando argumenta 401.
commendata nobis ex ſuâ utilitate manent multa 5. 859.
comminus (*aut cominus*) contingens 4. 409, imbuat 904.
commiſcuit ſe cum igni 6. 275, commiſta calore vis venti 321, gemitu commiſta querela 1157. ſunt commiſta in mellis ſapore 4. 675. commiſta per artus 3. 284. commiſto

misto corpore 1. 862.
committere stirpes ramis 5. 1364.
commoda perfluxere quasi in pertusum vas 3. 950. commoda, quæ sunt sinè pœnâ 4. 1068.
commoliri fulmina cœptat tempestas 6. 254.
commovet ulla res neque animam nec corpus 3. 147. imago animum nobis 4. 751, sese animus 884, se cœlum 6. 1118. magnos belli æstus funditus 5. 1434. commôrunt æquora venti 2. 765. commota vehementi metu mens 3. 153.
commulxit 4. 1206.
communis sensus 1. 422, salus 44, voluptas 1202. commune bonum 5. 956, malum 1341, sepulcrum 260. communia gaudia 4. 1188. fœdera 5. 1154. multis verbis elementa 1. 824, multarum rerum primordia 814.
commutat ætas tempora 5. 1275. commutare viam 2. 129, summam rerum 303. animum 3. 514, locum 1072. victum vitámque priorem in dies 5. 1105.
compacta ex alienigenis membris potestas 5. 878, membra animantium 917. ramosis *principiis* 2. 444.
compagibus cæcis 6. 1014. Veneris 4. 1107. compages laxare 6. 1069.
compar natura 4. 1248.
comparebat neque avis ulla 6. 1218.
compesce querelas 3. 967.
complere spatium 1. 390. hiatum ruinis 6. 599. urbes ararum 5. 1161, maria ac terras cœlúmque 595. pectora curâ pavidâ 6. 645, loca tectáque 1260, loca hospitibus 1273. loca camporum cursu 2. 324. omnia magnis clamoribus 4. 1011. omnia vocibus 5. 1065. speluncas 6. 196. cavernas cœli 4. 172. nemus querelis 2. 358. foramina cuncta 4. 351. locum vagitu lugubri 5. 227.
complexa corpuscula meant inter se 2. 153. complexa inter se ereari non possunt 5. 920. complexu avido æther quem tenet 2. 1065. sepit. 5. 471.
componere leges 4. 963.
comprendunt inter se 6. 455, breviter paucis multa comprendere 1081, comprensa inter se corpora 453.
compressit quem nec cœlum 1. 70. nubes ventus 6. 211, compressæ nares 1191. compressa manu tanquam sit 866.
compta quibus è rebus natura 4. 31. quâ figurâ 1. 949. quibus compta modis vigeant 3. 260.
compulsa possint coire 2. 563.
compungere sensus corporis 2. 432, aciem *oculorum* 420.
conamen alarum 6. 835, magnum eundi 325.
conata neque adhuc patrantur 5. 386.
concava cymbala 2. 619. loca terræ 5. 1255.
concedere quò poterunt undæ 1. 380. per medium 1. 1074. falsum 3. 539. id muliebribus manibus 5. 1357, locum cultis *locis* 1370. regnum 6. 54. humanis rebus 4. 1185. numero 3. 377. concedam *illum* hoc scire 4. 475, plus illi tribuisse, quàm mortali concedere par est 1178. concessit in altum vis animæ 4. 916, in unum mulier conjuncta viro 5. 1010, concessum legibus æquis 1148.

concelebras, Venus, mare, terras 1. 4. volucres concelebrant loca lætantia aquarum 2. 345, concelebrare lævia carmina cantu 3. 1380.
concharum colore 2. 500, genus 374. conchis tectæ res 4. 934.
concidere ex animi terrore 3. 158. jumenta à nervis succisa 5. 1332. quadrupedes 6. 758. concidat vita ipsa 4. 511. corpus 3. 584. vitulus mactatus 2. 353. hostia mactatu 1. 100.
conciet æstum quendam 6. 826. concit tenebras & fremitus & murmura 6. 409.
concita per omnes artus 2. 267, concita æquis ponderibus 239. plagâ 4. 189. pio bello 5. 382.
concitat artus aura 3. 292, auras gelidas per viscera 301.
conciliabat quamque mutua cupido 5. 961. conciliantur corpora materiaï 2. 900. in alto 5. 466. incommoda cui 3. 877. conciliandi rationem 2. 551. conciliata ex ullorum conventu primordia 1. 605.
concilium materiaï 1. 518. principiorum 485, genitale 184. conciliis rerum 2. 109, conciliis & dissidiis 119. haud possunt res teneri in concilio 1081. coire in concilium 2. 563. remorari in concilio 564. coacta concilio 934. &c.
concinnior Venus viris 4. 1271. concinnat fervorem 6. 436, hiatum 583. concinnat amorem consuetudo 4. 1278.
concipere multa de lumine solis 6. 208. ex radiis solis 272, adhæsum humoris 471, humorem 502, ignem 307, concepto igne 880, conceptum humorem 628.
concludere motus 3. 573. concluso loco 4. 460. concluſa nubibus procella 6. 124.
concoctum *cibum* 4. 635. concoctos odores 2. 852.
concopulat auro argentum res una 6. 1076.
concordia non poterat gigni 5. 1023.
concrescat humor pluvius in altis nubibus 6. 494, concrescunt nubes 249, nubila 450. semina membris 4. 1256. concrescere terram de terris parvis 1. 840. crustas mollis luti 6. 626, bitumen tetro odore 807.
concreti montes nimborum 6. 158. concreta copia 1. 1018. nix acri pruinâ 3. 20. concreto corpore 5. 467. concreta animalia imbribus & vapore solis 796. concretius æquo semen 4. 1238.
concruciamur omni corpore 3. 149.
conculcatur cupidè 5. 1139.
concurrunt nubes 6. 96, frontibus adversis 116, semina 315, variæ omnes causæ fulminis 362. multa rebus 5. 847.
concursant ignes 2. 215. primordia 3. 396
concutit omnia motu 5. 552. frigus artus invitos 6. 594. cœli serena sonitu 2. 1100. concutitur undique cœli domus 6. 357. Deûm sedes non concutiunt venti 3. 19. concussa grandi tonitru terra 551. tempestas 6. 288. omnia trepido belli tumultu 3. 846. tremulo risu 1. 918. magnis ruinis terra 6. 543. plaustris tecta 547. concussæ urbes 5. 1236, concussos ignes

nes 652, concuſſis artubus 1076.
concuſſu magno 6. 546, de concuſſu ſequitur imber 289.
condenſa terra 5. 487. condenſo conciliatu 1. 576, agmine 600. corpore 6. 101. condenſeo. quia ſe condenſeat aer 1. 393.
condere lumen 4. 435. carmen 5. 2, urbes 1107. ſæcla 3. 1103. membra inter frutices 5. 954.
conditione eâdem gignentur 2. 301.
conducit ignis coria & carnem in unum 6. 967. partes in unum 1. 398. acumen coni in obſcurum 4. 433. conductis partibus 1. 651.
conduplicant divitias 3. 71. primordia 1. 713.
condurat humor aquæ ferrum ab igni 6. 968.
conforcit ventus *nubes* 6. 157. confertæ nubes 6. 508.
conferre manu certamina pugnæ 4. 841. res ad imperium Deorum 6. 53. tempora præſentia præteritis 2. 1166, motus inter ſe 941, ægrorem 6. 1258, conlata foris commoda 18.
confervefacit aurum *fulmen* 6. 352.
conficere corpora 2. 1143. unam naturam ex ſe 3. 138. orbem 5. 664. conficeret res omnes vis 1. 239, ignes conficerent ſylvas 905. conficit ſe ſerpens 4. 643. confecti artus languent 3. 960.
confidunt poſſe ſiccare omnia 5. 391.
confio. id confiet 3. 413. res confieri debent 2. 1068. confieri poſſe credas 5. 889. res confit utroque 4. 292.
confirmare hoc ex ipſis rationibus 2. 179. confirmata vis animi 3. 771. omnia conſtiterint 6. 996.
conflare cladem mortiferam 6. 1089. rem ſanguine civili 3. 70, conflatur ſenſus 337. novitas rebus 4. 927. conflatus ignis amore 1. 474.
conflixit mutuus ardor ſemina 4. 1209. confligunt hyemes æſtatibus 6. 372. ad confligendum venientibus Pœnis 3. 345. conflicta reſultant 2. 97.
confluit ad caput amnibus omnis *humor* 6. 637. limus in imum 5. 498. non minimum ægroris in urbem 6. 1258, vis morbida in cor ægris 1150.
confringere clauſtra portarum 1. 71.
confundere ſenſus 2. 945. confundi verba per multum aëra 4. 562, confuſa vox 566. natura 6. 599, ruina mundi 606
congemis mortem 3. 947.
congerere laticem in vas pertuſum 3. 1022.
conglomerari 3. 211.
conjecit vis animæ ſe in loca cava terraï 6. 579, flabra conjiciunt nubila 731. conjicere ut poſſis ex hôc &c. 1. 752, conjecta in motus convenientes 1029.
coniſcant agni blandè 2. 320.
conjungere bis binos *equos* 5. 1299.
conjugibus quod nil noſtris opus eſſe videtur 4. 1170.
conjugio corporis atque animæ 3. 857.
conlabefiunt hæc cum corpore 3. 600. conlabefactatus rigor auri 1. 492. conlabefactata igni omnia 4. 701.
conlaxat fulmen facilè omnia circùm 6. 232.

conlidi non quicquam poteſt ſinè inani 1. 533,
conligit homo ſe ipſe 3. 938. vis incita ſe 6. 324. ignes 1. 1090, iras 724. conlectâ mente 2. 960. conlecta procella venti 6. 123, conlecti venti 570. conlecta cupido 4. 1109, conlectum humorem 1059.
conlucet tæda 6. 882.
connectere rem 2. 477. connexus corpori animus 3. 556.
conniveo. quaſi connivent 5. 776.
connixa feruntur 2. 159.
connubia Veneris 3. 777. læta caſta 5. 1011.
conquaſſatum ex aliquâ re corpus 3, 442, mens conquaſſatur 599. omnia conquaſſari cernes 5. 107,
conor pangere 1. 26. longum eſt, ſi dicere coner 5. 1163. conata neque adhuc patrantur 5. 386.
conquereretur ſe diſſolvi 3. 612.
conquiſita diu carmina 3. 412.
conradere fidem dictis 1. 402. corpora alia ex aëre 6. 303.
conrepunt membra pavore 5. 1218.
conrident omnia 4. 81.
conripere corpus de terrâ 4. 997. nervos & membra coactans 6. 1159. membra timore divûm perculſi 5. 1222. conreptus turbine 5. 1231. ex ſomno 3. 938. conrepta veneno ales 6. 822. conreptâ luce diei 4. 81.
conruptus ſanguis 6. 1201. conrumpas totum orbem luminis 3. 411.
conſcendere in equi coſtas 5. 1296. currum 6. 46.
conſcindunt hominem cuppedinis curæ 5. 46.
conſciſcant lethum ſibi 3. 81.
conſcius ſibi nullæ turpis rei 6. 392. animus ſe remordet 4. 1129. mens ſibi conſcia facti 3. 1031.
conſectabantur ſylveſtria ſæcla ferarum miſſilibus ſaxis 5. 965.
conſentire animam totam per membra 3. 154. vitales ſenſus 2. 716.
conſequitur ſenſus ab ipſis rebus, quid &c. 1. 461. conſequa natura eſt jam rerum ex ordine certo 5. 678.
conſerit arva lumine ſol 2. 211.
conſervans unum labendi tenorem 5. 509.
conſeſſum caveaï 4. 76.
conſilium vitæ regiménque locatum eſt in *animo* 3. 95.
conſimile, ac 3. 8. conſimilem pilaï lunam 5. 711, lactis ſuccum 811. conſimili causâ 4. 234. ratione 1. 842.
conſiſtere nubes 6. 454, nubila 461. imbres 5. 416. mundum mortali corpore 5. 66. ex uno genere 2. 584. ex alienigenis 1. 873.
conſociare motus 2. 110.
conſopit lumen recèns extinctum 6. 792.
conſors in origine primâ 3. 772. conſortem ſuum quiſque humabat 6. 1279. conſorti prædita vitâ 3. 333.
conſpectu ex hominum fugati 3. 49.
conſpergere terram tabo 3. 661. herbas floribus 2. 33. aras ſanguine 4. 1231.
conſpirans mutuus ardor 4. 1210.
conſpurcare tetro ſapore 6. 21.
conſtat nec tamen illud mirabile 4. 896. incertum 1. 588, conſtare iidem fructus arboribus ſolerent 166, ſolido atque æterno corpore 501, naturâ

naturâ corporeâ 303. è parvis figuris 2. 385.
constare contrà 4. 715.
constantior mellis natura 3. 192.
constituere jura 5. 1143. aëra principium rebus 1. 709. constitues tibi *Deos* volvere magnos irarum fluctus 6. 73. siquis constitues vocare 2. 655.
consternere terram gravi casu 5. 1332.
consuêrunt gigni 2. 300.
consuefaciunt brachia 6. 396.
consuetudo concinnat amorem 4. 1278.
consumere multam operam 6. 1080. annua tempora in cursu 5. 618, ævum in curis inanibus 1430.
consurgere ignis corpora de terrâ per fontem 6. 885, sponte suâ in auras 1019. flamma ex igni cæco 4. 926.
contagibus ibant 6. 1241, è contagibus ignis calescit vortex 279. contagia mutua discunt vitales motus 3. 346, contagia morbi penetrant in animum 472. alios ex aliis apisci contagia morbi 6. 1235, contage suâ palloribus omnia pingunt 4. 337.
contaminat corpus suo sensu 3. 896.
contemnere ictus 2. 448. vires ævi 5. 380.
contemplator enim, cùm &c. 2. 113.
contendit se animus 4. 801. hirundo cycnis 3. 6. summas vires de palmâ 4. 986. nobilitate 2. 11. ad summum bonum recto cursu 6. 27, contendere causam 4. 473. inter se contendant viribus hilum 3. 784. an hoc ausis nunquam contendere factum 6. 411.
contenta acies oculorum 1. 325. mens in ratione 4. 961.
conterimus boves & vires agricolarum 2. 1161. majorem partem ævi somno 3 1060.
conterrere metu pectora 2. 623.
contextum dissolvere 1. 244.
contextæ *corporibus animæ* 3. 695.
contineantur quali positurâ primordia 1. 818.
contingere florem ævi 1. 565. finem incœpti 5. 392. rationem dulci melle 1. 946, cuncta musêo lepore 933, oras pocula circum liquore mellis 937. colore semina rerum 2. 754. sibi, quod ipsi cupiant 4. 1112, sol contingens montes igni 409. quà contingit 6. 687. contincta croci colore sputa 6. 1186. contacta hominis salivis serpens 4. 642. contactos viro odores perdere 2. 852.
continuò hoc mors est illius 1. 672.
continuato protelo plagarum 2. 531.
contorquere navim 4. 898, gubenaculum 902. retro 5. 724 contortum validis viribus telum 1. 970.
contrà pugnare obstaréque 2. 280. quod contra 1. 83, contra sensus 694.
contrahitur animus formidine Divûm 5. 1218. contractum bellum 4. 965. contractis in se partibus 3. 544. nihilo ad speciem est contractior ignis 5. 570.
Contrahuntur voces per Syncopen Literarum. e, de'sse 1. 44. i. posta 1. 1058. poste 3 884. dispostа 1. 47. imposta 5. 544. oppostа 4. 151. præpostа 6. 997. repostа 1. 36. universum 4. 263. *huc refer* subus *grossibus* 6. 977, 974. u. alid 5. 258. copla-

ta 6. 1086. gubernaclum 4. 902. periclum 6. 429. ſæcla 1. 21. ſpiclorum 3. 199. ſinglariter 6. 1065.
per ſyncopen ſyllabæ. ſurpere 2. 314. abſtraxe 3. 650. ceſſe 1. 1104, confluxet 986, conſumſe 236.
eum craſi vocalium. nîlum 1. 674, mî 923.
á pro ave. notârunt 5. 694.
avi. mutâſſe 4. 776. diſturbât 6. 586. inritât 1. 71.
é pro eve. complêrunt 6. 196, complêrat 1149. conſuêrunt 2. 300. conſuêrat 6. 1277. inſuêrit 4. 878.
evi. complêſſe 4. 172. conſuêſſet 1. 623. crêſſe 3. 683. quiêſſet 1. 346.
eſſi recêſſe 3. 69.
í pro ivi. exiſſe 3. 588. rediſſent 1. 542. obît 3. 1055. quiſſe 5. 1421.
ie. accîbant 5. 994. haurîbant 5. 1323, ſævîbat 1001, ſcîbat 932.
ó ore eve. nôrunt 2. 368. cognôris 6. 533. commôrunt 2. 765,
ovi. cognôſſe 1. 332.
Contrahuntur vocales ſyllabarum per ſynæreſin. ea. eâdem 1. 481. eaudem 3. 507, torreat 930, reſpondeamus 963. antehac 1. 542.
ee. eædem 1. 307.
ee. deerrârunt 3. 873.
ei. deinceps 2. 333. deinde 1. 391. anteire 4. 142. rei 3. 931.
eo. ſeorſum 2. 683. deorſum 4. 632.
ei pro eji. eicit 3. 890.
ii. aliis 4. 641, iis 860. iidem 3. 48.
iu. omnium 5, 1022. oriundi 2. 990.
oe. quoad 2. 849.
oi. proinde 4. 661. prohibeat 1. 976.
oo. cooperuiſſe 5. 343. cooluerint 2. 1060.
ui. tenuis 2. 232. tenuia 4. 730.
ue. tenuem 4. 735. duellica 2. 660. *vel* m *elidítur in* equorum.
Contrahuntur caſus vocum. Genitivus. -I pro -ii. abſinthI 1. 940. conchylI 6. 1072. diſpendI 2. 1126. FavonI 1. 11. incendI 6. 673, MagnesI 1062. MemmI 1. 43. pervigilI 6. 754, remedI 1224. ſtillicidI 1. 314. centaurI 401.
-ûm pro -arum. Æneadûm 1. 1. agricolûm 4. 590.
-orum aliûm 1. 882. Chaldæûm 5. 726. conſanguineûm 3. 73. Danaûm 1. 87, Deûm 49. Divûm 2. 434. equûm 6. 549. Graiûm 5. 406, Moloſſûm 1062, numerûm 1408. principiûm 2. 936. Siculûm 6. 642. ſquammigerûm 2. 343. virûm 1. 96.
-ium. amantûm 4. 1070. animantûm 1. 4. cœleſtûm 6. 1272, canentûm 4. 589, carentûm 39. infantûm 5. 808. venantûm 4. 988. volantûm 2. 1002.
-ês pro -ei. rabiês 4. 1077.
Dativûs -û pro -ui. visû 5. 102. usû 3. 984.
huc refer í pro ii. isdem 5. 350. & sîs *pro ſuis* 5. 1076. 3. 1038.
Nominativus & Accuſativus pluralis vis *pro vires* 3. 266. 2. 586.
contrectans ſol nudum corpus aquaï 6. 854.
contrectabiliter caulas intrare palati 4. 464.
contremit Tellus torrida horribili plagâ fulminis 5. 1220.
omnia contremuere concuſſa bili

belli tumultu 3. 846.
contrita redolere magis videntur 4. 701.
contrudit vis venti 6. 509, ventus nubes 210. contrudere raptim in adversum flumen 4. 425, contrusa vis animæ 916. corpora 6. 1252, contrusæ nubes 734.
contueor. quod bene propositum si planè contueare 6. 653.
contuor. contuimur miras figuras 4. 39.
contundit Sol annua tempora 5. 691. contusa magno labore corpora 4. 955.
conturbare animam consuevit violentia vini 3. 482 prima volnera novis plagis 4. 1064, conturbant se corpora 955. conturbantur posituræ principiorum 941. conturbatur vis animi atque animaï 3. 498. conturbari vocem per multum aëra 4. 563.
convalles 5. 1374.
convellere tota fundamenta 4. 509. convellitur humor ab hâc causâ 3. 341. convolsi artus 3. 344.
convenit habere illud obsignatum 2. 581. animum esse participem lethi 3. 463. conveniunt dissimiles formæ in unum glomeramen 2. 686. ad sensus 4. 712, in loca 1037. moribus unis 5. 895. convenit imago equi & hominis 4. 745. convenienti modo 2. 940. pede 4. 792. summa conjecta in motus convenientes 1. 1027.
conventus hominum 4. 785.
convertere cursum sub terras 5. 653. mentem aliò 4. 1058. equos frænis in hostes 5. 1316, convertere in fructum 421. convertit ad se finitimis gentibus ora 6. 643.
convestire soleat sol suâ perfundens omnia luce 2. 147.
convincere artem Astrologorum 5. 727. sensus 4. 499. falsum ancipiti refutatu 3. 524. veris rebus 4. 768. putabant non posse convinci ullâ vi 5. 1177.
convisere res occultas 1. 146. omnia convisens oculis loca 2. 357. convisunt clarâ loca candida luce 5. 777.
conviva plenus vitæ recedis 3. 951.
convivia, pugnas &c. 4. 785.
convolvunt venti semina ignis è nubibus 6. 200.
conus. coni angusti fastigia 4. 431, acumen 433.
coolescere saxa solâ calce 6. 1066.
cooperuisse amnes oppida 5. 343.
coortus rarò spiritus 6. 1184. humor 5. 412. flos flammæ 1. 892. coorta morbida vis 6. 1089, tempestas sæva 457, terra marique 956, de medio flammæ 641, turba major 464, nox tetra nimborum 252. vis nova 2. 306. maxima vis animæ aut extrinsecus aut ipsâ à tellure 6. 578. nova tempestas molésque 5. 437. calido fervore febris 6. 656. portenta 5. 836. corpora ex infinito 3. 823. sæcla mortaliaï 5. 790. corpora de ferro 6. 1011, semina rerum 1094, ipsâ de terrâ surgunt 1098.
copia agricolarum conveniens ex omni morbida parti 6. 1259. major æris quàm ferri 5. 1286. verborum contra sensus instructa, cassa 4. 514. magna mali 6. 82. vitaï 814. loci 5. 360. tenuis latitandi 1. 874, argumentorum missa per aures 418, rerum 675, materiaï 985, ingens patet rebus 1005.

coquere cibum 5. 1101.
cor. in cor ſtillavit gutta dulcedinis 4. 1052. corde vigere 5. 1106. hebeti cognoſcere 4. 51. ex adyto cordis reſponſa dedere 1. 738. cordis curas inanes 3. 117. globus 4. 118. virum tali cum corde repertum 6. 5. cordi eſt *cogitare* 4. 784. ſunt omnia cordi 5. 1390. corda acria 3. 295. leviſomna canum 5. 862. anxia domi 6. 14.
corio res tectæ 4. 933. coria & carnem calore durata mollit humor aquæ, trahit & conducit in unum ignis 6. 967, 969.
coràm cernere audiréque 1. 135. quæ ſunt coràm veréque rotunda 4. 363.
cornices raucæ 6. 752. cornicum ſæcla vetuſta 5. 1083.
cornu. per cornu lumen tranſit 2. 388, cornua rauciſono cantu minantur 619. prælonga *cervi* 3. 614. nata vitulo frontibus extant 5. 1033. cornigeri cervi 3. 751. cornigeras matres nôrunt hœdi 2. 368.
coronam perenni fronde detulit ex Helicone 1. 119, inſignem capiti petere 928. cum laude capiam 6. 94. coronis ora inumbrant 3. 926. coronâ murali caput cinxere 2. 606. humeros plexis redimire coronis 5. 1398. coronat cervices collúmque 2. 801.
corpus feſſum mandare quieti 4. 846. animi vas 3. 554, totum animale 635. exanimum 6. 705. conquaſſatum ac rarefactum 3. 442, anima caſſum 561. rareſcit his rebus 4. 863, fertur *animâ & aëre*, ut navis velis ventóque 895, per ſe nec gignitur unquam, nec creſcit 3. 338, adfine vitiis laborat 733, ſenſu caret animâ dimiſſâ 357. corporis officium officere atque obſtare 1. 337, premere omnia deorſum 363. ſinè corpore nulla res poteſt facere & fungi 1. 444. corpora genitalia 1. 53, communia multis rebus 197, prima 56, materiaï 250, cæca 278, certiſſima 676. lævíſſima 4. 663, multa vaporis glomerata 869. multa rigoris 6. 306. minuta 2. 116, doloris mixta 467.
corporea natura 1. 303. tela 3. 177. principia 4. 538. corpuſcula vaporis 1. 152. rerum ex alto in terras mittuntur 4. 199, tantula poſſunt contorquere tantum corpus 897.
cortice res tectæ 4. 937.
corvorum greges 5. 1084.
coruſco fervore 6. 236, coruſci venti fulſerunt 202, coruſcis luminibus 282. fulguribus 5. 296.
coſtas equi 5. 1296.
coturnicibus adipes auget veratrum 4. 645.
craſſâ nubis caligine 6. 460, craſſo corpore 857, craſſis nubibus 245. craſſior aër 4. 351.
crateres ventigeni 6. 701.
creare magiſtratum 5. 1142. notitiam 4. 478. incendia 1. 902. ſenſum 3. 232. creatur tanta diſcordia 6. 1046. creatus humanâ ſtirpe 1. 734. quid mali fuerit nobis non eſſe creatis 5. 177, quid obeſt non eſſe creatum 181.
creatrix natura 1. 623.
creber ſpiritus 6. 1184. ictus 4. 932, repulſus 105. crebra reviſit mater 2. 359. crebram ſylvam

ſylvam 6. 134. crebras auras 4. 990. crebra foramina terræ 6. 591, ferri 1029. crebris impetibus 1. 294. diſciidiis 2. 119. offenſibus 4. 360. verberibus 5. 486.
crebriùs percolatur 2. 473. ne complerentur crebrò 4. 1260.
credere incertis ventis quid primùm tentârit 5. 780.
crematur laurus terribili ſonitu 6. 154.
crepat, ut antiquum genus &c. 2. 1167.
creperi certamina belli 5. 1295.
crepitans dentibus 5. 746. crepitante flammâ 5. 154.
crepitum dat 6. 109.
crepitacula nec eis opus ſunt 5. 630.
creſcere dies 5. 679. è nihilo 1. 186. creſcunt fruges 2. 19.
Cretæ taurus 5. 26.
cretam membris incuſſam inſidere 3. 383.
cretea perſona 4. 298.
cretus mortali corpore 5. 6, creta nativo, mortali corpore conſiſtere 61. 2. 905. creti materno ſemine 4. 1222. pulcro corpore 5. 1115.
crimine turpi fœdati 3. 49.
criſtas terrificas capitum 2. 632.
croci colore 6. 1186. croco cilici perfuſa ſcena 2. 416.
cruore manabat lingua 6. 1147. membra fœdare 4. 842. cruorem ſpargit ſanguis 2. 195. cruentum inſigne capitis 5. 1137. cœlum 6. 113.
cruentent veſtem 4. 1030.
crure adempto ſurgere conatur 3. 652, crura præpediuntur vacillanti 478. crura jactant canes 4. 989.
cruſtas mollis luti concreſcere 6. 626.
cubat in ſummo æquore ſaxi 3. 905. cubandum in veſte plebeiâ 2. 36. cubantia tecta 4. 520.
cubile præbebat herba 5. 814, cubilia fronde inſtrata 985, ſtrata herbis & frondibus aucta 1416.
cudere crebrò poſſunt 1. 1042.
culices pedum veſtigia in noſtro corpore ponunt 3. 391.
culpa in nobis reſidit 5. 1424. culpâ prædita *natura* 2. 181. in culpâ quum tutemet ſis 4. 913.
cum pace ſummâ 1. 58, cum primis 131, cùm vita jaceret oppreſſa 63, quapropter cùm habenda eſt ratio &c. tum ratione ſagaci videndum &c. 128. cùm primùm 2. 624.
cùm ſolis lumina cunque ſundunt radios 2. 114.
Cumæ. apud Cumas locus eſt 6. 747.
cumulabat funere funus 6. 1233.
cumulata materies 1. 989.
nubila inſuper aliis alia 6. 190, nubila vi premuntur 517.
cunctatur in vitâ, & hæret 3. 408. tardum olivum 2. 392. ante lethi portas 3. 67. in calidis lavacris 6. 799. cunctando refrigeſcit plaga per auras 4. 707. cunctantior actus mellis 3. 193.
cupio. confringere ut arcta naturæ primis portarum clauſtra cupiret 1. 72. cupitum ætatis florem tangere 3. 771.
cupidam vim equorum 2. 265.
cupidus certandi 3. 5.
cupidè te ſequitur 1. 17.
cupido cæca honorum 3. 59, tanta vitæ 1090. mutua conciliabat 5. 691. laticum frugúmque expletur 4. 1087, cupidine cæci homines 1147.

cuppedo. finem ſtatuit cuppedinis 6. 24. cuppedinis acres curæ conſcindunt hominem 5. 46. ſcindunt cuppedine curæ 3. 1007. res medii cuppedine victæ 1. 1007.
cur videmus &c. ſi non, quia &c. 1. 175.
cura aliis malis in pectore oppreſſa 5. 1208, magis illud erat curæ, quòd 980. curam ſubitam avertere 2. 363, curâ metúque ſemota 19. pavida pectora complebant 6. 644. ſolutum pectus 2. 44, leare 365, curas ſequaces nec metuunt ſonitus armorum nec fera tela 46. acres 5. 46. curarum fontem 3. 82. fluctus triſtis 6. 33. curas cordis inanes accipit 5. 117, curis urgeris 1064, fatigat 838. exercent hominum vitam 5. 1422, in curis inanibus ævum conſumit 1430. te à curis ſemotum adhibe 1. 46. cura fervida ſucceſſit 4. 1054. curare, ut vita moretur 3. 128. curant corpora jucundè 2. 31. corpora inter quercus 5. 936. volnera recentia 4. 1065, quod ne miremur, ſopor atque oblivia curant 820. curârit ſolennia ſacra ſuſcipienda 5. 1162. curavit ignis, ut corpora non poſſent ferre frigus &c. 5. 1014. fulmen curat, ut vina diffugiant &c. 6. 230. imago efficit ut videamus, & internoſcere curat 4. 246.
Curetas Phrygios 2. 629, Dictæos 633.
currat communis litera 2. 691. currenti ad præſcripta candida calcis 6. 91. currens imparibus anfractibus 5. 682. curſores quaſi vitaï lampada tradunt 2. 78. curſus quingentos veruti abſunt 4. 411. curſus ſolis varios 5. 772, ſolis & lunæ 419, perennes curſus luſtrare 80. curſûs viam tenere 5. 712.
currus falciferos 3. 642. aſcendere 5. 1300. currum inſignem conſcendere 6. 46. curru bijugo 5. 1298. in curru ſublimem 3. 601.
curta dolia 4. 1020.
curvi aratri moderator 5. 931.
cuſtos corporis natura 3. 325.
cycni tollunt liquidam lugubri voce querelam 4. 552. cycni melior canor quàm gruum clamor 182.
cycnea mele 2. 504.
cymbala concava 2. 618.

D.

Dædala tellus 1. 7. verborum lingua 4. 555. rerum natura 5. 235, ſigna 1450. carmina 2. 504.
Dativus. æ. pro i. ullæ 1. 688.
damnet ſe ſtultitiæ 4. 1177. damnatus morti 6. 1230.
de nullâ parte 2. 235. de nihilo nihil 1. 157. de plano 1. 412. de cœlo 2. 1154. certâ de ſurgere parte 5. 702. patrio de nomine 6. 908.
Dea, Venus 1. 6.
debere cernere animus videtur &c. 3. 369.
debile fit corpus 4. 949. ævo languet 5. 830.
debilitata malis lingua 6. 1148.
decedunt corpore calidæ febres 2. 34, corpora cuique 71.
decepta ætas non capiatur 1. 940.
decerpere novos flores 1. 927.
decet meminiſſe 4. 647.

decidere falcibus veteres ramos 5. 934.
decidit abſciſſum 3. 645. in tales diſpoſituras 5. 194.
declarat eorum ratio 5. 693. res ipſa declarat loca patere 6. 467. quòd magnum eſt &c. declarat ſibi eſſe &c. 1. 366.
declinamus motus 2. 259, quòd niſi declinare ſolerent 221, declinare rectâ regione viaï 250.
decreſcit occultè vomer ferreus 1, 315. pondus 5. 536.
decurrere ſpatium amoris 4. 1190. procliviùs ad iras acres 3. 312. in quamlibet formam & faciem 5. 1262. ad ſenſum 4. 708. ad ubera lactis 2. 370, quò decurſum propè ſit 961. obît decurſo lumine vitæ 3. 1055.
decurſus magnus aquaï 1. 284. aquarum 5. 264.
decus Graiæ gentis 3. 3. decori parentibus eſſe 2. 642.
decores varios ſcenaï ſplendere 4. 980.
decora delubra 2. 352.
dede manus, ſi ratio tibi vera videtur 2. 1042. deditus in rebus 4. 813. mens dedita in pugnæ ſtudio 3. 647, membra dedita molli ſomno 113. dedita fugæ 4. 993. corpora dedita morti, paupertate & morbo 6. 1253.
deducere deorſum 2. 205. nubem 6. 438. deducit voluptas, ut 2. 172. ſenſum cunctis membris 3. 534. te vero 1. 371.
deerrârunt omnes motus vagè ab ſenſibus 3. 873.
defendere terram patriam virtute 2. 641. plebeia veſtis, quæ defendere poſſit 5. 1428.
defert Auroram Matuta 5. 656. cœlum nobis natura 6. 1134. detulit coronam ex Helicone 1. 119. me ordo rationis huc 5. 65, via ſecta undas liquido pede 273, fulmen ignem in terras mortalibus 1091. delata ſit ales pennis 6. 821, nomen harmoniaï delatum ab Organico ſaltu Heliconis 3. 133.
defeſſâ ætatis vetuſto ſpatio mulier 5. 825. membra jacebant 6. 1176. defeſſi ſanguine ſudent 5. 1128.
deficit ſenſus hominem 3. 546. equum deficiunt vires & membra 5. 885. animo 6. 1231. defecit ſuppeditare 1. 1039. deficiens animo 6. 1231.
defectus ſolis 5. 750.
defit nec ponderis hilum 3. 221. cibus 2. 1141.
deflebimus te inſatiabiliter 3. 920.
defluere hilum 3. 517.
defodere in terram nova virgulta 5. 933.
degere vitam Diis dignam 3. 323. placidam 5. 1121. ætatem 3. 508. domi 4. 996. ævum pulchre 5. 173. ævum placidum vitámque ſerenam 2. 1093, degitur hoc ævi in tenebris & periclis 16. ætas ſub alterius nutu 4. 1116.
deguſtant ignes celeri flammâ tigna trabéſque 2. 192.
dejicit invidia ictos è ſummo in tartara quaſi fulmen 5. 1124. dejicere pronos morbus ſuevit 6. 793.
delabi pondere in terram 6. 837. delapſa virûm monumenta 5. 312.
delecti ductores 1. 87.
deletur luna certo tempore 5. 749.
delibro. neque ulla res pacem animi

animi delibrat 3. 24. delibrare hilum de mortis tempore 3. 1101.
delibet ſol humoris parvam partem ab æquore 6. 621, delibata numina 69.
delicias omnes vitæ 5. 1448. multas ſubſternere 2. 22. eſſe in deliciis 4. 1150.
deliquo. corpus per ſe eſſe communis ſenſus deliquat 1. 423. hæc res naturam ejus deliquat 3. 209.
delirat linguáque ménſque 3. 454. delirantes morbo 5. 1158.
delira fatur 3. 465. delira furioſáque 2. 984. cùm vanum tum delirum 1. 699.
Delphica laurus Phœbi 6. 153.
delubra Deûm decora 2. 352. fatiſci 5. 309, nova toto orbi ſuſcitat 1165. adibis 6. 74, ſancta replêrat corporibus 1270.
dementit, deliráque fatur 3. 465.
demerſimus ferrum candens in gelidum imbrem 6. 148. demerſa liquore guberna 4. 442.
deminuo. res deminui debet 5. 324. neque deminui concedit natura 1. 607. verrentes æquora venti deminuunt 5. 268, 390.
demit imaginibus honorem volnere 6. 419, aurum dempſit honorem & validis & pulcris 1113. demant dolorem 2. 21. dies demet mœrorem è pectore 3. 921. demimus hilum tempore de mortis 3. 1100. demto augmine 2. 1132. tegmine 3. 603.
demittere mollem barbam malis 5. 673, florem tempore certo 670. ſe in terras 6. 445. ſæcla aurea de cœlo 2. 1154, demiſſus imber in terras 495, demiſſa in mare de cœlo columna 425, demiſſum è cœlo picis flumen 256, cœlo preſtera 444, demiſſos *annellos* jactari auri 913. demiſſior *lunæ* curſus abeſt procul à cœlo 5. 628.
Democriti ſententia ſancta 5. 621. ſponte letho caput obtulit obvius ipſe 3. 1054.
demoliri monumenta virûm 6. 241.
demum. propterea demum 2. 853. tum demum 3. 57.
denique per maria &c. 1. 18.
dens. dentis adactus feros 5. 1329. dentes ſenſu participantur 3. 692. cadere imperat ætas in certo tempore 5. 671, creati ipſis 1037. dentes acer arripit dolor 6, 659. ſub dentibus ipſis lethi mortem effugiat 1. 852. feris dentibus præbebat pabula 5. 989, ſuſpenſis dentibus teneros hauſtus imitantur 1068, dentibus validis cædebant 1325. dentes inliduntlabellis 4. 1074, preſſantes dentibus ora 1103. ricta duros nudantia dentes 5. 1063.
dentata diſſimili modo 2. 432.
denſeo. cernunt omnia denſeri 1. 662, poteſt denſerior aër 396, denſerier ignem 648. denſebant cœli templa 5. 492. æſtus denſendo ſubtexit cœrula nimbis 6. 481.
depactus terminus vitæ 2. 1086.
depaſcimur aurea dicta ex tuis chartis 3. 12.
depellere dictis ratio nequeat veſtigia 3. 322.
dependet *annellus* unus ex uno ſubter adhærens 6. 914.
deperdere membratim vitalem ſenſum 3. 526.

deperit neque indè, neque augeſcit quicquam 2. 296.
deplexæ Leæ dabant in terram volnere vinctos 5. 1320.
deponere opus 3. 1072. corpora 1. 259.
deprendere memori mente 3. 871. deprenſa in eo tumultu navigia 6. 428.
deprimit auras 5. 540. nubem 6. 431. depreſſo murmure 4. 549. depreſſa ſederent 5. 475. depreſſos premunt ad terram 6. 52.
dereptæ ſummo de corpore rerum membranæ 4. 36.
deridiculum eſſe videtur 3. 778.
derivare aliò animum 2. 365.
derupta ſaxa 6. 538.
deſcendit in nubes Jupiter 6. 402, turbo 437, deſcendere ningues in campos 736.
deſciſcere à nobis quæres 1. 104.
deſerit venas vita 3. 124, artus moribundos nobis calor 130, aura 233. deſertum ſpatium 1. 1103. loca deſerta ab Divis tenere 4. 595. loca paſtorum deſerta 5. 1386.
deſiderium nec noſtri nos adtigit ullum 3. 935, rerum earum tibi inſidet inſuper 914, rei inſideat 931. deſiderio juvenci perfixa mater 2. 360.
deſidies. luxus deſidiéſque 5. 49. deſidiosè ætatem agere 4. 1130.
deſipere eſt jungere &c. 3. 803, deſiperent homines 753. deſipientia fit 3. 498.
deſpicere alios 2. 9. nubila 4. 420, in rapidas undas amnis 423.
deſtitit terra, ut mulier &c. 5. 825.
deſubito. *vide* ſubito.
deſum. uſque adeò ut deſit locus vitæ 3. 254. vitaï copia 6. 814. communi ſaluti deſſe 1. 44.
deteriore formâ muliercula 4. 1274. deteriores partes 2. 507.
determinet Jupiter propè hinc teli ictus 6. 402.
detrahere aliud de ſummâ 3. 513, magnam partem 6. 616. ab alterutrâ parte 5. 684. quid ex hominum nervis detrahat perpetuus ſermo 4. 540. detractum quicquam de pondere 3. 226, detracto corpore multo 120. lumine ſolis 5. 979.
detrita vulgi pedibus ſtrata viarum 1. 316, ſigna 320.
detrudere ſolem ſignis æſtivis 5. 638. detrudit ſenſus ad ipſas acies 3. 363. turbo gravidam nubem ad æquora ponti 6. 439.
deturbavit Pater Phaëthonta ictu fulminis equis in terram 5. 402.
deveniunt in tales diſpoſituras 1. 1026. deveniamus in loca adverſa nobis 6. 1131.
devinxit ſomnus membra ſuavi ſopore 4. 455. devinctus volnere amoris 1. 35. ſomno 4. 1021, adhæret ſtudio 959.
devicta flammâ æris glacies 1. 494.
devolet in terram liquidi color aureus ignis 6. 204.
Deus ille fuit, qui vitæ rationem invenit &c. 5. 8, eſſe videtur 19. *Dii* ſummâ pace *fruantur, ſecuri, otioſi, rerum humanarum negligentes* 1. 55. Deûm magna Mater 2. 598. dîa voluptas 2. 172. dias in luminis oras 1. 23. dia otia 5. 1386, pabula 942. Divûm corpora ſancta 1. 1014. numina

mina ſancta 2. 434. fiunt quæque ſinè operâ Divûm 1. 159.
Diva, Venus 1 12. Deûm mater 2. 623.
divina voluptas 3. 28, mens 15. mater 2. 609. forma 6. 76. divini pectoris 1. 732 divina reperta 5. 13.
divinitus inſinuet 1. 117, gigni 151, invenientes 737. creatam 2. 180. paratam 5. 199, donata 1214.
ſub divo 4. 212.
dextera levis tranſmutans 2. 487.
Dialyſis reſolvit ſyllabarum vocales, süemus 1. 55. süerint 4. 304. süevit 6. 792. süetis 2. 902. reliqüas 4. 973, süadent 1151.
-æ Genitivi in aï. amicitiaï 2. 83. animaï 1. 113, aquaï 284. caveaï 4. 76. feraï 1. 1046, flammaï 726, fugaï 1015. formaï 2. 489. gelidaï 3. 693. Geryonaï 5. 28. guttaï 6. 614. harmoniaï 3. 131. horaï 1. 1015, Iphianaſſaï 86. iraï 3. 304. linguaï 4. 628. lunaï 5. 70. materiaï 1. 517, militiaï 30, naturaï 580. nigraï 4. 541. notitiaï 2. 123, operaï 4. 620, parmaï 845. patriaï 1. 42. pilaï 5. 711. purpureaï 2. 50, ſcenaï 4. 77. ſummaï 1. 952. tædaï 6. 897. terraï 1. 213, Triviaï virginis 85, viaï 407, vitaï 416.
Diaſtole producit vocales. fidei 5. 103. Huc refer *re* in compoſitione; recidere 1. 857, reductum 228. reducere 5. 1336. refugiſſe 3. 69. relatum 2. 1000. remota 4. 271. repertum 5. 1296. *in quibus vocibus nonnulli geminant conſonam, uti & in* relligio 1. 79. relliquiæ 2. 954.
Ad Diaſtolen poteſt referri ceſura; e. g. Tam manifeſta patet ex omni parte retecta 3. 30.
Dictæos Curetas 2. 633.
dicant ex animo 3. 927.
dictis pertexere cœptum 1. 419. incœptum 6. 41.
dictitet orbem terrarum eſſe Deûm matrem 2. 657.
dictum ſuperbè 5. 1223.
didere concoctum poſſis artubus 4. 635. ſenſiferos motus didit prima per artus 3. 246. Athenæ frugiferos fœtus mortalibus dididerunt 6. 2.
diditur in venas cibus 2. 1124. &c. in membra atque artus 3. 703. per caulas omne palati diditur 4. 625. per terras diditur omnes 5. 269, flammarum diditur ardor 1092. per membra ſacer diditur ignis 6. 1165. particulæ diduntur in artus 3, 707. in venas diſceſſit diditus ardor 3. 476. in cunctas jaciuntur dicta partes 4. 241. per magnas dicta gentes vitæ ſolatia 5. 20.
diducit ventus nubes 6. 214. ſpatio diducta locorum 2. 316.
diei lucida tela 1. 148. puncto 4. 201. radiatum inſigne 5: 699. mediam regionem 6. 732. diem primigenum maris & terræ 2 1104. in dies 4 1063.
diurnum lumen 4. 459. diurnâ luce 6. 848.
differre favillam latè 2. 674. longè 6. 691. nubila 1. 273. primordia vini 6. 234. differrier ignes à medio 1. 1087, quid differre putamus Britannum cœlum, & quod in Ægypto eſt 6. 1104. neque hilum differre, an &c. 3. 881.
differitas. in rebus diſtantia differi-

differitásque 4. 640.
difficilis res ad credendum 2. 1026.
diffidere dictis 1. 268. numero 5. 1348, id perpetuò fore clàm 1156, ne &c. 978.
diffindens terram vis animæ 6. 583.
diffluere humorem quaſſatis vaſis 3. 436. diffluit natura cibo privata 1. 1038. altus acervus à ſummo 3. 198. ambroſiâ quaſi & nectare tinctus 6. 971.
diffugiunt animi terrores 3. 16. vina vaſis integris 6. 231. mœnia mundi ſoluta 1. 1096. animaï partes per caulas corporis 3. 255, diffugit ſpiritus unguenti in auras 223. vox una in multas voces 4. 570.
diffundere corpuſcula ſeſe per ſpatium 4. 202. diffundi animam 3. 438. diffunditur cibus ab radicibus per truncos & ramos 1. 354. diffuſus in omnes partes æther 5. 470. diffuſa animæ vis, ut fumus 3. 582. ſolutè corpora 4. 53, per auras pars vocis 573. diffuſo lumine 1. 9. diffuſilis æther 5. 468.
digitum non altior unum 4. 416. annulus in digito ſubter tenuatur habendo 1. 313. musèa melè digitis mobilibus expergefacta 2. 413.
dignum carmen 5. 1. dignam Diis vitam 3. 323, carmina tuâ vitâ digna 421, dicta perpetuâ vitâ digniſſima 13. dignatur ſuſpicere 2. 1038. decebit dignarier hunc hominem eſſe numero Divûm 5. 52.
dilaniata *anima* foras diſpergitur 3. 538.
diluta abſinthia 4. 124.
diluvies. ad diluviem revocare 6. 291. pars glebarum ad diluviem revocatur imbribus 5. 256.
diluvio. amnes minantur diluviare omnia 5. 388.
diluxit rerum genitalis origo 5. 176.
dimidia ex parti 5. 720.
dimittit vaporem humor aquæ 3. 340. in auras 6. 843. dimittunt ſenſum corpore 2. 923. florem arbuſta certo tempore 5. 670, dimittere ſuos ignes ſol nequeat 557. dimiſsâ animâ 3. 357.
dimovet circùm ſe ſalſas undas fons 6. 891, ſol terrram radiis obortis 869.
Diomedis equi 5. 29.
dirigit æſtus 6. 823. directis viis tendunt 4. 613.
dirimi non queat color 6. 1073. morte dirempta *anima* 1. 115.
diripiebant nec-opinantes à tergo 5. 1319.
dirâ cuppedine 4. 1084.
diſcedere laticem 3. 436, diſcedit in auras *anima* 401, nebula ac fumus 437, in ullas partes 640. in omnia loca 4. 868. diſcedunt cuique corpora ex cibis in artus 2. 711. mœnia mundi 3. 17. diſceſſit ardor in venas 3. 476.
diſcernere animi ratio debet 4. 385, diſcerni articulatim verba 559.
diſcreta ſemina tradit 6. 790. tellus colebatur 5. 1440.
diſcrimine æquato 5. 689, nullo 1313, diſcrimina omnes res ſervant 922 in diſcrimen agendum 3. 726.
diſcerpitur aurum in parvas partes 2. 828.
diſcidit *nubem ventus* 6. 435. diſcindere in multas partes 3. 659, diſciſſa vis animaï 639.

diſci-

discidium parere 1. 221. discidium corporis atque animaï 3. 851. discidio perniciali 1. 453. &c. discidiis exercita crebris 2. 119.
discludere mundum 5. 439. turres ictu 6. 239. discluſis oſſibus ac nervis 3. 172.
discordia triſtis alid ex alio peperit 5. 1304. ſit rerum 6. 365, tanta creatur 1046.
discordia membra 5. 892.
discrepat potuiſſe manere 1. 634. longè discrepat aër 6. 1103.
discrepito. poſiturâ diſcrepitant hæc 2. 1017. disjunctum diſcrepitánſque 3. 804.
diſcunt mutua contagia vitales motus 3. 346. indè homines didiciſſe vocabula prima 5. 1041, didicere querelas 1383, bene didicere Deos agere ævum ſecurum 83.
diſcubuere homines 3. 925.
diſcutere motum 2. 958. ſoporem ex oculis 4. 997. terrorem animi tenebráſque 1. 149. aëra 6. 832, umbras nigras aëris 4. 342. delubra & ſedes fulmine 6. 417. diſcuſſis terroribus 4. 994.
diſertis & ſapientibus ſeminibus 2. 987.
disjicietur vis animaï 3. 639.
disjecta copia materiaï 1. 1019. materies 2. 938. diſjectis partibus 1. 652. disjectos equos 5. 404.
disjectare ſolet mare tranſtra 2. 553, disjectare æſtus 562.
disjectatur vis animi 3. 500.
disjunctum inter ſe 3. 804.
diſpandat latè ſuum hiatum natura 6. 598. diſpanſæ veſtes 1. 307. diſpanſis membris 3. 1001.
diſpar rebus color 2. 737.
diſperditur omnis color 2. 830.
diſpereunt prima radiorum lumina 4. 377. diſperit cibus 3. 704. ſerpens ſalivis hominis contacta 4. 643. ſoli primum quidquid fulgoris 5. 285, omnis inferior pars radiorum 289.
diſpergunt nubes venti 5. 255. animas per caulas corporis 6. 839. diſpergitur humor in parvas partes 1. 310. ad partes minutas corporis 4. 893. diſperſiſſe veſtem ſanguine 5. 1421. diſperſus clamor in nubibus 4. 183. diſperſos comites 4. 580. ignes 5. 663. diſperſa per auras anima 3. 543. vis 6. 888. latè 2. 1125.
diſpertitur anima per caulas corporis 3. 702. vis venti per foramina terræ 6. 592. diſpertita vis animaï 3. 638, animæ natura 588. genera herbarum 1. 889.
diſpicere rem oculis nequit ſeorſum corpore 3. 563. diſpiciendum longè in cunctas undique partes 6. 648.
diſploſa veſicula 6. 130, templa cœli ſupernè 284.
diſponere carmina 3. 421. partes 5. 440, cauſas motibus aſtrorum 530, diſpoſitis ſignis 694. diſpoſita fideli ſtudio dona 1. 47. bene & eximiè 2. 643.
diſpulſa de ſuo cœtu materiaï copia 1. 1016.
diſſentit. nec diſſentit eum petitum eſſe 4. 770.
diſſepit aër colles 1. 998.
diſſepta domorum ſaxea 6. 951.
diſſerere de ſummâ ratione 1. 50.
diſſerpunt indè tremores 6. 540.
diſſiliunt longè 2. 105. ſaxa 1. 492, cita corpora 386. diverſa 2. 86. diſſiluit una vox in

in multas exorta 4. 609. dissiluisse mœnia mundi 6. 122.
dissultare vicissim 3. 396, libera primordia 568.
dissimilis ratio tanta est 2. 666.
dissita per totum corpus pars animæ 3. 144. per membra & artus vis animæ 4. 886. per artus rara animæ elementa 3. 378.
dissociare intus arctas partes 3. 810.
dissolvere contextum 1. 244. validâ plagâ 3. 819. causam ratio non poterit 4. 503. nodos omnes 6. 355. quicque in sua corpora 1. 217. cavernas terraï 6. 597. se magno animi angore metúque 3. 916. æs 6. 351, nubes 215, glaciem 963. dissolvi plagis extrinsecus icta 1. 529, citiùs quidvis posse, quàm resici 557, in res 765. naturam animaï 3. 456, animum 471, sensus animi 577. dissolvuntur posituræ principiorum 2. 946. membra 4. 917. nubila 6. 513.
dissupat cibus se in corpus 1. 351. sol ardorem in omnes partes 2. 210, mors cœtum ollis 1002. liquor corpora vaporis 4. 871. ignis claras scintillas 6. 162, ventus semina ardoris 180.
distare & re & sonitu verba 1. 826. figuris inter se 2. 348. longè formis 3. 334. largiter color & facies hominum 6. 1110. à vero 1. 759. ab numine divino 5. 123.
distantia quædam intercurrat 2. 373.
distentis uberibus 1. 260.
distinguere spatium inane pleno 1. 528, distinctum est corpus inani altetnis 526, distinctâ voce notemus 913. distincta vario lepore omnia 5. 1375.
distrahitur in partes minutas 2. 826, distractus color filatim 830. in aëris auras 4. 697. distracta per artus vis animæ 4. 914, pars animæ 944. veneno 3. 500, miseris modis 506. vis morbi 3. 491, animi natura animæque potestas 856. natura terræ 6. 598. anima in toto corpore 3. 800. distractior ejectus animaï 4. 958.
distribuuntur sua cuique omnia corpora ex omnibus locis. 2 1112. distribuisse nomina rebus 5. 1040.
districta rabie ricta canum 5. 1064.
disturbare domos 6. 240, urbes 586. ædes 2. 1101. mœnia 5. 120. disturbans longa ætas 1. 560.
diu esse morte perempti 4. 1102, erit 1105.
divellere montes manibus 1. 202. divolsâ nube 6. 202. divolsi longè montes 4. 400. divolsa mundi mœnia 6. 121.
diverberet undas aërias 2. 151. ictu 1. 223.
diversi errare videntur 3. 106. diversis ventis nubila diversas ire in partes 5. 646. diversa moventur 1. 422, meare 429. inter se 6. 1108. dissiliant 2. 85. diverso motu 6. 117. numine 4. 180. quid diversius esse putandum est, quam &c. 3. 803.
dives. divitiôris sectam plerumque sequuntur 5. 1114. divitiæ grandes sunt vivere pareè 5. 1117. divitias conduplicant 3. 71. divitiis affluere 6. 13.
ditantes stipe 2. 627.

ditescere prædâ 5. 1248. partu 4. 1247.
diti de pectore lingua haustus fundet 1. 414.
dividere tempora cœli alternis 1. 1066. membra 5. 440, pecudes & agros 1109. dividit mare oras à finibus 1. 721. vis ollis initium motûs ab se 3. 272. vox se in auras 4. 570. sol orbem in partes non æquas 5. 683. dividitur vox in cunctas partes 4. 607. divisa potestas 3. 265, seorsum vis animi atque animæ 499. tellus 5. 1440. divisis partibus cœli 6. 85. divisior inter se ejectus animaï 4. 958.
divolgata *Epicuri* extincti gloria ad cœlum fertur 6. 8.
do. dare absinthia 1. 936. pausam 2. 113, exemplare & vestigia 123. i. e. *concedere*, animam posse &c. 3. 540. dicta 5. 54, motus convenientes 446, utilitatem nobis 870, quod gemerent hostes 1347, pabula 868. comites 2. 612. venenum solertiùs 5. 1008. sonitum 6. 107, murmur 142. cladem magnásque ruinas 5. 348, ruinas permistas equitum peditúmque 1328. stragem 1. 289. principium 2. 262. quod promittit 3. 889. crepitum 6. 109, fragorem 128. fraudem 2. 187. cibatum 1. 1093. speciem 2. 489. sensum 4. 265. vitales auras 6. 1225. responsa 1. 738. notitiam 4. 852. multa fera facta 5. 1339. spatium 1. 380. operas assiduas 4. 971. operam renovare 6. 1074. solatia dulcia 6. 4. discessum 4. 45. ignem 5. 1100, peccata diu celata in medium 1159. meatum 2. 208, fœtus & pabula 1158. iter legionibus ire per altum 3. 1043, ossa terræ 1048. specimen creandi 5. 187, genus herbarum & nitorem 782, mortalia sæcla 803. ingentia corpora ferarum 2. 1151. leporem dictis 1. 29. aures tenues animúmque sagacem 4. 910. membra in fluvios 6. 1171. membra languentia letho 5. 1006, membra terræ 969, vitam æternam 1174, in terram volnere vinctos 1320, examina pullorum 1363, multa virûm millia exitio 998, fidem dictis 105. se foras 1. 1106. labem putréfque ruinas 2. 1145. dari per totum corpus & artus 2. 271. finem 5. 384. morbo mortíque catervatim 6. 1142, in lectum mœrore 1247, dabatur ratio certa remedî communis 1224. exitus liber ex oculis 4. 724. exitus fœlix faustúsque classi 1. 101. dolus vulpibus & fuga cervis à patribus 3. 743, vita nulli mancupio, omnibus usu 984, nec mora nec ulla requies 4. 228. nil in corpus 4. 1089, humor 1091. nec datur petere 3. 1011. manus dandum est 2. 1128. quantum cuique datum est 2. 302. datus nidor alius aliis 4. 688. data est huic prima potestas 5. 1047. data lumina vitæ nobis 3. 861. arboribus datum est certamen crescendi 5. 784.
donavit cœli plaga vapores 5. 1094. donârat regem patrio nomine 1. 95. donant augmine 2. 72. donata salute æternâ 5. 1214.
donum placabat pectora 5. 936. donis altaria adolent 4. 1231.

4. 1231. fumant 6. 752.
doceo magnis de rebus 1. 930.
difficile eſt ratione docere 5. 734.
nec tam doctus equæ pullus quàm fortis equi vis 3. 763.
ſibi quiſque valere & vivere doctus 5. 959. doctis dictis 2. 986. ſimulacra docta 4. 793.
doctrinâ ſapienum edita templa 2. 8. doctrina Babylonica Chaldæûm 5. 726. doctrina politos conſtituat 3. 308, doctrinarum repertores 1049.
dolare materiem 5. 1266.
dolet pes ægri 3. 111.
dolor ſejunctus corpore 2. 18. huc uſque poteſt penetrare 3. 253, dolor ac morbus lethi fabricator uterque 473. conſequitur rem 4. 864. acer arripit dentes 6. 659, præſens exſuperabat 1275. doloris corpora 2. 466. cum dolore capitis 6. 1200. in nullo caput ſit dolore 3. 112. doloribus ægris 3. 918.
dolia curta 4. 1020.
dolus tutatus eſt vulpes 5. 861, reſervans animantum ſæcla 856. dolus vulpibus à patribus datus 3. 742.
domare plagis 2. 1143. victos 5. 1049.
dominos acres 5. 88. dominis ſuperbis 2. 1093.
dominari in corpore toto 3. 139, corpore toto 282. fulmina dominantur celeri flammâ in ædibus 6. 1223, flammæ tempeſtas dominata per agros 642, dominatus ignis extulerit ſe 88, dominantior vis hæc eſt 237. animus dominantior ad vitam quàm vis animaï 3. 398. lethi dominantem in corpore motum 2. 957.
domus cœli 6. 357. cœli altáque tecta 2. 1109. læta accipiet te 3. 907. domos avium frundiferas 1. 19. domorum tecta 2. 119. clauſa &c. *lege priùs Adjectiva neutra* &c. domi eſſe 3. 1074. degere 4. 995.
donicum *pro donec.* 2, 1115, 1129. 5. 686, 706, 875, 995.
δορκὰς, nervoſa & lignea 4. 1155.
draco poſtrema &c. 5. 904.
dubiæ urbes minantur 5. 1236. dubiis periclis 3. 55. in dubio fluctu jactari 6. 555. dubiam mentem 5. 1210. in dubio eſt 3. 1098. dub o procul 1. 812. procul dubio 3. 434. dubium certo differre 4. 479.
dubitas, quin 2. 51. non dubitant tranſire 4. 189.
ducit quò quemque voluptas 2. 258, ducit & inlicit, ut 787, ducere fidem 478, longos flammarum tractus 207. vitam 3. 1102. vitam dulcem 2. 996, manu 868. umbram latè 4. 140. voces multimodis 5. 1405. animas Acheruntis in oras 6. 764, ſerpentia ſæcla ferarum de latebris 766, ferrum 907, auras 1127. ducitur aër 4. 936. ſonus 6. 119. duci poſſe in acuta faſtigia 5. 1264. ducuntur aliquâ ratione 4. 597, apes odore mellis 683. ducta ſub ſignis virûm millia 5. 997.
ductores Danaûm 1. 87. armati 5. 1310.
ductu æquali porticus 4. 418.
dux vitæ dia voluptas 2. 172. dux quorum Heraclitus 1. 639.

duce te 6. 94.
duellica proles equorum 2. 660.
dulcit humor 2. 473.
dulcis agelli 5. 1366. aquaï 6. 890. liquor 1. 937. vita 3. 66. labor 2. 729. partus 4. 1247. dulces cachinni 5. 1396. guttas 1. 885. fœtus 2. 1159. nati 3. 908. querelas 5. 1383. undas 6. 894. dulcia ſolatia 5. 21, lumina vitæ 987. dulcibus pomis 5. 1376. nil dulcius, quàm 2. 7. dulcedinis almæ fructum 2. 970.
dum tempeſtates adſunt 1. 179.
dummodo poſſis 4. 635. dummodo ne corrumpas 3. 411.
duntaxat poteſt &c. 2. 122.
duo corpora 1. 385.
duplex natura 1. 504.
duplicatur mobilitas 6. 336.
dupliciter certant &c. 6. 509.
durateus equus 1. 477.
duro pede 5. 1401, durius humanum genus, quod dura tellus creâſſet 924, dura frigora 816. dura pellis 6. 1193. duros dentes 5. 1063. durum laborem 3. 1012, dolorem 461, durior cauſa 484.
durare poſt mortem 3. 339, per ævum 604, per ætatem 812. in fœdere 5. 58, in aquâ 144. in oppreſſu valido 1. 851. contrà 4. 721. membra manúſque in duro opere 5. 1359. durata ac ſpiſſa 2. 444. durata calore coria & carnem 6. 969.
duritiem ſaxi 4. 269.
duriter moventes membra 5. 1401.

E.

EQue tuo ore 1. 38. Ebrius urgeris curis 3. 1064, *ebrii deſcriptio* 475.
eburno vallo India munitur 2. 538.
ecquænam fuerit origo 5. 1211, ecquæ fortè Deûm poteſtas 1208.
edictum emiſſum ab ore præconis perciet aures 4. 567.
edo. edere varios ſenſus 2. 443, variantes tactus 815. vitales motus 3. 559. prælia pugnáſque 2. 118. variantes formas 5. 721. vitam 6. 1256. fremitum ad arma ſub patulis naribus 5. 1075. ſuavidicis verſibus 4. 181, gemitus doloribus 1009. indicium mortalibus 2. 556, progeniem in oras luminis 617. exponit verſibus, edens 1. 122. edunt fruges cœpiſſe creari 2. 612. hominum mentes magnis quæ motibus edunt 4. 1005. editus aër per os 3. 123. edita pars remorum 4. 440. templa 2. 8. cacumina 6. 459, ad cœlum 561, ſputa per fauces tuſſi 1187. luna ſuper edita 5. 707.
edo. edendi amorem 4. 867.
educta per flexos aditus omnia 4. 307.
effabor 5. 105.
effera proles 2. 604.
effert tellus res teneras in luminis oras 1. 180. in lumina ſolis 2. 653. extulerit ſe ignis 6. 88.
effervere vermes 2. 927.
efferviſco. mens efferviſcit in irâ 3. 296. efferviſcere in rebus agundis 5. 1334.

efficere multa & mira 5. 1181. vitium ipſum vas 6. 16. mare, ſidera, ſolem, lunam & mœnia mundi 5. 455. ignes 1. 687. motus convenientes 2. 712, nitorem 776. ſuccos 3. 228. clades 5. 49. animos humiles formidine divûm 6. 51, opus 755. ut propagent 1. 21.
effigia. effigiæ conſimiles 4. 104, rerum effigias tenuéſque figuras 46, effigias tenues 83.
efflare omnem colorem 2. 831. foras flammas 6. 699. flammam de corpore 5. 904. ignes 651. flamma fornacibus efflet 6. 681.
effluit opus ei manibus 6. 795, effluere imbres facit 511.
effœta tellus 2. 1149.
effugere ex omni 2. 305. ſe non potis eſt 3. 1082. animas Acherunte 4. 42, vitium & errorem 822. incurſum 3. 750. mortem 1. 852. animo effugiunt religiones & timores mortis 2. 43.
effugere infeſtum *amorem* 4. 1143.
effugium quos ſervârat 5. 992. quorum utrumque tibi effugium præcludit 1. 974. effugium eunti præcludere 3. 523. effugium fugæ prolatet 1. 902.
effundere lachrymas 1. 92. effuſum corpus jacet ſinè ſenſu 3. 114.
effutiat ore multa ſimili ratione 5. 908.
egere rationis nec quicquam 3. 44. novo ſplendore 5. 291. ſemine 1. 161. proprio nomine 3. 135. rationis egentem 4. 505.
egenus lucis Tartarus 3. 1024.
egeſtas patrii ſermonis 1. 832, linguæ 140. rationis 2. 51. acris egeſtas 3. 65.
egigni corpore vivo ramos 2. 702.
egrediens res in corpore nata 2. 437.
egregias facies Divûm 5. 1169, egregiis coloribus 739. nihil egregius, quàm ſecernere &c. 4. 469.
egregiè mobilis 3. 205, multis partibus 1. 736.
ejicit animam 2. 950. ſe altè 6. 689. vomerem ſulci rectâ regione viâque 4. 1267. ejiciuntur veræ voces ab imo pectore 3. 58, ſemina vocis 496. ejiciatur pars animaï 4. 943. ejecta foras vis animæ 4. 915, anima 921. nubila 6. 732. ejecti domo 5. 982. ejectis extrà vitalibus auris 3. 576.
elapſa eſt tibi imperfecta vita 3. 971. elapſa foras volabant corpora 5. 490.
elementa rationis impia inire 1. 82, elementa verbis communia 198. verba alia ex aliis conſtare elementis 2. 690. elementa reperta 5. 1443. tantum elementa queunt permutato ordine 1. 827, paulò mutatis inter ſe elementis verba ipſa &c. 912. elementa animaï 3. 375. prima 4. 939. vaporis 5. 598. elementis eſſe majoribus, hamatis, perplicatis 2. 393, lævibus conſtare 411, perplexis, acutis 462. parvis 3. 245. minoribus 5. 457. primoribus 6. 1007.
elephantos anguimanos 2. 537.
elephas morbus 6. 1112.
eliditur retrorſum recta imago 4. 297, eliſa imago à ſpeculo ad nos bis advolat 316, eliſam ſe retro exprimit 300.

Eliditur vocalis in fine carminis ante

initialem sequentis. — pugnásque Edere — 2. 117. — debere Ut — 5. 847.
Elidítur s finalis ante consonam. — ex omnibu' rebus 1. 160, calor ignibus, liquor aquaï 454.
Elísio vocalium & consonæ m interdum negligitur. Nam certè jaci, atque emergere — 4. 70. Nam si ut ipsa — 5. 7. Nam si abest — 4. 1054. Pectora, terrarum qui in orbi — 5. 75. Tempore eo si odorata — 6. 706. Tempore eo fiant, quo etesia — 6. 730. At contrà quæ amara — 2. 404. Sed dum abest — 3. 1095. Corporum augebit — 1. 437. Namque papaverum aura — 3. 197. Vomerem atque locis — 4. 1267. Nam quod fluvidum est — 2. 465. seque simul cum eo 6. 275.
elucet natura profundi 2. 1050.
eluere omnibus undis mare totum si velit 6. 1075.
emanârit extra corpus animæ vis 3. 582.
emergere multa videmus 4. 70. ad summas opes 2. 13. ad ortus 5. 697.
emicat exultans altè sanguis 2. 195.
emineat nequid 1. 780.
eminus ardescunt 6. 904.
emittere manibus manifesta quæquam 4. 507. varios linguæ sonitus 5. 1043, varias voces 1087. foras voces recto ore 4. 554. emittitur ex re odor 4. 698, vox unà 796.
emolumenti quid gratia nostra largiri queat Immortalibus 5. 167.
emotæ tempestates 6. 957.
Empedocles Acragantinus 1. 717.
enaret in aëris auras *anima* 3. 590.
enascitur indè 1. 171.
endo vel indu. endo mari 6. 890. indu manu 2. 1095. indu manus 5. 103. endo statu 4. 776. endogredi viam sceleris 1. 83. indugredi simulacra credas 4. 319. induperatorem classis 5. 1226. induperatores 4. 964. indupedita 6. 1008. &c. endopeditè 1. 241. endopediri 4. 68.
enim. omnis enim &c. 1. 57. enim præsens dolor exsuperabat 6. 1275.
Ennius primus detulit coronam ex Helicone 1. 118.
ensis ferreus processit indè minutatim 5. 1292.
enumerare quantam *copiam* non queat omnis ætas 2. 1070.
eo. ire ad scopulum 2. 1171, tardiùs 150. paulatim hominem cernimus 3. 525, vestigia lethi tractim per artus 529, anima videtur labefacta 593, foras animam de corpore 607, animas in humana corpora 761, per altum & super salsas lacunas pedibus 1044. supernè in aliam partem 4. 447, foras primordia vocum 534. à partibus 5. 644. in partes diversas 646. de latere 6. 116, ibant contagibus 1241, ibat sanguis è naribus 1201, morbus huic in nervos 1025, eat corpore toto 1006. euntanima atque animus in corpus 3. 706. it suecus in artus 2. 682. vox in auras 4. 536. ver & Venus 5. 736. euntem navim regit una manus 4. 901. eundi conamen 6. 325, eun-

undo creſcit mobilitas 341.
Epenthesis, alituum 2. 927.
Epicurus ſuperavit humanum genus ingenio 3. 1055. *Ejus laudes* 1. 67. 3. 1. 5. 1.
epotis humoribus 5. 385.
epulis nocturnis 2. 26.
equæ pullus 3. 763.
equi fortis vis 3. 763. coſtas 5. 1296, equus florenti ætate juvencus 1073. acer 4. 422. impiger 5. 822, equorum ſolis rapax vis 398, veterino ſemine 888, latera & ventres 1323. vim cupidam 2. 264, duellica proles 660. fremitu 5. 1315. equos diſjectos, trementes 5. 404. equi ignem ſpirantes 5. 29. equites non poterant mulcere pectora equorum 5. 1315.
ergo vivida vis animi pervicit 1. 73. intereunt ſtatuarum & nominis ergò 3. 78. formidinis ergò 5. 1245.
erigere caput expergefactum 5. 1207. jubar altè 4. 406. jumenta erecta pedibus ventos petebant 5. 1330.
eripiet cæca nox iter tibi 1. 1109, erepta ex oculis res 219. eripitur perſona, manet res 3. 58.
errare in utrâque pariter ratione 1. 846. videre alios paſſim errare 2. 10. diverſi videntur 3. 106. magnopere à vero longéque 1. 712. erras procul avius 2. 739. errat ſæpe avius animus 3. 464, id non longiter ab letho 676, errant primordia longè ab motibus 937. errantes totâ regione ſeruntur 6. 66. incerti corpore toto 4. 1098, errabundus odor tardè venit 696.
error vanus finxerit hæc ſtolidis 1. 1067. hic error eſt à principiis 2. 131. errore animi incerto 3. 1065. errorem effugere 4. 822, erroribus diſcuſſis 994.
eructans horriferos æſtus faucibus Tartarus 3. 1025.
eruit quicquid ratio in luminis oras 5. 1388.
erumpere cœlo 1. 163. campo 5. 950, flumen ex omni mundo 597. foras 6. 888, per fontem 895, vis venti foras erumpitur 582. æther erumpens per foramina terræ 5. 459. eruptos ignes 1. 725.
ἐρωμένου 4. 1160.
& *in fine verſûs* 2. 500, 511.
etenim diſtantia cùm ſint 2. 524. quippe etenim &c. 1, 105.
eteſia flabra Aquilonum 5. 741. feruntur 6. 716.
etiam atque etiam 1. 1048. etiam quoque 3. 293. etiam num 5. 882.
etſi præterea tamen exponit 1. 121. quæ tamen & ſi abſunt 3. 1031.
evaneſcere paulatim colorem 2. 827. pondus 5. 536, vires 614. evanuit flos Bacchi 3. 222.
evellere odorem è thuris glebis 3. 328, evelli mala radicitus 311.
eventum dici poterit, quodcunque erit actum 1. 471, horum eventa videbis 451
evertere ſummam ab imo 5. 164. pietatem fundo 3. 84.
EviusEuan ſimul graditur 5. 742.
evolat ignis 6. 313.
evolvamus, ecquænam ſit finis, nécne 1. 953. arbuſta evolvens radicibus haurit ab imis vis venti, 6. 140.
evomat vis eruptos faucibus ignes 1. 725.
Euris petulantibus 6. 110.

ex animo facit 4. 1188. ex animo dicant 3. 927, ex animo miſer 110, ex ineunte ævo 745. ex ordine 1. 599. ex tranſverſo 6. 1016.
exæquat nos victoria cœlo 1. 80. anni nodus nocturnas umbras lucibus 5. 687, exæquata belli certamina 1295.
exæſtuat largos æſtus 2. 1136. tellus 6. 816.
exagitata vis venti 9. 582.
examina pullorum 5. 1363.
exangui corpore 3. 595.
exanimum corpus 6. 705. exanimis pueris 1254.
exanimare homines 6. 242. indignos & immerentes 2. 1103.
exanimata corpora 6. 1254.
exaudit voces 3. 468. exaudiri planè verba 4. 559.
exaugeat ſol ictum radiorum 5. 612.
excellere ornatum omnibus rebus 1. 28. bonâ natorum famâ 6. 13.
excidere ſylvas 5. 1065.
exciderit actarum rerum retinentia 3. 675.
excierunt ſimulacra ſopore nos languentes 4. 41. excitur pedibus ſonitus 2. 329. excita vis morbi 4. 669.
excitat turbo mare 6. 441, ignem vis plagæ 308.
excipere omnia debet alius ex alio ſtatus 5. 827. excipit pupula in ſe genus quoddam plagæ 2. 809. res ictum 6. 312.
excluſæ volucres verno tempore ova relinquebant 5. 800. excluſus amator 4. 1171.
excoquit ſol terram 6. 962.
excruciabat terrigenas frigus 5. 1425. excruciantur in vinclis communibus 4. 1196.
excuſſit ignem 6. 688, excuſſere nubes ſuo concurſu ſemina ignis 160.
exederat ſylvas flammeus ardor 5. 1252. exeſt quem anxius angor 3. 1006.
exeſor. æſtus ab undis exeſor mœrorum 4. 221. 6. 926.
exemplum gignundis rebus unde Divis primùm 5. 182. quarum perpauca exempla videmus 2. 540.
exemplare rerum magnarum dare parva poteſt res 2. 123.
exeo. exire incolumes 3. 695, naturam animæ per artus 588, foras membris ſenectis 773. in auras 6. 886. in luminis auras 1. 171. è contemptibus 5. 831. ſuis finibus 1. 671. paulatim ad ſenſus 2. 138. ſylvis 6. 1219, regionibus 119. ex ædibus 3. 1073. amnes ex imbribus per terras 5. 343, de ſalſis lacunis 792. exit norma fallax rectis regionibus 4. 517. fluenta *templis* Nympharum exibant lavere ſaxa 5. 948. exierat qui profluvium ſanguinis 6. 1204 exiret acrem odorem 1215. exibant feros adactus dentis 5. 1329.
exitus liber 4. 724. fœlix fauſtúſque 1. 101. fit amni liber 727, animai 585. inſtat 3. 1099. patet 4. 399.
exitium cœli terræque futurum 5. 99, exitium *lucis* celeri toleratur origine flammæ 302. exitio multorum perdocti 3. 474. una dies dabit exitio naturam 5. 96, multa virûm millia 998. hoc aliis erat exitio 6. 1227. neque ab exitio res ulla refrænat 1. 850. ab exitio reprendere eunos 6. 568.
exitiale tempus 6. 565. exitiales motus 2. 563.

exercent curis vitam hominum 5. 1423. exercens telum 2. 1102. exercita motu 2. 96, conciliis & discidiis 119.
exhalat odores ara 2. 417. pulveris nebulam pars terræ 5. 254, exhalant nebulam lacus fluviſque 464. quid mali aurata metalla 6. 811. exhalare altaria vapore cernimus 3. 433. multa per os exhalantur 4. 862.
exhaûſit civibus urbem 6. 1138.
exigat ævum ſterili Venere 4. 1229.
exiguum clinamen 2. 292. exiguis intervallis 2. 100. modis 6. 453. tactus levis exiguúſque 1. 436.
exilit lumen 6. 162. emergant exiliántque 2. 200.
eximiis ignibus 2. 593, locis 607.
eximiè diſpoſta 2. 643.
eximit mors *illum* 3. 876. exempto rebus inani 1. 661. ſole 6. 264. exemptis finibus 1. 1006. oculis 3. 369.
exin corpus propellit 3. 161. exinde datum eſt &c. 5. 784.
exiſtere vivos vermes ſtercore de tetro 2. 870. ſudores & pallorem toto corpore 3. 155, tremulum motum membris 302. in liquidas auras 5. 213. exiſtit color arqui in nubibus 6. 525, ſacer ignis 660. exiſtunt in lucem primordia 2. 795. animalia terris 5. 795, quæ tellure animantes extiterint 71.
exolvere animi ratione, quare 2. 381. ſe ſalvas è nervis 3. 696. nexus 1. 221, animos religionum nodis 931. glaciem 6. 878. exolvatur vita omnis è nervis atque oſſibus 1. 811.
exordia rerum 2. 333. prima animaï 3. 381. ſubtilia 4. 114. prima cauſarum 5. 676, terraï, maris & cœli, generiſque animantum 432, ſolis lunæque 473.
exoritur in dias luminis oras 1. 24. novus motus vetere 2. 252. vis Veneris membris 4. 1166. exoriuntur terris 1. 870. amnis exoriens mediâ ab regione diei 6. 723. ab exoriente nitore auroræ 4. 542. exortus ætherius ſol 3. 1057. exortum genus animantum 1. 5, exortam ſibi Homeri ſpeciem 125, exorta è terrâ arbuſta 188.
exos. animantum copia exos & exſanguis 3. 721.
exoſſato pectore 4. 1266.
expandere dictis naturam rerum 1. 127.
expediam, quo motu &c. 2. 65. cur 4. 638. curſus ſolis lunæque meatus 5. 78, multa ſolatia tibi doctis dictis 114. paucis verſibus expediamus, eſſe ea &c. 1. 500. id quod ſupereſt 2. 183.
expellitur ævo 3. 359. expulerit hæc ex animo dictis, non armis 5. 51.
expergefactum caput 5. 1207. expergefacta digitis mele Muſèa 2. 413.
expergitus. nec quiſquam expergitus exſtat 3. 942.
experiare æquè 2. 441, omnimodis 488. experti ſunt mittere 5. 1308. experiundo omne genus motûs & cœtûs 1. 1025. omnigenos cœtus & motus 5. 428.
experientia impigræ mentis docuit 5. 1451.
expers Diis 2. 1091. nominis 3. 243, funeris 712, originis 687. opis 5. 996. corpora expertia plagarum 3. 813. expertia ſomno lumina 6. 1179.

ex-

explaudentibus noctem alis 4. 714.
explere naturam bonis rebus 3. 1017. naturam corporis agmine condenſo 1. 600. ſummam ordine 2. 517. nec explemur vitaï fructibus 3. 1020, expleri nullâ ratione 1023. expletur jejuna cupido 4. 874, expletis viis 535.
explicat natura arida ligna in flammas 2. 881.
expoliuntur artes 5. 333.
exponere cæcas cauſas 3. 317, veram cauſam verbis 964. naturam rerum inventam patriis chartis 4. 967. rem ipſam verbis 1. 833, rationem carmine Pierio 945. ſpeculum futuri temporis 3. 988. exponit æternis verſibus eſſe templa 1. 122, exponunt præclara reperta 733, tenues auras aëris 1086. expoſuit ſummum bonum 6. 25.
expreſſit utilitas nomina rerum 5. 1028. ventus multa vaporis ſemina 6. 274. corpora expreſſere ea, quæ efficerent &c. 5. 454. exprimat perſona ſe eliſam retro 4. 300. terra calorem in puteos 6. 847, ſemina ignis in fontem 867. exprimimus voces corpore noſtro 4. 553, cibum mandendo 622. exprimitur vis 6. 327. gemitus 3. 494. ignis 5. 1097, expreſſus ſudor de corpore 488. expreſſæ aëris fimmæ 2. 204. expreſſa ſemina 6. 211.
expromere varios ſenſus 2. 886.
expugnant reges 4. 1007. expugnata mœnia mundi 2. 1145.
exſiccare manu ſpongiam aquaï 4. 623. ſolem veſtes humore madentes 6. 618.
exſpergi quò poſſit vis animaï 3. 827. exſpergi quò poſſint mœnia mundi 5. 372.
exſpirant cadavera vermes 9. 720. abſinthia acrem odorem de corpore 4. 123. ignes per fauces Ætnæ 6. 640, exſpirat ſcapteſula odores 810, tellus æſtus foras in aperta 817, exſpirare foras, exiréque in auras 886. expirans ſanguinis flumen de pectore 2. 354.
exſpuere rationem ex animo 2. 1040.
exſtinctum lychnum admoveas ad nocturna lumina 6. 901. exſtinctum recens lumen nocturnum conſopit 791, exſtincti Epicuri gloria ad cœlum fertur 7.
exſtructas altè montibus altis ningues 9. 964, exſtructis *nubibus* aliis alias ſuper 185, nubibus altè 246.
exſultant in numerum 2. 631. exſultat pavor & metus circùm hæc loca 3. 142. exſultare Samothracia ferrea vidi 6. 1042. exſultans ſanguis altè emicat 2. 195.
exſuperabat dolor 6. 1275. id exſuperare videtur cætera 3. 1095. ſol & vapor exſuperârint 5. 385. cedunt gravioribus exſuperata 2. 234.
extat quod corporis officium 1. 337. nil reliquiarum 1102. exitus introitúſque elementis 6. 493. extantes medio de gurgite montes 4. 398.
extemplo poſſis &c. 2. 762.
extendatur *nubes* in undas 6. 434. extentat nervos 3. 489.
extenuantur ſemina 4. 1257.
extera vis multos pellit 2. 277.
externâ de parte 4. 930. externis ictibus 1. 1054. plagis 2. 1140.
exterritus ipsâ novitate 2. 1039.

ex-

extima membrorum circum-cæſura 3. 220.
extollere fruges arbuſtáque gentibus humanis 2. 595. lumen è tenebris 3. 1. jubar ſupra montes 4. 407, veſtem 1021. flammas 6. 699.
extorquebat vitam vis morbida membris 6. 1222.
extorres patriâ 3. 48.
extra proceſſit mœnia mundi 1. 73, extra ſummam nihil eſt 962. anima extra prodita corpus imbecilla foras 3. 602. extra homines, armenta feráſque 2. 922. extra numerum procedere 5. 1400. nihil eſt quod finiat extrà 1. 1000.
extraria lux 4. 278.
extrahere naturam animi atque animæ corpore toto 3. 330.
extrema ad limina 5. 486. extremas oras 1. 969. extremus calor cum primo frigore miſtus 6. 370.
extrinſecus alicunde fluens aër 5. 523. plagis extrinſecus icta 1. 529.
extritus viribus ignis 5. 1097.
extrudit mirando pondere ſaxa 6. 692. vetuſtas extruſa novitate rerum 3. 977.
exuit ſerpens veſtem in ſpinis 4. 59.
exurat ſitis miſeros 3. 930. res exuſtæ torrentibus auris 5. 411.
exurgendi incerta voluntas 3. 175.

F.

FAbrica. in fabricâ, ſi prava eſt regula prima &c, omnia mendosè fieri 4. 516.
fabricentur ſibi ipſæ animæ, ubi ſint 3. 728.
fabricanda ad fulmina 6. 364.
fabricator lethi dolor & morbus 3. 473.
facies multùm valuit 5. 1111, præclara 1173, pro facie cujuſque diviſere 1110, eorum facies ſuppeditabatur 1175. facies hominum duplices 4. 454, ignotas 998. diſtare videntur largiter 6. 1110. canum Cerbereas 4. 737. divûm egregias 5. 1169, formam & faciem rerum 1262.
facio. facere & fungi ſinè corpore nulla poteſt res 1. 444, auras aëris 801, prorſum, ut reſtet 1004. ex animo 4. 1189. ſponte ſuâ 2. 193, liquorem 848, planum 933. quidnam conſimile 3. 7, corpus 735. ludos 4. 794, quæ foret opus ad vitam 829, ullam rem 881. quicquam 5. 841, omnia flecti nutu divûm 1186, hæc argento auróque 1268, lanam 1353. flumina abundare campóſque natare 6. 266. admiſtum rebus inane 1. 656. plus diſpendî 2. 1126. ſolem ſurgere 5. 702. ſonitus 6. 132, dolorem capitis 784. lumina oculorum clara creata, ut poſſimus proſpicere 4. 823. tenebras nubibus 2. 1099. vivere cum ſenſu 3. 101, quietem infeſtam miſeris 5. 981. aperta 2. 182, nil ab cœtu concilióque præter &c. 918, eadem hæc 983, finem vitæ atque laboris 3. 956, quiddam ſui ſupereſſe 891. imbres effluere 6. 511, ruinas 572. ruinas in principiis rerum 1. 741. æs liquidum 6. 966. aſperiora arteriæ 5. 532. non eſſe finem ſecandis corporibus neque pauſam ſtare fragori 1. 748. principium motûs

motûs 2. 253, ſenſile 894, mollia 903. motum tremulum exiſtere membris 3. 302. lumina ſolis gigni nova 5. 661, ignes interſtingui atque perire 760. magna in ſomnis 4. 1006. nictantia flammæ fulgura 6. 181. flammæ fulgere colores 212, fulgorem 216, ignem 304, parvas conſiſtere nubes 454, nubes nimbóſque volantes 483, calidum laticis tactum atque ſaporem 868. iter infeſtum viaï 5. 1123. finem vitaï ex hodierno lumine 3. 1106. ſpiſſeſcere nubem 6. 175. fac corpora eſſe &c. 2. 484. ſubjungas 5. 422. ne profundam 4. 929. ut rearis 6. 535.

factus naturâ 2. 1057. aër rarior 6. 1023. animus minutis corporibus 3. 181. vis facta è parvis corporibus 6. 352. facta manu ſunt 2. 378. bene facta Deûm ſimulacra 6. 418. animo malè factum 3. 596.

facta ſceleroſa atque impia 1. 84. Herculis 5. 22, tot virûm 329, fera 1339. factis ac moribus 1. 297. factis fortibus 3. 910.

facile factu 4. 887. nulla res tam facilis, quin primùm difficilis &c. 7. 1025. natura magis facilis 5. 1287. facili & celeri ratione 4. 144. neque enim faciles paterentur 5. 1052.

facultas nulla reſtandi 1. 111, ſecreta ineſt in certis rebus 174.

faceſſunt repente tempeſtates è cœlo terràque 6. 957.

fæcula 2. 430.

fæx. ſubſedit funditus, ut fæx 5. 498, res ad ſummam fæcem turbáſque redibat 1140.

fallo. nec me animi fallit, difficile eſſe 1. 137, quàm ſint obſcura 921. quàm res nova 5. 98. nec Veneres noſtras hoc fallit 4. 1179. pars horum maxima fallit propter opinatus animi 4. 466, nec te fallit item, quid 539. etſi fallit Divûm genus humanúmque, tamen &c. 5. 1155. nec oculos falli concedimus hilum 4. 380. ſimulacra in ſomnis fallere mentem 5. 63.

fallax norma 4. 517, fallacibus judiciis 522.

falſum convincere 3. 524, concedere 539. falsâ ratione 1. 378. falſi veríque notitiam 4. 478, falſa veris vincere 483, ab falſis ſenſibus orta falſa ratio 524, ab ſenſu falſo ratio orta 485. falſo terrore 3. 68.

falx. falcis ahenæ ſpecies in opprobrium verſa 5. 1293, falcibus ramos decidere 934. falces rapaces 3. 650.

falciferos currus 3. 642.

fama. ut fama eſt hominum 5. 413. ut fama eſt 3. 994. fama eſt gentes vivere 517. fama Deûm 1. 69. bona natorum 6. 13. turpis 3. 65. famæ æternis monumentis 5. 330.

fame ſollicitæ 3. 732.

famul. Scipiades oſſa dedit terræ, proinde ac famul infimus eſſet 3. 1048.

famulæ quam longè fugitant 4. 1169.

fana ſancta 5. 76. famum Ammonis 6. 848.

fas nec eſſe, ſollicitare &c. 5. 161.

faſces pulchros 5. 1233.

faſtigia anguſti coni 4. 431, ſurarum ac feminum pedibus

bus fundata 825. mucronum 5. 1264.
fatearis alterutrum neceſſe eſt 1. 973, fateare neceſſe eſt eſſe &c. 400, fatendum eſt nil poſſe &c. 206.
fatigat membra in jactando 3. 490. *animam* curis 838, ſe gravitate 1067. fatigant vitam bello 5. 1423. nequicquam Divûm numen ſortéſque 4. 1233. fatigans ſingultus eos diſſolvebat 6. 1160.
fatiſcit *anima* ævo feſſa 3. 459. fatiſci ſimulacra Deûm feſſa 5. 309. feſſa domus ætatis ſpatio vetuſto 3. 775. feſſum corpus 4. 846. feſſus ſatiate 2. 1037. feſſæ pecudes 1. 258.
fatur delira 3. 465.
fati fœdera 2. 254. ſanctum numen 5. 310. fatis avolſa voluntas 2. 257. fata fundere 5. 111.
fatalibus vinclis indupedita 5. 874.
fauces ſuperas 3. 608. montis Ætnæ 6. 639. faucibus eruptos 1. 725. rectis 6. 689.
favillam differre 2. 674.
Faunos 4. 585.
favoni genitalis aura 1. 11.
fauſto tempore 1. 805, fauſtus exitus 101.
fax iraï ſubdita percit 3. 304. face roſeâ 5. 974. faces cœli nocturnæ 2. 206. noctivagæ 5. 1190.
febris fervida percepit membra 6. 804. cui febris bili ſuperante coorta eſt 4. 668. febrim in artus accepit 6. 656. febres calidæ decedunt corpore 2. 34.
felix exitus 1. 101. felicibus arbuſtis 5. 1377.
feminum faſtigia 4. 826.
feraces terras 2. 1097.
fera vis venti 6. 591. mœnera militiaï 1. 30, belli 33. tela 2. 48, corpora ferri 102. ſæcla ferarum 3. 753. facta 5. 1339. feri Centauri natum 2. 400. feros fructus manſueſcere 5 1367, adactus dentis 1329. fero vapore 1. 492. feraï quietes 1. 405. ferarum montivagum genus 2. 1080, ſæcla 994. ſylveſtria 5. 965, ſitientia 945. ſerpentia 6. 766. more volgivago 5. 930. genus omne 1. 164. genus horriferum 5. 219. vis 2. 539, mater 598, corpora ingentia 1151. partus 3. 777, malis morſúque 901. ungula 4. 684, veſtigia 991. ſylvæ 5. 202, ſpoliis 952. feræ perſultant pabula 1. 14.
ferina veſtis contempta eſt 5. 1417.
feroces *leones* 4. 721.
ferè quiſque decurrunt ad ſua ubera 2. 370. ferè res omnes 4. 933. ferè melior res 5. 1413. tota ferè tempeſtas 6. 287.
ferit acre frigus 4. 261, animaï vis 885, ea ferit corpus 888, feriunt oculos ſimulacra 329, res, quæ feriunt oculorum acies 695, res ſpeciem 244. tute tibi corporis partem manu ferias 2. 441. unde feritur, eò tendit 4 1048.
ferme incerto tempore 2. 218. eadem ferme 5. 243. omnia jam ferme 6. 11, ferme pergunt ſic 323.
fero. ferre omnes omnia poſſent 1. 167. auxilium tectis ardentibus 3. 1077. corpus equi tranſverſum vis videtur 4. 424. frigus 5. 1015, laborem 1213. fumum 3. 433. fulgura flammaï ad cœlum 1. 726. quemcumque caſum

ferat ſors 3. 996, quid ferat nobis caſus 1099. ferebat tellus plurima majora 5. 490, ferebat, quod cuique obtulerat fortuna 958, nec ferrent ſonitus inauditos ſibi obtundere aures 1053. ſi fert ita fortè voluntas 3. 46. ubi ipſa tulit mens 2. 260. quò tulerit greſſum ungula 4. 684. novitas mundi tulit pabula dia 5. 942. quocunque tulit vis 6. 298. homines ferunt morbos infamémque vitam magìs eſſe timendos &c. 3. 42, ferunt annorum tempora fœtus variósque lepores 1019. fertur natura aquæ flumine abundanti 1. 282, foras 978. in altum æternúmque ſoporem lethargo 3. 466, illud, quod aiunt, falsâ ratione 754. res quæque fluenter ab rebus 4. 227, navis 388, odor longè 693. Ceres inſtituiſſe fruges 5. 14, in magnum mare aëris 277, luna 575, inferior quàm ſol 631, ad vada lethi 1231. gloria ad cœlum 6. 8, tenebris procul 257, quod Autumni fertur nomine tempus 371, fertur eódem quò ſemel præcipitavit 1038. ferri venti flamina 1. 291. gravitate ſuâ 2. 83, multò citiùs 161, ſurſum ſuâ vi 186. magnum per inane 1. 1017. ſidera per magnos ætheris orbes 5. 648. in vacuum 6. 1012. longiùs à verâ multo ratione 5. 23. ſimili ratione 2. 299. motus quacunque feruntur 1. 1075. rectùm per inane 2. 217, deorſum 191. mobilitate 3. 201. in cunctas partes 4. 166, celeri motu 177, ſublimè 134, volucri levitate 204, undique 240, graviter altè per purum aëra 318, per multum aëra 359, ratione 448, paſſim 739. errantes totâ regione 6. 66, de corpore 75, quâ de causâ 84, miſſa de validis tormentis 328, in unum locum 343, ventis 456, omni de parte 521, eteſia flabra 716, adverſo flumine 719, in vacuum 1017. mobiliter ſummâ levitate 4. 749. ubi ſe tetulerunt ſemina aquarum 6. 672.

ferrum celare 1. 91, candeſcit in igne 491, creari 572. conficimus 2. 1162. repertum eſt 5. 1240. candens ſtridit è fornacibus 6. 147, ferrum ducere lapis poſſit 907. ferri natura reperta 5. 1280, uſus 1286. vis frigida 6. 314, primordia 1004, validi naturæ frigidus horror 1009, crebra foramina 1029, ramenta 1043. fera corpora 2. 102, duri robora 449. ferrum condurat aquæ humor 6. 968. ferro diſcindere 3. 659. molirier arva 5. 932, terræ ſolum proſcindere 1294, malè mactæ boves 1338, tela parantur 1350. ancipiti cædere arboris auctum 6. 167, lapidem cædimus 313, abdita terræ ſcrutantes 809.

ferrea Samothracia 6. 1042, texta 1052. ferreus enſis proceſſit minutatim 5. 1292. vomer decreſcit 1. 315.

ferratos orbes rotarum 6. 550.

ferrugina vela 4. 73.

ferventia ſaxa diſſiliunt 1. 422.

ferventibus venis 5. 1294.

ferventis aquaï 6. 800.

fervidus ſol 4. 409. ardor 5. 205. *ventus* 6. 179.

fervore coruſco 6. 236, calido 656, incenſum caput 1143, fervorem concinnat in undis 436.

fervo. turbo mare fervere cogens 6 441. fervere cùm videas legiones 2. 41.
ferviſco. ferviſcit calor 3. 290. mobilitate ferviſcit 6. 176, ſole putant terras ferviſcere 851. &c. ferviſcunt freta 6. 427.
ferveſcit ventorum viribus unda 3. 493.
feſtis diebus 5. 1166.
fidere alis alituum genus omne videmus 5. 1039.
fida canum vis 6. 1220. fido pectore 5. 862.
fides prima 1. 424. æqua 4. 501. fidei via munita 5. 103. fidem conradere dictis 1. 402. primam violare 4. 508. fide majore 4. 482.
fideli ſtudio 1. 47.
figit oſcula foribus 4. 1173. fixum æthera ſtellis micantibus 5. 1204. fixa mens manet certo loco 3. 548, fixa pedum veſtigia 4.
figura manibus tractata in tenebris 4. 231, ſpeculi flexa 318. figuratum ratio motúſque 4. 659. figuris perplexis 2. 101.
figurat voces labrorum formatura 4. 556. figurant organici digitis mele Muſæa 2. 413.
filum minimum 5. 581, alterutram in partem perparvum quiddam mutare 589. tenuia aranei fila 3. 384. filo ſubtili prædita 4. 86. eſſe pari filo 2. 341.
findi in bina ſecando 1. 534. fiſſa ungula 4. 684.
fingere multa ſomnia 1. 105. motus obliquos 2. 244. finxerit hæc omnia vanus error ſtolidis 1. 1067.
finis frangendi certa 1. 562, creſcendi 578, conſiſtere nuſquam poſſit 981, finem frangendis rebus natura parâſſet 552, fine caret 963. fini licet ſe 977. fines juris 3. 60. finibus in patriis Magnetum 6. 909, Cecropiis 1137, Achæis 1115.
finire rem res videtur 1. 997, finiri corpore 1009. finit calor frigus 2. 515, finitum eſt ab ignibus ad pruinas 514. finita poteſtas quoique 1. 77. corpora 2. 547, primordia 560. ratione 2. 479, finitis figuris 513. finitum funditus omne 1. 955.
finitimi fingunt &c. 4. 585. finitimis gentibus 6. 643.
fio. fit neque lætum neque amabile quicquam, ſinè te 1. 24, vacuum fit, quo non fuit antè 394, in magnis fit montibus, ut &c. 896. fit, uti &c. 2. 395. fit nobis paulatim ruina per membra 4. 940. mundi ruina confuſa 6. 606. indè fit voluntas 4. 881, fit voluntas ejicere 1039. fit nullo honore 5. 1276.
firmare illud in his rebus poteſſe videor 3. 320. ad hanc rem firmare neceſſe eſt, nil eſſe &c. 6. 940, firmant lacertos 396, firmandum eſt multa 917.
fiſtula ſylveſtrem ne ceſſet fundere muſam 4. 593.
flaccidiore turbine fertur ſol 5. 631.
flagellis torret 3. 1032.
flagitat quæ uſus ad victum 6. 9.
flagrabat ad oſſa homini intima pars 6. 1166. flagrans, odioſa, loquacula 4. 1159.
flamma latet in lignis 1. 872, flammaï fulgura 726, flore 899. vapore 5. 1101. flammâ celeri deguſtant tigna 2. 193.

2. 193. flammam ſolis 1. 1089. flammâ crepitante 6. 154. flammæ volantes 5. 1190. expreſſæ per auras aëris 2. 204. flammarum iras 1. 724, volucrum ritu 1095. corpora 2. 187, tractus longos 207. corpore 5. 570, ardor 1092.
flammeus ardor 5. 1251. color 6. 207.
flammea vis 2. 215. corpora 5. 526.
flammantia mundi mœnia 1. 74.
flammata igni cremantur 2. 671.
flammeſcere queat cœlum 6. 669.
flavo liquore mellis 1. 937.
flectere naturam 3. 515. cantus 5. 1405, curſus ſolis lunaéque meatus 78, quod procul à nobis flectat Fortuna 108. flecti omnia nutu *Divûm* 1186. medicinâ 3. 510, à medicinâ 521, flexit ſe cauſa morbi 501. flexum iter 4. 91, flexa figura 318, foramina rerum 603. flexis mucronibus 2. 427. flexos aditus 4. 307.
flexus viarum 3. 586. æquor 4. 324. brumales ægocerotis 5. 615.
flexurâ. ſpeculorum latuſcula prædita adſimili flexurâ lateris noſtri 4. 312.
flent omnia guttis uberibus 1. 35[illegible]. quid mortem congemis ac fles 3. 947.
fligo. flixere obvia primordia 2. 85.
flo. flantes Aquilones 6. 717
flatus Aquilonis & Auſtri 5. 688.
flabra feruntur 6. 719, eteſia 716, Aquilonum 5. 741, ventorum 218. flabris ſylvifragis 1. 276. graviter ſpirantibus 6. 427.
flamina venti 1. 291. Cauri 6. 134.
flos flammaï 1. 899. nardi 2. 847. Bacchi 3. 222. ſummus ætatis 1. 556, ævi 565. flores ſuaves 1. 8, novos 927.
Flora mater 5. 738.
floret equus 5. 882. gens animantum 1. 1033. mare navibus 5. 1441, aliud repertum laudibus 1278. florere lætas urbes pueris 1. 256. arbuſta gemmis 5. 910, florent facta virûm 330, ſacra 1163. ſemper florentis Homeri 1. 125. florenti ætate 5. 1073. ævo 3. 1021. florentia lucernarum lumina flammis 4. 452. veris tempora 6. 358. floreſcere hæc, illa ſeneſcere 2. 73. floreſcunt tempore certo arbuſta 5. 669.
florida novitas mundi 5. 941, prata 783.
floriferis ſaltibus 3. 13.
fluere omnia longinquo ævo 2. 68, ac decedere corpora 1127. texturas è corpore ſummo 4. 158, penitus atque recedere odores 699. modicè atque uno niſu æthera 5. 507, alter aër certo tempore alternis 637. perpetuò ac mitti corpora à rebus 6. 923, hàc ſpecies, illàc calor ire 991, è lapide ſemina 1000. fluit ſuper terras agmine dulci 5. 272, quodcunque de rebus 276, certo æſtu mare 508. huc hominis totæ vires corpúſque 6. 1202. ignis 2. 383, humor in foveam 474. quid mali naturæ vi 6. 29. fluunt venti 1. 281. flumina aurea 5. 910. membra 4. 917. odores ab rebus 6. 924. fluens aër 5. 523. fluctus varius odorum fluens 4. 679. fluxum pertuſûmque 6. 19.
fluenta humore lubrica 5. 947.
fluenter res quæque fertur 4. 226. 6. 931.

fluitare corpora in ſummis rebus 2. 1010. ſuo colore cogunt 4. 781, in ſummo liquore 444. fluitans æquor 1. 719. animi incerto errore vagaris 3. 1065. fluitantia apluſtra 2. 555.
fluto. aqua flutat 3. 190. vela flutant 4. 75.
fluido corpore conſtant 2. 452,
fluidas frondes 596.
fluvidus. quæ fluvida conſtant 2. 463.
fluvii perennes 5. 464. euntes 6. 530, gelidi 1170. rapaces 1. 18.
flumen ſanguinis calidum expirans de pectore 2. 354. picis è cœlo demiſſum 6. 256. erumpere 5. 597. adverſum 4. 425. validum 1. 292, abundans 283. aquaï 2. 662. flumina externa 1. 232. radentia ripas rodunt 5. 257. clara curſu perpetuo percurrere 1. 1002. labentia ſummis ripis 2. 362. Nili 6. 1112.
fluctus odorum varius 4. 679. plangentes ſaxa 2. 1154. irarum 3. 299. belli 5. 1289. curarum triſtes 6. 33, ſunt per nubila 141. cani 2. 766. coorti 5. 1000, ſalſi 1079. adverſi 6. 725, fluctu Neptuni 1074.
fluctiſrago in littore 1. 306.
fluctuet aer ignibus & ventis 6. 366. incertis erroribus ardor amantum 4. 1071.
fœcundam naturam 2. 533. fœcundas glebas 1. 212. fœcundæ uxores 4. 1248.
fœdum, malum 5. 1342. fœdo ſapore 2. 402, fœdâ ſpecie 421.
fœdè jaceret 1. 63, turpârunt 86. turbida 4. 170. admiſſum 5. 1123.
fœdare membra cruore 4. 841. fœdati crimine turpi 3. 49.
fœdus illud 2. 890. naturæ certum 5. 922, quo fœdere creata 58, pacto 1442, fœdera pacis 1154. fati 2. 254. naturaï 1. 580. animarum pacta 3. 782.
fœmina, cùm peperit, dulci repletur lacte 5. 811.
Fœminino genere uſurpantur hæ voces. finis reddita certa 1. 562. funis aurea 2. 1153. cinere multâ 4. 924. greges buceriæ 2. 661.
fœta terra 2. 993.
fœtu gravantur *arbores* 1. 254. novo 5. 779. fœtum amiſſum conſpicere queat mater 2. 358. fœtus lætificos 1. 194, reddere meliores 210. dulces 2. 1159, pereunt 1163. frugiferos 6. 1.
fœtida & immunda *mulier* 4. 1153.
foliis ſe involventes 5. 970, caput redimire 1399.
folliculos linquunt cicadæ 5. 801.
fons largus 5. 282, parvus aquaï 602. frigidus luce diurnâ 6. 848, calidus 887. curarum 3. 82. amœnus 4. 1018. largiſluus 5. 597. leporum 4. 1127. fontes ingenui 1. 231, integros accedere 926. volventes flumina 2. 590. de fontibus magnis largos hauſtus 1. 413.
foramina flexa rerum 4. 603, recta 605, parva 938, patefacta 892. rara 5. 458. foraminibus liquidis 6 348.
foras fertur 1. 978, ſe dabit 1106.
fores dextrâ lævâque 4. 277, foribus clauſis 603.
foris veniunt 5. 544.

formam animalem 5. 142, in formam quamlibet decurrere 1262. formas verborum pares saxa reddant 4. 578. formaï speciem 2. 489. formata simili figurâ 5. 1259. formamenta principiorum 2. 818.
formido mortales continet 1. 152. formidine casâ 3. 994. formidine divûm 5. 1217.
fornacibus cavis 6. 201.
fors quemcunque casum ferat 3. 996.
forsan trahat 6 345.
forsitan dabit 5 166, possideat 609.
forsit *i. e. forsitan* 6. 735.
fortè offensando 2. 1058. sit 3. 112, possint 823, futurum est 874.
fortuna gubernans 5. 108, maneret stabili fundamento 1120. quam fortunam vehat ætas 3. 1098. fortunas parentis laudat 2. 1166. tuas turbare 1. 107. fortunis longè præstare 5. 1178.
fortis equi vis 3. 8. fortis equûm vis 6. 549. fortes equos 4. 984. fortibus factis 3. 910.
fossas suffudit gurgite 5. 483.
foveâ venari 5. 1249. in foveam fluat 2. 474.
fovet *terram* sol 1. 807.
fota vapore solis terra 1. 1032.
frænis equum moderari 5. 1297, convertese in hostes 1316.
frangit simulacra 6. 418. minutatim vires & robur 2. 2. 1131. fluctus mare 6. 695. ingenium superbum blanditiis 5. 1017. frangitur æstu *mare* 6. 143. franguntur fruges robore saxi 1. 881. montes nimborum 6. 157. ævo frangente priore 1. 554. fracta tela 5. 1327. fractis aplustris 4. 334.
fragili naturâ 1. 633. fragiles sonitus chartarum 6. 111.
fragmina sylvarum 1. 285.
fragor multus 6. 155, fragorem dat 128. fragore horrisono 5. 110, fragori pausam stare 1. 748.
fragosa putri constent corpore 2. 859.
fratris in tristi funere gaudent 3. 72.
fraudem in eo ne tibi dent 2. 187. nos in fraudem induimus 4. 815. in fraudem pellicere 5. 1003. nec tibi sit fraudi, quòd 6. 186.
fremit tumultu 6. 580. fremunt ricta canum 5. 1063, populi gentésque 1221.
fremitus fit 6. 100. fremitus rapidi 5. 1192. moventur 6. 288. fremitum edit 5. 1075. mittunt fremitus venti 6. 198, concit 400. fremitu acri perfurit 1. 277. rumpunt pectora 3. 298.
frequens singultus 6. 1158.
freta ferviscunt 6. 426. freta ætatis 4. 1024.
fretus *i. e. fretum*. fretus ipse anni permiscet frigus 6 363. fretu angusto 1. 721.
freti mirâ virtute 5. 964. stant fretæ pondere 6. 1056.
friatis glebis terrarum 1. 887.
frigus rigidum permanat 1. 356. acre ferit 4. 261. venit in artus 6. 593, transire per æs 948, minutatim succedere à pedibus 1189. penetrale 1. 495, manabile 535. lethi 3. 402. frigora dura 5. 816. frigore rigere 3. 905. frigoris umbris 5. 640.
frigidus horror 6. 1009, fons 849. frigida aura 3. 291, mens

mens 300, pausa vitaï 943. vis venti 6. 309, vis ferri 314, pellis 1192. frigidior humor 6. 840.
frigescit terra 6. 865.
frons tenta minebat 6. 1193. à fronte 6. 1022. in primâ fronte 1. 878. frontibus extent cornua 4. 1033. adversis 6. 116.
fronde perenni coronam 1. 119. frondes fluidas 2. 596. se frondibus involventes 5. 970, instrata cubilia 985. frondibus aucta cubilia 1416. frondescere ramos arboribus 1. 1092.
frondent omnia 5. 216.
frondiferum nemus 2. 359. frondiferas domos avium 1. 19, frondiferas sylvas 257.
fruatur immortali ævo 1. 58. vitâ 3. 558. flore ætatis 4. 1098. quæ fructus cunque es 3. 953.
fructus feros 5. 1367. brevis 3. 927. fructum capiant 2. 970.
frumenta calore fundi 1. 175. fruges nitidæ surgunt 1. 253. minutæ franguntur robore saxi 880. crescunt 2. 190.
frugiferos fœtus 6. 1.
frugiferentes terras 1. 3.
frustra laborat 5. 1429.
frustratur imagine verbi 4. 575, frustramur & ipsi 815, frustrata studio 969.
frutices inter condebant membra 5. 954.
fucum mittunt lintea de summo corpore 4. 82. fuco nullo circumlita corpora 2. 744.
fucata quæ sunt lepido sonore 1. 645.
fuga cervis datur 3. 742. tutata est cervos 5. 861. fugæ effugium prolatet 1. 982. fugæ dedita 4. 993. fugaï tempus 1. 1046. fugaï meminere 4. 717.
fugati longè ex conspectu hominum 4. 58.
fugit se quisque 3. 1081. quod fugimus antè 2. 925. fugiunt te, adventúmque tuum 1. 6, illud longè fuge credere 1051. fugere ad puppim colles videntur 4. 390. magnes à saxo 6. 1045, fugienda aspectu multa 780. fugitat sus amaracinum 6. 973. fugitant relinquere 1. 659.
fulcire salutem ex æquo 3. 126.
fulgere colores flammæ faciunt semina 6. 212. fulget argento domus 2. 25, purpura 499. fulgentia mala aurea Hesperidum 5. 33, templa 492. fulgentibus stellis 6. 356. fulsit pleno lumine 5. 706. sol radiis 6. 523. fulserunt flammæ 1. 899. prata 5. 783. *venti* coruscí 6. 202.
fulgo. suo si fulgit luna nitore 5. 767. fulgit, cùm nubes excussere semina ignis 6. 159, tempestas impete fulgit 173. &c. multa videmus cœlestibus incita flammis fulgere 5. 1094. &c.
fulgida cernere nequimus 3. 364.
fulgorem ab auro reverentur 2. 50. cernimus antequam tonitrum accipimus 6. 169, faciunt 216. quicquid fulgoris disperit ei 5. 285, fulgoris primum jactum 292. ictum 6. 315. fulgore nullo notatus 5. 611.
fulgur se tollit ad cœlum 2. 327. fulguris flammas 6. 390.
fulgure stimulatur fulgur 4. 191. fulgura flammaï 1. 726.
solis 2, 163. nictantia 6. 181.

181. fulguribus coruſcis claræ tædæ 5, 297.
fulmen cœli tranſit per ſepta domorum 1. 490. detulit in terras mortalibus ignem 5. 1091. perſcindit nubem 6. 281. vortex igneus, quod patrio vocitamus nomine fulmen 297, fulmen cœlo jacit in terras Jupiter 400, venit per res incolumes 347. belli Scipiades 3. 1047. fulminis mobilitas & gravis ictus 6. 322, corpora 349, cauſæ 362, igniferi naturam 378, vis 145, fulmina gignier è craſſis & alte exſtructis nubibus 245, fulminibus & procellis gravidam tempeſtatem 258.
fulmineus penetralior ignis 2. 382.
fulva corpora leonum 5. 899.
fulvæ nubes 6. 460.
fumi volantes 6. 103.
fumida fax iraï 3. 305. templa cœli 6. 644.
fumant montis cacumina 6. 459, altaria donis 752. fumare tellus videtur 5. 465.
fundo pietatem evertere 3. 84.
funditus omnes res perſpicere 1. 479, finitum 952, imum 992.
fundârit terram 5. 69. fundata *communi ſenſu* fides 1. 424. quod ſit fundatum ratione vetuſtâ 5. 162, fundatum oſſibus genus humanum 926. fundata pedibus ſuarum faſtigia 4. 826.
fundamenti principio 1. 574. fundamento ſtabili fortuna maneret 5. 1120. fundamenta immortalia 2. 862. animæ mota ſunt loco foras 3. 585. tota convellere 4. 509.
fundere lacrymas ſalſas 1. 126, ſuaves loquelas ex ore 41. animam moribundo corpore 3. 1046. animal 5. 821. ſylveſtrem muſam 4. 593. humorem 4. 1622. fata de re 5. 111, ſuccum venis apertis 810. ardorem 6. 690. dulces querelas 4. 589. fœtus 1. 352. radios 2. 114. largos hauſtus 1. 414. fundunt nova ſe radiorum lumina 4. 376. fundi uvas autumno ſudante videmus 1. 176. fuſa anima cum corpore peribit 3. 700. de corpore imago 4. 50.
fuſi, ac radii, ſcapíque 5. 1352.
funus funere cumulabat 6. 1233. funeris expers 3. 712. atri comites ploratus 2. 580. funere triſti fratris 3. 72. funera vaſta 6. 1223, lethi 1197. Trojæ 5. 327.
funeſtos reddidit agros 6. 1137.
fungi ſinè corpore nulla poteſt res 1. 444. cum corpore animam cernis 3. 169, mutua 802. mala multa 3. 734. motu 4. 945. neque ab ictu fungitur hilum 3. 814.
furere ramenta ferri in ſcaphiis 6. 1043. eximiis ignibus 2. 593. furens ventus 6. 687.
furibundus ventis aër 6. 366.
furioſus voltus 6. 1182. delira hæc furioſáque 2. 984.
furoris violenti ſigna 2. 621.
furorem animi proprium 3. 840.
Furiæ, Cerberus &c. neque ſunt uſquam 3. 1024.
furtim cachinnant 4. 1169.

G.

GAdes. quídve quod in l'onto eſt differre à Gadibus 6. 1106.
gallum Auroram clarâ conſuetum voce vocare 4. 714, gallorum in corpore ſemina Leonum pupillas interfodiunt 718. Gallos attribuunt *Deûm Matri* 2. 614.
gannitu vocis adulant catuli 5. 1069.
gaudere novis rebus 5. 171. ſibi 3. 146, veſtem relinquere 614.
gaudia gliſcunt 5. 1060, mutua nectant inter ſe 852.
gazæ nil proficiunt in noſtro corpore 2. 37.
gelûs & gelum *pro gelu.* geli multus fragor 6. 155, vis magna geli 529. aſſiduus geli caſus 5. 206. gelum, quod continent in ſe, mittit 6. 877.
gelidum rigorem 5. 639. imbrem 6. 148. gelidi lethi veſtigia 3. 529, ſaxi æquore 905, gelidaï ſtringor aquaï 693. imbres gelidæque pruinæ 5. 217. gelidis telis pavoris 3. 306. umbris frigoris 5. 640. ſtellis axis 6. 720. gelidos fluvios 6. 1170. artus 3. 402, gelidas auras 301. nives 6. 106.
gementes rumpunt pectora 3. 298. quod gemerent hoſtes 5. 1347.
gemitus exprimitur 3. 494. gemitu replebat montes 5. 990. commiſta querela 6. 1157. quantos gemitus ſibi peperere 5. 1195. gemitus edunt doloribus 4. 1009.
gemina & mammoſa 4. 1162, duplici geminóque aëre 275.
geminare per totas ædes bina ſupellex *videtur* 4. 453.
gemmis florere arbuſta 5. 910.
gemmantes rore recenti herbæ 2. 319.
genas lacrymis humectent 1. 919. ſpargunt 2. 976. rorantes 3. 479.
Genitivus poſt Gerundium in -di. tempus ſolvendi pœnarum 5. 1224.
--- *e pro i.* unæ 2. 778. nullæ 6. 392. aliæ 3. 931. illæ 4. 1076.
geno. quâ vi quæque genantur 1. 130. &c. poſſe durare genique 3. 798.
genetrix 1. 1. genetrice certâ 2. 707.
genitoribus ingrati 2. 615.
genitabilis aura Favoni 1. 11.
genitalis materies 1. 626. origo 5. 176. genitale tempus 2. 1104. concilium 1. 183. genitales motus 2. 228, res Veneris 437. genitalia corpora 1. 53. ſemina 5. 849.
genitaliter 4. 1252.
gens animantum ſummiſſa 1. 1032, gentes Italas hominum 120, Trojugenas 466. varias hominum 2. 1075. gentibus humanis 1. 728. gentis Graiæ 3. 3.
genus omne animantum 1. 4, ſquamigerum 163, ferarum 164, animale 228, mortale 1014, omne motûs & cœtûs 1025. humanum 2. 174. acre leonum 5. 860, horriferum ferarum 219. montivagum ferarum 2. 597. omne genus ſimulacra feruntur 4. 739. quod genus eſt, cùm 3. 222. quod genus, cùm 2. 194. quod genus interdum ſegetem ſtipulámque vi-

videmus &c. 5. 607. quod genus eſt odor 3. 267, quo genere eſt vis leonum 297.
gignere plagas 2. 228, ictus 241, rem ullam 921, res varias 262, omnigenos colores 758. dolorem 4 332. Athenæ genuere virum 6. 5. gigni nullam rem è nihilo 1. 151. tenebras & lucem alterno tempore 5. 976. gignitur æſtus mentis 3. 174, conſilium 615. luna certo tempore 5. 748. morbus 6. 1113. gignuntur colores luminis ictu 2. 807. ſimulacra ſponte ſuâ 4. 132. *voces* aliæ ex aliis 608. genitam naturam 2. 937, prolem 1081.
genu. genibus terram petebant 1. 93.
gerere colorem 2. 734. lacunas 6. 538. res 1. 329. formam ſimilem 4. 49. ſemina rerum 6. 790, calorem 847. mentem ſollicitam formidine caſsâ 3. 1062. caput incenſum fervore 6. 1143. bellum ſylveſtre inter ſe 5. 1244. magna 4. 1006. lethum 5. 1419. quem geſſit inſula 1. 718. geritur bellum æquo certamine 2. 573. geruntur hæc celeri ratione 4. 255. naturali ratione 6. 760. geri rem certâ ratione atque ordine certo 5. 1438. res geſtas 1. 479. rerum geſtarum veſtigia 3. 673.
geſtum mutâſſe 4. 776, repetunt 792, imitari 320. Vocibus & geſtu 5. 1021.
geſtire à ſaxo fugere videtur 6. 1045.
germina rabiei ſurgunt 4. 1077.
Geryonaï tergemini vis 5. 28.
gigantum ora 4. 139. ritu 5. 118.
glacies æris devicta flammâ liqueſcit 1. 494. glaciem exolvit 6. 878, diſſolvit 963.
glans plumbea volvenda curſu liqueſcit 6. 178, fit fervida 306. glandis odium cœpit 5. 1425, glandes caducæ 1362. glandiferas quercus 5. 937.
glaucis undis 1. 720.
gleba ingens 6. 552. glebis terrarum friatis 1. 887. putribus 5. 143. thuris 3. 328. glebarum pars 5. 256. glebas fœcundas 1. 212.
gliſcunt jurgia 3. 470. gaudia 5. 1060. gliſcens ignis ſub pectore 1. 475.
globus cordis aut oculi 4. 118. pilaï 5. 719, lunaï 70, globi ſolis & lunæ 473.
globoſa corpora 2. 468.
glomus. nam ſi tantundem eſt in lanæ glomere, quantum 1. 361.
glomerari animam in corpore 3. 540, glomerata vocis ſemina 496. corpora vaporis 4. 869.
glomeramen in unum 2. 685.
glomeraminis *lunæ* partem 5. 725. glomeramina quæque nec retinentur inter ſe 2. 453.
gloria regni 2. 38. *viri* extincti 6. 8.
glutine taurino materies jungitur 6. 1067.
graditur Zephyrus 5. 737. gradiens foras clamor 4. 532.
gradus ætatis adultæ ſcandere 2. 1122. greſſum quò tulerit 4. 685. greſſus tentantur 6. 1114.
Græci 1. 831.
Graii 2. 629. Graius homo 1. 67. Graiæ gentis decus 3. 3. Graiorum obſcura reperta 1. 137. docti poetæ 2. 600.
Graios graves, inanes 1. 641,

Grajugenarum 478.
gramine molli 2. 29, gramina tondentes ex uno campo 659.
grandis arator 2. 1163. grandi augmine 1. 435. ævo 2. 1141. tonitru 5. 551, grandes divitiæ 1117. grandia saxa 1. 290. corpora 6. 302. grandior ictus 2. 943. grandior seniórque 3. 968.
grandescere de suâ materiâ 1. 192. hilaro adauctu 2. 1121, grandescunt pabula aucta nostro labore 1159.
grandinis ruina 6. 156, imbres 106, grandine mixti montes nimborum 158.
grata vita 3. 948. gratius neque natura requirit 2. 23.
gratia nostra quid emolumenti queat Immortalibus largiri 5. 167.
gravis abit in somnum 3. 1079. limus 5. 498. impetus 6. 280, sonitus 284, imber 289, ictus 322, umbra 783, vis 802, pix 1071, motu lingua 1148. relligio 1. 64. lethargus 3. 466. casus 5. 1332. grave corpus 5. 563. tonitru 6. 121, castoreum 794. tempus 5. 1224. graves abrotoni 4. 124. notæ halantes sulphuris auras 6. 220. gravior causa 3. 601. coortus 6. 671. gravissimus sopor 4. 953.
gravitas membrorum 3. 477.
gravitate suâ ferri 2. 83. se fatiget 3. 1067.
gravidam fulminibus tempestatem 6. 258, nubem 439.
gravidas reddant uxores 4. 1231.
graviter feruntur 4. 328. ceciderunt 1. 742.
gravescit impetus 6. 336. ærumna 4. 1062. magis hæc ne in morte gravescant 3. 1035.
gravantur fœtu *arbores* 1. 254.
greges buceriæ 2. 661. corvorum 5. 1084.
gremium telluris 2. 375. matris terraï 1. 252.
gruum clamor 4. 182.
gubernas naturam rerum 1. 22. sensus gubernant vitam 3. 549. gubernat membra vis animæ 5. 561, siquis vitam verâ ratione gubernet 1116, gubernent cuncta vires Divûm 1239, gubernans natura 78, fortuna 108, sol 405.
gubernaclum unum contorquet navim quolibet 4. 902.
guberna *pro gubernacula* 2. 553. 4. 441.
gurgite de medio extantes montes 4. 398. alto ponti 5. 388, salso 483.
gustavit amorem vitæ 5. 180.
guttæ imbris 2. 222. uberibus fient omnia guttis 1. 350, guttis sanguinis inter se coeuntibus 838, guttas dulces 885. humorum 2. 992. guttis manantibus stillent saxa 6. 943, ad maris omnia summam guttaï vix instar erunt unius ad augmen 614. gutta dulcedinis in cor stillavit 4. 1053.

H.

HAbenas profundi indu manu habere 2. 1095. immissis habenis 5. 785.
habere minus vacui 1. 368, inane intus 513, extremum 958. ubi consistant 2. 90, oblignatum 581, sensum 907, habenas 1094. æquas partes 3. 126. finem 5. 824.

824, faſces ludibrio ſibi 1234. neceſſum inteſtinum 2. 290. ſibi perfugium tradere 5. 1185. corpora jucundè opibus 1303, auxilia & ſocios pacto fœdere 1441. rationem conciliandi 2. 551. pluſculum in ſe rationis plúſque operaï 4. 620. eandem naturam 1. 650. unde poſſit 2. 595. quà tranet 6. 1050. vim 4. 497. novitatem 5. 331. finitima inter ſe 5. 1018. id eam malè habet in metu 3. 838, haberi immortalis 315, mortalis 843. majori fide 4. 484, fides æqua debebit 501. habemus hoc dicere 6. 711, habent tenentes ſemina 899. habent amplexi prima viaï 1. 1068, habenda eſt nobis ratio de rebus 128. quæ ſit habendi finis 5. 1431. annulus in digito ſubtertenuatur habendo 1. 313. illud mirabile in his rebus habendum eſt 4. 257. habendum utriſque, queis nectant 5. 851.

habitum vitalem corporis 3. 100.

hærere inter ſe 2. 460. in vitâ 3. 408, ingratis 1082. cæcis in eo compagibus 6. 1014. radicibus communibus 3. 326. altè terminus hærens 1. 78.

hæreſco. facilè hæreſcit 4. 746. in terris hæreſcere poſſunt 2. 476,

hæſitat jubar ignis ſub terris 5. 696. in remorando 6. 333.

halant nectar auribus 2. 847. halantes ſulphuris auras 6, 220.

halitus 6. 477,

hamata corpora 2. 467, elementa 394.

harmoniam corpus retinere 3. 119. harmoniæ Veneris 4. 1242.

haudquaquam 3. 936.

hauribant latera & ventres equorum cornibus 5. 1323.

haurit ventus arbuſta ab imis radicibus 6. 140. hauſtus dentibus 5. 989.

hauſtus largos de fontibus fundet 1. 414. teneros 5. 1068.

hauſtrum. fluvios verſare rotas atque hauſtra videmus 5. 517.

hebeſcere *angulum* cogit 4. 360.

hebeti corde 4. 51. mucrone 5. 1273.

Heliconis ſaltu 3. 133. montibus 6. 786.

Heliconiadum comites 3. 1050.

Heraclitus quorum dux 1. 639.

herba cubile præbebat abundans lanugine 5. 814. in quovis genere herbæ 2. 665, herbæ rore vigentes 361, gemmantes rore recenti 319. herbarum genera 1. 888. herbis ſtrata 5. 1416. herbas teneras 1. 261. viridantes floribus 2. 33.

Herculis facta 5. 22.

Heſperidum mala 5. 33.

hiantes vitaï ſitis tenet 3. 1097. calamos percurrit labro 4. 592.

hiatus magnus Nemeæus leonis 5. 24. altus cœli 4. 419.

hiatum concinnat 6. 583, diſpandat 595. hiatu vaſto 5. 376.

hic tamen & ſuperà quos diximus &c. 1. 735, hæc rerum ſumma 236, hoc agere non poſſumus 42. hoc ævi 2. 16. hiſque 5. 2. hiſce 6. 647. haſce 3. 35.

hìc eſt 1. 723. noſter hic ignis hinc 1. 150. hinc, illinc 2. 214.

hàc 1. 1106. hàc. illàc 6. 991. 2. 387.

huc 2. 1073, huc, illuc 130. huc accedit 1. 193.
hilaro grandeſcere adauctu 2. 1121.
hilum. nec deſit ponderis hilum 3. 221, neque defluere hilum 517, neque contendant viribus hilum 784. &c. libella claudicat hilum 4. 518. neque hilo majore capiunt dulcedine fructum 5. 1408.
hinnit concuſſis artubus 5. 1076. hinnitus differre videtur 5. 1072.
hirundo quid cycnis contendat 3. 6.
hiſcant vitio venæ tabularum 6. 1068. hiſcendi nulla poteſtas 4. 64.
hodierno ex lumine 3. 1105.
hœdi tremuli cum teneris vocibus 2. 367.
Homeri ſemper-florentis ſpeciem 1. 125. Homerus quorum ſceptra potitus 3. 1050.
homo unus quota pars ſit terraï totius 6. 652. hominum gentes 1. 110, ſæcla 468. miſeras mentes 2. 14, ſpecies ſemiferas 701, prolem 1081. conſpectu 3. 49, naturas varias moreſque ſequaces 316. motus geſtuſque 4. 368, duplices facies 454, conventus 785, animos 699. causâ 5. 157, notities 183, fama 413, tutelæ 865, vitam 1423, genus incaſſum laborat 1429. requies 6. 93, color & facies diſtare videntur 1110, alios paſtus 1125.
homullus. brevis eſt hic fructus homullis 3. 927.
humanum genus 2. 174. odorem 4. 686. actus 5. 104. humana vita 1. 63, ſtirpe 734. vis 5. 208. corpora 3. 761. gens 5. 220, res humanas 1232. humanis rationibus 2. 169. humanis omnibus 3. 849, humanos percipit odium vitæ 80.
Hominum recèns creatorum mores 5. 923.
Humani corporis & animi ætates 3. 446.
homœomeriam 1. 830.
honore quantovis oris eſto 4. 1165, in ſummo vigere 1150. claro incedere 3. 76. miro eſt inter mortales 5. 1279, nullo ſit 1276. affluere 6. 12. honorum cæca cupido 3. 59. honorem imaginibus demit violento vulnere 6. 419. in honorem ſucceſſit 5. 1274.
honeſtas cauſas abeundi quærat 4. 1275.
hora brevis 4. 179. horaï exiguum tempus 1. 1015. horæ unius ſtatus 3. 1015. privas mutatur in horas 5. 275.
horrens Arcadius ſus 5. 25.
horreſcant in terrâ 6. 260.
horrida vis teli 2. 171. paupertas 6. 1280, pœdore membra 1267. omnia contremuere 3. 847.
horribilis jactus de ſaxo 3. 1029, aſpectus 1. 66. plaga 5. 1219, ſonitus 1252. horribile numquid apparet 3. 989.
horriferum genus ferarum 5. 219. horriferis vocibus 5. 994, horriferos æſtus 3. 1025.
horrifico buſto 3. 919.
horrificè excierunt languentes 4. 40. fertur 2. 809.
horriſono fragore 5. 110.
horror percipit me 3. 29, Carthaginis 1047. inſitus mortalibus 5. 1164. frigidus naturæ validi ferri 6. 1009. a-

cerbus ferræ ſtridentis 2. 411.
horrorem ciet 3. 292.
hortata eſt ſpes vincendi conſcendere 6. 47.
hoſpitibus ſævis 5. 985.
hoſtia concideret mœſta 1. 100.
hoſtibus intulerant ignem 5. 1245.
humeros redimire 5. 1398.
humi linquit veſtigia 2. 356.
humiles animos efficiunt formidine Divûm 6. 51.
humabat pro re mœſtus quiſque ſuum conſortem 6. 1279.
humectum ſtomachi tenorem ſervare 4. 636.
humectent ora genáſque lacrymis 1. 919. humectans oſcula adſuctis labris 4. 1187.
humor candens lacteus 1. 259, aquaï 308, liquidus aquarum 350, tener 809. ater corrupti corporis 3. 502. ſalſi ſaporis 4. 223. terraï 5. 236. pluvius 6. 495, frigidior 840, ſplendidus 1185. ponti 1. 1084. ſaccatus 4. 1022. marinus 6. 502.
humida tellus 2. 872. templa linguaï 4. 628. ſaxa 5. 948.
hydra Lernæa peſtis vallata venenatis colubris 5. 27.
hyems ſequitur 5. 746. hyemis pruinas 2. 514. hyemes acres confligunt æſtatibus 6. 372.
hyberno tempore 5. 698.
hymenæo claro comitari 1. 98. hymenæis pluribus ſteriles 4. 1244.
Hyrcano de ſemine canis 3. 750.

I.

Ἰα χαρίτων 4. 1156. Iacchus. Ceres eſt ipſa ab Iacchо 4. 1162.
jacere corpus hominis exanimum 6. 705. jacet natura longè infrà ab ſenſibus 2. 313. corpus effuſum 3. 114. in ſummâ quiete 4. 456. infans nudus humi 5. 224. æs, aurum in honorem ſucceſſit 1224, vita in tenebris ac mœrore 175, cæca navigii ratio improba 1004, majeſtas ſoliorum ſubverſa 1135. deficiens animo 6. 1231. vita oppreſſa 1. 63, materies cumulata 989. jacent inter utrumque 2. 517. aliis prædæ lucróque 5. 873. corpora defeſſa 6. 1176, animas jacentes per inane 838.
jacere ignem 2. 673. unam *vocem* 4. 582, fulmen in terras 6. 399, flammas 880. telum 1. 969. corpora ſaltu 5. 1317. nudum corpus in undas 6. 1171. humorem 4. 1050. jaci atque emergere multa videmus 4. 70. jacitur membrana coloris 4. 94. jaciuntur corpora ab rebus 6. 959.
jactus horribilis de ſaxo 3. 1029. animi liber 2. 1046. fulgoris 5. 292.
jactare colorem 2. 822, lucem de corpore 5. 576. brachia in numerum 4. 773, crura 989, miracula dictis 596. in jactando membra fatigat 3. 490. amorem è corpore 4. 1048, oculos 1133. jactabant ſues tauri 5. 1322. jactari materiaï corpora 2. 188. omnia causâ laudis 3. 47. in dubio

bio fluctu 6. 555, levibus auris, 913, ſollicito motu 1036. in picturis oſtróque 2. 36. morbis 3. 506. jactata inter malos carbaſus 6. 109. jaculatur ictum 4. 1047, ex ſummo 84, jaculata verbum in ambiguo 1131.
jámne vides igitur 1. 906. jámque adeò 2. 1150. jam verò 3. 1024. jam pridem 4. 771.
janua lethi 1. 1105. oris raditur 4. 535. orci 6. 762.
ibi cecidere 1. 742. ibidem verſamur 3. 1093.
icit & propellit corpus 3. 162.
icimur ictu 4. 1043. ictus calcaribus amoris 5. 1074, ardoribus 606. icta dolore 3. 663. pluviis & ſolibus 6. 1105, calore 513. icti clamore montes 2. 330.
Idæam matrem 2. 611. Idæis montibus altis 5. 662.
idoneus aër 5. 605. idonea flammis res 6. 317.
jejuna cupido 4. 874. ſucco corpora 2. 844
igitur. hunc igitur terrorem &c. 1. 147.
ignari, quid queat eſſe 6. 63.
maris ignaris 4. 438.
ignoratur, quæ ſit natura animaï 1. 113.
ignorantia cauſarum 6, 53.
ignotas facies 4. 998.
ignis æſtifer 1. 664. fulmineus multo penetralior 2. 382. non inſitus lignis 1. 900, ignem penetralem 536, ignis conflatus amore 475. è lignis ortus tædâque creatus 2. 387, è tædis terreſtribus 383, cœleſtem fulminis ignem 384.
igni cæco 4. 926. ignes abrupti nubibus 2. 214. faucibus erupti 1. 725, ætheris 1033. ætherii 2. 1097.
igneus vortex 6. 296. ignea corpora 1. 680.
ignifer æther 5. 499. igniferi fulminis 6. 378. igniferas lampadas 2, 25.
igneſcat vis venti 6. 300.
Ille. hic---ille---at ille tertius 3. 313. illac 6. 991. illic 2. 575, illinc 214, illuc 130.
illecebris capta animantum natura 1. 16.
illuſtrare Latinis verſibus reperta Graiorum 1. 138. commoda vitæ 3. 2.
imago rei nobis ante oculos verſatur 2. 111. gerit formam ſimilem 4. 49, tenuis ab rebus debet mitti 61, tenui naturâ conſtet 109, puncto tempore accidat ex ætheris oris ad terrarum oras 215, efficit, ut videamus 245, ultra ſpeculum videatur 270, ſpeculi projecit ſe 280, de ſpeculo in ſpeculum tradatur 303, tralucet 309 tranſfertur 315, una uno ictu animum commovet 751, centauri non fit ex vivo 743. verbi 575. imaginibus fumi nebulæque 3. 431. imaginibus ſuis honorem demit 6. 419.
imbecilla *anima* 3. 603. primordia 1. 847. imbecillorum omnium miſererier 5. 1022.
imber demiſſus in terras 6. 495, gravis & uber 289, gelidus 148, omnis in imbrem vertier æther videatur 290, imbres grandinis 106. tranſverſos 2. 213. ſubiti perimunt *fruges* 5. 217. imbri magno 1. 287. imbres intempeſtivos 2. 928. cadere 6. 414, effluere 511, vagos 611. imbribus largis 1. 283. aſſiduis 5. 342. imbris guttæ 2. 222. ſigna 6. 221.

imbibit petere faſces à populo 3. 1010. petere pœnas ex irâ 6. 71.
imbuat ignis 6. 904, ſæcla pavonum imbuta lepore 2. 501.
imitari te aveo 3. 6, geſtum 4. 320. voces avium ore 5. 1378. mores 2. 664. teneros hauſtus 5. 1068.
immanem vim turbinis 6. 446. immanes morbos 3. 461. immani maximitate 2. 497. corpore ſerpens 5. 34, ſcelere 119, & vaſto hiatu 376. projectu corporis exſtet 3. 1000. immania æquora ponti 4. 412. templa cœli 5. 522.
immatura mors 5. 222.
immemorabile ſpatium 4. 193. 6. 487.
immenſa poteſtas Deûm 5. 1208. immenſum pateat 1. 956, omne peragravit 75. mare 2. 590, immenſi ſummam 1094. immenſi temporis 3. 867. ævi 5. 380. morbi 6. 664.
imminuit vires Venus 5. 1016.
immiſta ſemina 1. 849. corporibus 3. 393. immiſtas rebus res 1. 876.
immittit ſe totum in aquam 6. 440, immiſſa ſupernè vis venti 319. oculis leonum ſemina gallorum 4. 719. immiſſis habenis 5. 785.
immoderatum pateat 1. 1012.
immortalis mens 3. 611, natura 624, mors 882, anima 755. immortali ævo 1. 58, corpore 546. immortalia fundamenta 2. 861. immortalibus atque beatis 5. 166, Divis 54.
immunda & fœtida 4. 1153.
immutat ſenſus res poſterior 5. 1414.
immutabile corpus 1. 585, quiddam ſuperare neceſſe eſt 790.
imparibus anfractibus currens 5. 682.
impedit ſopor eſſe ſenſum 4. 919. nil degere vitam 3. 313. quominus poſſit 2. 786. impediatur ales 6. 822. impediuntur motus vitales 2. 947.
impellere ſenſus 1. 304. res 6. 1055, impellit navim velâque ventus 1031, impellier uſquam 1058, impellitur tæda natans undis 882. impulit ſol extima cœli 5. 651. impulſi ictu 2. 272, impulſa ictibus 135. parvo momine 3. 189.
impendent mare ſaxa 1. 327. ora atræ formidine ſupernè 4. 174, trabes protractæ ire paratæ 6. 563. impendens aëre ſaxum 3. 993.
impenſa libido 5. 962. tempeſtas atque tenebræ impenſa ſupernè 6. 490.
imperat ætas dentes cadere 5. 671. imperium inane 3. 1011. ſibi petere 5. 1141. deorum 6. 54. imperio res regere 5. 1127. imperitârunt magnis gentibus 3. 1041.
imperfecta vita 3. 971.
impetis auctum capere 6. 326, volat impete miro 327, celeri impete 333, longo venit impete 339, vis venti perſcindat nubem impete recto 137, comburens impete magno 152, tremulo tempeſtas impete fulgit 173, impete tanto 238, impete venti nubila premuntur 517. valido quatientes impete campos 2. 326. ruunt impetibus crebris 1. 294.
impetus Ætnæ 2. 593. ingens cœli 5. 201, omnis alimenti convertitur in mammas 813. acer 6. 127, animaï 590, minùs proclivus 728. impia

impia elementa rationis 1. 82, facta 84. pectora 2. 622.
impigræ experientia mentis 5. 1451, impiger equus 881.
implexis principiis 3. 332.
implicitum morbo 6. 1230. implicitus & impeditus 4. 1142.
importare cladem pericli 3. 825.
impositum ignibus 3. 903. nomen ab re 6. 741. imposta nobis pondera 5. 544.
improba ratio navigii 5. 1004. qui melior quàm tu, fuit, improbe 3. 1039.
improvida ætas puerorum ludificetur 1. 938
ex improviso ob ecta 2. 1033.
imprudentes ipsi sibi venenum vergebant 5. 1007.
impubem molli pubescere veste 5. 672.
imum funditus nil est 1. 992, ad imum copia confluxet 986. mundi limus confluxit in imum 5. 497. imum totius 2. 89. ab imo evertere summam 5. 164. ab imo vitam turbat 3. 38. ima pars 1. 598, summa atque ima 1055. imo tecta perhilum vacillant 6. 575. imis radicibus 1. 353. calcibus 3. 792.
in. ----neque flamma creari in Fluminibus solita'st ---3. 622. adsiduo in sunt omnia motu 4. 393. dolio insueris 6. 800.
inædificata supernè multa multis nubila 6. 263.
inane est in rebus 1. 331, inane rerum 518, inanis natura 364. metus 3. 995. locus 6. 832, nisus 834. inanes curas cordis 3. 117. minas 5. 1001. penetret per inania 1. 224. inania simulacra 4. 933.
inanitur spacium 6. 1003, inanitus locus 1023.
inauditos sonitus 5. 1054.
incassum frustráque 2. 1059, cecidisse 1165.
incautum scelus 6. 389.
incedere honore 3. 76.
incensum fervore caput 6. 1143. incendia creant sylvis 1. 902. præbent stomacho 4. 870. accipere ex unâ scintillâ segetes 5. 608.
incertum constet 1. 588. incerta voluntas 3. 175. incerto partu 1. 165, spatio 182. tempore 2. 218. errore animi 3. 1065. incertis procellis 5. 505, partibus 675, ventis 780. locis 2. 219. erroribus 4. 1071.
incessit gravis impetus ignis 6. 281, incesserat his metus acer mortis 1210.
incestè. ut casta incestè hostia concideret 1. 99.
inchoat ipsa mens 3. 184.
incidere è supero levioribus 2. 227. lymphis putealibus 6. 1173, incidit vis fulminis è nube in nubem 144, vis venti in nubem 295.
incilo. jure increpet incilétque 3. 976.
incipiam differere 1. 50. agere. 4. 33.
incepti finem contingere 5. 392.
incita vis venti 1. 272. freta flabris 6. 427.
incitat artus pavor patrius 4. 743.
inclamet magis natura 3. 966.
inclinatur terra 6. 572, inclinata minent 562.
includuntur auro smaragdi 4. 1121. incluſum certis oris spatium 1. 984. inclusi æstus ætheris 5. 520. inclusa mœnia 4. 79.
incluta Diva 1. 41. inclute Memmi 5. 8.

incolumis manet natura 1. 458. ſumma 2. 70. pupula 3. 410. orbis oculi ſplendidus 415. anima 3. 607. imago 4. 296, vox 604. incolumi corpore 1. 247. incolumem ſe præſtat 3. 221. incolumes per res venit *fulmen* 6. 347.
incomitata funera 6. 1223.
incommoda eadem cui poſſint conciliari 3. 877.
inconſtanter jactando membra 3. 490.
incorrupta fore cœlum terrámque 6. 601.
increpet natura hoc aliquoi 3. 945, voce aeri 966, jure 976.
incultis culta loca præſtare 1. 209.
incumbere tantam molem terrarum 6. 566, incumbit tellus, quò &c. 559, incubuit mortifer æſtus populo Pandionis 1141. ibi triſtior incubuiſſet cauſa 5. 347, incumbens in ramos arboris arbor 1096.
incuria inactans 6. 1239.
incurrens molibus amnis 1. 288.
incurſum cervi 2. 752.
incurvi littoris 2. 376.
incutere morbos 6. 772, tremorem 592. amorem omnibus per pectora 1. 20, amorem muſarum in pectus 923. incuſſam cretam 3. 383.
indè loci diffugere partes cœpere 5. 438, indè loci ſequitur 740.
indeptus. ſimul ac hominem lethi ſecura quies eſt indepta 3. 213.
India munitur vallo eburno 2. 537.
indice mente 2. 1079.
indicat palàm res manifeſta 2. 803. res ipſa 4. 397.
indicium mortalibus edant 2. 556, indicio nobis eſt tactus 433. indicio ſui facti fuere 4. 1013.
indigna videri 5. 124. Diis 6. 168. indignos, qui edant 2. 616.
indignatur ſe mortalem eſſe creatum 3. 897. indignabere obire 1058. murmure indignantur clauſi nubibus venti 6. 196.
indigus omni vitali auxilio 5. 224. nihil indiga noſtri Deûm natura 1. 61.
indu. *vide endo.*
inducere quò quamque pergis 1. 17. nimbos 4. 143. inducit me amicitiæ voluptas noctes vigilare ſerenas 1. 143. inducti terræ bonitate 5. 1246.
induimus nos in fraudem 4. 815. quemvis induta colorem 2. 733.
indulges nimis ægris luctibus 3. 947. indulget tempeſtas 1. 805. indulgendo fructus manſueſcere 5. 1368.
ineo. inire impia rationis elementa 1. 82, prœlia 639. oculos 4. 340. limen vitæ 3. 681. ineunt Tityon volucrem 3. 997. ex ineunte ævo 2. 742.
inerma & nudâ omnia armatis cedebant 5. 1291.
infamem vitam ferunt 3. 42.
infans puer jacet nudus humi &c. 5. 224. infantibus parvis 1. 187. infantum humorem fugiens 5. 808.
infantia linguæ 5. 1030.
infelix genus humanum 5. 1193.
infenſus inurget 5. 1034.
inferias manibus Divis mittunt 3. 53.
inferret ſol lumina cœlo 5. 974. inferri nobis vivata poteſtas 3. 680. intulerant ignem hoſtibus 5. 1245. veſtigia

gia 6. 758.
infesta dies 3. 912. infestam miseris quietem faciebant 5. 981, infestum humanæ genti genus ferarum 220, iter fecere viaï 1123, fulmen 6. 417, infesto sensu 782, infestis querelis 15. infesta corpora 2. 1143. loca 5. 759.
inficiandum tanto magis posse &c. 3. 797.
inficiunt omnem scenaï speciem 4. 78.
infidi maris insidias 2. 557.
infinita ætas 1. 234, summa 615, dies 559. vis materiaï 2. 544, primordia rerum 524. infinitis partibus 1. 610. formis 2. 496. infinitum omne 1. 966. spatium 2. 1052. ex infinito tempore 1. 551, ex infinito 996. infinito temporis auctu 2. 481.
Infinitivus vice Substantivi usurpatur. ut restet minus ire 1. 1004. esse in imaginibus missis consistere eorum 4. 99, nec fuit ante videre oculorum lumina nata 834, meminisse jacet 769. fulgere cernant oculi 6. 164.
infirmo corpore pueri vagantur 3. 448. infirmis artubus 1. 261.
infit erigere caput 5. 1207. adoritur & infit 3. 514.
inflammâsset equus Pergama 1. 478.
inflare cicutas cavas 5. 1382.
influit super aërias auras æther 5. 502.
infrà superáque 2. 1048. magis infra hâc 3. 275. infráque locum concedere 5. 1370. inferior pars 5. 289, multo 627, luna quàm sol 632. inferiora loca cœli 1. 1062, inferiores partibus egregiè multis 735.
infimus famul 3. 1048.
inferna nubila 5. 646. infernas animas 3. 628.
infernè manes ducere animas 6. 764.
infringi linguam 3. 156. infringendo graviter dant murmur 6. 142. infracta loquela nutricis 5. 231, tela 1326.
infula virgineos comptus circumdata 1. 88.
infuso lympharum rore supernè 1. 497.
ingemere valido bidenti consueta vis humana 5. 210.
ingenerascunt membris omnia ex ineunte ævo 3. 745.
ingenium claudicat 3. 454. ingenio certare 2. 11. superavit humanum genus 3. 1056. præstabant 5. 1106.
ingens copia 1. 1005. insula 4. 400. impetus 5. 201. gleba 6. 552, nimis ingens ardor 673, arbor, homo 675, spiritus 1184. caligo 5. 649. sonitus 6. 150, clamor 1282. ingentes naves 1. 273. tumultus 2. 955. fluctus 4. 1030. sylvas 5. 1242. spelunças 6. 544. ingentia corpora ferarum 2. 1152. ingentibus oris ætheriis 4. 413. signis 5. 1427.
ingenui fontes 1. 231.
ingrata vita 3. 971, natura 1016, commoda 950, ingratum occidat omne 955. ingrati genitoribus 2, 615, ingratos animos 622. ingratîs hæret 3. 1082. cadant ingratîs necesse est 6. 215.
ingressus ego quojus vestigia 5. 56.
inhæret omnis mens certis regionibus 3. 617.
inhians in te 1. 37.
inhorrebat victum 6. 1193.

inhumata corpora humi jacerent 6. 1213.
injecta corpora 3. 379.
inimicus aliis alius partibus locus 6. 1115, aër 1118. inimica inter se ipsa sibi venena 1. 760.
ex inimicitiis languebat 5. 1145.
iniquo tempore 1. 42.
injuria & vis circumretit quemque 5. 1151.
inlaqueo. cavere, ne inlaqueeris 4. 1139,
inlicere quietos quid novi potuit, ut &c. 5. 170. ducit & inlicit, ut &c. 2. 787.
inlidunt dentes labellis 4. 1074.
inluvie corporis 6. 1268.
innasci vis animi quâvis in parte 3. 793. nobis innata potestas 2. 286.
innoxius nullæ sibi turpis conscius rei 6. 393.
innubilus æther 3. 21.
innumero numero 2. 1053.
innumeralis. non unica sed numero magis innumerali 2. 1085.
innumerabilem numerum 6. 484. innumerabilibus plagis 1. 635. innumerabilia mala 4. 1137.
innumerabiliter aër mutatur 5. 275.
inolentis olivi naturam 2. 849.
inopi & adverso amore 4. 1136.
inprimis 2. 447.
inquam. unde est hæc (inquam) &c. 2. 257. res indicat, inquis, &c. 1. 803.
inrevocabilis præterita ætas 1. 469.
inrident alios alii 4. 1151.
inrigat sol cœlum candore 5. 283. somnus quietem per membra 4. 906.
inritât virtutem 1. 71. inritata flamma 6. 680. ricta canum 5. 1062, corpora 1317. loca 4. 1039.
inritans ciet loca 1028.
inrumpere vis queat 2. 306.
insatiabiliter te deflebimus 3. 920. insatiabiliter volvantur 6. 978.
inscius ipse facit esse sui quiddam supèr 3. 891.
insedabiliter sitis arida corpora mersans 6. 1174.
insensilibus principiis 2. 865, 869, 886.
insequitur languor 3. 173. quem insequitur sonitus 6. 284.
insessa pruinis rigidis 2. 520.
insideat desiderium rei 3. 931, tibi desiderium rerum insidet 914.
insidere cretam membris 3. 383.
insidiis lethum obiret 5. 1419.
insignem coronam 1. 928. currum 6. 46. metus insignis pro malefactis insignibus 3. 1027.
insigne diei radiatum 5. 699, capitis summi præclarum 1137. quo insigni prædita 2. 608.
insilia lævia 5. 1352.
insinuare æstum radiis per septa 6. 859. latebras 1. 410. insinuat res sese 2. 436. se pecudes *anima* 1. 117. causa durior 3. 484. divûm metus pectora 5. 74. multa infesta per aures insinuant 6. 778. insinuari animas vermibus 3. 722. insinuatur sensibus sapor 2. 683. in corpus nascentibus natura animaï 3. 671. calor in *vas* 6. 233, odor in cerebrum 802, vis morbida 955. quibus freta ætatis insinuantur 4. 1024. insinuatam extrinsecus animam 3. 698. insinuatus vortex 6. 276, aër per

per foramina ad partes 1030.
insinuata in aures sonus & vox 4. 528. *elementa* 6. 354.
dolorem oculis gignunt insinuando 4. 332. insinuandum nobis prœlia & pericula 5. 45.
insistere alis 6. 836. vestigia 1. 407.
insitus lignis ignis 1. 900. 5. 1164, insita Divis notities hominum 183, famæ monumentis facta 330.
insitionis origo 5. 1360.
insolitam rem 5. 101.
inspirant pressantes dentibus ora 4. 1103.
instar plagæ 6. 805, guttaï 614.
instant conripere 4. 997. tremere 5. 299. scandit, & instat 3. 651. ante oculos versatur, & instat 2. 112. quæ res instet 1. 462. exitus 3. 1099. instans horribili super aspectu mortalibus 1. 66. instans ferre auxilium 3. 1077.
instigant lædere id ipsum 4. 1076.
instinctus amore musarum 1. 924.
instituit vestigia retro 4. 474.
Ceres fruges, Liber liquoris vitigeni laticem 5. 15. cùm instituas facere 2. 848.
instrata fronde cubilia 5. 985.
instructa verborum copia 4. 515. belli certamina 2. 6.
insuescat degere vitam 2. 1277, quæ res insuêrit protrudere 878.
insula quem Triquetris terrarum gessit in oris 1. 718.
insultans aquis *Xerxes* 3. 1045.
insum. versamur ibidem, atque insumus usque 3. 1093. varii sensus animantibus insunt 6. 984. inest in rebus facultas 1. 174, inesse corpori maculas 584. corpore sensum 3. 634.
insuper esse aliis alia cumulata 6. 191.
intactus æstus 6. 1058. locus intactus 1. 335. quod manet intactum 3. 814.
intactile erit 1. 438.
integit æther 3. 22.
integros fontes 1. 926. integris vasis 6. 230. integra anima atque animus 3. 705.
integrent amnes avidum mare 1. 1031. integrare omnia cibus debet 2. 1146.
intellexit vas efficere vitium 6. 16. intellecta priùs quàm sint, contempta relinquas 1. 48.
intempestâ nocte 5. 984.
intempestivis imbribus 2. 872. pluviis & solibus 6. 1100.
intendere litem justam 3. 963. eódem 5. 514. mobilitatem plagis 6. 346. quod facere intendunt 3. 386. intenta theatris carbasus 6. 108. vela 4. 74.
inter se mutare, meare 1. 787.
intercluſa anima nimiâ ab dulcedine aquaï 6. 1264.
intercurrat quædam distantia formis 2. 373.
interdatus cibus recreat vires 4. 866.
interdum nasci, subitóque perire 2. 1011.
interea quiescant mœnera militiaï 1. 30.
intereat morte dirempta 1. 115. interiit corpus 3. 799, interiere omnia commoda 950. interiisse neque frigore neque à morbo neque veneno 6. 709.
ad interitum genus id natura redegit 5. 875.
interficere feras 5. 1248.
interfiat flammis malisve ferarum 3. 885.
interjecta sunt terrarum millia multa 4. 414.

interimit mors res 2. 1001. natura res ad nihilum 1. 217. interimant ſenſum 3. 288.
internoſcere curat 4. 246, hilum, quæ ſit ſententia verborum 565.
interpoſitum ſpatium 4. 561. interpoſito ære 6. 1046.
interpres animi lingua 6. 1146.
interrumpat radios 5. 766. interrupta repetentia 3. 863.
interſita pomis 5. 1376.
interſtinguo. quæ faciunt ignes interſtingui atque perire 5. 760.
intervallum aëris 4. 188. intervallis magnis 2. 97, exiguis 100, majoribus 295. tantis 3. 395.
intervomo. dulces inter ſalſas intervomit undas 6. 894.
inteſtinum neceſſum mens ipſa habeat 2. 290. inteſtinum *animalium* 4. 117.
intolerabilibus malis 6. 1156.
intorſit ſe nubibus procella venti 6. 124.
intrà motus 2. 715, venas 1117. fines 3. 591.
interiore parte 4. 305.
intima pars 6. 1166.
intrinſecus ortæ res 4. 90. ſudabant fauces 6. 1145.
intrare caulas palati 4. 664.
introduxerant animas ſenſibus auctas ſæcla priora ſcriptorum 3. 630.
introitus elementis redditus 6. 493. introitu ſuo perrumpere corpus 2. 407.
introrſum ſe trahere 3. 533. pars abdita cedat 4. 943.
intus penetret 1. 224, habere 368, cohibet 537. diſcedunt 2. 710. adacta 3. 172, diſſociare 810. acerba 4. 665. receperat 6. 22, jactarier 555, ciet 1037.
invadit in oculos dolor 6. 659, ventus nubem 174.
invecta per magnas urbes 2. 624.
invenio. non invenio, quî non ſit 3. 902. multa bene ac divinitus 1. 737. notitiam veri eſſe creatam ab ſenſibus 4. 480. rationem vitæ 5. 9. inveniunt canes naribus quietes ferarum 1. 406. inventum aſcendere currus 5. 1300. inventa ferarum veſtigia 4. 991.
inventor rerum, & pater 3. 9.
inverſis ſub verbis latitantia 1, 645.
inveſtigare, in quâ regione ſit locatum 4. 706.
inviolabilia vigere 5. 306.
invicta corpora materiaï ſolidiſſima 1. 951.
invida natura 1. 322.
invidia macerat, illum eſſe potentem 3. 75. dejicit è ſummo in tartara 5. 1125, invidiâ ſumma vaporant 1130.
invitat euntes cibus 5. 525. invitant herbæ pecudes 2. 319.
inveteraſcit alendo ulcus 4. 1062.
invitum abſtrahit 3. 260. invitos cogit 2. 278.
inulæ ſapores 2. 430.
inumbrant ora coronis 3. 926.
inumbratur terra 5. 290.
involvat ſe nubibus vortex 6. 442. involventes circùm ſe foliis 5. 970.
inurgeo. illis iratus petit, atque infenſus inurget 5. 1033.
inuſta vapore ſigna 6. 219, quaſi inuſtis ulceribus 1164.
inutilitas. propter inutilitatem aurum jacebat 5. 1273.
joca, ſermo, cachinni 5. 1396. jocanti ludo 4. 586.

Ionium æquor 1. 720.
Iphianaſſa ab Agamemnone immolata 1. 85.
irâ tangitur 1. 62. acri percitus 5. 400. iras acerbas adjunxit 5. 1194, ex irâ ſe parabat ulciſci 1147. pœnas petere 6. 71. iraï fax 3. 304. iras flammarum 1. 724. Palladis 6. 753. ad iras decurrere 3. 312, irarum fluctus 299.
iracunda mens 3. 296.
iratus *vitulus cornibus* petit 5. 1034.
is. is animus quali ſit corpore 3. 178. id ipſum quæram 4. 475. hoc (ut opinor) id eſt 3. 1021.
am *pro eam* 3. 445, im *pro eum* 876. eii *quidam ſcribunt pro ei* 2. 1135.
idem. quod facit hic idem 1. 693. iſdem morbis ægriſcimus, atque illi 5. 350. eâdem aliis quiete ſopitus 3. 1051. eâdem unâ brevitate 2. 482, una eadémque 917.
eò magis 1. 70. quo magis, eò magis 3. 203. eò juvat uſque, quaſi 6. 970. eò quòd 4. 294. eódem ſe convertit 4. 311.
Iſmara propter 5. 30.
ἰχθὺν 4. 1160.
ita. vitare plagas in amoris ne laciamur non ita difficile eſt, quàm exire 4. 1141. corpora conciliantur ita, ut debeant animalia gigni 2. 900.
itaque. ſæpe itaque 2. 659. errant ſæpe canes itaque, &c &c. 4. 709.
Italas gentes hominum 1. 120. Italiæ terraï 1. 722.
item. neque item 1. 267, & repletur item 395, huc accedit item 754, transfer item 871, item pervideamus 953. itémque nil adeò magnum 2. 1026.
iter eripiet nox 1. 1109. flexum 4. 91, lædit 536. anguſtum ambitionis 5. 1129. omne viarum ſternunt 2. 626. viaï fecere infeſtum 5. 1123, itere concuſſos ignes 652.
itinérque ſequatur 6. 338.
iterabant colles referre dicta 4. 583.
jubar rubrum 4. 406. tremulum 5. 696.
jucunda voluptas 2. 3, jucundo ſenſu 19.
jucundè ſenſus tangere 2. 403, corpora non magnis opibus curant 31. corpora habebant 5. 1393.
judiciis fallacibus primis prodita omnia 4. 522. judicio acri perpende 2. 1041.
jugera novem membris obtineat 3. 1001.
jugulum. ad jugulum animam ſuccedere 3. 608.
jugulentur ibidem 4. 1008.
jumenta tranſverſa 5. 1330.
jungere mortale æterno 3. 801. amicitiam 5. 1018, equos trementes 404. tecta ſolo 4. 432, ſalivas oris 1102, corpus cum corpore 1187. Venus jungebat corpora amantum 5. 990. jungi res pares cum paribus 5. 439, per Veneris res 846. jungitur ſenſus omnis viſceribus 2. 903. materies glutine taurino 6. 1067. junguntur ſimulacra inter ſe in auris 4. 730. junctum immortali mortale 3. 806.
Jupiter atque alii Divi quatiunt cœleſtia templa 6. 386, jacit fulmen 400. Jovis vagitum 2. 633.
jure igitur pereunt 2. 1139. agat 3. 976. jura conſtituere 5. 1143, cecidit ſub leges arctáque jura 1146. juris fines tran-

transcendere 3. 61.
justam litem intendere 3. 963.
præter justum 4. 1235.
jurgia gliscunt 3. 479.
juvare mortales pace 1. 32. aures 5. 1380, animos 1389. sensus 2. 422. juvatur res adjumento 6. 1021. juvat accedere 1. 926. oleaster juvat capellas 6. 970.
juvencus equus florenti ætate 5. 1073. juvenci desiderio perfixa mater 2. 360.
juvenes fierent ex infantibus 1. 187. juvenum simulacra 2. 24.
juventas pueris ævo florente incipit 5. 886.
juxtim. *vide Adverbia in--tim.*

L.

Labem dabunt mœnia mundi 2. 1145.
labitur luna propiùs ad ignem solis 5. 710, corpus cassum lumine 756. labier signa adversùm nubes 4. 447. per summas oras 5. 476, labentis vitæ lumina 987. labens fulmen 6. 333. labentia cœli signa 1. 2, cursu flumina 1003. summis ripis 2. 362. tractu ævi 5. 1215, unum labendi tenorem 509. labentes ætheris ignes 1. 1033. lapsi à verâ ratione 1. 638.
lapsu celeri pergunt fulmina 6. 323.
labare 1. 531. lababant claustra vitaï 6. 1151.
labascit & vincitur in longo spatio 4. 1280. res tentata 1. 538.
labefacta è causâ aliquâ anima 3. 592. labefactos aëre multo ignes 5. 652.
labefactat sensus 1. 695. ne credas sensus labefactari 4. 437. labefactant animam sedibus 6. 798.
labore dulci quæsita verba 2. 729, nostro aucta pabula 1160. præstante niti 2. 12. magno contusa corpora 4. 959. sinè labore parta pabula 5. 867. ibant contagibus atque labore, quem obire cogebat pudor 6. 1242. laborem perferre 1. 142. alterius spectare 2. 2, incassum magnum cecidisse 1165. suscipiunt 3. 367, durum sufferre 1012. nullum capere 5. 1181, ferre 1213. laboris finem facis 3. 956. usque adèo augent labores 2. 1163.
laboret in tenebris omnis vita 2. 52. anima miseris modis distracta 3. 506, animus corporeis telis 177, corpus 733. incassum frustráque humanum genus 5. 1429. res æquè laborant, & pereunt 1. 849.
labro unco calamos percurrit 4. 592. labrorum tenus 1. 939. formatura 4. 556.
labellis inlidunt dentes 4. 1073.
labiosa 4. 1163.
lacer circumcæsis undique membris 3. 404.
lacerare artus 4. 842. lacerant Tityon volucres 3. 1006, volucres feræque corpus in morte 893. sensum 4. 629.
lacerato oculo 3. 409.
lacertos firmant 6. 396. ex validis lacertis apta brachia 4. 827.
lacessit nares odor 4. 691, alias res aliud 1033, lacessunt visum res 695, sensum 735, oculos 757, animos simulacra 762, aures voces 601, rerum simulacra lacessunt, ut videamus 348.

lac, lactis liquores 2. 398. lanigeræ ubera 1. 886. consimilem succum 5. 811, lacte dulci repletur fœmina 812. mero mentes perculsa proles 1. 262.

lacteus humor candens manat uberibus distentis 1. 259. lactantia ubera mammarum 5. 833.

lacio. quæ lacere in fraudem possent 4. 1200, plagas in amoris ne laciamur 1139.

lacrymas effundere 1. 92, falsas fundere 126. quas peperere nostris minoribus 5. 1196. aufer abhinc 3. 967. lacrymis falsis humectent ora 1. 919. rorantibus spargunt ora 2. 976. rorantes ora 3. 470. lassi 6. 1246.

lacrymare cogunt 2. 420. lacrymans amator excluſus 4. 1171.

lacus subſtratus averno 6. 746. lacus exhalant nebulam 5. 464.

lacunas vastas orci 1. 116. aquæ 6. 551, multas in gremio gerere 537. falsas super ire pedibus 3. 1044. lacunarum vestigia 5. 1260.

lædere sensus 2. 429. nostras acies hæc nil possunt 4. 722, lumina ex ullâ parte 725. æquora lædebant naves ad saxa viróſque 5. 999. iter lædit, quà vox it in auras 4. 536. nos nil lædit veste carere purpureâ 5. 1426. læditur in nobis caput aut oculus 3. 149, animus 150.

lætum neque fit, nec amabile quicquam sinè te 1. 24, lætas urbes pueris florere 256. læta domus 3. 907. lascivia 5. 1399, connubia casta privatæ Veneris 1011. pabula 1. 14. arbusta 2. 343, vincta 1457.

lætatur corpore toto 3. 110, lætamur ex aliâ parte latenti 108. lætantia loca aquarum 2. 344.

lætitiâ animus viget 3. 151, lætitiæ motus omnes in se accipit 117, lætitiæ mulcent hæc loca circùm 143.

lætificos fœtus nequeat summittere tellus 1. 194.

lævam amissam inter equos abstraxe rotas 3. 649. dextrâ lævâque 4. 277. lævis dextera transmutans 2. 487. jungens 4. 432, è lævo sit mutuà dexter. fuerit qui dexter, hic idem sit lævus 302.

lævi lepore capti 5. 1258. lævia corpora 4. 626. insilia 5. 1351, carmina 1379. elementa 2. 411, principia 470. semina 5. 456. lævissima corpora 4. 663. lævare materiem 5. 1266.

lævor. vocis lævor principiorum lævore creatur 4. 556, meminit lævor præstare salutem 154. causa haud sinè principiali aliquo lævore creata est 2. 423.

lambere blandè catulos linguâ 5. 1066.

lamentetur obitum ampliùs æquo 3. 965.

lamina, tædæ 3. 1030.

lampada æternam mundi 5. 403. vitaï tradunt quasi cursores 2. 78. lampade roseâ sol lucens 5. 609. lampadas igniferas 2. 25. lampade nonâ reddebant vitam 6. 1196. λαμπάδιον 4. 1159.

lana in ignem trahatur 4. 377. lanæ in glomere 1. 361. vellera pendentia 6. 503, corpore 1073. lanam facere viros ante quàm muliebre genus 5. 1353.

lanigeræ *ovi* 1. 886. pecudes 2. 318.

lanugine molli abundans 5. 815, malas veſtit 887.
languet ævo debile 5. 830. ſopore 4. 769. corpus omne 6. 1155, morte propinquâ 1216, morbo 1219. languent artus confecti 3. 960. officia 4. 1118. ex inimicitiis languebat genus humanum 5. 1145. languens agricolarum copia 6. 1258. languentia lento membra 5. 1005.
langueſcunt omnia membra 4. 948. langueſcere voltus quaſi ſupremo tempore 3. 594, motus mentis 1053. corpus 4. 928. luna certâ mundi parte 5. 768.
languor inſequitur 3. 173.
languidus ſol 5. 651, languida membra 885. anhelant 4. 862. languidior ardor 1. 652.
lapis oppreſſus ſub dente è frugibus aſper 3. 694. lapidem percutiat 6. 161, magnes 1044, ferrum ducere poſſit 907, lapidis vim, vincláque 915, æſtus 1049. lapidi lapidem terimus 1. 883. lapidem cavat caſus ſtillicidi 314. digito tundimus 4. 266. ferro cædimus 6. 313. lapides ab ævo vinci 5. 307. lapidum conjectum 3. 199.
laqueata auratáque templa 2. 28.
largus aër 4. 892. ſermo 5. 156, fons luminis ſol 5. 282, largo lumine 433. ſemine 4. 1232. largâ luce 2. 805. proluvie 5. 948, pabula larga 867. largos hauſtus 1. 413. æſtus 2. 1136. largior ejectus animaï 4. 956.
largè diffuſo lumine 3. 22. omnia parit tellus 5. 234.
largiter 9. 622, diſtare videntur largiter IIII.
largificâ ſtipe ditantes 2. 627, largifluum fontem ſcatere 5. 597.
largiri tempus fugaï 1. 1047. quid emolumenti immortalibus queat gratia noſtra 5. 167.
laſciva proles nova 1. 261.
laſcivia læta 5. 1399.
laſſus aut ſatur 4. 954. laſſi lacrymis luctúque 6. 1246, laſſorum vox blanda 1243.
latere ignes minutos 1. 891, ſemina rerum multarum 894, latet flamma in lignis 872. hæc natura penitus prorſum 3. 274, vis corporibus 281, ignis cinere obrutus 4. 924, latent multa tempora 797, latebunt retro parte interiore 305. latens animæ vis 3. 278. animæ pars 4. 923.
latebras cæcas omnes inſinuare 1. 409. lunæ 6. 750. latebris pauca vitabant 5. 967.
latitare res immiſtas rebus 1. 876, in terris 889, latitantia ſub verbis inverſis 643, latitandi quædam copia tenuis reſtat 874.
latex. laticem amarum abſinthi 1. 940. diſcedere cernis 3. 436, in vas pertuſum congerere 1022. liquoris vitigeni 5. 15. laticis tactum atque ſaporem 6. 868. latices cedere ſquamigeris nitentibus 1. 373, ſpatium dederint 380. pigri mellis 3. 193. perennes manare 5. 263. vitigeni 6. 1070. laticum cupido 4. 1087, ſimulacra 1093.
Latinis verſibus 1. 138.
latrare ſibi naturam nil aliud niſi 2. 17.
latus. lata corpora 1. 385. lata magis, quàm ſurſum extructa 6. 187. latior res 2. 1133.

latè differre favillam 2. 674, dispersa sunt 1125. umbram ducere 4. 140, sentiscere 590. claricitat 5. 945, distinet oras terrarum 204, cladem darent 348, diffusus 470, riget prata fons 601. dissèrpunt tremores 6. 546, hiatum dispandat 598, subsstrata 619, altéque videndum est 647.
latus. lateris nostri sdsimili flexurâ 4. 313. latera equorum 5. 1323. latere ex utroque 2. 1048. de latere ire 6. 116.
lateramina vasis rarefacit calor 6. 232.
latusc̃ula speculorum 4. 312.
lavo. bibulam lavit æquor arenam 2. 376. proluvie lavere humida saxa 5. 948.
lavacris in calidis cuncteris 6. 799.
laurus Phœbi Delphica flammâ crepitante crematur 6. 153. è Phœbi tripode laurôque profatur Pythia 1. 740. lauricomos per montes flamma vagetur 6. 151.
laus. laudis spes magna percussit meum cor thyrso 1. 922. laudis causâ jactari magis omnia 3. 45. laude affluere 6. 12. laudes fundere 5. 3. laudibus floret 4. 1279. laudat fortunas parentis 2. 1166. laudare opus id Divûm laudabile 5. 159.
laxare compages 6. 1069.
lecti mollia strata 4. 847. in lectum dabantur 6. 1247.
lecta pira 5. 963.
legiones magnæ 2. 323, fervere 4c. legionibus validis 5. 1227.
leni somno 4. 1003. lenior flatus 6. 139.
lento corpore 6. 438. lenta constent molli corpore 2. 859.
leo prima &c. chimæra 5. 903. leonis sævi morsu 4. 1010. hiatus magnus Nemæus 5. 25, validi adventu 983. leones bijugos agitare 2. 601. rapidi nenu queunt constare contra gallum 4. 716. rumpunt pectora fremitu gementes 3. 298, leonum vis violenta 297, tristo seminium 741. genus acre 5. 860, corpora fulva 899, scymni 1035. leæ inritata corpora saltu jaciebant 5. 1317.
leporem æternum da dictis 1. 29, lepore capta natura animantum 15, musèo cuncta contingens 933. ridenti imbuta 2. 501. perfusa omnia 4. 80. nitido lævíque capti 5. 1258, vário distincta omnia 1375. lepores varios ferunt 3. 1019, leporum repertores 1049. de medio fonte leporum surgit aliquid amari 4. 1127.
lepido sonore fucata 1. 645.
Lernæa pestis hydra 5. 26.
lethum sibi consciscant 3. 81, devitari nec pote 1092. insidiis obiret 5. 1419. manebat hunc 6. 1199, parabat aliis 1227. lethi ante portas cunctarier 3. 67, lege solutas animas 687, gelidi vestigia 529, in frigore gelidos artus linquit 402. frigore æterno perfusum corpus 4. 922. ad vada fertur 5. 1231. limina 6. 1206. ab ipso limine reverti 2. 959. in ipso limine 6. 1155. vias vitare 2. 916. janua 1. 1105. janua præclusa est cœlo 5. 374. causa 1. 242, sub dentibus ipsis mortem

tem effugiat 852. tartara 3. 42, quies ſecura indepta eſt hominem 212, participem 463, fabricator dolor ac morbus 473. cauſas omnes dicere 6. 707, funera vitarat 1197, hoc genus ſubibat 1244. potitum eum 4. 770. ab letho non id longiter errat 3. 676, letho ſopitus 917, ſponte caput obtulit obvius 1054.
lethalibus ab rebus munita 3. 831.
lethargo gravi in æternum ſoporem fertur 3. 466, in nigras lethargi undas mergitur 841.
levis tactus 1. 436. aura 3. 197. æther 5. 460. ſopor 4. 9 6. leve olivum 6. 1071. levi niſu 4. 904. leves animos animáſque 3. 419. res 4. 184. aurarum animæ 5. 237, leviora aliis alia 501, leviſſimus æther 502.
levitate nimiâ cadunt 3. 388. volucri feruntur 4. 204, ſummâ 749.
leviter ciebis 4. 125, credas 437. diducit 6. 214, mittuntur 247. minas ponebat 5. 1001.
levare curâ 2. 365.
leviſomna canum fido cum pectore corda 5. 862.
lex. lege lethi ſolutas 3. 687.
leges componere 4. 963. ævi validas reſcindere 5. 59, ſub leges cecidit genus humanum 1146. leges rogârunt Athenæ 6. 3. legibus teneri 2. 718. uti 5. 957, æquis 1148.
libella ſi claudicat hilum 4. 518.
Liber vitigeni liquoris laticem fertur inſtituiſſe 5. 14.
iber animi jactus 2. 1046. exitus patet 4. 399, datur 724.
libera voluntas extat animantibus 2. 256, natura 1090. primordia 3. 568.
libertas, divitiæque 1. 456.
libido dira 4. 1040.
libet. ſi jam libeat concedere falſum 3. 539, ſit libitum diſcindere 659.
libido quòd quoique venerit 4. 780. impenſa 5. 962.
libo. libatur terra 5. 261. libata anima receſſit 3. 716.
licebit utare verbis 1. 871. revocare 3. 928. licet cernas 1. 348, ſcire 680. ſcire licet nobis 3. 879, licet per nos eſſe 934, licet quot vis vincere ſæcla, tamen &c. 1103.
licèt effutiat multa 5. 908.
ligna atque ignes diſtinctâ voce notamus 1. 913. arida explicat in flammas 2. 880.
ligni materiem 4. 149. in lignis ſi flamma latet 1. 872, lignis non inſitus ignis 900. è lignis ortus ignis 2. 387.
lignea materies 6. 1059.
limine lethi 6. 1155. limen vitæ animus 3. 681, limina vitæ tetigit 1078. extrema 5. 406. lethi metuentes 6. 1206. floribus & ſertis operit amator 4. 1171.
limo. limant apes omnia in ſaltibus 3. 11. nihil de corpore 5. 569. nil limatum 3. 214.
limus omnis mundi gravis in imum confluxit 5. 497.
lingua ſuavis 1. 414, obſcura 640. lingua vibrante minantis ſerpentis 3. 657. cui vox & lingua vigeret 5. 1056, linguâ lambere 1066. lingua animi interpres 6. 1147. tardeſcit 3. 478. dædala verborum 4. 553. delirat 3. 454. linguæ egeſtatem 1. 140. ſenſu

ſu jucundo 2. 399. origo præceſſit ſermonem 4. 836, raræ plexa foramina 625, humida templa ſudantia 628. infantia 5. 1030, varios ſonitus natura mittere ſubegit 1027, emittere 1043. linguam infringi 3. 1156.

linquere ardoris naturam ſolam 1. 703. lumina dulcia vitæ 5. 987. humi veſtigia preſſa 2. 356, aſpera primordia tetri viri 475. folliculos 5. 801. animam 3. 597, ortus in lethi frigore 402. linquunt pectus relligiones 2. 44. repletur, quod liquimus ejus 4. 373. quia talia nobis liquit præmia 5. 5. linquitur hic copia latitandi 1. 874. linquitur, ut adſimulentur 2. 913. linqui naturarum veſtigia 3. 321.

lintea de ſummo corpore fucum mittunt 4. 82.

liquor aquaï 1. 454. almus aquarum 2. 390, amaracini ſtactæque blandus 846. aëra igni, terram liquori jungentes 1. 714, liquore dulci flavóque mellis 937. liquore demerſa 4. 442, in ſummo fluitare 444. liquoris vitigeni laticem 5. 14. liquores mellis lactiſque 2. 398. liquorum corpora 1. 1083, rorem 771.

liquitur ætas in partem pejorem 2. 1131, liquentes humorum guttas 991. liquentia ſimulacra 4. 135.

liqueſcit, glacies æris flammâ devicta 1 494. glans plumbea 6. 178, cera multa ſuper igni 515. liqueſcunt membra 4. 1108.

liqueſacta calore 5. 1261.

liquidus humor aquarum 1. 350. ignis 6. 204. liquidum carmen 4. 978. corpus 5. 503. facit æs & aurum fulmen 6. 229, facit æs ignis 966. lumen 5. 282. liquido pede 5. 273. liquidam purámque voluptatem 3. 40. querelam 4. 552. molem 6. 404. liquidas voces avium 5. 1378. vias 1. 374. auras 5. 213. fluido quæ corpore liquida conſtant 2. 452. corpora 5. 500. foramina 6. 348. ſemina 4. 1253. liquidiſſimus æther 5. 501. liquidiſſima cœli tempeſtas 4. 169.

litem juſtam intendere 3. 563.

litera multa parum communis currat 2. 691.

littus propter Atlanteum 5. 36. fluctifragum 1. 306. incurvum 2. 376.

liveſcere in pedibus primùm digitos & ungues 3. 527.

locus eſt intactus Inane vacánſque 1. 335, locum mutare 377, occupet 391, præbere 445, poſſidet 965. in locum remigrant 2. 965. tendunt 4. 180. locum commutare 3. 1072. complet vagitu 5. 227, infra concedere cultis 1370. in unum locum contruſit compreſsítque 6. 211, cogit 274, ferantur. 343. loco parvo ſe contineat 3. 210, mota fundamenta 584, certo manet fixa mens 547. quocunque loco ſit lux 4. 381, loco concluſo 460, locos præcipites vitare 512. locorum ſpatio diducta 2. 316, loci ſumma infinita 1043, locis incertis ſpatio decedere paulùm 219, eximiis munita 607, in omnibus præſtò eſſe 1098. certis 4. 371, ſolidis para adhæſa 574, in queiſque parata 799, adfigere adfixum 1236, a-

vertit 1268. loca culta incultis præstare 1. 210, avia Pieridum peragro, nullius antè trita solo 925, cœli 1061. campi 2. 40, opplent vocibus 145, cursu complent 323, omnia oculis convisens 357, in loca conjicere 1072. certa cuique ad nascendum reddita sunt 3. 618. sola 4. 577, tenere Satyros fingunt 584, deserta ab Divis tenere 595, replentur vocibus 611. lustrans lumine 5. 575, flammis infesta 759, luminibus inimica 769, terræ concava 1254, pastorum deserta 1386. inritata semine turgida 4. 1028, certa nervorum 1037. septa 6. 87, lumine tingunt 172, ventosa 467, subcava terræ 556, cava terrai 579, averna 738, adversa nobis 1131, populi prompta 1265.
locare arcem præsidium sibi perfugiúmque 5. 1167, vitam è fluctibus & tenebris in tranquillo & luce 12. se fini 1. 977, oras extremas 979, se ordine 1021, Deûm sedes & templa in cœlo 5. 1187.
locans summa atque ima 2. 487.
locatus aër 6. 1024.
locatum consilium vitæ regiménque in *animo* 3. 95, sensum non esse in certa animi parte 99. in quâ regione 4. 76. locata in primâ fronte 1. 878. natura ferri inter utrasque 6. 1060. in certa regione 3 609. in quali quæque ordine 2. 883, quali ordine 1013. in statione 6. 192.
longa ætas 1. 598. longæ noctes 5. 698, longi certaminis finem 383. longum morari 6. 518. spatium 4. 179.
longo cursu 6. 650. meatu 300, imæte 339. longius æquo spatium 4. 561, longior aura 253.
longè sejuncta 1. 59, repulsum à vera ratione 879. rejiciat à nobis 6. 79, remittis 67, non aliâ longè ratione, ac 305, longè longéque recursant 2. 105. longiùs à verâ multo ratione ferere 5. 23.
longiter errat ab letho 3. 676. à nervis & sanguine longiter esse 5. 134.
longinquo ævo fluere omnia 2. 68.
loquuntur esse Faunos 4. 585, cætera monstra ac portenta 594, de magnis rebus 1012, multa loquens amittit de corpore partem 545, loquentes chordas 978.
loquela variante 5. 72, nutricis blanda atque infracta 231. loquelas suaves ex ore fundere 1. 40.
loquacula. flagrans, odiosa, loquacula 4. 1159.
lorica undique circùm corpus coercet 6. 954.
lubrica serpens 4. 58. humore fluenta 5. 947.
Lucas boves turrito corpore anguimanos 5. 1301.
lucos Divûm pennis sollicitant volucres nocturno tempore 4. 1002.
lucro & prædæ aliis hæc jacebant 5. 873.
luctantes per angustum iter ambitionis 5. 1129.
ludo jocanti 4. 586, ludos facere 794, ludis operas dederunt 970.
ludit per herbas lasciva proles 1. 261. amantes Venus simulacris 4. 1095. luduntagni satiati 2. 310, catenas inter se *Curetes* 631.
ludificetur ætas improvida puerorum 1. 938.

ludibrio ſibi habere faſces 5. 1234. ridicula hæc ludibriáque eſſe videmus 2. 46.
luela ſceleris eſt carcer 3. 1028.
lugere qui poſſit vivus ſibi ſe peremptum 3. 899. lugebat honorem 5. 1138.
lugubri voce 4. 552. vagitu 5. 227.
luctus quem tentaret 6. 1249.
luctum *animus ſuſcipit* 3. 462, luctu æterno tabeſcere 924.
luctu laſſi 6. 1246. luctibus nimis ægris indulges 3. 947.
lumbis ſublatis 4. 1262.
lumen jacit ignis 1. 664. clarum è tenebris extollere 3. 1, occidit 416. ſuppeditat novo lumine 5. 284. condere 4. 435. mittere 5. 593, majus in dies convertere 704, recreare 758. exſilit 6. 161, nocturnum recens extinctum 791, ſuperum fruatur tanto fervore 856. vitæ inimus 3. 681. diurnum 4. 459. profuſum 5. 571. per cornu tranſit 2. 388. liquidum 5. 282. diffuſum 1. 9. ſolis 2. 139. largum 5. 433, oriens 663, obliquum 692. ſerenum 2. 149. luminis corpora 2. 389. orbem totum corrumpas 3. 411. in oras ex alvo profudit natura *puerum* 5. 225. in dias oras exoritur 1. 23, in oras exit 171. in oras tollere 5. 779, in oras eruit ratio 1388. in oras res teneras effert 1. 180. oras pueri viſentes 2. 577, in oras vivam progeniem edant 617, ictu 807. lumine novo aurora ſpargit terras 2. 143. ademto 3. 1046, ex hodierno vitæ finem fecit 1106. privatum aëra 4. 367, ſpoliatur terra 378. conſerit arva ſol 2. 211. vitæ decurſo 3. 1055. caſſus aër 4. 369, oculorum aperto 1137. notho luna luſtrans loca 5. 575, pleno fulſit 706, proprio volvier 714, candenti tincti 720, offecto obire 774, detracto 979. volucri 6. 172, ſolis octavo reddebant vitam 1195. lumina ſolis viſit 1. 5, clara menti præpandere 145, in lumina vitæ reducit 228, lumina rés rebus accendent 1110. ſuppeditentur nocturnis epulis 2. 26, ſplendida 107, fundunt radios 113, ſolis nunquam aſpexere 740, vitæ nobis data 861. linquunt moribundi 3. 541, oculis reliquit Ancus 1038. multa ſummittere ſol debet 4. 163, ſolis pervolgant cœlum 209, radiorum nova ſe fundunt 376, lucernarum florentia flammis 452, oculorum clara 823. matutina ſolis 5. 463, adjicere ignes poſſunt 567, pandit Matuta 656, nova ſemper gigni 661, ſol cœlo inferret 974, vitæ dulcia 987. luminibus corufcis 6. 283. lumina luminibus nobis præpediuntur 3. 365.
luna ſolis radiis percuſſa poteſt nitere 5. 703, nova creari nequeat ordine formarum certo 730, certo tempore gignitur 747, terram ſolis lumine ſecludere queat 752, ſi fulgit ſuo nitore 767, notho lumine luſtrans loca 575, videtur menſibus ſpatium obire 617, præbet claram ſpeciem 582, nihilo majore fertur figura quàm videtur 577. lunæ corpus 764, latebras 750. meatus 1. 129. nitorem 2. 1031. viarum 5. 1205, curſus 419, globum

70, cursus demissior abest procul à cœlo 628, lunam pilaï consimilem 711.
luroris semina 4. 334.
lurida fiunt, quæcunque tuentur arquati 4. 334.
lustra solis 5. 929. lustris perire 4. 1130.
lustrare cursus perennes 5. 80, lustrantes sol & luna lumine circùm 1436, lustrans loca lumine 575, cœlum lumine sol 692. omnia radiis 6. 737.
lutea russâque vela 4. 73.
luti mollis concrescere crustas 6. 626.
lux solis 4. 186. interrupta 5. 300. luce perfundens 2. 147, rectâ, obliquâ percussus 799, præclarâ 1031, diei conrepta 4. 81, à luce nequimus in tenebris *videre* 349. clarâ 5. 12. largâ 2. 805. diurnâ 6. 848, in luci 875, luce suffusâ 1175. luce carentum simulacra 4. 39. lucis egenus tartarus 3. 1024, lucis videndæ odium 80. radios 5. 288, caput 294. in lucem existunt 2. 795. lucem jactare ex alio atque alio subortu 5. 304, de corpore proprio suam jactat luna 576, & tenebras alterno tempore gigni 976, luces minui, cùm sumunt augmina noctes 680, lucibus nocturnas umbras exæquat annus nodus 687.
lucens altè sol roseâ lampade 5. 609.
lucidus aër 4. 341. lucida tela dieï 1. 148. tela 4. 843. carmina 1. 932, cœli templa 1413. signa 5. 519.
luciferam partem 5. 725.
lucernarum lumina 4. 452.
luxus, desidiesque 5. 49.
lychnum extinctum ubi admoveas ad nocturna lumina, accendier ante quàm tetigit flammam 6. 900. lychni pendentes 5. 296.
lympharum rore infuso 1. 497.
lymphis putealibus 6. 1171.

M.

Macerat invidia 3. 75, id eam de rebus futuris 838.
machina sustollit multa levi nisu 4. 904, quæ vincat id malum 1113. mundi 5. 97.
machiner quod tibi, nihil est 3. 957.
macie senescunt 1. 326. præ macie non quit vivere 4. 1161.
mactant nigras pecudes 3. 52.
mactans incuria 6. 1239.
mactatus vitulus concidit 2. 353. mactata Divis Manibus 6. 759.
mactabilis plagæ instar 6. 805.
mactæ malè ferro boves 5. 1338.
mactatu parentis hostia concideret 1. 100.
maculas generales corpori inesse 1. 584.
maculat prœmia vitæ metus pœnarum 5. 1150.
madet mens 3. 478. madens per collum humor sudoris 6. 1185, vestes humore madentes 617.
magis. quò magis da 1. 29, eò magis inritât 70, quàm magis &c. tam magis &c. 538. metuenda nihilo magis quàm quæ &c. 2. 56. quàm magis &c. tantò magis &c. 6. 459. quàm magis multas &c. ita pluria &c. 2. 588. magis edita aliis 5. 1131. magis parvis 2. 385. magis ac magis deficit hominem sensus

ſus 3. 545.
quanto magè 4. 79, magè pollens 344. quò magè 6. 1260.
magiſtris ſævis 5. 1310.
magiſtratum creare 5. 1142.
magnes lapis 6. 1044, quem magneta vocant patrio de nomine Graii 908, Magnetum quia ſit patriis in finibus ortus 909.
Magnesſaxi ſemina 6. 1066.
magnus decurſus aquaï 1. 284. hiatus 5. 24, orbis cœli 511. congeſtus arenæ 6. 724. labor 2. 2. honor 5. 1138, ignis 603. mundus 2. 1144. tremor 6. 576. imber 1. 287, ſonitus 289, caſus 742. angor 3. 916. planctus 5. 971. clamor 6. 146, proſpectus 449, tumultus 365, concuſſus 545. magnum inane 1. 1017. mare 2. 553, omne 1107. ſaxum 3. 993. ævum 5. 62. certamen 785, cœlum 1220, templum mundi 1435. conamen 6. 325. duramen 6. 529. pondus 3. 202, pectus 998. molimen 4. 900. vexamen 5. 341. æquor 6. 628. magna regio 1. 727, ſpes 922. vis 2. 198. mater Deûm 598. pars animaï 3. 407. vox 4. 580. copia 6. 829. tellus 2. 602. navis 4. 900, magna faciúntque gerúntque 1006. ricta canum 5. 1062, murmura 1192. magnæ legiones 2. 323, terræ 608, urbes 624. cavernæ 4. 172. gentes 5. 20, ruinæ 348, poteſtates 1238, catervæ 1303. moles 6. 193, lacunæ 551, ſpeluncæ 580, arbores 1. 275. magni venti 2. 765. montes 4 141. multi anni 1. 1028. æſtus 5. 1424. amnes 1. 297. fluctus 6. 73. fontes 1. 413. magno impete 6. 152. coactu 2. 273. magnis amfractibus 1. 719. opibus 2. 31, intervallis 97, naufragiis 552. ædibus 3. 1073. rebus 4. 6, theatris 74, motibus 1005. nubibus 6. 156.
magni refert 1. 817. nec magni numina pendebantur 6. 1274.
major disjectus 3. 941. rota 5. 565, copia 1287. figura 1. 360. ſenſus 3. 536. fides 4. 482, turba 533. fructus 5. 1409. pars 3. 1060, majus conſilium 451. lumen 5. 704. majoribus elementis 2. 393. oſſibus 5. 925, majora animalia 798, *odorem* majoribus eſſe creatum principiis voci *id eſt, quàm vox* 4. 702. maximus æther 5. 474. multo maxima pars 2. 1016. vis 6. 577. membra 5. 244. mœnia 6. 122, maxima quæ vidit quiſque, hæc ingenia fingit 677.
majorum vultus 4. 1218.
maximitate immani 2. 497.
magnifico ſplendore 4. 1023.
magnopere lapſi 1. 636, errâſſe 712. ærumnabile 6. 1228.
mala aurea Heſperidum fulgentia 5. 33.
malarum ex utrâque pari parte infula profuſa 1. 89. malas lanugine veſtit juventas 5. 887, malis barbam demittere 673. ferarum tractari 3. 901, interfiat 885. mandaret 2. 637.
malos, antennas, proram, tonſas disjectare mare 2. 554. per malos volgata vela 4. 75. inter malos jactata carbaſus 6. 109.
malâ & turpi morte 6. 1238.
mala vitæ cupido 3. 1090. omnia mala tactu 2. 408.

mala radicitus evelli 3. 311, mala multa animus fungitur 734, acre malum 253, mali mobilitate 646, malum eſt in morte tractari 901. malum commune 5. 1342. mali hoc ſit 929, mali moles 1069, quid mali tibi ſit 1063. ſatis mali 6. 663, mali magna copia 829, quid mali fit, ut 811. quid mali fuerat nobis non eſſe creatis 5. 177. malis careas 2. 4. oppreſſa 5. 1206. debilitata 6. 1148, intolerabilibus 1156. malorum tantum ſuadere potuit religio 1. 102. terminus 5. 1033. malè habet animam in metu 3. 838, quod pereat malè 955. malè mactæ boves 5. 1338. malè factum animo perhibetur 3. 596.
malefactis pro inſignibus inſignis metus pœnarum 3. 1027.
malo. mavult abuti nomine Bacchi, quàm laticis proprium proferre vocamen 2. 656.
mammarum ubera 5. 883, in mammas omnis impetus alimenti convertitur 813.
mammoſus. gemina & mammoſa 4. 1162.
mancupio vita nulli datur, omnibus uſu 3. 984.
mando—*is*. mandantur morſu pantheræ & leonis 4. 1011, mandendo exprimimus cibum 622, ſe conficit 643.
mando-*as*. mandare corpus quieti 4. 846. malis 2. 637, mandatum memori mente tenere 582. æternæ ſaluti mandata 6. 602.
maneo. manere aliâ regione 1. 1072. incolumis 2. 70. in ſtatione 4. 396. ſinè his rebus vita poſſet 5. 16, in vitâ 178. mundi naturam extiale tempus cladémque 6. 565. fundamento ſtabili fortuna maneret 5. 1120. his manet terminus 2. 1087. eripitur perſona, manet res 3. 58, mens loco fixa certo 548. res nec ulla ſui ſimilis 5. 828. hunc manebat tabes lethúmque 6. 1199.
ætas poſt mortem Manenda mortalibus 3. 1088.
Manes Deos 6. 764. Manibus Divis inferias mittunt 3. 52. mactata 6. 759.
manifeſta palàm res indicat 1. 8[illegible]3, docet 892. patet natura 3. 30. manifeſta ſuis manibus emittere 4. 507. neque id manifeſta refutant 2. 866. quæ manifeſta videmus 1. 855. omnibus in promptu manifeſtúmque eſſe videmus 2. 148. contra res manifeſtas veráſque repugnat 3. 354.
mannos agens 3. 1076.
mano. manat humor lacteus uberibus 1. 262. ſudor nobis è corpore 6. 944. lingua cruore 1147. rivus argenti venis 5. 1254. manant per artus fundamenta animæ 3. 585. manare cruorem 1. 883. latices perennes 5. 263. in terras ex æquore 6. 634, ſonitus per aures 927. manantis ſucci corpora 4. 626. manantibus guttis ſtillent ſaxa 6. 943. in manando diſſolvuntur anima atque animus 3. 706.
manabile frigus 1. 535.
manſueſcat humor 2. 474. manſueſcere feros fructus 5. 1376.
manus uni oculo ſubdita *facit* ut videantur omnia bina 4. 449. ſecreta à nobis non potis eſt ſenſum tenere 2. 911. una regit navim 4. 901. manus dextras 1. 318. manus

armata 2. 629. manus datas utrâque à parte miniſtras 4. 828, durarent in duro opere 5. 1359. dede manus 2. 1052. manuum tactum ſuffugit 5. 151, manuum viduata viciſſim 838, manuum mirâ virtute freti 964. manu retinentes pocula 1. 496. neque facta manu ſunt 2. 378, indu manu moderanter habere habenas 1095. tanquam compreſſa manu ſit 6. 866. ipſa manu ducunt, & credere cogunt 2. 868. manibus divellere montes 1. 202, reddere fœtus meliores 210. tractata figura 4. 231, manifeſta emittere 507. vertere cœlum 5. 913. muliebribus id concedere 1357. teneris opus ei effluit 6. 795, proponere tactum 1163. manus dandum eſt 2. 1128.

marces, perfructus omnia vitaï præmia 3. 969, tibi non annis corpus jam marcet 959.

mare navigerum 1. 3. immenſum 2. 590, Neptunum ſiquis vocare conſtituit 654, vertitur in canos fluctus 765. terra mari miſcebitur, & mare cœlo 3. 854, per mare magnum viam ſtravit *Xerxes* 1042. mare pervolare 4. 203, propter verſamur 224, oras terrarum latè diſtinet 5. 204, humore novo abundare 262, aëris magnum 277, certo fluit æſtu 508, fluctibus incaſſum ſævibat 1000, velivolum florebat navibus 1441. avidum 1. 1030. fervere 6. 441, non majus reddere naturam, quò tantus fuat decurſus aquarum 608, non augeſcere 615, frangit fluctus ad radices montis 694, permotum ventis ruit intus arenam 726, totum omnibus undis eluere 1075, frangitur æſtu 143. maris ſudor 2. 464, inſidi inſidias viréſque dolúmque 557, nitorem 776, primigenum coortum 1105. ignaris 4. 438. proſpectu 6. 449, ſummam 613, oras 632. maria alta 5. 912, ac terras cooperiant tenebræ 6. 490.

marinum humorem 6. 502.

marinis terreſtria membra connecti 2. 703. fluctibus 5. 1078.

marmore candenti 2. 766.

marmoreo candore 2. 764, marmoreum colorem 774.

Martis catervas magnas turbare 5. 1303.

Mavors omnipotens 1. 33.

mas. mares exiſtunt materno corpore creti 4. 1222, equæ maribus ſubſidere poſſent 1192.

mater rebus poſſet conſiſtere certa 1. 169. mater *vituli* 2. 355, Deûm magna & ferarum 598, terra 992. Flora 5. 738. Idæam matrem 2. 611, matres cornigeras 368. ex alvo matris 5. 226. divinæ matris imago 1. 609, numen 615. *Deûm Matrem & ejus pompam deſcribit Lucretius* 2. 598.

maternum nomen meritò adepta eſt 2. 996. maternis membris 3. 347.

materiæ ſquallore 2. 425, pelago 550. congreſſus 5. 68. materies cujuſque 1. 172, æterna 240, ſtipata 346, rerum 472. lignea 6. 1059. materiem lævare 5. 1266.

maturum fulmen 6. 281. matura vetuſtas 3. 1052. matura arbuta 5. 939, matura tempore 807.

Matuta roſeam per oras ætheris auroram defert 5. 656.

ma-

matutina ſolis lumina 5. 463.
medentes conantur dare abſinthia pueris 1. 935.
medicinâ flecti mentem ut corpus 3. 510. medicina muſſabat tacito timore 6. 1177.
medii cuppedine victæ res 1. 1081, in medium ſummæ omnia niti 1052, calor à medio fugiens 1090, medium nihil eſſe poteſt 1069. in medium dediſſe celata peccata 5. 1159, protrahit unum quicquid ætas 1388. ſi medium celeri præciderit ictu vis aliqua 3. 636, mediâ regione in pectoris 141, media illa pars oculi 414. mundi regio 5. 535. diei regio 6. 723. ipſa Chimæra 5. 903. Ægypto in media 6. 1113, media de clade 641, media imis, mediis ſumma tecta magis vacillant 575. medii tepores jacent inter utrumque 2. 516. medio de gurgite 4. 398, in flumine 422. curſu 5. 688. de fonte leporum 4. 1127. medios campos tramittunt 2. 325. per medium calorem 6. 714.
meditata diu querela, altè ſumpta 4. 1176.
medullis datur voluptas 3. 251.
mel. mellis odore apes ducuntur 4. 683. conſtantior natura 3. 192. dulci flavóque liquore 1. 937. ſapore 4. 675. ſapores 2. 503. in melle ſitum ſuffocari 3. 904. melle Muſèo dulci contingere 1. 946.
μελίχρως 4. 1154.
mele Muſèa 2. 412, cycnèa 504.
melicos ſonores peperere Organici 5. 335.
Melibœa fulgens purpura 2. 499.
Melitenſia Ceáque 4. 1124.
membrana tenuis ſummi coloris jacitur 4. 93, quaſi membranæ de ſummo corpore rerum volitant 35, membranas de corpore ſummo mittunt naſcentes vituli 57.
membra antè nata fuere quàm eorum uſus foret 4. 839. molli ſomno dedita 3. 113. ſylveſtria membra nuda terræ dabant 5. 968. membrorum circumcæſura 3. 220.
meminere fugaï 4. 717. meminiſſe illud fœdus 2. 890. ſuper ætatem anteactam meminiſſe 3. 672. meminiſſe jacet 4. 769. memento te dictis præbere 2. 65.
Memmi clara propago 1. 43, Memmi, tibi poſſum promittere 412, Memmiada 45, Memmiadæ noſtro pangere conor 27.
memorem admonuit 3. 1053. memori mente mandatum tenere 2. 582. memori mente id deprendere 3. 871. memorare queam 6. 1065. quam Græci memorant 1. 831. quos nomine Graii Curetas memorant Phrygios 2. 630, uti memoro 111. memorant currus abſcindere membra 3. 642. hic, quem memoro 6. 1029.
mendosè omnia fieri 4. 519, cauſas reddere 506.
mens ubi ipſa tulit 2. 260, tam deſubitò, quàm mens avet ipſa 265, quo proſpicere uſque velit mens 1045. commota metu 3. 153, *rem* fieri proponit, & inchoat ipſa 184, nil horum recipit 240, mens cervorum frigida magis ventoſa 300. *equorum* 2. 265. cui mens animúſque remanſit 3. 403, eſt pars una homi-

hominis 547, si immortalis foret 611, mens pariter & corpus sopita quiescant 993, sibi conscia facti 1031, mens animi 615, madet 478. tenuis & mirè mobilis, 4. 752, vigilat 762, providit, quid velit, ante 882, in quâ ratione fuit magis contenta 961. perturbata in mœrore metúque 6. 1181. vigens 1. 924. delirat 3. 454. sagax 1. 1021. memor 2. 582, conlecta 960, index 1079. Divina 3. 15. magè pacata 5. 1202, minans 1324. animum, mentem quem sæpe vocamus 3. 94, mentem una cum corpore gigni, crescere & senescere 447, sanari 509, mortalem vivere 511, tenerascere 766, sollicitam geris 1062. quæ veniant in mentem 4. 727, mentem moveri per simulacra 758. dubiam 5. 1210. mentis studium 2. 268, ratio 675. numen moménque 3. 145, æstus 174, natura 229, moles 824, motus 1053. templa 5. 104, impigræ experientia 1451. occultæ Divûm indicia 6. 381. mentes novellas 1. 262. cæcas hominum 2. 14. mentibus pavidis 6. 50. capti 4. 1016.

mensas consanguineûm odere, fiménque 3. 73.

mensibus atque annis qui multis occidit antè 3. 1107. obire id spatium videatur luna 5. 617.

menstrua coni perlabitur umbras 5. 763. menstrua solvit mulier 6. 796.

meo. meare quaquam diversa 1. 429. obliqua 2. 247, sursum 186. foras 6. 990. per Inane vacuum 2. 150, meant inter se 153. voces inter septa 1. 355. multa inimica per aures 6. 777. meantem rem prohibere transire 1. 439. quacunque meantes officimus 4. 372. meandi mobilitas 2. 64. simulacra 4. 879. restat minus ire meando 1. 1004. meatum dedit in quascunque partes natura 2. 208. meatu longo 1. 300.

meatus. solis lunæque meatus 1. 129. lunæ 6. 771. in suos meatus quicquid revocare 2. 956. in tales venere meatus 5. 194.

mergitur in nigras undas lethargi 3. 841. color conchylii cum lanæ corpore 6. 1072. mersimus altùm directa 2. 197.

mersat copia rerum 5. 1006. sitis mersans corpora 6. 1174.

mergi in fluctibus victum vitámque petentes 5. 1078.

meritum. pro meritis laudes fundere 5. 4.

meritò vocare possis 1. 482, & meritò, nam si &c. 198.

mero lacte 1. 262. tota merum sal 4. 1156.

metalla aurata quid mali exhalent 6. 811.

metas cœlum distinet æquato discrimine 5. 689. ad solstitiales cancri revertens *sol* se vertat 616.

metus Acheruntis agendus præceps foras 3. 37, inanis Divûm urget mortales 995, insignis pœnarum 1027. Divûm quibus modis insinuârit pectora 5. 74, pœnarum maculat præmia vitæ 1150. mortis acer his incesserat 6. 1210. metum suscipere 3. 462. metu muta 1. 93. semota 2. 19. commota 3. 153, tentetur 313, in metu malè habet 838, metu se dissolvant 916. in metu perturbata 6. 1181.

metuit manere 3. 774, ne hæc in morte graveſcant 1035. ardua 1. 660. ſonitus armorum 2. 47, omnia in tenebris 55. credere 6. 564, limina lethi 1206. timemus, quæ nihilo ſunt metuenda magis, quàm &c. 2. 56.
metutus. cupide conculcatur nimis antè metutum 5. 1139.
mica. ex auri micis conſiſtere poſſe aurum 1. 839.
micat ex oculis ardor 3. 290. flammaï ardor 5. 1098, micant ſydera 515, micantibus ſtellis 1204.
migrare in marmoreum colorem 2. 774. ordine 3. 757. omnia migrant 5. 828.
militiaï mœnera 1. 30.
mille bis miſſus ſagittæ 4. 410. millia multa animarum 3. 724. terrarum 4. 414. quorum multis è millibus 2. 538.
minarum murmura magna 5. 1192, minas ponebat inanes 1001. minis obſiſtere vatum 3. 110.
minaci murmure 1. 277.
minantur Ætnæa murmura ſe conligere &c. 1. 723. cornua cantu 2. 619. omnia diluviare 5. 387, ſonitu *canes* 1064, dubiæ urbes 1236. venti in caveis more ferarum 6. 197.
minari tecta ruere 4. 405.
minantis ſerpentis 3. 657.
minanti mente 5. 1324.
minitatur terra ruinas 6. 571.
minitanti murmure 1. 70.
mineo. inclinata minent 6. 562, frons tenta minebat 1193.
miniſtro ardore 5. 289. miniſtrâs celare ferrum 1. 91. ſocios ſcelerum atque miniſtros 3. 61. miniſtras parte utrâque manus 4. 828.
miniſtrat natura, quantum opus eſt 2. 1148.
minui hæc, cùm ſint detrita, videmus 1. 320. minui luces 5. 680, minuerunt vim flumina 416. non minuant mirarier omnes 2. 1028. unde abeunt, minuunt 2. 72, aliæ gentes minuuntur 76, minuta multa corpora 115. ſemina 3. 227. ſputa 6. 1186. oſſa 1. 835, viſcera 836, minutos ignes 891, minutas fruges 880. partes 2. 825.
minutè latitare 1. 889.
minutior multis aër 4. 344.
mirum nil magis 1. 731. neque enim mirum 2. 86. mirum eſt, ſimulacra moveri 4. 772, ſi &c. 812. minùs eſt mirum, ſi 5. 747, quid mirum, ſi 1237. nec mirum, cùm 6. 129, mirum fervorem 436.
mirâ facie 5. 836, virtute 964, multa & mira efficere 1181, res nova miráque 98, miro honore 1279. impete 6. 185. miras figuras 4. 39. poteſtates 5. 1238.
mirè mobilis mens 4. 752.
mirari multa relinquas 6. 654.
mirantur, quâ ratione &c. 5. 84. naturam mare majus non reddere 6. 608, numquis enim noſtrûm miratur, ſi &c. 655. illud non eſt mirandum 4. 856, mirando cœlo 421, genere 464. auctu 5. 1170.
pondere 6. 692. miranda regio 1. 727. ſpecies 2. 1036.
mirabile illud non eſt, quare &c. 2. 308, minimè id mirabile habendum, quòd &c. 464. cur 4. 257. nil tam mirabile principio, quod non &c. 2. 1034. nec tamen illud mirabile conſtat 4. 896. quid in hâc mirabile tantopere eſt re, ſi 5. 1055.
miracula jactant dictis 4. 596.

miſcere virides ſmaragdos inter cæruleum 2. 804. prœlia 4. 1007. fluctus belli ære 5. 1289. miſcetur funere vagor 2. 576. terra mari, & mare cœlo 3. 854. miſceri radiorum corpora in lumine 2. 116. abſinthia 4. 225. vitigeni latices in aquaï fontibus 6. 1070. miſcentes volta parentum 4. 1207. miſtus aër cum terrâ 1. 777. cum frigore extremus calor 6. 370. aër *calori* 3. 235. miſta voce querelæ 6. 1243. miſta aura vapore 3. 234, vis animi 2. 8. ſemina 4. 648. primordia 1. 815. corpora doloris 2. 466. miſti grandine montes nimborum 6. 158. miſtos vagitibus ploratus 2. 579.

miſer ex animo 3. 110, miſer! ô miſer! 911, nec miſerum fieri, quo non eſt, poſſe 880. miſeras hominum mentes 2. 14. miſeris modis 3. 506. mortalibus 5. 942.

miſerè quoi ægréque futurum eſt 3. 874.

miſeret ipſe ſui 3. 894. imbecillorum eſſe æquom miſererier omnium 5. 1022.

miſerandum illud & magnopere ærumnabile 6. 1228.

miſella quæ vento ſpes raptat 4. 1090.

miteſcere multa videbant verberibus radiorum 5. 1102.

mitræ, anademata 4. 1123.

mittere ſignum ſanguinis 1. 881, guttas 886. vocem, odorem 2. 834. fucum de ſummo corpore, effigias tenues 4. 83. lumen 5. 593, voces ſuperbas 1173, ſues ſævos in hoſtes, leones 1308. *imbres* 6. 508. varios linguæ ſonitus 5. 1028. vaporem 2. 149, corpora à ſe 1134, de ſe 1123. ſigna mortalia 3. 520. gelum 6. 178. inferias Manibus 3. 53. fumum 4. 54, membranas de corpore vituli naſcentes 58, brachia alternis 791. fremitus 6. 198, humorem pluvium 514, animam 1232. mittitur imago *à re* 4. 247. tonitrus 6. 170. mitti effigias tenuéſque figuras ab rebus de ſummo corpore earum 4. 47, mittuntur corpuſcula rerum ex alto in terras 200. fulmina nubibus 6. 247. mitto dicere 4. 694, contendere 473. mirari 6. 1054. mitte omnia aliena tuâ ætate 3. 974. miſſus è corpore ſanguis 2. 194, miſſum ex ætheris oris 999. ab ore præconis edictum 4. 568. miſſa per aures argumentorum copia 1. 418. vis venti 6. 299. ſimulacra 4. 614. miſſi πρηστῆρες ſuperne in mare 6. 424.

miſſilibus ſaxis 5. 966.

modus agri multo minor 2. 1169. modum ſibi parare 1. 1007. quojuſque modi formarum 4. 136. rerum 6. 770. quo quæque modo fiant 1. 159, modo alio 842. diſſimili 2. 432, quocunque 773, convenienti 540. fine modóque caret 1. 963. fine fine modóque 2. 91. modis miris 1. 124, multis 342.

modò quem 4. 169, non modò enim ruat 510. non modò non 3. 604.

modicè fluere 5. 507.

moderarier equum frænis 5. 1297.

moderator robuſtus curvi aratri 5. 931.

moderatis ac humanis rationibus 2. 169.

moderanter habenas habere 2. 1095.
mœnera. *vid. Antitheſis.*
mœnia multa ceciderunt magnis motibus in terris 6. 587. mundi flammantia 1. 74. theatri incluſa 4. 80. mœnibus altis 5. 233.
mœrorem nulla dies nobis è corpore demet 3. 921. in tenebris vita ac mœrore jacebat 5. 175. mens perturbata in mœrore metúque 6. 1181. mæſto corde 6. 1231.
mœrorum. *vid. Antitheſis.*
moles mali tanta 3. 1069. tota protruditur 4. 889. mundi per annos multos ſuſtentata 5. 97, coorta 437. mentis 3. 824. liquida 6. 404, tanta terrarum 566, moles magnas 193. molibus incurrens amnis 1. 288.
moleſta atque aſpera cauſa 2. 424.
molitur accidere ad aures res nova 2. 1023. arva ferro 5. 932. natura quid rerum novarum 6. 646.
molimine magno 4. 900.
mollis aquæ natura 1. 282. luti cruſtas 6. 626. barba 5. 673. molli gramine 2. 29, corpore 859. ſomno 3. 113. quiete 4. 988. veſte 5. 672, lanugine 815. cervice 6. 744. mollibus undis 2. 377. mollia reddi omnia 1. 568, primordia rerum 571. faciunt 2. 903. membra 3. 595. lecti ſtrata 4. 847. terræ arva 5. 778, ricta cahum 1063.
molleſcere humanum genus cœpit 5. 1013.
mollit carnem humor aquæ 6. 969. cibum flammæ vapore 5. 1101. molliri effera proles debet officiis parentum 2. 605.
Moloſsûm canum ricta 5. 1062.
monebat laſcivia redimire humeros coronis 5. 1399.
monumenta virûm dilapſa 5. 312. demoliri 6. 241. monumentis æternis famæ inſita 5. 330.
mons. monte adverſo trudere ſaxum 3. 1013. in montem ſuccedere ſylvas cogebant 5. 1369. montis cacumina 6. 458, vertice 466, fauces 639, radices 694. montes magnos manibus divellere 1. 202, ſupremos 275. icti clamore rejectant voces ad ſidera 2. 329. exſtantes medio de gurgite 4. 398, opacos 579. cavos 5. 953, Idæos 662. lauricomos 6. 151, montes nimborum concreti frangunter in arctum 158, altos aſcendere 468, tempeſtas cooperiat 489, toti montes cadunt 544, Heliconis 786.
montivagum genus ferarum 2. 1080. montivagæ feraï 1. 405.
monſtra ac portenta loquuntur 4. 594. creabat 5. 843.
monſtrat quà ratio veſtigia 5. 1446, digito 1031, commutare victum vitámque priorem novis rebus 1105. viam prono tramite 6. 26.
mora nec datur 4. 228. quæ fluvios refrænat 6. 530.
morari partem 1. 1043. longùm 6. 518. nec cauſa moratur ulla 2. 1067. nulla res emiſſum 4. 206. quæcunque morantur obvia 6. 337, neque te in promiſſis plura morabor 244. quibus in rebus multùm ſumus morati 4. 960. quamvis cauſando multa moreris 1. 399. in membris vita moretur 3. 121.
morbus fabricator lethi 3. 473.

elephas propter flumina Nili 6. 1112, ibat huic in nervos & artus 1204. quem morbus tentaret 1248. morbi contagia 3. 472. avidi 6. 1235. subita vi 3. 486. causa 501. odorem 6. 657. morbo affectis 1. 134. delirantes 5. 1158. quæ sint morbo mortíque 6. 1093, à morbo interiisse 709, morbo mortíque dabantur 1142, ardentia membra 1170, languebant 1219, implicitum 1230, corpora paupertate & morbo dedita morti 1253. videamus corpus susçipere immanes morbos 3. 461. morbos apportant anni tempora 5. 221. multa morbos incutere 6. 771. morbis jactetur 3. 505, sollicitæ 732. tentarentur 5. 346, ægrisçimus 350. ratio quæ sit morbis 6. 1088.
morbidus aër 6. 1095, morbida vis 1090, 955, copia agricolarum morbida 1259.
Morbi comitialis descriptio 3. 486.
mors interimit res 2. 1001. præstat omnia 3. 215, est nil 842, eximit im 876, immortalis ademit vitam 882, ad caput adstitit nec-opinanti 972, æterna manebat 1102. vagatur immatura 5. 222. reddita vitaï 4. 765. confertos accumulabat 6. 1261. mortis comites ploratus 2. 580, timores 44. nigrore 3. 39, formidine 64, tempore 1101. potitum 4. 770. timor vexaret 5. 1179. signa multa dabantur 6. 1180, metus acer incesserat 1210, timentes 1237, morti damnatis 1230, dedita corpora 1253. mortem effugiat 1. 852. nihil ad nos esse putandum 3. 939, congemis 947. obeunt 4. 1014. accelerare 6. 772. morte dirempta 1. 115. perempt 3. 1102. rigida strati 6. 1194, propinqua languebat 1216, turpi malâque 1238. obitâ 1. 136.
mortalis res 1. 855. habenda est animæ natura 3. 531, quid tibi est, mortalis, quòd indulges &c. 946. mortali corpore sunt 1. 233. consistere 2. 505. cretus 5. 6, constant 239, sermone immortalia notantes 122 mortalibus rebus 6. 28, ægris 1. mortalia sæcla 1. 1091.
mortifer æstus 6. 1136, mortiferam vim 819, cladem 1089.
mori inde pedes & crura 3. 528, moriens nec videtur sentire animam ire foras 606, mortua quoi vita est propè jam vivo 1059.
moribundos artus nobis deserit calor vitalis 3. 130, moribundo corpore animam fudit 1046, qui moribundi linquunt animam particulatim 541.
morsu premat 3. 663, ferarum tractari 901. pantheræ & leonis mandantur 4. 1010. repugnant scymni leonum 5. 1036, petentes 1067, morsibus validis adfixæ 1321.
mos ille sepulturæ 6. 1276. more solenni sacrorum 1. 97. antiquo 2. 610. volgivago ferarum 5. 930. mores parentum referre 1. 592. imitantur 2. 664. sequaces hominum differre inter se 3. 316, moribus permistis animantes essent 749. unis conveniunt 5. 895, uti 957.
morigera ad fruges augendas 5. 81. morigeris modis 4. 1276.
movere sensum 3. 853. mem-

bra 4. 457, animum 726. visum 6. 165. movendi initum 1. 384. movetur imaginibus fumi 3. 431. moles 4. 889. moventur diversa 1. 422. per se 2. 132. sensiferos motus 3. 568. fremitus moventur 6. 288. moveri variâ ratione 1. 342, inter se 376. simili ratione 4. 758. mota loco fundamenta 3. 584.
motu gravis lingua 6. 1148. motus omne genus & cœtus experiundo 1. 1025. omnis connectitur 2. 251, principium 253, initum 269, genitales auctificique 572, vitalis reliquiæ 954. motus accipit calor 3. 248, motus sensifer oritur 273, mentis motus languescere 1053. motus terræ obortus 6. 586. motus exitiales 2. 569, clandestinos cœcósque 126. convenientes 1. 1029. motum lethi dominantem in corpore discutere 2. 957. causa, quæ vegeat motum 5. 533. motu privandum est corpora 1. 382, sollicito 344, mutato 801, assiduo 994, vario 2. 96, æterno 1054. alterno 3. 33. aëra mulcentes 4. 139, celeri ferantur 177, fungi mutua 945. vitali remotum 5. 126, terra concutit omnia 552, vario verset sidera 1209. diverso radentes tractum 6. 117, percalefacta omnia 176, sollicito 1036. motus constituunt 1, 743. dent accipiántque 819. novos progignere 2. 80, consociare 110, varient 242, obliquos fingere 244, declinamus 259, motus per membra rigantur 262, motus vertere 307, surpere 314, efficiunt 712. intrà motus vitales consentire 716, motus contulit inter se 941, motus vitales impediuntur 947, quorum motus novitate laborent 969. omnes lætitiæ motus in se accipit 3. 117, creare 241, didit 246, edere 3. 559, concludere 573, turbabat 5. 443. motus omnes ab sensibus deerrârunt 873, ab sensiferis motibus errant primordia 937. terrarum motibus orbis omnia conquassari 5. 106, motibus astrorum quæ sit causa 510, causas disponere 531. quæ ratio terraï motibus extet 6. 534, motibus magnis ceciderunt mœnia 588.
mobilis egregiè animi natura 3. 205, vis 271. lingua 4. 555, mens mire mobilis 752. mobilibus digitis 2. 413. corporibus 6. 225. mobilior aër 4. 344. vis 6. 237.
mobiliter mittunt brachia 4. 791, feruntur 749, solvens 6. 234. mobiliùs reverti 5. 635.
mobilitas ollis sit reddita 2. 64. fulminis 6. 322. duplicatur 336, mobilitatem sumere 340, intendunt 346. mobilitate præcellere 2. 160. præstat 3. 429, mobilitate mali 646. suâ ferviscit 6. 176, calescit 279, volarent 486.
mobilitantur omnia 3. 249.
mox. nec magis id nunc est, nec erit mox, quàm fuit ante 5. 1134.
mucrone ancipiti notantur 2. 519. hebeti retusum aurum 5. 1273, mucronum fastigia acuta ac tenuia 1264. flexis mucronibus unca 2. 427.
mugit graviter tuba 4. 547.
mulcere pectora equorum 5. 1316. sensus 2. 422. lætitiæ mulcent circùm hæc loca 3. 143. hæc animos ollis mulcebant 5. 1389. aëra mulcentes motu 4. 139.

mulier ſpatio defeſſa vetuſto 5. 825, conjuncta viro 1010. ſopita caſtoreo 6. 794. jactans amorem è corpore 4. 1048, ficto ſuſpirat amore 1186, prohibet ſe concipere 1264. muliercula deteriore formâ ametur 4. 1274.
muliebris origo 4. 1226, muliebre fœclum 1221. genus 5. 1354. ſemen 4. 1241, muliebria arva 1101.
multæ vis 3. 265. magis multas vis 2. 586. parum multa litera 2. 691. partibus egregie multis inferiores 1. 736.
multo meliora 1. 215. multùm ſumus morati 4. 960.
multeſima pars 6. 651.
multiplex loci ſpatium tranſcurrere eodem tempore 2. 162.
multangula multis modis 4. 658.
multigenis variata figuris 2. 335.
multimodi motus materiaï 3. 869.
multimodis primordia miſta 1. 814, ſemina multimodis immiſta 894. multimodis volitent 2. 1054, 1059. &c. multimodis agitatur 3. 116, multimodis noſcere poſſis 587. multimodis voces ducere 5. 1405. multimodis varians natura 6. 994. multimodis pravas turpéſque 4. 1149.
mundo corporis cultu 4. 1276. mundi naturam 1. 1053, mœnia 74. magni 2. 1144. capacis 6. 122. ſidera 1. 788. tempus genitale 2. 1104. ſpeciem ſerenam 4. 138. moles & machina 5. 97, maxima membra 244, magno vexamine 341, ſolido corpore 365, æternam lampada 402, partes 478, limus omnis 497, æterni ſidera 515, mediâ regione 535, origine primâ 677, cærula 770, novitas florida 941, cœleſtia templa 1203, genitalis origo 1211, magnum & verſatile templum 1435. mortalia templa 6. 42, patuli æquora 107, magni ſpiracula 492, confuſa ruina 606, axis 1105. mundis variis variâ ratione creatis 5. 529.
munificat mortales ſalute 2. 625.
munitur India vallo eburno 2. 538. munita via fidei 3. 103. munita viaï 3. 497, munita ab rebus lethalibus 831. regio munita multâ virûm vi 1. 729. eximiis munita locis 2. 607. munita tenere ſapientum templa 2. 7.
murali coronâ caput cinxere 2. 606.
murmur dant 6. 141. murmure minitanti 1. 70, minaci 277. depreſſo 4. 549. magno 6. 100. murmura Ætnæa 1. 724. ponti 3. 1045. magna minarum 5. 1192. murmura concit 6. 409.
Muſa agreſtis 5. 1397. Calliope callida 6. 92. Muſarum amorem 1. 924. Muſam ſylveſtrem ne ceſſet fundere fiſtula 4. 593.
muſêa mele 2. 412. muſêo lepore cuncta contingens 1. 933, muſêo dulci melle contingere 946.
muſco ſuper viridi ſtillantia humida ſaxa 5. 949.
muſſo. muſſant 1. 658. muſſabat tacito medicina timore 6. 1177.
mutare locum 1. 377, corpus 667. tempora 2. 170, naturam rerum 307. ſpeciem ſuam 4 135, geſtum 776. vitam

tam priorem 5. 170. filum in alterutram partem 588. vultum 3. 164. rauciſonos cantus 5. 1082. colorem 1. 768. mutat mundi naturam totius ætas 5. 826. cœli mutemus amictum 6. 1132. mutari ordine quædam 1. 682, alias aliis rebus 802. quod mutatur, diſſolvitur 3. 756. aëra, qui mutatur in horas 5. 275. ſuis mutatum finibus exit 1. 678, mutato ordine 687, mutatis inter ſe elementis 912. motibus 4. 947. mutabilitate aliquâ partum 2. 931.

muta metu 1. 93. muta animalia varias emittere voces 5. 1087. mutæ pecudes natantes ſquamigerûm 2. 342.

mutuus ardor 4. 1210. mutua contagia 3. 346. voluptas 4. 1195, gaudia mutua 3. 802. vivunt mortales 2 75. teruntur rami 5. 1099. ceciderunt texturæ 6. 1082. motu fungi 4. 945, è lævo fit mutua dexter 302.

myrrhæ odor contemptus 2. 503.

N.

NActa eſt ſibi putrorem tellus ex imbribus 2. 871. nardi florum liquorem 2. 847. naribus halant nectar 2. 847. odores ad nares venientes non cernimus 1. 300. in nares penetrare 2. 415. confutabunt nares 4. 490, nares adjectus odoris tangat 677, odor laceſſit 691. per ipſas nares inſinuant multa 6. 778, nidore offendit nares recens extinctum lumen 793, nares compreſſæ 1191. naribus canes inveniunt feraï quietes 1. 406. naribus auram nullam mittat *olvum* 2. 850. auras crebras reducunt 4. 990. ignem ſpirantes equi 5. 29, ſub naribus patulis fremitum edit 1075. naribus cervi *ducunt ſerpentes* 6. 765, ex naribus ibat ſanguis 1201.

naſcuntur ſeorſus odores 4. 498, naſcentibus inſinuetur natura animaï 1. 114. ad naſcendum certa loca cuique reddita 3. 618.

nati dulces 3. 908. natorum bonâ famâ excellere 6. 13, natos patribus ſuper edere vitam 1256.

natali die privata 3. 711.

nativo corpore 2. 542. nativos animantibus & mortales eſſe animos 3. 418.

natura animantum 1. 16, rerum 26. dædala 5. 235. creatrix 1. 623. gubernans 5. 78. perfica 2. 1115. ferri 5. 1280. mellis conſtantior 3. 192. mundi nequaquam divinitus creata 2. 181. naturam clandeſtinam cæcámque adhibere 1. 779. rerum cognoſcere 3. 1085. naturaï fœdera 1. 580. totâ naturâ diſſimiles 2. 719, nil aliud ſibi naturam latrare 17. in rerum naturas omnes vertier 1. 711. naturas hominum varias 3. 317, naturarum parvola veſtigia 321. *Lucretius Naturam culpat, & conſtitutionem mundi vitioſam eſſe conqueritur* 5. 200.

naturali ratione geruntur.

naſi primoris acumen tenue 6. 1191.

navis velis ventóque feratur 4. 895, navim agimus 391. trudit & impellit ventus 6. 1031.

1031. navi vehimur 4. 388.
naves ingentes ruit venti vis 1. 273. æquora lædebant ad saxa 5. 999, navibus pandis 1441.
navigii ratio 5. 1004. navigia clauda videntur maris ignaris 4. 438. in tumultu deprensa 6. 429.
naufragiis magnis multísque coortis 2. 552.
navigerum mare 1. 3.
navita projectus ab undis 5. 224. nautæ videntur cernere bellum cum ventis 4. 965. nautis sitientibus 6. 893.
naviter. nec plenum naviter extat 1. 526.
ne. illud vereor, ne fortè 1. 81, ne quà fortè 268, videndum est, ne forte 467.
ne--- & ne ---néve ruant 1. 1098.
nedum variantia rerum tanta esse queat 1. 654.
nebula ac nubes paulatim repit 6. 1119. nebulæ imaginibus 3. 431. nebulam pulveris exhalat 5. 254, nebulam exhalant lacus 464. nebulas surgere de terrâ 6. 476. diffugere puncto tempore 2. 456.
nec. nec---opinanti 3. 972. nec ---opinantes 5. 1319.
necdum scibant 5. 951.
nécne. ecquænam sit finis, nécne sit 1. 953. linquuntur, nécne 3. 713. eadem sint lumina, nécne 4. 382.
necare hominem odore floris consueta arbos 6. 787.
necesse est natura fruatur 1. 57, omnia constare 303.
necessum est constet natura 4. 120, omnia fieri 519. necessum ne mens ipsa intestinum habeat cunctis in rebus agendis 2. 289.
nectar naribus halant 2. 847.
nectare tinctus 6. 971.
nectere membra 3. 374. votis vota 5. 1201, mutua inter se gaudia 852. nexam animam per venas 3. 218. nihil est non raro corpore nexum 6. 958. nexa teneri hamatis *primordiis* 2. 405.
nexilis vestis 5. 1349.
nexantur ab ictu brevibus spatiis 2. 98.
negat vera ratio credere posse animum 1. 617.
negito. ni fieri negites 4. 911.
Nemeæus hiatus leonis 5. 24.
nemo est qui possit dicere 4. 128.
nempe necesse est 1. 386. nempe ubi 2. 486, nempe tamen 907.
nemus frundiferum 2. 359, nemora avia 144.
nenu. nenu potest 3. 200. nenu queunt 4. 716.
Neptunum mare vocare 2. 654, Neptuni corpus acerbum 471. fluctu 6. 1074.
nequaquam possis illud sumere 3. 371.
nequeo exponere 3. 317. & transire foramina, quæ nequit ignis noster 2. 386. cernere sæpe nequimus 3. 364. ire nequibant 1. 381, cogi nequisset 1019. constare nequirent 6. 105.
nequicquam. omnia debet cibus integrare novando: nequicquam, quoniam &c. 2. 1147.
nervi, ossa &c. constituunt animantem 2. 668. trahier in manibus 6. 1188. nervis, venis &c. jungitur sensus 2. 904.

904. ossibus ac nervis discluſis 172, in nervis motus anima agebat 574, è nervis atque ossibus exolvere ſe 697, à nervis longiùs esse animi natura nequit 790. quid detrahat ex nervis sermo 4. 540. validis aptum per viscera nervis 5. 926, à nervis succisa jumenta 1331. nervorum corpora parva 1. 863, nervos, venas &c. esse ex alienigenis partibus 861. nexam per nervos &c. animam 3. 218, nervos extentat 489. conripere nervos & membra coactans 6. 1159, in nervos morbus huic ibat 1204.
nervosa ac lignea 4. 1155.
neſcio. nil sciri siquis putat, id quoque neſcit, an sciri possit, qui se nil scire fatetur 4. 471. augmen cur neſciat æquor 6. 607. quod sibi quisque velit, neſcire, & quærere semper 3. 1071. quid sit scire & neſcire viciſſim 4. 477.
neu. metuunt, ne natura diſſolvat &c. neu diſpandat &c. 6. 598.
nictantia fulgura flammæ 6. 181.
nidor ad ſua pabula quemque ducit 4. 688. penetrat 2. 682. nidoris odores 6. 987, nidore acri offendit nares 792.
niger nimbus 6. 255. nigro fuerint colore 2. 763. de semine nigros cycnos 823. nigrâ proluvie 6. 1198, nigra virûm sæcla 722. nigraï noctis 4. 541, nigras umbras 342. pecudes 3. 52, undas lethargi 814. nigris nubibus 6. 525.
nigrant nigro de semine nata 2. 732, de nigrante colore 792.
nigrore mortis omnia ſuffundens 3. 39.
nihil indiga noſtri Divûm natura 1. 61. hæc noſtras acies nil lædere poſſint 4. 722. nil minor res esse videtur 3. 225. nil posse creari de nihilo 1. 156, ad nilum haud poſſint quæque reverti 238, haud redit ad nihilum res ulla 249. nihilo majore figura 5. 577. nihilominus mors æterna manebit 3. 1104, animum esse hominis partem nihilominus ac manus & pes 96.
Nilus in æstati creſcit 6. 712, Nili flumina 1112.
nimbus niger per mare 6. 255. nimbi quacunque feruntur 5. 290. rigantes insuper 6. 520. quas sedes neque nubila nimbis aspergunt 3. 19. nimborum nocte coortâ 4. 173. tabe 1. 806. montes concreti 6. 158, copia 510, aspergine 524, nimbos arenæ tollere 700, volantes 483. inducere 4. 143.
nimirum. sunt etenim venti nimirum &c. 1. 278, nimirum declarat &c. 366.
nimis imbecilla 1. 847. non nimis incertis 5. 675.
nimiâ levitate 3. 388. dulcedine 6. 1264. nimios æstus 5. 817, nimiis fervoribus 216, nimio ardore 6. 1161. nec nimiò pòst 1194. nimio major 5. 565. nimio plus 986. nimiùm longis 6. 919.
ningunt roſarum floribus 2. 627.
ningues albas deſcendere sol ſubigit 6. 736, montibus extructas ningues tabeſcere cogit 964.
niſi quòd 4. 760.
nitet cœlum pacatum diffuſo lumine 1. 9. nitere poteſt luna

na radiis ſolis percuſſa 5. 703.
nitorem purum & unum maris 2. 776, lunæ & ſolis 1031.
viridem 5. 781. nitore auroræ exoriente 4. 542. ſuo fulgit luna 5. 767.
nitidum opus 6. 795. nitido lepore 5. 1258. nitidæ fruges 2. 253.
niti in medium ſummæ omnia 1. 1052, ſurſum omnia pondera 1058. fundamenta, quibus nitatur ſumma ſalutis 2. 862. nitentibus ſquamigeris laticcs cedere 1. 373, in medium ſint omnia nixa 1055.
nixus in hôc uno novitatis nomine 5. 907.
nixatur quibus vita ſalúſque 4. 509.
nixari nequeunt 6. 836. nixantem trudere ſaxum adverſo monte 3. 1013.
nix acri concreta pruinâ cana cadens 3. 20. nives adfert bruma 5. 745. gelidas cohibere 6. 106.
no. nant oculi 3. 479.
natare campos facerent 6. 266. natantes mutæ 2. 341, tonſas 554. campos 5. 489.
nobilitate contendere 2. 11, gazæ nil proficiunt, neque nobilitas 38.
nocere quid queat ictus fulminis 6. 385. quid noceant, ſentire 3. 834. nocentes ſæpe præterit telum 2. 1102.
nodus anni exæquat lucibus umbras 5. 687. nodis relligionum animos exolvere 1. 931. vitales animæ nodos è corpore ſolvit 2. 949. diſſolvunt nodos omnes 6. 355, nodos relaxat 878. validos perrumpere 4. 1142.
noli adfingere &c. 4. 387.
nomen maternum meritò adepta 2. 996. delatum ab Heliconis ſaltu 3. 133, utrumque uno ſubjungas nomen eorum 442. nomen ab re impoſitum 6. 740. nominis ergò 3. 78, expers 243. nomine patrio donârat regem 1. 95. Curetas memorant Graii Phrygios 2. 629, abuti 655. proprio res egebat 3. 135. inani novitatis 5. 907. præclaro Athenæ 6. 2, patrio vocitamus fulmen 297, autumni fertur tempus 371, de patrio magneta vocant Graii 908. nomina figurarum tot reperire, quot ſunt principiis 3. 318. humanum genus cœperit inter ſe veſci per nomina rerum 5. 73. nomina diſtribuiſſe rebus 1040, rerum perdiſcere 1050, utilitas expreſſit 1028.
nomino. unde hic cognitus eſt ipſi, quem nominat ignem 1. 696.
nominito. motum, quem ſenſum nominitamus 3. 353. ut ipſi nominitant 6. 702, quos ab re nominitarunt 423. nominitanda eſt 4. 48. nominitanda ſunt 6. 373.
Nominum à Verbis aut Participiis ortorum catalogum deſinentium in --ſus,—tus,—xus. adactus. adauctus. adhæſus. adjectus. auctus. *vide priùs in Alphabetico ordine.*
amictum cœli mutemus 6. 1132.
auxiliatum tremulum à pennis petero 5. 1039.
cibatum cuique terra det 1. 1093. alios hominum paſtus pecudúmque cibatus 6. 1125.
coactu magno 2. 273.
commutatus. in commutatum veniunt 1. 795.
comptus virgineos circumdata infula 1. 88. conciliatu condenſo 1. 576. conpar-

parvo 2. 133, primorum 935.
concurſus corporum 1. 686, è concurſu eodem natus 171.
concuſſu magno 6. 546, de concuſſu ſequitur gravis imber 289.
congeſtus magnus arenæ 6. 742.
congreſſus materiaï 5. 68. eſſe alios congreſſus 2. 1064.
conjectus animaï altior 4. 956. materiaï 4. 417, *elementorum*, 599. conjectum lapidum ſpiclorúmque 3. 199.
conjectu brachii 6. 434.
conlectus aquæ digitum non altior unum 3. 416.
connexus varios 1. 627.
contemptus. è contemptibus exit 5. 813.
conventus hominum 4. 785. ex ullorum conventu 1. 605. coortum ſolis 2. 1165. coortu graviore pluviæ 6. 671.
decurſus aquaï magnus 1. 284. aquarum 5. 264.
deſpectum ſub terras præbet 4. 418.
disjectus major turbæ materiaï 3. 941.
ejectus largior animaï 4. 957.
emiſſum res nulla moratur 4. 206.
hauſtus teneros 5. 1068. largos de fontibus 1. 413.
ictus grandior 2. 943, minùs acriter oblatus 953. fulminis de cœlo 6. 385. celer 3. 636. luminis 2. 807. creber 4. 932. gravis 6. 322. ictu fulminis repenti 5. 401. ardenti 6. 293, vehementi 310. ictum oblatum 2. 951. æſtiferum radiorum 5. 612. fulgoris calidi 6. 315. ictibus externis 1. 1054. cœcis 2. 135.
injectus animi 2. 739.
initum tuum 1. 13, initum movendi 384. *legitur in quibuſdam* initium.
intactus. tactus corporibus cunctis, intactus inani 1. 455.
itum repentis animantis ſentimus 3. 389.
mactatu parentis concideret 100.
meatus. *vide priùs in Alphabetico ordine.*
miſſus bis mille ſagittæ 4. 1. 410.
nexus exſolvere 1. 221, principiorum diſſimiles 245.
nixibus ex alvo matris natura profudit 5. 226.
niſus pennarum inanis claudicat 6. 834. pedum niſus ponere 5. 912, niſu uno 3. 7. levi ſuſtollit 4. 904.
objectum parmaï daret 4. 845.
offenſus nec foret natus 2. 223. in offenſu vita eſt 3. 954. ex offenſu turbant ſemina 2. 438. offenſibus crebris hebeſcere 4. 360. multis in remorando hæſitat 6. 332.
opinatus. propter opinatus animi 4. 467.
oppreſſu valido 1. 851.
ortus. revocatum cedit ab ortu 4. 1237. cimus ad ortus 1. 213. emergere ad ortus 5. 697.
partum non fieri 2. 934. partus ferarum 3. 777. partus duplici de ſemine conſtat 4. 1223. partu incerto 1. 165, nocturno 477. dulci diteſcere 4. 1247. paſtus alios hominum 6. 1125. petitus terræ ſuavis 3. 173. proſpectu maris in magno 6. 449.
ploratus miſtos vagitibus 2. 580.
procurſus volubilis 2. 454.
projectu immani corporis 3. 1000.
promtu. in promtu 2. 583. que 148.

re-

magis in promtu 1. 878. in promtu cognita 2. 867, in promtu omnibus manifestúmque 148.
refutatu ancipiti convincere falsum 3. 524.
repulsu assiduo crebróque 4. 105.
satum genitalem 4. 1227.
subortu ex alio atque alio lucem jactare stellas 5. 304.
tactus. *vide* tangere.
tractus. *vide* traho.
transpectum apertum per se præbet janua 4. 273.
men. augmen. *vide* augeo.
clinamen exiguum principiorum 2. 292.
conamen alarum omne proditur 6. 835, eundi magnum sumit 325, conamina sumpsit 1039.
documen mortalibus acre 6. 391.
duramen magnum aquarum 6. 529. glomeramen in unum conveniunt 2. 685, glomeramina quæque 453. glomeraminis luciferam partem 5. 725.
molimine magno navim trudit 4. 900.
momine parvo impulsa 3. 189. è falso momine ponti 6. 473.
numen (*à nuo*) ad numen mentis moménque movetur 3. 145. in quemcunque locum diverso numine tendunt 4. 1180. capitum numine 2. 632.
vexamine mundi magno 5. 341.
vocamen proprium laticis proferre 2. 656.
-tia. repetentia nostra interrupta sit 3. 863.
retinentia actarum rerum omnis exciderit 3. 675.
variantia rerum tanta 1. 654.
-tura. composituras turbantia 4. 329.
disposituras in tales deveniunt 1. 1026. deciderunt 5. 193.
formatura labrorum 4. 556, formaturam servat 560.
junctura horum optima inter se constat 6. 1084.
mistura rerum 2. 977.
posituræ quali contineantur 1. 818. posituræ principiorum 2. 946, posituris 895. propter signiferi posituram totius orbis 5. 690.
non erimus tum 3. 853. illud non est, ut possis credere, sedes esse Deûm &c. 5. 147, non erat, ut fieri posset mirarier unquam 977.
non-sensu sensus oriri 2. 931, gigni ex non-sensibus sensus 929. per medium, per non-medium concedat oportet 1. 1074. ex non-ridentibus factus 2. 985.
nondum clueant tentata periclo 1. 632.
nonne videre nil aliud sibi naturam latrare &c. 2. 16.
nonnulla pars terraï 5. 252.
nonnunquam posses videre 6. 1255.
norma fallax rectis regionibus exit 4. 517.
nosmet possumus 3. 627.
nostri nihil indiga 1. 61.
nostrûm aliquoi sic increpet 3. 945.
noscere in adversis rebus qui sit 3. 56, vultus 468. naturam rerum 4. 386. cursus solis lunaéque meatus 5. 773. ex alio alius *annulus* lapidis *magnetis* vim vincláque noscit 6. 915. nôrunt matres hœdi 2. 368. mutua gaudia nôssent 4. 1200. nota inter se cluere 2. 351.

notæ graves halantes ſulphuris auras 6. 220.
notare cuncta vocibus 5. 1042, res diſſimiles aliâ atque aliâ voce 189. vera ac falſa 1. 701, ligna atque ignes voce diſtinctâ 913. immortalia mortali ſermone 5. 122, omnia cœli loca 964, varias res voce pro vario ſenſu 1057. ancipiti mucrone utrinque notantur 2. 519. notatus nullo fulgore 5. 611, notata extremis oris luna 583.
notitiam veri quæ res falſique crearit 4. 478, notitiam veri ab ſenſibus creatam 481, ſuæ utilitatis dedere 852 præbere 5. 125. menti corpora poſſe in notitiam verti 2. 744.
notities hominum Divis unde inſita primum 5. 183, unde inſita notities eſt utilitatis 1046.
notho lumine loca luſtrans luna 5. 575.
novem jugera obtineat diſpenſis membris 3. 1001. nonâ lampade vitam reddebant 6. 1196.
novus motus vetere exoritur 2. 252. novum lumen ſuppeditare 5. 299. nova proles 1. 260. vis 2. 306, res 1023, ſpecies rerum 1024. ætas 3. 866, voluptas 1094. tempeſtas 5. 437, luna 730, tellus 788, clades 6. 1123, lumina 4. 376. virgulta 5. 933, delubra 1165. quid novarum rerum natura moliretur 6. 646. quid novi potuit inlicere &c. 5. 169. novis verbis multa agendum 1. 139, novis avibus ſylvas canere 257. gaudere novis rebus 5. 171, novis rebus commutare vitam priorem 1105. novo lumine 2. 143, colore 502. humore 5. 262, ſplendore 291, fœtu 779. novos flores 1. 927. motus 2. 80.
novitas hæc quibus rebus conſletur 4. 927. mundi 5. 816, florida 941, novitatis amorem 174, nomine 907.
novitatem rerum 1. 140. formaï 2. 494. habet ſumma 5. 331. novitate laborent 2. 969, exterritus ipſâ 1039. nulla cietur 3. 152, rerum extruſa vetuſtas 977. cibi 5. 928. cœli & aquarum 6. 1101.
novare, quod ſatis eſt, natura queat 2. 1138, novatur rerum ſumma 74. novet fœtus terra 1. 1032. novando cibus omnia integrare debet 2. 1146.
novellas mentes mero lacte percuſſa 1. 262.
nox æterna teneret terras 5. 979. cæca eripiet iter 1. 1109. caligine terras obruit 5. 649. texit 6. 852, obruit terram umbris 864. nox & noctis ſigna ſevera 5. 1189. noctis nigraï umbram 4. 541, ſevera ſilentia 462. ſidera 1. 1064. caligine cæca 4. 458. in umbris 5. 972. nocte intempeſtâ 5. 984. tetrâ nimborum coortâ 4. 173, noctem explaudentibus alis 714. noctem diémque frequens ſingultus 6. 1158. noctes tabeſcere 5. 679, ſumant augmina 680, longæ hyberno tempore ceſſant 698. totas ardentia oculorum lumina 6. 1178. ſerenas vigilare 1. 143, pariles agitare dieſque 1066. noctes atque dies niti labore 2. 12.
noctivago ſtrepitu *Faunorum*

4. 586. noctivagi tenebant templa 5. 946, noctivagæ faces cœli 1190.
noctu sentimus nec nebulam nec aranei fila obvia 3. 384. nocturnum lumen 6. 791. nocturno partu 1. 478. tempore 4. 445. nocturnis epulis 2. 26, nocturnas faces 206. umbras 5. 687.
nubes aridior 6. 149, divolsa 202, cava 175, atra 179, valida 295, nubis discidio 292, semina 443, fulvæ caligine 460, nubes ætheriæ 97. volantes 5. 254. denso agmine sunt 6. 99, nec tam condenso corpore, quàm lapides 101, parvæ 454, ad nubes augendas 472, nubes altas 479, confertæ 508, aliis aliæ insuper 520, contrusæ 734, nubibus magnis 156, densis 184, crassis & exstructis altè 246, nigris 525.
nubila cœli 1. 6. rara 4. 445. ramosa 6. 132, montibus adsimilata 189, cumulata alia insuper aliis 190, inædificata supernè 264.
nubendi tempore in ipso 1. 99.
nudus humi jacet infans 5. 224. nudum corpus 6. 1171. nuda membra 5. 969, nuda & inerma cedebant armatis 1291. nudantia duros dentes ricta canum 5. 1063.
nullam rem è nihilo gigni 1. 151, nullius exitium patitur natura 225, nullius solo trita 925, nulli priùs velârint tempora Musæ 928, nullo pacto facerent 1034.
numquid ibi horribile apparet? num triste videtur quicquam? 3. 989. numquis enim nostrûm miratur 6. 655. sæpe etiam num quærit 5. 883.
numen matris qui violarint 5. 614. Divûm 3. 18. sanctum 5. 310. mentis 3. 145. *vide priùs Nominum catalog.*
numine divino fieri 1. 55. Deûm sinè numine 2. 168, numine Divæ 620. proh Divûm numina sancta 2. 434. delibata 6. 69.
numero Phrygio 2. 620, innumero 1053, magis innumerali 1085. in rerum numero 1. 692. numero Divûm esse 5. 52, in Deûm numero videri indigna 124, nec fuit in numero 181, numero diffidebant 1348. sæpe est numero factum 6. 413, numerum innumerabilem 484. numerum augebit 1. 437, replere 2. 535. extra numerum membra moventes 5. 1400. in numerum armati pulsarent æribus æra 2. 636, exultant 631. brachia jactare 4. 773, procedere 789. numerûm genus servare 5. 1048. sæpe est numero factum 6. 413.
nuncia rerum plaga 4. 708. nuncia Divinæ formæ simulacra 6. 76.
nutricis almæ blanda atque infracta loquela 5. 231.
nutu *Deorum* omnia flecti 5. 1186. alterius sub nutu degitur ætas 4. 1116.
Nympharum sylvestria templa 5. 947. Nymphas tenere hæc loca singunt 5. 584.

O.

O miseras hominum mentes! o pectora cæca 2. 114.
ob. quas ob res 1. 156. hanc ob rem 3. 257. utilitatis ob officium

ficium 4. 855. quod ob admissum fœdè dictúmve superbè 5. 1223.
obbrutesco. an contractis in se partibus obbrutescat *anima* 3. 544.
obducere tenebris terras 5. 775, sentibus id *ævum* obducat natura 208.
obeo. obire indignabere 3. 1058. eadem in somnis 4. 962. prœlia 964. spatium mensibus videatur luna 5. 617, sol & luna offecto lumine soleant 774. quem cogebat pudor 6. 1242. lethum 3. 1091. lethum insidiis 5. 1419. mortem 4. 1014, liquore demersa 442, sol videatur in undis 435. vis obiit 1. 223. obît decurso lumine vitæ 3. 1055. obita morte 1. 136.
obitum lamentetur 3. 965. obitus *solis* vidit oriens *luna* 5. 707. longos sidera exorta revisunt 4. 394.
obhæsit equus in medio flumine 4. 422.
objiciens cæcum radiis ardentibus orbem 5. 754, tellus auris objecta alienis 548. ex improviso ceu sint objecta repentè 2. 1033.
oblectare animum 2. 363.
obliquo lumine 5. 692. obliqua luce 2. 799, obliquos motus 2. 245, obliqua meare pondera 247.
obliti timorem esse fontem curarum 3. 82. oblitæ remigii pennarum vela remittunt 6. 743.
oblivia rerum 3. 840, quæsit 1079. quosdam cepere oblivia rerum 6. 1211.
obnitier undis 4. 439. obnixus magnis viribus 6. 558.
obortus terræ motus 6. 586, obortis radiis 869.
obretimur euntes, nec aranei fila obvia sentimus 3. 385.
obruit multas urbes humor coortus 5. 412, terras nox caligine 649, terram umbris 6. 864, nubila obruerent terras caligine 263. domus fessa spatio ætatis vetusto obruat 3. 776. cinere obrutus ignis 4. 924.
obscura de re pango carmina 1. 932, obscura Graiorum reperta 137, ob obscuram linguam clarus Heraclitus 640. in obscurum coni acumen 4. 433.
obsidit vias oculorum 4. 351, quas obsederat ater *aër* 346, obsidere certas partes 1086.
obsignans formam verbis 4. 571.
obsignatum illud habere convenit 2. 581.
obsistere minis vatum 1. 110, contrà 68. nec facile est tali naturæ obsistere quicquam 6. 330.
obstare atque officere, corporis extat officium 1. 338. nihil officiunt obstántque quo minus 2. 783.
obsita arbustis fœlicibus 5. 1377.
obstipus. omnia mendose fieri atque obstipa necessum est tecta 4. 518.
obstruere caput ei 5. 753.
obsunt cui veteres *res* 5. 172, quid obest non esse creatum 181, quid ille hiatus leonis nobis obesset 25, quid obesses, si non &c. 35.
obterit humanas res vis quædam 5. 1233. obteritur religio pedibus subjecta 1. 80. obtritum pondere terræ 3. 906.
obtineat *Tityos* novem jugera mem-

membris 3. 1002.
obtundere aures fruſtra 5. 1054.
obtunditur vox 4. 617. obtundi telum 6. 398. obtuſus angulus 4. 356. obtuſis viribus 3. 453.
obturet cibus amorem edendi 4. 867.
obturgeſcit pes 6. 658.
obvertimus ſpeculum queiſcunque oris 4. 168. obverſa pavonis cauda mutat colores 2. 806.
obverſantur illa ante oculos 4. 975, obverſatur ad aures nomen dulce 1056.
obvius caput letho obtulit 3. 1054. obvius cadenti *Thaethonti* ſol 5. 403. res obvia nobis vigilantibus 1. 133. obvia fixere primordia 2. 85. fila aranei non ſentimus 3. 385. obvia veniunt 4. 731, túte tibi obvius obſtes 1144. obvia curſu quæ fuerant 6. 47, quæcunque morantur obvia 338.
occidit cauſa 2. 789. lumen 3. 416, annis qui multis occidit ante 1107. occidet ad nihilum omnis ardor 1. 669. ne occidat humanum genus 2. 174. ingratum occidat omne 3. 955, occiderunt multi reges 1041.
occido. regibus occiſis 5. 1135.
occipit pueris juventas 5. 887.
occultæ Divûm mentis 6. 381.
occultas res conviſere 1. 146, occultis de rebus referentes 425.
occultè decreſcit vomer 1. 135.
occultâſſe vagitum Jovis in Cretâ 1. 634.
occupat totum propè amnem faucibus 4. 1019. occupet ille locum 1. 391.
occurrit nobis imago 4. 783. occurrere falſæ rationi veræ videtur 3. 523, occurrent nati præripere oſcula 908. quibus è portis occurri cuique deceret 6. 31.
occurſans omnimodis officiénſque corpus 5. 717.
octavo candenti lumine ſolis 6. 1195.
oculus avolſus radicitus nequit diſpicere rem ſeorſum corpore 3. 563. oculus antè dexter hic idem nunc fit lævus &c. 4. 301. oculi media tantula pars pereſa 3. 414, oculo lacerato 409. oculo manus uni ſubdita 4. 449. oculos tollere 1. 68. caligare 3. 157. feriunt 4. 218, perterget longiór aura 253, lux 278, reviſit rejecta imago 286, adurit ſplendor 331, init aër 340, nec hilum falli 380, trajecimus 426, reprehendere 488, percipiunt 733, laceſſunt 757, contendere ſe; atque parare 807, paſcere 2. 419. ad oculos perveniunt lumina 6. 183, in ipſos oculos invadit dolor 659, oculos duplices ſuffuſá luce rubentes 144, nimiùm jactare 4. 1133. oculi ſumant corpora jactari 2. 547. fugitant ſplendida 4. 325. nant 3. 479. cavati 6. 1192. revincent 4. 490. tentantur 6. 1114. oculorum acies contenta 1. 325 vias 4. 345, acies feriunt 695, lumina 823. lumine aperto 4. 1137. viſu 5. 122. oculis animi vitium adfingere noli 4. 387. ex oculis res erepta 1. 219, oculis uſurpare frigora 302. loca conviſens 2. 357, ex oculis vetuſtatem ſubducere 69. micat acribus ardor 3. 290, oculis exemptis 369. lumina Anchus reliquit 1038,

ſolis cernere quimus 4. 242, dolorem gignunt multa 332, leonum immiſſa ſemina è corpore gallorum 719, ex oculis liber datur exitus 724, ſoporem diſcutere 996, oculis geſtum repetunt 792. oculos patentes ſervat 3. 655.
ocyùs animus, quàm ſe res perciet ulla 3. 185, ocyùs multo perire 439.
odere menſas conſanguineûm 3. 73.
odium vitæ lucíſque videndæ percipit humanos 3. 80. ſic odium cœpit glandis 5. 1415.
odioſa, loquacula 4. 1159, non odioſa viciſſim 1184.
odor myrrhæ contemptus 2. 503. nares laceſſit 4. 691. inſinuatur in cerebrum 6. 802, permanat 952. odoris adjectus nares tangat 4. 677. odorem jaciunt de corpore 2. 845, rebus adhibere 854. evellere è thuris glebis haud facile 3. 328. humanum longè præſentit anſer 4. 686, acrem de corpore exſpirant 122. tetrum volvebat ſpiritus 6. 1152, acrem ut exiret 1215. odore tetro tabeſcat 3. 580. mellis apes longe ducuntur 4. 683. infeſta atque aſpera per nares inſinuant 6. 778, floris tetro necare 787, tetro bitumen concreſcere 807. odores perpetuò fluunt ab certis rebus 4. 219. varios rerum ſentimus 1. 299. Panchæos ara exhalat 2. 417, miſtos in corpore concoctóſque 851. penitus fluere & rebus recedere 4. 699. expirat quales ſcapteſula 6. 810, nidoris 987. odorum fluctus varius fluens ſe volvat 4. 679. odoribus cuncta opplet Flora 5. 739. odores ſeorſus naſcuntur 4. 497, odor alius aliis animantibus magis aptus 681, errabundus tardè venit 696, diſtractus in aëris auras 697, majoribus principiis creatus 702, odoribus tetris ſe ſuffit 1169.
odorari licet 4. 230, odorata eſt mulier 796.
offendit imago veniens ad planitiem ſpeculi 4. 295, venientem offenderit aura una modò 1174.
offenſare cogitur 6. 1051. offenſando ſemina rerum cooluerint 2. 1058.
offero. obtulit caput letho 3. 1054. quod cuique obtulerat prædæ fortuna, ferebat 5. 958. oblatum ictum 2. 952, oblato acriter ictu 953.
officio. nihil officiunt obſtántque 2. 783. quacunque meantes officimus 4. 372. officere atque obſtare 1. 338. 6. 448. tantopere officerent nobis 5. 31. retrahuntur & extrà officiuntur 2. 155. omnimodis occurſans officiénſque 5. 713, ſoleant *Sol & Luna* offecto lumine obire 774. omnes corporis offecti ſenſus per membra quieſcunt 4. 767.
officium, quod corporis extat, officere atque obſtare 1. 337, premere omnia deorſum 363. utilitatis ob officium 4. 855, langueſcent officia 1118. effera proles officiis debet molliri victa parentum 2. 625.
olearum cærula plaga diſtinguens 5. 1372.
oleaſter capellas juvat 6. 970.
olivum tardum cunctatur 2. 392. leve nequit miſceri in aquaï fontibus 6. 1071. inolentis olivi naturam 2. 849.

oleo, quod olet, non tam facile investigare, in quâ sit regione locatum 4. 705.
olescendi summum tetigere cacumen 2. 1129.
olim sæpius peperit religio &c. 1. 83. olim ponunt 4. 55.
omne immensum peragravit mente 1. 75, omne inane 386, omne foret solidum 522, utrùm finitum omne constet, an immensum pateat 956.
omnigenis perfusa coloribus 2. 826, omnigenos gignunt variántque colores 758. omnigenos cœtus & motus experiundo 5. 419, omnigenis e principiis 441.
omnimodis foret ignis 1. 684.
omnimodis expertus eris 2. 488. &c.
omnimodis connecti omnia 2. 698.
omniparens *terra* 5. 260. per terras omniparentes 2. 705.
omnipotens pater 5. 400.
omnituentes sensus 2. 941.
omnino nullâ ratione fuissent genita 1. 345, nec foret omnino cœlum 988.
onus deponere 3. 1072 totum convertere 4. 898. oneri non est 5. 540, nec caput est oneri collo 542.
onustum corpus effusum 3. 114.
onerata cadaveribus templa 6. 1271.
opacam tempestatem 6. 523. opacos montes 4. 579. opaca domorum 2. 114.
operit amator limina floribus & sertis 4. 1172.
opinor. nec posset, opinor, se trahere 1. 398, verùm, ut opinor, ita est 685. non, ut opinor, ita est 4. 491. nec-opinanti mos adstitit 3. 972. nec-opinantes terras obducere tenebris 5. 775, nec-opinantes à tergo diripiebant 1319. opprimere 6. 407.
opis expertes 5. 996. opibus ipsa suis pollens 1. 61. non magnis curant corpora 2. 31, ad summas opes emergere 13.
opima rebus bonis regio 1. 729.
opulenti possent degere vitam 5. 1121.
oportet adhibere 1. 778, oportet concedat 1074.
oppida cooperuisse amnes 5. 343.
oppilare oltia contrà adversis fluctibus 6. 725.
opplet Flora cuncta coloribus & odoribus 5. 739. opplent volucres loca vocibus 2. 145. oppleti calidis fontibus fumant 6. 748.
opportunus aër 5. 605, opportuna regio 805. & idonea flammis res 6. 317, opportunam utilitatem præbet 893.
oppolta fuerunt 4. 151.
opprimere terras imbri 6. 265, nec-opinantes 407. oppressus lapis sub dente è frugibus asper 3. 694. oppressum solem 5. 762. oppressa sub gravi religione vita 1. 64. aliis malis in pectora cura 5. 1206. carmina silerent 2. 505.
opprobrium. in opprobrium versa est species falcis 5. 1293.
opus est vis infinita 1. 1050. scire licet nil principiis opus esse colores 2. 814. materies opus est, ut crescant 3. 980. nec crepitacula eis opus

opus ſunt 5, 230. nec molles opus ſunt motus uxoribus 4. 1253, quod nihil opus eſſe conjugibus videtur 1272. pauca opus eſſe ad naturam 2. 21. ſemine opus eſt rebus 1. 207. quid opus fuit attribui 2. 924, quantum opus eſt, ſuppeditare 1138, miniſtrat 1149. non armis opus eſt 5. 233, nil opus eſt verbis 264, quid facto eſſet opus 1052. quorum utrumque opus eſt ad fabricanda fulmina 6. 364, nec opus eſt tam longis ambagibus 1079. opus Divûm laudabile 5. 159. hoc opus efficit ſuâ vi natura 6. 755, opus nitidum ei manibus effluit 795. opere in duro durarent membra 5. 1359. quos opere in tali cohibet vis magna 6. 815. operum cauſas videre 1. 154. operâ ſine Divûm quæque fiant 1. 159. animaï operâ ſit ſenſus 4. 918, operaï plus habent in ſe 620. operam tam multam hic me conſumere non par eſt 6. 108, operam des renovare 1074. operas aſſiduas dederint ludis dies multos 4. 971.

opellâ parvâ perfunctus 1. 1107.

operati eſſe in quibus rebus conſuêrint 4. 982.

oras terraï Italiæ dividit 1. 772, pocula circûm contingunt mellis liquore 936, ad extremas procurrat 968, extremas ubicunque locâris 979. omnes terrarum 2. 555. in oras luminis dias exoritur 1. 23, exit 171, effert 180. viſentes 2. 577, progeniem edant 617. profudit 5. 225, tollere 779, eruit 1388. ætheris ex oris ad terrarum accidat oras imago 4. 216. per ſummas oras labier 5. 476, per oras ætheris defert auroram matuta 655. oras maris conjunctas cingit undique tellus 6. 632, in Acheruntis oras animas ducere Manes 763. oris certis incluſum 1. 984, terrarum 718. ætheriis ingentibus ſubſtrata 4. 413. ætheriis 5. 86, extremis notata luna 583.

orba colore 2. 837. orba pedum partim 5. 838.

orbis ſplendidus oculi 3. 415, luminis 411, terraï 1002. terrarum 2. 657. magnus cœli 5. 511, ſolis 765, cæcus *lunæ* 754. orbes ætheris magnos 5. 647. ferratos rotarum currûs ſuccutit equûm vis 6. 550. volvunt magnos in magnis orbibus annos 5. 643, orbis ſigniferi polituram 690.

orci tenebras viſat, vaſtáſque lacunas 1. 116. janua his regionibus poſta 6. 762. orcum accibant horriferis vocibus 5. 994.

ordo quam quiſque det ſpeciem 2. 488, ut poſtulet ordo 492, mutatus principiis 768. præpoſterus membrorum 3. 621. rationis huc me detulit 5. 65. ex ordine 1. 599, ordine quædam mutari 682, ſolo permutato 827, ſe locârunt 1021. certo 2. 252, explentes ſummam 517, in quali quæque locata 883. trajicere partes 3. 512, migrant 757, in eodem poſita 870. ex ordine ponam 5. 419. antiquis ex ordinibus 2. 899.

organici melicos peperere ſonores 5. 335. figurant Muſea mele

mele per chordas 2. 413. organico saltu Heliconis 3. 133.
oriri è terrâ 1. 162. alid ex alio 3. 983. de semine 4. 1221. orienti lumine 5. 663. oriundi omnes sumus cœlesti semine 2. 990. venarier ortum est priùs 5. 1249. orta ab sensu falso ratio 4. 485, ortæ intrinsecus res 90. ortus sol subitò soleat convestire omnia luce 2. 146, è tædis terrestribus ignis 383, è lignis 387. nautis sol ex undis ortus in undis videtur obire 4. 434. lapis Magnetum patriis in finibus ortus 6. 909, æstus mortifer Ægypti è finibus ortus 1139. origo celer dicatur his rebus 4. 161, linguæ longè præcessit sermonem 836. genitalis rerum diluxit 5. 176, terraï & cœli 325, mundi 1211, insitionis ipsa fuit natura 1360. apparet 6. 761. ardoris 4. 1080, muliebris 1226. originis expertes animas 3. 686, ab origine primâ 332, in origine primâ 772.
ornant intersita pomis dulcibus 5. 1376. ornatum omnibus rebus excellere 1. 28. ornata signis loca cœli 5. 694. ornanda politis versibus multa 6. 81.
oro. nec dictis orare priùs, quàm lingua creata est 4. 835.
os. per os editus aër 3. 123. in os venit humor 4. 223, multa per os exhalantur 862, oris sapor 489, janua raditur 535. è tuo ore pendet 1. 38, ex ore loquelas funde 40, in ore tractentur liquores jucundo sensu linguæ 2. 399, ore tetro flammam spirantes 704. feruntur glomerata vocis semina 3. 496, petere 662. recto voces foras emittimus 4. 552, ab ore præconis emissum edictum 568, in ore sentimus succum 621. alieno ex ore sapiunt 5. 1132, ore imitarier voces avium 1378. ex ore veridico omnia profudit 6. 6, ore patente 1173, in ore vitales auras volvere 1226. ora lacrymis humectent 1. 919. spargunt 2. 976. rorantes 3. 470. in ora quojusquemodi formarum vertere 4. 136, ora gigantum videntur volare 140, formidinis impendent 174. tempestas ad se convertit gentibus ora 6. 643, crateres, nos quas fauces perhibemus & ora 702. ora pertorquent fœdo sapore 2. 401. inumbrant coronis 3. 926.
oscitat extemplo 3. 1078.
oscula præripere occurrent nati 3. 908. figit foribus 4. 1172, humectans labris 1188, adfigunt 1075.
ossa quorum tellus complectitur obita morte 1. 136, ad ossa permanat frigus 356, ossa gigni è pauxillis ossibus 835. ossa relinquit *vita* 3. 124, ossa dedit terræ Scipiades 1048, animas exsolvere se salvas è nervis atque ossibus 697. vita ex ossibus exsolvatur 1. 811. ossibus ac nervis discluſis 3. 172, ossibus datur *calor* 251. ossibus majoribus & magis solidis fundatum genus humanum 5. 925. pellis super omnibus una 6. 1263.
ossifragæ, accipitres, mergique 5. 1078.

oſtendere vires validas 1. 577. nova ſe ſpecies rerum molitur 2. 1004. vitam 3. 171, naturam 811. caput à cœli regionibus 1. 65, ahena ſigna oſtendunt manus dextras attenuari 318. oſtendam verſibus ſuaviloquis 2. 528.
oſtia recluſa 3. 367. recta viarum 4. 92. oſtia contra 6. 715.
oſtro in rubenti jactaris 2. 35.
otia dia 5. 1386.
ova vertier in pullos animales 2. 926. ova relinquebant volucres excluſæ 5. 800.

P.

PAbula generatim præbens tellus 1. 230. læta tondentes pecudes 2. 317. perſultant 1. 14. amoris abſterrere ſibi 4. 1057. dia, miſeris mortalibus ampla 5. 942, larga, ſuo ſine parta labore 867, viva 989.
pacto hôc 1. 979, haud ullo 789, nullo 1034, quo 85. longe alio 5. 1069. non alio, quàm 3. 111. eodem 6. 961. fœdere 5. 1442. animarum fœdere pacta 3. 782.
pædore horrida membra 6. 1167.
palàm manifeſta res indicat 1. 803. res dedit ac docuit 3. 356. fieri 2. 565, eſt 568.
palantes quærere viam vitæ 2. 10. comites quærimus 4. 579. noctis in umbris 5. 972. palantia ſidera 2. 1030.
palatum & lingua, queis ſentimus ſuccum 4. 619, per caulas palati diditur 624, palati caulas intrare 664, in fine è ſucco eſt voluptas 631.
pallam, ac Melitenſia Ceâque 4. 1124.
Palladis acres iras 6. 753, ad templum Tritonidos almæ 750.
παλλάδιον, cœſia 4. 1155.
pallentia miris modis ſimulacra 1. 124.
pallorem exiſtere toto corpore 3. 155.
palloribus omnia pingunt 4. 337.
palmis tonant tympana tenta 2. 618. palmas tremulas tenentes ſuper ulcera 5. 994, pandere ante delubra 1199. de palmâ ſummas contendere vires 4. 986.
palpebræ cadunt 4. 950.
paludes vaſtæ 5. 203.
Pan pinea ſemiferi capitis velamina quaſſans 4. 590.
panaces expirant acrem odorem 4. 123.
Panchæos odores ara exhalat 2. 417.
Pandionis populo 6. 1141.
pandere omnem rerum naturam dictis 5. 55, palmas 1199, agros pingues 1247, primordia rerum 1. 50. lumina 5. 656. pandunt ſe veris tempore florentia 6. 318. pandis navibus florebat mare 5. 1441.
pangere *verſus* de rerum naturâ 1. 26, carmina lucida de re obſcurâ 932.
pepigere, quos darent motus 1. 1022.
pannis cooperta membra 6. 1167.
pantheræ morſu 4. 1010. pantherarum catuli 5. 1035.
papaverum altus acervus diffluat 3. 197.
pappos volantes 3. 387.

par.

par. ut par eſt 1. 190, par eſte advertere 2. 124, 362. par vis 5. 879. ex utrâque pari parte 1. 89. pari filo 2. 341, ratione 515. paria omnibus omnia conſtant 2. 337. paribus columnis ſuffulta porticus 4. 429. pares cum paribus res jungi 5. 439. pares formas verborum 4. 578. pares ſuibus 5. 968.
pariles noctes agitare diéſque 1. 1066. parili ratione 2. 374.
pariter errare videtur, atque illi 1. 845.
pariter cum corpore 3. 169.
pariter omnes ſuccumbere partes 5. 495. tonitrum, pariter qui mittitur igni 6. 170.
gigni pariter, paritérque creſcere 3. 458.
Paragoge in Infinitivo Paſſivo. accendier 6. 901. amplectier 5. 729. cohiberier 3. 444. convertier 1. 796. corrumpier 6. 17. credier 4. 850. cunctarier 3. 67. denſerier 1. 396. dignarier 5. 52. explerier 6. 20. gignier 3. 623. imitarier 5. 1378. impellier 6. 1058. labier 4. 447. largirier 5. 167. mirarier 2. 1028. miſererier 5. 1022. mittier 4. 47. moderarier 5. 1297. molirier 932. mutarier 1. 82, nitier 1057. obnitier 4. 439. perlabier 5. 765. proferrier 1. 208. pulſarier 4. 932, reperirier 482. trahier 6. 1188. tundier 4. 932. venarier 5. 1249, vertier 1198, volvier 715.
parco. cur ipſe ſinit, neque parcit in hoſtes 6. 398.
parce vivere æquo animo, divitiæ grandes ſunt 5. 1117.
pareo. ut ſatius multo ſit parere quietum, quàm regere imperio res 5. 1126.
paret pars animæ per corpus diſſita 3. 145.
pario. parere diſcidium partibus 1. 221. parit terra fruges, arbuſta, genus humanum, ſæcla ferarum 2. 993. omnia omnibus largè tellus naturáque 5. 235. putrefacta pariunt vermiculos 2. 898. pariendi finem habere 5. 824, partum veterino ſemine 863. parta pectore ſuo præmia 5. 5. parta ſine labore pabula 867. parto turpi animum tangere 2. 680. bene parta patrum fiunt anademata 4. 1123.
parentem mœſtum 1. 90. parentis fortunas 2. 1166. patriam caróſque parentes prodiderunt 3. 85. decori & præſidio parentibus eſſe 2. 642. parentum naturam, motus, victum & mores referre 1. 592. officiis proles victa molliri debet 2. 605, naturam retinent 663. volta miſcentes 4. 1207. ingenium blanditiis pueri fregere 5. 1016. parentes celant primordia miſta in ſuo corpore 4. 1215.
parentant, & mactant pecudes 3. 51.
parmaï objectum daret læva 4. 845.
paro. parare homines tantos natura non potuit 1. 200, modum ſibi 1007. præclaram mundi naturam causâ hominum 5. 157. lethum 6. 1227. tela ſibi 5. 1265. caſas, pelles ignémque 5. 1009. finem rebus frangendis 1. 552. ſe 4. 803. parantur tela ferro 5. 1350, parabat quiſque ſe ulciſci 1147, nec minùs argento facere hæc auró-

auróque parabant 1268. parent esse 2. 642. parata materies multa 2. 1066. copia verborum 4. 515, in primâ fronte 205, præstò sint simulacra 799. omnia mortalibus 6. 11. paratæ ire trabes 556.
pars ex utrâque pari parte 1. 89, nullâ de parte 438, ex ullâ parte 668, suâ pro parte 807. tuâ sine parte pericli 2. 6, plus parte emergant 200. ex omni parte 3. 30, certâ in parte 99, ex aliâ parte latenti lætamur 108, si non omnimodis, at magnâ parte animaï privatus 407, quâvis in parte 793, parte interiore latebunt 4. 305, parte ab summâ 430, utrâque à parte 828, externâ de parte 930. exiguâ majores parte brevíque 5. 591, quod ab alterutrâ detraxit parte, reponit ejus in adversa tanto plus parte 684. ejus habet plus parte æquâ 4. 1225. cœli de parte serenâ 6. 98, cœli divisis partibus 85, omni de parte feruntur 521, quâdam de parte 603, superâ de parte 855, ex una parte 1028, parte virili privati 1207, partem bonam dabantur in lectum 1247. non minimam partem aluntur 3. 64. bona magnáque pars servabant 5. 1024.
particulam privam quamque venti sentire 4. 262.
partim. orba pedum partim 5. 838. nec minimum partim ex agris ægroris in urbem confluxit 6. 1257.
participem lethi 3. 463.
participentur sensu dentes 3. 692,
partit sol oras ætheris 5. 683. partita per artus anima 3. 710.
Parthi validos præ se misere leones 5. 1309.
parvus cycni canor melior quàm gruum clamor 4. 908. aquaï fons 601. parvo augmine 1. 435. conciliatu 2. 133. momine 3. 189, loco 211. tempore 552. parva opella perfunctus 1. 1107. parva res potest dare exemplare magnarum rerum 2. 122. parva vesicula animæ plena 6. 129 parva vestigia 1. 403, corpora nervorum 863. animalia 2. 1150. foramina 4. 938, parva pausa 1109. parvam partem humoris delibat ab æquore sol 6. 621. in parvas partes dispergitur humor 1. 310. discerpitur aurum 2. 828. parvas consistere nubes 6. 454. ex infantibus parvis subitò fierent juvenes 1. 187, de terris parvis terram concrescere 840. parvis humoribus 6. 1175. parvis ardoribus ictus 5 606, à parvis 975. de signis maxima parvis ad opinamur 4. 814. magis parvis elementis 3. 245. parvissima corpora 1. 609, 615. 3. 200. neque enim & unquam penuria parvi 5. 1118. parvola causa 4. 194, parvola, pumilio 1156. parvola vestigia 3. 322.
parum multa 2. 336.
parumper fit parva pausa ardoris 4. 1110.
minor multo modus agri 2. 1169. ardor solis 5. 565. minora corpora luminis 2. 389. elementa animaï 3. 375. tanto minora primordia 4. 111. permulto minora 5. 545. mino-

nores multo 1. 736. perquam pauxillo 5. 590. multo minoribus principiis 3. 427. elementis 5. 457, minoribus noſtris quas lacrymas peperere 1196. minus vacui multo habere 1. 368. vitæ minus & minus undique reſtat 3. 546. minus ire reſtat 1. 1004. minùs aut magis endopedite 1. 241, nihilo quæ clara minùs ſunt 698. nec minùs, atque homines, inter ſe noti 2. 351, ſi minùs 457, quo minùs 784, quî minùs 988, minùs quod auderent fore credere 1035. multo minùs ad nos mortem eſſe 3. 939, nec minùs ille diu jam nunc erit, qui &c. & ille &c. 1105. tanto minùs 5. 630, minùs hoc illo amplectier 729, quo minùs eſt mirum 747.

minimâ conſtat naturâ 1. 596, rerum inter ſummam minimámque 613, minimas in partes reſolvi cuncta 622, minimum in rebus conſiſtere quicquam 749. minimum quodvis conſiſtere tempus 3. 605. quàm minimum filum 5. 581. nec plùs quàm minimum 2. 244. minimè id mirabile habendum 2. 464. mirarier eſt pars 4. 290.

paſcere naturam Chimæras 2. 705. ingratam naturam animi 3. 1016. oculos 2. 419, corpora *pabulis* 995. amore avidos viſus 1. 37, paſcit æther ſidera 232, paſci ſolis flammam per cœli cærula 1089. paſci præſidio noſtro eorum genus 5. 872. flammea per cœlum paſcentes corpora 5. 526.

paſcua reddere rura 5. 1247.

paſtor, & armentarius 6. 1250. per loca paſtorum deſerta atque otia dia 5. 1386.

paſſim errare 2. 9. patet 1. 1005. palantia ſidera 2. 1030. deerrarunt 3. 873. feruntur 4. 739. volvunt ſe 5. 521. ſpargere 6. 629.

paſſus proceros viaï proferre 4. 825.

patere immenſum in cunctas partes 2. 92. omne exemptâ fine 1. 975, patet ingens copia rebus 1005. liber exitus claſſibus 4. 399, altus hiatus cœli à terris 419. immani hiatu 5. 376. immenſum vel aduſque profundum 1. 956, tantum immoderatum 1012. mare ſeorſum ſecreto humore 5. 448, natura manifeſta 3. 30. patentem per membra ac venas amorem edendi 4. 867. ore patente 6. 1173, cœlo patenti 449. patentes oculos 3. 655. vias in mente 4. 973. patentia lumina oculorum 6. 1178.

pateſcit nec certa ratio 5. 613.

patefacit aër vias oculorum 4. 346. ætas *uteros* terræ 5. 807. patefit quodcunque creatur 1. 178. omnis cauſa 6. 999. patefacta eſt ſpecies verna diei 1. 10. foramina 4. 892. patefactum fontem 5. 596. patefactis carceribus 2. 263.

patuli ſuper æquora mundi 6. 107. patulis ſub naribus fremitum edit ad arma equus 5. 1075.

pater æther præcipitavit imbres in gremium matris terraï 1. 251. ille idem eſt omnibus 2. 991. omnipotens deturbavit Phaethonta 5. 400.

patris telum 6. 397. Tu, E-

picure, Pater & rerum inventor 3. 9, à patribus datur dolus vulpibus & fuga cervis 743. patrum bene parta 4. 1123, pater à natis appelletur 1228, quæ patribus patres tradunt à ſtirpe profecta 1216, ſimiles matrum materno ſemine fiunt, ut patribus patrio 1206.
patrius pavor incitat artus 3. 743. patrii ſermonis egeſtas 1. 832, patrio nomine donârat regem 95. quod patrio vocitamus nomine fulmen 6. 297, quem magneta vocant patrio de nomine Graii 908. corpore de patrio & materno ſanguine creſcunt 4. 1028, muliebre oritur patrio de ſemine fœclum 1221, patriis exponere chartis naturam 967. in finibus ortus 6. 909. in patrias vertere voces 5. 338. patria præcepta nobis ſuppeditas 3. 9. patrium terram virtute defendere 2. 641.
patriâ extorres 3. 48. procul à patriâ domóque adveniunt 6. 1102. patriaï tempore iniquo 1. 42. patriam caróſque parentes prodiderunt 3. 85. patro. neque adhuc patrantur conata 5. 386.
pati quicquam ſibi penetrare 3. 809. vires ævi 5. 315. patitur natura nullius exitium videri 1. 225. grandior ictus adfligit animantem, quàm patitur natura 2. 944. faciles neque enim paterentur 5. 1052.
paucis verſibus oſtendam 2. 521. expediamus 1. 500, demptis paucis, paucíſque tributis 800. paucis licet hinc cognoſcere 2. 142. paucis percipe 4. 114. breviter paucis comprendere multa 6. 1081. pauca eſſe opus ad naturam 2. 20.
paucula de genere horum cætera 2. 104.
paulùm decedere de ſpatio 2. 219. abſceſſeris ab re 1. 411. paulò antè 1. 430, paulò mutata 910. paulò majora 2. 136, tribus vel paulò pluribus 485. paulò durior 3. 484, gravior 601. paulò pòſt 6. 1238.
paulatim creſcunt omnia 1. 190, cuique dat cibatum natura 1093. evaneſcere 2. 827, minuant mirarier 1029, tabeſcere 1170, gradus ætatis ſcandere 1122. redit in ſenſus 3. 504, ire hominem cernimus 525. verberat ventus 4. 260, perit 697, moles protruditur 889, fit ruina 940. relinqui 5. 626, protrahit 1387, docuit 1452. demiſſa 6. 433, conveniundo 479, repit 1119. *Hæ voces ſcribuntur etiam cum l geminato, paullum, paullo, paullatim.*
pauxillis atque minutis oſſibus 1. 835. perquam pauxillis ſeminibus 3. 230. perquam pauxillo minores 5. 590.
paventes cedebant 5. 984.
pavitant quæ pueri in tenebris 2. 57.
pavor ac metus hìc exultat 3. 142, patrius pavor 743, pavoris gelidi telis perfixa 306. cui non conrepunt membra pavore 5. 1218.
pavidus quæſit paces ventorum 5. 1229. pavida complebant pectora cura 6. 645. pavidæ relligiones effugiunt animo 2. 44.

pavit æquor arenam 2. 376.
pavonis cauda luce repleta eſt 4. 805, pavonum aurea ſæcla 501.
paupertas horrida 6. 1280, paupertate & morbo dedita morti 1253.
pauſa vitaï interjecta 3. 872, frigida vitaï pauſa quem ſecuta eſt 943. neque pauſam ſtare fragori 1. 748. nec dare pauſam 2. 118. pauſa ardoris ſit 4. 1110.
pax. pacis communia fœdera 5. 1154. pacis *Deorum* aliena 6. 68. pacem placidam petens Romanis 1. 41. ſecutæ ſunt 5. 866, divûm votis adit 1228. animi delibrat res ulla 3. 24. pace tranquillâ juvare mortales 1. 32, cum ſumma 58. ſancta Deûm tranquilla pectora pace 2. 1092. placida cum pace 6. 72. paces ventorum prece quæſit 5. 1229.
pacatam degere vitam 5. 1153.
pacati ſtatus aëris 3. 293.
peccata admiſſa præteritis annis remordent 3. 839. celata diu in medium peccata dediſſe 5. 1153.
pectus vacuum curaque ſolutum 2. 45. tacita dulcedine tangent nati 3. 909. niſi purgatum eſt 5. 44. ardeſcit cuppedine 4. 1084. complêrat vis morbida 6. 1149. humanum in pectus quà fert via 5. 104. muſarum amorem mî in pectus incuſſit 1. 923. æternum daret matri ſub pectore volnus 2. 638. pectoris ejus divini carmina 1. 732. in media regione 3. 141. diti de pectore fundet lingua hauſtus 1. 414, ſub pectore gliſcens ignis 475. exoſſato pectore exſpirans flumen ſanguinis 2. 354. pectore ab imo ejiciuntur voces 3. 57, pectore mœrenti 81, tranquillo 294, è pectore mœrorem nobis nulla dies demet 921, quod ſub magno ſcrutentur pectore 998, in pectore conſtet moles mali 1069. è pectore ſolvat curas animi 4. 906, pectore repulſanti vera dicta 912. pectore pollenti carmen condere 5. 1, ſuo parta talia 5, puro 18, fido 1162. placido 6. 74, perfixo 391. per pectora amorem incutiens omnibus 1. 20. pectora impia volgi 2. 622, ſancta Deûm 1092, cæca hominum 14, rumpunt fremitu gementes 3. 298. inſinuarit metus Divûm 5. 75, curabant 936, equorum perterrita mulcere 1316. purgavit dictis veridicis 6. 23, complebant cura pavida 645. pectoribus poſitis 4. 1262.
pecus atque agros adimebant 5. 1290.
pecudes feræ 1. 14, feſſæ pingues 258. lanigeræ 2. 318, balantum 369, mutæ natantes ſquamigerûm 343, vertunt in corpora noſtra naturam 875. nigras mactant 3. 52, variæ creſcunt 5. 229, barbigeras 898, & pecudes & agros diviſere 1109. pecudes proſternere 6. 242, pecudum catervis 1090, cibatus 1125, pecubus balantibus 1130.
pelago in tanto materiæ 2. 550. in pelago ſol ortus videtur nautis 4. 434. pelage ſevera 5. 36. multa & latè ſubſtrata 6. 619.
pellacia ſubdola placidi ponti

videt 2. 559. nec poterat quenquam placidi pellacia ponti ſubdola pellicere in fraudem videntibus undis 5. 1002.
pellicere in fraudem 5. 1003. pelliciat vim ferri 6. 999.
pellis cecidit 5. 1416. frigida 1192, ſuper oſſibus una 1268.
pelles ignémque pararunt 5. 1009. pellibus uti 5. 952.
pellit vis extera multos 2. 278.
pellere pede terram 5. 1401.
pepulit vis venti 6. 309. pepulere ſenſum ſuo corpore 4. 528. pulſa aliâ quâvis vi 3. 828. ventis arbor 5. 1095. pulſa vi mœnia mundi 373, pulſare animum 4. 880. fluctu ferrea texta 6. 1051. æribus æra 2. 636. pulſarier crebro ictu 4. 932, pulſata digitis canentum tibia 589. multâ vi pedum pars terraï 5. 253.
Peloponneſus. Ægis in Peloponneſo 6. 385.
pendere tellurem in ſpatio aëris 2. 602. pendet è tuo ore 1. 38, unde omnia credita pendent 695. pendent pavidis mentibus 6. 50. pendentes lychni 5. 296. pendentia vellera lanæ 6. 503, pendentibus ſaxis 194, annellis 911.
pendere tantundem par eſt 1. 362. pendere eos pœnas pro ſcelere 5. 119. nec numina magni pendebantur 6. 1275.
penè amiſſos ſenſus 2. 958.
penetrare per nares 2. 414, ſaxa 459. hucuſque 3. 253, ſibi 809. per auras 6. 302, alia 986. locos æquè 4. 1240. penetrat aures vox 4. 617. per rara viarum 6. 331. penetrant in eum contagia morbi 3. 472. fauces aſpera hamatáque 4. 666. penetret per inania 1. 224. penetravit hominem vis vini 3. 475. tum penetrabat eos, poſſe hæc &c. 5. 1261. penitus nequeat penetrari 2. 539. penetratum ægre admiſcetur ſemen 4. 1240, penetrata queunt ſenſum progignere acerbum 674.
penetrale frigus 1. 495, penetralem ignem 536. penetralior ignis fulmineus 2. 382.
penitus conviſere 1. 146. perimit 227, pereunt 263, retexi 530, rediſſent ad nihilum 542. penetrari 2. 539. latet 3. 274, conciderit 584. mittuntur 4. 199, ex alto penitúſque 71, penitus remota 271. venit 6. 593, ſcrutantes 809, abditus 1035.
pennarum vela remittunt 6. 743, niſus inanis claudicat 834. quò nunquam pennis appellunt corpora cornices 6. 751, pennis delata ales 821. à pennis petere auxiliatum 5. 1039. pennis lucos ſollicitant volucres 4. 1101. pennatus Zephyrus graditur 5. 737.
penn geri amoris 5. 1074.
pennipotentum corpora 2. 877. 5. 787.
penuria cibi letho membra dabat 5. 1005, neque enim eſt unquam penuria parvi 1118.
per te genus omne animantum concipitur 1. 4. per ſomnum multi loquuntur 4. 1012.
peragró avia loca Pieridum 1. 925, peragravit omne immenſum mente animóque 75. peragrans virides ſaltus 2. 355, cætera ratione mentis 675.
percaluit aër 6. 686, vis venti 280.

per-

percalefacta omnia motu ardescere 6. 177.
percello. perculit ictu vehementi 6. 310. perculsi membra timore 5. 1222.
perciet se animus ocyùs quam res ulla 3. 185. aures edictum omnibus 4. 567. percit fax iraï 3. 304. percitur irâ 5. 400. ardor 6. 283, aër 685. percita plagis 1. 1024. motu 2. 1054.
percipit me voluptas his rebus tibi 3. 29, humanos vitæ odium 80. rem suam quisque in se 6. 985, membra febris 804. aëra ardor fervoribus 5. 604. quæ percipiunt oculos 4. 733. percipe, quàm &c. 2. 335, dicta 730. paucis, quàm &c. 4. 114, cur &c. 271. quæ ratio &c. 6. 535.
percolatur humor per terras 2. 474. virus 5. 270. 6. 635.
percoquere humorem 6. 858. percoxerat ardor flammeus terram igni 5. 1253. percocta calore sæcla 6. 722.
percupio. quam percupis ac vis 4. 1146.
percurrere spatium profundi non possint flumina 1. 1002. calamos unco labro 4. 592. per mare & terras 6. 668. percurrunt murmura cœlum 5. 1220. percurrens campos turbine vis venti 1. 274.
percutit animum ipsum 2. 885. cor thyrso spes laudis 1. 922. lapidem lapis aut ferrum 6. 161. percussa est vi animi 3. 161. solis radiis luna 5. 703. mentes novellas lacte proles 1. 262, volucres percussæ corda tuâ vi 13. percussus recta aut obliqua luce 2. 799.
perdelirum esse videtur 1. 693.
perdiscere nomina rerum 5. 1050.
perdit cætera animus, præter quàm &c. 4. 812. perdit posterior melior res illa reperta 5. 1414. perdebant lumina 6. 1209.
perdocuere homines sol & luna annorum tempora verti 5. 1437. multorum exitio perdocti quod sumus antè 3. 474.
perducere sæcla propago non potuisset 5. 1026. omnia ad finem crescendi perduxit natura 2. 1116 perductus perpetuus sermo ad umbram noctis ab auroræ exoriente nitore 4. 542.
perenni fronde coronam 1. 119. immortali atque perenni 3. 805. perennes cursus 5. 80, latices 263, fluvii 464.
pereo. perit ejus plaga 4. 358, pars vocum 573, imago prima 775. anima dispersa per auras 3. 543. res quæque erepta ex oculis 1. 199. perire in tempore parvo 6. 813. periere profusa 3. 953. pereunt imbres 1. 251, primordia rerum 917. jure 2. 1139, fœtus 1163. labore 4. 1115, perire lustris 1130. percat male 3. 955.
peritat animi natura partita per artus 3. 710.
pericula quæ nobis insinuandum 5. 45. non sunt immortali ulla pericla 3. 776. tua sine parte pericli 2. 6. pericli vis præsens 6. 602. pericli cladem importare 3. 825. pericla belli tentare 5. 1298. periclo ullo nondum tentata 1. 632, periclis privata natura 60. in quantis

degitur hoc ævi 2. 15. in dubiis hominem ſpectare convenit 3. 55, in dubiis trepidare 1083. periclis tantis tentarentur 5. 346.
pererrat luna loca inimica propriis luminibus 5. 769.
pereſa eſt media pars oculi 3. 414. ſaxa veſco ſale pereſa 1. 327.
perfacile eſt exolvere 2. 381. reperire 6. 531. perfacile extemplo rationem reddere poſſis 2. 762.
perferre quemvis laborem 1. 142. diſcidium 3. 343, æternum dolorem 1003. validas ævi vires 5. 315, vis, quæ ſuperà terras pertulit orbem 654.
perficio. perfectum corporis augmen 3. 269. perfecto ſolenni more ſacrorum 1. 98. corpore 3. 679, an corporibus perfectis inſinuentur animæ 729. ſimili quæ ſunt perfecta figura 2. 523.
perfica natura creatrix rerum omnia ad finem perduxit 2. 1115.
perfiniet nec res ulla 1. 612.
perfixa juvenci deſiderio mater 2. 360. telis gelidi pavoris 3. 306. perfixo pectore icti 6. 391.
perflant venti nubila 6. 131, ſylvam Cauri 134.
perfluere ſubitò vina per colum 2. 392. perfluxere commoda quaſi in vas pertuſum 3. 950.
perfluctuat tumidos artus animantum copia 3. 721.
perfringit multa *fulmen* 6. 349, vis venti perſcindat nubem perfringens impete recto 137.
perfructus omnia præmia vitaï 3. 969.
perfugium ſibi habebant omnia Divis tradere 5. 1185, perfugium & præſidium ſibi reges arcem locare cœperunt 1108.
perfunctus parva opella 1. 1107, perfuncta vitâ omnia te ſequentur 3. 981.
perfundat ſol cuncta calido vapore 5. 595. perfundens omnia luce 2. 147, perfuſa Cilici croco ſcena 416, perfuſa ſunt coloribus 820. perfuſa lepore omnia 4. 80, perfuſum frigore lethi corpus 922.
perfurit pontus cum acri fremitu 1. 276.
Pergama inflammaſſet equus durateus 1. 477.
pergo exolvere 1. 931. pergunt fulmina celeri lapſu 6. 323.
perhibere quod nos umbram ſuëmus 4. 370, vias, quæ perhibemus foramina 654. quas fauces perhibemus 6. 702. animo malè factum cùm perhibetur 3. 596.
perhilum vacillant ima tecta 6. 575.
perimit ætas conſumens materiem omnem 1. 227. perimunt imbres quæſita labore 5. 217. peremta animi natura 4. 44. portenta 5. 38. ſe lugere peremptum 3. 899. omne genus humanum foret peremptum 5. 1025. morte peremptî 3. 1102.
perinde. quantíque perinde timores 5. 47.
perlabitur per noſtras acies aër 4. 249, ad noſtras acies ictus 358. umbras coni rigidas menſtrua luna 5. 763, perlabier ſuperà ſolis orbem 765.
permagni referre 1. 907. id quoque permagni refert 4. 1259.

permanat frigus ad ossa 1. 356, calor argentum 495, in saxis ac speluncis humor aquarum 349. odos frigúsque vapósque 6. 952. quod permanat, dissolvitur 3. 701, permanare potest aere malum 253. per aëris intervallum 4. 198. quò neque permanent animæ 1. 123. permanare animam nobis per membra solere 3. 699.
permananter ejus vis pervalet 6. 916.
permensus aëra multum campósque natantes 6. 1140. permensa cœlum sidera 4. 395.
permiscet frigus & æstum fretus anni 6. 363. permista materies 2. 768. tellus 6. 790. permista cæde 3. 643, permistam corpore toto animam 352. permisto semine 2. 585. permistas terræ cœlique ruinas 1. 1100. ruinas equitum peditúmque 5. 1328. permistis moribus essent animantes 3. 749.
permitti longiùs odor possit 4. 692.
permotum mare 6. 726. vix ad se redeunt permoti corporis æstu 4. 1017. corpora permota nova re 2. 899.
permulcent animos solatia 5. 21.
permulta semina 6. 2[illegible]5, corpora 469. permultos dies 4. 975.
permulto minora pondera 5. 545.
permutantur figuræ &c. 2. 1021. permutato ordine solo 1. 827.
pernicies. nec sinè pernicie dissolvi posse 3. 327, id sinè pernicie confiet eorum 413. perniciali discidio 1. 453.
pernice chorea 2. 635. pernicii saltu corpus tollere 5. 760.
pernoscès hæc 1. 1107. ut pernoscere possis 3. 182.
perolent rancida cadavera 6. 1153.
perparvis seminibus 3. 217. perparvum quiddam 5. 588.
perpauca exempla videmus 2. 540.
perpende magis aeri judicio 2. 1041.
perpetiuntur nec venæ, quod satis est 2. 1148. perpetiuntur telum patris obtundi in terrâ 6. 397.
perpetuus sermo 4. 541. perpetua vita dignissima 3. 13, perpetuam ætatem 999. in perpetuum 5. 979. in perpetuum stans porticus 4. 429. perpetuo tractu ævi 1. 1003. ævo 5. 162.
perpetuò fluere 4. 158.
perplexa & gravia corpora 5. 451. perplexis figuris 2. 101, elementis 462.
perpotet amarum absynthI laticem 1. 939. 4. 15.
perquam minutis corporibus 3. 181, minutis perquam corporibus 183, parvis 204, rotundis seminibus 188, pauxillis 230. perquam pauxillo minores ignes 5. 590. perquam subitò fit turbida cœli tempestas 4. 170.
perquirere indicia occultæ Divûm mentis 6. 381.
perrumpere corpus introitu suo 2. 407. validos nodos Veneris 4. 1142.
persæpe inveniunt 1. 405. licet videre 4. 184. noctem persæpe diémque 6. 1158.
perscindit nubem fulmen 6. 282, vis venti 137. perscinduntur simulacra 4. 605.
perscissa furit petulantibus curis 6. 110.

perſcrutari primordia ſingula quæque 2. 165.
perſectantes accipitres 4. 1004.
perſentis utilitatem rerum 4. 25.
perſentiſcunt viſcera 3. 250.
perſequor rationes 5. 57.
perſidit in ipſas fruges peſtilitas 6. 1124. perſederit humor aquaï 1. 308.
perſona eripitur, manet res 3. 58. cretea 4. 298.
perſpicere res geſtas funditus omnes 1. 479, naturam omnem rerum 948, rectiùs indè, quod ſequitur 138. naturam ipſam fulminis 6. 379. perſpiciantur res ipſæ 4. 259. perſpicuum eſt materiam corporis ire nobis invitis 2. 275.
perſuadeo. ratio potiùs, quàm res perſuadeat ipſa 5. 109.
perſubtilem animum 3. 180.
perſultant pabula pecudes 1. 14.
pertæſum eſt quem eſſe domi 3. 1074. homines colere ævum vi 5. 1149.
pertentare omnia 5. 191, 426. tremor terras graviter pertentat 6. 286.
perterget pupillas 4. 250, perterget oculos aura 253, lux 278.
perterrita fremitu pectora equorum 5. 1315.
perterricrepo ſonitu dat miſſa fragorem 6. 128.
perte xere dictis cœptum 1. 419. incœptum 6. 41.
pertinet neque hilum mors ad nos 3. 842. multas hoc pertinet ad res noſcere 6. 938. pertineat quicquam ad nos id factum 3. 862.
pertoleraſſent omnia tormenta ætatis 5. 317.
pertorquent ora ſapore fœdo 2, 401.
pertundere ſaxa guttas vides 4. 1282. pertuſum in vas congeſta 3. 949, congerere laticem 1022. quod fluxum pertuſúmque eſſe videbat 6. 19.
perturbes quocunque modo 2. 773. perturbarunt cœlum ſemina 6. 1095. perturbatur totum corpus 4. 670, anima 928. perturbentur omnia 3. 253. perturbatus totus trepidabat 6. 1278, perturbata animi mens in mœrore metúque 1181.
pervadere ſummum ætatis florem 1. 556.
pervalet vis permananter 6. 916.
pervenit hoc in alias res 4. 147, in ſaxa, in materiem ligni 149, imago à nobis in ſpeculum 286. ſol ad ſignum cœli 5. 686. annulus ad ipſum lapidem *magnetem* 6. 1013. perveniunt ad noſtros ſenſus calor ſolis luménque 5. 572. ad noſtros oculos lumina 6. 183, cavernæ ſubtèr ad fauces montis 697.
perversâ ratione omnia ſunt præpoſtera 4. 831.
perversè habent amplexi prima viaï 1. 1068.
pervideamus, utrùm 1. 995, pervideas ultima naturaï 1110. pervideas corpora jactari 2. 89.
pervigilî cauſa 6. 754.
pervincere id dictis mihi difficile 5. 100. vis animi pervicit 1. 73.
pervolet æſtus intactus 6. 1058. animi jactus liber quò pervolet ipſe 2. 1046.
pervolitant voces per diſſepta domorum 6. 952. pervolitantes nemora volucres variæ 2. 144.

pervolgant cœlum solis fulgura 2. 163, pervolgant nemora volucres pervolitantes 346. solis pervolgant lumina cœlum 4. 209. quæ causa pervolgârit Deûm numina per gentes 5. 1161.
peruſſit multa ambens ignis 5. 397, pars terraï nonnulla peruſta ſolibus aſſiduis 252.
pes cùm dolet ægri 3. 111, moribundus agitat digitos 653. obturgeſcit 6. 658. pedem ponere 4. 319, pede convenienti geſtum repetunt 792. liquido 5. 273, duro pellere terram 1401. indè pedes & crura mori 3. 528, pedum veſtigia pono 4. vi multâ pulſata pars terraï 5. 253, orba 838, niſus ponere trans maria 912, virtute freti 964. pedibus ſubjecta relligio obteritur 1. 79, tranſire pontum 301, volgi detrita viarum ſtrata 316, ſe ſubducat terrâ 1099. ſonitus excitur 2. 329, biſulcis preſſa veſtigia 356. ſub pedibus quæcunque infrà geruntur 3. 27, in pedibus primùm digitos liveſcere & ungues 527, pedibus ire ſuper ſalſas lacunas 1044. tranſire campos 4. 461, fundata faſtigia ſurarum ac feminum 826. in pedibus ineſſe pondus totum corporis non ſentimus 5. 543, pedibus morſúque repugnant ſcymni leonum 1036, jactant catulos 1067, ſub pedibus volgi inſigne capitis ſummi 1138, tellus vacillat 1235, pedibus erecta jumenta 1330, terebant 1322. ſubtracta terra 6. 604, à pedibus minutatim ſuccedere frigus 1189.
peditum & equitum ruinas 5. 1328.
peſſum ſubſedere urbes 6. 588.
peſtis Lernæa 5. 26. ſinè peſte malóque 3. 348.
peſtilitas venit bubus 6. 1130, vis morborum, peſtilitáſque 1096. clades nova, peſtilitáſque 1123.
Peſtis Atticæ deſcriptio 36, 1136.
petere inde coronam capiti 1. 928. ore priorem partem 3. 662, faſces à populo 1009, imperium 1011. auxiliatum à pennis 5. 1039. pœnas ex irâ 6. 71. quod natura petit 1. 1079. ſaxum petit æquora campi 3. 1015, petit urbem properans 1080. ut ipſa petit majeſtas cognita rerum 5. 7, petit iratus *cornibus* 1034. petit plerumque loca alta fulmine 6. 426. terram genibus 1. 93. quiſque ſibi imperium ac ſummatum 3. 1142, petunt res ex auditis potiùs quàm ſenſibus ipſis 1132, petebant ventos 1330. petens Romanis placidam pacem 1. 41. petentes vitare Acheruſia templa 3. 86. victum vitámque ſuâ ſponte 5. 802, victum vitámque in fluctibus mergi 1079, morſu 1067. petit corpus mens 4. 1041, ſimulâcra laticum 1093, quod petiere, premunt arctè 1073. petiſſit pugnam cædéſque 3. 648. petiſſens auras 5. 808.
petulantibus curis 6. 110.
petulantia, ſpurcities &c. quantas efficiunt clades 5. 48.
petulci agni 2. 368.
Phaethonta vis equorum raptavit 5. 398, magnanimum ictu fulminis pater omnipotens

tens deturbavit equis in terram 401.
φίλημα, labiosa 4. 1163.
Phœbi ex tripode lauróque profatur 1. 740. Delphica laurus 6. 153.
Phœbea dædala carmina 2. 504.
Phrygio sub pectore Alexandri ignis glisćens 1. 475. numero tibia mentes stimulat 2. 620, Phrygios curetas 630.
Pieridum loca avia peragro 1. 925.
Pierio carmine suaviloquenti 1. 945.
pigrum rigorem reddit bruma 5. 745. pigri magis latices mellis 3. 193.
pigro. nisi pigraris 1. 411.
pilaï consimilem lunam 5. 711, globus 719. pilaéve trabíve adlibat *personam cretcam* 4. 297.
pili *crescunt* per membra, per artus 6. 945, pluma atque pili primùm setaéque creantur quadrupedum in membris 5. 786.
pinea semiferi capitis velamina 4. 591.
pingere telluris gremium concharum genus videmus 2. 375. anni tempora pingebant floribus herbas 5. 1395.
pictores animas introduxerunt sensibus auctas 3. 630.
picturis textilibus 2. 35. carmina, picturas &c. usus docuit 5. 1450.
pingues pecudes 1. 258. tædæ 5. 297, agros 1247.
pinguescere cicutâ barbigeras pecudes 5. 897.
pira lecta 5. 963.
pisces pòst loca linquunt, quò &c. 1. 374. queunt nec pisces vivere in arvis 3. 786.
pius. pio bello concita 5. 382.
pietas nec ulla est velatum sæpe vertier ad lapidem, atque accedere ad auras &c. sed mage &c. 5. 1197. pietatem evertere fundo 3. 84.
pietate repletum genus antiquum 2. 1168.
pix gravis nequeat miscri in aquaï fontibus 6. 1071. verbera, carnifices, robur, pix, lamina, tædæ 3. 1030. picis è cœlo demissum flumen 6. 256.
placet in primis, quod adest, nisi quid cognovimus ante suavius 5. 1412. quod placeat, inveniam 3. 958.
placidum ævum 2. 1093, placidi pellacia ponti 559. placidam pacem 1. 41. vitam 5. 1121. placido magis aëre 3. 303. pectore 6. 74. placidâ quiete 464.
placabat satis pectora id donum 5. 936. placato furore 6. 48. placatâ mente 5. 1202.
plaga ponti cærula 5. 482, olearum cærula 1373, Bistonias plagas 30, plaga cœli 1094.
plagas in amoris ne laciamur 4. 1140. plagis sepire saltum 5. 1250.
plaga creata principiis 2. 223. valida 3. 819. perit 4. 358. horribilis fulminis 5. 1219. dat sonitum 6. 168, addita 335. sequenti plaga concita 4. 189, plaga refrigescit cunctando 707, calida rerum nuncia 708. plagæ quoddam genus 2. 809, ingentes tumultus 955. ipsius vis 6. 308, mactabilis instar 805. plagarum protelo continuato 2. 531. expertia 3. 813. plagæ perveniunt per parva fora-

foramina 4. 938. plagas gignere 2. 227. fieri in corpore 4. 264. *canes* fugiunt 5. 1071. plagis icta 1. 529, innumerabilibus vexata 635, percita 1024. externis succumbunt omnia 2. 1140. discutit aera 6. 1001, intendunt mobilitatem 346, agitantur 1018. domare corpora infesta 2. 1143. novis prima volnera conturbes 4. 1064.
plangunt venti per auras 6. 114. fluctus plangentes saxa 2. 1154.
plangore magno 5. 971.
planum facere, atque probare 2. 933. de plano promittere 1. 412. plano scatere atque erumpere campo 5. 950. plani æquora campi 3. 1015.
planè exaudiri verba 4. 559, exponere res 779. contueare, videas 6. 653. planitiem ad speculi veniens offendit imago 4. 295.
plaustris concussa tremiscunt tecta viam propter 6. 547.
plebeia dum sit *vestis*, quæ defendere possit 5. 1428. plebeiâ in veste cubandum est 2. 36.
plenus. sanguine pleni 2. 631.
— plenus vitæ conviva recedis 3. 951, satur ac plenus discedere rerum 973. nec plenum naviter extat 1. 526. plena animæ vesicula 6. 129, ventis atque ignibus omnia plena 268, pocula plena 950, plenæ sonoribus aures 1183. spatium pleno distinguere inane 1. 128. pleno bene lumine fulsit 5. 706. plenam spongiam aquaï manu premere 4. 622. terram ventis atque undique plenam speluncis 6. 536, ut cava conveniant plenis hæc illius, illa hujúsque 1083, plenis ex naribus ibat sanguis 1201. plena honoris 4. 1157. plenior fueris in solio ferventis aquaï 6. 800.
pleraque dona 2. 679. pleraque languebant morbo 6. 1219. quod plerique putant 4. 1230.
plerumque videtur hæc ratio tristior 1. 942.
plexa foramina linguæ 4. 625. plexis coronis 5. 1398.
plicari posse fastigia 4. 826. quasi annellis hamísque plicata 6. 1085.
plorantes *canes* fugiunt 5. 1071. pluma columbarum clara pyropo 2. 800. pluma, pili & setæ primùm creantur 5. 786. plumas avium 3. 387.
plumbo ab albo æs æri jungatur 6. 1077. si tantundem est in lanæ glomere, quantum corporis in plumbo 1. 362. plumbi potestas 5. 1241, plumbi rivus 1256.
plumbea glans cursu liquescit 6. 177, fervida fit 305.
pluo. cùm pluit in terris 6. 630.
pluviæ magìs fiant tempore eo &c. 6. 729, pluviis intempestivis 1100.
pluvius humor concrescat in nubibus 6. 494, pluvium humorem mittunt 514, pluviæ tempestates 671.
Plurale verbum jungitur Nominativo singulari, & refertur ad duplicem genitivum. Corporis atque animi vivata potestas inter se conjuncta valent 3. 557.
plus corporis 1. 367, nihilo jam plus est 2. 1117, plus dispendi 1126, plus calidi 3. 295.

quan-

quanto plus aëris 4. 252. nil adeò plus addere possis 5. 574, tanto plus reponit 685. plus operaï habent 4. 620. plus tribuisse illi, quam &c. 1178. plus ejus habet parte æquâ 1225. plus emergant 2. 200, plus quàm minimùm 244. nimio tum plus, quàm nunc, linquebant lumina vitæ 5. 986. unam dicere causam non satis est, verùm plures 6. 704. plures causas disponere 5. 530. ne te in promissis plura moremur 5. 92. eò pluria 2. 1134, quàm magis, ita pluria 587, pluribus ostendi 93, tribus vel paulo pluribus auget 485.

plurima corpora 4. 954. fulmina fiunt 6. 374, vestigia hujus ignis cernimus 420.

plusculum habent in se rationis 4. 620.

pocula tenent 3. 926. retinentes manu 1. 496, oras pocula circùm contingunt mellis liquore 936. sedare sitim priùs est, quàm pocula, natum 4. 848, pocula crebra &c. parantur 1126. pocula plena tenemus 6. 950.

pœnas æternas in morte timendum 1. 112. pendere pro scelere 5. 119. petere acres ex irâ 6. 71. commoda, quæ sunt sinè pœnâ 4. 1068, pœnas frangit Venus 1078. pœnarum metus pro malefactis 3. 1027, finis 1034. metus maculat præmia vitæ 5. 1150, pœnarum solvendi tempus grave adactum 1224.

Pœni docuerunt boves Lucas volnera sufferre 5. 1302. Pœnis ad confligeandum undique venientibus 3. 845.

poetæ Graiûm docti cecinere 2. 600. alias res alii cecinere poetæ 5. 328, cœpere carminibus res gestas tradere 1443.

polire dædala signa 5. 1450. politis versibus ornanda sunt multa 6. 81. politos quosdam constituat doctrina 3. 338.

pollere videtur, quod adest præstò 5. 1412 pollens ipsa suis opibus 1. 61. magè pollens 4. 344. pollens fulmine Auster 5. 744. vapor solis pollens fervore coruscо 6. 236. pollenti pectore carmen condere 5. 1. pollentia solidâ simplicitate 1. 575, æternâ 606.

polum ex utrâque parti premere aëra 5. 512.

pompam, convivia, pugnas 4. 785.

pondus saxis conjunctum est 1. 454. nil limatum de corpore ad pondus 3. 215, pondus inesse animo 1067. decrescere 5. 536, nullo sunt pondere sua membra homini 541, totum pondus corporis in pedibus 543, pondus argenti 1241. suscipiunt pondus magis 4. 1244. ponderis amissâ vi 1. 1077. hilum nec defit 3. 221, nil aufert 231. pondere res alias aliis rebus præstare 1. 360. de ponderè quicquam detractum 3. 226, pondere terræ obtritum 916. pondere magno clavæ 5. 966. abrupto pressæ 6. 104, mirando 692, fretæ 1056. pondera deorsum deducere pugnent 2. 205, non posse obliqua meare 247. sunt imposita nobis 5. 545. omnia natura deorsum nituntur 6.

334. ponderibus ſolidis 1. 986, æquis 1075. non æquis 2. 239, propriis 218, pro ponderibus caſus celerare 231.
pono veſtigia pedum fixa in tuis ſignis 3. 4. ponere ubi ſedes poſſint 1. 993. pedem 4. 320. certum difficile eſt, quid &c. 5. 527, niſus pedum trans maria 912, ex ordine, quibus modis &c. 419. animam ægram 6. 1221. ponas rem contra ſpeculum 4. 157. quod ſancta viri Democriti ſententia ponit 3. 372. ponitur ſimulac ſub divo ſplendor aquaï 4. 212, ponunt veteres tunicas æſtate cicadæ 56, priva pedum veſtigia in corpore noſtro culices 3. 391. pectoribus poſitis 4. 1262.
pons. nec validi poſſunt pontes venientis aquaï vim ſubitam tolerare 1. 286.
pontus ſævit minaci murmure 1. 277, pontum per vada tranſiri pedibus 201, verberat vis venti 272. ponti pellacia 2. 559, æquore 780. æquora 1. 8, humorem 1084. murmura 3. 1045. gurgite 5. 388, plaga cærula 482, profunda 418. momine falſo 6. 473.
Pontus. quidve quod in Ponto differre à Gadibus 6. 1106.
poplites procumbunt 4. 950.
populum ſuorum alium in aliis ſepelire 6. 1245, populo Pandionis 1141. à populo faſces petere 3. 1009. non populi gentéſque tremunt 5. 1221.
porrò. nec porrò &c. 2. 185. quæ reſtant, percipe porrò 6. 45.
portarum naturæ clauſtra confringere 1. 73, portas propter 317. lethi portas cunctarier ante 3. 67. quibus è portis occurri cuique deceret 6. 31.
portenta volgò fieri videres 2. 700. portenta loquuntur 4. 594. portenta perempta 5. 38, creare conata eſt tellus 835.
porticus æquali ductu, ſtans in perpetuum paribus ſuffulta columnis 4. 428.
porto. res portant venti flamina 1. 295. portant nubila venti 4. 445. portatur animæ verſabunda 6. 581.
portus. in portu clauda videntur navigia apluſtris fractis 4. 438.
poſcere aquam & imbres dicuntur corvorum greges 5. 1085.
poſſidet multas vis in ſe 2. 586. ſplendor ſemina ignis multa, quæ &c. 4. 331. ſol ignem multum circùm ſe 5. 610. poſſideantur omnia 1. 391, poſſedit locum 965. oculos apertos aër 4. 340. vias apertas ferri æſtus æris 6. 1048. poſſedere avidam partem montes ſylvaéque 5. 203. poſſido. neceſſe eſt aër poſſidat omne inane 1. 388.
poſſum tibi fingere multa ſomnia 1. 105.
pote. nec devitari lethum pote, quin obeamus 3. 1092.
potis. quod potis eſt ſejungi 1. 453. potis eſt reperire 2. 849, manus potis eſt tenere 911, quis potis eſt habere 1095. corpus non potis eſt cerni 5. 718, ut vis non potis ſit eſſe par 879. &c.
poteſſe credunt ignes ſtingui 1. 666. &c.
poteſtur expleri nullâ ratione

ne 3. 1023.
potentem illum esse 3. 75.
potentes rerum 2. 49. claros voluere se esse atque potentes 5. 1115. divitiis homines & laude & honore potentes affluere 6. 12.
potestas finita quoique 1. 77. innata nobis 2. 286. cæca venti 3. 247, divisa 264, animæ 278, aëris 287, vivata cernendi 410, corporis atque animi 557, animæ conquassatur 593, mutata est 674. hiscendi nulla est 4. 64, seorsum quoique divisa est 491. vitandi quæ loco nostra est 5. 43, compacta ex alienigenis membris 878, prima data est huic facere 1047, immensa Deûm 1208, plumbi 1241, victa cedebat 1270. potestates in se multas possidet 2. 587. magnas Divûm in rebus relinquunt 5. 1238.
potiùs. quin potiùs 1. 798, sive adeò potiùs 1018, potiùs, quàm 1071.
potissimus. quæ *anima* prima potissimâque insinuetur 3. 781.
post mundi tempus genitale 2. 1104. pisces linquant loca pòst 1. 374. humorem primum, pòst aëra, deinde calorem 786. pòst indè 3. 528. posthac ferentur 2. 299. neque posthac valebit 1. 597. postquam distracta est natura 3. 855.
postera ætas quam vehat fortunam, in dubio est 3. 1098, ut crescant postera sæcla 980.
posterior aër crassior insequitur 4. 350. æstus lapidis venit 6. 1049. melior res perdit reperta 5. 1413, cum posterioribus signis relinqui solem 626.
posteriùs faciemus aperta 2. 182. res inventa est 5. 1112. fit, uti 6. 827.
postrema draco, media ipsa chimæra 5. 903. postrema rigoris pars 6. 367.
postremò quoniam videmus 1. 209.
postis. primus est, citra postes qui cerniter aër 4. 276, postes superbos ungit amaracino amator exclusus 1172. sublatis postibus ipsis 3. 370.
postscenia vitæ omnia ipsa summopere hos celant 4. 1180.
postulat res ipsa *terram* esse undique sui similem 6. 541. ut postulet ordo 2. 492.
potior. potitur primordia 2. 652. potitus sceptra 3. 1051. quem mors & terra potita est 4. 765, mortis lethique potitum 770. potiri rerum 2. 13. potiundi tempore in ipso 4. 1070.
poto. potat sudorem exercita vestis 4. 1122, in medióque sitit torrenti flumine potans 1094.
præ se propellens 4. 287. misere 5. 1309. præ macie non quit vivere 4. 1161.
præbere locum 1. 445. pabula generi ferarum 2. 597. cibum de proprio corpore 3. 1004. notitiam 5. 125. te dictis memento 2. 65. præbet janua per se transpectum apertum 4. 273, despectum sub terras 418. luna speciem claram & certam figuram 5. 583. æquor utilitatem opportunam sitientibus 6. 892. pueris terra cibum, vestem vapor, herba cubile 5. 814. acrem dolorem 4. 720, incendia

cendia stomacho 870.
præcedo. præcessit longè linguæ origo sermonem 4. 836.
præcellere mobilitate 2. 160.
præceps agendus foras ille Acheruntis metus 3. 37. præcipites rapit 2. 279. locos vitare 4. 512. cadunt aves 6. 744, multi inciderunt altè lymphis putealibus 1172.
præcipito. ex supero cùm præcipitant 2. 248. se præcipitant ad terram 4. 1015. æther imbres præcipitavit in gremium terraï 1. 251. eódem fertur, quò semel præcipitavit 6. 1038. per fauces præcipitavit *succus* 4. 632. imber præcipitans 6. 291.
præcipitanter currit 3. 1076.
præciderit si vis aliqua medium *corpus* celeri ictu 3. 636.
præcipere, quæ earum sit *causa* 5. 534. æstus æris præcepit 6. 1048, aquam præcepimus antè 803.
præcepta patria nobis suppeditas 3. 10.
præclara luce 2. 1031. facie 5. 1173. præclara reperta 1. 733. præclari voltûs 4. 1027. præclarum insigne capitis summi 5. 1137, solem 121. præclaro nomine 6. 2. præclaram mundi naturam 5. 158. præclaras sedes 6. 417. præclarius hôc viro nil habuisse 1. 730.
præcludit effugium tibi utrumque 1. 974, natura præclusit speciem 322. effugium eunti præcludere 3. 523, haud lethi præclusa est janua menti 829. cœlo 5. 374.
præconis ab ore emissum edictum 4. 568.
præcurrere cogor 1. 327.
prædâ diteſcere 5. 1248, de victu certant, prædaque repugnant 1081, hæc aliis prædæ jacebant 873.
prædicere Divam, ut velint 2. 640.
prædita tantâ culpâ natura mundi 2. 181, quo insigni imago Matris 608. immortali naturâ 1. 237, nullis partibus 619, fragili naturâ 633, simili naturâ 848, consimili naturâ 916. simili formâ 2. 336, variis formis 757, colore 813, ullo sensu 971. consorti vitâ 3. 333. subtili filo 4. 86. simili rerum specie 98, textura rara 196, adsimili flexura 313. divino sensu 5. 145. dissimili natura 6. 982.
prædulce hoc esse videri possit 4. 639.
præfracta *ligna* 1. 891.
prælonga cornua senex cervus gaudet relinquere 3. 614.
præmeditator vitare & effugere errorem 4. 822.
præmetuo. mens sibi conscia facti præmetuens adhibet stimulos 3. 1032.
præmia vitæ una dies tibi ademit 3. 912. vitaï omnia perfructus 3. 969. quæsita nobis reliquit 5. 5, damus 868, vitæ maculat metus pœnarum 1150.
præmonstra spatium currenti 6. 91.
prænuntius Veneris Zephyrus 5. 736.
præpandere lumina menti 1. 145.
præpediuntur nobis lumina luminibus 3. 365.
præproperanter inter se certare 3. 780.
præportant tela signa furoris 2. 620.

vetur, e. g. Quinetiam gallum &c. Auroram &c. Nenu queunt contra conſtare Icones 4. 714.
Præpoſitio ponitur in fine carminis, & caſus ejus in initio ſequentis;
---neque flamma creari in Fluminibus ſolita eſt --- 3. 622, 705.
Præpoſitionum componentium conſona finales non ſemper adſimilantur initialibus vocis compoſitæ: e. g. adfingere 4. 387, adfirmant 578. &c. *In hâc editione promiſcuè utrâque lectione uſus ſum.*
præpoſterus ordo membrorum 3. 621. omnia perverſa præpoſtera ſunt ratione 4. 831.
præripere oſcula nati occurrent 3. 909.
præſagit id mortalem vivere mentem 3. 511. voluptatem multa cupido 4. 1051, gaudia corpus 1100.
præſcripta ad candida calcis ſupremæ currenti 6. 91.
præſentire animo atque videre, quam &c. 5. 1341. odorem humanum longè præſentit anſer 4. 686.
præſertim cùm ſit agendum &c. 1. 139. ſi &c. 4. 543.
præſidium perfugiúmque 5. 1108. præſidio eſſe parentibus 2. 642. eſſe tibi tuíſque 3. 911. præſidio noſtro paſci eorum genus 5. 872.
præſpargens Flora antè viaï cuncta coloribus 5. 741.
præſtare incultis culta loca 1. 209, alias res aliis rebus pondere 359. longè fortunis 5. 1178, ingenio 1106. mobilitate 3. 430. longè in arte genus virile 1354. præſtat reddere 4. 505.
præſtare ſalutem 4. 154. præſtat omnia mors 3. 215, ſe incolumem 3. 221.
præſtante labore niti 2. 12, præſtantius aliis aliud 506.
præſtò eſt locus 2. 1067, eſſe in omnibus locis omni tempore 1098. adeſt 5. 1411.
præſtinxit omnes, utl ſol ſtellas 3. 1057.
præſum. præſens vis pericli 6. 602, dolor 1275. præſentia tempora confert temporibus præteritis 2. 1165. præſentia temnis, quia aves, quod abeſt 3. 970. digito *pueri*, quæ ſint præſentia, monſtrent 5. 1031.
præter inane & corpora tertia nulla natura poteſt relinqui 1. 446. præter enim quàm quòd &c. 3. 836. ſolem ſuccedere præter 4. 142, campi, quos agimus præter navim 391, præter juſtum 1235, animus perdit cætera, præterquam quibus eſt in rebus deditus 813. præterquam ſi 2. 311.
præterea, cur &c. 1. 175, etſi præterea tamen &c. 121.
præterit ſæpe nocentes telum 2. 1103. ſol loca flammis infeſta 5. 759. præteritum omne immenſi temporis ſpatium 3. 868. præterita ætas inrevocabilis 1. 469. præteritis temporibus 2. 1166. annis 3. 839.
præterlata pars vocum perit diffuſa per auras 4. 573.
prætermittas omnia animi vitia 4. 1145, prætermittet te humanis concedere rebus 1185.
præterradit vox fauces 4. 531.
prata riget fons interdum 5. 602, prata florida fulſerunt viri-

viridanti colore 783.
prava eſt regula prima 4. 516, rerum ratio 523, prava tecta 520, pravas turpéſque videmus eſſe in deliciis 1149.
prece quæſit 5. 1228.
premere manu ſpongiam 4. 623. aëra polum ex utráque parti 5. 512. copia nimborum è ſupero premit 6. 511, quò venti vis premit 559. premat morſu 3. 663. premunt depreſſos ad terram 6. 52. arctè 4. 1173. terra premitur frigore 6. 845, premuntur nubila vi cumulata 517, nubes contruſæ 734. oculo manus uni ſubdita ſubter preſſit eum 4. 450. preſſimus ægre magnâ vi 2. 198, preſſa pedibus veſtigia 356. multa per ſudorem 4. 861. preſſæ pondere abrupto nubes cadere 6. 104. preſſis ſignis veſtigia pedum 3 4. aratris 5. 210.
preſſantes dentibus ora 4. 1103.
prendere quæ poſſis oculorum lumine aperto 4. 1137.
preſtera cœlo demiſſum 6. 444. preſteras, Graii quos ab re nominitarunt 6. 423.
pretium, glandes atque arbuta vel pyra 5. 963, in pretio fuit magis æs 1272.
pridem. neque pridem exordia cepit 5. 332.
prima leo, poſtrema draco, media ipſa chimæra 5. 903. prima acie 2. 448. prima virorum 1. 87, prima viai 1068, prima in fronte 878. in primo carmine 6. 937. è primis facta mîni tis 4. 187. primùm Graius homo auſus eſt 1. 67.
primò quaſi quendam conciet æſtum 6. 826.
primitus detulit fulmen ignem in terras 5. 1092 quibus ætatis freta primitus inſinuantur 4. 1024.
primordia rerum 1. 50, cœca 1103, mollia 571, imbecilla nimis 847. aſpera tetri viri 2. 475, finita 560, infinita 567. aëris multa 3. 237, principiorum 263, corporis atque animi 373, animaï concuſſa 394, libera 567. vocum 4. 534. vini 6. 234, ignis 871, ferri 1004.
primorum natura jacet 2. 313, conciliatu 936. primoribus ex elementis 6. 1007, primoris naſi acumen 1191.
primigenum diem maris & terræ 2. 1105.
princeps patro donarat nomine regem 1. 95. princeps vitæ rationem invenit eam, quæ &c. 5. 9.
principium hinc nobis exordia ſumet 1. 150, cedendi nulla daret res 340, gignendis aëra rebus conſtituere 708, rerum 834. motûs 2. 254, dat rebus ſua cuique voluntas 262, principiorum clinamen 292 nexus diſſimiles 1. 245, concilio 485, corporibus 991. vires 2. 134, æquo certamine 573, genere ex uno 584. pluria genera 587, diſſimili figura 670, formamenta omnia 817, poſituræ 946. primordia 3. 263. vis 5. 185. principiis lævibus aſpera miſta 2. 471, ex albis non alba creantur 789, ex inſenſilibus 866. implexis 3. 332, multò minoribus 428. e corporeis 4. 538, majoribus 703. omnigenis 5. 441.

principio quoniam &c. 1.504. principiale tempus 5. 247. ſinè principiali aliquo lævore 2.423.
prior init oculos caliginis aër 4. 339. vita anteacta priórque 3. 948. prior æris erat quàm ferri cognitus uſus 5. 1286. ævo frangente priore 1. 554. priorem partem 3. 662, ſenſum amittit 769. vitam mutare 5. 170, victum vitámque commutare novis rebus 1104. priora ſæcla ſcriptorum 3. 629.
priùs per membra ſenectus ſerpat quàm &c. 1. 415, unde priùs nulli velarint tempora muſæ 929. nec multo priùs ſunt elementa reperta 5. 1444.
priſtina majeſtas ſoliorum 5. 1136. poſterior res immutat ſenſus ad priſtina quæque 1414.
privarunt eos vita vermina 5. 995. privatur terra ſolis lumine 4. 372. privatus doloribus 3. 918, magna parte animai 408. privata dolore, periclis natura 1. 62, cibo 1037. ſuperbis dominis 2. 1090. natali die 3. 711. privata motu carerent 1. 344. aliis rebus notiſque 2. 840. ævo futuro 3. 485. fragore 5. 318. vivebant ferro privati parte virili 6. 1207. motu privandum eſt corpora 1. 382. privatæ Veneris connubia 5. 1011.
privus. privas animas 3. 723. aures 4. 570. horas 5. 275. priva pedum veſtigia 3. 390. privam quamque particulam venti 4. 261. privos dies 5. 732.
pro texturâ cujuſque 1. 248, ſua parte 807. ponderibus 2. 231. foribus ſunt lumina noſtra 3. 368, totis artubus 620, malefactis metus pœnarum 1027. viſis ſint 4. 468, majeſtate rerum 5. 2, meritis 4, tempore cœli 232, ſcelere pœnas pendere 119, vario ſenſu 1057, facie cujuſque & viribus ingenióque 1110. re 6. 1279.
proavorum figuras ſæpe referant 4. 1213.
probare & planum facere 2. 933, id quod non eſſe probavi 527. quæ tibi poſteriùs largo ſermone probabo 5. 156. dubium certo quæ res differre probarit 4. 479. probari vera ratione 1. 514. res ipſa probetur 3. 47. probatum eſt certa ratione 2. 93. teſtor res antè probatas 1. 858.
procedere haud quicquam poſſet 1. 339. id ex animi voluntate 2. 270, invitos cogit 278. in numerum 4. 789. extra numerum 5. 1400, procedit res quæque ſuo ritu 921. proceſſit vis animi extra mœnia mundi 1. 74. ferreus enſis minutatim 5. 1292. impulſi procedimus ictu 2. 272.
procella venti conlecta intorſit ſe nubibus 6. 124, procellæ vim provomit 446. procellas ſævas tolerare 3. 806. procellis incertis turbare 5. 505. gravidam tempeſtatem 6. 258.
procero corpore 3. 658. proceros paſſus viai proferre 4. 825.
proclivus impetus 6. 728. in proclive volubilis procurſus 2. 454.

procliviùs exorientur 2. 791. ad iras decurrat 3. 312.
procraxe delirantes morbo ferantur 5. 1158.
procreat id usum 4. 833. omnia ex se 5. 320. natura omnes animantum sensus 2. 879.
procrescere alíque 2. 546. vis morbi queat 6. 664.
procudunt ignem ignes ætheráque æther 2. 1114. procudere prolem propagando 5. 854. nec nova vivendo procuditur ulla voluptas 3. 1094. procudendo duci in acuta fastigia 5. 1264.
procul dubio 2. 261. dubio procul 1. 812. procul avius erras 2. 739, à terris procul 1110. quàm procul absit res 4. 251, tam procul esse 254, procul cernimus 354, extantes 398, procul est, ut credere possis 854. procul ab numine divino distent 5. 123, à ratione repulsum 407. fertur 6. 257, a patria domóque adveniunt 1102, absiliebat 1215.
proculcare fasces & secures 5. 1234.
procumbit ventus per terræ loca subcava 6. 557. procumbunt poplites 4. 950. quamlibet in partem procubuere venti flamina 1. 292. procumbere humi prostratum 5. 1199.
procurrat si quis ultimus ad oras extremas 1. 968.
prodiderunt homines patriam charósque parentes 3. 86. proditur extrà 2. 932. omne alarum conamen 6. 835. quæcunque Acherunte prodita sunt esse 3. 992. prodita summa rerum 6. 605. prodita judiciis fallacibus omnia 4. 522. prodita in eandem partem minent inclinata 6. 562.
producere sæcla propagando 5. 848. producit Venus figuras varia sorte 4. 1217.
prœlia init dux primus 1. 639. edere 2. 117. obire 4. 964, miscent 1007. quæ prœlia nobis insinuandum 5. 44.
profatur Pythia ex tripode Phœbi lauróque 1. 740. 5. 113. sunt à me multa profata 6. 80.
profectò. non est ea fini' profectò 1. 978.
proferre vocamen proprium 2. 656. proceros viai passus 4. 824. illis, quos de materia nostra nova proferet ætas 3. 866. proferrier in auras 1. 208.
proficiscor. unde illa profecta vox perveniat 4. 558, profecta à stirpe primordia patribus patres tradunt 1216.
proficiunt nil nostro in corpore gazæ 2. 37.
profluat hic ardor ex uno capite 5. 600.
profluvium acre sanguinis 6. 1203.
profugit *anima* ablata membris 3. 717.
profundit Jupiter sonitus 6. 400, expressa profundunt semina 211, profundant ignes 209. ne ventis verba profundam 4. 929, profundant ingentes fluctus 1029, profudit membra somnus 761. naturam *puerum* ex alvo matris in luminis oras 5. 226. qui omnia ex ore veridico 6. 6. profusus sermo cum summo clamore 4. 543. profusum lumen 5. 571. profusa ex utrâque malarum par-

te insula 1. 89. per campos plaga olearum 5. 1374. ea periere 5. 953. *aves* molli cervice profusæ cadunt in terram 6. 744.
profunda summa 2. 1053. profundam rerum summam 6. 649. profundum inane 1. 1101. profundo Acherunte 3. 991. profunda ponti 5. 418, profundas sylvas 42. profundi spatium 1. 1001. natura 2. 1050, habenas 1094. summam infinitam 6. 484.
progignere novos rerum motus 2. 80. sensum acerbum 4. 674. progigni unde possit vis materiai 2. 545, res posse 566.
progeniem vivam in oras luminis edant 2. 617.
progredimur per quam *voluntatem* 2. 258. haud quaquam est pedetentim progredientis, præcipere &c. 5. 534, experientia docuit pedetentim progredientes 1452.
proh Divûm numina 2. 434, Deûm pectora 1092.
prohibere rem ullam 1. 439, aliquid censes prohibere obstaréque posse 972, prohibeat officiátque 976. prohibent, quo minùs possit 2. 785, prohibet, ne fiant 288. mulier se concipere 4. 1264.
projecit se imago speculi 4. 280. projectus ab undis navita 5. 223. projecto corpore 3. 895.
projecta copia materiai 2. 283. cadavera 6. 1153.
proinde necesse est 1. 673. Scipiades ossa dedit terræ, proinde ac famul infimus esset 3. 1048, proinde ac sentire videntur 1066. & variare viæ proinde ac textura cohæret 4. 661.
prolapsa *animæ naturæ* foras 3. 590. terra 6. 573, primordia ferri cadunt 1005.
prolato. effugiúmque fugæ prolatet copia semper 1. 982.
proles nova lasciva per herbas ludit 1. 260. ne posset cognoscere matrem nec mater prolem 2. 349, effera officiis parentum victa molliri debet 604, duellica equorum 660, prolem propagant 996. creatam ex se videre 5. 1012, hominum genitam 1081, procudere 854.
prolixo ictu provolat 4. 1239.
proluvie largâ 5. 948. proluvie alvi nigra 6. 1198.
promeritum. nec bene promeritis capitur 1. 62. 2. 650.
promittere de plano hoc tibi possum 1. 412.
promissa canum vis 4. 685.
promissum. ne te in promissis plura moremur 5. 92.
promta cœli 6. 817. loca 1265.
prona vis venti 6. 559. tecta 4. 520. prono tramite 6. 26, pronos dejicere qui morbus suevit 793.
propago clara Memmi 1. 43. blanda catulorum 4. 995. potuisset producere sæcla 5. 1026.
propagare genus 1. 196, sæcla 21, stragem 281. prolem 2. 996. propagando producere sæcla 5. 848, procudere prolem 854.
prope cinefactum 3. 919, mortua vita 1059. prope at hinc teli determinet ictus 8. 402.
propior aër 4. 339.
propius quanto labitur solis ad ignem 5. 709.
proxima via 5. 104. proxima sunt ad vires principiorum 2. 134.

propinqua morte languebat 6. 1216.
propinquat terris 5. 629.
Propellere membra 3. 163, corpus 161. ferrum 6. 1027. alium præ ſe propellens aëra volvit 4. 287. propulſa terra 5. 487.
Properè demerſimus ferrum in gelidum imbrem 6. 148, dimittit in auras 841.
properant tædæ ſuppeditare lumen 5. 298. properans urbem petit 3. 1080.
Properanter exitium ab ignibus tolerantur celeri origine flammæ 5. 302.
proponere nec noſmet nobis poſſumus infernas animas Acherunte vagare 3. 628. tepidum tactum manibus 6. 1163. proponit fieri mens 3. 184, proponit ſibi quiſque futurum utì &c. 893. propoſitum bene ſi planè contueare 6. 653.
proporro. ſibi proporro quæ ſint primordia quærunt 2. 978. indè ea proporro corpus ferit 4. 888. anima eſt animæ proporro totius ipſa 3. 276, 282. monumenta virûm delapſa videmus cedere proporro 5. 313.
proprium vocamen 2. 656, uſque adeò quiddam proprium notúmque requirit 366. quod non proprium fuit ejus in ævo 3. 358, proprium animi furorem 840. proprio corpore 2. 311. nomine 3. 153. amore 4. 1135. lumine 5. 714. propriis ponderibus 2. 218. luminibus 5. 769.
propriè eſſe queat 1. 781.
propter. ara Panchæos exhalat propter odores 2. 417. propter amorem 3. 5. hunc propter 1. 91, portas propter 317. propter aquæ rivum 2. 30, aras 353. mare verſamur propter 4. 224, propter amœnum fontem 1018. lacum propter 1020. Thracen Biſtoniaſque plagas atque Iſmara propter 5. 30. propter litus 36, quanto magis terram ſint ſidera propter 622, veſtigia propter 737. viam propter 6. 548, litora propter 926, propter flumina Nili 1112. digitos agitat propter moribundus humi pes 3. 653.
propterea comitantur 2. 639. propterea quia 1. 625. propterea quòd 4. 317.
proquam largos exæſtuat æſtus 2. 1136.
proram, antennas, malos &c. 2. 554.
prorſum. nec prorſum quicquam conſiſtere 1. 749, nec prorſum facere, ut 1004.
proruere molem 3. 824. ſummam 5. 369.
prorumpere equorum vim non poſſe 2. 264. prorumpitur in mare venti vis 6. 435.
proſcindere terram preſſis aratris 5. 210, ſolum terræ ferro 1294.
proſpicere quò uſque velit mens 2. 1045.
proſtantibus paulùm angululis 2. 428.
proſternere pecudes paſſim 6. 242, jacuit proſtratus in herbis 785. procumbere humi proſtratum 5. 1199. proſtrati in gramine molli 2. 29. proſtrata ſiti corpora 6. 1262.
proſum. nec miſeræ prodeſſe quibat 1. 94. animo nil prodeſſe putandum 2. 33. nil prodeſſet denſerier ignem 1. 648.

protelum. protelo plagarum continuato 2. 531. quaſi protelo ſtimulatur fulgure fulgur 4. 191.
protinus hanc ad rem &c. 6. 939.
protollere fines 5. 310.
protrahere verum inde 1. 410. pueros ad geſtum 5. 1030. omnia in lucem 4. 1183. protrahit ætas unumquicquid in medium 5. 1387. protractæ trabes impendent 6. 563.
protrudere tantum hoc oneris noſtri corporis quæ res inſuêrit 4. 877, protrudit agítque aëra 247, protruditur paulatim tota moles 889.
provehat atque propellat 4. 195. minutatim vitam provexit in altum 5. 1433.
providet mens ante 4. 883.
provolat ictu prolixo 4. 1239.
provolvi ſimul ut poſſint corpora 2. 469. provolvitur ingens gleba vetuſtate e terrâ 6. 552.
provomit vortex immanem vim turbinis atque procellæ 6. 446.
prudens nec ullus ſit puer 3. 762.
pruinâ acri concreta nix 3. 20. gelidam pruinam 2. 431. pruinæ gelidæ perimunt 5. 217. gelidas hyemíſque pruinas 2. 514, prainis rigidis inſeſſa 520.
pubeſcere impubem molli veſte 5. 672.
pudens eſt, muta 4. 1158. pudor quem *laborem* cogit obire 9. 1242. pudorem vexare 3. 83.
puer nudus humi jacet 5. 223, circùm tribus actis annis floret equus, puer haud quaquam 882. puer membris muliebribus 4. 1047. pueri trepidant, atque omnia in tenebris metuunt 2. 54, vagor, quem pueri tollunt viſentes luminis oras 577. vagantur infirmo teneróque corpore 3. 448. fregere ingenium parentum blanditiis 5. 1016. puerorum ætas improvida ludificetur 1. 938, pueris florere urbes 256. pueris tum juventas occipit 5. 886, pueros infantia linguæ videtur protrahere ad geſtum 1030.
puellos ſuſcipere 4. 1246. puellas ævo florente congerere laticem in vas pertuſum 3. 1022.
pugnæ certamina conferre manu 4. 841. pugnam petiſſit 3. 648. pugnas edere 2. 117. pugnare induperatores 4. 964. quod contrà pugnare obſtaréque poſſit 2. 280. pugnare neceſſe eſt res diſſimiles inter ſe 6. 368. pugnent pondera deducere deorſum 2. 205. contra pugnantibus ventis 6. 97.
pugnus. quaſi quid pugno trudatur 6. 433.
pulchro corpore creti 5. 1115, pulchros faſces 1233, pulchris dempſit honorem 1113. pulchra Sicyonia 4. 1119, pulchri coloris 1027.
pulchre degeret ævum 5. 173.
pullus equæ 3. 763. arboribus baccæ glandeſque caducæ tempeſtiva dabant pullorum examina ſubter 5. 1363. in pullos animales vertier ova cernimus alituum 2. 926.
pulveris adhæſum neque corpore ſentimus 3. 382. nebulam

lam exhalat pars terrai 5. 254.
pulverulenta Ceres 5. 741.
pumilio, parvula 4. 1156.
pungere corpus 2. 459. pungunt sensum 4. 629.
puncto temporis 1. 1102. &c. diei 4. 201, puncto tempore 216. puncto in tempore 6. 229.
pupillas perterget aër 4. 250, leonum interfodiunt semina in gallorum corpore 720.
pupula plagæ quoddam genus excipit in se 2. 810. si mansit incolumis lacerato oculo 3. 409.
puppis. fugere ad puppim colles campíque videntur 4. 390.
purgat aër lucidus oculos 4. 341. purgavit pectora dictis veridicis 6. 23. nisi purgatum est pectus 5. 44.
purpura & aurum curis exercent hominum vitam 5. 1422. Melibœa fulgens Thessalico concharum tincta colore 2. 500.
purpureus colos conchyli 6. 1072.
purpurea veste carere 5. 1427.
purus. pura voluptas 4. 1075. *naturam* esse utramque sibi per se purámque necesse est 1. 500. purum nitorem 2. 776, colorem 1029. aëra 4. 328. puro igni 1. 647. pectore 5. 18. cœlo 6. 399. puri secretíque ætheris ignes 5. 449.
pusi *i. e. pueri.* 4. 1020.
putescat *homo* corpore posto 3. 884.
puteus. in puteis æstate humor frigidior 6. 840, in puteos terra exprimat calorem 847. putealibus lymphis multi præcipites inciderunt 6. 1172.
puto. sin ita forte putas, coire &c. 1. 770, quòd si forte aliquis tum putat id fieri 393, putare æterno mortale unà consentire desipere est 3. 802. contrà res illorum, retróque putari 1. 767. Diis indigna putando, alienáque pacis eorum 6. 68. animo nil prodesse putandum 2. 39.
putre corpus 3. 583. putres ruinas 2. 1145. putribus glebis 5. 143.
putrescit aliud 5. 830, putrescere saxa 308.
putrefacta hæc sunt per imbres 2. 897.
putror cepit terram ob intempestivos imbres 2. 928, putrorem sibi nacta est tellus ex intempestivis imbribus 871. intempestivis pluviis & solibus icta 6. 1099.
pyropo rubro clara 2. 802.
Pythia, quæ tripode ex Phœbi lauróque profatur 1. 740.

Q.

QUadrata imago 4. 237, juxtim quadrata, procul rotunda 504, triquetra aliis, aliis quadrata 657, quadratas turres 354, in quadrato cernimus esse dissimiles formas 2. 779, efficitur quiddam quadratum 778, quo quadratum minùs omne sit extra 784. si quadratum tentamus, & id nos commovet in tenebris 4. 235.
quadrupedes vestigia intulerint 6. 757. quadrupedum in membris primùm creantur pluma atque pili setæque 5. 786, sanguine multo aras spargere

re 1201. quadrupedum ritu 4. 1260.
quærere de summâ rerum 1. 333. viam vitæ 2. 10, par est 848. naturam rerum 4. 966. cur amplius addere quæris 3. 954. quærit ratione animus 2. 1043. flectere naturam 3. 515, oblivia 1079. cibum 4. 857, bibere in somnis sitiens 1091, causas honestas abeundi 1175. puer ubera mammarum in somnis 5. 883. quærimus id ratione sagaci 1. 370. comites palantes 4. 580, quærunt violare fidem sensibus 465, canes vestigia 709, contingere, quod cupiunt 1112. varias vestes 5. 232. id ipsum quæram 4. 476. quæres desciscere 1. 104. quærebant solem pavidi 5. 972. quærens communia gaudia 4. 1189. quærentes viam circumversantur 5. 521. multa in his rebus quæruntur 4. 778. hoc tamen est ut quærendum videatur 5. 726. quæsita labore dicta 2. 729, præmia 5. 5.
quæso. non Divûm pacem votis adit, ac prece quæsit ventorum pavidus paces 5. 1228.
qualis hic est 2. 1065. qualis jam vita sequatur 6. 78, locus est 747.
quale sit, jactari 2. 121. esse putandum est 4. 117.
quàm multa tibi fingere possum 1. 105, potiùs, quàm 199, tam, quàm 345, priùs, quàm 417, citiùs, quàm 558, magis, quàm 704, nec me animi fallit, quam sint obscura 921. melior canor cycni, quam gruum clamor 4. 182. quàm magis, tanto magis 6. 459. quam magis, tam magis 1. 538. quam magis, ita pluria 2. 588.
quamde. Heraclitus clarus ob obscuram linguam magis inter inanes, quamde graves inter Graios 1. 641.
quamlibet immani projectu corporis 3. 1000. quamlibet fortes 5. 1115.
quamprimum noscas 4. 126.
quamvis solidæ res esse putentur 1. 347. quamvis effera proles 2. 604.
quando opus est 1. 207. haud igitur pereunt, quando alid ex alio reficit natura 264. quando in locum remigrant 2. 965.
quandoquidem inveniuntur 1. 297.
quanquam dedere 1. 737.
quanta vi 2. 195. mobilitate 6. 485. quanta volnera 5. 1195, quanti timores 47, quantæ curæ 46, quantos gemitus 1195, quantas clades 48. quantum corporis 1. 361, quantum in se est 2. 191, quantum cuique datum est 302, tanta est copia, quantam enumerare ætas non queat omnis 1069, suppeditare, quantum opus est 1138.
quantùm quæque res à nobis absit 4. 245.
quanto magis, hôc magis 1. 825. quanto amplior res, eò pluria dispergit 2. 1132. quanto parvissima corpora, ita mobilitata 3. 200. multo citiùs, quanto minùs 4. 68, quanto mage, tanto magis 79, quanto plus, tam magis procul 252, pungunt sensum, quanto magis sunt &c. 630. quanto magis, tam magis 5. 453, quanto magis, tanto minùs 622, quanto demissior,

missior tanto minùs 628, quanto inferior, tanto magis 631, quanto propiùs 709, ergo si &c. quantò magis 1088. quanto magis sunt edita quæque, inclinata minent 6. 561.
quantovis impete 4. 901, honore 1165.
quantula pars quorum sit imago 4. 128. ea quantula constent 2. 893. corpora 3. 379.
Quantitas ejusdem vocis diversa; i producti. liquor 1. 454. liquida 4. 1253. *correpti.* liquor 1. 714. liquidis 4. 1253. a *producti.* plaga cœli 5. 1094, *correpti.* plaga ponti 482. e *producti.* patefiet 6. 999. *correpti.* patefit 1. 178. e *correpti.* rei 2. 111, *producti.* rei 689. *ubi quidam legunt* reii.
quapropter ratio habenda est 1. 128.
quaquam diversa meare possent corpora 1. 429.
quare relligio obteritur 1. 79, quare quisquam tollat &c? 702. illud non est mirabile, quare videatur &c. 2. 308, quare? nisi sunt &c. 389. quæritur, quare mens cogitet 4. 780. quare mors immatura vagatur? 5. 222. huc accedit item, quare queat id magis esse 6. 1020. cur faciant ipsæ, quaréve laborent, neque dicere suppeditat 3. 730. quo pacto fiant, quaréve creentur, cùm cognôris 6. 532.
quasi mare disjectare solet &c. 2. 552. quòd quasi tertia sit rerum natura 1. 433, & quasi melle contingere 946. quasi si jugulentur 4. 1008. diffluat ambrosia quasi verò, & nectare tinctus 6. 971.
quatinus cernimus 2. 926. quatinus &c. 3. 219, 425. 4. 754.
quatiunt terrifico sonitu cœlestia templa Jupiter atque alii Divi 6. 387, quatiuntur tonitru cœrula cœli 95. quatientes valido impete 2. 326, cristas capitum 632.
quassans caput arator 2. 1164. velamina capitis Pan 4. 591. quassatum est viribus ævi corpus 3. 453, quassatis vasis diffluere humorem 435.
quatuor ex rebus omnia procrescere 1. 715.
quarta his quædam natura necesse est attribuatur 3. 242.
que.-----pugnásque
edere------2. 117. è terrâque 1. 188. ex alióque alius 5. 827.
queo. quod cernere non quis 1. 752. animus non quit esse sinè corpore 3. 553. &c. nec frigora quimus usurpare oculis 1. 301. facere id non quisse putentur 5. 1044, 1421. sol non quierit reddere 6. 855. non quierint præsentire 5. 1341. queatur suppleri summa 1044.
quercus glandiferas 5. 937.
queruntur ipsi se volvi in tenebris cœnóque 3. 77, si senior queratur 968.
querela diu meditata 4. 1176, querelam liquidam tollunt 552. gemitu commista querela 6. 1157, querelæ voce mixta 1243. querelis complet nemus 2. 358. infestis servire animum cogit 6. 15. querelas compesce 3. 967. dulces fieri 4. 588. didicere 5. 1383.
qui. quî posset 1. 169. quî minùs esse queant &c.? 2. 988. quive exitus instet 3. 1099.

quæve fit mobilitas 2. 63. quo modo 3. 34. quo pacto 1. 85, quò quamque inducere pergis 17, quo magis da 29. quo magis pervideas 2. 88, obstant, quo minùs 784, quo latior, pluria eò dispergit 1134. quo magis tellus affecta est calore, hêc frigidior humor 6. 843. quóve resolvat 1. 52, quod contra 83. quod genus, quom 2. 194. quod supereſt 1. 190. dare, quod gemerent hostes 5. 1347, ne quod ob admissum 1223. qua ratione, quâ vi 1. 130, ne quà fortè cœptes diffidere 268.

quis est, qui possit 2. 250. quid ergo? 6. 1078. siquis procurrat 1. 968. quisve valet 5. 3. refert, quid possit oriri 1. 76. quid tibi est, quòd 3. 946. si quid mortale esset 1. 218, quisquam tollat 702, neque quóquam posse resolvi 1054, quem quisque locum possedit 965, quâ vi quæque gerantur 130. singula quæque 2. 165. quidque suam naturam ostendet 1. 775, quæ corpora decedant in tempore quoque 321. ubi materies inest cujusque 1. 172. quidnam facere possint 3. 7. nec sinè te quicquam exoritur 1. 23, qua quidquid fluctibus obstat 290. unum quicquid ætas protrahit 5. 1387, primum quicquid flammaï perdere semper 305. in eâdem unà cujuscujus corporis brevitate 2. 482. quicquid id est 3. 136, quicunque adoritur 514. quacunque vacat spatium 1. 508. quocunque modo perturbes 2. 773. quocunque venere 3. 51. quidam est locus 2. 331. quiddam immutabile 1. 790. quivis ut facilè noscere possit 3. 159. quidvis citiùs dissolvi 1. 557. quælibet una imago 4. 751. uno terrarum quolibet orbi 5. 1345. quólibet contorquet navim unum gubernaclum 4. 902. cujusviscunque animantis 3. 389. quojusque modi formarum vertere in ora 4. 136. quoquoversus spatium vacet infinitum 2. 1052.

quia. cur vere rosam videmus &c. si non quia &c. 1. 177. quia sit ortus 6. 909.

quidem. omne quidem verò nihil est 1. 1000.

quies. quiete placida 1. 464. summa stare 2. 310. eâdem aliis sopitus 3. 1051. in summa omne jacet corpus 4. 456, in molli canes venantum jactant crura 988. ad somnum res redit atque quietem 3. 923, quietem securam æquo animo capis 952. inriget somnus per membra 4. 905. faciebant infestam miseris sæcla ferarum 5. 981. quieti corpus fessum mandare 4. 846. quietes feraï intectas fronde naribus inveniunt canes 1. 406.

quietum per inane 2. 238. parere satius sit 5. 1126. quietæ sedes Divûm 3. 18. quietos antè quid novi tantò pòst potuit inlicere 5. 169. placidâ cum pace quietos 6. 72.

quiescunt sopita mens & corpus 3. 933. omnes sensus sopiti per membra 4. 767. quiescat terra in media mundi regione 5. 535. quiesset materies stipata 1. 346. quiescant mœnera militiaï sopita per maria ac terras 31.

quin

quin potiùs constituas 1. 798, non fieri posse, quin fingas 915, quin etiam &c. 312.
quinque sensibus auctam *naturam Animæ* 3. 626.
quingentos cursus vetuti vix absunt 4. 411.
quippe continet 1. 152, quippe etenim possum 105, quippe, ubi non essent &c, qui posset &c? 168.
quoad licet 2. 849. non cognovit, quoad crescat voluptas 5. 1432.
quondam occultâsse Jovis vagitum feruntur 2. 634.
quoniam per te genus omne animantum concipitur 1. 4.
quot. figurarum tot nomina, quot sunt principiis 3. 318.
quota pars homo terraï sit quotvis licet vivendo condere sæcla 3. 1103.

R.

Abies eadem redit 4. 1111, rabies unde illæ germina surgant 1077. rabie distracta canum ricta 5. 1064.
radere tigna 5. 1266, radentia ripas flumina rodunt 256. nubes radentes corporis tractum 6. 117. raditur oris janua 4. 535.
ramenta ferri vidi furere in ahenis scaphiis 6. 1043.
ῥαδινὴ, jam mortua tussi 4. 1161.
radii solis non discutiant tenebras 1. 148. cogebant undique terram 5. 485, insilia, ac fusi, ac radii 1352. radiorum lumine in ipso 2. 116. lumina nova se fundunt 4. 376. ictum æstiferum 5. 612, verberibus 1103. radios fundunt solis lumina 2. 114. lucis interrumpere 5. 288. radiis cœlum accendere 6. 658, ardentibus orbem cæcum luna objiciens 754. solem exsiccare vestes 6. 618, tabificis lustrans sol omnia 737, insinuare æstum 860, obortis sol dimovit terram 869, ningues tabescere cogit 964. retexens sol 5. 268.
radiantia sidera respondent in aquâ 4. 214. radiati solis lumina matutina rubent 5. 463. dum veniat radiatum insigne diei 699.
radix. radices saxi validas 2. 102. montis 6. 695. ab radicibus imis in totas cibus diffunditur 1. 353. radicibus communibus inter se hærent 3. 326. uteri terræ radicibus apti 5. 806, ab radicibus sylvas ardor exederat 1253. ab imis arbusta evolvens haurit 6. 140.
radicitus avolsus oculus 3. 562, è vitâ se tollit 860, evelli mala 311.
rami stirpésque inter se mutua teruntur 5. 1099, fragmina sylvarum 1283. dant fragorem 6. 135. virescunt arboribus 1. 253. arboris altæ 2. 30. ramis stirpes committere 5. 1364. per ramos diffunditur cibus 1. 354, ramos summos frondescere arboribus 1092. altos egigni corpore vivo 2. 702. veteres arboribus decidere falcibus 5. 934, in ramos incumbens arboris arbor æstuat 1096.
ramosa arbor 5. 1095. nubi-

la 6. 132. ramoſis principiis 2. 446.
rancenti viſcere vermes exſpirant cadavera 3. 719.
rancida cadavera projecta perolent 8. 1153.
rapit præcipites multos vis extera 2. 279. raptam Tyndaridem 1. 465. rapi certabant funera incomitata 6. 1223.
raptant turbine nubila venti 1. 280. raptavit toto æthere Phaëthonta vis equorum 5. 399. raptat ſpes miſella 4. 1089.
raptim terra ſe ſubducat 1. 1099. tellus pedibus ſubtracta 6. 604. ſaxum petit æquora campi 3. 1015. terras ferviſcere 6. 851.
rapax vis ſolis equorum 5. 398. rapaces fluvios 1. 18. falces 3. 650. amnes 5. 342.
rapidus turbo 6. 638. rapidum mare 1. 721. rapidi leones 4. 716. æſtus ætheris 5. 520, fremitus 1192, canes 890. amnes 1. 15.
rarus *aër* 3. 445. 2. 106. rara natura 3. 236. terra 6. 862. animalia 2. 538. elementa 3. 377. raro corpore 1. 348. rari ignes 1. 657. raræ foramina linguæ 4. 625. rara foramina terræ 5. 458. rara corporis 4. 734. viarum 6. 331, rarior aër 1022. raras res 1. 744.
rarò omnino fit 6. 447.
rareſcit corpus 4. 863, corpus & aër 890. humor 6. 875, terra 841, rareſcunt nubila 213.
rarefacit lateramina vaſis calor 6. 232, terram ſol 870.
rarefieri ignem 1. 649. rarefactum corpus 3. 443.
rauca janua oris 4. 535. raucæ cornices 6. 751. raucum bombum reboant cornua 4. 550. raucas fauces 6. 1187.
rauciſono cantu minantur cornua 2. 619. rauciſonos cantus mutant cornicum ſæcla 5. 1083.
reboant citharis templa 2. 28. reboant bombum cornua 4. 550.
recedere rebus odores 4. 699. corpora rebus 858. recedis, ut plenus vitæ conviva 3. 951. recedit avius longè à ratione 2. 229. victus triſtiſque 3. 1010. recedunt rerum ſimulacra ab rebus 4. 131. ſi ab re paulùm receſſeris 1. 411. receſſit natura animi animaéque 3. 213, anima ablata è membris 440. vis animæ foras ejecta 4. 915. recedat à lapide natura ferri 6. 1040. recedunt ad ſua ſæcla 2. 1112, in deſerta recedens 1101.
recello. inclinatur terra, retróque recellit 6. 571.
recèns perfuſa croco ſcena 2. 416. eunt in corpus 3. 705, extinctum lumen 6. 791. recens natura eſt mundi 5. 332. recenti rore 2. 319. vulnere 3. 660. candore 5. 283, cœlo 905. adventu 6. 1135.
recidere ad nihilum 1. 857, è terris in loca cœli 1061. aſſiduè in res 5. 281.
recipit mens nil horum poſſe creare motus 3. 240. ſe terra in ſuas ſedes 6. 573. terra humorum guttas 2. 922. nubes ignem 6. 145. receptum eſt id totum falſa ratione 1. 378.
receptat animam 3. 504. receptant cœli templa id relatum 2. 1000.

re-

reclamo. cui ratio reclamat vera, negâtque 1. 617.
recluſa oſtia 3. 367, recluſis foribus 361.
recreet vires cibus interdatus 4. 866. *res* fluentes aër 5. 278. ſol cuncta gubernans 4. 405.
recreaverunt vitam Athenæ 6. 3. recreata tali facto ætas puerorum 1. 941.
recreſcit terra aucta 5. 261.
recubantem tuo corpore 1. 39.
recumbit mulier ſopita caſtorco 6. 794.
recurſant longè in magnis intervallis 2. 105.
reddere fœtus meliores manibus 1. 210. auſim confirmare, aliiſque ex rebus reddere multis, nequaquam eſſe &c. 2. 179, reddere genitales motus 228, rationem perfacilè 762. ſimulacrum 4. 150, dicta 463, cauſas mendoſè 506, voces 581. varias formas ſplendoris 5. 715, rura paſcua 1247. naturam mare majus 6. 608, calidum 855. ſe retrorſum 4. 311, ſonorem 575. rigorem 5. 746. catenam ex annellis 6. 911. reliquias omnes animaï 3. 696. agros funeſtos 6. 1137. omnia infinita 1. 1010. ſui ſimile atque alienum 6. 1122, vitam nona lampade 1196. nomen 3. 132. ſenſus 2. 1005. pares formas verborum 4. 578, viſum 106, uxores gravidas 1231, reddantur ſimiles quoique figuræ 108. quas hominum reddunt facies, qualéſque colores 6. 812, redditus elementis introitus 493. reddita eſt certa materies rebus gignundis 1. 204, finis creſcendi rebus 578, finis frangendis corporibus 629. mobilitas meandi 2. 64, nulla quies 95, nulla coloris natura principiis 757. vitaï mors 4. 765. cauſa his rebus non ſimplex 5. 619. ad æquos flexus reſilire ab rebus 4. 324. multa foramina variis rebus 6. 981. certa loca cuique ad naſcendum 3. 618.
redeo ad mundi novitatem 5. 778. redit ad nihilum res haud ulla 1. 249. in omnes ſenſus 3. 504. ad ſomnum atque quietem res 923, in latebras corporis humor 502. ſuper terras materies humoris 6. 637. rabies eadem 4. 1111. redeunt omnes res in corpora materiaï 1. 250. circùm anni tempora 3. 1019. vix ad ſe 4. 1017. in antiquas ſedes 6. 871. redibat res ad ſummam fæcem turbâſque 5. 1140. in ordia prima natura animi 4. 32. multis ſolis redeuntibus annis 1. 312.
redigantur funditus res omnes ad nihilum 1. 791. redegit equos diſjectos ſol 5. 404. natura id genus ad interitum 875.
redimire caput atque humeros coronis 5. 1398.
redolere magis videntur fracta omnia 4. 700.
reducere ullam partem eorum 5. 1336. reducunt crebras auras naribus canes 4. 990. reductum genus unde tellus alit 1. 229.
redundat campis amnis 6. 712. fons 5. 602.
refelli ſenſus non poſſe 4. 481.
referre nec ſæcla poſſent naturam, motus, moréſque parentum 1. 591. vultus, voces, comas majorum 4. 1218. prava rum figuras

ras 1213. dicta colles collibus 583. referunt Curetas 2. 633. quid referemus enim? 1. 700. referuntur rursus in antiquas relligiones 5. 87, relatus in adversâ tanto plus parte reponit 685, refert nobis victor, quid possit oriri 1. 76. refert magni 1. 817, nec refert 964, vides permagni referre 907, nil referret quædam decedere 681. vides referre 2. 883. nec refert quicquam 4. 634. usque adeò magni refert studium atque voluntas 981.
reficit alid ex alio natura 1. 264. refecta rerum summa 236.
reflexa propè omnia in summo fluitare liquore 4. 444.
reflo. aer ducitur, atque reflatur 4. 936.
refracta videntur omnia converti 4. 442.
refrænat neque res ulla ab exitio 1. 850. auctum natura 2. 1120. voluptas morsus 4. 1079. fluvios euntes mora 6. 530. refrænatur projecta copia materiaï 2. 283. refrænatus relligione 5. 115.
refrigescit cunctando plaga per auras 4. 707.
refugisse volunt longè 3. 69.
refulget luce percussus color 2. 799.
refutant neque id manifesta 2. 866. refutans doctrina artem 5. 726.
regigni consumpta membra ac partes videmus 5. 245.
rego. regere immensi summam 2. 1094. hominem totum 3. 165. res imperio 5. 1127. regit una manus euntem navim 4. 901.
reges muki occiderunt 3. 1040. arcem locare sibi præsidium 5. 1108, superbi conripiunt membra timore Divûm 1222, regibus occisis subversa jacebat majestas soliorum 1135.
regimen vitæ locatum est in animo 3. 95.
regio magna modis multis miranda, visenda, opima bonis rebus, munita multâ virûm vi 1. 728. quæque loci opportuna dabatur 5. 805. ad mediam regionem diei 6. 732. regione nullâ viarum finitum est Omne 1. 957, rectâ viaï aversa materies 1040. in certâ locatam animam 3. 609. è regione 4. 375. regione rectâ sulci cicit vomerem 1267. in mediâ regione mundi quiescit terra 5. 535. pectoris hæret situm consilium 3. 141. regione totâ errantes feruntur 6. 66. amnis exoriens mediâ ab regione diei 723. regione loci certâ 2. 260. à cœli regionibus 1. 65. regionibus certis omnis inhæret mens 3. 617. rectis exit norma fallax 4. 517. arctis exierit 6. 119. Orci 762.
regnum concedere 6. 54. in dubio fuit, sub utrorum regna cadendum 3. 848. regna tenere 5. 1127. regni gloria 2. 38.
regnavit in arvis humor 5. 396. regula prima si prava est 4. 516.
rectum per inane 2. 217. rectâ luce percussus 799. regione 4. 1267. recta foramina 4. 605. viarum ostia 91. guberna 441. rectam figuram 299. recto ore 552. cursu 6. 27, impete 137. rectis regionibus

bus 4. 517. faucibus 6. 689.
recta retrorsum imago elidi-
tur 4. 296.
rectiùs perspiciemus 1. 157.
rehalat humorem fumans terra
6. 522.
rejicit se in gremium 1. 35.
rejicere in terras naturam a-
liena 2. 713. rejiciat ratio
vitam à nobis 6. 80. rejecta
imago 4. 286, pars vocum
574, effigiæ rejectæ crebro
repulsu 106.
rejectant montes clamore i-
cti voces ad sidera 2. 336.
relaxant vincla 6. 355, relaxat
nodos 878.
relinquere purum inane in re-
bus 1. 659. vestem, ut anguis,
aut cornua cervus 3. 613, ne-
que relinquit ullam voluptа-
tem esse puram 40, relin-
quit ossa vita 124, doctrina
prima naturæ vestigia 309.
loca lux 5. 300. reliquit lu-
mina oculis Ancus 3. 1038.
quem vita 5. 64. verbum ja-
culata in ambiguo 4. 1131.
relinquunt res molles raráso-
que 1. 744. potestates mag-
nas miráque vires Divûm in
rebus 5. 1238, volucres ova
800. relinquas dona contem-
pta priùs quàm intellecta 1.
48, solidum constare 516. mi-
rari multa 6. 654. relinqui non
posse aliquid nostri post mor-
tem 4. 43, relicta est haud-
quaquam ratio scruposa 526.
sunt cubilia strata herbis 5.
1415. relicti artus non pos-
sunt perferre discidium ani-
maï 3. 343, rebus quisque
relictis naturam rerum
primùm studeat cognoscere
1084.
reliquo tempore 1. 561. cor-
pore 3. 648. reliquas vias 4.
673.
reliquiæ motus vitalis 2. 954.
reliquiarum nihil extet 1.
1102. reliquias animaï red-
didit 3. 656. vitæ membris
ex omnibus aufert 6. 825.
relligio pedibus subjecta obte-
ritur 1. 59, peperit impia fa-
cta 84, tantum malorum po-
tuit suadere 102. Divûm nec
numina magni pendebantur
6. 1274. ad relligionem ad-
vertunt animos in rebus a-
cerbis 3. 54. sub relligione
gravi oppressa vita 1. 64. rel-
ligione animum turpi cum
tangere parto 2. 680. refræ-
natus 5. 115. relligionum no-
dis arctis animos exolvere
1. 931, relligionibus obsiste-
re 110. relligiones his rebus
timefactæ effugiunt animo
pavidæ 2. 43. rursus in an-
tiquas referuntur relligiones
5. 87.
Relligionis ab Epicuro spretæ de-
scriptio 1. 63.
remanat retro virus 5. 270. ma-
teries humoris 6. 635.
remanent res incolumi corpore
1. 147. remaneret pars ani-
mæ nulla latens in membris
4. 923. nec mos ille sepultu-
ræ remanebat in urbe 6. 1276.
cui mens animúsque remansit
3. 403.
remedi communis ratio certa
nec dabatur 6. 1224.
remensum est retro pari ratio-
ne 2. 515.
remeo. in remeando 4. 724.
remigrant in locum 2. 965.
reminiscere nil imum esse 2. 89.
reminiscaris rerum summam
esse profundam 6. 640.
remittis quæ nisi longè ex a-
nimo 6. 67. revomit magis,
atque remittit 2. 199. re-
mittunt nobis dextera simu-
lacra

lacra 4. 314. vela *aves* 6. 743. remiſſis membris manare ſemina 5. 850.
remorari in concilio 2. 564, nec res ulla remoratur foris 157, nec remorantur ibi 74. remorantur contra fluvium flantes Aquilones 6. 717, multis offenſibus in remorando hæſitat 332.
remordet ſe animus conſcius 4. 1129. remordent peccata præteritis annis admiſſa 3. 839.
removet ſe a corpore 3. 895. quos a vitâ natura removit 5. 351. remotum longè a ratione 3. 835. vitali motu ſenſúque 5. 126, utrinque 837. remota a ſenſibus noſtris Deûm natura 5. 149.
remota ſonitu 2. 838, remotis terris 534. membris 3. 405.
remus. remorum pars edita ſupra rorem ſalis 4 440.
remigii pennarum oblitæ *aves* vela remittunt 6. 743.
renata rerum copia de nihilo vireſcat 1. 675.
renidet domus fulgens argento auróque 2. 27.
renideſcit circùm tota tellus ære 2. 628.
renovare Neptuni fluctu ſi operam des 6. 1074. unde mare immenſum volventes flumina fontes aſſiduè renovent 2. 591.
renuto. ſiquis corpus ſentire renutat 3. 351. tranſire ſimulacra renutant 4. 604.
reor veſtem ferinam eſſe repertam &c. 5. 1418. rentur fieri divino numine 1. 155.
ratio nulla eſt reſtandi 1. 111, habenda eſt nobis de rebus 128, vera cogit 499, reddi non poterit 573, vera reclamat 617, eſſe hæc triſtior videtur 942. ſecernendi ſeorſúmque videndi 2. 472, diſſimilis materiaï tanta eſt in quovis genere herbæ 666, eadem res terminat omnes 718. tua cœpit vociferari 3. 14, nequeat dictis depellere veſtigia Naturarum 322. animi debet diſcernere 4. 385, orta ab ſenſu falſo, tota ab ſenſibus orta 485, falſa 487, poterit diſſolvere cauſam 503, rerum prava 523, figurarum 659, ſcrupoſa 526. reddunda ſit 5. 67, potiùs quam res perſuadeat 109, ſolis nec ſimplex nec certa pateſcit 613, declarat 693, improba navigii tum cæca jacebat 1004, monſtrat veſtigia 1445. veriſſima *vitam* à nobis longè rejiciat 6. 79. cœli ſpeciesque tenenda 82, quæ exſtet terraï motibus 534, facilè hinc reddetur 998, quæ ſit morbis 1088, remedî nec certa dabatur 1224. naturæ & ſpecies 1. 149. reperta eſt 5. 336, cruit in luminis oras 1388. ruat omnis, niſi credere ſenſibus auſis 4. 510. rationis elementa impia inire 1. 82. egere 3. 44. rationis egeſtas 2. 52. pluſculum habent in ſe 4. 620. ordo huc me detulit 5. 65. rationi falſæ vera videtur res occurrere 3. 522. rationem exſpuere animo 2. 1040. ad veram animum nobis adhibe 2. 1022. ad veram adhibe te 1. 46, carmine exponere 945. conciliandi non habent 2. 551, reddere dictis 986. vitæ invenit, quæ appellatur ſapientia 5. 9. ſomnia, quæ vitæ rationes vertere poſſint 1. 106.

106. rationes perſequor 5. 56, cœli ordine certo & varia annorum tempora verti 1182. humanis rationibus ac moderatis 2. 169, ex ipſis cœli rationibus 178. ratione de ſummâ cœli Deûmque 1. 49, aliqua valerent obſiſtere 109, qua fiant meatus ſolis & lunæ 130, ſagaci videndum 131, quærimus 369, nullâ videre poſſunt 154, alia fluunt 281, varia moveri 342, haud ulla fieri 358, falſa totum id receptum eſt 378, tali nec poteſt 396, animi quicquam confirmare 426, apiſci 449, eadem eluere 481, vera probari 514, ulla revelli 602. a vera magnopere lapſi 638, longè repulſum 879. avius recedit 2. 229, vagaris 81. multo magis certa, quam Pythia 1. 739, ſimili 1060, conſimili fingit cætera 842, in utraque pariter errare 845, ab nulla id non videtur 934, tali animum tibi tenere 947. ferentur 2. 299, parili 374, animi exolvere 381, figurarum finita 479, adſimili 492, finita diſtant 518, mentis conſimili cætera peragrans 675. ſua diſturbent mœnia mundi 5. 120.

reparare res ex infinito tempore 1. 551. ex aliis aliud 3. 978. nitorem ſolis 5. 667.

reparari in tempore amiſſa ſolent 1. 1036. alia in illius parte 5. 733.

reparcent facere id ex ulla parte 1. 668.

repello. repulſum a ratione longe 1. 879. procul 5. 407. repulſa reverti retro 2. 129. repulſi cedunt 6. 570.

repulſantes verba colles collibus 4. 583, retro vera repulſanti diſcedas pectore dicta 912.

reperire figurarum nomina 3. 318. cibum 5. 846, ipſe ego repertus ſum nunc primus cum primis 337, repertum aurum 1112, ferrum 1240. virum tali cum corde 6. 5. reperta eſt natura hæc rerum & ratio 5. 336, vis ferri æriſque 1285, tibia per nemora ac ſylvas 1385, pro rerum majeſtate hiſque repertis 2. reperta dulci labore carmina 3. 420, quæ ſunt ex uſu vitaque 850. reperta nec multo priùs elementa 5. 1444. reperta obſcura Graiorum 1. 137, præclara 733. antiqua divina aliorum 5. 13.

repertores doctrinarum atque leporum 3. 1049.

repetam pertexere 1. 419. commemorare 6. 936. repetunt a cœlo 1. 782. geſtum 4. 792.

replevit vias oculorum luce aër 4. 345. mors delubra corporibus 6. 1270. unuſquiſque gemitu nemora ac montes ſylváſque 5. 990. repletur, quod vacuum conſtitit 1. 395. quod liquimus ejus 4. 373.

repleri numerum 2. 535.

repletus ventis nimbus 6. 259.

repletum pietate antiquum genus 2. 1168, repleta larga luce cauda pavonis 805, trepido terrore terra 5. 41. repleta ſunt aſperitate 4. 630.

repo. repenti ictu fulminis 5. 401. repentis animantis 3. 389. repit paulatim nubes 6. 1119, ſacer ignis repit per artus 661.

re-

repentè salirent 1. 188.
reptant pecudes lanigeræ 2. 318.
reponit in adversa parte, quod ab alterutra detraxit 5. 684.
reponunt animi sensum non certa parte 3. 105. reposta tereti cervice 1. 36. maternis in membris alvóque reposta 3. 347.
reposco quo magis attentas aures animúmque 6. 920. quod natura reposcit 2. 369. ut ratio figurarum motúsque reposcunt 4. 659.
reprendere extremum vinclum omnes vires cupiunt 3. 598. oculos aures poterunt, an aures tactus 4. 488, ipsi sese nec poterunt 500. euntes ab exitio non ulla res possit 6. 568.
repugnat ipse contra sensus ab sensibus 1. 694. manifestas res contra veráque 3. 354. repugnant scymni unguibus ac pedibus morsúque 5. 1036, accipitres de præda 1081. quod fieri contra coràm natura repugnat 4. 1082.
reputo. nec reputas, cur &c. 3. 724.
requies nulla data est principiorum corporibus 1. 991. interfluendi 4. 228. Calliope requies hominum 6. 93, nec requies erat ulla mali 1176. requiescere retro pondera posita in terra 1. 1058.
requiro, cur &c. 1. 646. requirit neque ipsa natura gratius 2. 23, quiddam proprium notúmque usque adeò mater juvenci 366. nec enim sibi quisquam se vitámque 3. 932. Graios, qui vera requirunt 1. 641. requirant tecta 6. 260.
res ipsa indicat 4. 397. res Veneris 2. 922, rerum potentes 49. rebus relictis naturam rerum cognoscere 3. 1084. ab re paulum abscessêris 1. 412, de re obscura 932, rebus bonis opima regio 729. his rebus retractis 5. 481. ab rebus lethalibus munita 3. 831. res occultas convisere 1. 146, rerum natura cogit 496. rerum potiri 2. 13, rerum vitalia 575. rebus lethalibus 3. 831, rem conflant civili sanguine 70.
rescindere vias sensibus 2. 406. validas ævi leges 5. 59.
reserata aura Favoni 1. 11.
reservans semina rebus natura 1. 608.
residit retro copia materiaï 2. 283. culpa in nobis 5. 1424.
residere per artus sinè mente nequit pars ulla animaï 3. 393.
resilire a tetro veneno 4. 689.
resistat nî vis humana 5. 208.
resolvit ignis aurum 6. 966. natura eadem perempta 1. 52, senectus vitaï clausira 416. resolvant corpora materiaï res genitas 2. 62. resolvi cuncta in minimas partes 1. 622. resolvi, qua fieri quicquid posset ratione 5. 771. corpora resoluta, & in aëra versa 5. 279. resoluto corporis omni tegmine 3. 575.
resorbet æstum 6. 695, 1053.
respicere, quid sit priùs actum 5. 1445. præteritum spatium omne temporis immensi 3. 867.
respectat hiatu 5. 376, taciti respectabant 973. respectans funera 6. 1232.
respirent venti 6. 567, alternis 569.

respondent ibi res *in speculo* simili forma atque colore 4. 168, respondent in aqua radiantia sidera 214. quid respondeamus, nisi justam intendere litem naturam 3. 963. responsa dedere ex adyto cordis 1. 738.
respuere ictus 3. 808. ex animo 6. 67, ab se 1052. quanta vi tigna trabésque respuat humor aquæ 2. 197, lumen per cornu transit, at imber respuitur 389.
restat vitæ minus & minus undique 3. 546, quæcunque ætas post mortem 1088. restat breviter paucis comprendere multa 6. 1081. restet minus ire 1. 1004. cui tantum in vita restet transire malorum 5. 228. restant eadem omnia 3. 960. multa 6. 81. æra, quæ clausstris restantia vociferantur 2. 450. restandi nulla est ratio 1. 111.
restinguere solem 5. 121. ignem 4. 871, restingui posse flammam 1081.
resultant intervallis magnis conflicta 2. 97, exiguis connexa 100.
resupini spiritus è tuo ore pendet 1. 38.
rete. retibus ipsis exire captum 4. 1141.
retecta ex omni parte patet manifesta 3. 30.
retexi penitus penetrata nec possunt 1. 530. retexens radiis ætherius sol 5. 268.
retinere harmoniam corpus 3. 119, vitam 257. donec retinebit blanda voluptas 5. 179. millia multa terrarum retinent variæ gentes 4. 415. retinent parentum naturam 2. 663. manu retinentes poscula 1. 496. simulacra juvenum lampadas manibus retinentia 2. 25.
retentant cœlum a terris 2. 728.
retrahuntur simul inter se 2. 154.
retractis rebus 5. 481.
retractat læta Venerem 4. 1194.
retribuat rebus corpora 5. 278.
retro requiescere posita 1. 1058.
retro putari 767, reverti 785, abhorret 943. resedit 2. 283, remensum est 515, cedere 507. fit 3. 109, petere 662. elisam 4. 300, latebunt 305, vestigia instituit 474, abdita 611, discedas 511. remanat 5. 270, condere lumen 708, contorquet 724. volventem carmina 6. 380, recellit 572.
retrorsum eliditur 4. 296. reddit se 311.
retrocita barbara tuba reboat &c. 4. 548.
retusum hebeti mucrone aurum 5. 1273.
revelli nequeant ulla ratione 1. 602.
reverâque metus hominum &c. 2. 47.
reverentur neque fulgorem ab auro 2. 50.
reverti haud possunt ad nilum 1. 238, retro cuncta a terra 785. nunc huc nunc illuc 2. 129, ad vitam a lethi limine 960. revertit subitò 3. 1074. plerumque ad eum 5. 1152, revertens indè sol se vertat &c. 615, sub terras 657.
revincio. finibus aëriis mundi cœlóque revincta terra 5. 554.
revinco. confutabunt nares, oculíque revincent 4. 490. revicta

victa ratione 1. 587. cadunt vires ratione aliquâ revictæ 5. 410.
revisit & petit urbem 3. 1080. oculos 4. 286. ad ſtabulum 2. 360. revisunt ſigna ad hanc 5. 635. ſidera longos obitus 4. 394, revisit furor 1. 11.
revocare quicquid in ſuos meatus 2. 956. neque pòſt unquam licebit 3. 928. ad diluviem 6. 291. revocatur ad diluviem imbribus pars glebarum 5. 256. revocari ad nil 1. 267. revocantes ad vitam 3. 469. revocatum cedit ab ortu 4. 1237.
revomit magis atque remittit 2. 199.
rictum. ricta mollia canum fremunt 5. 1063. inhorrebat rictum 6. 1193.
ridere poteſt ex non ridentibus factus 2. 985, ridet ponti pellacia 559. tempeſtas 5. 1394. innubilus æther 3. 22. rident tibi æquora ponti 1. 8. ridentibus undis 5. 1003. rident unguenta & pulcra in pedibus Sicyonia 4. 1119. ridenti imbuta lepore pavonum ſæcla 2. 501.
ridicula hæc ludibriáque eſſe videmus 2. 45.
riſûs veſtigia videt in vultu 4. 1134. riſu tremulo concuſſa cachinnent 1. 918. oriebantur riſus dulcéſque cachinni 5. 1402.
rigat Ægyptum Nilus 6. 714. rigare cœlum 4. 203, riguntur magnifico ſplendore Babylonica 1023. motus per membra 2. 262. rigant imbres terras 6. 612, rigantes nimbi 520. rigando compleat maria ac terras cœlúmque lumen *ſolis* 5. 594, quàm latè parvus aquaï prata riget fons 602.
rigere frigore 3. 904.
rigor auri conlabefactatus ſolvitur æſtu 1. 493. multa rigoris corpora 6. 306, pars poſtrema rigoris 367. rigorem gelidum 5. 639, pigrum 745.
rigidum frigus 1. 356. rigida morte 6. 1194. rigidas umbras 5. 763. rigidis pruinis 2. 520.
ripas radentia flumina rodunt 5. 257. ſummis ripis labentia flumina 2. 362.
rite manu retinentes pocula 1. 496.
ritu volucrum flammarum 1. 1095. quadrupedum 4. 1260. gigantum 5. 118, ſuo quæque res procedit 921. quo perolent cadavera 6. 1153.
rivus argenti & auri conveniens in loca terræ manabat 5. 1255. propter aquæ rivum 2. 30.
rixantes potiùs quàm corpora deſererentur 6. 1284.
robur adultum frangit 2. 1130. robore ſaxi 1. 881. duri robora ferri 2. 449. omnia creſcunt, & robora ſumunt 5. 818. robora ſeu fumum mittunt ignéſque vaporem 4. 54.
roborat artus adulta ætas 4. 1032. roborat ictum *mobilitas* 6. 341.
robuſtus curvi moderator aratri 5. 931. robuſtis adolevit viribus ætas 3. 450.
rodunt ripas radentia flumina 5. 257, roditur, quodcunque alid auget 259.
rogarunt leges Athenæ 6. 3.
rogorum aliena inſuper inſtructa 6. 1281.

Romanis pacem petens 1. 41.
Romulidarum arcis ſervator, candidus anſer 4. 687.
ros, imbres, nix &c. 5. 1191.
rorem liquorum 1. 771. ſalis 4. 440. rore lympharum infuſo 1. 497. recenti gemmantes herbæ 2. 319, vigentes herbæ 361.
rorantes lacrymis ora genáſque 3. 470, lacrymis rorantibus ora genáſque 976.
roriferis terram nox obruit umbris 6. 864.
roſam vere fundi 1. 175. roſarum floribus ningunt 2. 627.
roſeam auroram 5. 656, roſeâ face 974, lampade 609.
rota ſolis altivolans 5. 433, nec nimio major eſſe poteſt, quàm &c. 565. currûs rotarum orbes ferratos ſuccutit vis equûm fortis 6. 550, rotas abſtraxe lævam inter equos 3. 650. fluvios verſare rotas 5. 517.
rotant flammam fornacibus 6. 201. rapidóque rotantia turbine portant 1. 295.
rotunda procul viſa, quæ juxtim quadrata 4. 505. rotundis ſeminibus 3. 187, corporibus 196.
rubent matutina ſolis lumina 5. 463.
rubere omne corpus ulceribus 6. 1164.
rubentes ſuffuſâ luce oculos 1144.
rubenti oſtro 2. 35.
ruber humor 4. 1045, rubrum jubar 406. rubro pyropo 2. 802.
ruit naves vis venti 1. 273. arenam mare 6. 726. ruet moles & machina mundi 5. 97. ruat ratio omnis 4. 510.
ruant cœli templa 1. 1098.
ruere omnia tecta minari 4. 405. altas turres 5. 308, avulſos ſilices 314, ruebant ad terram minanti mente 1324.
ruunt impetibus crebris 1. 293.
ruina tanta mutatum putre corpus 3. 583. ruina fit nobis paulatim per membra 4. 940. ruina grandinis 6. 155, fiat mundi confuſa ruina 606.
ruinas fecere in principiis rerum 1. 741, omnes cœli terraéque permiſtas 1100. putres dabunt 2. 1145. magnas darent 5. 348, equitum peditúmque permiſtas dabunt 1328. minitatur terra 6. 571, ruinis magnis concuſſa ſubter tremit terra 543, complere 599.
rumpere nubem non quit vis venti 6. 431. vincula amicitiaï 3. 84. fœdera fati 2. 254. fremitu pectora 3. 298.
rumpi taciturna ſilentia 4. 587.
rupes tenent partem mundi 5. 203.
rurſus refici 1. 558, rurſum reſolvat 52.
rura reddere paſcua 5. 1247.
ruſſa vela 4. 73.

S.

Saccatum humorem corporis fundant 4. 1022.
ſacer ignis exiſtit, & urit corpore ſerpens 6. 600, diditur per membra 1165.
ſacra ſolennia ſuſcipienda curârit 5. 1162. ſacrorum more ſolenni perfecto 1. 97. antiquo 2. 610.

ſæcla vitalia multa vincere vivendo 1. 203. ſæcla hominum 1. 468. animantum 2. 77, pavonum 502. cornicum 5. 1083. ferarum 2. 994. &c. ſæcla propagent 1. 21. &c. propagando procudere 5. 848, genus acre leonum ſæváque ſæcla 861, bucera ſæcla 864, mortalia ſæcla 986, ſæcla perducere 1026. ſæcla priora ſcriptorum 3. 629, poſtera ſæcla 980. nigra virûm percoctáque ſæcla calore 6. 722, 1107, ſerpentia ſæcla ferarum 766. ſæclum muliebre 5. 1020. morbi ſæcla 6. 1111. cujuſque ſiet ſæcli 2. 1078.

ſæpe ſe rejicit 1. 54, ſæpius olim 83. ſæpe eſt numero factum 6. 413.

ſæva tempeſtas 6. 457. vermina 5. 995, ſæcla leonum 860. ſævi belli 1. 476. leonis 4. 1010. ſævis magiſtris 5. 1310, undis 223, hoſpitibus 985, ſævos ſues 1308. ſævas procellas 3. 806, ſecures 1009.

ſævit murmure pontus 1. 277. calcaribus ictus amoris equus 5. 1074, mare fluctibus coortis 1001.

ſagaci ratione 1. 131, animo 403, mente 1021.

ſagittæ miſſus 4. 410, Veneris ſagittis 1273.

ſal merum 4. 1156, ſalis rorem 440. ſale veſco pereſa ſaxa 1. 327.

ſalſus ſudor 5. 488. ſapor 4. 223. ſalſo æquore 3. 492. gurgite 5. 473, ſalſas lacrumas 1. 126. lacunas 3. 1044. undas 6. 891. ſalſis fluctibus 5. 1079.

ſalio. ſalirent arbuſta exorta è terra 1. 188. ſalientum Venerem 4. 1194.

ſaltantes & mollia membra moventes 4. 977.

ſaltu pernici tollere corpus 5. 560, jaciebant corpora 1317.

ſaltu Organico Heliconis 3. 133. ſaltum plagis ſepire 5. 1250. ſaltus virides peragrans 2. 355. ſaltibus floriferis 3. 11.

ſalivis hominis contacta ſerpens diſperit 4. 642, ſalivas oris jungunt 1102.

ſalix. ſalices teneræ 2. 361.

ſalvas exolvere ſeſe è nervis videntur *animæ* 3. 696.

ſalus nixatur 4. 509. ſalutis ſumma nitatur 2. 862. cauſa 3. 325, ſalutis aliena 832. ſaluti communi de'eſſe 1. 44. æternæ mandata 6. 601. ſalutem ſepelire in æternum 2. 570. fulcire ex æquo 3. 126. præſtare 4. 154.

ſalutantum tactu attenuari ſigna 1. 318.

Samothracia ferrea exultare vidi 6. 1042.

ſancitum extât 1. 581.

ſancta ſententia Democriti 3. 372. ſancto corpore 1. 920, ſanctum magis nil 731. numen 5. 310. ſancta Divûm corpora 1. 1014. numina 2. 434, pectora Deûm 1092, fana 5. 75. delubra 6. 416. ſedes Deûm ſanctas 5. 148.

ſanctiùs dedere reſponſa 1. 739.

ſanguen creari 1. 837, venas & ſanguen & oſſa 860.

ſanguis è corpore miſſus emicat 2. 194. quatitur 3. 250. corruptus ibat ex naribus 6. 1201. ſanguinis flumen

men expirans 2. 354. guttis multis inter se coeuntibus 1. 838, signum mittere 882. tetri acre profluvium exierat 6. 1203. sanguine turparunt aram 1. 86, misto 867. civili rem conflant 3. 70, detracto venis 443. materno 4. 1208, multo conspergunt aras 1230. defessi sudent 5. 1128, quadrupedum multo spargere aras 1200, tinguentes tela 1326. atro sudabant fauces 6. 1146, cum multo rixantes 1283.
sanus. sanis voluptas est magis certa & pura 4. 1069.
sanari mentem, corpus ut ægrum 3. 509.
sapere, & rationem reddere 2. 986. sapit sibi solum per se 3. 146. sapiunt alieno ex ore 5. 1132. saperent sæcla ferarum 3. 753.
sapientibus seminibus 2. 986, sapientum doctrina 8. multa turba 3. 98. è sapienti stulta fieri *anima* 761.
sapientia quæ nunc appellatur 5. 10.
sapor rerum insinuatur sensibus 2. 683. oris arguet tactum 4. 489, saporis salsi humor 223. sapore simili 1. 885. fœdo pertorquent ora 2. 401. mellis 4. 675. tetro conspurcare omnia 6. 21, sapore tristia 780. sapores inulæ 2. 430, mellis 503. saporum in genere 4. 710.
sat hæc sunt ad sensum cuncta creandum 3. 239.
satis acris vis 1. 247, hæc vestigia sunt animo sagaci 403. illud erit huic planum facere 2. 933, quod satis est 1138. satis placabat 5. 936, domitos 1333. satis mali fert nobis tellus cœlúmque 6. 663, satis omnia suppeditare 666, non satis est dicere 704.
satiùs multo fit parere quietum quàm regere 5. 1126.
satias. ad satiatem 5. 40. satiate videndi fessus 2. 1037. juvabant cum satiate cibi 5. 1309.
satiare nunquam naturam 3. 1017. nec satiare queunt spectando corpora coram 4. 1096. satiati agni ludunt 2. 320.
sationis specimen 5. 1360.
satur ac plenus rerum 3. 973. satur aut lassus 4. 954.
Saturnus ne *Jovem* malis mandaret 2. 637.
Satyros capripedes 4. 584, simula, σιλήνη, ac Satyra est 1163.
saucia amore mens 4. 1041.
saxum magnum aëre impendens timet Tantalus 3. 993, trudere adverso monte 1014, horribilis de saxo jactus deorsum 1029. à saxo fugere 6. 1045. saxi robore 1. 881. radices validas 2. 102. gelidi æquore summo 3. 905. extremum summúmque colorem 4. 267, duritiem 269. Magnesii semina 6. 1062. saxa grandia volvit amnis 1. 288, peresa sale 327, ferventia vapore dissiliunt 492. avolsa montibus 4. 141, aspera 148 pertundere guttas in saxa cadentes 1281. putrescere 5. 308, subsidere 494, humida lavere proluvie 948, stillantia super viridi musco 949, ad saxa lædebant naves æquora 999. saxa subjectare 6. 700. saxis pondus conjun-

ctum eſt 1. 454. ſuccus ineſſe *nequit* 3. 787. miſſilibus 5. 966. velut pendentibus ſtructas ſpeluncas 6. 194.
ſaxea ſtrata 1. 317. ſepta 4. 703. tecta 5. 982. diſſepta 6. 951.
ſcandere gradus adultæ ætatis 2. 1122. ſcandit, & inſtat 3. 651.
ſcaphiis ahenis 6. 1044.
ſcapi ſonantes 5. 1352.
ſcapteſula. quales expiret ſcapteſula ſubter odores 6. 810.
ſcato. terra ferarum ſcatit 5. 41. fons dulcis aquaï ſcatit 6. 890. fontem ſcatere 5. 596, 950. ſcatere poſſunt ſemina 6. 896.
ſcelus averſabile quibuſcunque incautum eſt 6. 389. ſceleris viam endogredi 1. 83. luela carcer 3. 1028. pro ſceleri immani pœnas pendere 5. 119. ſcelerum ſocios atque miniſtros 3. 61.
ſceleroſa atque impia facta 1. 84.
ſcena croco Cilici perfuſa 2. 416. ſcenaï ſpeciem omnem 4. 77, varios decores ſplendere 980.
ſceptra potitus 3. 1051. ſuperba 5. 1136.
ſcilicet id receptum eſt 1. 378, ſcilicet: & niſi nos &c. 809. ſcilicet eſſe globoſa, tamen &c. 2. 468.
ſcindunt quem cuppedine curæ 3. 1007, ſcinditur natura animi 530.
ſcintilla ignis ſolet ſe ſpargere in ignes 4. 610. ſegetem ſtipulámque videmus accipere ex una ſcintilla incendia 5. 608. ſcintillas claras diſſupat ignis 6. 162. ſcintillas agere 2. 674.
ſcintillare templa cœli 6. 644.
ſcio. ſcire licet non hæc eſſe &c. 1. 680. ſcire licet, quam ſint &c. 2. 796. nil ſciri ſi quis putat, id quoque neſcit, an ſciri poſſit, qui ſe nil ſcire fatetur 4. 471, ſciat, quid ſit ſcire 477. nec ſcibat ferro molirier arva 5. 932.
Scipiades belli fulmen, Carthaginis horror 3. 1047.
ſcopulus. ad ſcopulum ire 2. 1172.
ſcorta conſuêrunt moveri ſua cauſa, ne complerentur crebrò 4. 1270.
ſcribundis verſibus ſociam te eſſe ſtudeo 1. 25.
ſcriptorum ſæcla priora 3. 625.
ſcrupoſa ratio 4. 526.
ſcrutemur homœomeriam Anaxagoræ 1. 830. quod ſub magno ſcrutentur pectore 3. 998. ſcrutantes ferro abdita terraï 6. 809.
Scyllarum membra 4. 736. ſcyllas ſuccinctas canibus 5. 891.
ſcymni leonum 5. 1035.
ſecandis corporibus finem eſſe 1. 747, ſiſdi in bina ſecando 534. ſecta via 5. 273.
ſecedit ab orbe ſolis luna 5. 705.
ſecernere res apertas à dubiis 4. 460. cœlum a terris 5. 447. partem utramque 3. 637. terras ac mare 2. 728. ſecernier nil unum poſſit 5. 263. ſecernundi ratio 2. 472. ſecretum eſſe ab inani 1. 432, nec fuit unquam per ſe ſecretum 597, ſecreta cibo natura 195. ſecreta teporis ſunt ac frigoris & vaporis 2. 842. ſecreta manus à nobis 2. 911. a corpore noſtro natura animaï

maï 3. 625. ſecreta facultas 1. 174. ſecreti ætheris ignes 5. 499.
ſecius. hoc ſecius illa ſemina concurrunt 6. 314.
ſecludere terram ſolis lumine cur luna queat 5. 752.
ſectam divitioris ſequuntur plerumque 5. 1114.
ſecundas animas & paces ventorum 5. 1229. amore proprio ſumméque ſecundo 4. 1135.
ſecundúm. haſce ſecundùm res animi natura videtur 3. 35.
ſecura quies lethi 3. 211, ſecuram quietem capis 952. ſecurum agere ævum 5. 83. omni ſomno ſecurius 3. 990.
ſecures ſævas 3. 1009.
ſecus. utrinque ſecus corpus quom vapulet 4. 937.
ſed magis 1. 606. non homines ſolùm, ſed verò animalia 4. 983.
ſedare ingentes plagæ tumultus 2. 955. ſedare ſitim priùs eſt, quàm pocula, natum 4. 848. ſedantes ſitim ex uno flumine 2. 662.
ſederent depreſſa 5. 475.
ſedes ubi ponere poſſint 1. 993. ſedes Deûm ſanctas 5. 147, ſedes ſedibus noſtris diſſimiles 154, imas in medio capiebant omnia 452. ſedes quietæ 3. 18. ſedes præclaras diſcutit fulmine 6. 417, in ſuas prolapſa ſe recipit 573 in antiquas redeunt 871. ſedibus unis inhæret 4. 617. de ſuis ſollicitare 5. 163. ſedibus intus labefactant animam 6. 798.
ſegetes. ſtipulámque accipere ex ſcintillâ incendia 5. 607, ſegetes vinetáque læta 1371.
ſejungi quod nunquam potis eſt 1. 453. ſejungunt animalia corpora 2. 727, ſejunctus corpore abſit dolor 18. ſejunctum ab omni corpore 1. 432, ſejuncta longe ab noſtris rebus natura Deûm 59. his rebus ſubjunctis 6. 542.
ſemel. cùm ſemel 1. 407, ut ſemel 1029. ſi ſemel 2. 560. ubi ſemel 4. 609.
ſemen creavit natura matura 4. 1025, craſſius, concretius 1238, ſollicitatur 1031, humanum 1034, virile 1203, admiſcetur muliebri ſemine 1241, ſemine materno 1205, certo 1219, duplici 1223, largo 1232, craſſo 1234, liquido, tenui 1235, ſeminis ictum 1268, ſeminibus commiſceri ſemina 1251. ſemina rerum 1. 54. aſpera 4. 999. ſemine permiſto 2. 585, ſeminibus cæruleis 772, ſapientibus 987, ſenſu carentibus 989.
ſeminium leonum triſte ſequitur violentia 3. 742, ſemine ſeminióque 749.
ſemianimo corpore 6. 1266.
ſemiferas hominum ſpecies 2. 701. ſemiferi capitis 4. 591.
ſemimarinis corporibus Scyllas 5. 890.
ſemota ab noſtris rebus natura Divûm 1. 59. *natura* curâ ſemota metúque 2. 19. videntur ſemotâ ab dulci vitâ ſtabilíque 3. 66. ſemotum à curis te adhibe 1. 46.
ſemper quærere 1. 333, ſpeciem ſemper-florentis Homeri 125.
ſenex corvus prælonga cornua relinquere gaudet 3. 614, ſenior queratur 968.
ſeneſcunt ævo maciéque 1.

326. illa ſeneſcere, hæc floreſcere 2. 73. ſeneſcere mentem cum corpore 3. 447.
ſenectus tarda per membra ſerpat 1. 415.
ſenectam natis munire 4. 1250.
ſenectâ ætate 5. 884, 894. ſenectis membris 3. 773.
ſentire tempus 1. 463. colorem 2. 810, per ſe 909. animam ire foras 3. 606, dolorem 646. ſonorem 4. 230, particulam venti & frigoris 262, aëra 283, ſpeculum 284. varios rerum colores 495. vim ſuam 5. 1032. adhæſum pulveris 3. 382, nebulam & aranei fila 385, veſtigia *culicum* 390. tactu ſaxi colorem 4. 268, duritiem 269, ſuccum *linguâ atque palato* 619, ſenſus quo pacto quiſque ſuam rem ſentiat 526. ſenſit parentem adſtare 1. 91. ſenſimus nil ægri 3. 844.
ſentiſcant primordia animaï concuſſa 3. 393. genus agricolûm late ſentiſcere 4. 590.
ſententia viri ſancta quod ponit 3. 372, animi tenuis ſequitur 449. verborum quæ ſit 4. 565.
ſenſus communis deliquat 1. 424, conſequitur ab rebus ipſis, quid ſit &c. 461. omnis jungitur viſceribus 2. 903, tribuendus principiis 973. accenſus motibus nobis per viſcera 3. 337, contra dicat 362, trahit 363, deficit hominem magis & magis 545. reconflari poſſit per membra 4. 925, abit mutatis motibus 947. ſenſus impellere poſſunt 1. 304, ſub ſenſus cadat 448, contra ſenſus ab ſenſibus ipſe repugnat 694. ſenſus jucundè tangere 2. 403, mulcet cauſa juvátque 422, titillare magis quam lædere 429, compungere 432, varios edere 443, omnes animantum procreat 879, expromere 886, gigni ex non-ſenſibus 929, oriri ex non-ſenſu 931, animi confundere 945, penè amiſſos accendere 958, capiant & reddant 1005. in ſenſus omnes redit 3. 504, ſenſus qui vitam gubernant 549, alios diſſolvi 610. infra noſtros ſenſus ſunt 4. 111, ſenſus credas undique labefactari 437, poſſe refelli 481, alios alii poſſint convincere 499, ad ſenſus omnes omnibus non ita conveniunt ſpecies rerum 712, omnes corporis offecti ſenſus per membra quieſcunt 767. ad ſenſus perveniunt 5. 572, varii ſenſus cogunt animalia varias emittere voces 1086, poſterior res melior immutat ſenſus ad priſtina quæque 1414. varii ſenſus animantibus inſunt 6. 934. animi ſenſus diſſolvi fateare 3. 577. ſenſum confundunt 2. 439, vitalem reddere 889, partis habere 907, tenere 912, ſuum corpore dimittunt, atque alium capiunt 923. animi certà in parte non locatum 3. 99, non certa parte reponunt 105, ad ſenſum creandum hæc ſat ſunt 239, ſenſum interimant 288, ſuſcipere hunc motum, quem ſenſum nominitamus 353, ſenſum vitalem deperdere membratim 526, membris cunctis deducere 534, ineſſe toto corpore 634, ſibi futurum in morte 888. ſui corporis det extra 4. 265, ſuffugit omnis angulus 361, ſuo corpore

corpore pepulere 528, pungunt lacerántque 629, ad ſenſum corpora conveniebant 672. acerbum progignere 674, ad ſenſum decurrit plaga 708, ſenſum laceſſunt 735. priorem amittunt 3. 769, movere 853. ſenſu jucundo fruatur 2. 19, caret terra 651, quodam fit, utì &c. 803, ullo prædita 971, affluat omne corpus 3. 685, participentur dentes 692. caſſa 4. 127. ab falſo ratio orta 485. divino prædita 5. 145, pro vario varias res voce notaret 1057. infeſto 6. 782. ſuo contaminat 3. 896. remotum 5. 126. ſenſibus ipſis quid certius 1. 701. ab noſtris longe infra jacet natura primorum 2. 312, vias reſcindere 407, bona 408, inſinuatur ſapor 684. uti 3. 561, auctas animas 630. ab ſenſibus deerrârunt motus omnes 873. ſenſibus fidem violare 4. 465, ab ſenſibus creatam notitiam veri 480, ſenſibus credere 511, ratio prava falſáque à pravis ſenſibus orta 524, ſenſibus uſurpare 972, a ſenſibus longè remota Deûm natura 5. 150, petunt res ex auditis potiùs quàm ſenſibus ipſis 1133.

ſenſile ex inſenſilibus ne credas gigni 2. 887, ſenſile quæ faciunt 894.

ſenſifer motus 3. 273.

ſentibus datum eſt hærere inter ſe 2. 461. obducat natura, quod ſupereſt arvi 5. 208.

ſeorſus item ſapor oris habet vim, ſeorſus odores naſcuntur, ſeorſum ſonitus 4. 497.

ſepelire ſalutem in æternum 2. 570. videns viva viſcera ſepeliri vivo buſto 5. 991. ſepultis ſomno 1. 134. ſepultis undique ventis 6. 192, pellis ulceribus ſordíque ſepulta 1269.

ſepulturæ mos ille remanebat 6. 1276.

ſepulcrum commune rerum eadem *terra* 5. 260.

ſepire plagis ſaltum 5. 1250, ſepſit æther ſe corpore 469, cætera avido complexu 471. via vocis ulceribus ſepta 6. 1146. ſepti validis turribus 5. 1439. loca ſepta 6. 87. ſepta inter meant voces 1. 355, domorum 490. ſaxea 4. 703.

ſeptem loca 4. 581.

ſequi veſtigia 4. 366. ſequor plures diſponere cauſas 5. 530. ſequitur res rem 3 622, violentia ſeminium leonum 742. ſomnus cibum 4. 951. gravis imber de concuſſu 6. 289, ſequitur, donec pervenit 1013. hôc pacto ſequar 1. 979. ſequatur cauſa cauſam ex infinito 2. 255. ſequuntur dictis 3. 915. ſequuntur canes expergefacti inania cervorum ſimulacra 4. 992. divitioris ſectam plerumque ſequuntur 5. 1114. ſequuntur venas argenti auríque 6. 808. nec nox ulla diem, neque noctem aurora ſecuta eſt 2. 578. quem pauſa vitaï ſecuta eſt 3. 943. umbra è regione eadem nos uſque ſecuta 4. 375. pacem ſecutæ ſunt pecudes 5. 866. eâ ratione ſequetur unam animantem habuiſſe animas multas 3. 665. ſequentem motus hominum geſtuſque 4. 368, ſequenti concita plagâ 189.

ſequaces curæ 2. 47, mores 3. 316.
ſerenum lumen 2. 149. ſereno vultu 3. 294. cœlo 6. 246. ſerenam vitam 2. 1093. ſpeciem mundi 4. 138. ſerenas noctes 1. 143. ſerena cœli 2. 1099. cœli de parte ſerenâ 6. 98. ſerena templa 2. 8. ſidera 4. 213. ſigna noctis 5. 1189.
ſereſcunt veſtes diſpanſæ in ſole 1. 307.
ſermo perpetuus perductus ab auroræ nitore ad umbram noctis 4. 541. ſermonis patrii egeſtas 1. 832. ſermonem præceſſit origo linguæ 4. 837. ſermone mortali immortalia rotantes 5. 122.
ſero. ſerebant volnera vaſta 5. 1289.
ſerpere cœpit aër inimicus 6. 1111. ſerpat tarda ſenectus per membra 1. 416. ſerpens ignis ſacer 6. 660. ſol 5. 690. ſerpentia ſæcla ferarum 6. 766.
ſerpens hominis ſalivis contacta diſperit 4. 642, lubrica exuit veſtem in ſpinis 58. immani corpore, ſervans mala Heſperidum aſper, acerba tuens 5. 34. ſerpentis linguâ vibrante minantis caudam 3. 658.
ſerræ ſtridentis horrorem acerbum 2. 410.
ſerta parantur 4. 1126, ſertis operit limina amator excluſus 1172.
ſervio. animum infeſtis ſervire querelis 6. 15.
ſervitium, libertas &c. 1. 456.
ſervo. ſervare veterem formæ figuram 4. 67, tenorem humectum ſtomachi 636. genus numerûm 5. 1048. humi voltum oculóſque 3. 655. formaturam & figuram 4. 560, curam ſibi 1061. genus creſcendo 1. 191. fœdera 5. 1024, diſcrimina 922, quos effugium ſervârat 992. eo modo ſervantur ſæcla ferarum 4. 690. ſervata per ævum 1. 550, per annos multos 1028. ſervans mala Heſperidum ſerpens 5. 33.
ſeta tectæ res 4. 934. ſetæ creantur in membris quadrupedum 5. 786.
ſetigeris ſuibus 5. 968.
ſeu locus ac ſpatium 1. 954. ſeu fulmine miſſo, ſive quòd &c. 5. 1245. ſeu caſu, ſeu vi 6. 30.
ſeveri agricolæ 5. 1356. ſevera ſilentia noctis 4. 462. pelage 5. 36, ſigna noctis 1189.
ſex aut ſeptem loca 4. 581, quinque etiam ſexve ſimulacra 304.
ſi fert ita corde voluntas 3. 46. quòd ſi fortè aliquis dicet 2. 930. ſi forte poſſem 1. 947.
ſin erit 1. 438, ſin ita ſorte putas 770. ſin dicent 3. 760, ſin periere 953.
ſibila calamorum cava 5. 1381.
ſic igitur debent quoque &c. 1. 291.
ſiccare omnia poſſe confidunt 5. 391. ſiccari vias unâ nocte videmus 6. 626.
Siculûm per agros 6. 642.
ſicut cùm facere inſtituas 2. 846. ſicut inane eſt 3. 813. ſicuti videmus 2. 536.
Sicyonia pulchra in pedibus 4. 1119.
ſidebant campi 5. 493.
ſidera unde æther paſcit 1. 232, mundi

mundi 788, noctis 1064. cadere in terram 2. 209, palantia passim 1030, serena mundi radiantia 4. 214, adfixa ætheriis cavernis 392. volvenda 5. 515, ferri per ætheris orbes æstibus inter se diversis 648, candida vario motu versetDeûm potestas 1209.
Sidone in Tyria quod accidit 6. 584.
signum sanguinis mittere 1. 881. luna ad signum quodque reverti mobiliùs videatur 5. 634, *Sol* multo inferior, quàm fervida signa 627, ad id signum cœli pervenit, ubi anni nodus &c. 686, ex alia signorum parte 710. signis circumtremere æthera 1. 1088. signis pressis vestigia pedum pone 3. 4. signis æstivis solem detrudere 5. 638, signis dispositis 694, sub signis ducta millia 997. signa cœli labentia 1. 2, signa ahena propter portas 318. signa furoris 2. 621. mortalia mittit 3. 520. signa splendida labier adversum nubes 4. 446. lucida ferantur 5. 519, noctis severa 1189, nil est signi, potuisse &c. 916.
signifer æther 5. 460, signiferi orbis totius posituram 690.
significat fluere odores, quòd &c. 4. 700. fluere æthera significat ponti mare, quod &c. 5. 507. significant volucres initum tuum 1. 13. significant motus cæcos subesse 2. 127, eadem *elementa* significant cœlum, mare, terras &c. 1014. pueros, cùm balbè significarent 5. 1021. significare volunt indignos esse putandos &c. 2. 616.
silanos ad aquarum strata corpora 6. 1263.
σιλληὶ, simula 4. 1163.
silerent carmina oppressa 2. 505.
silentia noctis severa 4. 462, taciturna rumpi 587.
silices validi creari 1. 572. ruere avolsos à montibus 5. 314. silicum cavernis 6. 683.
similis nostris rebus res 5. 436, nec manet ulla sui similis res 828. nec simile est, ut cùm &c. 2. 272, non omne quodque frumentum inter se simile 372. reddat sui simile 6. 1122. similem formam gerit 4. 49. similes reddantur quoique figuræ 4. 108, similes matrum 1205, avorum 1211. simili natura prædita 1. 848, sapore 885, ratione 1060. semine 2. 418. specie 4. 98, colore 168. Venere 5. 895. è simili causa natus 6. 171.
Similitudines variæ. canum venaticorum 1. 405, *medicorum* 935. *metûs puerilis* 2. 54, *naufragii* 552, *elementorum sive literarum* 687. *apum* 3. 11, *thuris* 328, *cibi per corporis membra diffusi* 703. *cycnorum & gruum* 4. 182, *hominis in somnis sitientis* 1092. *ferri candentis* 6. 147. *torrentis* 1. 281. *glandis plumbeæ* 6. 305. *luminum solis* 4. 162, *navis* 895. *oculi lacerati* 3. 409. *sanguinis è corpore emicantis* 2. 194. *cervorum & serpentium* 6. 765. *cervi aut anguis exuvias ponentis* 3. 613.
simplex natura 3. 232. ratio 5. 613, causa 619.
simplicitate pollentia solidâ 1. 375, æterna 600.
simulac species patefacta est 1.

20, ſimul inſula profuſa eſt 88, & ſimul ſenſit 90, ſimul intereat nobiſcum 115. ſimul atque ſecuta eſt 3. 212. ſimul ac primùm delata ſit 6. 821.
ſimula, σιλλωὴ 4. 1163.
ſimulata ſunt igni 1. 688. adumbratim ſimulata videntur 4. 364.
ſimulacra quædam miris modis pallentia 1. 124, rerum per aquas 1059. aurea juvenum 2. 24, belli cientes 42, rei ſimulacrum & imago 111. ſimulacrum reddere 4. 150. ſimulacra genuntur 3. 434. rerum 4. 34, luce carentum 39, vagare 126, recedunt à rebus 131, ferantur in puncto temporis 165, celeri motu 177, tranſcurrere per immemorabile ſpatium 192, feriant oculos 258, remittunt dextera 314, adaperta 347, feruntur per multum aëra 359, tendunt directis viis 613, omne genus ſimulacra 739, ſimulacra leonum 759, ſimulacra laceſſunt oculos 757, laceſſunt animos 762, tuentur voluntatem noſtram 782, arte madent, & docta vagantur 763, præſtò ſint parata in queiſque locis in quovis tempore 799, obverſantur ante oculos 974, ſimulacra cervorum inania canes expergefacti ſequuntur 993, ſimulacra conveniunt e corpore nuncia præclari vultûs 1027, fugitare decet 1057, ſimulacra laticum petit 1093, Venus ſimulacris ludit amantes 1095. ſimulacra ſolere in ſomnis fallere mentem 5. 63, ſimulacra Divûm 76, feſſa fatiſci 309. de corpore ſancto feruntur 6. 75, Deûm bene facta frangit 418.
ſincera nec uno tempore exiſtit animæ natura 3. 531, ſinceris membris ablata *anima* profugit 717, non ſincerum ſonere 886.
ſino. proinde, ſine, ſudent &c. 5. 1128. nec ſinet errantem dubitare 1. 333. cur ipſe ſinit 6. 398.
ſinè principiis ullam rem exiſtere *non* poſſe 1. 199, opera ſinè Divûm 159, noſtro ſinè labore 214, ſinè corpore poteſt nulla res facere 444. Deûm ſinè numine 2. 168, ſinè vi ſubigente 193. manibus ſinè 6. 1208.
ſingula quæque primordia ſcrutari 2. 165. ſingula videri nequeant 4. 259.
ſing'lariter inter ſe apta 6. 1065.
ſingillatim corpuſcula quæque 2. 152. cernere quas nemo poſſit 4. 104.
ſingultus frequens noctem diémque 6. 1158. clamor, ſingultus, jurgia gliſcunt 3. 479.
Siſyphus in vita eſt ante oculos, qui petere à populo faſces imbibit 3. 1008.
ſiſtere exiguum tempus nec poſſent Divûm corpora 1. 1015, ipſum ſi quicquam poſſe in ſe ſiſtere credis 1056. neque poſſe in terra ſiſtere terram 2. 603. conlectus aquæ, qui lapides inter ſiſtit 4. 417.
ſitis arida miſeros exurat & torreat 3. 930, æqua vitaï tenet hiantes 1097. anhela tibi abluitur de corpore 4. 873. arida inſedabiliter corpora merſans 6. 1174, ſiti pro-

prostrata corpora 1262. sitim sedantes ex flumine 2. 662. sedare priùs, quam pocula, natum 4. 848. sedare fluvii fontésque vocabant 5. 943. sitit in medio torrenti flumine potans 4. 1094, sitiens bibere in somnis quærit 1091. sitientia sæcla ferarum 5. 945. sitientibus nautis 6. 893.
situm in media regione 3. 141, in melle suffocari 904. pluma columbarum sita cervices circùm 2. 801. sita est inter utrosque 3. 307, ut sita nunc est 860. haud usquam sita esse possent corpora 1. 428. sita supra *fontem* stupa 6. 879.
sive est aliquid &c. sive foras fertur 1. 976, sive adeò potiùs &c. 1018.
smaragdi grandes viridi cum luce auro includuntur 4. 1120. inter cæruleum virides miscere smaragdos 2. 804.
soboles (*aut* suboles) virûm 4. 1226.
sociam te esse scribundis versibus studeo 1. 25. socios scelerum 3. 61. habebant pacto fœdere 5. 1442.
sociare calido vapori humorem 6. 858.
sol pro sua parte fovet 1. 807. ortus perfundens omnia luce 2. 147, mittit *vaporem* 149, dissupat ardorem in omnes partes 210. ætherius exortus *præstinguit* stellas 3. 1057. lumina debet summittere 4. 163, cæcat, contra si tendere pergas 326, manere videtur in statione 376. torret nimiis fervoribus 5. 216, retexens radiis 268, inrigat cœlum candore 282, obvius *Phaethonti* cadenti suscepit lampada mundi 402, tantulus tantum queat mittere lumen 593, lucens rosea lampade 609, consumit annua tempora 618, impulit extima cœli 650, idem sub terras revertens 657, imparibus currens anfractibus 682, contundit annua tempora 691, languidus ignes suos dimittere nequeat 757, inferret lumina cœlo 274, docuit cibum coquere 1102, volvi per cœlum videtur 1188, sol & luna lustrantes lumine 1436. sol radiis fulsit 6. 523, detrahit æstu magnam partem *aquæ* 616, de i bat ab æquore parvam humoris partem 620, solem exsiccare vestes madentes radiis 618, sol subigit radiis omnia lustrans 737, contrectans corpus aquaï 854, radiis obortis dimovit terram 869, excoquit & arefacit terram 962. fervidus ipse suo igni cominus contingens 4. 409. inferior quam fervida signa 5. 627, lucis caput 294. solis lumina 1. 5, meatus 129, radii 148, multis annis redeuntibus 312, vapore 1031, flammam per cœli cœrula pasci 1089. fulgura pervolgant cœlum 2. 163, ardor vergitur in terras 212, nitorem 1031. eo ortum 1105. lux & vapor 4. 186. cursus 5. 77, igni 143, equorum vis 398, rota altivolans 433, radiati matutina lumina 463, exordia 472, calor 571, forma filúmque 573, ratio nec simplex nec certa 613, orbe 705, defectus 750, volventia lustra 919, viarum 1205. lumine octavo candenti 6. 1195. solem

lem conſtituunt primordia 1. 820. detrudere æſtivis ſignis 5. 638, ſurgere de certa parte 702, oppreſſum tenere queat terra 762, præclarum cœli reſtinguere 121, quærebant per agros pavidi 971. calor à ſole fluit 4. 220, in ſole umbra videtur moveri 365, ſol in undis obire videatur 435. ſole exempto inædificata nubila 6. 264, acri terras ferviſcere 851. ſolibus aſſiduis peruſta nonnulla pars terraï 5. 253. ſolibus icta *terra* 6. 1100, ſolibus illis nec ulla avis comparebat 1217.

ſolatia vitæ dulcia permulcent animos 5. 21, multa tibi expediam doctis dictis 114, ſomni aderant vigilantibus 1404. vitæ dulcia dederunt primæ Athenæ 6 4.

ſolenni more ſacrorum perfecto 1. 97. ſolennia ſacra ſuſcipienda curârit 5. 1162.

ſoleo. ſolere ſimulacra fallere mentem in ſomnis 5. 63. ſoliti ſumus vocare 1. 459. ſolita eſt creari flamma 3. 623.

ſolertius eſt genus virile quàm muliebre 5. 1355.
ſolertiùs ipſi venenum dant aliis 5. 1008.

ſolidum conſtare 1. 516, ſolidâ ſimplicitate 549, ſolidi nihil eſſe 498, ſolidæ res 347, ſolidam materiem 513, ſolido corpore 487, ſolida corpora prima 511, ſolidis ponderibus 986. locis 4. 574. oſſibus 5. 925. ſolidiſſima corpora 1. 566.

ſolio in fueris ferventis aquaï 6. 800. priſtina majeſtas ſoliorum 5. 1136.

ſollicitum hominem conſcindunt curæ 5. 47. ſollicitam formidine mentem 3. 1062. ſollicito motu privata 1. 344. jactatur 6. 1036. animæ ſollicitæ volitant morbis algóque famêque 3. 732. aures ſollicitæ plenaeque ſonoribus 6. 1183.
ſollicitare opus Divûm de ſedibus 5. 163. ſollicitat ſpatium decurrere amoris 4. 1190, volucres pennis ſollicitant Divûm lucos 1001, ſollicitatur ſemen 1032. corpora ſollicitata ſuis trepidant in ſedibus 2. 964.

ſolſtitiales ad metas canceris ſe vertat *ſol* 5. 616.

ſolvit nodos animæ vitales e corpore materies concuſſa 2. 949. menſtrua mulier 6. 797. ſomnus curas animi è pectore 4. 906. ſolvunt multa languentia membra per artus 6. 798. ſolvi de corpora membra 3. 593. ſolvens calor differt primordia vini 6. 234. ſolventes corpora 1. 1101, ſolvitur æſtu rigor auri 493. ſolvendi pœnarum tempus 5. 1224. ſoluta copia ferretur 1. 1017, ſoluta mœnia mundi diffugiant 1096. ſolutum curâ pectus 2. 44. ſolutas lethi lege animas 3. 687.
ſolute diffuſa corpora 4. 53.

ſolum terraï ſubigentes 1. 213. terræ tractabant ære 5. 1288, proſcindere ferro 1294. ſolo tecta jungens 4. 432, ſola terræ ardent ſuccenſa 2. 592. ſolo nullius trita loca 1. 926.

ſolum per ſe ſapit ſibi 3. 146. ſola loca 4. 577. unica ſoláque creſcat 2. 1077.
ſolúm. non ſolùm &c. ſed &c.

&c 2. 726. non solùm &c. verùm quoque &c. 4. 71, non solùm &c. sed verò &c. 983.
somnus devinxit membra sopore 4. 456, profudit membra 751, inriget quietem per membra 905, fit, ubi est distracta per artus vis animæ 914, sequitur cibum 951. somni solatia 5. 1404. ad somnum res redit atque quietem 3. 923. per somnum multi de magnis rebus loquuntur 4. 1012. in somnum abit gravis 3. 1079. somno sepultis 1. 134. molli dedita membra 3. 113, ex somno corpus conripere 164, conreptus se conligit 938, nónne omni somno securius extat 990, somno partem majorem conteris ævi 1060. somno in leni 4. 1003, ex somno vix ad se redeunt 1016, somno devincti 1021. somno expertia oculorum lumina 6. 1179. in somnis sopiti cernimus 3. 432. somnia multa fingere 1. 106. cernere 3. 1061. per somnia loquentes 5. 1157.
somniantium & somniorum descriptio 4. 959.
sono. sonanti sonitu 1. 826. sonantes scapi 5. 1352.
sono-is. caligare oculos, sonere aures 3. 157, scire licet non sincerum sonere 886.
sonus, & vox omnis auditur 4. 527. aridus aures terget 6. 118, sequitur, qui tardiùs adlicit aures 282. sonos chordarum fieri 4. 588. sonitus & vox qua feruntur 4. 704. excitur pedibus 2. 329. non fit de serenâ cœli parte 6. 98, gravis insequitur 284, mittitur 293. sonitum adhibere 2. 855, audire potiùs quàm verba 4. 618. dant *nubes* 6. 107. sonitu sonanti 1. 826. sonitu remota 2, 838, cientur 612. magno dat stragem 1. 289. sterila 2. 844, concutiat serena cœli 1100. alio minantur ricta canum 5. 1064, horribili 1252. perterricrepo 6. 128, ingenti 150, terribili 154, fulgit 217, terrifico quatiunt cœlestia templa 387, ingenti mare fervere 441, sonitus armorum 2. 47. audire 4. 462, sonitus seorsum nascuntur 498. sonitus linguæ varios mittere subegit natura 5. 1027, emittere 1043, vocis inauditos obtundere aures sibi nec ferrent 1054. fragiles chartarum commeditatur 6. 111, faciant sonitus venti 132, sonitus profundit Jupiter 400, nec varii cessant sonitus manare per aures 927, sonitus penetrare alia cernimus 986.
sonorem sentire 4. 230. 6. 935. sonorem clarum obsignans 4. 571, reddit 574. lepido quæ sunt fucata sonore 1. 645. organici melicos peperere sonores 5. 335. plenæ sonoribus aures 6. 1183.
sopita belli mœnera quiescant 1. 31. mens pariter & corpus quiescunt 3. 933, sopitus quiete 1051, letho 917. sopita castoreo mulier 6. 794. sopiti in somnis cernimus 3. 432.
sopor atque oblivia 4. 820, impedit esse sensum 919, ille gravissimus extat, quem satur aut lassus capias 953. in altum æternúmque soporem

3. 467. levem ex oculis volucrémque ſoporem diſcutere 4, 996, ſopore languentes 40, ſuavi membra ſomnus devinxit 455.
ſorbere in corpus *auræ peſtilitatem* 6. 1128.
ſordi ſepulta pellis 6. 1268.
ſorte variâ Venus figuras producit 4. 1217, nequicquam Divûm numen ſortéſque fatigant 1233.
ſpargere ſe in ignes ſolet ſcintilla 4. 610. aras ſanguine 5. 1201. humorem in orbe 6. 629. ſpargit aurora terras novo lumine 2. 143, cruorem ſanguis 195, ſpargunt lacrymis ora genáſque 976. maria ac terras tempeſtates 6. 612. ſpargi *odores* 4. 680. ſparſa primordia 2. 561.
ſpatium dederint latices 1. 380, complere 390, quod ipſum vocamus 427, vacuum conſtaret inane 524, inane pleno diſtinguere 528, finitum 968, ſummaï totius omne 983, largiri 1046, deſertum 1103, profundi 1001. ſine fine modóque 2. 91, multiplex loci tranſcurrere 162, infinitum vacet 1052, domus cœli adpareret 1109. omne præteritum immenſi temporis reſpicias 3. 868. per immemorabile tranſcurrere 4 193, per totum cœli ſe diffundere 202, non longum eſt 557, longius æquo interpoſitum ſit 561, amoris decurrere 1190. obire lunæ videatur 5. 617. prænonſtra currenti 6. 92, per ſpatium tranſire 487, ſpatium inanitur 1003, vacat ex unâ parte 1028. in certo ſpatio exorerentur 1. 181, ſpatio foret uſus 185. in brevi ſpatio 2. 77, ſpatio decedere 219. locorum diducta 316, in ſpatio aëris pendere terram 602, vetuſto ætatis defeſſa 1171. diviſa 3. 265. longo brevis hora teratur 4. 179, in longo ſpacio vincitur conſuetudo 1280, ſaxo guttas pertundere 1282. ſpatiis brevibus 2. 98.
ſpecies diei verna patefacta eſt 1. 10, naturæ ratióque 149. nova rerum ſe oſtendere molitur 2. 1024, miranda 1036. omnis travolat foramina vitri 4. 606 falcis ahenæ verſa eſt in opprobrium 5. 1293. cœli & ratio tenenda 6, 82, fluere hac, illàc calor ire 991. aliæ vitulorum nequeunt derivare aliò 2. 364. rerum atque colores non ità conveniunt &c. 4. 711. tres tam diſſimiles 5. 95. ſpeciem Homeri exortam 1. 126, videndi præcluſit natura 322. formaï det ordo totius corporis 2. 489. ac formam ſimilem gerit ejus imago 4. 49, omnem ſcenaï 77, mutare 135. ſerenam mundi violare 138, ad ſpeciem accidere 237, ſpeciem quò vertimus 243. nihilo ad ſpeciem eſt contractior ignis 5. 570, ſpeciem claram præbet 582, luna poteſt lumen convertere ad ſpeciem 705, partem ad ſpeciem nobis vertit 723. nil limatum de corpore cernas ad ſpeciem 3. 215. ſpecie fœdâ tetritur péſque 2. 421, diſſimili vivunt 663. ſimili rerum prædita 4. 98. confuſa videntur per multum aëra 5. 580.
ſpecimen verum 4. 210. creandi

di natura dedit 5. 187, sationis fuit natura 1360.
spectare è terrâ alterius laborem 2. 2. hominem in dubiis periclis 3. 55, animum per oculos ut foribus reclusis 361, animas immortales mortalia membra 779. commune bonum 5. 956. spectando corpora coram satiare nequeunt 4. 1096.
speculum futuri temporis nobis exponit natura 3. 987. rem contra speculum ponas 4. 157, speculum queiscunque obvertimus oris 167. ultra speculum cur videatur imago 270, speculum ipsum sensimus 284, imago de speculo in speculum ut tradatur 303, è speculo in speculum tralucet 309, de speculo in speculum transfertur 315, speculi ad planitiem offendit veniens 295, speculi imago se projecit 280, flexa figura docet convertier ad nos 318, de speculi quâ parte recedas 321, à speculo distare remota imago 289, speculorum latuscula adsimili flexurâ lateris nostri prædita 312, speculorum ex æquore 106.
speluncæ montis ad altas perveniunt subter fauces 6. 696, speluncas ingentes subruit ætas 544, altas urget viribus 558, inter magnas fremit 580, velut saxis pendentibus structas 194. in speluncis permanat aquarum humor 1. 349. plenam speluncis undique terram 6. 537, in omnibus speluncis est ventus & aër 684, in speluncis saxa superna sudent humore 942.
spes magna laudis thyrso acri percussit meum cor 1. 922. spes est posse &c. 4. 1080, spes miscella raptat 1090. vincendi spe id facere voluerunt 5. 1346.
sperat futurum, ut videat 4. 804, sperata voluptas suavis amicitiæ suadet 1. 141.
spiculorum conjectum 3. 199.
spina. in spinis serpens vestem exuit 4. 59.
spirare equos fortes in somnis 4. 985. spirat fons in mari 6. 890. spirantes flammam Chimæras 2. 704. ignem naribus equi Diomedis 5. 29. mistas auras ducimus 6. 1127.
spirantibus aër tundit interiorem partem 4. 935. flabris incita freta 6. 417.
spiritus resupini pendet è tuo ore 1. 38. unguenti diffugit in auras 3. 223. ore foras tetrum odorem volvebat 6. 1152, creber aut ingens raróque coortus 1184.
spiracula mundi 6. 492.
spissa ac durata 2. 444. spisso corpore 6. 126.
spissescere nubem fecit ventus 6. 175.
splendere claro colore 5. 1257. decores scenaï varios 4. 980. splendor acer adurit oculos 4. 330, aquaï 212. splendoris varias formas reddere 5. 719.
splendorem clarum vestis purpureaï 2. 50. splendore novo res egere 5. 291. magnifico rigantur Babylonica 4. 1023.
splendidus orbis oculi alioqui incolumis 3. 415. color 6. 207, humor sudoris madens per collum 1185. splendida lumina solis 2. 107. signa 4. 440. splendida oculi

fugitant 4. 325.
ſpoliis ferarum corpus veſtire 5. 952. volitantibus auctas vepres 4. 60.
ſpoliare lunam lumine queat terra 5. 761. ſpoliatur lumine terra 4. 378. ſpoliata colore corpora 2. 841.
ſpongiam aquaï plenam manu premere exſiccaréque 4. 622.
ſponte ſuâ ſinè labore quæque fieri meliora 1. 215. ſinè vi facere 2. 193, per ſe omnia agere 1091, creavit fruges tellus 1157. letho caput obtulit 3. 1054. gignuntur 4. 132, fiunt 740. libera 5. 80, victum petentes 802, vivere 870, cecidit ſub leges 1146.
ſpumas agit 3. 488, ſpumans unda 492.
ſpumigeri ſuis adventu 5. 983.
ſpurcaéque gravéſque res 6. 782.
ſpurcitia ac petulantia 5. 48.
ſpurcities teterrima 6. 977.
ſputa tenuia, minuta, croci contincta colore, ſalſáque vix edita tuſſi 6. 1186.
ſqualida conſtent 2. 468. ſquallida membra 5. 954.
ſqualore aliquo materiæ 2. 425.
ſquammigerum genus 1. 163, quò ſquammigeri poterunt procedere 379. &c.
ſtabulum. ad ſtabulum crebra reviſit 2. 360.
ſtactæ liquorem 2. 846.
ſtatuit finem cuppedinis atque timoris 6. 24.
ſtatua. intereunt partim ſtatuarum & nominis ergò 3. 78.
ſtellas cadere in terram 2. 209.
præſtinxit exortus ſol 3. 1057. jactare lucem 5. 303, ſtellis micantibus fixum æthera 1204. fulgentibus 6. 356, gelidis à ſtellis axis aguntur flabra 720.
ſtellante cœlo 4. 213.
ſtercore de tetro vivos vermes exiſtere 2. 871.
ſterila ſonitu corpora 2. 844. ſteriles nimiùm craſſo ſunt ſemine 4. 1234, ſterili Venere exigat ævum 1229.
ſternit campos arboribus vis venti 1. 275. ſternunt iter ære atque argento 2. 626. ſtravit *Xerxes* viam per mare 3. 1043. ſtrata canum vis 6. 1221, ſtrati morte jacebant 1194. ſtrata herbis cubilia 5. 1416. corpora jacebant 6 1262. ſtrata viarum ſaxea 1. 316. mollia lecti 4. 847.
ſtertis vigilans 3. 1061.
ſtillant nubila 6 514, ſaxa guttis manantibus 943. ſtillavit in cor gutta dulcedinis 4. 1054. ſtillantia ſuper viridi muſco ſaxa 5. 949.
ſtillicidI caſus lapidem cavat 1. 314.
ſtimulum aliquem cæcum cordi ſubeſſe 3. 887. ſubditat vis pericli 6. 603. ſtimulos adhibet mens conſcia 3. 1032, ſtimuli ſubſunt, qui inſtigant 4. 1076, ſtimulis Veneris excita 1209.
ſtimulat mentes tibia 2. 620. ſtimulater fulgure fulgur 4. 191.
ſtinguo. ignes ſtingui 1. 667. colorem evaneſcere ſtinguíque 2. 827. ſtinguere ardorem 4. 1091.
ſtipata materies 1. 346. copia materiaï 2. 294. omnia corporeâ naturâ tenentur 1. 330, primordia cohærent 604. nubila

bila 6. 465. ſtipatis partibus 1. 665.
ſtipe largificâ ditantes 2. 627.
ſtipulam accipere incendia 5. 607.
ſtirpem arboris amplexus ſerpens 5. 35. ſtirpe humanâ creatus 1. 734. à ſtirpe profecta primordia 4. 1216. ſtirpes committere ramis 5. 1364, inter ſe teruntur mutua 1099.
ſto. ſtare tempora rebus finita 1. 565, pauſam fragori 748, naturam mundi ſine ictibus externis 1053, in inani 1077. ſummâ quiete 2. 310. ſtans in perpetuum porticus 4. 429. ſtatus ærîs pacati 3. 293, æterni temporis ambigitur 1087. alius ex alio excipere omnia debet 5. 827, alter ex alio excipit terram 833. endo ſtatu alio 4. 776.
ſtatio. in ſtatione manet navis 4. 389, manere ſol & luna 397. membra 5. 479, cœlum 519. locata nubila 6. 192.
ſtabili & dulci vitâ 3 66. fundamento maneret fortuna 5. 1120.
ſtabilita eò magis ſunt, quò magis &c. 3. 203.
ſtolidi omnia magis admirantur 1. 642. ſtolidis hæc omnia vanus error finxerat 1067.
ſtomachi humectum tenorem ſervare 4. 636, ſtomacho præbent incendia 870. flagravit flamma 6. 1167.
ſtragem propagant 1. 281, dat amnis ſonitu magno 289.
ſtrepitu noctivago *Faunorum* 4. 586.
ſtridit candens ferrum è fornacibus, ubi in gelidum imbrem propere demerſimus 6. 148. ſtridentis ferræ acerbum horrorem 2. 410.
ſtringere vis nulla poteſt rerum primordia 1. 487.
ſtringor aquâ gelidæ 3. 693.
ſtructas quaſi ſaxis pendentibus ſpeluncas 6. 194. ſtructa ſaxorum tornata 4. 362.
ſtudeo te ſociam ſcribundis verſibus eſſe 1. 25. ſtudent cognoſcere 3. 1095.
ſtudium mentis ſequatur 2. 268. atque voluntas refert magni 4. 981. ſtudio fideli diſpoſta dona 1. 47. in pugnæ ſtudio dedita mens 3. 647. ſtudio devinctus adhæret 4. 959, ſtudia cætera atque artes videntur in ſomnis animos hominum fruſtrata tenere 968.
ſtultorum vita Acheruſia 3. 1036, ſtulta è ſapienti fieri *anima* 762, ſtulte, capis quietem &c. 952.
ſtultitiæ ſe damnet 4. 1177.
ſtupa ſupra *fontem* ſita jacit flammas 6. 880, ſtupæ habent in ſe ſemina multa ignis 899.
Stymphala colentes volucres Arcadiæ 5. 32.
ſuadet tua virtus me perferre laborem 1. 143. cætera, quæ mortales adire ſuadet voluptas 2. 171. ſuafit multa vis & paupertas 6. 1280. tantum malorum ſuadere potuit religio 1. 102. ſuadere ſurdis, quid facto eſſet opus 5. 1032. ſuadent, ut Venerem placent 4. 1151.
ſuavis amicitiæ voluptas 1. 142. petitus terræ 3. 174. unguenti ſpiritus 223. ſuave, ventis æquora turbantibus, è terrâ alterius laborem ſpectare 2. 1. quod ſuave aliis, aliis amarum 4. 662. ſuavem

amorem Musarum 1. 923, suavis lingua 414. suavi sopore 4. 455. suaves flores 1. 7, loquelas 40. suavius nisi quid cognovimus 5. 1412.
suaviter omnia tractant, attingunt 4. 627.
suavidicis versibus 2. 538.
suaviloquenti carmine Pierio 1. 944. 4. 20.
suaviloquis versibus 4. 181.
sub tegmine cœli 1. 987. pectore volnus 2. 638. divo 4. 212, verbo omnia creat natura 786. dentibus lethi 1. 852. uno tempore 6. 415, tergo terraï 539. nutu alterius 4. 1116. ramis arboris 2. 30. signis 5. 997.
subcava est natura totius montis 6. 682, per loca subcava terræ 556.
subdere rem visu oculorum 5. 102. faces 6. 1283. subdita oculo uni manus 4. 449. fax iraï 3. 304.
subditat stimulum præsens vis pericli 6. 602.
subdola pellacia ponti 2. 552.
subducere ex oculis vetustatem 2. 69. subducat se raptim pedibus terra 1. 1099.
subeant corpus *animæ* 3. 736.
subibat optimus quisque hoc genus lethi 6. 1244.
subjecta pedibus relligio 2. 79.
subjectare saxa 6. 700.
subigit quæ mala nos vitæ cupido trepidare &c. 3. 1090. sol ingues descendere 6. 737. natura mittere varios linguæ sonitus 5. 1027, hæc qui cuncta subegerit 50. subigentes solum terraï 1. 213. sine vi subigente 2. 193. subactas bello gentes 1. 465.
subitâ vi morbi 3. 486. aquaï 1. 287. subitam curam 2. 363. subiti imbres 5. 217, subito casu 313.
subitò exorerentur 1. 181. tam desubito prorumpere 2. 265.
subjungere rebus immortalia fundamenta 2. 861. utrumque nomen uno 3. 422. subjunctis his rebus suppositisque 6. 542.
sublata virûm manibus 1. 96. sublatis postibus 3. 370. lumbis 4. 1262.
sublimem in curru 2. 601. sublima cœli 1. 341. sublime volantes 2. 206. feruntur 4. 134.
submersa saxa 6. 540.
subo. subat, ardet 4. 1193.
suboriri copia posset 1. 1035, multa necesse est 1048.
subruit ætas ingentes speluncas 6. 544. omnis subruitur natura 4. 864.
subsequitur augmen corporis novitatem formaï 2. 495.
subsidere saxa 5. 494. equæ maribus 4. 1192. subsedit funditus, ut fæx, limus mundi 5. 498. subsedere pessum urbes cum civibus 6. 589. subsidendo jaceret materies 1. 990.
subsiliunt ignes ad tecta domorum 2. 192.
substernere delicias multas 2. 22. substratus averno lacus 6. 746. substrata ætheriis oris æquora 4. 413. late pelage 6. 619.
subsum. subest, & latet natura 3. 274, aliis aliud subsit magis 285. subsunt stimuli 4. 1076. subesse motus cæcos 2. 1127.
subter labentia cœli signa 1. 2. consessum caveaï subter 4.

76. eos ſubter jacuit 6. 785. oculo manus ſubdita ſubter preſſit eum 4. 449. ſubtèr excitur pedibus ſonitus 2. 328. ſubter item, ut ſupera eſt 6. 536.
ſubtertenuatur annulus in digito habendo 1. 313.
ſubtexit cærula nimbi 6. 481.
ſubtexunt nubila cœlum 5. 467.
ſubtilis imago 4. 751. ſubtilem ignem fulminis 2. 385. naturam 4. 747. ſubtili filo 4. 86, corpore 899, ſubtilia rerum exordia 114, primordia 121. ſubtilibus corporibus 3. 196.
ſubtiliter connexæ 3. 739. inſinuatus 6. 1030.
ſubtracta raptim tellus pedibus feratur in barathrum 6. 604.
ſubtus frigeſcit terra 6. 865. vagari animalia 1. 1060.
ſubvehat orbem 5. 516.
ſubverſa jacebat majeſtas priſtina ſoliorum 5. 1135.
ſuccedere ſurſum 2. 204. ad ſummum honorem 5. 1122, ſolem præter 4. 142. ad jugulum & ſuperas fauces 3. 608. ſoli nubes cœpere 5. 287, ſylvas in montem cogebant 1369. frigus à pedibus minutatim 6. 1189. ſucceſſit in ſummum honorem 5. 1274. fervida cura 4. 1054.
ſuccenſa repentè nubes 6. 150. ſuccenſa ardent ſola terræ 2. 592.
ſuccidere omnia victa fragore 5. 110. artus 3. 157. ſuccidit terra 5. 483.
ſuccidere. ſucciſa à nervis jumenta concidere 5. 1331.
ſuccinctas canibus Scyllas 5. 890.
ſuccipio. ſuccepit ſol lampada mundis 5. 403. ſuccipit auras vitales 3. 406.
ſuccumbere pariter omnes partes 5. 495. externis ſuccumbunt omnia plagis 2. 1140.
ſuccurrere lunæ aliud nequeat corpus 5. 764.
ſuccus it in artus 2. 682, ſeorſum inſinuatur ſenſibus 683. ceſſit de corpore 3. 224, ineſſe ſaxis *nequit* 787. ſuccum ſentimus *linguâ atque palato* 4. 619, in ore 621. fundere conſimilem lactis 5. 810. ſucco jejuna 2. 844. è ſucco voluptas eſt in fine palati 4. 631. ſuccos efficiunt multa minutáque ſemina 3. 227. è ſuccis ſaporem penetrare 6. 987. ſucci manantis corpora lævia ſuaviter attingunt 4. 626.
ſuccutit rotarum orbes vis equûm 6. 549.
ſudabant fauces ſanguine 6. 1145. ſanguine ſudent luctantes 5. 1128. humore ſaxa 6. 945. ſudare in ſomnis equos 4. 985. ſudanti autumno 1. 176. ſudantia linguaï humida templa 4. 628. ſudor manat nobis è toto corpore 6. 944. ſalſus expreſſus de corpore 5. 448. maris 2. 464. ſudoris humor 6. 1185. multa per ſudorem ex alto preſſa 4. 861, Veneris ſudorem potat veſtis 1121. ſudores exiſtere toto corpore 3. 155.
ſuemus appellare 1. 55. ſuemus cernere 302. ſuêvit dejicere 6. 793. ſuêſſe florere arbuſta 5. 910, ſuêrit dare 54. ſuêrint fieri 4. 304. ſueta contemnere 2. 448, ſuetis ſentire 902.

ſufferre durum laborem 5.1271, volnera 1303.
ſufficit ex ſe aliam naturam 3. 704. ſufficiunt hæc nobis aëra rarum 2. 107.
ſufficiunt nubes altas 6. 479.
ſuffire terras ignibus 1. 1097.
ſuffit ſe odoribus 4. 1169.
ſuffocari ſitum in melle 3. 904.
ſuffugit ſenſum angulus omnis 4. 361. manuum tactum natura Deûm 5. 151.
ſuffulciat artus cibus 4. 865, ſuffulta columnis porticus 429.
ſuffundunt cœlum caligine 6. 468. ſuffundens omnia mortis nigrore 3. 39. ſuffudit gurgite foſſas 5. 483. ſuffuſâ luce oculos rubentes 6. 1144.
ſui quiddam ſupèr eſſe 3. 891. ſuapte vagari animalia 1. 1060.
ſis oculis lumina reliquit Ancus 3. 1038. ſis artubus concuſſis hinnit equus 5. 1076.
ſulci rectâ regione viâque eicit vomerem 4. 1267.
ſulfur gignier in terrâ 6. 806, notæ graves halantes ſulfuris auras 220.
ſum. eſſe præſidio decoríque parentibus 3. 643, tibi & tuis præſidio 911. aliis exitio 6. 1227. nobis indicio 2. 433. tibi fraudi 6. 186, morbo mortíque 1093. mortali corpore 1. 233. in pretio 5. 1272. in deliciis 4. 1150. in numero 5. 181. per ſe 1. 420. quantovis oris honore 4. 1164, bello animo 1183. ſita eſſe corpora 1. 419, ſunt omnia ex illis 56. procul eſt, ut credere poſſis 4. 859. ſua cuique homini nullo ſunt pondere membra 5. 541, nec caput eſt oneri colſo 542. eſcit 1, 613, ſuvat 387. ſuat 4. 641. ſiet 2, 961, ſient 1078.
ſummittere fœtus lætificos 1. 194. lumen 2. 673. lumina multa 4. 162, mortiferam vim alitibus 6. 818. ſummittit tibi flores tellus 118. ſummiſſa terram genibus petebat 93, gens animantum 1032. ſubm ſo corpore 5. 1071.
ſummum florem ætatis 1. 556. caput 2. 606, cacumen oleſcendi 1129. colorem 4. 267, quidquid de rebus abundat 146. honorem 5. 1122. bonum 6. 25, periclum 429.
ſummâ quiete 2. 310, pace 646, parte 4. 430, levitate 749. ſumma vis 5. 1225, ſummam fœcem 1140. rerum ſummam minimámque 1. 613. ſummi coloris membrana 4. 93. capitis inſigne 5. 1137.
ſummo vertice 2. 210. ab ſummo diffluat acervus 3. 198, ſummo æquore ſaxi 905. ex ſummo jaculantur 4. 84, ſummo liquore 444, clamore 543. in ſummo ſunt ventigeni crateres 6. 701, in ſummo corporis 1162. ſumma cacumina 1. 897. ſumma vaporant plerumque 5. 1130. ſumma tecta magis mediis vacillant 6. 575. ſummis ripis 2. 362. rebus 1010, de ſummis 4. 72. ſummis montibus 6. 421. ſummos ramos 1. 1092. ſummas opes 2 13. vires 4. 986. oras 5. 476. ſumma atque ima reſolvi 1. 1055. locans 2. 487.
ſumma rerum refecta 1. 236. omnis infinita 615, creata 503, ſuppleri queatur 1044.

incolumis 2. 70, novatur ſemper 74, totius 90, neque ſit ulla 339, ſummâ diſſimili 696. de ſummâ detrahere 3. 513. ſumma genitur novando 5. 195, habet novitatem 331. ſumma ſummarum æterna 3. 817. ſumma rerum prodita funditus 6. 605. ſummâ profundâ 2. 1053, ſumma loci infinita 1043, ſalutis quibus nitatur 662, materiaï 526, regere ſummam immenſi 1094. ſummæ medium 1. 1052, ſummaï ecquænam finis eorum 953, totius omne ſpatium 983. unum cœlum quàm parvula pars 6. 650, ſummaï totius omnem ſummam 679, ſummam profundi 484. extra ſummam nihil 1. 962, ſummam omnem conſervare 1042. tenet utrinque finis 2. 512, explentes 517. evertere ab imo 5. 164, proruere 369. maris 6. 613.

in ſummâ pietatem evertere fundo 3. 84.

ſummè celeri ratione 4. 255. ſecundo amore 1135.

ſummopere celant 4. 1180.

ſummatim attingere 3. 261.

ſummatum quiſque ſibi ac imperium petebat 5. 1141.

ſumo. ſumere nequaquam illud poſſis, quod &c. 3. 371. mobilitatem 6. 339. id quod Anaxagoras ſibi ſumit 1. 875. calor, quem ſumit in irâ 3. 289. ſumit magnum conamen eundi 6. 325. ſumunt augmina 2. 188. robora 5. 818, ſumpſi terram atque ignem mortalia eſſe 249. ſumpſit conamina 6. 1039. alterutrum ſumas neceſſe eſt 1. 973, cujus principium ſumet exordia 150. oculi ſumant corpora jactari 2. 547. ſumit commoda 4. 1068, ſumere ſemina 1261, ſumpta querela 1176.

ſupellex bina per totas ædes geminare 4. 453.

ſuper. circumfuſa ſuper 1. 40, horribili ſuper aſpectu mortalibus inſtans 66. ſuper anteactam ætatem meminiſſe 3. 672, ſuper lacunas ſalſas ire 1044. eſſe ſupèr 3. 891. matribus & patribus natos ſuper edere vitam 6. 1256.

ſuperum lumen 6. 856, ſuperâ de parte 855. ſuperas fauces 3. 605. ſuperis rebus 1. 128. e ſupero 2. 227.

ſuperà tibi paulo oſtendimus antè 1. 430. quod ſuperà eſt 4. 204. ſuperà bellum Thebanum & funera Trojæ cur non alias res cecinere poëtæ 5. 327.

ſupra quod docui 2. 498. ſupra rorem ſalis 4. 440.

ſuperna in ſtatione locata 6. 191, ſuperna ſaxa 942. nubila ire inferna ſupernis 5. 646.

ſupernè ruant templa cœli 1. 1098.

ſupremo tempore 1. 547, ſupremos montes 275. ſupremæ calcis 6. 91.

ſuperbum ingenium 5. 1017, ſuperba ſceptra 1136, ſuperbas voces 1172, ſuperbi reges 1221. ſuperbis dominis 2. 1090. ſuperbos poſtes 4. 1172. ſuperbè dictum 5. 1223.

ſuperbia, ſpurcities &c. quantas efficiunt clades 5. 48.

ſupercilium triſte 6. 1182.

ſupero. ſuperare queunt motus exitiales 2. 569, ſuperant

rant vitalia rerum, & ſuperantur item 575. qui ſuperavit humanum genus ingenio 3. 1056. & neque utrum ſuperavit eorum, nec ſuperatum eſt 4. 1211. ſuperare neceſſe eſt corpora rebus 1. 631, aliquid incolume illi 673, quiddam immutabile 790. numor ſuperabat in arvis 5. 804. ſuperata novo rerum colore ſæcla pavonum 2. 502. ſuperanti bili febris coorta eſt 4. 668. ſuperantior ignis cùm ſemel fuerit 5. 395.

ſuperſum. quod ſupereſt, vacuas aures adhibe 1. 45. ævi quod ſupereſt 3. 918. quod ſupereſt arvi 5. 207. hoc ſupereſt, quod dicendum eſſe videtur 6. 979.

ſupina ſurſum reverti 4. 443, ſupina atque abſona tecta 520.

ſuppeditare defecit materies 1. 1039. quantum opus eſt 2. 1137. novum lumen properant 5. 299. ſuppeditat omnia natura 3. 23, ſuppeditas nobis præcepta 10. ſuppeditet materies rebus reparandis 1. 548. lucis caput ipſum 5. 294. ſuppeditant mare fontes & flumina 1. 232. tantum amnes 5. 387, ſuppeditat lumen novo lumine 284. ſuppeditatur lumine lumen 4. 190, imago ejuſdem generis 816. ſuppeditentur lumina nocturnis epulis 2. 26. mihi multa parum ex hoc genere 6. 1064. corpora materiaï 1. 995. ſemper eorum ſuppeditabatur facies 5. 1175. conficimus ferrum vix arvis ſuppeditati 2. 1161. dicere non ſuppeditat 3. 731. ſuppetere ut poſſint ipſæ plagæ 1. 1049.

ſuppleri ſumma queatur 1. 1044.

ſuppoſitis his rebus 6. 542.

ſurarum ac feminum faſtigia 4. 826.

ſurdis ſuadere, quid facto eſſet opus 5. 1051.

ſurgere adempto crure conatur 3. 652. ſolem de certâ parte 5. 702. de vertice montis in æthram 6. 465, nebulas de terra 476, ſurgit *mortifera vis* de terra in auras 819. amari aliquid de medio leporum fonte 4. 1128, ſurgunt germina illæ rabies 1077. nitidæ fruges 1. 253. omnia ex terris 6. 788.

ſurpere motus debent 2. 314.

ſurſum nitier 1. 1057. ferri & meare 2. 186, removit 199, ſuccedere 204. reverti 4. 443. in alto conciliantur 5. 466. exſtructa extent 6. 187, creſcunt & creantur 526, conſurgere 1019, loca ſurſum ventoſa patere 467.

ſurſus enim vorſus gignuntur 2. 188.

ſus Arcadius horrens 5. 25. fugitat amaracinum & timet omne unguentum 6. 973. ſuis ſpumigeri 5. 983, ſues ſævos 1308, ſues jactabant tauri 1322, ſuibus ſetigeris 968. ſubus ſpurcities munda videtur 6. 977, ſubus ſetigeris acre venenum eſt, quod nos recreare videtur 974.

ſuſcipere morbos & dolorem curas luctúmque metúmque 3. 461, motum 353. ſimulacra 6. 77. puellos 4. 1247, ſuſcipiunt magis pondus

dus aliæ ex aliis 1244. ullum laborem 3. 367. ſuſpicienda ſolennia ſacra curârat 5. 1162.
ſuſcitat delubra 5. 1165.
ſuſpenſa aura 3. 197. vis 6. 1126, ſuſpenſam veſtem 113. ſuſpenſæ in litore veſtes 1. 306. ſuſpenſis dentibus 5. 1067.
ſuſpicere in cœli templa 2. 1038. ſuſpicimus mundi templa ſuper 5. 1203. ſuſpiciens cervice repoſta 1. 36.
ſuſpirat arator laborem cecidiſſe 2. 1164. mulier ficto amore 4. 1186.
ſuſtinet urbes 2. 607. corpus tenuiſſima vis animai 5. 558. ſuſtentata per multos annos moles ruet 5. 97.
ſuſtollit tympana levi niſu machina 4. 904.
ſuſtulit ſe æther 5. 459, herbas virgultáque tellus nova 788.
ſylvam crebram perflant flamina 6. 134. ſylvæ ferarum 5. 202. ſylvarum fragmina 1. 285. ſylvarum fragmina rami 5. 1283. ſylvis exibant 6. 1219. ſylvas frundiferas undique canere novis avibus 1. 257, conficerent ignes 905. ingentes ardore cremârat ignis 5. 1242, exederat ardor ab radicibus 1252, ſuccedere in montem cogebant 1369, profundas 42, colebant 553, replebat gemitu 990, excidere 1265.
ſylveſtre bellum 5. 1244, genus 1410. ſylveſtrem muſam 4. 593. ſylveſtria templa 5. 946, ſæcla ferarum 965, membra 968.
ſylvifragis flabris 1. 276.
Syria. in Syriâ fertur locus eſſe &c. 6. 756.
Syſtole corripit vocales. fuerunt 5. 876. conſtiterunt 5. 416, deciderunt 194, deſierunt 4. 404. dididerunt 6. 2. excierunt 4. 41, dederint 45. inſtiterunt 1. 407. occiderunt 3. 1041. prodiderunt 3. 86, tranſtulerunt 135. ſuperne inferne 6. 596.

S.

TAbes lethúmque manebat hunc 6. 1199. imbribus & tabi nimborum arbuſta vacillent 1. 806.
tabo terram conſpergere 3. 661.
tabificis radiis ſol omnia luſtrans 6. 737.
tabeſcere omnia paulatim 2. 1170. æterno luctu 3. 924. noctes 5. 679. ningues 6. 964. tetro odore 3. 580 volnere cæco 4. 1114. tabeſcens cera 6. 515.
tabent viciſſim 4. 1257.
tabularum venæ ſæpius hiſcant vitio 6. 1. 68.
tacentes reddere dicta 4. 463, tacitus ne fortè requiras 5. 1090, tacita ſalute munificat mortales 2. 625. dulcedine tangent pectus 3. 909. tacito timore medicina muſſabat 6. 1177. taciti reſpectabant 5. 973.
taciturna ſilentia rumpi 4. 587.
tæda creatus ignis 2. 387. tæda accenſa conlucet 6. 881, tædai corpori 897, tædam pari ratione accendier 902, tædæ ſemina ignis tenentes 899. tædæ multa caligine pingues coruſcis fulguribus claræ

claræ 5.297. ignis è tædis terreſtribus ortus 2.383.
talis natura animalis nulla fuit 4.744.
talipedans. quaſi talipedans primùm conſurgit 3.503.
tam. quàm magis---tam magis 1.538, tam mortalis erit, quàm quæ &c. 855. nec tam mirabile quicquam, quod non &c. 2.1027, tam manet his terminus &c. quam genus omne &c. 1088. quanto magè &c. tam magis &c. 4.80. tam multam operam conſumere 6.1080, ubicunque magis &c. tam magis &c. 100. tam magis &c. & tanto magis &c. 5.488. tam de ſubito, quam mens avet 2.265. quojus quam pluria habemus, tam magis ardeſcit 4.1083.
tamen. etſi præterea tamen &c. 1.121.
tandem. quò poterunt procedere tandem 1.379, tandem deveniunt &c. 1026.
tangere & tangi, ſinè corpore, nulla poteſt res 1.305, aures bellæ 644, tactus noſtros adjectu 690. ſenſus jucundè 2.403. florem ætatis cupitum 3.771. non quit, quod tangi non licet 3.153. ſummum oleſcendi cacumen 2.1129, limina villæ 3.1078. pectus dulcedine 903. tangit amaror 4.225, nares adjectus odoris 678. ut potero ſummatim attingere, tangam 3.261. tangitur irâ 1.62. auris aëriis 4.931. tangere animum turpi parte 2.680. tacta vapore multa ardeſcunt 6.903. aſpera tactu 6.1148. mala tactu 2.408. tactu vitanda 6.779. tactus eſſet cauſa lethi 1.242, levis exiguúſque 436, *conjunctus* corporibus cunctis, intactus inani 455. eſt ſenſus corporis 2.434. tactum conſimili cauſa moveri 4.234, an tactum ſapor arguet? an aures tactus? 489. tactu ſalutantum attenuari 1.319. cognoſcant tempora 2.741. ſentimus duritiem 4.268. tactus noſtros adjectu tangere 1.690. variantes variis formis edere 2.815.
tactile nil nobis quod ſit 5.152.
tanquam. ex adyto tanquam cordis 1.738, perinde fieri, tanquam &c. 4.264. tanquam fit 6.866, quod nos tanquam recreare videtur 975.
Tantalus caſſa formidine torpens timet impendens ſaxum 3.994.
tantus ſonitus 6.292. tantum malorum 1.102. tantum hoc oneris 4.877. tantos homines 1.200. tantam terrarum molem 6.566. tanta flamma 1.903. tanto pelago 2.550. tantis tenebris 3.1. elementa tantum queunt 1.827. unde queat tantum ſuboriri 2.1137.
tantùm ſunt infra noſtros ſenſus 4.110. tantùm verbis valet 5.3. tantùm exaugeat 5.612. tantùm quod poſſis 2.220. tantò magis 3.700. quam magis-tantò magis 6.459. quantò magè-tantò magis 4.79, tantò minora, quam quæ &c. 111.
tantundem eſt in lanæ glomere, quantum corporis &c. tantundem pendere par eſt 1.361.
tantundem pariter omnes partes

partes ſuccumbere 5. 495.
tantulus ille queat tantum ſol mittere lumen 5. 593.
tantula pars oculi media illa 3. 414. tantula animalia 4. 115, tantula corpuſcula contorquere poſſunt tantum corpus 897.
tantillo momine aqua fluctuat 3. 190.
tardum olivum 2. 392. tarda per membra ſenectus ſerpat 1. 415.
tardè venit 4. 696. tardiùs ire 2. 150. tardius & citiùs confluere 5. 701. tardiùs adveniant 6. 165, tardiùs adlicit 182.
tardata morari conſilio debent 2. 163.
tardeſcit lingua 3. 478.
Tartarus lucis egenus 3. 1025, in Tartara atra deditur 979, Tartara lethi 42. Tartara tetra 5. 1125.
taurus Cretæ 5. 26, tauros tentârunt in mœnere belli 1307, jactabant ſues tauri 1322.
taurea vincla 6. 1069.
taurino glutine jungitur 6. 1067.
tegit quantum impetus ingens cœli 5. 201. nox terras caligine 6. 852, tecta ſub tergo terraï flumina 539. res corio aut ſetâ aut conchis aut callo aut cortice tectæ 4. 934. tecta alta 2. 1109. minari ſupra ſeſe ruere 4. 405, ſolo jungens 435. ſaxea 5. 82. requirant 6. 260, concuſſa plauſtris tremiſcunt 548. vacillant ſumma magis mediis, media imis, ima perhilum 577, tecta ſupernè timent 596. tecta domorum 2. 192. prava, cubantia, prona, ſupina atque abſona 4. 520. tectis ardentibus auxilium ferre 3. 1077. omnia complebant loca tectáque 6. 1260.
tegmen texile 5. 1349. cœli 1. 987. tegmine dempto 3. 603, omni corporis reſoluto 576.
tellus dædala ſummittit flores 1. 7, amplectitur oſſa 136, vivida effert res in luminis oras 179. habet in ſe corpora prima 2. 589, tota renideſcit ære 328, humida nacta eſt putrorem ex imbribus 872, effœta vix animalia parva creavit 1149, eadem genuit 1155. largè omnia parit 5. 235, videtur interdum fumare 465, nova ſuſtulit herbas virgultáque 778, conata eſt creare portenta 835, fudit animalia 915, ferebat plurima majora 940, torrida contremuit plagâ fulminis 1219, tota vacillat ſub pedibus 1235, diviſa diſcretáque colebatur 1440. concutitur 6. 357, incumbit, quò premit vis venti 559, ſubtracta feratur in barathrum 604, eſt cum raro corpore 631, concuſſa queat moveri 667, ſatis mali fert nobis 663, gerit rerum ſemina permiſta, diſcretáque tradit 790, exœſtuet hos amnes æſtus 816, affecta calore 843. telluris gremium 2. 375, tellurem magnam 603.
telum volatile ſiquis faciat 1. 968. exercens 2. 1102. telum patris perpetiuntur obtundi 6. 397. quid telo denique fiat 1. 980. teli vis horrida 3. 171. ictus procul ut determinet 6. 402. telis corporeis ictúque laboret 3. 177, gelidis pavoris perfixa torpet

306. Veneris accipit ictum 4. 1046, tela lucida 843. diei 1. 148. fera 2. 48. ſibi parent 5. 1265, infracta 1326, parantur ferro 1350. tela præportant violenti ſigna furoris 2. 621.

temere, incaſſum fruſtráque 2 1059. nec temere hunc dolor uſque poteſt penetrare 3. 253. temere, incaſſum ſævibat mare 5. 1000, non temere convinci poſſe 1177. nec temere omnino planè eſſe poteſt 6, 318, nec tamen omnino temere ulla comparebat avis 1217.

temnis præſentia 3. 970. ſe temnunt mortalia ſæcla 5. 1237.

templum Palladis Tritonidos almæ 6. 750. mundi magnum & verſatile 5. 1435. templa Acheruſia 1. 121, cœli lucida 1013, tonitralia 1098. ſerena, edita, doctrinâ ſapientum munita 2. 8, laqueata auratáque 28. immania cœli 5. 522, mentis 104, ſylveſtria Nympharum 946. humida linguaï ſudantia 4. 628. cœleſtia 6. 387, mundi mortalia 42, Cœleſtûm 1272.

tempus per ſe non eſt 1. 460, nec quenquam per ſe ſentire 463, tempus æternum manere 634, nec poſſent ullum tempus celarier 904, tempus exiguum horaï ſiſtere 1015, tempus fugaï largiri 1046. mundi genitale 2. 1104. minimum quodvis conſiſtere tempus 3. 605. aliquod cœli terraéque principiale 5. 247, grave pœnarum ſolvendi adactum 1224. vernum, prima caloris pars & poſtrema rigoris 6. 368, quod fertur nomine autumni 371, aliquod exitiale manere 565, ad ſupremum tempus 1190. temporis anteacti ætas 1. 559, puncto 1102. exiguam partem reſidere nequit 3. 400, immenſi præteritum ſpatium 867, æterni vetuſtas anteacta 986, futuri ſpeculum 988, æterni ſtatus ambigitur 1086. ex infinito tempore 1. 55, tempore in omni 27, iniquo 42, fauſto 805, in ipſo nubendi 99. potiundi 4. 1070. quovis 1. 103, uno 389, à certo 555, ab omni 769, in tempore quoque 1036. tempore eodem 2. 162, incerto 218. in parvo 3. 552, nec demimus hilum tempore de mortis 1101. tempore puncto 2. 263. nocturno 4. 446. varias quærunt veſtes pro tempore cœli 5. 232, tempore hyberno 698, maturo 807, alterno tenebras & lucem gigni 976. tempora rebus generatim finita 1. 564, cœli alternis dividere 1065. anni tempora floribus herbas pingebant 5. 1395. conſpergunt 2. 33, annorum tempora mutare 170, tempora præſentia præteritis temporibus confert 1165. tempora multa latent 4. 797. anni tempora morbos apportant 5. 221, tempora annua conſumit ſol 618, contundit 691, tempora annorum varia verti 1183, volvenda ætas commutat tempora rerum 1275. tempora veris florentia ſe pandunt 6. 358, tempora cœli conſtant inter utrumque 361.

tempora unde priùs nulli Muſæ velarint 2. 929. cava tem-

tempora, cavati oculi 6. 1192. tempestas indulget 1. 805. arridet 2. 32. cœli liquidissima 4. 170, fit turbida 171. nova quædam 5. 437, ridebat 1394. commoliri fulmina cœptat 6. 254, tota concussa tremit 288, sæva coorta est 457. magnos montes *cooperiat* 489, tremulo impete fulgit 173, flammæ Siculûm dominata per agros 642, cietur turbida cœlo 375, alta 262, opaca 523, atra fulminibus gravida 258, tempestates volantes 611, pluviæ 671. terrâ cœlóque coortæ è cœlo emotæ terrâque repente facessunt 957. cum tempestatibus una mutant rauciſonos cantus *cornices & corvi* 5. 1084.

tempestiva pullorum examina 5. 1363.

tendere contrà si pergas 4. 326. cursum 5. 630, tendit se ponti plaga 482, convincere 727. quò tendimus omnes 6. 25. tendunt in locum diverso numine 4. 180, viis directis 613, divorsi summis ex viribus 1198, unde seritur, eò tendit 1049.

tenta frons minebat 6. 1193. tenta tympana sonant palmis 2. 618.

tenebræ cooperiant maria ac terras 6. 489. sequuntur 3. 416. tenebras orci visat 1. 116, discutiant radii solis 147. faciat nubibus 2. 1099. Acherunta rearis liquisse 4. 171. & lucem gigni alterno tempore 5. 976. concit 6. 409. qualibus in tenebris vitæ degitur hoc ævi 2. 15, in tenebris vita laboret 52, cæcis pueri omnia metuunt 55, pavitant 57. è tenebris tantis extollere lumen 3. 1, in tenebris volvi 77. è tenebris quæ sunt in luce tuemur 4. 338, quod contrà facere in tenebris à luce nequimus 349. è tantis tenebris vitam in tam clara luce locavit 5. 11, in tenebris vita jacebat 175, tenebris terras obducere 775. nimbus tenebris fertur procul 6. 257.

teneo. tenere animum tali ratione 1. 947. templa 2. 7, summam rerum usque ex infinito 530, mandatum memori mente 582, sensum 912, intervalla 3. 381. vinctos 4. 1200. loca 584, animos hominum in somnis 969. extra 5. 513, viam cursûs 712, oppressum solem 762, regna 1127, vinclis 1311. sæcla morbi 6. 1111. tenet se corpus 1. 509. finis certa summam 2. 512, quem æther complexu 1065, nec tenet omnia tabescere 1170. natura tenet, ne summa rerum p ssit &c. 1. 1008. æger morbi causam non tenet 3. 1083, tenet hiantes sitis vitæ 1097. terra maternum nomen adepta 5. 820. circùm hunc fontem terra magis rara 6. 862. canes teneant vestigia ferarum inventa 4. 991. quæ bene cognita si teneas 2. 1089. tenemus ulla gestarum rerum vestigia 3. 673. pocula plena 6. 950. noctivagi tenebant templa Nympharum 5. 946, tenent rupes partem 203, obsita circùm arbustis fœlicibus 1377. tenerent cuncta naturam ardoris 1. 683, teneret genus ferarum culta ac deserta 165, materies æterna res ne-

xas 240. æternâ nox terras 5. 978. tenet humectans oſcula labris 4. 1188. teneri res ratione in concilio 1. 1080. nexa inter ſe 2. 405, compacta 446, animalia legibus 717. animum atque animam inter ſe conjuncta 3. 137. ſemina in rebus miſta 4. 648. comprenſa inter ſe 6. 453, copulata inter ſe 1086. quorum natura tenetur 2. 583, materies tenetur disjecta 938. tenetur natura corpore ab omni 3. 324, *anima* munita ab rebus lethalibus 831. tenentes manus ſuper ulcera 5. 993. tenentes habent ſemina ignis 6. 839, tenenda ratio cœli ſpeciéſque 82.

tenorem humectum ſtomachi ſervare 4. 636. tenorem unum labendi uſque conſervans 5. 509.

tener humor 1. 809. teneri hœdi 2. 367, tenerum aëra 145. tenero corpore 3. 766. teneræ ſalices 2. 361. teneras res 1. 180, auras 208, herbas 261. teneros hauſtus 5. 1068. teneris membris 4. 109.

teneraſcere mentem in tenero corpore 3. 766.

tentare pericla belli 5. 1298. quod nos poſſit adventu recenti 6. 1135. tentat mentem dubiam rationis egeſtas 5. 1210. tentamus quadratum 4. 235. tentant lambere catulos 5. 1066. tentabant culturam agelli 5. 1367, tentârunt tauros in mœnere belli 1307, tentârit credere incertis ventis 780. quem neque morbus nec mors nec luctus tentaret 6. 1249, tentantur greſſus, oculíque 1114. morbis, periclis res tentarentur 5. 347, tentetur ille metu citiùs 313. tentante dolore 3. 148. tentata his rebus labaſcit 1. 538, tentata aliâ ratione queunt labare 531, corpora nondum ullo tentata periclo 632. tentari novitate cœli & aquarum 6. 1101.

tenuis quædam latitandi copia 1. 874. natura aëris 2. 232. aura 3. 233, ſententia animi 449, imago 4. 61, membrana 93. mens 752, ventus 899. natura Deûm 5. 149. tenue acumen naſi 6. 1192. ſemen 4. 1236. tenuem naturam animi 4. 755. tenues auras aëris 1. 1086. effigias 4. 83, texturas, & figuras 159, ſedes 155, aures 910. tenui texturâ 3. 210, causâ 430, tenuia fila aranei 384. ſimulacra 4. 730, tenuia textu 732, tenuia texta 747. faſtigia 5. 1263. ſputa 6. 1186. quâ nec quicquam tenuius extat 3. 244. tenuiſſima vis animaï 5. 558.

tenus. labrorum tenus 1. 939.

tepidum tactum 6. 1163.

tepefacta vis venti 6. 321.

terebrare tigna 5. 1267.

tereti cervice repoſta 1. 36. teretes cicadæ 5. 801.

tergemini Geryonaï vis 5. 28.

terget aures ſonus aridus 6. 118.

tergum. à tergo provehat 4. 195. diripiebant 5. 1319. ſub tergo terraï 6. 539. nec quicquam à tergis obſtet 2. 87.

terminus altè hærens 1. 78. vitæ depactus altè manet his 2. 1086. malorum 3. 1033.

terminat terra mare, & contra mare omnes terras 1. 999.

tero. terimus lapidi lapidem 1. 883, terantur arboribus vicina cacumina inter se 897. teruntur stirpes ramique mutua inter se 5. 1099. teratur brevis hora longo spatio 4. 179, teritur vestis 1121. terebant pedibus sues tauri 5. 1322. terendo confluxere 1. 902, trita nullius solo loca 926.

terra. è terrâ oriri 1. 162, exorta arbusta salirent 188. cuncta creata 5. 794. procrescere 1. 716, crescere 804, vesci 1091, terra dat a terris cibatum cuique 1093. neque posse in terra sistere terram 2. 603, terra caret sensu 651, de terrâ quod fuit, cedit retro in terras 998. terra mari miscebitur 3. 854. quem terra potita est 4. 765. terra ferarum scatit 5. 40, terra tibi limatur, & aucta recrescit 261, omniparens, eadem rerum commune sepulcrum 260, maxima succidit 481, grandi tonitru concussa 552, dedit genus herbarum 782, meritò adepta nomen maternum 793, dedit mortalia sæcla 803, præbebat cibum pueris 814, creavit genus humanum, atque fudit omne animal 820, quod crearat sponte 935. de terrâ surgere nebulas 6. 476, terra tremit concussa magnis ruinis 543, vacillet fluctu 553, è terrâ ingens gleba provolvitur 552, terra minitatur ruinas 571, rarescit calore 841, frigore premitur, coitque & quasi concrescit 845, frigescit 865, humida nacta est putrorem 1099. se pedibus subducat 1. 1099, fota solis vapore novet fœtus 1031. alma Mater recepit 2. 992. inumbratur 5. 290, quiescat in media mundi regione 535. tota fumans humorem rehalat 6. 522. terræ diem primigenum 2. 1105, exordia 1062. corpus 1. 770, solum 213, sola 2. 592. pondere 3. 906, petitus suavis 173. genitalis origo 5. 326. foramina rara 458, mollia arva 778, radicibus 806, bonitate 1246, loca concava 1254. loca subcava 6. 556, loca cava 579. exitium futurum 5. 99, tempus principiale cladémque 246, pars perusta solibus 252. totius orbem 3. 1002. Italiæ oras 1. 722. motus 6. 586, tergo 539, cavernas 597, abdita 809. terræ ossa dedit 3. 1048. haud præclusa est lethi janua 5. 374, nuda membra dabant 969. terram genibus petebat 1. 93, de terris parvis concrescere 840. putror cepit 2. 927. conspergere tabo 3. 661. ad terram de montibus se præcipitent 4. 1015. terram fundarit congressus materiai 5. 69, proscindere aratris 210, continet amplexu 320, cogebant radii solis 485, secludere solis lumine 752, percoxerat igni 1253, consternere casu 1332. diffindens 6. 583, nox umbris obruit 864, sol radiis dimovit 869, sol excoquit & aresacit 962. terram patriam virtute defendere 2. 641. terram matrem pede pellere 5. 1401. unde mare & terræ possent augescere 2. 1108. terrarum in oris 1. 718, glebis 887. orbe 2. 543, aliis

alios terrarum in partibus orbes 1074. terrarum millia multa 4. 414, motibus 5. 106. molem 6. 566. terras frugiferentes 1. 3, verrunt venti 279, constare ex alienigenis 869, terminat mare 999. spargit lumine aurora 2. 143, magnas 608, omniparentes 705, feraces suffire ignibus ætheriis 1097. obruit nox caligine 5. 649, lustrans lumine sol 692, tenebris obducere 775, teneret nox æterna 978. pertentat tremor 6. 286, cooperiant tenebræ 490, spargúntque rigántque 612, texit nox caligine 852. terris exoriuntur 1. 870. remotis 2. 534. conjunctus aër 5. 564, propinquat 629, existunt animalia 795. terris ex omnia surgunt 6. 787.
terreno corpore 1. 1085.
terrestria membra 2. 703. lumina 5. 295, animalia 792.
terrestribus tædis 2. 383.
terrigenarum genus sylvestre 5. 1410, terrigenas nudos frigus sinè pellibus excruciabat 1426.
terrorem animi discutiant 1. 147. terrore falso coacti 3. 68, ex animi terrore concidere 158, terrores animi diffugiunt 16. belli terroribus addidit augmen 5. 1306.
terribili sonitu 6. 154, caligine 852.
terrificet mentes nobis vigilantibus res obvia 1. 134. 4. 38.
terrifico sonitu quatiunt 6. 387. terrificas capitum crinitas quatientes 2. 632. 5. 1314.
terriloquis dictis victus 1. 104.
testor res antè probatas nil crescere de nihilo 1. 858.
tetra natura absynthi 2. 400. nimborum nocte coorta 4. 173. absynthia 1. 935. cadavera 2. 415. ulcera 5. 993, tartara 1125. tetri viri primordia 2. 475. sanguinis profluvium 6. 1203. fœda specie tetri turpésque 2. 421. tetro ore 2. 704, stercore 871, odore 580. veneno 4. 689. sapore 6. 21, terrore 216. tetros boves Lucas 5. 1301. tetris odoribus se suffit 4. 1169. aliis aliud tetrius esset naribus 2. 509. teterrima spurcities cœnum 6. 976.
texta talia tria 5. 95. texta tenentur 6. 350, texta ferrea 1052. tenuia 4. 747. texta rerum 6. 988.
textu tenuia 4. 732.
textile tegmen 5. 1349, post ferrum est 1350, textilibus picturis 2. 35.
textura tenui constet 3. 210. proinde ac textura coercet 4. 661. pro textura cujusque reperta 1. 248. textura rara prædita 4. 196. quorum texturæ ceciderunt mutua contra 6. 1608, texturas rerum dissimiles 776. tenues 4. 159.
thalassina vestis 4. 1121.
theatri mœnia inclusa 4. 79, theatris magnis intenta vela 74. carbasus 6. 108.
Thebanum bellum 5. 327.
Thessalico colore tincta 2. 500.
Thracen Bistoniásque plagas atque Ismara propter 5. 30.
thuris glebis 3. 328.
thuricremas propter aras mactatus 2. 753.
thyrso acri laudis spes magna meum cor percussit 1. 922.

tibia cava Phrygio numero ſtimulat mentes 2. 620. pulſata digitis fundit querelas 4. 589.
tigna deguſtant ignes flammâ 2. 193, reſpuat humor aquæ 196. radere 5. 1266. avellere 6. 240.
timet ſaxum Tantalus 3. 993. ſus omne unguentum 6. 973. timemus in luce, quæ nihilo magis ſunt metuenda &c. 2. 55. timent menſas conſanguineûm 3. 73, caſum 3. 996. infernè, ne natura diſſolvat 6. 596, timentes mortis 1234. timendæ uncis unguibus Arcadiæ volucres 5. 31. timendos morbos 3. 41. æternas pœnas in morte timendum 1. 112. nihil in morte nobis timendum 3. 879.
timefactæ his rebus relligiones effugiunt animum pavidæ 2. 43.
timor mortis haud vexaret 5. 1179. timoris ſtimulum 6. 603, finem 14. timorem fontem curarum 3. 82. timore fortunas turbare 1. 107. ab eodem timore macerat invidia 3. 74. timore Divûm pereulſi 5. 1222. tacito muſſabat medicina 6. 1177.
tingunt loca lumine 6. 172. tela ſanguine 5. 1326, tinctus lumine 720. ambroſiâ & nectare 6. 971. tincta colore Theſſalico purpura 2. 500.
titillare ſenſus magis quàm lædere 2. 429.
Tityos nobis hic eſt, in amore jacentem quem volucres lacerant 3. 1005, nec Tityon volucres ineunt 997.
Tmeſis. circum tribus actis 5. 881. con brachia ſuefaciunt 6. 396. cónque globata 2. 153. cónque gregantur 6. 455. cónque putreſcunt 3. 344. díſque ſupatis 1. 652. ínque graveſcunt 4. 1243. 6. 569. ínque gredi 4. 885. ínque genuntur 3. 745. ínque merentes 2. 1103. ínque peditur 6. 393. ínque tueri 4. 717. ínque valebunt 2. 301. inter plaga currere 5. 1373. inter datur ulla fluendi 6. 933, inter enim fugit 331. inter enim jecta eſt 3. 872, inter enim curſant 263. inter quaſi rumpere 5. 288. inter enim ſepit 4. 946. inter quæcunque pretantur 4. 830. pérque forare 5. 1267. pérque plicatis 2. 394. pérque volare 4. 203, præter creditur ire 389. circùm prætérque feruntur 5. 633. prætérque meantum 1. 319. præter enim quàm quòd 3. 836. próque voluta 6. 1262. quà porrò cunque 1. 509, quà vi cunque 569. quæ ſentire videmus cunque 2. 864. quæ ſunt aliis magis edita cunque 5. 1131, quanta hæc cunque 584. qui vitam cunque gubernant 3. 549. inter qui lapidem ferrúmque eſt cunque 6. 1002. quibus è ſpatiis cunque 5. 567. quò cuique eſt cunque 6. 388, raréque facit 232. re tamen ipſe 2. 658. ſéque gregari 1. 453. unde vacefit cunque 6. 1015. ut eſt oris extremi cunque 5. 583.
tolerare vim ſubitam 1. 287. ſævas procellas 3. 806. ævum perfacilè anguſtis finibus 2. 1168. toleratur exitium properanter 5. 302.
tollere oculos contrà 1. 67. corpus ſaltu pernici 5. 560, in

in luminis oras 780. naturam corpora permulta toto mari 6. 469, partem humoris venti possunt 923, multum humorem nubes 627, nimbos arenæ 700. tollit se ad cœlum fulgur 2. 327. se radicitus è vitâ 3. 890. quare quisquam magis omnia tollat 1. 702. tollunt pueri *vagorem* 2. 577. cycni querelam lugubri voce 4. 550, clamores 1008. tollebant *homines metalla* 5. 1258. tolleret tecta procul à terris 2. 1110. tollitur quicquid aquaï 5. 266. humor ex amnibus in nubes 6. 506.

tondentes pabula pecudes 2. 317, gramina 659.
tonsásque natantes 2. 554.

tono. cur tonat ex illâ parte, ut vitare queamus 6. 408.
tonant tympana tenta palmis 2. 618.
tonitru grandi concussa terra 5. 551. omnia 6. 120, quatiuntur cærula cœli 95. tonitrum auribus accipiamus 6. 163, 170.
tonitralia templa cœli 1. 1098.

tormenta omnia ætatis 5. 318. validis quæ de tormentis missa feruntur 6. 328.

tornata saxorum structa 4. 362.

torpet perfixa telis pavoris 3. 306, torpens cassa formidine 994.

torquetur coactus vi morbi 3. 488. torto vertice 1. 294. tortè penitúsque remota 4. 306.
tortari recenti vulnere 3. 661.

torrere soleat flamma corpora leonum 5. 900, torret sol fervoribus 216. mens conscia flagellis 3. 1032, sitis miseros 930. torrent cadavera 2. 415. torrenti vapore 5. 340, torrentibus auris 411. torrenti flumine 4. 1094.
torrescere flammis 3. 903.

tot corpora 1. 1056. nomina 3. 318, præmia 912. facta 9. 329.
totidem verbis 1. 871.
toties cecidere 5. 329.

totus perturbatus trepidabat 6. 1278. totius in summa 2. 89. id totum receptum est falsâ ratione 1. 378. totum per inane 3. 17, totum hominem regere 165. toti montes 6. 545. totâ naturâ dissimiles 2. 719. totæ vires hominis 6. 1202. totis animalibus 2. 908, toto terrarum orbe 543.

trabi siquis adlidat *personam* 4. 298. trabes flamma degustant igues 2. 192, respuat humor aquæ 196. avellere 6. 240, protractæ trabes impendent ire paratæ 563.

tradere omnia Divis 5. 1186, res gestas carminibus 1443. tradit tellus discreta semina 6. 790. ex se ea corpora tradunt 2. 672. tradunt patres patribus primordia 4. 1216, tradatur imago de speculo in speculum 303. tradita sunt tutelæ hominum omnia 5. 865.

traducere aliò motus animi 4. 1066.

trahere se in se 1. 398. introrsum 3. 533, aliunde 134. alios nimbos 4. 143. trahit vapor aëra secum 3. 324, sensus 363. angusti fastigia coni 4. 431. nimbus atram tempestatem 6. 257, ignis coria & carnem 967, ex aëre

quæ-

quædam corpora 345, trahier nervi in manibus 1188. quasi in ignem lana trahatur 4. 377.
tractus longos flammarum ducere 2. 207. tractu ævi perpetuo 1. 1003. tractum corporis radentes 6. 117.
tractim. *vide Adverbia in -tim*
tractare res igni 5. 951, vitam more ferarum 430, solum terræ ære 1288. templa linguæ suaviter 4. 627, tractetur quibus modis blanda voluptas 1258. tractari malis & morsu ferarum 3. 902. quibus non est tractata hæc ratio 1. 943. tractata manibus figura 4. 231.
trajicere ordine 3. 512. oculos 4. 426. trajiciuntur partes 3. 757.
tralucet imago è speculo in speculum 4. 309.
tramite prono 6. 26.
tranant rapidos amnes 1. 15. foramina 4. 605, tranantibus auras 178. neque habet, qua tranet 6. 1050.
tranquilla pace 1. 32. tranquillo pectore 3. 294. in tam tranquillo è tantis fluctibus vitam locavit 5. 12.
trans maria alta 5. 512.
transcendere fines juris 3. 60.
transcurrere spatium 2. 162. per spatium 4. 193.
transeat illuc eadem umbra 4. 383. transire pedibus pontum per vada 1. 202. foramina 2. 386. vestem 4. 153, per aëris intervallum 189, campos pedibus 461, per foramina potest incolumis vox 604. tantum malorum in vita 5. 228. per spatium 6. 487, per aurum 949, per æs frigus sentimus 948. transi fulmen per septa domorum 1. 490. lumen per cornu 2. 388. vox clausa viarum 4. 616, fulmen per saxa, per æra 6. 228, integra multa 347.
transfer item 1. 871. transtulerunt in illam 3. 134, transferri sibi partes non vult 516. transfertur imago de speculo in speculum 4. 315.
transigo. transactum quid sit in ævo 1. 461. transactis omnibus rebus 4. 1030.
transmittere eadem citiùs aliis aliud 6. 992. tramittunt medios campos valido quatientes impete 2. 326.
transmutans dextera lævis 2. 487.
transpiciuntur 4. 272, 279.
transtra disjectare solet mare 2. 553.
transversum corpus equi stantis ferre videtur vis 4. 424. ex transverso 6. 1016. transversos per imbres volare fulmina 2. 213. è mundi transversis partibus 5. 636, transversa jumenta 1329. nubila 6. 189.
transvolat auras *vox* 4. 563, *vitrum* species omnis 606. ignis liquidis foraminibus 6. 348.
transvolitant clausa domorum voces 1. 376.
τραυλίζει balba, loqui non quit 4. 1158.
tremere in terra abscissum ab artubus 3. 644. tremere ignibus 5. 299. omnia tonitru concussa 6. 121, invitos cogens 594, artus 1188, tremit tempestas tota concussa 288, terra concussa ruinis 543. ingemit, & tremit artus 3. 488, tremeret per au-

ras accipiter 751. trementes equos junxit 5. 404. trementia vela flutant 4. 75.
tremebunda deducta eſt ad aras 1. 96.
tremiſcunt tecta plauſtris concuſſa 6. 547.
tremor terras pertentat 6. 286. tremor *ignium* clarus 5. 587. tremoris magni cauſa 6. 576, tremorem incutit 592. tremores inde latè diſſerpunt 546.
tremulum motum membris exiſtere 3. 302. jubar ignis 5. 696, auxiliatum petere à pennis 1039. tremulo riſu concuſſa cachinnent 1. 918. impete tempeſtas fulgit 6. 173, ab æſtu rareſcit humor 875. tremulas palmas tenentes ſuper ulcera 5. 993. tremulis vocibus 2. 367. artubus 3. 7. ignibus 4. 406.
trepido belli tumultu concuſſa 3. 846. terrore repleta eſt 5. 41.
trepidare in dubiis periclis 3. 1089. veluti pueri trepidant 2. 54, trepidant in ſuis ſedibus 964. ne trepides amens diviſis partibus cœli 6. 85, trepidabat perturbatus 1278. ubi jam trepidatur 3. 597.
tres ſpecies, tria texta, tria corpora 5. 95, tribus annis circùm actis 881. tribus vel paulò pluribus auge 2. 425. tertius ille accipiat &c. 3. 314. tertia rerum natura 1. 433. pars eorum poſſit nullâ ratione videri 4. 116.
tribuo. quæcunque Deus Naturáque rebus paulatim tribuit 1. 324. talia Divis cùm tribuit facta 5. 1194. ſol tribuit calorem *rebus* 1. 807. tribuunt ea, quæ non ſunt ſunt his commoda verè 4. 1148. tribuamus principiis colores 2. 787. his ſenſum tribuebant 5. 1171. tribuiſſe plus, quam par eſt concedere 4. 1177. nec ſibi partes tribui vult, quod eſt immortale 3. 516. ſi ſenſus eſt tribuendus principiis 2. 973. demptis paucis paucíſque tributis 1. 800.
tripectora vis tergemini Geryonaï 5. 28.
triplex animi natura 3. 238. triplicem naturam *maris terræ ac cæli* 5. 94, triplici cum corpore una Leo, draco, chimæra 902.
tripode Phœbi 1. 740.
triquetra foramina 4. 657. inſula triquetris terrarum in oris 1. 718.
triſtis diſcordia 5. 1304. triſtis recedit 3. 1010, triſte ſeminium leonum 741. triſte & amarum 4. 638. triſte ſupercilium 6. 1182. funus 3. 72. triſtes fluctus curarum 6. 33. triſtia centaurea 4. 124. quæ ſint ſapore triſtia 6. 780. triſtior ratio 1. 943. cauſa 5. 347.
Tritonidos Palladis almæ templum 6. 750.
trivium, in triviis 4. 1197.
Triviaï virginis aram 1. 85.
trochlea. multâque per trochleas & tympana pondere magno commovet 4. 903.
Trojæ funera 5. 327.
Trojanis Pergama inflammâſſet equus durateus 1. 477.
Trojugenas gentes 1. 466.
trucidet ignem magno clamore 6. 146.
trudere ſaxum adverſo monte 3. 1013. trudit ventus agens navim

navim 4. 900. trudit & impellit, quasi navim veláque ventus 6. 1031. venti trudunt res antè 1. 293. quasi quid pugno brachiíque supernè conjectu trudatur 6. 434. quæ quasi truduntur 4. 188.
truncus ademtâ animâ vivat 3. 405, calido viventéque trunco 654. per truncos & per ramos diffunditur cibus 1. 354.
túte necesse est confiteare 1. 270. nisi tute tibi obvius obstes 4. 1144. &c.
tutemet à nobis quæres descíscere 1. 103.
tuba mugit depresso graviter sub murmure 4. 549.
tuditantia tantis intervallis possunt concursare 3. 395.
tuditantia corpora 2. 1142.
tueor. tueri vitam 1. 196, tuendi vitam 579. tuetur metus sancta fana Divûm 5. 75. tuentur animantem accensi sensus 2. 942. voluntatem nostram simulacra 4. 782. hæc accepta vigiles tuentur 5. 1407. tuens acerbà 5. 34. tueri acies oculorum potest 1. 325. belli certamina 2. 5. splendida vitant oculi 4. 325. omnia mente 5. 1202. templa cœli 6. 1226. tuemur è tenebris quæ sunt in luce 4. 338. tuentur fieri multa 1. 153. quæcunque arquati tuentur, fiunt lurida 4. 333. tuor. tuimur 1. 301. &c. denique jam tuere hoc 5. 319. tuantur 4. 362, 998.
tutam vitam 6. 10. tutum esse præsidio 5. 872.
tutò res effert 1. 180.
tutelæ hominum tradita omnia 5. 865.
tutor. queis sua tutentur 5. 234, tutata genus 857, tutata est virtus genus leonum, vulpes dolus, & fuga cervos 861.
tum cum primis 1. 131. tum porrò 2. 671.
tument loca semine 4. 1039. tumidos perfluctuat artus 3. 721.
tumulus. per tumulos & convalles campósque profusa 5. 1374.
tumultus ingentes plagæ sedare 2. 955. tumultu belli trepido concussa omnia 3. 846. effervíscere in rebus agundis, volneribus, clamore, fugâ, terrore, tumultu 5. 1335. tumultu nullo 6. 217, magno 365, deprensa in eo tumultu navigia 428, tumultu fremit 580.
tunc cœperunt 5. 1018.
tundimus lapidem digito 4. 266, tunditur crebro ictu 1279, corpus crebro aëris ictu 932.
tunicas veteres ponunt æstate cicadæ 4. 56.
turba omnis materiaï se foras dabit 1. 11[illegible]. aliena 2. 550. multa sapientum putarunt 3. 98. turbâ majore coortâ 4. 533. turbæ materiaï disjectus 3. 941. turbam animantum 2. 919. ad fæcem turbásque 5. 1140. turbæ tales 2. 226.
turbare fortunas timore 1. 107. catervas Martis 5. 1303. res mistas 6. 369. incertis procellis 5. 505. in solis radiis videntur corpora 2. 125. turbat metus humanam vitam ab imo 3. 38, vis morbi agens animam 492. ex offensu turbant semina 2. 438. turbabat discordia intervalla,

ia, vias &c. 5. 443, turbabant turmas 1313. turbantia compoſituras 4. 329. turbantibus æquora ventis 2. 1. aëris auris 5. 503. ancipiti bello turbatur utrinque 6. 376.
turbidus magno imbri amnis 1. 287. ardor incendi 6. 673. turbida tempeſtas 4. 170. vis animaï 6. 693. turbida ponti æquora 5. 998.
turbo verſabundus deſcendit 6. 437, rapidus percurrere per terras & mare 668, turbinis vim immanem 446, turbinibus violentis omnia verri 5. 505. turbine rapido campos percurrens venti vis 1. 274, ſubito raptant 280, portant 295. violento proruere 3. 824. vexant 5. 218, cœli 623, flaccidiore fertur 631. verſanti nubem cogit 6. 125, cœleſti conreptus 394, tanto 640, ventorum 152.
turgida multo ſemine loca 4. 1028.
turmas turbabant 5. 1313.
turmatim, *vide Adverbia in-tim.*
turpis fama 3. 65. turpi parto 2. 680. crimine 3. 49. morte 6. 1238. turpes *mulieres* videmus eſſe in deliciis 4. 1149. turpârunt aram ſanguine 1. 86.
turres urbis quadratæ procul videntur rotundæ 4. 354. turres altas ruere 5. 308. ictu diſcludere 6. 239. turribus validis ſepti degebant ævum 5. 1439.
turrito corpore boves Lucas 5. 1301.
tuſſi mortua 4. 1161. vix edita per fauces ſputa 6. 1187.
tympana tenta tonant palmis 2. 618. per trochleas & tympana 4. 903.
Tyndaridem raptam 1. 461.
Tyndaridis formæ amore 474.
Tyriâ Sidone 6. 584.
Tyrrhena carmina fruſtra retro volventem 6. 380.

V.

Vacca vitulum matutum requirentis deſcriptio 2. 352.
Vacillat tellus tota ſub pedibus 5. 1235. terra fluctu 6. 553, vacillant omnia tecta 574. arbuſta tabe nimborum 1. 806. vacillans fama ægrotat 4. 1118. arbor pulſa ventis 5. 1095. vacillanti crura præpediuntur 3. 478.
vaco. quacunque vacat ſpatium 1. 508. parte ex una vacat ſpatium 6. 1028. ſpatium undique vacet infinitum 2. 1052. armis vacabant 5. 1348. ſi nil eſſet, quod inane vacaret 1. 521, locus eſt intactus inane vacánſque 335.
vacuum fit 1. 394, hoc id erit vacuum, quod inane vocamus 440, vacuum conſtat inane 510, ſpatium vacuum inane 524. vacuum per inane 2. 150. in vacuum ferri 6. 1012. vacui minus intus habere 1. 308. vacuum pectus curâque ſolutum 2. 44.
vacuas aures mihi adhibe 1. 45.
vacuatus locus ac inanitus magis 6. 1023.
vacefit in medio multus locus 6. 1003, 1015.
vadimonia fiunt 4. 1117.
vadum. ad vada lethi fertur 6.

6. 1231. pedibus pontum per vada transire 1. 201.
vagitum Jovis occultâsse 2. 634. vagitu lugubri locum complet 5. 227. vagitibus ægris mistos ploratus 2. 579. vagor miscetur funere 2. 576.
vagus Venere volgivagâ 4. 1065. vagos imbres 6. 611.
vagè decerrârint 3. 872.
vagaris. longè avius à ratione 2. 81. fluitans errore animi 3. 1065. vagatur mors immatura 5. 222. flamma per montes lauricomos 6. 151. vagantur per inane 2. 82. pueri infirmo teneróque corpore 3. 448. simulacra docta 4. 793. vagari animalia subtus 1. 1060. latè classem 2. 42. animas Acherunte 3. 618. imago fusa de corpore cluet 4. 50, multa vagare rerum simulacra 126.
valere quantùm possit tenuis natura 5. 562, valere sibi sponte suâ doctus 959. valet tantùm verbis 5. 3. æstus valet impellere 6. 1055. valent conjuncta inter se 3. 558. valebit prima fides fundata 1. 424, nec fuit unquam, neque posthac esse valebit 597. valuit multùm facies 5. 1111. valentis corporis pars 3. 104.
valescat recreata ætas 1. 941. 4. 17.
valetudo bona corporis 3. 103.
validâ plagâ 3. 819. validum flumen 1. 292. validam nubem 6. 295. validi æris 5. 1269, leonis 983. venti 6. 123, ferri 1009. valido oppressu 1. 851. impete 2. 326 bidenti 5. 209. validi pontes 1. 286, silices 572. validæ vires 5. 884. validas saxi radices 2. 102, habenas 1095. leges ævi 5. 59. validos nodos 4. 1142. validis austris 1. 898. lacertis 4. 827, compagibus 1199. nervis 5. 926, legionibus atque elephantis 1227, morsibus 1321, dentibus 1325. tormentis 6. 328.
valide transit fulmen 6. 227.
vallibus gelidis 4. 581.
vallo eburno munitur India 2. 538.
vallata colubris hydra 5. 27.
vanus error 1. 1067, cùm vanum, tum delirum esse videtur 699.
vapor, quem sol mittit 2. 149. vapore mista aura, vapor trahit aëra 3. 234. vapor solis 4. 186. vapor pueris vestem præbebat 5. 814. vaporis calidi 2. 843, corpuscula 152, semina 3. 127. corpora 4. 869. elementa 5. 598. vaporem jacit ignis 1. 664. dimittit humor aquæ 3. 340. mittunt ignes 4. 54. adflare membris 5. 568. transire per æs sentimus 6. 948. vapore solis fœta terra 1. 1031, ferro saxa ferventia dissiliunt 492. exhalare altaria 3. 433. perfundat *sol* cuncta 5. 595, flammæ mollire cibum 1101, torrenti 340. inusta signa 6. 219, miscente rarefecit sol terram 870, ipso tacta ardescunt 903. vapores cœli donavit plaga 6. 1094.
vaporant summa plerumque invidia 5. 1130.
vapulet corpus utrinque 4. 937.
varius fluctus odorum 4. 679.

aër 6. 1116. variâ ratione 1. 342. ſorte 4. 1217. varium genus omne ferarum 5. 1337. vario colore 2. 824. pro vario ſenſu 5. 1057, vario motu 1209, lepore 1375, varia annorum tempora 1183. variæ volucres 1. 583, res 646. gentes 2. 610. voces 4. 222. pecudes 5. 229. cauſæ omnes 6. 362. varii ſenſus animalia cogunt varias voces emittere 5. 1086. varii ſonitus 6. 927. varios rerum odores 1. 299, connexus 627. ſenſus edere 2. 443, expromere 886. lepores & fœtus 3. 1019. decores 4. 980. curſus ſolis lunæque meatus 5. 772. varias figuras 2. 588. naturas 3. 316. veſtes pro tempore cœli 5. 232, formas 715. variis principiis 2. 790. mundis 5. 529.
variè movere membra 4. 876. volaret 6. 29.
variare figuræ inter ſe non poſſunt 2. 483, variare figuras ſi voles 490. variare primordia alternis 3. 374. viæ debent variare 4. 661. gignunt omnigenos variántque colores 2. 758. variant figurâ 4. 652. in cœtu variantis acervi 1. 755. variante loquela 5. 72. multimodis varians 5. 994. variantes tactus edere 2. 815. formas variantes edere 5. 721, variantibus formis 823. multigenis quam ſint variata figuris 2. 335.
variantia. *vide Nominum à Verbis aut Participiis ortorum catalog.*
vas corpus *animæ* 3. 441, 554, in pertuſum omnia commoda confluxere 949, laticem congerere 1022. vitium ipſum vas facere intellexit 6. 16, vas in terra non quit conſtare, niſi &c. 554, vaſis lateramina rarefacit 232. vaſis quaſſatis diffluere humorem 3. 435. vaſis integris vina diffugiant 6. 230.
vaſta Charybdis 1. 723. vaſto & immani hiatu 5. 376, vaſtæ paludes 203, vaſta volnera 1289. funera 6. 1223. vaſtas lacunas 1. 116. vaſtis fornacibus 6. 681.
vaſtavit vias 6. 1138.
vatum dictis terriloquis 1. 103, relligionibus atque minis 110.
uber imber & gravis 6. 289.
uberibus flent omnia guttis 1. 350.
ubera lactis 1. 886. mammarum lactantia 5. 883. uberibus diſtentis manat lacteus humor 1. 269.
ubi ineſt &c. 1. 172.
ubicunque locaris oras extremas 1. 979.
udo montis vertice 6. 465.
vegeat quæ cauſa motum ſignis 5. 533.
vehemens violentia vini 3. 481. imber 6. 516. vehementi metu 3. 153. ictu 6. 310.
vehementer molitur 2. 1022. attinet 4. 33, effugere præmeditatur 821. nubila premuntur 6. 516, vehementiùs & citiùs diſcutiat 337.
veho. qua vehimur navi, fertur 4. 388. fortunam quam vehat ætas 3. 1098.
vel grandi vel parvo augmine 1. 435.
vellera lanæ pendentia 6. 503.
velocibus flammis 6. 688.
velum. vela lutea ruſſáque & ferrugina, theatris intenta 4. 73. trudit & impellit, quaſi navim veláque ventus 6. 1031,

1031, vela pennarum remittunt *aves* 743. navis velis ventóque feratur 4. 895, velis volamus 391.
velivolis navibus mare florebat 5. 1441.
velarint nulli tempora Musæ 1. 929. ad lapidem velatum vertier 5. 1197. nullo velata colore 2. 796.
velamina pinea capitis semiferi quassans Pan 4. 591.
velut æterno certamine 2. 117.
veluti validum flumen 1. 292.
venæ nec perpetiuntur, quod satis est 2. 1148. venæ tabularum hiscant vitio 6. 1068. in venas diditur cibus 2. 1124, quod datur intrà venas vitales 1118. venas deserit vita 3. 124, in venas discessit diditus ardor 4. 6. per venas amorem obturet edendi 4. 867. argenti venas aurique sequuntur 6. 808. sensus jungitur visceribus, nervis, venis 2. 904. detracto sanguine venis 3. 443. venis apertis 5. 810, ferventibus 1254.
venenum acre aliis, quod aliis cibus 4. 641, ipsi sibi vergebant, nunc dant aliis 1007. veneni in fontes ipsos 6. 827. veneno eodem illo distracta 3. 500. à tetro resilire 4. 689. interiisse neque à morbo neque fortè veneno 6. 709, cæco conrepta veneno 822. venena sunt ipsa sibi inter se 1. 760.
venenet *vis mortifera* spatium cœli 6. 820. venenatis colubris 5. 27.
venire animas in corpora 3. 723. venit humor in os 4. 223, ad acies imago speculi 281, vox confusa 566, tardè errabundus 696, per foramina 892. venit in mentem solis lunaéque viarum 5. 1205. venit longo impete 6. 339, in artus frigus 593, in mare de terris humor 633, æstus lapidis posterior 1049, in nostrum cœlum aër inimicus 1121. veniunt in commutatum 1. 795. ex alto res intrinsecus ortæ 4. 90, unde res quæ veniunt, veniant in mentem 727, veniunt obvia simulacra 731. quæcunque foris veniunt 5. 544. veniunt in summum periclum 6. 429, per cœlum nubes supernè 1098. quod quoique libido venerit 4. 781. venere in tales meatus 5. 194, ad summum cacumen *artes* 1456. hæc loca per voces veniant 4. 601. veniant in hunc cœtum corpora 6. 482. quæcunque venirent commoda 18. veniens ad planitiem speculi offendit imago 4. 295. mortifer æstus penitus è finibus Ægypti ortus 6. 1139. venientem offenderit aura 4. 1174. venientes ad nares odores non cernimus 1. 300. inciderunt ipso venientes ore patente 6. 1173. venientis aquaï vim 1. 286. adversùm venientibus ora petebant 5. 1318.
venor. venarier fovea atque igni priùs ortum, quam &c. 5. 1249. animæ venentur semina vermiculorum 3. 727.
venantum canes 4. 988.
ventres hauribant subtèr equorum cornibus 5. 1323.
ventus. est calor & ventus vitalis in ipso corpore 3. 129. ventus cùm paulatim verberat 4. 260, tenuis trudit agens

gens magnam navim 899. confercit 6. 157, invasit nubem 174, nubes agens contrusit in unum 210, euntes leviter deducit 214, cogit in unum 273, per loca terræ subcava conlectus parti ex unâ procumbit 556, conjecit se in loca terrai cava 577, ventus & aër est in omnibus speluncis 684, ventus sit, ubi &c. 685, trudit & impellit navim veláque ventus 1031. venti vis incita 1. 272. semina 3. 127, cæca potestas 248, privam quamque particulam 4. 262. flumina 1. 291. violenti vis summa 5. 1225. validi conlecta procella 6. 123, vis frigida 318, vis prona 559, vis fera 591, vortex 6. 442, ad ventum & frigora in fluvios membra dabant 1169. navis velo ventísque feratur 4. 895. venti fugiunt te 1. 6, sunt corpora cæca 278, verrunt nubila cœli 280. magni commôrunt æquora 2. 765. non concutiunt sedes Divûm 3. 19. nubila portant 4 445. validi dispergunt aëre nubes 5. 255, verrentes æquora deminuunt 267. verſant chartas verberibus, plangúntque per auras 6. 114, nubila perflant 131, complèrunt speluncas 195, nisi respirent 567, deficiunt calore 359. ventorum validis viribus 3. 493. flabra 5. 218, verbera 955, paces 1229. turbine 6. 152. ventos aurá que vocare 5. 1085. diffugere 1. 763. pedibus ventos petebant 5. 1330. ventis æquora portantibus 2. 1. cum ventis cernere bellum 4. 965. ventis diversis nubila ire in diversas partes 5. 645, incertis credere 780. contra pugnantibus 6. 97, sepultis 192, repletus nimbus 259, furibundus fluctuat aër 366, rarescunt nubila 512, permotum mare 726, quatuor à ventis & cœli partibus esse 1169. ne ventis verba profundam 4. 929. magis omnia laudis aut etiam venti causâ jactari 3. 46.

ventosa magis cervorum frigida mens est 3. 300. ventosa loca 6. 467.

ventigeni crateres 6. 701.

Venus alma, genetrix Æneadûm, voluptas hominum Divûmque 1. 2, reducit 229. Venus & Veneris prænuncius Zephyrus 5. 736, jungebat corpora amantum 960, imminuit vires 1016. Veneris res 2. 173. privatæ connubia 5. 1011, Venere simili ardescunt 895. Venus frangit pœnas 4. 1077, simulacris ludit amantes 1095, concinnior viris 1271, variâ producit sorte figuras 1217, Veneris telis accipit ictum 1046, dulcedinis gutta 1053, fructu 1067, compagibus 1107, sudorem 1122, nodos 1142, vis 1166, stimulis 1209, harmoniæ 1242, sagittis 1273, Venerem retractat 1154, placent 1151, Venere volgivagâ 1165, sterili 1229, nec Veneres nostras hoc fallit 1179.

Veneris laudes 1. 1.

vepres spoliis volitantibus auctas 4. 60.

Ver & Venus & Zephyrus 5. 736. veris tempora florentia se pandunt 6. 358. vere rosam

roſam fundi videmus 1. 175. verna ſpecies diei 1. 10. verno tempore 5. 800.
veratrum acre venenum 4. 644.
verbera, carnifices &c. 3. 1030. verbera ventorum 5. 955, verberibus crebris 486, verberibus radiorum 1103. verberibus venti verſant chartas 6. 114.
verberat pontum vis venti 1. 272. paulatim ventus 4. 260, aër 936. annellum aër 6. 1037.
verbi causâ, cùm dicere pergam 3. 423. verbi imagine fruſtratur 4. 575, verbum in ambiguo jaculata reliquit 1131, omnia ſub verbone creat natura 786, verborum copia 514, dædala lingua 555, ſententia 565, formas pares reddant ſaxa 578. verbare & ſonitu diſtare 1. 825. planè exaudiri diſcerníque articulatim 4. 558, confundi per multum aëra 562, repulſantes collibus colles 583, conſtent è corporeis principiis 537, ſonitum potiùs quàm verba audire 618, ne ventis verba profundam 929. verbis novis agendum 1. 139, elementa communia 824. ſub inverſis latitantia 643, exponere rem 833, totidem utare 871. exponere cauſam 3. 964. formam & ſonorem obſignans 4. 571. valet 5. 3, vexare 164, nil opus eſt 264, vincere 734, rationem reddere 1167.
vereor illud in rebus, ne &c. 1. 81.
vergebant ipſi imprudentes ſibi ſæpe venenum 5. 1008. vergitur in terras ardor ſolis 2. 212.
vermes vivos de ſtercore exiſtere 2. 870, effervere 927. expirant cadavera recenti viſcere 3. 719, vermibus inſinuari animas 723.
vermiculos pariunt putrefacta 2. 898. vermiculorum ſemina 3. 728.
vermina ſæva privarunt eos vitâ 6. 995.
verrit vis venti induperatorem claſſis ſuper æquora 5. 1226.
verrunt venti nubila 1. 280.
verrentes æquora venti 5. 267.
vertex. vertice torto 1. 294. de ſummo 2. 210. à ſummo 3. 1014. udo montis 6. 466, in ipſo arcis 750.
verto. vertere ignem ſe in auras 1. 783, rationes vitæ 106. motus rerum 2. 307, cunctas res ſeſe 873. in ora formarum quojuſque modi 4. 136. in patrias voces 5. 338, omnia cogit natura 829, cœlum circùm ſe manibus 513. in utilitatem 6. 1169. ſpeciem quò vertimus 4. 243. vertit natura cibos in corpora viva 2. 879. *luna* eam partem vertit nobis &c. 5. 723. vertunt ſe fluvii, frondes & pabula in pecudes 2. 874, vertunt pecudes in corpora noſtra naturam 285. bene parta patrum vertunt in pallam 4. 1124. vertat ſe *ſol* ad metas canceris ſolſtitiales 5. 616. in utram partem ſe verterit 6. 87. verti in notitiam poſſe menti corpora 2. 744. omnia turbinibus 5. 504, varia annorum tempora 1183. in omnes rerum naturas 1. 711. ova in pullos animales 2. 926. velatum ad lapidem 5.

æther in imbrem videatur 6. 290. vertitur mare in canos fluctus 2. 766. vertitur intrà fines vitæ 3. 591. magnus cœli orbis vertitur 5. 511, vertuntur globi ſolis & lunæ in auris 473. agricolæ vitio verterunt, ut id muliebribus manibus concedere vellent 5. 1356. vertentes vomere glebas 1. 212. verſa eſt in opprobrium ſpecies falcis ahenæ 5. 1293, omnia in aëra verſa forent 279.
verſare ac regere hominem totum 3. 165. fluvios verſare rotas atque hauſtra videmus 5. 517. verſat omnia in ignes 2. 881. aër agens ignes 5. 524, ſidera vario motu poteſtas Deûm 1209. verſant chartas venti 6. 114. corpora viva 5. 478. verſari atria videantur 4. 402. verſatur imago nobis ante oculos 2 112. verſamur ibidem, atque inſumus uſque 3. 1093. verſamur propter mare 4. 224. verſantur audacter inter reges 2. 49. verſanti turbine 6. 125. verſatus ibidem ventus 174. verſando globum *lunæ* variantes edere formas 5. 721.
verſabundus turbo 6. 437, verſabunda vis 581.
verſatile & magnum mundi templum 5. 1435.
verſùs. ſurſus vorſus gignuntur 2. 188, undique cùm vorſus ſpatium vacet infinitum 1052.
verſus inter ſe & re & ſonitu diſtare 1. 826. ac verba alia ex aliis conſtare elementis 2. 690. verſibus ſcribundis ſociam eſſe 1. 25, æternis exponit 122, Latinis inluſtrare 138, paucis expediamus 500, in verſibus animum tenere 948, in verſibus multa elementa multis verbis communia 823. verſibus paucis ſuaviloquis oſtendam 2. 529, in verſibus refert, cum quibus & quali ſint ordine quæque locata 1013. verſibus claranda natura 3. 36. ſuavidicis potiùs quàm multis edam 4. 181. politis multa ſunt ornanda 6. 81.
verum protrahere indè 1. 410. ſpecimen hoc eſſe videtur 4. 210, magis illud erit verum 765. dicere videantur 5. 713. vera ratio 1. 499. res 2. 245. mors 3. 898. voluptas 5. 1432. qui vera requirunt 1. 641, vera conſtituunt 644, vera viaï amittunt 660, quo vera ac falſa notemus 701. vera dicta 4. 912. veræ voces 3. 57, veram cauſam 964. notitiam veri falſique 4. 478, nil veri 476, *ſenſus* niſi ſint veri 487, veris vincere falſa 483, veris falſum convincere rebus 768. ne te deducere vero poſſit 1. 371, vero igni puróque 647, à vero erraſſe 712, a vero utrumque quid diſtet 759. veriſſima ratio 6. 79.
verè cognoſcere 1. 679. tranſpiciuntur 4. 272. coram veréque ſunt 363, non ſunt commoda verè 1148. plus aut minus addere verè 5. 574.
veró. omne quidem verò &c. 1. 1000. grandior hic verò &c. 3. 968.
verùm ſatis eſt &c. 1. 403.
veridico ore 6. 6, veridicis dictis 23.
veriſimile eſſe putandum eſt 4. 1051.

veruti quingentos curſus vix abſunt 4. 411.
veſci è terrâ mortalia ſæcla 1. 1091. vitalibus auris 5. 855, veſci variante loquelâ inter ſe genus humanum cœperit 5. 72. plus diſpendî faciant, quam veſcitur ætas 2. 1126.
veſco ſale ſaxa pereſa 1. 327.
Veſevum montem 6. 747.
veſicula parva animæ plena diſploſa dat ſonitum 6. 129.
veſtigia parva animo ſagaci ſunt ſatis 1. 403, certa viaï inſtiterunt 407. notitiaï dare 2. 123, preſſa pedibus humi linquit 356. pedum fixa pono 3. 4, prima naturæ cujuſque animæ relinquit 310, parvola naturarum linqui 321, priva pedum 390, gelidi lethi tractim ire per artus 529, ulla geſtarum rerum tenemus 673. certa formarum 4. 85, ſequi 366, retro capite inſtituit 474, quærunt canes 709, ferarum iuventa teneant 931, risûs in voltu videt 1134. cujus ingreſſus 5. 56, propter graditur Zephyrus 737, lacunarum fuerant cuique 1260, quâ monſtrat ratio 1146. ignis cernimus 6. 421, ſimul ac primùm intulerint quadrupedes 757.
veſtis purpureaï ſplendorem 2. 50. veſtis nexilis antè fuit, quàm textile tegmen 5. 1349, ferina contempta eſt 1417. thalaſſina 4. 1121. veſtem vietam aranei 3. 387, relinquere, ut anguis 613. exuit ſerpens in ſpinis 4. 59, extollere 1021, cruentent 1030. vapor pueris præbebat 5. 814. ſuſpenſam venti verſant 6. 114. veſte in plebeiâ cubandum 2. 36. eximiâ 4. 1125. molli pubeſcere 5 672, purpureâ carere nil nos lædit 1426. veſtes in litore ſuſpenſæ uveſcunt, in ſole diſpanſæ ſereſcunt 1. 306. Barbaricæ 2. 499. veſtes varias quærunt pro tempore cæli 5. 232. veſtes litore ſuſpenſæ concipiunt humoris adhæſum 6. 470, veſtes humore madentes exſiccare ſolem 617.
veſtire corpus ſpoliis ferarum 5. 952, veſtit juventas malas molli lanugine 887.
veterino ſemine partum genus 5. 863, ex homine & veterino ſemine equorum non confieri centauros 888.
vetus gloria 6. 8. veterem figuram 4. 67. vetere exoritur novus motus 2. 252, veteres Graiûm docti poetæ 600. cicadæ ponunt tunicas 4. 56. gaudere novis rebus videtur, cui veteres obſunt 5. 172, veteres ramos decidere arboribus 934.
vetuſtâ ratione 5. 161. vetuſto ætatis ſpatio 2. 1171. ſpatio defeſſa mulier 5. 825, vetuſta cornicum ſæcla 1083.
vetuſtas cedit rerum novitate extruſa 3. 977, temporis æterni anteacta 985, matura admonuit Democritum &c. 1053. vetuſtatem ex oculis ſubducere 2. 69. quæcunque vetuſtate amovet ætas 1. 226. gleba vetuſtate è terrâ provolvitur ingens 6. 552.
vexat flabris montes vis venti 1. 276. vexant flabra ventorum turbine 5. 218. hunc vexare pudorem 3. 83. vexare verbis 5. 164, vexaret haud quenquam mortis timor

mor 1176. vexantur percita plagis primordia 1. 1024, vexantia turbine raptant 280. vexari quenquam non jucunda voluptas 2. 3. vexata plagis corpora 1.635. vexata navigia 6. 429.
vexamine. *vide Nominum à Verbis aut Participiis ortorum catalog.*
via nulla videtur, quà possint 3. 736. quà munita fidei fert 5. 103, secta detulit 273. sulci rectâ regione viâque eicit vomerem 4. 1167. ulceribus vocis via septa coibat 6. 1146. viaï vera amittunt 1. 660, prima amplexi 1068. munita 3. 497. cuncta præspergens 5. 738. vestigia certa 1. 407, rectâ regione 1040. proceros passus 4. 824. iter infestum 5. 1123. viam vitæ quærere 2. 10. sceleris endogredi 1. 82. commutare 2. 129. stravit per mare 3. 1042. cursûs tenere 5. 712. monstravit 6. 26, viam propter 548, viam per 1262. viæ variare debent 4. 661. viarum strata 1. 316. 4. 417. clausa 4. 616. rara 6. 331. nulla regione 1. 957. iter omne 2. 626. omnes flexus 3. 586. recta ostia 4. 91. solis lunaéque 5. 1205. natura 6. 993. vias liquidas aperire 1. 374. rescindere sensibus 2. 406, lethi vitare 916. oculorum replevit luce 4. 345, oculorum obsidit 352, patentes in mente 973. turbabat 5. 442. siccari 6. 625, ferri apertas possedit æstus æris 1048, vastavit 1138. intersepit natura 4. 946. habere 6. 983, per vias 1265. viis expletis 4. 536, directis tendunt 613. in omnibus 6. 1221.
vibrante linguâ minantis serpentis 3. 657.
vicinum aëris auris corpus tangitur 4. 931. vicina cacumina arboribus terantur 1. 897. vicina magis cœlo montis cacumina 6. 458.
vicissim obteritur religio 1. 79. contrà fit sæpe vicissim 3. 109, vicissim dissultare 396. quid sit scire & nescire vicissim 4. 477. orba pedum partim, manuum viduata vicissim 5. 838. interdum fugere atque sequi consueta vicissim 6. 1041.
videre non fuit ante oculorum lumina nata 4. 834. videmus corde 5. 1455. mente 4. 754. quod bene si videant animo 3. 915. latè est altèque videndum 6. 647. vivo atque vidonti 3. 1059. videndi satiate fessus 2. 1037. nonne videre *est* nil aliud sibi naturam latrare &c. 2. 16. pro visis ut sint, quæ non sunt sensibus visa 4. 468. visus sit duplici geminóque aëre 4. 275, visum moveri consimili causa 234, reddunt 106, lacessant 218, moveant 6. 165. visu oculorum subdere 5. 102. visus avidos amore pascit 1. 37. visere ad ægros fugitabant 6. 1236. visit exortum lumina solis 1. 5, visat tenebras orci 191. visentes luminis oras 2. 577. visenda regio 1. 728.
videlicet. esse videlicet primordia 1. 211, ossa videlicet gigni 835.
viduata manuum 5. 838.
vietam aranei vestem 3. 387.
vigere hæc inviolabilia 5. 306, dextrâ 1297. summo in honore 1150. viget animus lætitia 3. 151. aura favoni 1. 11. agrestis musa 5. 1397.

natura animi 4. 31. vox & lingua *humano generi* 5. 1056. vigeant ventus & aër & calor inter ſe commiſta 3. 284. vigebant corde 5. 1106, vires 1111, omnia nova magis & mira 1403. vigenti mente 1. 924. vigentes rore herbæ 2. 361.
vigiles tuentur accepta 5. 1407, ſol & luna 1435.
vigilare noctes ſerenas 1. 143. vigilat mens animi 4. 762, vigilare melius ſit antè & cavere, ne &c. 1138. vigilans ſtertis 3. 1061. vigilante animo 5. 1169. vigilantes videantur cernere &c. 4. 976. vigilantibus nobis obvia res 1. 133. vigilantibus aderant ſolatia ſomni 5. 1404.
villæ limina tetigit 3. 1078, ad villam præcipitanter currit 1076.
vincio. quos vinxit multa voluptas 4. 1196. vinctæ adhæſu membrorum 5. 840. vincti fœdere 3. 417. vinctos tenere 4. 1201. vinctos volnere dabant in terram 5. 1320.
vincula amicitiaï rumpere hunc timorem 3. 83, vinclum extremum reprendere 598. vincla relaxant 6. 355, noſcit 915, taurea laxare 1069. vinclis ſuis fatalibus indupedita omnia 5. 874, tenere 1311. in vinclis communibus excrucientur 4. 1196.
vinco quod fieri 2. 747. vincere ſæcla omnia vivendo 3. 961. falſa veris 4. 483. verbis 5. 734. vincere poſſis interiiſſe 6. 708, vincam multa conſurgere 497. vincunt ea ſolido corpore 1. 487. quæ machina vincat malum 4. 1113. vinci lapides ab ævo 5. 307. vincitur in longo ſpatio 4. 1280. vincendi ſpe 5. 1346. vincendi ſpes hortata eſt 6. 47. victus terriloquis dictis 1. 104, victus fateare neceſſe eſt 618. victus triſtiſque recedit 3. 1010. victa officiis parentum proles 2. 605. poteſtas cedebat 5. 1270. victa aliqua vi perire verberibus radiorum atque æſtu 5. 1103. res medii cuppedine victæ 1. 1081. victos domare 5. 1049.
victor refert nobis &c. 1. 76.
victoria nos exæquat cœlo 1. 86.
vindico. neque ſe vindicat hilum 3. 894.
vini vis acris hominem penetravit 3. 475, violentia conturbare animam conſuevit 481. primordia differt calor 6. 234, odor ſit plagæ inſtar 805. vina per colum diffluere 2. 391. diffugiant vaſis integris 6. 230.
vineta læta creavit tellus 2. 1157. collibus & campis haberent 5. 1371.
violenta vis leonum 3. 297. vis viri 5. 962, violenti venti vis 1225. furoris 2. 621. ardoris 4. 1110. violento turbine 3. 824. volnere 6. 419. violentis turbinibus 5. 504, viribus 1269.
violentia acris ſeminium triſte leonum ſequitur 3. 741, vehemens vini conturbare animum conſuevit 481.
violare ſpeciem mundi ſerenam 4. 138, fidem ſenſibus 465, fidem primam 508. amicitiam 5. 1019. violat nix ſedes

ſedes 3. 21. communia pacis fœdera factis 5. 1154. violârint Matris numen 2. 614. violari ſumma Deûm vis poſſit 6. 70.
vir factus 4. 818, viri corpus complexa 1178. viri Democriti ſententia 3. 372. viri violenta vis 5. 962. viro hôc nil præclarius 1. 730. viro mulier conjuncta 5. 1010. virum tali cum corde repertum 6. 5. virorum prima 1. 87, virûm manibus 99, multâ vi munita 729. monumenta 5. 312, facta 329, multa millia 997. ſoboles 4. 1216. nigra ſæcla 6. 722 viris concinnior Venus 4. 1271. viros facere lanam coegit natura antè quàm muliebre genus 5. 1353.
viritim *vide Adverbia in tim.*
virile omne genus eſt multo ſolertius 5. 1355. ſemen 4. 1202. ferro privati parte virili 6. 1207.
virtus tua me ſuadet perferre &c. 1. 141. genus leonum tutata eſt virtus 5. 861. virtutem animi acrem inritat 1. 71. virtute patriam defendere 2. 641. manuum pedúmque mirâ freti 5. 964.
virentes campos 1. 19.
vireſcat de nihilo renata rerum copia 1. 675. vireſcunt rami arboribus 253.
viridem nitorem herbarum 5. 781. viridi colle 2. 322. cum luce includuntur ſmaragdi 4 1120. virides ſaltus 2. 355, ſmaragdos 8c4.
viridanti colore prata fulſerunt 5. 784. viridantes floribus herbas 2. 33.
virginis Triviaï aram 1. 85.
virgineos comptus 1. 88.
virgulta tellus nova ſuſtulit 5. 788, nova defodere in terram 933.
virus. tetri viri primordia 2. 475, viro perdere 850. quod flueret naturali viro 6. 26, virus percolatur 635, 5. 270. æquor aſpergit virus ab undis 1. 720.
vis animi vivida pervicit 1. 73, vis obiit 223, deberet diſſolvere 244, ſatis acris obeat 248, venti incita verberat pontum 272, nulla poteſt ſtringere primordia 486, evomat ignes 725, infinita materiaï opus eſt 1050. flammea cadit in terras 2. 215, extera multos pellit 277, nova coorta irrumpere queat 306, tanta ferarum 540. fortis equi 3. 8, horrida teli adacta offendit vitam 171, mobilis 272, animi latens 278, expers nominis 280, violenta leonum 297, animaï 398, animi auctior 451, acris vini penetravit homini 475, morbi diſtracta per artus 491, animi atque animaï conturbatur 498, animæ diſſuſa 582, diſpertita 638, hominis 645, animaï exſpergi poſſit 827. ſua quoique eſt 4. 492, morbi excita 669, animaï diſſita per membra 886, ejecta foras 915, Veneris exoriatur 1166, canum promiſſa 685. canum fida 6, 1220, animaï turbida 693. Geryonaï tripectora 5. 28, principiorum cognita 185, humana reſiſtat 208, rapax equorum ſolis avia 398, averſa 414, animæ gubernat membra 561, viri violenta 962, circumretit 1151, ſumma venti 1225, quædam abdita

dita 1232, ferri æríſque poſteriùs reperta 1285. ſumma Deûm violari poſſit 6. 70, ardens fulminis 144, mobilior & dominantior 237, venti percaluit 280, quocunque tulit 298, plagæ 308, frigida venti 309, ferri 314, imprimitur 327, prorumpitur 436, contrudit 509, magna geli 529, prona venti 559, fera 591, præſens pericli 602, gravis carbonum 802, æſtûs 824, diſperſa foras 889, pervalet 916, morbida inſinuatur 955, ſubita 1280. vis multas poſſidet 2. 586. multæ vis unius corporis extant 3. 266. vim ſubitam tolerare 1. 287. habet 4. 497. minuerunt 5. 416, ſuam quiſque ſentit 1032. cupidam equorum 2. 265. immanem turbinis atque procellæ provomit 6. 446, mortiferam 819, lapidis noſcit alius ex alio *annellus* 915, ferri penetrare 953. pellicit 999. vi percuſſæ 1. 13, multa virûm munita 729, ponderis amiſsâ 1077. ſua ſurſum ferri 2. 185, ſinè vi ſubigente 193, externa 289. alia quavis pulſa 3. 828. voluptatis labefacta membra 4. 1108. multa pedum pulſata 5. 253, colere ævum 1144, ulla convinci poſſe 1177. premuntur nubes 6. 734. vires validas oſtendere 1. 577. maris 2. 557, ferarum vires augeſcunt de noſtro corpore 877, vires frangit 1130, agricolarum conterimus 1160. recreet cibus 4. 866, ſummas contendere de palma 986, abſumunt 1115. validis ævi perferre patíque 5. 315, contemnere 380, vires cadunt revictæ 410, acres imminui 625, vires equum deficiunt 884, imminuit Venus 1016, vires vigebant 1111, vires Divûm miras relinquunt in rebus 1239. validas auget 6. 341, animi vires & corpus languebat 1154, fluebat 1202. viribus validis contortum 1. 970. robuſtis ætas adolevit 3. 450, obtuſis ceciderunt artus 453, validis ævi quaſſatum corpus 452, ventorum ferviſcit unda 493, inter ſe neque hilum contendant 784, ex ſummis tendunt 4. 1198. extritus ignis exprimitur 5. 1097, amplis 1173, tantis auctos 1176.

viſcus gigni de viſceribus minutis 1. 837. viſceris omne genus 5. 901. viſcere rancenti vermes expirant cadavera 3. 719. per viſcera viva 2. 963. viſcera perſentiſcunt omnia 3. 250. viſcera viva ſepeliri vivo buſto 5. 991. viſceribus ſenſus omnis jungitur 2. 904.

vita humana cùm fœdè jaceret oppreſſa ſub relligione 1. 63, omnis è nervis exſolvatur 810. in tenebris laboret 2. 52. vita perpetua digniſſima dicta 3. 13, ab dulci ſtabiliſque ſemota 66, vita nobis moretur in membris 121, conſorti vita inter ſe prædita 333, manet in vita 403, in vita cunctatur & hæret 408, tua vita digna carmina 421, è vita radicitus ſe tollit & eicit 890, vita anteacta priórque tibi grata fuit 948, imperfecta elapſa eſt ingratáque 971, vita perfuncta omnia 981, vita ſtultorum

torum Acherusia 1036, mortua est vivo 1059. vitâ fruuntur 558, vita in offensu est 954, mancupio nulli datur, omnibus usu 984. fundamenta, quibus nixatur vita salúsque 4. 503. ruat vita ipsa 510, ex usu quæ sunt vitaque reperta 850, quo victu vita colatur 1255. vita posset manere sinè his rebus 5. 16, quem vita reliquit 64, vita jacebat in tenebris ac mœrore 175, quos à vitâ natura removit 351, vitâ fugienti languida membra 885, eos privarunt vermina 995. vita sit vomenda 6. 828, vitæ rationes 1. 106, lumina 228, claustra resolvat 416. tenebris 2. 15, dux voluptas 172, viam 10, terminus depactus 1086, lampada tradunt, quasi cursores 78. commoda 3. 2, vulnera 63, odium 70, minus restat 546, fines intrà 591, limen 681, præmia 912, finem 956, lumine decurso 1055, regimen 3. 95, plenus conviva 951, pausa 872, fructibus 1020, cupido mala 1090, sitis æqua 1097. postscenia 4. 1180. rationem 5. 9, solatia dulcia 21, amorem 180, delicias 1449, causa 209. reliquias 6. 825, copia 814, cupidi 1237. vitæ desit locus 3. 255. reddita mora 4. 765. vitam tueri 1. 196. dulcem ducunt 2. 996, ad vitam reverti 960. humanam turbat ab imo 3. 38, infamem 42, offendit 171, retinere 258, degere Diis dignam 323, ad vitam dominantior est animus 398, ad vitam revocantes 469, vitam gubernant sensus 549, amittit *anima* 769, mortalem ademit mors 882, requirit sibi 932, haud ita agerent 1070, ducendo nec prorsum demimus hilum de mortis tempore 1100. serenum degunt 2. 1093. ad vitam facere, quæ foret usus 4. 829. vitam è fluctibus & tenebris in tranquillo & luce locavit 5. 11, priorem mutare 170, petentes victúmque 802, tractabant more ferarum 930, siquis ratione gubernet 1116, placidam ac pacatam degere 1153, priorem & victum commutare novis rebus 1104, æternam dabant 1174, hominum curis exercent 1423, provexit in altum 1433. recreaverunt 6. 3, tutam consistere 10, reddebant nona lampade 1196, extorquebat vis morbida membris 1222, edere 1256. vitalis motus 2. 954. ventus 3. 129. vitalem sensum reddere 2. 889. habitum corporis 3. 100, sensum deperdere membratim 526, voltum humi servat 655. vitali motu sensûque remotum 5. 126. vitales animæ nodos è corpore solvit 2. 949, motus intrà consentire 716, motus contulit 940, venas intrà 1118. ætherias auras succipit 3. 406, motus edere 559. auras aëris volvere 6. 1225, multa, homini quæ sunt vitalia 771, vitalia semina 1092. vitalia rerum 2. 575. sæcla 1. 203. vitalibus auris extrà ejectis 1. 576. vesci 5. 855. vitaliter animata 5. 146.

vi-

vitigeni liquoris laticem 5. 15.
vitigeni latices 5. 1070.
vitium animi hoc oculis adfingere noli 4. 387, effugere & vitare 822. vas ipsum efficere 6. 16, vitio corrumpier 17, vitio venæ tabularum hiscant 1068. vertere 5. 1356. his vitiis adfine corpus laborat 3. 733. vitia omnia animi prætermittas 4. 1145.
vito. vitare maris insidias, viréque dolúmque 2. 558, vias lethi 916. Acherusia templa 3. 86. locos præcipites 4. 512, vitium & errorem 822, volnus 844, vitare, ne in plagas laciamur 1140. vitare malum 5. 842, verbera ventorum imbréque 955. amorem 4. 1067, vitant oculi tueri splendida 325. vitárat funera lethi 6. 1197, multa tactu vitanda 779. quæ loca vitandi est nostra potestas 5. 43.
vitri foramina species omnis transvolat 4. 606. vitro meare 6. 990.
vitulus mactatus 2. 352. vitulo cornua nata 5. 1033. vituli nascentes de summo corpore membranas mittunt 4. 57. vitulorum aliæ species 2. 364.
vivere cum sensu 3. 102, mortalem mentem 511, sibi per se solam velut in caveâ 684. non quit præ macie 4. 1160. sponte sua 5. 870, sibi quisque valere & vivere doctus 959, vivere æquo animo grandes cladtiæ 1117. vivit placido magis aëre natura boum 3. 303. vivunt mutua inter se mortales 2. 75, dissimili specie 663. vivendo vincere sæcla 1. 203. condere sæcla 3. 1103. vivi bene non poterat sinè puro pectore 5. 18. vivant labentes ætheris ignes 1. 1033.
viveścit ulcus 4. 1062, adfixum cordi verbum 1132.
vivus possit sibi se lugere peremptum 3 899. vivam progeniem 2. 617, vivo corpore 702. vivo atque videnti 1059. vivo bruto 5. 991. ex vivo Centauri non fit imago 4. 743. vivos vermes 2. 870. inter vivos umbras volitare 4. 42. viva viscera 5. 991. corpora 2. 878. portenta 5. 39, pabula 989.
vivata cernendi potestas 3. 410, vivata corporis atque animi potestas 557, 680.
vivida vis animi 1. 73, vivida tellus 179.
victum vitámque petentes 5. 802, commutare novis rebus 1104. ad victum quæ flagitat usus 6. 9. de victu certant 5. 1081. quo victu corpus alatur 4. 634, eximiâ veste & victu 1125, qub victu vita colatur 1255.
vix humanâ videatur stirpe creatus 1. 734.
vixdum ipsis dentes sunt creati 5. 1037.
ulcisci se quisque parabat ex ira 5. 1148.
ulcus viveścit 4. 1062. ulcera tetra 5. 993. ulceribus vocis via septa 6. 1146, quasi inustis omne rubere corpus 1164.
ullæ rei 1. 688.
ultima naturaï pervideas 1. 1109.
ultra speculum cur videatur imago 4. 270.
ultro minantur 5. 387.

ultro citróque volitant 4. 36.
umbra videtur moveri in ſole 3. 365, corporis 374, gravis certis arboribus 6. 783. id, quod nos umbram perhibere ſüemus, nihil niſi aër caſſus lumine 4. 370, umbram noctis 541, ducere latè 140. umbras caliginis ſuffundens 3. 305. umbras inter vivos volitare 4. 42, umbras aëris nigras diſcutit 342, nigras ſibi abluit 379. rigidas coni perlabitur menſtrua luna 5. 763, umbris gelidis frigoris 640. in umbris noctis 972. umbris roriferis terram nox obruit 6. 864.
umbrantes matrem 2. 628.
uncus aratri vomer 1. 314. unco labro 4. 592. unca flexis mucronibus 2. 427. uncis unguibus 5. 31.
unda ſpumans ferveſcit 3. 493. undæ cedentes 1. 375. undas aërias diverberet ſol 2. 151. in nigras lethargi mergitur 3. 841. ire rapidas amnis deſpeximus 4. 423. detulit via 5. 273. ſalſas dimovet 6. 891, dulces inter ſalſas intervomit 894. ſub undis volvit ſaxa 1. 289, ab undis glaucis 720, undis largis 1030. mollibus 2. 375. obnitier navigia 4. 439. ſævis 5. 223, altis æquoris 375, ridentibus 1003. omnibus eluere totum mare 6. 1075.
unde natura creet &c. 1. 51. unde cunque 6. 1015.
undique ſylvas canere 1. 257.
ungit amaracino poſtes 4. 1173.
unguentum omne timet ſus 6. 974. unguenti ſuavis ſpiritus 3. 223. unguenta, coronæ, ſerta parantur 4. 1126, unguenta rident 1119.
ungues liveſcere 3. 527. creati ipſi 5. 1037, arma antiqua, manus, ungues, dentéſque fuere 1282, unguibus uncis timendæ volucres 31, unguibus repugnant ſcymni 1036.
unguiculos auget alitque cibus 6. 947.
ungula ferarum fiſſa quò tulerit greſſum 4. 685.
unquam. nullam rem è nihilo gigni divinitus unquam 1. 151, nec cernimus unquam 300.
unus Homerus ſceptra potitus 3. 1050. primordia una eadémque animalibus mortalibus 2. 917. unis ſedibus 3. 617. unis moribus conveniunt 5. 895, in unum conceſſit mulier viro conjuncta 1010. unuſquiſque mœſtus &c. 6. 1279, ex uno quoque loco 620.
unica quæ gignatur, & unica ſolâque creſcat 2. 1077.
uniter apti 3. 851, 858. uniter aptam 5. 538, 556, 559.
univerſus. ſed magis unverſum 4. 263.
volare longè 1. 971, in cœli templa 1063, impete miro 327, impete celeri 333. velis 4. 391, gigantum ora 140, volarent tela 843. corpora quantâ mobilitate 6. 485, volans ignis 86. volantes cœli ſublime faces nocturnas 2. 206. pappos 3. 387. nubes 5. 254, flammæ 1190. fumi 6. 103, chartas 113, nimbos 483, tempeſtates 611.
volantum corpora 2. 1082.
volitare perpetuò corpora 1. 951. umbras inter vivos 4. 42,

42, voces variæ per auras 222. volitant animæ sollicitæ morbis 3. 732. ultro citróque membranæ per auras 4. 36, vestigia formarum 86. semina motu æterno percita 1. 1054. rerum exordia 3. 33. volitantibus spoliis auctas vepres 4. 60.
volatile telum jaciat 1. 969.
volo. vult sibi nec transferri partes nec tribui 3. 516, quid foras sibi vult exire 773. quem tu voluisti excellere 1. 28. simul ac volumus, nobis occurrit imago 4. 783. volunt significare esse indignos 2. 616. videantur tecta velle ruere 4. 521. quid vellet, facere 5. 1048, ignaros, quid volnera vellent 96. quò prospicere usque velit mens 2. 1045. quid sibi quisque velit, nescire 3. 1071. si forte voles variare 2. 490. homines se esse claros volucre 5. 1119.
voluntas fatis avolsa 2. 257, sua cuique dat principium 261, refrænavit materiam per artus 276. si fert ita forte voluntas 3. 46, voluntas incerta exsurgendi 175. voluntas fit 4. 881, fit voluntas ejicere 1039, magni refert studium atque voluntas 981, voluntatem nostram simulacra tuentur 782. ex animi voluntate procedere 2. 270.
volucri feritate feruntur 4. 204. lumine nubes tingunt loca 6. 172. volucrem soporem 4. 996.
volucres variæ nemora pervolitantes opplent loca vocibus 2. 144, loca concelebrant 344. corpus lacerent in morte 3. 893, ineunt Tityon 997, sollicitant lucos pennis 4. 1001. Arcadiæ Stymphala colentes 5. 32, excluſæ ova relinquebant 799, volucres aërias variantibus formis 823. volucres maribus subsidere 4. 1191.
volvere flumina fluctus 6. 540, fluctus curarum in pectore 33, fluctus irarum 73, auras vitales aëris 1226, fumum crassa caligine 691. aëra 4. 287. grandia saxa 1. 289. tetrum odorem 6. 1152. volvat se fluctus odorum 4. 679. volvunt se ignes per templa cœli 5. 522, stellæ magnos annos in magnis orbibus 643. volvitur saxum a vertice 3. 1015. calor mistus cum frigore 6. 371, in flammis innoxius 3. 3. volvi in tenebris 3. 77. cœlum terrámque aliquâ Divûm ratione 5. 82, sol & luna per cœlum videntur 1188. volvantur *sues* toti ibidem *in cæno* 6. 978, volventem retro carmina Tyrrhena 380. volventes flumina fontes 2. 590. volventia solis lustra 5. 929. semina 6. 344. volvenda ætas 5. 1275. glans plumbea 6. 178. sidera mundi 5. 515.
volubilis in proclive procursus 2. 454. volubilibus figuris creata aqua 3. 191.
volutent quædam mente 3. 241.
voluptas hominum Divûmque 1. 1, sperata 141. jucunda 2. 3, Dia dux vitæ 172, quò ducit quemque 258, blanda sit 965. divina quædam me percipit 3. 28, nec ulla no-

va vivendo proceditur 1094. eſt è ſucco in fine palati, cùm verò &c. nulla eſt 4. 631, magìs pura eſt ſanis 1069, blanda admiſta 1079, mutua quos vinxit 1195, communis 1202, tractetur 1258. retinebit 5. 179, vera quoad creſcat 1432. quocunque cuique eſt 6. 388. voluptatis vi 4. 1108, voluptatem præſagit 1051. nullam capere ex ſe 2. 967. nullam liquidam purámque eſſe relinquit 3. 40.

vomer uncus aratri ferreus decreſcit 1. 315, vomere glebas vertentes 212. vomerem eicit ſulci rectâ regione 4. 1268.

vomenda ibi ſit vita 6. 828.

vortex inſinuatus ibi verſatur in alto 6. 276, igneus cadit, quod vocitamus fulmen 297, venti involvat ſe nubibus 443.

votis nectere vota 5. 1201, adit pacem divûm 1228.

vox it in auras 4. 536, quæque perveniat 558, ſonus & vox in aures inſinuata 527, vox præternatat fauces 531, confuſa venit ínque pedita 566, una in multas voces diffugit 569, incolumis poteſt tranſire per foramina rerum 603, partes in cunctas dividitur, ex aliis aliæ gignuntur 607, obtunditur, & confuſa aures penetrat 617, longè fertur 624, una emittitur 796. vigeret *generi humano* 5. 1056. blanda laſſorum miſta voce querelæ 6. 1243. vocis ſemina ejiciuntur 3. 495. aſperitas 4 546. inauditos ſonitus 5. 1054, gannitu 1069. via ſepta 6. 1146. vocem mittere 2. 833. aboriri 3. 156. corpoream conſtare 4. 529, conturbari 563. voce diſtinctâ notemus 1. 913. acri increpet 3. 966. lugubri tollunt querelam 4. 552, magna diſperſos ciemus 580, clara vocare 715. alia atque aliâ notare res diſſimiles 5. 1089. voces cernere non ſuemus 1. 302, inter ſepta meant, & clauſa domorum tranſvolitant 355. rejectant montes 2. 330. exaudit 3. 468. voces variæ non ceſſant volitare per auras 4. 222, conſtent è corporeis principiis 537, voces exprimimus, & foras emittimus 553, reddere ſex aut ſeptem loca 581, hæc loca per voces veniant 601, voces accipere extrà 615, majorum refert 1218. in patrias voces vertere 5. 338, diſſimiles variáſque ciere 1059, alias jaciunt 1080, avium liquidas imitarier ore 1378, ſuperbas mittere 1172, ducere multimodis 1405. voces pervolitant diſſepta domorum 6. 951. vocum pars 4. 527, primordia 534. vocibus liquidis opplent loca 2. 145, cum tremulis hœdi teneri 367. replentur loca 4. 611. horriferis accibant orcum 5. 994. notare cuncta 1043, complent omnia 1065.

vociferatur res ipſa per ſe 2. 1050. vociferari cœpit ratio 3. 14. vociferantur carmina 1. 733. æra clauſtris reſtantia 2. 450.

vocare auroram clara voce 4.

4. 715. ventos auráſque 5. 1085. quò cujuſque cibus vocat 5. 525. quod inane vocamus 1. 370. conſilium, quod animum mentémque vocamus 3. 140. quem magneta vocant patrio de nomine Graïi 6. 908. ſedare ſitim fluvii fonteſque vocabant 5. 943. vocantes quamque herbæ invitant 2. 318. vocitamus fulmen patrio nomine 6. 297. vocitant Idæam matrem 2. 611.
vocabula prima didiciſſe homines 5. 1041.
vocamen. *vide Nominum à Verbis aut Participiis ortorum catalog.*
urbis turres 4. 354. urbem petit 3. 1080. exhauſit civibus 6. 1138. urbes lætas pueris florere 1. 256. ſuſtinet 2. 607, per magnas invecta 624. cecidiſſe 5. 341, multas obruit 413, condere 1107, urbes concuſſæ cadunt 1236. urbes diſturbat exitus animaï 6. 586, urbes ſubſedere cum ſuis civibus 589.
urget metus Divûm mortales 3. 995. æſtus ætheris 6. 48, copia nimborum 511, ventus ſpeluncas 557. urgeris curis multis 3. 1064, urgeri ſupernè obtritum pondere terræ 906.
urit ignis corpore ſerpens, quamcunque arripuit partem 6. 660, uritur nubes ſuccenſa 150. uri dolore 3. 900. urere artus calor ne poſſit 4. 872, ſoleat flamma corpora Iconum 5. 900.
uſquam. haud uſquam ſita corpora eſſe poſſent 1. 428.
uſque ab radicibus 1. 353, uſque adeò largos &c. 413, uſque adeò nihil videtur &c. 498, uſque reducta forent, ut &c. 554, uſque adeò, ut &c. 583. eò juvat uſque 6. 970. ex hòc uſque mari 696.
ut. efficit, ut propagent 1. 21, Ennius ut cecinit 118, ut ſemel conjecta eſt 1029. ut fama eſt hominum 5. 413, ut cunque eſt notata 583. ut veſtigia ſi teneant 4. 991. non eſt, ut credere poſſis 2. 495.
utì videamur cernere 1. 135, non ita, utì corpus, per ſe conſtare 480.
utique. ſæpe utique 3. 107. nec utique 2. 569.
uter. in utram ſe partem verterit 6. 86. ſub utrorum regna cadendum eſſet 3. 848. androgynum inter utrum, nec utrumque, & utrinque remotum 5. 837.
utrùm. pervideamus, utrùm conſtet, an pateat &c. 1. 955.
uterque tactus eſt indicio nobis 2. 433. ex utraque parte 1. 89.
utrinque tenet ſummam finis 2. 512.
uterus. uteri terræ radicibus apti creſcebant 5. 806.
utor. uti ſenſibus 3. 561. pellibus 5. 951, nec moribus nec legibus 957. totidem verbis utare licebit 1. 871.
utendi causâ 4. 840. uſi fuerant vocibus inter ſe 5. 1045.
uſus. ante quàm eorum foret uſus 4. 839. uſus æris prior cognitus quàm ferri 5.

1286, uſus docuit &c. 1451. ad victum quæ flagitat uſus 6. 9. id procreat uſum 4. 833. uſu omnibus datur vita 3. 984. ex uſu quæ ſunt reperta 4. 850. uſus ſpatio non foret augendis rebus 1. 85, nullâ re foret uſus 220. facere ad vitam, quæ foret uſus 4. 829. ſumere, quod foret uſus 5. 842.
uſurpare ea ſenſibus 4. 972. frigora oculis non quimus 1. 302. ſemina rerum appellare ſüemus, & hæc eadem uſurpare 1. 55.
utilis res in multis rebus invenietur 3. 208. quod tibi cognôſſe erit utile 1. 332.
utilitas expreſſit nomina rerum 5. 1028. utilitatis ſuæ notitiam dedere 4. 852, ob officium creari 855. utilitatis eorum causâ 5. 868, unde inſita notities eſt utilitatis 1046. utilitatem perſentis 4. 25. aliquam dare 5. 871. oppertunam præbet nautis 9. 893, in utilitatem vertere 1169. ex utilitate ſuâ nobis commendata 5. 858.
uvas autumno fundi 1. 176.
uveſcunt veſtes ſuſpenſæ in litore 1. 307.
vulgus. volgus abhorret ab hâc *ratione* 1. 944, volgi pedibus detrita viarum ſtrata 316. pectora impia 2. 622. ſub pedibus 5. 1138. volgum turbámque animantum 2. 919.
vulgó. eadem vis cauſáque volgò res omnes conficeret 1. 239.
volgata per ævum magnum 5. 428. volgata per malos vela 4. 75.
volgivago more ferarum 5. 930. volgivagâ Venere 4. 1065.
vulnus. volnus vitare 4. 844, in volnus cadunt 1024. volnus æternum ſub pectore matri daret 2. 638. volnere æterno amoris devinctus 1. 35. recenti amciſa tortari 3. 661. volnere vinctos dabant in terram 5. 1320. violento demit honorem imaginibus 6. 419. cæco tabeſcunt 4. 1114, volnera prima novis plagis conturbes 1064. vitæ 3. 63. vaſta ſerebant 5. 1289, quanta nobis ipſis peperere 1196, ſufferre 1302, efferviſcere in rebus agundis, volneribus, clamore &c. 1335.
vulpibus dolus à patribus datur 3. 742.
vulpes dolus tutatus eſt 5. 861.
vultus. voltus furioſus & acer 6. 1182. voltum mutare 3. 164, vitalem ſervat humi 655, neque noſcere voltus illorum potis eſt 468, ſupremo langueſcere tempore voltus 594, voltu ſereno 294. in voltu videt veſtigia riſus 4. 1134, voltus majorum refert Venus 1218, voltûs prædari nuncia ſimulacra 1027. ſinè voltu cæca 5. 83.
voltum. miſcentes volta parentum 4. 1206.
vulturius. volturii cadaveribus ducuntur 4. 684.

Vulturnus altitonans 5. 744. uxor optima te accipiet 3. 907. uxores gravidas reddant 4. 1232, uxores fœcundæ 1249, nec molles opus sunt motus uxoribus hilum 1263.

Z.

Ephyrus pennatus Veneris prænuntius 5. 737, Zephyri docuere agreſtes inflare cavas cicutas per cava ſibila calamorum 1381.

Addenda Indici.

reconflari ſenſus per membra poſſit 4. 925.

Errat. in Indic. Nominum à Verbis aut Participiis ortorum catalogus.

FINIS.